

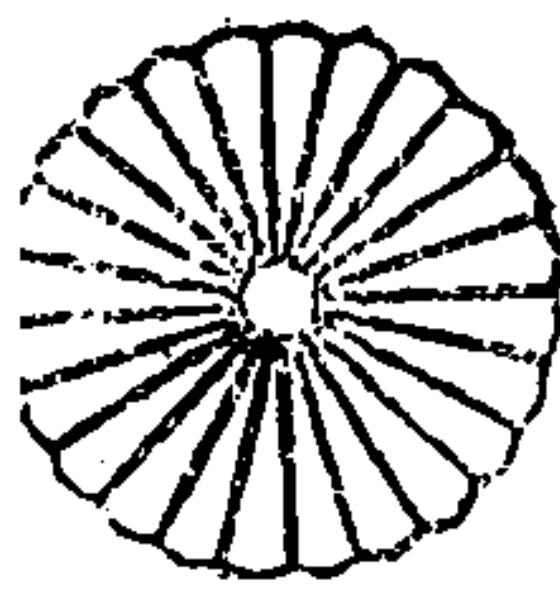
ବେଳାଦୁର୍ଗାକୃତ୍ସମିଲନ

ଶାର୍ଵନୀ ପାତ୍ରମୁଖୀ ପରିଚୟ
ଅଧ୍ୟାତ୍ମିକ ପରିଚୟ

ପରିଚୟ

ବାବନ୍ଦିନୀ ପରିଚୟ
ଅଧ୍ୟାତ୍ମିକ ପରିଚୟ

ମୁଦ୍ରଣ

ကောဇူးတင်နှင့်ပြည့်စုံမှု

ဟသာတမြို့ အတွင်းပတ္တမြား ပရီယတ္ထစာသင်တိုက်
တိုက်အုပ်ဆရာတော်

ဘဒ္ဒန္တ အရိယဝံသ

သာသနဓာ သိရိပဝရ ဓမ္မာစရိယ
အဂ္ဂမဟာဂရန္တဝါယကပဏ္ဍာတ

မြို့ဝိဇ္ဇာ

သာသန။—၂၁၃၃

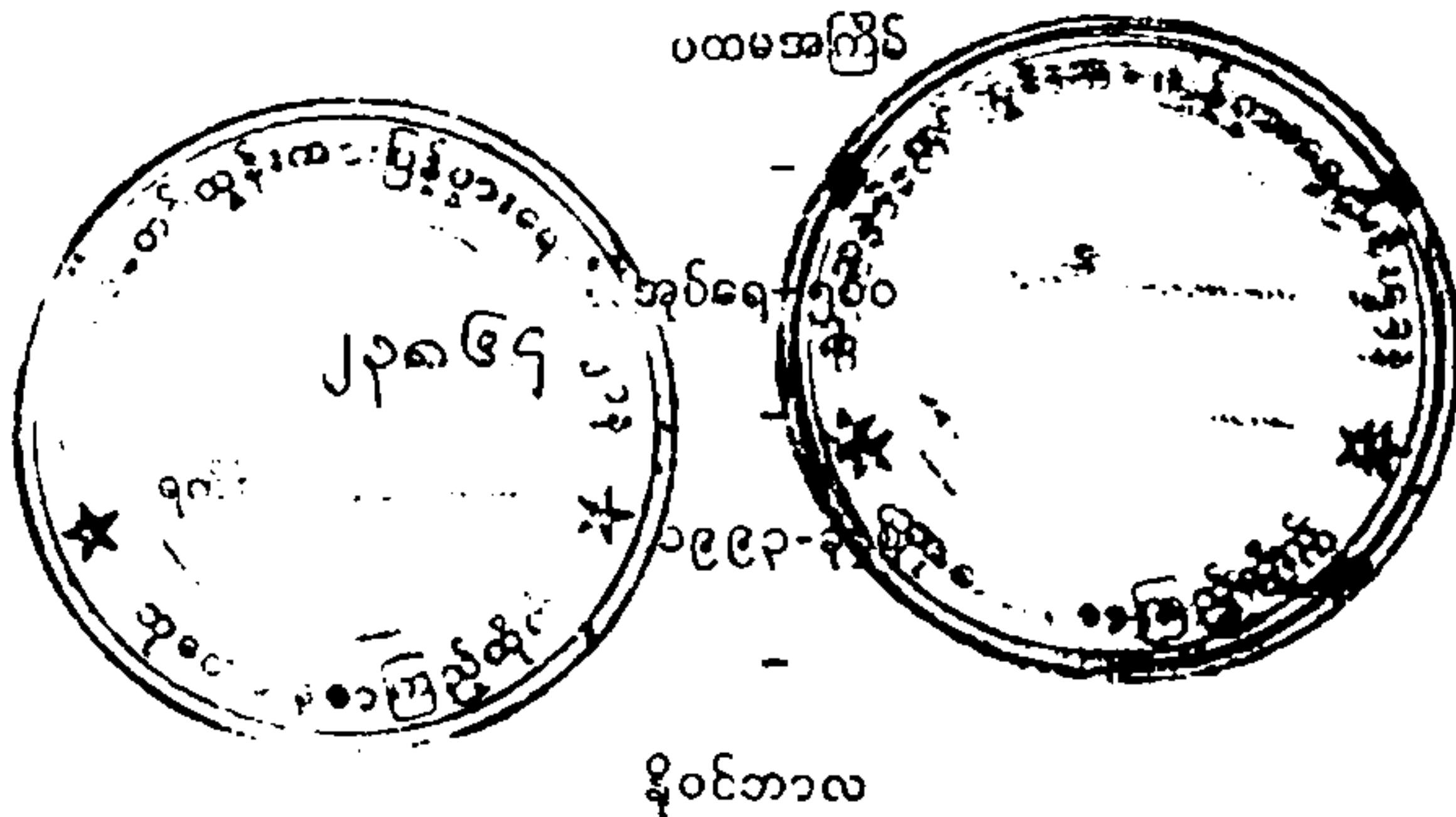
ကောဇူး—၁၃၅၅

ခရို-၁၉၄၃

(၁)

၂၁၈

ହାତାରେ ଶିରଫୁଲାକୁ ମୁଖ୍ୟମନ୍ୟନ କରିବାକୁ ଆମୁଖ (୧୯୬/୭୩) [୨]
ଅଗ୍ରନ୍ତକାଳୀଣ ପ୍ରକାଶକାରୀଙ୍କ ଆମୁଖ (୧୯୬/୭୩) [୦୧]

ပန်းချီ-ဓမ္မန်လင်း

အဖွဲ့ရှင်-စာပေပါန္တုပုန်တိုက်

୦୨ୟେବ୍ୟାର୍-କୋର୍ପ୍ସିନ୍ଫିଲ୍ୟୁଅପ୍ପ୍

၁၆၅

ပုန်လှစ်မောင်-ရီးတင်မောင် (၀၂၁၆-၉၆) စာမျက်ပေါင်းတူးပုန်တိုက်
အင့် (၀၂၄၈), စာမျက်ပေါင်းကူးစာအုပ်တိုက်၊ အမှတ် ၆၄-၉၆၊ အားလုံး
လမ်း၊ (မြန်မာနိုင်သာ)၊ ၃/၁-ရပ်ကွက်၊ ဓမ္မဘင်္ဂလားပြည့်နယ်၊
ရန်ကုန်မြို့၊ (၄၇၁-၅၅၉၁၅)。

သန္တသနာ ? ဆရာတော်၏

ထင်မြိုင်ချက်

ဤ မောဂလ္လာန်ကျမ်းကို သိဟို၌နိုင်း (ယခု သိရိုလက်ဘ) ပရှေ့မ
ဗာဟုမင်းလက်ထက် အရှင်မဟာမောဂလ္လာန် ပထောရ့မြတ် စီရင်အပ်ပေး
သည်၊ ထိုကျမ်းကား ကစွဲည်းကျမ်း ငန်းကိုမှုပြစ်၍ ထိုကျမ်း၌မပါ၊ ဤင်း
ကျို့သာပြုယူငိုးစုံတိုကို သိမ်းသွင်းစီရင်အပ်သပြင့် ပြည့်စုံလုံးလေးကဲခြင်း၊
သုတေသန၊ ရုတေသန၊ ပုံးကားတို့ကို မိမိတစ်ယောက်တည်းသာ စီရင်သပြင့် စင်ကြော်
သော သွေးတွေးအိပ္ပာယရှိခြင်း စသော ဂျေးတွေးနှင့်ပြည့်စုံသပြင့် စီညွှေ့သွေး
ပင် ဖြစ်ပေါ်ကြောင်း။

ထို့ကြောင့် ဟသာတ္ထို အတွင်းပတ္တမြား၊ ကျောင်းတို့ကို အရှင်-
အရိယဝံသ ဆရာတော်သည် ပရိယတို့ သာသနာတော်၏ အခြေအမြစ်ပြုခဲ့ပြု
သော မောဂလ္လာန်တို့ပကကျမ်းကို အထူးပင် ကိုယ်စောစိတ်ပါ။ ဤဗုံးပေး
တော်မူလျက် အချိန်ယူကာ မောဂလ္လာန်၏အဖွဲ့ သံဝဏ္ဏနာ ကျမ်းဂန့်တို့ကို
ရွှေဖွေ့ချုပ်လည်းကောင်း၊ ပိဋကတ်တော်ကျမ်းဂန့်တို့ကိုလည်းကောင်း၊ ငုံင်
စွဲစပ်အောင် အထပ်ထပ် လေ့လာ ကြည့်ရှုပြီးလျှင် အနှစ်အသားကိုယူပြီး
ခေတ်စနစ်သစ်နှင့် ဓလျှော်ညီစွာ ပုဒ်နေပဲ့၍သွား ခြားနားသိလွှာယ်ရန် ပေါ်
လွင်သော ခေတ်စကား အသုံးအနှစ်းတို့မြှင့် စာသား၏အိပ္ပာယ်ကို ပြုပ်
ကွယ်ခြင်း မရှိစေဘဲ နက်နဲ့ခက်ခဲ့သော ပြယ်၊ ပုဒ်အိပ္ပာယ် စလည်တို့ကို
လွယ်ကူအောင် ရှင်းလင်းလျက် မကျော်းမကျော် အလယ်အလတ် ကောင်း
မြတ်သော သွေးအိပ္ပာယ် ကျမ်းသစ်တစ်ဆူ ပြစ်သည်ကို လေ့လာတွေ့ရှိရ
ပေါ်ကြောင်း။

ထိုသို့ သွေးတွေးအိပ္ပာယ်၊ ပိန္ဒီဗျာနှင့်တက္ကာ ပြည့်စုံစသာ သွေးကျမ်း
တစ်စောင် အပြောအနှစ် အချိန်အားအားလုံးလျှော်စွာ အလွန် လိုအပ်နေခိုက်
တွင် ဆရာတော်၏ မောဂလ္လာန်သွေး အိပ္ပာယ်ကျမ်းသစ် ထွက်ပေါ်လာ
သပြင့် လွန်စွာ ဝပ်းမြောက်ဝမ်းသာ ပြုစုံပေါ်ကြောင်း ငွေးအားအား
သာသနိုက စာချေစာသင် စာပွဲဝင် အရှင်မြတ်တိုင်း ကစွဲည်း၊ ရွှေပသီဒ္ဓိကျမ်း
တို့ကို လက်မလိုတ်နိုင်သကဲ့သို့ နောင် အခါတွင်လည်း ဆရာတော်၏
မောဂလ္လာန်သွေး အိပ္ပာယ်ကျမ်းသစ်ကို လက်လွှာတ်နိုင်ကြပည် ဖော်တု
သစာဘာရပေါ်ကြောင်း။

ဘွဲ့နှိမ်သုတေသန
(ဓမ္မာစရိယ)
သန္တသနာကျောင်း
ဟသာတ္ထိုနယ်။

ဝန်ခံ တောင်းပန်ချက်

- *** ဤစာရေးခိုက်၊ ချိန်ခါန္တက်လျှင်၊ နောက်ရိုက် နိယယ၊
ပယေားသီး၊ သူမရှိသေး၊ ရော့ပြီးခါမှ၊ ပေါ်ထွေကြသဖြင့်၊
ကြုံးသမျှမိပ္ပာယ်၊ ကြုံဝယ်မဟပါ၊ ထိုများကြည့်လေ၊ ပါ့ပြီးစေ့မှ၊
အဘူတူဟု၊ မှတ်ယူပါရန်၊ ဝန်ခံဖြည့်စွက်း တောင်းပန်ချက်ဘုရား။
- ၁။ မြေပြင်များ ခြေတင်ထားပါလို့ သွားကြသည့်သူများတွင်၊
ချုံချုပ်ကာ ချိုင့်ခွက်ကျင့်း နင်းမိသည်ပင်၊
ကောင်းကင်လမ်း ဘားတန်းရဲ့ပတ်ဝန်းကျင် ဆွဲငင်ဖို့အလွန်ရှား၊
ခနော်ခနဲ့ရယ်မို့ ချော်ချွေကာ ပြင်တခြား နင်းဖို့ကများ။
- ၂။ ဤကျပ်းမှာ စီတန်းကာ အာဓာတ်တို့၊
မချော်စော့သူး သတိပြု့သည်လဲ၊
သိမှုပကုန်စင်တဲ့ ပုံော်လှုံး အပြစ်များကို ချစ်ပွားပါလေး။
- ၃။ ကင်းမလွှာ် ယွင်းချုတ်ဘဏ်အပြစ်တွေ၊
တွေ့ပါလျှင် မြင်မြင်သမျှ ပြင်ကြုံပါလေး၊
သမ္မား၊ စုံပဝပါက်က၊
ဂုဏ်မရောက်နိုင်အနေ ကဝေတို့ အသိသား။
နည်းငယ် လွှဲတာနဲ့၊
ဆုတ်ဖြေကာ ချောင်မှာလျှို့၊ ထိုးမသင့်ပြေား။

“ဤကျမ်းပြုစဉ် အားမာန်ဝင်”

- တစ်နောက် တစ်လံ၊
ကို-ပုဂ္ဂိုလ် ဘယ်ကိုပြီးမယ်လို့၊
မျှော်တွေးသလား....။
- ဓပါဒ-ပျော်၊
ပြည်းပြည်း အကျွန်လာလို့၊
အာနန္ဒာ စေတိထူးကို၊
ဖူးဖူး ကြိုးစား။
- * ဟို—ရှေးက ဆိုရှိုးသံ၊
ညီ-ရန်တဲ့ စိတ်ထား။
ခက်-ခဲ့ မောဂ္ဂလာန်မြို့၊
ဖျက်ခွဲ အပေါက်ကြံ့ဖြူ့။
နောက်မပြန် ကြောက်ဟန်မပြုပြီဘုံ၊
အထောက်မတန် မောက်, မာနဲ့ အထူးရယ်နှင့်၊
အားပြု ကြိုးစား။
- မည်မျှစုံ မည်မျှဆန်းပယ်ဟု၊
ခန့်မြှန်းတော့ ဤကျမ်းအနော့။
အဘိုးသနကျမ်းဂန်ပြု သူ့လက်စုပော့၊
အခက်တွေ့ ဖျက်ချေလို့ စုံပြုမ်း။
- * ဆီ-အနှစ်တွေတို့ တည်ရစ်စောင် ညောက်ကုန်ညွစ်လို့ရယ်၊
အားသစ်သည့် ကျမ်း။ ၁၁

မိတ်ဆက်လွှာ

ဤကျမ်းပြုသူ အရှင်မြတ်သည် ဟသံတမ္မားရပ် အတွင်း
ပဲ့မြေားကျော်းတိုက်မှ တိုက်အပ်စာချေ ဆန်တော်ပင် ဖြစ်ပါသည်။ အရှင်
မြတ်သည် ကျော်းတိုက်ထဲတဲ့ အုပ်ချုပ်ရောတာဝန်၊ စာချေ တာဝန်,
မြို့နယ်၊ တိုင်း ဝိနည်းဓိရိတာဝန်နှင့် နိုင်ငံတော်မှ ချေပေးသော ဝိုးည်းဓိရိ
တာဝန်များကို ထပ်းဆောင်ရင်း မအားလပ်သည့် အကြေားမှ သာသနာ
တော်၏ ပရီယတ္တိဘာဝန်ကို ထပ်းဆောင်သောအားဖြင့် ဤကျမ်းစာကို
ကြိုးစားပြုစုလိုက်ခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

သာသနာတော်၏ အနှစ်သာရသည် မဂ် ဖို့လ် နိုဗ္ဗာန် ဖြစ်ပါသည်။
သာသနာဝန်ထပ်း ရှင်ရဟန်းတို့သည် သာသနာတော်၏ အနှစ်သာရ၊ ဖြစ်
သော မဂ် ဖို့လ် နိုဗ္ဗာန်ရားကို ကြိုးစား အားထုတ်နေကြသူများ ဖြစ်ကြ
ပါသည်။

ဗုဒ္ဓမြတ်စွာသည် သာသနာတော်၏ အနှစ်သာရဖြစ်သော မဂ်ဖို့လ်
နိုဗ္ဗာန် ရာရားကြောင်း နည်းလပ်းကောင်းတိုက် ပရီယတ္တိသွွားဖြင့် ကော်
ကြေား ပြသတော်မူခဲ့ပါသည်။ ယင်း ပရီယတ္တိသွွားဖြင့် ပါဉံ့မာဂါး ဘာ
သာဖြင့် တည်ရှိနေပါသည်။

သာသနာတော်၏ အနှစ်သာရ ပြစ်သော မဂ်ဖို့လ်နိုဗ္ဗာန်ကို ရယူလို
သူသည် ယင်း အနှစ်သာရ၏ အကြောင်းကို ဖော်ပြသော ပါဉံ့မာဂါး
ဘာသာဖြင့် တည်ရှိနေသော ပရီယတ္တိသွွားဖြင့်ကို တတ်ကျော်းရန် ဦးစွာ လေ့
လာရပါမည်။

လေ့လာပြီးနောက် မဂ်ဖို့လ်နိုဗ္ဗာန်ရရန် ကျင့်ကြုံကြုံကုတ်အားထုတ်
ရပေးပည်း၊ ယင်းကိုကြည့်လျှင် ဗုဒ္ဓမြတ်စွာသာသနာတော်၏ ၁။ သင်ကြား
ရေးအပိုင်း၊ ၂။ အားထုက် ကျင့်ကြုံရေးအပိုင်း၊ ဟု အပိုင်း ၂-ပိုင်းကို
တွေ့နိုင်ပါသည်။

ယင်း ၂-ပိုင်းတွင် သင်ကြားရေးအပိုင်းသည် ဇွဲးကျော် အားထုတ်
ကျင့်ကြုံဝရ်အပိုင်းသည် နောက်ကျော်၏၊ သင်ကြားရေးအပိုင်း မပိုင်နိုင်လျှင်
အားထုတ် ကျင့်ကြုံရေးအပိုင်းမှာ လွှဲချော်နိုင်ပါသည်။ လွှဲချော်ပါက
သာသနာတော်၏ အနှစ်သာရဖြစ်သော မဂ်ဖို့လ်နိုဗ္ဗာန်ကို ပရုနိုင်တဲ့၊
သို့ဖြစ်၍ အားထုတ်ကျင့်ကြုံရေး အပိုင်းထက် သင်ကြားရေး အပိုင်းသည်
အရေးကြီးလှပပါသည်။

သာသနာတော်၏ အနှစ်သာရ ဖြစ်သော မဂ်ဖိုလ်နိုဗ္ဗာန် ရရှိ၊ ရကြောင်၊ နည်းလမ်းကောင်းတို့ကို ပါ့ဌီမာဂမီ ဘာဘူးကြား ရေးသားဖော်ပြထားရကား သင်ကြားရေးအပိုင်း၌ ပါ့ဌီမာဂမီဘား ဆာကို တတ်ကျမ်းအောင် ဦးစွာ သင်ကြားရပါမည်။

ပါ့ဌီမာဂမီ ဘာဘူးကြား ထားခဲ့သော ပရီယတ္ထီသွေ့မှု သည် အပြောကျယ်လှသော ပင်လယ်သမ္မဒ္ဒန်း တူလှပါသည်၊ အပြောကျယ်လှသော ပရီယတ္ထီသွေ့မှု တည်းဟူသော ပင်လယ်သမ္မဒ္ဒန်းကို ပါရဂူမြောက် သက်ဝင်ကူးခတ် တတ်မြောက်အောင် သင်ကြားဖို့စု မလွှယ်ကူလှပါ။

ပကတိပင်လယ်သမ္မဒ္ဒန်းကို သက်ဝင်ကူးခတ်လိုသူသည် လျော့သတ်းကို ချဉ်းကပ်ကာ လျော့သတ်းနှင့် ကူးခတ်မှုသာ ဟိုမှာဘက်ကမ်း နောက်ရ သလို ပါ့ဌီမာဂမီဘာသာဖြင့် ဘာဘူးထားသော ပရီယတ္ထီသွေ့မှုတည်းဟူသော ပင်လယ်သမ္မဒ္ဒန်းကို သင်ကြားသောဓားဖြင့် ကူးခတ် သက်ဝင်လိုသူသည်လည်း လျော့သတ်းပမာ သွှေ့ကျမ်းကို ချဉ်းကပ်သင်ယူ တက်စီးကာ ကူးခတ်ရပါမည်။

သွှေ့ကျမ်း တည်းဟူသော လျော့သတ်းကို တက်စီးစုံ ပရီယတ္ထီသွေ့မှု တည်းဟူသော ပင်လယ်သမ္မဒ္ဒန်း အမြန်သက်ဝင် ကူးခတ်နိုင်ကာ ပါရဂူမြောက် ဟိုမှာဘက်ကမ်း နောက်ရေးသည် အမိုက အကြောင်းရင်းဖြစ်ပါသည်။

မြန်မာပြည်ရှိ ရှင်၊ ရဟန်း အများစုံတို့သည် ကစွဲည်းသွှေ့ကျမ်း တည်းဟူသော လျော့သတ်းကို ချဉ်းကပ်သင်ယူ တက်စီးကာ ပရီယတ္ထီသွေ့မှုတည်းဟူသော ပင်လယ်သမ္မဒ္ဒန်းကို ကူးခတ်ကာ ပါရဂူမြောက်ပြီးသူ့၊ ပါရဂူမြောက်ဆဲ၊ ပါရဂူမြောက်ပည့်သူ့ များမှာ အများအပြားပင်ရှိပါသည်။

သို့ဖြစ်၍ ကစွဲည်းသွှေ့ကျမ်း တည်းဟူသော လျော့သတ်းကြောင်းကို ပပြောကြားလိုတော့ပါ။ အများပင် သို့ပြီး ဖြစ်သောကြောင့် ဖြစ်ပါသည်၊ မောဂ္ဂလာန်သွှေ့ကျမ်းတည်းဟူသော လျော့သတ်းကြောင်းကိုမူး မပပြောပြ၍ မဖြစ်ပါ ပြီ ပြရပါမည်၊ ပပြောပြရမူးလည်း မိမိ၍ တာဝန်ရှိနေပါသည်။

ပရိယတ္ထပညာရေး စီမံကိန်းစနစ်သစ် ရေးဆွဲစဉ်အချိန်ပိုင်၊ ဂ. ဖြော့ခဲ့၏၊ နိုင်ငံတော် သံယမဟာနာယကအဖွဲ့ အကျိုးကတ်ဆောင် ဆရာတော်၊ အဘိဓာဇ်မဟာရွှေဂရာ၊ တံပိဋကဓရ ဆရာတော်ဘုရားနှင့် မိမိသည် ရန်ကုန်မြို့ ရွှေ့ခွင့်တော်ဘုရားနှင့်ပါသည်၊ ထိုအခါ ဆရာတော်ဘုရားက မေးပါသည်။

“ဦးပညာဇောတ ပညာရေးစီမံကိန်းမှာ မောဂ္ဂလ္လာန်သွှေ့ကျော်းကို တွဲဖက်အဖြစ်ပြွောန်းတာ ကြိုက်နှစ်သက်ပါသား” ဟု မေးပါသည်၊ မိမိ သည် ထိုကျော်းကို ကိုင်ကြည့်ဖူးခဲ့သာ ရှိပါသည် မသင်ကြားခဲ့သေးပါ၊ သို့ဖြစ်၍ မိမိက ပြန်လျှောက်သည်။

“ဆရာတော်ဘုရား - ဘုရားတပည့်တော်က ကုစွဲး သွှေ့ကျော်းပဲ သင်ခဲ့ဖူးပါတယ်ဘုရား၊ မောဂ္ဂလ္လာန်သွှေ့ကျော်းကိုမသင်ဘူး၍ အတိပိဋက္ခန်း၊ အခကာင်းအဆိုးကိုမဝင်ဖော် မသုံးသပ်နိုင်ပါဘုရား” ဟု ငလျာက်ထားလိုက် ပါသည်၊ ထိုအခါ ဆရာတော်ဘုရားက “ဦးပညာဇောဘ မောဂ္ဂလ္လာန် သွှေ့ကျော်းကို ငလျာပြီး ပို့ချကြည့်စပ်းပါး၊ မောဂ္ဂလ္လာန် သွှေ့ကျော်းဘာသာ အစီအစဉ် သိပ်ကောင်းတယ်”

၁။ သိလွှာယ်ခြင်းဂုဏ်။

၂။ ယုံမှားဖွှာယ် ကင်းခြင်းဂုဏ်။

၃။ ဝရာယျက်ရှုပ်ထွေးမှု ကင်းခြင်းဂုဏ်။

၄။ အကြော်းမရှိ ပါ့ခြိုပြယုဂ်များ၏ နှစ်စပ်ခြင်းဂုဏ်။

၅။ ဘုရားဝကားတော်ဖြစ်သည် ပါ့ခြိုက်သာလျှင် မှုံစာရှိခြင်းဂုဏ်။

၆။ စာချေစာသင် ထောင်အရှင်ဘုရား မပင်မပန်း ပို့ချာသင်ကြားနှုတ်ဖျား၊ မှာ ဆောင်ရှု အောင်လွှာယ်၊ ပြီးလွှာယ်၊ ရလွှာယ်ခြင်းဂုဏ်။

၇။ စာချေစာသင် အရှင်တို့၏ အသိဉာဏ်ကို တိုးပွားစစ်နိုင်ခြင်းဂုဏ်။

စသည် ဂုဏ်ကျေးလူးတွဲနဲ့ ပြည့်စုံတဲ့ကျော်းစာ ဖြစ်တယ်၊ တပည့်တော်က စသေဆုံးချားစမ်းသပ်ပြီးပြီ၊ တပည့်တော် ကျောင်းမှာလေ ဂုဏ်ရည်တွဲ ကိုရှင် ဤပါအနက် တစ်ပါးကို ကုစွဲးသွှေ့ကြီးပို့ချေပေးပြီး တစ်ပါးကို စတဲ့ မောဂ္ဂလ္လာန်သွှေ့ကျော်းပို့ချေပေးပြီး စာသင်တော်။

အဲဒီ ဤပါအား မောဂ္ဂလ္လာန်သွှေ့ကျော်းကိုသင်ယူပြီး ပို့ဗ္ဗာကတ် ပင် လယ်နယ်ကိုကူးသူ ကိုရှင်ကြီးက ပို့ပြီးခရီးရောက်တယ်၊ အဲဒေါကြောင်း ဦးပညာဇောတ မောဂ္ဂလ္လာန် သွှေ့ကျော်းကို ငလျာပြီး ပို့ချေစမ်းပါ” စသည်ဖြင့် မမောဂ္ဂလ္လာန် သွှေ့ကျော်းရဲ့ ဂုဏ်ကျေးလူးတွဲ ပြောပြကာ

မောဂ္ဂလ္လာန် သွှေ့ကျမ်းကို ပို့ချေရေးအတွက်သာ အထပ်ထပ် မိန့်ကြား ပါသည်။

မိမိမှာ မောဂ္ဂလ္လာန်သွှေ့ကျမ်း စာအုပ်ကို ကိုင်ကြည့်ဖူးရုံးမှ တစ်ပါး မလေ့လာဖူးသေးသူဖြစ်၍ “မှန်ပါဘူး”ဟု သာမန်သာ ဝန်ခံလိုက်နိုင် ပါသည်၊ အဘိအကျ အားပါးတရ ဝန်မခံနိုင်ခဲ့ပါ။

၁၃၄၆-ခုနှစ် ကဆုန်လဆုတ် ၅-ရက်နေ့မှာကား ကြိကျမ်းပြုစုနှင့် မိမိသည် ဟသာတမြို့ ရတနာ့မာန်ကျောင်းတိုက်၌ ဆုံးစည်းမိသည်၊ ထိုစဉ် အရှင်မြတ်က မိမိအား “ဦးပညာအေးတော် ဒီစာမူကို ကြည့်ရှုကာ တင်မြင် ချက် ရေးစမ်းပါ”ဟု ပြောပြောဆိုဆို စာမူကြီးကို ကမ်းခဲ့ပါသည်။

မိမိသည် အရှင်မြတ် ကမ်းခဲ့သော “မောဂ္ဂလ္လာန်သုတ်စဉ်” ခေါ် မောဂ္ဂလ္လာန်သုတ် အစီအရင်”ကျမ်းကို အဖန်ဖန် ဖတ်ရှုသည်၊ လေ့လာသည်၊ ကစွည်းသွှေ့ကျမ်းနှင့် နှင့် ယှဉ်သည့်အောင်—

- ၁။ ကစွည်းသွှေ့ကျမ်းသည် ရွှေးပေါ်ကျမ်း ဖြစ်သည်။
- ၂။ မောဂ္ဂလ္လာန်သွှေ့ကျမ်းသည် နောက်ပေါ်ကျမ်း ဖြစ်သည်။
- ၃။ ကစွည်းသွှေ့ကျမ်း၏ သက္ကတနည်း မရောယူက်။
- ၄။ မောဂ္ဂလ္လာန်သွှေ့ကျမ်း၏ကား သက္ကတနည်း ရောယူက်သည်။
- ၅။ ကစွည်းသွှေ့ကျမ်းသည် အများအားဖြင့် သုတ်ရှည်သည်။
- ၆။ မောဂ္ဂလ္လာန်သွှေ့ကျမ်းသည် အများအားဖြင့် သုတ်တို့သည်။
- ၇။ ကစွည်းသွှေ့ကျမ်းသည် အစဉ်အဆက် သင်ခဲ့၍ လွယ်ကူ သယောင် ရှိသည်။
- ၈။ မောဂ္ဂလ္လာန်သွှေ့ကျမ်းသည် အစဉ်အဆက် ပသင်ခဲ့၍ ခက် သာယာင်ယောင်ရှိသည်၊ တကယ်တော့မခက်ပါ၊ လွယ်ပါသည်။
- ၉။ မောဂ္ဂလ္လာန်သွှေ့ကျမ်းကို ကစွည်းသွှေ့ကျမ်း၏ နောက်မှ ရေး၍ ကစွည်းသွှေ့ကျမ်းထက် စုံလင်သည်။
- ၁၀။ ရွှေးအခါက မောဂ္ဂလ္လာန်သွှေ့ကျမ်းအတွက် ဖို့စာကျုပ်း ရှားပါး၍ သင်ရမှာခက်သည်၊ ယခုအခါ “မောဂ္ဂလ္လာန်သုတ်စဉ်” ခေါ်မောဂ္ဂလ္လာန်သုတ် အစီအရင်”ကျမ်းကြီး ပေါ်လာပြီး၊ သင်ယူရန် လွယ်ကူသည်။

ဤ ကျမ်းကို ပြစ်သူ အရှင်အရိယဝံသ မဟာထေရ်သည် ခေတ်မီ
ပည့်အရားစနစ်ကိုတိထွင်ကာ အရှင်မြတ် အုပ်ချုပ် ပို့ချေနေသော ဟသာတွဲ
အဘွဲ့ဗုဒ္ဓမြို့သော်လည်းကောင်းတိုက်ချွဲ သွှေါကြီးသုတေသနခြားခေါ် “သွှေါကြီးသုတေ
အစီအရင်” ကို ရေးသားပို့ချေနေဖာ စာသင်သားများ သက်သာသည်၊
လွယ်ကူသည်၊ တတ်မြန်သည်၊ ခေတ်အပြောနှင့် ပြောရသည် “သက်သာ
မြန်ကောင်း” ဖြစ်သည်။

သွှေါကြီး၏ သုံးစွဲခဲ့သော သက်သာ မြန်ကောင်း စနစ်ဖြစ်သော
“သွှေါကြီးသုတေသန” ခေါ် “သွှေါကြီးသုတေ အစီအရင်” ကို မောဂ္ဂလ္လာနှင့်
သွှေါကျမ်းသို့ ပြောင်းရွှေ့အသုံးပြု တိထွင်သဖြင့် “မောဂ္ဂလ္လာနှင့်သုတေသန”
ခေါ် “မောဂ္ဂလ္လာနှင့်သုတေ အစီအရင်” ကျမ်းကား စာရွှေသူ လက်တွင်းသို့
သက်ဆင်း နောက်ရှိလာပေပြီ။

စာရွှေသူကိုယ်တိုင် လေ့လာဖတ်ရှုခြင်းဖြင့် ကိုယ်တိုင်သိ ဖြစ်မည်မို့
မြိမ်းဘာနှင့် စာရွှေသူနှင့်ကျမ်းပြုတရာ်၊ စာရွှေသူနှင့်ကျမ်းစာကို ဤများသာ
ပိတ်သက်လိုက်ချပါသတည်း။

ဓမ္မဘုတ်-အရှင်ပညာအောင်
အဂ္ဂမဟာသွွားမွှေ့ဇာတ်ကမ္မာ
ဓမ္မဘုတ်ကျောင်း
တောင်စွန်းမြို့၊ ဘီးလင်းမြို့နယ်၊
မွန်ပြည်နယ်။

၁၃၄၆-၃၊ ကဆုန်လဆုတ် ၁၃-ရက်။

စာတမ်းအကြောင်း

မောဂ္ဂလ္လာန်ကျမ်း၏ နိဒါန်းနှင့် အကျိုးသွားသည် အထူးအခြား
ဖော်ပြုဖွယ် ပရှိလောက်အောင်ပင် ထင်ရှားခဲ့ပေပြီ။

အကြောင်းကဲ့သား သာသနာရေး ဦးစီးဌာနမှ ထုတ်ဝေသာ ကျမ်း
ရင်းနိဒါန်းကပင် ပြည့်စုံလုံလောက်ပြီး ဖြစ်သောကြောင့်တည်း။

သို့စုံဘင် မောဂ္ဂလ္လာန်ဆရာတ်၏ ဂုဏ်ရည်ကို ပဏ္ဍာတိဒီလစ် ပါရဂူ ပြု
ကော်မူးသာ ကျေးလူးရှင် လယ်တံ့ဆန်တော်ဘုရားကြီးကဲ

မောဂ္ဂလ္လာနှင့် မဟာဘဏ္ဍာဏီ၊ နိရှုတ္ထာရည်ကောဓား။

သာဂတ်၊ ရည်များပန်၊ ယံ့များကရာဏ် နှစ်း။

အရှင်မောဂ္ဂလ္လာန်ထော်မြတ်သည် ကြီးမြတ်သော ပညာရှိတော်မူး၏
လောက်သွေ့ကျမ်း၊ သာသနာသွေ့ကျမ်း ဟူသော တော်တောင်၊ ဂနိုင်၊
မြိုင်ကြီးအတွင်း ခြေသံမှင်းကြီး၊ ပြုတော်မူး၏၊ ယင်း ခြေသံမှင်းကြီးသည်
ဘုရားမြတ်စွာ ဒေသနာသုံးရပ်၊ ပို့ဗောက်သုံးပုံ တည်းဟူသာ တော်သုံး
ဓာတ်အလုံးကို ပျုံနှံစေနိုင်သော “အကြောင်းမောဂ္ဂလ္လာန်ခေါ် ပျောကရှိက်း
ကျမ်းတည်းဟူသာ ဟိန်းသံ၊ ဟောက်သံတော်ကြီး”ကို ဟိန်းဟောက်
ပြုတ် ပဲ့ာင် ထပ်မံတော်မူးပြီ ဟု မောဂ္ဂလ္လာန်ကျမ်း၏ ထဖွင့်ပြုသော
“နိရှုတ္ထာရိပန်” ကျမ်းဦး၌ ခြင်းရှုထွေထူး စိုက်တစူးပြင် ချိုးကျူးတော်
မူးပြီး။

ဤမျှသာမကသေး ပျောကရာဏ် နေ့စောင်း မည်စသာ မောဂ္ဂလ္လာန်
နိယယကျမ်းပြု အဘယာရာမဆရာတော် ကျေးလူးတော်ရှင်းမျှင်းအဂ္ဂိုလ်မှုံး
ဘိဝံသ ဘဂ္ဂပဏ္ဍာတ် ပထော်မြတ်ကြီးကလည်း ဤမောဂ္ဂလ္လာန် ကျမ်း၏
ဂုဏ်ရည်ကို—

“ဤ မောဂ္ဂလ္လာန်ကျမ်း၌ အားထုတ်ကြီးစား သင်ကြား ကြည့်ရှု
ခြင်းသွေ့ နောက်သာ စာချုံ၊ စာပြင်၊ စာသင်ပုဂ္ဂိုလ်သည် အကြောင်းပရှိသော
သက္ကတ၊ မာဂမီ အလိုလိုသောကျမ်း၌ ကြုံတိုင်းပေါက်ရှု ကူးမြောက်နိုင်ရာ
သောကြောင့် ကျမ်းကန်အရပ်ရပ်၌ သေချာနှုန်းပုံ တတ်လို့စသာ အာသာ
ကြီးကြပါကုန်စသာ သင်တို့သည် ဤ မောဂ္ဂလ္လာန်ကျမ်း၌ အကြိမ်ကြိုပ်
အခေါက်ခေါက် အားထုတ်ကြီးစား၊ သင်ကြား ကြည့်ရှုခြင်းသွေ့ မချုတ်
ပယွင့်း နောက်ကြကုန်လေ့”ဟူ၍ လည်းကောင်း။

အဖွင့်နှင့်တက္ကာ အလုံးစုံသာ ကစ္စည်းစသောသွေ့ကျပ်းကို
ဆုတ်ဘက်ရှုရဲ့၊ ရှုတိုင်းရေအောင်ဆောင်သူ ကြည့်တစ်လျည့်၊ ချုတစ်ခါ၊ လေ့
လာသူဖြစ်၍ သွေ့ဘက်ဟု ထင်မှတ်ရသောပုဂ္ဂိုလ်သည် ဟုတ်တိုင်း ပိုင်ပိုင်
မသိနိုင်၍ ကြံမြှုင်တွေးဝေအပ်သာ များစွာမြှုပ်တိုင် ရှုပ်လိမ်ခဲ့ရပ် အသိ
ကြပ်သာ ပုံ့ပုံ့ ပိုင်မျိုးသည်လည်း ဤ မောဂ္ဂလွှာန်ကျပ်း၏ လက်ဝါးပြင်
နေက် ပထ့မြားကျောက်ကုံးသို့ ကောင်းစွာပွဲ့လင်း ထင်ရှားခြင်းသို့ နေက်
ရလေ၏ ဟူ၍လည်းကောင်း။

သွားသူတ္ထန ၏ နိကာယ်ငါးရပ်၊ ပါ့ဌီမြတ်ထွေက် အနုက်ကိုဖွင့်ဆိုစာ
အငွကထာစာသည်။ အငွကထာစာ၊ နှိုကာဆန်တို့သည်အကွန်ကို အထူးထူး
အပြားပြား ပိုင်းခြားမွှေးညွှေးလည် ကြံ့စည်တတ်စွာ ပါကိုနဲ့စသော သွေးချွေး
တို့၏ အဆုံးအပြတ်ကို “အကွန်ခိုးကာ” “သွေးချွေး”စသော စကားတို့ဖွင့်
လျှော့အလျှော့နဲ့ ထည့်သွင်းရှုပြကြသည့် ကျပ်းကန်တို့၏လာသော သွေးနှင့်
ပို့သည့် အဆုံးအပြတ်ကိုလည်း မောဂ္ဂလ္လာနဲ့သွေးကြုံမ်းက ထင်ရှားသည်
ထက် ထိုရှားအာင် ပြုအပ်သည်သာ ဖြစ်သောကြောင့် ဤမောဂ္ဂလ္လာနဲ့
သွေးကြုံမ်းသည် ပိုင့်ကားပြား၊ လိုဏ်မှု၊ ဖွေ့ချောထုတ်စစ်၊ အဆိုအနှစ်
တို့၏တည်နှုန်းကိုပေါ်လည်းဟူ၍ လည်းကောင်း။

အံမခန်းဖွယ် နည်းကသ္ထယုယ်စို့ပြင် အကြီးအကျယ် သုံးသပ်၍
ဆုံးပြတ် ချီးကျော်တော်မူခဲ့လပြီ။

ဤသို့ နက်နဲ့ဝဲဖို့ စံမမိန်လောက်အောင်၊ မြန်မြည်ထိပ်သီး၊ ဒီလစ်
ပါရှာ၊ ပုံးဘက္ကိုးတို့က ပုံချိုးယဉ်ပြန်ရသာ မောဂ္ဂလွှာန်ကျော်၏ အနှစ်
သာရတိုကို အပြည့်အဝချုပ်ကိုင်၍ အစမှုအဆုံးတိုင် ပိုင်ပိုင်သာသ သိရှိတော်
မူသာ ရေးသား၏ မဆုံးနိုင်လောက်အောင် ရှည်လျားများပြားလှသည့်
ဂုဏ်ထူး၊ ဘွဲ့ထူးများ၏ အဆုံး၌ အဘိဓာဇ်ဟာရွှေဂုရွှေ၊ ဟူသာ အကြီး
မားဆုံး သာသနဦးဘွဲ့ဂုဏ်ထူးပြင့် အနားကွွပ်အပ်သာသနဦး ကျေးလူး
၏ အရှင်ဝို့ကွဲသာရှာဘီးသ ဆရာတော်ဘုရားကြီးသည်-

၁၃၄၃-ခုနှစ်ကဆုန်လဆန်း ၂-ရက် ဟသာတမြို့ လက်သမားရပ်
ဦးလှေသာ၏-အခြေခံကြည်တို့၏ အုပ်သပ္ပါတ္ထ ဥပသမ္မဒ၊ သာမဏေရပွဲ
အလုပ်လာနှင့် တိုက်သစ်တက်မဂ်လာကို ချီးမြှောက်တော်မူရန် ဟသာတ
မြို့သို့ ကြသာခိုက် ဓမ္မားဟသာ ခရီးအကြား(အီး-အမ်-စီ)ခေါ် သံလမ်း
ပြီး အီလက်သရုစ် ဖော်တော်ကားပေါ်၌ “မြန်မာပြည် ပရီယတ္ထီ စီမံ
ကိန်းနှင့် ပတ်သက်၍ လေးမျက်နှာမြို့ ဆန့်စက်ပုံင် ဒါယကာ ဦးမောင်
မောင်အေး လျှောက်ထားသပြု့—

“ဒီ ပညာဓရေးစီမံကိန်းနှင့် ပတ်သက်လိုကော့ ဘုန်းကြီးက ထွေထွေ ထူးထူး မည်ဖြေပါဘူး၊ “ကဝိလက္ခဏာ ဘာသာရပ်”အတွက် မောဂ္ဂလာန် ကျမ်းတစ်ကျမ်းကို ထည့်သွင်း သတ်မှတ်ဖို့ အကြံပေးထားတယ်၊ အဲဒါ လောက်ပါပဲ၊ အဲဒီကျမ်းက တို့တို့ကျဉ်းနဲ့ လိုရင်းလဲထိမိတယ်၊ အဲဒီ ကျမ်းမှာက မျှေးသောအားဖြင့် တစ်ခုဗျိုး သုတ်တွေဆိုလျှင် စာတစ်လုံးပဲ ရှိတယ်၊ ဝိုတိနှင့် ဥဒါဟရှုက်ကလဲ တစ်ခုကြောင်းထက်တောင် မပိုတတ်ဘူး၊ ဒါကြောင့် မြန်ကောင်း သက်သာအနေနဲ့ အဲဒီကျမ်းကို ထည့်သွင်း သတ် မှတ်ဖို့ အကြံပေးထာပဲ·ဟု မိန့်ကြားတော်မူနေသည်ကို ဤ စာရေးသူ ကိုယ်တိုင် ကြားနာရပေသည်။

ဤသို့သော မိန့်ကြားချက်သည် နားတွင်းမှမထွက်၊ ယင်းကို လေး လေး နက်နက်စိတ် ဝင်စာနေမိ၏၊ “မောဂ္ဂလာန်၊ မောဂ္ဂလာန်”ဟု ကြိုး ဖန်ဖန် မြည်ဟီးလျက် ပုံတင်တီးနေ၏။

သို့စသုံး ကျမ်းရင်းအနေဖြင့် မောဂ္ဂလာန်ကို မမြင်စဖွှေးဖြစ်၍ အထူး တောင့်တနေခိုက် သာသနာရေး ဦးစီးဌာနမှ ထုတ်ဝေ ဖြန့်ချုပ်လိုက်သော ကျမ်းရင်း စာကိုယ် ထွက်ပေါ်လာရာ ယင်းစာအုပ်ကို လည်းကောင်း၊ ယင်းနှင့်တွဲဖက်ကြည့်ရှုရမည့် အဘယာရာမမူနိယယနှစ်တွဲကိုလည်းကောင်း၊ ရွှေဖွှေတိုက်ဆိုင်၍ စပ်သပ်ကြည့်ရှုရာ နားလည်မှု နည်းပါး၊ နားမလည်မှု၊ အမြောက်အမြားတို့ဖြင့် ကြောက်ပါးလိုလို ခက်ခဲမှုတွေရှိရပေသည်။

မောဂ္ဂလာန်သည် ကျမ်းနေချုံးချုံးရှု စာအနေ ကျိုးကျဉ်းသော လည်း၊ မို့ပုံးသို့ချင်းကျယ်ပွား၊ လွန်စွာပင်ထွေပြားသဖြင့် နားလည်ဖို့ မလွှယ် ကူးအောင် တကယ်မူခဲကပ်သဖြင့် အကဲခတ်အချိန်ယူ၍ လွယ်တကူစံပြေား ကြံ့ဆစိတ်ကူးပြီးသတည်း။

လွယ်ကူးပြေား နည်းဖွေရာ

ယခုခေတ်သည် သိပ္ပါးလက်တွေ့ခေတ်ဖြစ်၍ အစုစုပင် နည်းပညာ လက်စွဲဖြင့် အခက်အခဲဟူသမျှကို ကျော်လွှန် အောင်မြင်အောင် ဆောင်ရွက် နေကြသည်ဖြစ်၏။

ကစွည်းသွှေ့ကြီးနှစ်ရွှေ့၊ ဥဒါဟရှုက်ဟူသော ပါ့ဌားကို စာရုံးအနေဖြင့် ပကျက်မှတ်ဘဲ သုတ်စဉ်ကို ကြေည်စေလျက် ဆိုင်ရုံးလိုရင်း ဥဒါဟရှုက် များနှင့် တွဲဖက်ပြီး အမိပ္ပါယ်ဆိုလိုရင်းကိုသာ ပြန်မှာဘာသာ သက်သက် ဖြင့် လွှောရင်သာသွှေ့ကြီးသုတ်စဉ်ဟူ၍ လည်းကောင်း၊ သွှေ့ကြီးသုတ် အစီအရင်ဟူ၍ လည်းကောင်း ခေါ်ဆိုရသော လက်တွေ့နည်းပညာ တစ်

ရပ်ကို ငဲ သူ့လှေ့ရှင်အတွင်းပထားမြေားဆန္ဒတော်ဘုရားကြီးတို့၏ပို့ချည်ပြချက်
ဝါစနာမဂ္ဂုံးဖြင့် ငဲ ဘာင်မြင်သည်ဟု ဆိုရခလာက်အောင် မိမိတို့အသုံးချုပ်
ဖြစ်ပါ၏။

ထို နည်းပညာ၏ကျေးဇူးတွေ၊ ကား “ဆိုင်ရာသုတေသနတို့၏ အပိုပာယ်ကို ချက်
တွေ့ဖြစ်အားဖြင့် နားလည်ခြင်း၊ ဆိုင်ရာရှုပ်တွဲကိုလည်း အလျင်အမြန် ပြီး
ဆောင်း၊ ”ဟူသော ဘဏ္ဍားထူးတွဲကို မပင်မပပ်း ရနိုင်ပေါ်။

“လူတဲ့ ကသ္ဌ၊ သိမ့်တီ ကိမ္တဲ့ စသည်တဲ့ကို အစိုး အနေဖြင့်
အခိုင်သား၏ မူဘ်သား ကျက်ဆောင်ဖွံ့ဖြိုးလို့ တစ်ပြည်းပြည်း သဘော
ပေါက်၏ ဤညွှန်လေးသာရုံးပြုဖြင့် ပြီးစီးနိုင်၏၊ သုတေသန္ဒာပါသာ စသွို့
ဝါသွို့၊ ယောဂ၊ ဝိဘာဂတဲ့ကိုလည်း လိုရင်းပါအောင် သယ်ဆောင်
သားနိုင်၏။

ယင်း နည်းပညာ၏ လိုဂ်းအချုပ်ကား သူတဲ့ တို့၏ ဆိုလိုဂ်း
အခံပွှောကို အဆွဲယ်ဘက္ကယျုပ်မြန်စွာ နားလည် ထောက်ပေါက် နိုင်မှု
ပင်တည်း။

ယင်းဆိုခဲ့ပြီ၊ ကစ္စည်းသွေ့၍ အသုံးပြုခဲ့သော “သဲလွန်စံ” နည်းပညာကို မောဂ္ဂလွှာန်ကျပ်းသို့ ပြောင်းရွှေ့၍ မသေးသော ငွေလွှဲပြင်းကြောင့်ကြဖိုက် အားထုတ်ခဲ့ရာ ယခုအခါ ပြီးစီးအောင်မြင်ခြင်းသို့ ငါက်ခဲ့ပေပြီ။

၅၇။ အမှင်မြင်ခြင်းသို့ နေက်ခဲ့စဉ် စာရွေးသူအတွက် လွယ်ကူ
လုပ်လျော့၊ သျော့မာပြပြစ်စွာ နေက်ရှိခဲ့ခြင်းမဟုတ်၊ အခန်းကဏ္ဍ သုံးဂု
လာက်ဖွံ့ဖြိုး၍ ၀၂-၀၇မျက်နှာသုံးခုလာက်ဖွံ့ဖြိုး၍ တိုက်ပွဲ ဆင်ခဲ့ရပေသည်၊
တစ်နှစ်မှာ အခက်အခဲနှင့် ရင်ဆိုင်ရှု၍ ရွှေသို့မတို့နိုင်အောင် ရှိနေလျှင်
တစ်နှစ်မှာသို့ ၀၂-တစ်ကဏ္ဍသို့ ပြောင်းလဲ ရေးရှင်၊ ကိစ္စ အများအပြား၏
အကြေားမှ မပြုမနေ အားပါးစိုက်ရှင်။

မီးတောက်ကြားပဲ ပေါက်ဖားထွက်လာ ဤကျိုးဝါ

ယင်းသိပြင့် အချိန်ကာလ လေးလခန့်တွင်း ထုန်ပြင်းသော လုံးလ
ပြင့် အာစိုက်ဒေါသာခဲ့ရာ ၁၃၄၅-ခု တပိုတဲ့လဆန်း ၁-ရက်နေ့ ညွှေ
တွင် ပြီးစီးခြင်းသို့ ဖောက်၏။

နောက်စန္ဒ လဆန်း ဂုဏ်နှံနှင့် ၁၀-နှာရီ မိန္ဒၢ် ၃၀-ထဲ၌
စတင်လောင်ကျပ်းသည့် ဧရာဝတီပြောင်နှင့် လက်သမားရပ် မီးဘေး၌
မိမိတို့ကျောင်းတိုက် သုံးပုံနှစ်ပုံခန့် ပါသူး၏၊ ဝာအုပ်စာတန်းတို့လည်း

မျှားစွဲ၊ ပါရီပော်၊ စာင်းသူကား မိမိကြီးစား အားစိုက်ထားသည့် စာမူ
ကာလေးမပါငရေးကို အသားပေး၍ မီးဘေးလွှတ်စု ချောင်းကပ်နားစပ်သို့
ဆောင်ယူချဉ်းကပ် ရှောင်တိမ်းခဲ့၍သာ ဤကျမ်းစာမူ ကျွန်ုရစ်ခြင်းဖြစ်၏၊
သို့ဖြစ်၍ မီးတောက် မီးလျှောက်မှ ပေါက်ပွားထွက်လာ ဤကျမ်းစာ-ဟု
ဆိုက ပပိုလွန်သူး-ဟု ဆိုသင့်ပည်ထင်၏။

ဤစာမူက ကျေးဇူးရှင် မင်ကွန်း တိပိဋက ဆရာတော်ဘုရား၊ ကြိုး၏
ဆန္ဒတော်ကို တစ်စိတ်တစ်ခွဲသအား၊ ဖြင့် ဗထောက်ထကူ ပြုလျက် သာသ
.နာတော်အတွက် အကျိုးစီးပွား၊ ဖြစ်ပွားလာခဲ့ပါမှု ကြိုးစားရကျိုး နပ်ပါ
ပြတည်း။

*** အနက်နှင့် ရုပ်တွက်ခြင်းကို ကျမ်းလေးအံစိုး၍ ဤကျမ်းက
တာဝန်မယူပါ။ အနက်ကား - အဘယာရာမ ဆရာတော်၏ နိသာယဖြင့်
လုံလောက်ပေပြီ။ ရုပ်များကိုလည်း ထူးစုထူးနှင့်သယ်ယူ ပြသထားပြီး
ဖြစ်၏။ အချို့။ လေးနက်အသာ အဓိပ္ပာယ်များကိုလည်း စွမ်းနိုင်သလောက်
ဤကျမ်း၌ပြသထားပြီးဖြစ်၏၊ ထို့ကိုကာင်းမှန်သော နည်းသစ် ပေါက်
ဤနည်းသည် ဆုံးတောင်းဘဲ ပျောက်သုဉ်၊ မည်-ဟု သိသာပါသတည်း။

ဦးအရိယဝံသ

အတွင်း ပတ္တမြေားဝကျာင်းတိုက်၊
လက်သမားရပ်၊ ဟသံဃာတဗြို့။

ဤကျမ်းကို လွှဲလာနည်း

- ၁။ သုတ်စဉ်ကို ရအောင် ကျော်ပါ။
- ၂။ သုတ်၊ ဝါး၊ ဥဒုဒရုက်ပါ ဆရာတံ့မှာ အနက်မှန်
တက်၍ မှန်မှန်လျှော့ထားပါ။ (အရကျက်ရန် ဖလို)
- ၃။ ဤကျမ်းပါ သုတ်အမိပ္ပာယ်ကို လိုရင်မိအောင်
ပြယူဂုဏ်ကွဲ၍ ဆိုထားပါ၊ ပြန်ထားပါ။(ရပါစေ)
- ၄။ ရုပ်တွေက်မှုမှာ တဖြည်းဖြည်း မြင်လာလတ္တံ့။
- ၅။ ခွင့်းမှူး၊ ကပ်မှုတို့ကို ပြုရန်မလို အလိုလိုပြီး၏။

ଓଡ଼ିଆ:ଶୋଣିଙ୍କ ଲେଖକ

၅၅၁၃။ မောဂလ္လာနတ္ထပ်ကကျမ်းစာကို ရေးသား ပြစ်သော ဘဒ္ဒန္တ၊ အရိယဝံသ(သာသနမဲ သံရုပ်ဝရ ဓမ္မာစရိယ၊ အဂ္ဂမဟာဂန္ဓိဝါဒပဏ္ဍာတ) အရင်သူမြတ်သည် ၅၅၁၃။ မောဂလ္လာနနိယေသ ချုနက်ရှိုးတိုကို ရေးသား ပြစ်စီရင်ဖေတွင် အဘိဓမ္မမဟာရွှေဂျာ၊ အဘိဓမ္မ အဂ္ဂမဟာသဒ္ဓမ္မ၊ ဓာတ်က၊ တံပိဋကဓရ ဓမ္မဘဏ္ဍာဂ ရိုက ဘဒ္ဒန္တဝိစိတ္တသာရှိသံသ ဆရာတော်ဘုရားကြီး၏ အိုဝါဒတော်အလုံအရ မောဂလ္လာနသဒ္ဓကျမ်း၏-

၁။ သိလယ်ခြင်းဂဏ်။

၂။ ယုမ္ပာဒ္ဓယ ကင်းခြင်းဂဏိ။

၃။ ကရာယ်က ရပ်ထွေးမ ကင်းခြင်းဂဏ်၊

၄။ အကြင်းမရှိ ပါ့၌ဖြယ်များ၏ နံစပ်ခြင်းဂဏု။

၅၈ ဘုရားစကားတော်ဖြစ်သည့်ပါ့လိုက်တော်သာလျှင်မိန့်ရှိခြင်းရှုက်!

၆။ စာချစာသင် ထည့်အရှင်တို့ မပင်မပန်း ပို့ချသင်ကြား နှင်း

ဖျေားမှာဆောင်ရွက် အောင်လွယ်၊ ပြီးလွယ်၊ ရလွယ်ခြင်းဂုဏ်။
၃။ စာချစာသင် အရှင်တို့၏ အသိဉာဏ်ကို တိုးပွားစေနိုင်ခြင်းဂုဏ်
သည် ပရီယတ္ထီ သာသနာတော်အကျိုး ရည်မျှော်၍ မောဂ္ဂလာန်ကျပ်း၏
ဂမ္မာရ နက်နဲ့ခက်ခဲ တန်ဖိုးရှိလှသော အတွေ့အခြားအယူယာများကို မိမိ
နှင့်တက္က အများသိရှိ ရှင်းနှီးသင်ကြား လျေလာခဲ့ဖူးသော ကစ္စည်းသွှေါ
ပြင် တူးနှိုင်းယှဉ်ပြိုင် အားထုတ်ကြိုးစားကာ ဟသာတမြို့ အတွင်းပတ္တမြား
ပရီယတ္ထီစာသင်တို့၏ ဆန့်တော်စာဆွဲဆူတို့ ပြစ်ကြသည်-

സെറ്റിയർപ്പിഃ | അർഥലൈനാഃ |

ပတ္တမား-မိတ္ထလာ

ကျောင်းနာရီ၊ သုံးပြာ ပေါင်းစူလှိုင်

အကြောင်းရှာမြေား၊ အတင်းပွဲမြေား

ତଥ୍ୟକା: ଯଗ୍ନାତ୍ମି

അറ്റിവാടം തീയാതക്ക്

ဝိသဒဒါဝာရ-ပဏ္ဍာတော်၊ လေးပြာင်းမောင်သီချင်

ထိမ တစ်လျှောက်၊ ခတိုင်နောက်၊ ထုန်းတောက်သရေသာ

ဟူသာ ကဗျာလက်အရ ၁၂၇-ခုနှစ်ပုံ စတင် တည်ထောင်ခဲ့ပြီး၊
ယင်းစာသင်တိုက်ကြီး၏ အစဉ်အဆက် ပဓာန နာယက ဆရာတော်,
စာချ အာကျို့အာဆုံးများ ဖြစ်ကြသော ညီနောင်းလေးဖော် ဆရာတော်
အရှင်သွွားမှာ အရှင်တိုးသာကာအရှင်ဝိသွွှေ့ဝါဝာရနှင့် အရှင်ပဏ္ဍာတို့၏ ပို့ချ
စာဝါ နည်းနာနိသာယ အဖြာဖြာတိုးအပြင် ယခုလက်ရှိ ပဓာန နာယကဆရာ
တော်ဖြစ်သော ဘဂ္ဂမဟာပဏ္ဍာတဲ့ တသံးတမြို့နယ် သံယနာယက ဥက္ကဋ္ဌ
ဘဒ္ဒန္တတို့နို့ယတို့၏ အားပေး ချိုးငမြှုံးက် အိုဝါဒခံယူကာ သဘာဝ
မိုးကေးအန္တရာယ် ကျေမာ်စားစဉ်က စာမူများ မပေါ်ခဲ့က် မပျက်စေရန်
အေးထူးကြိုးစားစာလည်းကောင်း မျက်စိကျေန်းမာရေး ချို့ယွင်းလာ
သည်ကို အုမှုဆယားတဲ့ နွေစဉ်မပြတ် အခါမလပ် စာဝါပို့ချလျက် သာသ
နားရေးရာ အဖြာဖြာတိုးကို ဆောင်ရွက်ရခြင်းများ မအားလပ်သည့် ကြား
မှာပင် မဖြစ်ခဲ့န အပတ်ဘက္က် ကြိုးစားအားထူးတဲ့ ရေးသား ပြုစုံခဲ့
ရတွင် ၁၃၅၅-ခုနှစ် ကဆုန်လပြည့်နွေအမဲ့ မောဂ္ဂလ္လာနတ္ထီပကကျမ်းကို ၁၃၅၅-ခုနှစ်
ကျမ်းကို ဦးစွားပထာ ဓမ္မဒါနအလ္လာရှင်များ အလုံဆန္ဒအရ စက်တင်ပုံနှင့်
ထုတ်သာနိုင်ပြီ၊ ယခုဘစ်ဖန် မောဂ္ဂလ္လာနတ္ထီပကကျမ်းကို ၁၃၅၅-ခုနှစ်
သီတင်ကျွော်လအမဲ့ ထုတ်သာဝိုင်ရန် ကြိုးစားခဲ့ရပြန်ပါသည်၊ ဤကျမ်း
နှစ်စားအားဖြစ်သာ မောဂ္ဂလ္လာနသွွှေ့ကို လေ့လာဆည်းပူး သင်ကြားနှု
တွင် မျှေးစွားအထောက်အကူပြု အကျိုးများနိုင်မည်ဟု ယူဆယုံကြည်သည့်
အဆလျာက် စာသင်စာချ အရှင်သွွှေ့မြတ်များအတွက် အကျိုး ဖြစ်ပေါ်မည်
ဆိုလျင် ကျမ်းပြုဆရာတော် အနေဖြင့် ပင်ပမ်းအားထူးတဲ့ ကျမ်းပြုရကျိုး
နပ်ဝပြီ၊ ကျမ်းပြုဆရာတော်မှာလည်း ဤကျမ်း ၂-စောင်အပြင် စာသင်
သာများအကျိုးကို ရည်ရွယ်ပြီး အောက်ပါ ကျမ်းစာအုပ်များကိုလည်း—

၁။ အစိုးရပထမငယ်တန်း ၁၆-နှစ်စာ ဓမ္မခွန်း အဖြေပေါ်သား

၂။ နဝါဒကားကထား

၃။ ဓမ္မာစရိယတက်လမ်း၊ ပျော်ခန်းပစ္စသား

စေသာ ကျမ်းစာအုပ်များကို ရေးသားထုတ်ဝေခဲ့ပြီး ပရီယတ္ထီသာသနာကို
အခါမလပ်ထပ်းရှုက်လျက်ရှိကာတိုက်တာကြေးပွားတိုးတက်ရေးနှင့်သာသနာ
တော် စည်ပင်တိုးတက်ရေးကို အစဉ်အားပေး သာသနာပြုလျက် ရှိဖို့
ကြုံစာရေးသူ အကျိုးဆောင်အနေဖြင့်လည်း ကျမ်းပြုဆရာတော်နှင့် ဆရာ
တူတပည်ဖြစ်ပြီး တိုက်တာ၊ ဆရာသမားသံယာတော်များ ကျေးဇူးကြောင့်
သာသနာဖြင့် နိုးစပ်ခဲ့ရသည့်ကျေးဇူးကို တွဲပြန်လိုသည်က တစ်ကြောင်း၊
ပညားရေး ဖြည့်ဆည်းလိုသည့်တို့ကြောင့် ဤကျမ်းစာအုပ်အုပ် ဖြစ်ပေါ်

လာရေးအတွက် ကူညီစဆာင်ရွက်ခဲ့ဖြ မောဂါလာန် ချေနက်ရှိုးကို စက်တင်ပုံးနှိပ်ခဲ့စုတွင် လက်နှုပ်စက်စာမူ၏ ချေတ်ယွင်းမှု၊ ယခင်ကမောဂါလာန်ကျမ်းဖြင့် ရင်နှုံးမှုမရှိခဲ့သည့် ပုံးနှိပ်စက်အဖွဲ့သားတို့နှင့် အခြားသော အကြောင်းများ ကြောင့် အမှားအယွင်းများ အတန်အသင့်ပါရှိခဲ့ဖြ ငါးထိုကို နောက်ဆက်တဲ့ အမှား ပြင်ဆင်ချက်များဖြင့် ဖြည့်စွဲကဲခဲ့ရကြောင်းနှင့် ယခု ဤကျမ်းစာအုပ် ရိုက်နှုပ်စုတွင်လည်း အမှားအယွင်း နည်းနိုင်သမျှ နည်းစေရန် ကြိုးစားထားရှိပါကြောင်းနှင့် အကယ်၍ အမှားအယွင်း ပါရှိပါကလည်း အတွေ့စနာမတိ ပြင်ဆင်ဖြည့်စွဲကဲ၍ ကြည့်ရှုပေးပါရန် မေတ္တာရပ်ခံအပ်ပါကြောင်း။

ဤ စာအုပ်များ ဖြစ်ပြောက်ရေးအတွေးအားပေး ကူညီကသည့် နိုင်ငံတော် သံမဟာနာယက ဒုတိယဥက္ကဋ္ဌ အဘိဓာဇ္ဈမဟာရွှေဂျာ၊ မဟာဒ္ဓါရသာသနာပိုင်၊ ဟသုံးတ လယ်တီဆရာတော်ဘုရားကြီး ဘဒ္ဒန္ဒ-ခမာဂုဏ်၊ နိုင်ငံတော် သံမဟာနာယက တွဲဖက် အကျိုးတော်ဆောင် အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍာတ ဟသုံးတရတနာ့ဗုံးမာန် ဆရာတော်ဘဒ္ဒန္ဒလာဘသာမိန္ဒုံး စည်။ ရရှိရေး၊ ပုံးနှိပ်နိုင်ရေးမှုအစာဖက်ဖက်မှုကူညီမှုပေးကြသောပုဂ္ဂိုလ်များ ကျေးဇူးတင်ထိုက်သူများ အားလုံးသို့ အထူးကျေးဇူးတင်ရှိပါကြောင်း။

ထို့ပြင်တစ်ဝါ ပြုသမျှ ကုသလ ကောင်းမှုအဝေးထိုကို မျှဝေပါကြောင်း ဆုမွန်ကောင်း ဝတောင်းလျက်—

ဦးခင်ဗျာ

(အကျိုးဆောင်)

၁၀၄၈၊ ၂၂-လမ်း၊ ၄-ရပ်ကွက်၊

တောင်ဥက္ကလာပ၊ ရန်ကုန်မြို့၊

၁၃၅၅-၃၊ တော်သလင်၊ လမြို့မြို့ (၁)ရက်။

မြန်မာ

— ၁၃ —

၁၂

အမြန်မှတ်စွာ

ကျော်

၁၃ အမြန်မှတ်စွာ ပါသဲ

— ၁၄

၁၄ အမြန်မှတ်စွာ

— ၁၅

၁၅ အမြန်မှတ်စွာ

— ၁၆

၁၆ အမြန်မှတ်စွာ

— ၁၇

၁၇ အမြန်မှတ်စွာ

— ၁၈

၁၈ အမြန်မှတ်စွာ

— ၁၉

၁၉ အမြန်မှတ်စွာ

— ၂၀

၂၀ အမြန်မှတ်စွာ

— ၂၁

၂၁ အမြန်မှတ်စွာ

— ၂၂

မောဂ္ဂလွှာနတ္ထဒီပက

နမော တသာ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္မခြသာ။

သိဒ္ဓပရိယမဂ္ဂယို၊ နာထဘာဝံ ဂတ် တယံ။
သိဒရန် နမိတ္တာ ကသံ၊ မောဂ္ဂလွှာနတ္ထဒီပကံ။

သိဒ္ဓ-နှုန်းန နှစ်ဝလုံးပင် ပြစ်ကင်းစင်၍ လိုအင်ဆန္တ
တဲ့တိုင်း ရတတ်မူပြီးထသာ၊ အရိယမဂ္ဂယို-အင္ကာရိုကမင်
ကိုယ်စီသက်သဖြင့် ထက်မြက်ကြုံခိုင် တုပြုင်နှင့်မပြု ဝင်ပြု
သာ့စခန်းဝင် လမ်းစဉ်တော် တိုကြောင့်။

နာထဘာဝံ - တစ်လောကလုံး ကေးကွဲယ်ဖုံး၍ ခိုပုန်း
လည်းလျောင်းစုံဖြစ်သို့ ဂတ်-ရောက်တော်မူကြီး နောက်
တော်မူပြီးထသာ။

တယံ - ဘုရား၊ တစုံး၊ သံသာအားဖြင့် လုံးပါးသာ
ရတနာတော်မြတ်အပေါင်းကို၊

သိရသာ-မိမ္မားရာပါ အဂ်ဂါသုံးသပ် အမြတ်ဆိုရာ ဒါ
အပြင်မရှိ ဒါသာရှိ၍ ပျော်အိည့်ပျောင်း ဦးခေါင်း
အဂ်ဂါဖြင့်။

နမိတ္တာ-ရာရှင့်ရှိနိုင်ဘဲ သဲမဲလုံးဆော် ချိန်တော်တော်နှင့်
မဖော်နိုင်အား ဝပ်တ္တားရွှေ့စိုက် ဦးခိုက်ပြီး၍။

မောဂ္ဂလွှာနတ္ထဒီပကံ-တွဲချွ်ပါရဂူ တစ်ဆူဦးလစ် ဝိသော်
ကောဝိုင် ပဏ္ဍာတ်ကဗ္ဗာကျော် ဆရာအမော် ဂုရွှေကြီးတို့က
ရုံချိုးနှုတ်ဟ ကောင်းပေစွဲ့ မှန်ပေစွဲ့ဟု တဖွဲ့ လျှင်မွှုပ်း
သံရသည့် တစ်ဝါးပထမ မောဂ္ဂလွှာနအာမည်ခံ မြတ်ကျော်း
ဂန်းက ကော်ဆန်းကြော် လျှို့ဝှက်သာ အနက်အာမံပြုာယ်
တိုကို မခက်စဖွဲ့ယ် အလွယ်ရှင်း၍ မကျယ်မကျဉ်း ဖော်ပြု
ရှုံးအဖြစ်ကြောင့်၊ မောဂ္ဂလွှာနတ္ထဒီပက မည်ရတင့်ဆန်း
သုတ်အစီအရင်ကျော်းကို။

ကရိသု - ဓနာင်းယောတူ ပျော်ဖျော်နှုန္လို ၈၄။၌
စီရင်ပေအုံ။

မှတ်ချက်။ ၂မောဂ္ဂုံးနှင့် ဆန္ဒအရွင်မြိတ်သည် သိန္တ်ကို
အစေချိလျက် ဂန္တာရာနဲ့ ပကားမာစီပင်လာကို
ပြုတိသုံး ဤကျမ်းသွေလည်း သိန္တ်ကိုပင် အစ
ချိလျက် ပကားမာစီ ပင်လာကို ပြုစီရင်အပ်
သတည်း။

မေတ္တာနပ္ပါယ

နမော တာသာ ဘရဝတော် အရဟတော် သမ္မာသမ္မာသူသူ။

၁၁၂

ဝဏ္ဏဟု အမည်မှည့်ရပြင်း အကျိုးကား - ၁၉၄၆ ဝဏ္ဏ ၂၀၃၃
အမရိုကသာသတ်တို့၏ ဝဏ္ဏဟောပေါ်ပြင်းအကျိုး ရို၏၊

၅၇။ ရှိသုတ္တ၏ တိတာလိုသ သဒ္ဓါသည် ဝါ-တိတာလိုသ ဟူသောင်းကြောင်း၊ လောပ သူတ္တာပကသည် ပဋိသန်းပေါ်သာနံဘော အစရိတေသန အချို့အလှ၍ ဝေါကျော်၏ကို သိမော်၏းအကျိုး ရှိ၏ ၁

မှတ်ချက်။ “တိစ္တာလီသ ဟန္တနှင့်လျက် “စတ်”ကိုချေ၍ တိတာလီသ ဟု
ဆိုထားသည်ဟူလို့၊ ယင်း တိတာလီသ ဟုသောနိပါတန်ဖြင့်
ပင် အချို့အစွဲ့ အကွန်တို့ကိုချေသည်။

ପୁତ୍ରୀଙ୍କାରୀ ॥ ମେ. ଗ୍ରୀ ଓଡ଼ି ହୃଦୟପାଇ ॥ ଅ. ଗ୍ରୀ କୋଣାର୍କ ପାଇ ॥

၂။ အသာ-ဒေါသရာ-သူတိပြင် ထို လေးဆယ့်သို့လုံးသော ဝဏ္ဏ
တို့တွင် အမ ဆယ်လုံးကို သရာမဏေမည်မှည့်၊ သမ ဆယ်လုံးကား အ အာ ဇား
ချို့ ချို့ အောင် မပါင်၊ ဆယ်လုံး။

သရ-ဟု အမည်မှည့်ရခြင်း အကျိုးကား သင့္ဖလောပေါ်သရ^{၁၂}
အစရိတေသနသတ်တို့၏ သရ-ဟုခေါ်ရခြင်းအကျိုးရိုး။

၃။ ဓနဒ္ဓသဝဏ္ဏသုတေပြင် ထိသရဓယလုံးတိတွင် နှစ်လုံးနှစ်လုံး
စိကန်သာ သရတိကို သဝဏ္ဏမည်ဟည်။

သဝဏ္ဏ သရမျှာကား ဟန်အာသည် “သဝဏ္ဏ”, လူနှင့်၏
သည် “သဝဏ္ဏ” ဥုံနှင့် ဦးသည် “သဝဏ္ဏ”! ငါနှင့် ငါသည် “သဝဏ္ဏ”! အဲ,
နှင့်၌ သည် “သဝဏ္ဏ” တို့တည်။

သဝဏ္ဏဟု အမည်မှည့်ရခြင်းအကျိုးကား—ဝဏ္ဏပရေန သဝဏ္ဏဘိ
ဘုရား အစရိုးသောသုတ္တာ သဝဏ္ဏဟု ခေါ်ရခြင်းအကျိုးရှိ၏။

၄။ ပုံမွောကျသော-သုတ်ဖြင့် ထိနှစ်လုံးနှစ်လုံးကုန်သော သဝဏ္ဏ
တို့တ္တာ ရှေးရှေးဖြစ်သော သရကို ရသာမည်မှည့်၊ ရသငါးလုံးကား—
အ လူ ဥုံ ငါ. ပေါင်းငါးလုံး။

*ထိုငါးလုံးထို့တ္တာ ငါ. ရသနှင့် အဲ. ရသကိုသံယုဂ်ရွှေ့သာ ဓတ္ထမြင်
ရိုင်သည်၊ အခြားခြားတွေမြင်နိုင်၊ (ထို. ကြောင် အစသုံးလုံးသည် မသတ်
မှတ်အပ်သော ပြယုဂ်ရှိသောကြောင့် အနိယတဗ္ဗာယာဂါ၊ အဆုံးနှစ်လုံး
ကား—သံယုဂ်စနှာင်းရာ၌သာ ထင်သောကြောင့် နိယတဗ္ဗာယာဂါ)။

ရသ ဟု အမည်မှည့်ရခြင်း အကျိုးကား—ရဓသာဝါ ၂၁၆၂ အစ
ရှိသောသုတ်တို့၌ ရသ ဟု ဥုံခေါ်ရခြင်းအကျိုး ရှိ၏။

၅။ ပင္း ဒီဇယာ-သုတ်ဖြင့် ထိနှစ်လုံးနှစ်လုံးကုန်သော သဝဏ္ဏ
တို့တ္တာ နောက်နောက်ဖြစ်သော သရရှိ “ဒီဇယာ”အမည်မှည့်၊ ဒီဇယာ ငါးလုံး
ကား—အာ အဲ ဦး ငါ ပေါင်းငါးလုံး။ ဒီဇယာ အမည်မှည့်ရခြင်းအကျိုး
ကား ယောလောပနိုလူ ဒီဇယာ ၂၁၇၈ အစရိုးသောသုတ်တို့၌ ဒီဇယာ ခေါ်
ရခြင်းအကျိုးရှိ၏။

၆။ ကာဒယောဗျ္ဗာ-သုတ်ဖြင့် က အစ နိဂုံဟိုတ် အဆုံးရှိကုန်
သော သုံးဆယ့်သုံးလုံးသော ဝဏ္ဏတိုကို ဗျည်းအမည်မှည့်၊ ဗျည်းသုံးဆယ့်
သုံးလုံးကား က ခ ဂ ယ ဒ လ သ ဟ ဋ အ ပ ပ ိ င ် း သ ု ံ ဆ ယ ့ သ ု ံ လ ု ံ း ဗ ျ ည ် း ဟ ု အ မ ည ် မ ှ ည ့ ် ရ ခ ြ င ် း အ က ျ ိ ု း က ာ း ဗ ျ ္ ဗ ာ း ၁၁၃၃ အစ
ရှိသောသုတ်တို့၌ ဗျည်းဟု ခေါ်ရခြင်းအကျိုး ရှိ၏။

၇။ ပွဲ ပွဲကာ ဝဂ္ဂ သုတ်ဖြင့် က အစရိုးကုန်သော ငါးပွဲက
တိုကို ဝဂ္ဂ အမည်မှည့်၊ ပွဲ ပွဲကာသော ဝဂ္ဂငါးမျိုးကား က ဝဂ္ဂ၊
စ ဝဂ္ဂ၊ ဇ ဝဂ္ဂ၊ တ ဝဂ္ဂ၊ ပ ဝဂ္ဂ ပေါင်းငါးမျိုး၊ ဝဂ္ဂဟု အမည်မှည့်ရခြင်း
အကျိုးကား ဝဂ္ဂဝဂ္ဂန္တာ ၁၁၄၁ အစရိုးသောသုတ်တို့၌ ဝဂ္ဂဟု ခေါ်
ရခြင်း အကျိုးရှိ၏။

၈။ ဗိန္ဒိနိဂုံဟိုတ် သုတ်ဖြင့် သရမဖက် အပေါ်က်မျှဖြစ်
သော ဝဏ္ဏဘိုံ နိဂုံဟိုတ်အမည်မှည့်၊ နိဂုံဟိုတ်ဟု အမည်မှည့်ရခြင်း အကျိုး

ကား-နိဂုဟီတံ့ ၁၃၈ အရှိသော သုတ်တို့၏ နိဂုဟီတ်ဟု ခေါ်ရခြင်း
အကျိုးရှိ၏၊ စျေလ စွာဘာ ကော်မူသညာမပြုဘဲ ဝဏ္ဏ ၈၄ ဖော်ဘာ
ဗဟိုကွာရ အမည်ကိုပြုခြင်းသည် အနက်သို့ဘစဉ်လိုက်သော(သွွှေါနှင့် အနက်
အံကိုက်ကျသော) အမည်သညာဟူသောအကျိုး ရှိ၏။

မှတ်ချက်။ ။၂၂ လ စသော အမည်တိုကဲသို့ ရှုပြုးကာမျှ ပျောက်လွယ်
ပျက်လွယ် လဟုသညာမျိုးမဟုတ်၊ မပျောက်တန်း ပျက်
တန်း စွဲပြုးသာ။ ရုသညာမျိုး ဟူလို့။

၉။ ဤယုဝဏ္ဏာ ပျော်နာမသင့်-သုတ်ဖြင့် ပူလိုင်နပူလိုင်ဖြစ်သော
နာမ်ဟု ခေါ်ဆိုအပ်သော ပါ့ဌ္းပိုကပ်၏ အဆုံးသွှေ့ဖြစ်သော ဥုဝဏ်ကို
၂၂ အမည်မှည့်၊ ဥုဝဏ်ကို လ အမည်မှည့်၊ ၂၂ လ ဟု အမည်မှည့်ရခြင်း
အကျိုးကား-ပျော်ဘဲ ၂၂၁၁ အစရှိသောသုတ်တို့၏ ၂၂ လ ဟု ခေါ်ရ
ခြင်းအကျိုးရှိ၏။

ဆောင်။ ။နက်ရှိတံ့လတ်၊ ဓာတ်ပစ္စည်းမဟုတ်၊ ပကတ်ရုပ်နှင့် ဟွား၍
သမားသ၊ ကိုတ်ပဒါ၊ နာမ ပါ့ဌ္းပိုကာ။

ပါ့ဌ္းပိုကပ်ကို နာမ်ဟု ဤကျမ်းများ ခေါ်ခေါ်သုံးစွဲခြင်းကား
ယင်းနာမ်ဟူသော အမည်၏ လောက်၍ ထင်ရှားခြင်းကြောင့်တည်း။

၁၀။ ပိတ္တိယံ-သုတ်ဖြင့် ဤတို့လိုင်းဖြစ်သော နှုမ်ဟု ခေါ်ဆိုအပ်
သော ပါ့ဌ္းပိုကပ်၏ အဆုံးသွှေ့ဖြစ်သော ဤဝဏ် ဥုဝဏ်တို့ကို ပ-အမည်မှည့်၊
ပ-ဟုအမည်မှည့်ရခြင်း အကျိုးကား ယော ပသံဝဏ္ဏသ ၂၁၁၆ အစရှိ
သော သုတ်တို့ ပ-ဟု ခေါ်ရခြင်းအကျိုး ရှိ၏။

၁၁။ ယာ-သုတ်ဖြင့် ဤတို့လိုင်းဖြစ်သော နာမ်ဟု ခေါ်ဆိုအပ်သော
ပါ့ဌ္းပိုကပ်၏ အဆုံးသွှေ့ဖြစ်သော အာ-အကွဲနာကို ယ-အမည်မှည့်၊ ယ-ဟု
အမည်မှည့်ရခြင်း အကျိုးကား-ယဲ့ပြုဟုပိုက် ၂၁၆၀ အစရှိသော သုတ်
တို့ ယ-ဟု ခေါ်ရခြင်းအကျိုး ရှိ၏။

၁၂။ ဂေါ် သျောလပနေ-သုတ်ဖြင့် အာလုပ်အနက်၍ သက်သော
သို့ဘတ်ကို ဂ-အမည်မှည့်၊ ဂ-ဟု ဟမည်မှုနှင့်ရခြင်း ကကျိုးတား-
ဂေါ် ၂၁၆၅ အစရှိသောသုတ်တို့ ဂ-ဟု ခေါ်ရခြင်းအကျိုး ရှိ၏။

=အုံက်သွှေ့ အစဉ်လိုက်သော ဂမျသညာမဟုတ်၊ ပုပ်ပြီးကာမျှ
ပျောက်လွယ် ပျက်လွယ် ၂၂ လ ဖော်သော လဟုသညာ ပြီးပြီး

ပရီဘာသာ

၁၃။ ဝိမိမိသသနန္တသာ-သုတ်ဖြင့် ဝိသသနအဆုံးရှိသော ပုံစံကု ၀၁-ဝိသသန၏အဆုံးကို စီရင်ရမည်ဟု ပရီဘာသာသာလာ။

သုတ်ပြယုဂ္ဂကား-အတော် ယောနံ ဌာန္ဇာ ၂၁၄၁ တည်။

ဝိမိပြယုဂ္ဂကား-နရာ နရေတည်း။

(**ဤဘား** နိယယ ဆရာတော်နှင့် သက္ကတ ကျမ်းဆရာတို့၏ အလို တည်း။)

ဤအလိုအားဖြင့် အတော်၏ အရ-အကာရန္တဖြစ်သော ဗုဒ္ဓ သူဂတ စင်သာ နာမ်ပုံးများသည် ဝိသသနဖြစ်၏ဟု ယူ၍ ယင်းတို့နှင့် စီရင် မူကို ပြဿံတော်မူသည်၊ နရာ နရေတို့၏ ဝိသသနတို့၏ အဆုံးကိုလည်း စီရင်မှု ဖော်ပြုခြင်း၏ကြောင့် စဉ်းစားဖွံ့ဖြိုးပါ။

ဤအနား ရှင်းလင်းချက်ကို ငေးပါ့ြို့အံး-

ဤသုတ်ကို ဝိမိ ဝိသသနန္တသာဟု ဖို့ပေါ် မဖြတ်မူ၍ ဝိမိ ဝိသသန တသာဟု တံပဒဖြတ်ပြီးလျှင် ၀၁-နှ-အထက်ရှိ နိဂုဟိုတ်ကို ဝဂ္ဂန္တပြုသဲ အနက်ဆိုခြင်းကို နိဂုတ္တို့ပိန့် ဝုတွေမြင်ရသည်။

အနက်ဆိုပုံ

ယံ-အကြောင်သည် ၀၁-အကြောင်ဝဏ္ဏသည်၊ ဝိသသနံ-ဝိသသန ဖြစ်၏၊ တသာ-ထိုဝိသသန၏ ဝိမိ ကာရိယ အစီအရင်ကို ညတ္ထားသိအပ်၏။ (**ဤသို့** သုတ်အနက်ဆို)

ဝုတွေ့ဗြို့လည်း၊ တာန္တသာ-ဟု မဖွံ့ဖြိုးဆိုဘဲ ယံ ဝိသသနံ၊ တသာဝိမိညဲ့-တဓမ္မာ-ဟု ပြင်ဆင်သည်။ ယင်း အလုံအရာ-

၁၃။ ဝိမိမိသသနန္တသာ-သုတ်ဖြင့် သုတ်ဗြို့ ဝိသသန-ဟုဆို အပ် သသာ ကာရိ၊ (သို့မဟုတ်) ကာရိယိုပါရှိလျှင် ယင်း ဝိသသန ကာရိယိုကို စီရင်ရွှေမည်ဟု ပရီဘာသာသာလာ။

သုတ်ပြယုဂ္ဂကား-အတော် ယောနံ ဌာန္ဇာတည်း။

ဝိမိပြယုဂ္ဂကား- နရာ နရေတည်း။

- * ဘဝတာယောနံဌာန္ဇာ ဝယာနံသည် ဝိသသန၊ ဌာန္ဇာသည် ဝိမိတည်း။

ဤအတူပင် သာဓရဇလာပေါသရှိ သစ္စရာကား-ဝိသေသန၊
လောပေါကား-ဝိမိ။

သုဟိသွေသေ၌ အသာကား-ဝိသေသန၊ င ကား-ဝိမိ။

နှာ နာသွာန်၌ နာသွာကား-ဝိသေသန၊ နှာ ကား-ဝိမိ။

ဦးသို့ နော၌ သို့နာကား-ဝိသေသန၊ နှာ ကား-ဝိမိ။
စသည်ဖြင့် တစ်ကျမ်းလုံး ဝိသေသနနှင့် ဝိမိများစွာတည်း။

(ဤကား လယ်တီဟန္တတော်ဘုရားကြီး၏ နိဂုတ္တိပန် အလို
တော်တည်း။)

အဘယာ ရာမနိသယယသစ်အလုံ အတောယောနဲ့ နှာမနှိုး သက္ကတ
ကျမ်းများ၏အထောက်အထားများကို ပြည့်စုံစွာပြလျက် အမတာကို ဝိသေ
သနဟု ယူပြီးလျှင် ရှည်လျှာစွာ ပို့ဆို၍ နောက်ဆုံး၌ “ထို့ကြောင့်
အတောဟုဆိုလျှင် အကာရှုနှုန်းကိုဟု အမိပ္ပါယ်ယူ၊ အသာဟု ဆိုလျှင်
အကာရှုနှုန်းကိုအမိပ္ပါယ်ယူလေဟူလို့ ဟု့ကာက်ချက်ချင်တော်မူးဘုံး။

ယင်းကောက်ချက်များရှိ အတောနှင့် အသာတို့သည်-

ပျောမိယံ့ ပရသာ ဆို့ယန္တသာ - သုတေတို့ဖြင့်ပင် ပြီးစီးရုကား-ဤ၏
ဆိုပ္ပါယ် အထူးရှိအုံမထင်ပါ။

လွှာယ်ကူးရမည့်အရာကို ခက်ခဲ့စေခြင်း၊ သည်လည်း အကျိုးထူး မပျော်
နိုင်ပါ၊ ဝိသေသနကို ဝိမိပါဆိုလျှင် ယင်းဝိသေသန၏ နောက်ကို
လည်းကောင်း၊ ယင်း၏ အစိတ်ကိုလည်းကောင်း စီရင်ခြင်းဖြင့်လည်း များ
စွာရှုတ်ထွေး ခက်ခဲ့တဲ့သည်။

ဤနေရာကား ဆန့်တက်ခြင်းငှာ မစွမ်းသာအောင် ကြန့်ကြာ ချိန်
ကုန် ညောက်ဟန်ချင့်ချိန်စည်းတို့ သောင်ကိုး တို့ဖောင်နှင့် နက်လှသည့်
စေန်းတည်း။

သုတေပြယုဂ်ကား-သစ္စရာလောပေါသရေ ၁၂၆ တည်း။

ဝိမိပြယုဂ်ကား - ငံးဝွှေ့ဂုံးတည်း။

*ကမဟံ ဟူသာပြယုဂ်၌ နိဂုတ္တိတုံးသာ ဝေါ်ခြားလောကြောင့်
ရွှေတော် အစိတ် အသရ မကြေ။

* ၁၃၅ ဟူသော ဘန္ဒါးအပ် ပြိုက်တည်ရာ “သွေပသိလေသိက-
ခရာ မြင့်ဆိုသားတော်ကြောင့် အခြားမရှိရှိ ရွှေသရကုသာချောင်းကို
ဖောက် မဆွဲပါဘူ ဆိုအပ်သောည်း-

၁၀၉၆-၁၀၉၇+အဂ္ဂံ ဟု ပုံစွဲ၏ သမာနာများပေါ်သရေး ၁၂၂၆
၅၄၃၊ နှင့် အထူး ၁၉၁၁။ သို့ကြောင့် ရွှေ့သမာနာများ၏ ၁၀၉၆ပြီး၏။
ပုံစွဲ၏ ၁၀၉၆၊ ၁၀၉၇၊ ၁၀၉၈၊ ၁၀၉၉၊ ၁၀၁၀၊ ၁၀၁၁၊ ၁၀၁၂၊ ၁၀၁၃၊ ၁၀၁၄၊ ၁၀၁၅၊ ၁၀၁၆၊ ၁၀၁၇၊ ၁၀၁၈၊ ၁၀၁၉၊ ၁၀၁၁၀၊ ၁၀၁၁၁၊ ၁၀၁၁၂၊ ၁၀၁၁၃၊ ၁၀၁၁၄၊ ၁၀၁၁၅၊ ၁၀၁၁၆၊ ၁၀၁၁၇၊ ၁၀၁၁၈၊ ၁၀၁၁၉၊ ၁၀၁၁၁၀၊ ၁၀၁၁၁၁။

၁၅။ ပဋိမိသုဒဏ္ဒ-သူတ်ပြင့် ပဋိမိဝိဘတ်ပြင့် ညန်ပြရာ့၏ နောက်
အကွန်ရှုံး စိန်ရှုံး၏ ပရီဘာသာသာ သူတ် ပြယုဂ်ကား—အတော်
ယောန် နှာဒ္ဓ ၂၄။ တည်း၊ ဝိပိပြယုဂ်ကား—နေ့ နဝရတည်း။

* * * ၁၉၂၁ ခုနှစ်၊ ၁၁ ဧပြီ အမှု ရွှေဖြင့်သာကြောင့် ယောတိုက္ခိ
ဘ၊ ၃-၆၆၅၊ အေသာကြောင်းမြို့သုတေသန ဆိုခဲ့ပြီ၊ သာအက္ခန
တစ်ပါး ၆၁၁ မူရှိသာကြောင့် ယောတိုက္ခိ ပစ်ရင်ရ။

၁၃။ ဘုရားယူနှစ်- ပုဂ္ဂိုလ်ပြင်း ဆွဲခိုင်းဘတ်ပြင်း အောင်မြန်မာ့
သက်ထားတော် ပုဂ္ဂိုလ်မာသုံး ဖော်ကို ဒါ-ယဆုံးဝဏ္ဏ် အပိတ်ကို စိရင်ပါ
မည်ဟု ပုံးမာသော ၁၁။ ယုတ်ပြုယူဂျား ရာဇ်နာမှု ရာဌာန တည်း၊
ဝိဇ္ဇာယူရေား-ရုပ်နာဂျား။

၁၁၁။ *ခိုန့်ပန္တ၊ ဆွဲပြေ၊ အန္တအစိတ်သာ၊
*နုပ်နှင့်ထိုး၊ ရွတ်ဆိုပြီးနောက်၊ ချုပ်ကွယ်ရောက်၊ ကျေ
ပျောက်ဓမ္မသာ။

မှတ်ချက်။ ၂၁၀၈ အပြောည့် C-အနုပန်ရှိသာကြောင့် ဖြုံသူတ်လာ
ပရီဘာသာအဲ ဂေ ၆၇၁အစိတ် ၁၁-အက္ခာရာကိပ်မြင်းပြစ်။
C-အနုပန်ကား ကာရိယ၏ အစိတ် မဟုတ်သောကြောင့်
ရပ်ပြီးရှာတွင် မပါဝင်။ ကြင်းသောအနုပန်များ ကြုနည်း
ချည့်သော။

* နှာနုပန္တနေကဝဏ္ဏသဗ္ဗာသည် ဆုဒ္ဓယန္တသု သုတေဂုံ
မြစ်သောကြောင် ဗာက ပရီဘာသာသုတေဂုံး။

၅၇။ ကိုယ့်မန္တာကဗျာ၊ ယင်းပာကဗျာ ပရီယာသာသုတေသာ ထပ်မံ၍
တာ၊ မြစ်ပြန်သာကြောင့် ဗာဓာ၊ ဗာဓာ ပရီယာသာ သုတေသည်။

၁၉။ ဗုဒ္ဓဘာသာနေကတ်လျှော သဗ္ဗသာ-သူတိပြင် ဆိုဒိဘတ်ပြင် ညွှန်ပြလျှင် အစိတ်ကိုစိရင်ရမည်ဆိုသော်လည်း ဗု-အနုဗုန်ရှုံးသော အာဇာသနှင့် (အနေကတ်) အကွဲဖုများသော အာဇာသပြစ်လျှင် “အစိတ်သာမဟုတ်” တစ်ပုဒ်လုံးဘို့ စိုးချင်ရမည်ဟု ပရီးကာသာလာ။

နဲ့အနုပ်နှင့် သုတေပြယ်ကား ကူမသာနိုတ္ထိယံ ငွေ ၂၁၂၅ တည်း၊
ဝိမိပြယ်ကား ဆောင်တည်း။

အနေကာဏ္ဍာ သုတိပြယ်ရကား နာမူ နီမံ ပါဌာဂြု တည်း။
ပိမိပြယ်ရကား အငွေး တည်း။

၂၀။ ဥက္ကာနှုပန္တသူ၌ ၁။ သုတေသန၏ ဥက္ကနှုပန္တရှိသာ အဘဂုံကို
ဆွဲ ဝိဘတ်ဖြင့် ညန်းအပ်သော ပုံစံအစဉ် လာရမည်၊ က-အနှုပန္တရှိသာ
အဘဂုံကို ဆွဲဝိဘတ်ဖြင့် ညန်းအပ်သော ပုံစံအထုံး၌ လာရမည်ဟု
ပစ္စဘာသာသာ

* ဤအနုပန်ချိသူတိပြယ်ကားမြှုတော်ဘိသို့ ၆၃၆ တည်း။
ဝိမိပြယ်ကား-မြှုပိတိ တည်း။

* ଗାନ୍ଧାରୀ ପ୍ରକାଶକୁ ଯେତିପ୍ରମାଣିତ ହେଲା ଏହା ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ପରିଚାଳନା ହେଲା ।

= ဝက်မြန်မာ-မြန်မာ အန္တရာန၊ ပါ သာ ပေါင်းစပ်လေ။

ဆောင်။ မှည့်မန္တ၊ ဆွဲပြု၊ အစ အာဂါာ၊
ကာန့်မန္တ၊ ဆွဲပြု၊ အန္တအာဂါာ

၂၁။ မာန့်မန္တ၊ သရာနမန္တ၊ ပရော-သုတ်ပြင့် ၂-အန့်မန်ရှိသော
အာဂုမ်းရှိ သရတို့တွင် အဆုံးသရ၏ နောက်မှုလာရပည်ဟု ပရိဘာသာလာ။

သုတ်ပြယ်ကား မဆု ရုစာဖိန် ၅၁၉ တည်း။

ဝိမိပြယ်ကား ရွှေ့တို့ တည်း။

ဆောင်။ မှမာန့်မန္တ၊ အာဂါာကား သရဟူသမျှ အန္တ နောက်မှု၊
လာဝန်က်ရာ။

၂၂။ ဝိပြု့သေခေ-သုတ်ပြင့် အားခွဲန်ပလ တူမျှသည်ပြု၍ ဆန္ဒ
ကျင်သာ သုတ်နှစ်သုတ်တို့၏ တစ်ဦးသာ အရာင္ဂာန္တာနှင့် အချင်းချင်း တားမြစ်
ခြင်းရှိလျှင် နောက်သုတ်၏ အစီအရင်ကို ၀၁-အလိုရှိရသုတ်၏ အစီရင်ကို
ပြုစီရင်ရပည်ဟု ပရိဘာသာလာ-ပြယ်ကား နှစ်ပုံရှိသံ၊ သုံးပုံရှိသံတက္ခ
နောက်သင့်ဖွံ့ဖြိုးသော စောင့်တို့တွေ ဂုဏ်သီး-ဆိုးမည်အစား “တူမျှ ဂုဏ်ထ” ဟု
နောက်ပုံရှိသံပြင့်ဆိုခြင်း၊ “သောစ ဂုဏ်သီး တံ့စ ဂုဏ်သီး၊ အတံ့စ ဂုဏ်မိဟု
ဆိုးမည့်အစား မယ် ဂုဏ်ဗုံး ဟု နောက်ပုံရှိသံပြင့်ဆိုခြင်းမျိုးတည်း။

တစ်နည်း။ ဝိပြု့သေခေ-သုတ်ပြင့် အခွင့်အရေးတူကုန်သော အစီအရင်
နှစ်မျိုးတို့၏ အချင်းချင်း တားမြစ်မှု “ကင်းခြင်း”
“ဝိပြု့ဗို့သမ” အနုံ့အမျိုး နောက်ဖြစ်သော စောင်အရင်ကို များ
သောအားဖြင့် ပြုစီရင်ရပည်ဟု ပရိဘာသာလာ။

ပြယ်ကား စတ္တာရောမေ ဘိက္ခဝေဓမ္မာ တည်း။

ဝိပြု့သေခေ-ဆန္ဒကျင်ဘက် တားမြစ်မှု ကင်းခြင်း။

ဤကား လယ်တီဆုံးတော်ဘုရား၊ ကြိုး၏ အလိုးတော်တည်း။

၂၃။ သဇ်ကော်-နှစ်သုတ်ပြင့် လိုင်၊ ဓာတ်၊
ပစ္စည်းဟူသော ပကတီ၊ ပစ္စယတို့၏ ပြယ်ပြီးခြင်း၏ အစိတ်အပိုင်းမဟုတ်
စသာ ၃-စခသာ သဇ်ကော်ဘုရားအနုံ့အမျိုး မှတ်သားရေ၏ဟု ပရိဘာသာလာ။

သုတ်ပြယ်ကာ လွှဲပိတ္တာမီနီပီ ၂၁၅၃ တည်း၊ ဝိမိပြယ်ကား
“ကတ္တာ” တည်း။

ပကတီ စသာ အပေါင်းသည် အနုံ့အမျိုးမဟုတ်ဟု သဇ်ကော်သဒ္ဓိပြင်း
သိမေးခြင်းအကျိုးရှိ၏ “သမုပ္ပဒါယ” သရပုံအထည်ကိုယ်၏ အဖြစ်ကြောင့်

ပကတိ စစော သမုဒ္ဒနသည် အစိတ်ပဟုတ် အဝပါင်းသာပြစ်၏ ဘူလို သတည်း။

အကောင် ၂၊ ၁၀၈ ဟူးသာ သုတေသနပါဂရုက်၊ ၉၈၄၄ ဟူးသာ ဝိမိုးအိုးပါယရုက်တို့၌ နေ သည် ပြယုဂ္ဂပြီ၊ ခြင်း၏ အစိတ်အပိုင်း ထောက် ဖြစ်သောကြောင့် အနုပ်နှုန်းမဟုတ်ဟု “အနုဝယ်” သွေ့ပြုပြင် သိမေခြင်း အကျိုးရှိ၏၊ ၀၇-သိမေပါသည်။

၅၅။ သက်တော် “နဝယော်” နုမစန္တာသုတ်ပြင်ပင် ပြယုဂ္ဂပြီ၊ ခြင်း၏ အစိတ်အပိုင်း မဟုတ်သောသက်တော်သက်ပြောသော အနုပ်နှုန်း၏ အသုံးပလို့၊ အလိုလို ကျေပျောက်မှုကို သိရှိနိုင်သည့်အတွက် ဤကျော်၌ အနုပ်နှုန်းကို ချေသောသုတ်ကို ဤကျော်ဆရာ မိန့်တော်မမူ။

*“ကာရိယ်သေန အနုပစ္စာဗန္ဓာ” အနုပစ္စာ အရ ကာရိယ်၏ အစွမ်းပြင် စနာက်၌ ဖွဲ့စပ်အပ်သောကြောင့် “အနုပ်နှုန်းလည်၏”။

၂၄။ ဝဏ္ဏပရောန သဝဏ္ဏာပို့သုတ်ပြင် နောက်၌ ဝဏ္ဏသွှေ့ ရှိသော ဘဏ္ဍာ တို့ဖြင့် သဝဏ္ဏပြစ်သော အာ ၅၅။ ဦး တို့ကိုလည်းကောင်း၊ ပိမိဟု ဆိုအပ်သော အ ဉာဏ် တို့ကိုလည်းကောင်း၊ သဝဏ္ဏအရ ယူရမည်ဟု ပရီဘာသုံးလား။

သုတ်ပြယုဂ္ဂကား ယုဝဏ္ဏာ နမော် လူတွာ ၁၁၂ တည်း။
ဝိမိပြယုဂ္ဂကား ၀၇ကြော်ရုံး သမောန တည်း။

၂၅။ နှေ့ ဝန္တာဗွဲ ဝန္တာ တော် သမ္မန္ဒို့-သုတ်ပြင်ဤကျော်၌ ဦးဟု ဆိုလျှင် ဝန္တာ မန္တာ အာရန္တာ တော် တို့နှင့် ဆက်စပ်စနာသော “နှေ့”ကိုသာ ယူရမည်ဟု ပရီဘာသာလား။

သုတ်ပြယုဂ္ဂကား နှေ့ နှေ့နှေ့ ယောမို့ ပင်မေ ၂၁၂ တည်း။
ဝိမိပြယုဂ္ဂကား ဂုဏ်ဝန္တာ တည်း။

၃၉။ တန္တာ တို့၌ ဝန္တာ စသည်တို့နှင့် မဆက်စပ်စသောကြောင့် ပယူ ရဟု ဝန္တာဒီ သမ္မန္ဒို့သွှေ့ပြင် သိမေခြင်းအကျိုးရှိ၏၊ ၀၇-သိမေပါသည်။

ပရီတော် ဗျာပိတာ ဘာတာ ပရီဘာသာ အရ ထက်ဝန်းကျင် နှုန်းစေလျက်၊ ၀၇-ထက်ဝန်းကျင် ခြုံလွှမ်းလျက် ဆိုအပ်သောကြောင့် ပရီ ဘာသာ မည်၏။

ဆောင်။ ॥ထက်ဝန်ကျင်စာရပ်၊ နှုန်းစံပြုခံလွှမ်း။ အပေါ်ဖျော်းလျက်၊
စည်းကမ်းသတ်မှတ်၊ မိန့်ဆိုအပ်၊ ပညတ် ပရီဘာသာ။
ပရီဘာသာဆိုရာ အပိုင်းအခန်းသည် ပြီးပြီ။

၂၆။ သင္ကာလာပေါသရေ-ဘုတ်ဖြင့် နောက်သရ နှုန်းသော
ကြောင့် ခရာသူဘိုးချေ။

ပြယ်ကား-ဝါတို့မေး သာဖို့နှိုးယံ့၊ နောက်တံ့၊ ဘို့နှုန်းသောဝါဝေါး၊
သမေတ်ယေသာ၊ အသံဘာယတန်၊ ပုံတ္ထာမထိုး၊ ဟသန္တာတ္ထာ အစရှိ
သည်ဟည်း။

ပုံတို့၏ ॥စနာက်သုတ်များ၏ ပြယ်များကို ပြည့်စုံစွာ မရေးဘေး
ကျပ်းလေးပျော်အတွက် အနည်းငယ်ဘာပြု၍ အစရှိသည်
တည်းဟု အာရိုဒိပကနည်း ပြင့်သာ ပြပေအုံ၊ မောဂ္ဂလ္လာနဲ့
ကျပ်းရင်းမှာ ပါသည့်အတိုင်း ပြည့်စွက် အသုံးမြှုပူ
ပါကုန်။

၂၇။ ပစ္စာ ကွဲပိုး-သုတ်ဖြင့် ခရာ သရ-မှ နောက်ပြုစ်သော သရ-
ကိုချေး။

ပြယ်ကား သောပိုး သာဝါ၊ ယတော် ဒက်၊ တတော် အစရှိ
သည်ဟည်း။

သူ့နှိုးယံ့ အစရှိသော ပြယ်တို့၌ နောက် သရမကျေဟု ပြခြင်း
ငြာ ကွဲပိုး-သုတ်အိုးသည်။ “ဤ ကွဲပိုးသုတ်ကို ကျပ်းပြီးဆုံးသည့် တိုင်
အောင်လို့သော် သုတ်တိုင်းသုတ်တိုင်း၏ စပ်အပ်သောကြောင့်” “သူ့-
နှိုးယံ့”ဟု ပြုစ်သင့်သလော-ဟု အလို့မရှိဘပ်သာ အစီအရင် ဇာက်ခြင်း၏
အလွန်လျဉ်းပေါ်ဖွေ့ယ်၊ အတို့ပွဲသင်း ပြစ်စွဲယ်ပရှိ။

၂၈။ န ၃၅၁။-သုတ်ဖြင့် ခရာသရ နောက်သရ နှစ်မျိုးလုံးတို့ကို
အချို့သောပြယ်တို့၌ အချို့ချေး၊ အချို့မချေး။

ပြယ်ကား လတော်းဝါ၊ လတော်းဝါ၊ လတော် အစရှိသည်ဟည်း။

သုတ်ချွေပါစသာ ၁၇-သုတ်ဖြင့် ပြယ်တ်ချွေပင် ဓမ္မမှူး၊ မချေမှူး၊
နှစ်မျိုးရှိကြောင်းပြသည်။

လိုက်လာသော ကွဲပိုးသုတ်ဖြင့် ယင်း ချေမှူး၊ မချေမှူး သည်လည်း
ပြယ်တိုင်းမှာ အချို့အဝ်ချွေသာ ပါကြောင်းပြသည်။

၂၉။ ယုဝဏ္ဏာနှစ်မား လုတ္ထာ-သုတ်ဖြင့် ကျပ်းသော ချေသရ မှ
နောက်ပြုစ်သော လူပက်ကို ၄-ပြီး ၉-ကို ဖြေးပြီး

ပြယ်ကား တသေး၊ ဝါတရိတ်၊ နေ့ပေတီ၊ ဝါမာရှု၊
အတောင်ညံး၊ ဝေါ်ကံ တည်း။

ယုဝဏ္ဏာန်။လူလှို့ ဟူသောသုတေသန ယုဝဏ္ဏာန်မော် ဟူသော
ယောဂိုဘာဂြိုင်း ရွှေသရကျေမှု မရှိခဲ့သံလျှေး ဥဝက်ကို အဲပြု၊ ပြယ်
ကား ပစ္စာရသွီး အစရှိသည်တည်း။

ဝါသွှေ့လိုက်လာခြင်းကြောင့် တသိခံ၌ ရွှေသရ ကျေပြီးသော်
လူကို “ဗီ”မပြုရ၊ လတာ လူဝါ၌ ရွှေသရ မကျေသောကြောင့် လူကို
“ဗီ” မပြုရ။

၃၀။ ယဝါ သရေ-သူပ်ဖြင့် နောက်သရ နှောင်းသောကြောင့်
ဥဝက်ကို “ဗီ”ပြု၊ ဥဝက်ကို “ဗီ”ပြု။

လူဝဏ္ဏာန် ပြယ်ကား ဗျာကတော့ ကူစွာသာ၊ အဲဗျာကမုတ္တာ တည်း။
ဥဝဏ္ဏာန် ပြယ်ကား သွာ့ဂတ်၊ သွာ့ပန်လာနိုလံ တည်း။

• ဝါသွှေ့လိုက်လာခြင်းကြောင့် လူတိဿ်၊ လူကို “ဗီ”မပြု။

* ကွဲ့စိသွှေ့လိုက်လာခြင်းကြောင့် ယာနိုဓ်၊ လူကို “ဗီ” မပြု။
သူပဋိတ်၌ ဥကို “ဗီ” မပြု။

၃၁။ မြောန်-သုတ်ဖြင့် နောက်သရ နှောင်းသောကြောင့် ဗီကို
အချို့၊ ယ-ပြု၊ အဲ-ကို အချို့၊ ဗီ-ကို အချို့၊ ဗီ-ပြု။

ဗီ၌ ပြယ်ကား တျော့၊ တွေ့ တည်း။

အဲ-၌ ပြယ်ကား သွာ့ဟံ့၊ သောဟံ့ တည်း။

ကွဲ့စိသွှေ့ လိုက်လာခြင်းကြောင့် ပုံတာမထိုး၌ ဗီကို ယ-ပြု၊

အသနေ့တ္ထား အဲ-ကို ဗီ-ကို ဗီ-ပြု။

၃၂။ ဂေါသာဝင်-သုတ်ဖြင့် နောက်သရ နှောင်းသောကြောင့်
ဂေါသွှေ့အိုအစိတ် အဲ-ကို အဝင်ပြု၊ ပြယ်ကား ဂဝါသံ တည်း။

မှုတ်ချက်။ ။၍၌ ယထရိုဝါ၊ တထရိုဝါ-တို့ကား ကစ္စည်း၌ကဲ့သို့ ယထာ
ဝေ၊ တထာဝေ-ဟု ပုံ့ပြုတို့ စီရင်ဖွှာယျား၊ နိုပါတ်တို့သာ
ဖြစ်၏ဟူ့၌ လည်းကောင်း၊ ဘုသာမိုဝါ-၌ ဘုသာဝေ-ဟု
ဖြတ်၍ ဗီကို လူ-ပြုခြင်းမဟုတ်၊ ဝေ-အနက်ရှိသော လူဝါသံ
ဖြစ်သတည်းဟု လည်းကောင်း၊ သွာ့ရင်းဟန်လွှဲ မှားကြေားခဲ့
သတည်း၊ ယင်းတို့နှင့် ပတ်သက်၍ ဤမှတ်စားပါး အကြောင်း
ရှာ့၍ မဖွေ့ဗျာ့။

၃၃။ မျှောင် ဒီထရုယာ-သတ်ပြုင့် နောက်ပျည်း နှောင်းစသာ
ကြောင် ရသုတိကို “ဒီယ”ပြု၊ ဒီယ-တိကို “ရသု”ပြု၊

ပြယ်ကားတွေ့-ယံး မျန္တရေး၊ သမ္မတဝါဒ၊ မာလဘာရီ အစ်
ရှိသည်။ (ဒီယခုသူ ခဲ့ခြားဆိုနိုင်ပါသည်)။

၃၄။ သရမှာ ဒွေ-သူတိဖြင့် ရွှေသရမှာ နှုန်းပြုခြင်းသာဖျည့်ကို
အိမ်ပြု၊ ၁၁-ဒေသပြု။

ପ୍ରିୟଗୀତା: ପର୍ମିଲୋହା ତତ୍ତ୍ଵଃ॥

တဲ့ ခက်း-စသောပြယိုဂ်တို့မျှ သရုံးမှ နောက်မဟုတ်၊ နိဂုံးကိုတို့ တည်းလူ
သော်မျှသို့၏ ငါးကောက်ပြစ်သောကြောင့် အွေဘာ့ မပြုပါ။

၃၅။ ဝတ္ထုတိုးယဉ်သွေး တတိယပန္မာ·သူတ်ဖြင့် ခါးပါး
သေးကင်္ခာ စတုလွှဲက္ခာနှင်းသောကြောင့် ရွှေဖြစ်သော စတုလွှဲက္ခာကို
ဟတိယက္ခာပြု၊ ဒုတိယက္ခာ နှင်းသောကြောင့် ရွှေဖြစ်သော ဒုတိယက္ခာ-
ကို ပျောက္ခာပြု “ပစ္စာသတ္တိ” နည်းပြင့် ဝါ-နှာနှုန်းသည်၏ထဖြစ်ဖြင့်
သို့မျှ ဝဂ်အက္ခာချင်းသာပြု။

ပြယ်ကား နိုင်းမော်၊ ဘက္ကာနီး၊ မောင်း၊ သေတ္ထား၊
အမှား၊ နိုင်းနှင့်၊ မဟာ့ဝန်း၊ ယသက္ထရဲ့၊ အဖွဲ့၊ အဲဇာဂျာကား အစ
ရှိသည်။

=ကော်မြန် ရှိခို စတုထွေဖုရားသံလည်း ဝနာက်၌ စတုထွေဖုရား
မနောင်းသာကြောင့် တတိယကွဲဖုန့်ပြု၊ ဉ်ကား “သူ”ဟု ဆိုရမြင်း
ဘက္ကိုးတည်း၊ ဝါ-ဝတ္ထုဒုတိယသုဟု ဆိုရမြင်းအကျိုးတည်း။

ပာန္တာ၏ နောက်ခြုံစုတိက္ခရာနှင့်သံသွေးလည်း၊ ရှေ့စုတိက္ခရာ
မရှိဘယာကြောင့် တတိယက္ခရာမပြုဟု သိမောသည်၊ ဤကား သံ-ဟု ဆို
ခြင်းအကျိုးတည်း၊

၃၆။ ပိ-တိဘာ-၁၀၀၁-သုတိပြုင့် နှာက် ဆောဒါန္တာင်းဘာ
ကြာင် ကတိဘဒ္ဒါ၏ အစိတ်ပြစ်ဘာ ၈-ကို အခါး ၀-ပြု။

ପ୍ରୟାନ୍ତକାଳୀଙ୍କ ଲୁହା-ଲୁହା-ତଳ୍ପିଣିରେ ଅଗ୍ରିମିକ୍ସିତ ଆବଶ୍ୟକତା ହେଉଥିଲା ।

လူစွာဟ ၌ ၆၀ မန္တာင်းသောကြောင့် လူတို့ အဓိတ် ဗုံးကို
၀-မပြု။

=သူဟ်၌ ၆၀' + လူတို့သာ + ၆၆၀ + ၀' + ဟု ဖြစ်။

၃၃။ မအိန္ဒ ဝဏ္ဏာ-သုတ်ပြုင့် နောက် သရ, ဗျည်း ဟူသော ဝဏ္ဏ
နှောင်းသောကြောင် ၄-နှင့် အိ-တို့ကို အချို့ အ-ပြု။

ပြယ်ဂား ဦးသွား ယာစက မာဂတေ၊ အကရမှ သတေ၊ သေ
အထွောအသ ဓမ္မားအဂ္ဂမက္ခာယတီ၊ သွားတန်း၊ ဟိယျွဲန်း၊ ကရသူ တည်း။

၀'·သွှေ့ လိုက်လာခြင်းကြောင့် ယာစစက၊ မာဂတေ၊ သေသာ
ဓမ္မား တို့၌ အ-ပြုရ၊ ဝသာ-၌ သရဗျည်းဟူသော ဝဏ္ဏ မနှောင်းသော
ကြောင့် အ-မပြု။

၃၄။ နိဂုံဟိတ်-သုတ်ပြုင့် အချို့ သောပြယ်၌ အချို့·နိဂုံဟိတ်လာ။

ပြယ်ဂား စက္ခိုး ဥအပါဒီ (စက္ခိုး ဥအပါဒီ) ပုရိမ် ဇာတီး (ပုရိမ်
ဇာတီး) ကတ္ထဗုံး ကုသလုံး ဗဟို တည်း။

လိုက်လာသော ၀၂သွှေ့ ၀၀ထိုးတိုဘာသာ ဖြစ်သောကြောင့်
အစံသိနေ့ အစရိသည်တို့၌ နိစ္စဝို့၊ အာဒေသ၊ လောပ၊ အာဂမ စသည်
ပြုင့် သီးခြားပေါ်ပြုသော်လည်း တစ်ပါးသော အခြင်းအစားဖြင့် မဖြစ်
သင့်သော သတေသာဖြစ်သော “သာပတ္တိယ”၏ ဟစ္စ်းပြုင့် ဟာဂုံပို့သာ
ယူရသည်၊ ယင်းနိဂုံဟိတ် အာဂုံမသည်လည်း နိဂုံဟိတ်၏၊ ၀'·နိဂုံဟိတ်က
ရသသွေး အစဉ်လိုက်၍ “မှု” သည်၏ အဖြစ်ကြောင့် ရသ၏ အထက်၌သာ
လာသည်၊ ဒီယ်၏ အထက်၌မလာ။

၃၅။ လောပေါ့-သုတ်ပြုင့် နိဂုံဟိတ်ကို အချို့·သော ပြယ်၌
အချို့·ချေး ပြယ်ဂား ကျောဟု (ကိုမဟု) သာရတွော၊ (သံရတွော) တည်း။

သလ္ထား-ဂန္တာကာမော၊ ဂန္တာမနော၊ အစရိသည်တို့၌ နိစ္စဝို့
မှုတ်ချက်။ ။သရ ဗျည်း နှစ်မျိုးလုံး နှောင်းရှုံး ချေးနှင့်သည်။

၄၀။ ပရသရသွား-သုတ်ပြုင့် နိဂုံဟိတ်မှ နောက်ဖြစ်သော သရ·ကို
အချို့·သောပြယ်၌ အချို့·ချေး ပြယ်ဂား တွေးသီ တည်း။

၄၁။ ဝဂ္ဂ ဝဂ္ဂဇန္တာ·သုတ်ပြုင့် နောက် ဆိုင်ရာ ဝဂ္ဂဗျည်း နှောင်း
သောကြောင့် ရှေးနိဂုံဟိတ်ကို “ပစ္စာသတ္တိနည်းအားဖြင့် အ-ချို့·ဆိုင်ရာ
ဝဂ္ဂ၏ ဝဂ္ဂ”၌။

ကဝ်ပျည်းနှောင်းလျင်	ကဝ်နဲ့	C-ပြု
စဝ်ပျည်းနှောင်းလျင်	စဝ်နဲ့	E-ပြု
ဋ္ဌဝ်	"	ဋ္ဌဝ်နဲ့
ကဝ်ဂ်	"	ကဝ်ဂ်နဲ့
ပဝ်	"	ပဝ်နဲ့

ပြယ်ကား ဘက်ရွှေတိ (တံ ကန္တတိ)၊ ကျွမ်းရတိ (တံ စရိတိ)၊
တံ့ဗျာနံ(တံ ဗျာနံ)၊ တန္ခနံ(တံ ဓနံ)၊ ကမ္မာတိ(တံ ပါတီ)တည်း
ပုဒ်ထိုင် အလယ် “ပဒေမျှ” ဒါ ဟမ် ဝိုင် ပြု၊ ပြယ်ကား
“ဘန္ဒာ” တည်း

ပေမန္တာ ကိုယ်၏အဖွဲ့အစည်း၏လုပ်မှု အခါး-ပြယိုင်း အမြဲ ထွန် ပြု
ပြယိုင်းကာ သနိုင်ဟု တည်။

၄၂။ ယောက်ဆုံးမြန်မာ-သူက်ဖြင့် နောက် ယခါးခေါ်ချို့သွှေ့
တိန္ဒောင်းသောကြောင့် ရွှေနိုဂုံပိတ်ကို အချို့ “လု” ပြု ပြုသိန်ကာ၊
ယည်းဝေ (ယံယေးဝေ)၊ တည်ဝေ၊ တို့ ပည်း။

မှတ်ချက်။ ၂၆၇ “သွေ့ပြန်ခြင်း၏ လျဉ်းပါးဖွယ် မရှိဘာ ‘‘ခေ’’
သွေ့နှင့်တက္က ဆုံးကြောင့် ယာ ဟို တိုကိုလည်း ယ ဟ
အက္ခဏတိုကို ဖယူဘဲ၊ သွေ့၏ ဟိုသွေ့ တိုကို ယူလေဟု
မှတ်ဘာဘည်။

မှတ်ချက်။ ၁၀၈ နိဂုံတိတ္ထူလိုက်သုတေသန ယ-ကား-ယသွေးမြေဟုတ်၊
ယ အကာဇာတည်း။

၄၄။ မယာ၏ သရေ-သုတ္တုပြင်း နောက်သရ နှောင်းစသာကြောင်း
အောင်ဟိုတ်ကို အခါး၊ ၂-၌၊ ၁-၌၊ ၃-၌။

ပြယ်ရကား ကိုဝိုက်၊ ကူးတော် နာယတီ၊ စိန့်တွား၊ ကသွာတိဟာ၊ နိုင်ရှေ့၊ ပုံထဂေါ်၊ လူမဲ ဟု ယအယ်အံ့၊ အတ္ထာတ္ထာ တည်း။

အတ္ထာတ္ထာ ဝါသွှေ့လိုက်လာခြင်းကြောင့် တို့မာက္ခာဖွံ့ဖြိုးနိုင်မှု လုံးတို့ မလား။

မှတ်ချက်။ “ကြိုးအကွဲဖုန်း၏ ဝ-အကွဲဖုန်းလာသော ပြယ်ရကား တို့ဝိုက် အစ ရှိသည်။ န-အကွဲဖုန်းလာသော ပြယ်ရကား ကူးတော် နာယတီ၊ စိန့်တွား၊ စသည်ဖြင့် ပျို့စာလွှာကဲ၊ လက္ခဏီးခြား၊ ရှုထုတ်ဆိုက ပို့ရှု တင်မြှင့်လွှာယ်ပါပည်။”

အတိပ္ပဒေ ကာဝှုံ ဝ-အကွဲဖုန်းလာသော အဘဂုံမဟုတ်၊ ပွဲမန္တ” ဝါ-ပွဲမာဝိဘတ် အဆုံးရှိသော ပါ သွှေ့တည်း။

င့်မြို့။ ဆာဇွှော - သုပ်ဖြင့် ဆသချို့သွှေ့မှ နောက်ဖြစ်သော သရောက်စွှေ့ အခါး။ “မြှေ” အကွဲဖုန်းလာသော ပြယ်ရကား ဆုံး။ ဆွဲ ယတန်း တည်း။

(ဆအထိညာ) ၌ ဝါသွှေ့လိုက်လာခြင်းကြောင့် “မြှေ” မလား။

င့်။ တေမိနာဒိန်-သုတ် (ဖြင့်) သည် တေမိနာ အစရှိကုံးရော ပပြီးမထိုပ်နည်း ကြွင်းကျော်ကုန်သော ပြယ်တိုက်ပြီးအောင် စိရင်နိုင်သည်၊ ဝါ-စိရင်နိုင်သည့် နိုပါတနာသုတ်ကြီး။ ပြယ်ရကား - တံကြိုးနာ တေမိနာ သကိုးအာဂါးမီ သကာဝါဝါမီ၊ ကော် လူမ အဟံ ကောမီဒါဟံး၊ သံရိုဓားယ အဝဟာရော သံရိုဓာဝဟာရော၊ ဝါရိုနောဝါဟတော် ဝလာပ.ကော် လို့နသု မူးတော်လိုးတော်၊ ဆဝသု သယန်း သုသာန်း၊ ဥုံး ခမသု ဥုံးကွဲလုံး ပိုသိတာ သော ပိုသာစော်၊ ပံ့တိယံး ရုဝတိတိုး ပယူရော အစရှိသည်တည်း။

ဤမှ တစ်ပါးသော ပြယ်တိုက်လည်း ပြယ်အားဖြင့် အစဉ် လျှောက်ရှု သိအောင်၏၊ ဤမောဂ္ဂလာန်ကျော်၏၌ လာသော ဤသုတ်ကြီးကို အခြားသော (ပါအိန် စွဲ) စသော ဆန္တတိုး ပိုသာအရာ၏ သုတ်ကဲ့သို့ မှတ်လော်။

င့်။ တဝါး ဝရကားန်း ယော စဝါးမယား-သုတ်ဖြင့် နောက် ယ-အကွဲဖ ဝနှာင်းသောကြောင့် အခါး။ သောပြယ်၏၌ ရွှေဖြစ်သော တဝါးကို စဝါး ပြု့၊ ဝ-အကွဲဖုန်း ဝ-ပြု့၊ ရ-အကွဲဖုန်း ယ-ပြု့၊ က-အကွဲဖုန်း ဥ-ပြု့၊ ပြယ်ရကား-အပုံစွဲတာယာ တစ္ဆိုး၊ ယင္းတ္ထား၊ အော်တ္ထား၊ ထည်း၊ ဒီမ္မား၊ ပေါက္ခရညာ တည်း။

ရတ္တာ၌ ကွဲစိဖြင့် တာမြှုပ်ရှု ဝဝါး မဖြစ်။

၄၉။ ဝိဇယားဟို ဗော-သုတေသန၊ ဝိဇယား၊ လ-အက္ခန၊ သ-အက္ခန တို့နောင် ဓနာင်းသာ ယ-အက္ခနကို အချို့သာပြယုဂ္ဂို၍ ဝိအက္ခန၊ လ-အက္ခန၊ သ-အက္ခန၏ ပြယုဂ္ဂကား သက္ကတေ၊ ပစ္စတေ၊ အန္တာတေ၊ ကုပ္ပါတေ၊ ဖွေတေ၊ အသာတေ တည်း။

ကျောက်ခြားစွဲတော်မြတ်၏ က.ဝင်အကူးဇာ မပြု။

၅၀။ ဟသာ ဝိပန္တာသော-သုတိဖြင့် နှောက် ယ-အက္ခန နှောင်း
သောကြောင့် ရွှေပြစ်စသာ ဟ-အက္ခနကို ယ-အက္ခနနှင့် ရွှေနှောက်ပြန်
ပြယုဂ်ကား-ဂယံ တည်း။

၅၁။ ၂၀ ဝါ-သူတိပိဋက္ခန်း၊ နောက်ဝါ-အက္ခနာရ နှင့် သောက်မြှင့်၊
ရွှေဖြူစောင်၊ ဟံ-အက္ခနာကို ၀-အက္ခနာနှင့် အချို့ရွှေနောက်ပြန်၊ ပြယုဂ်
ကား ဗုံးမာမေး (ဗဟိုဗုံး) တည်း။

၅၂။ တထနာနဲ့ ၄၄ မှာယာ-သူက်ပြေား၊ ၈-အက္ခနကို အချို့
၄ ပြု၊ ၁-အက္ခနကိုအချို့.၅-ပြု၊ ၃-အက္ခနကိုအချို့.၉-ပြု၊ ၄-ဟလ္ဒနကို
အချို့၊ ၈-ပြု၊ ပြယ်စား-ဘုရား၊ သင့်ကထာ၊ ဂဟား၊ ပလို့စား၊
ပလာယတိ တည်း။

അക്കദാനിയുടിതാഃ മുംബു ദ പ്രഭാ

သုရတေသန ကုစိသွေး လိုက်လာ၍ အမြဲ “၄” ပြို့

೨೨॥ ಯಂತರಾಗಿ ಶಿಕ್ಷಣಾಪೆ-ಯತ್ತಪ್ರಿಯೆಯಗಿನ್ನಿಂದ ಪ್ರಿಯವಾಗಿ
ಅಗ್ನಿ ಇವೀ. ಇತಾಪ್ರಿಯೆಯ್ಯ ಇವೀ. ವೈ. ಪ್ರಿಯೆಯಿಗಾಃ ಪೂರ್ತಿ ಯಾ ತಿಂದಿಲೆ
ದಿಕ್ಕಿ ತಯ್ಯಃ॥

၅၄၊ ရိမ္မာဘိက္ခလေသူ ဒွေ-သုတိပြင် ရိမ္မာ-ကန်၊ အာဘိဇ္ဇလာ
ကန်တို့ပြင်သော ပုဂ္ဂိုလိုက် ပိုဂျိ၊ (ဝါ·နစ်ပုံစံနစ်ပုံ) ပြု။

•ကဲ့ပြားဘန်သာအနက်တိုက္ခ၊ ကြိယာ၊ ဂုဏ်၊ မြပ်မြင့် နှင့်လိုက်
နစ်ကြိုမ်ဆိုခြင်သည် ဝိစာ မသိ၏။

•အဖိန်ဖိန်ဖြစ်ခြင်း၊ မပြတ်ဖြစ်ခြင်းသည်စာဘိက္ခသများ၏။

କ୍ରିୟା-ଦିଲ୍ଲାନ୍ ପ୍ରୟାଗରୀତା-ଶକ୍ତି ରହୁ ହେତୁ ତଥ୍ୟଃ ॥

ကိုယာ-ဂုဏ်စိန္တာ၏ ပြယုဂ်ကား ဂါမာ ဂါမာ ရွေ့ကိုယာ
တည်း။

କ୍ରିୟା-ଅନ୍ତିମତା ପ୍ରଯାଗକାଳିତେ ଜୀବ ପରିକିଳ୍ପ ତଥଃ ॥

ပုံတ်ချက်။ ၂၆၈ဟာ ဂေဟေး လူသာရေး၊ ရသံ ရသံ ဘက္ကယတီ၊ ကိုရိယံ
ကိုရိယံ မာရဘတေတ္ထဲလည်း ကြိုပါးပိုစွာ များပင်တည်း။

*အစဉ်အတိုင်း ဖြစ်ခြင်းဟူသော အာနုပုံးယာသည်လည်း၊ ဤကျမ်း၌
ပိုစွာပင်= (အခြားကျမ်းများကမူ ပိုစွာမရအပ်ဟု ယူ၏။)

=အာနုပုံးယာသည်၌ ပြုလုပ်ကား မူလေမူလေ ထူလာ၊ အင့် အင့်
သူခုမာ တည်း၊ (ဂုဏ်ပိုစွာ တည်း)။

-မူလ-အင့် အထူးအပြား (ဘိန္ဒတ္ထ) ရှိုးသာကြောင့် အာနုပုံးယာ
ရှိုးသည်၊ မူလ-အင့် အထူးအပြားမရှိုးက အာနုပုံးယာ မရှိုးနိုင်ရှာ၊ ယင်း အထူး
အပြားတို့ကို နှုန်းစွဲလို၍ နှစ်ကြိုမ်ဆိုသည်။

=မာသကံ မာသကံ လူများ ကဟာပဏာ ဘဝန္တာနံ ဖို့နဲ့ အေဟို
ဟူသော ဤပြုလုပ်၌ လူများ ကဟာပဏာဟူသော သွားနှုန်းရကို ထောက်က
ကဟာပဏာရှိ တစ်ဆယ့်ခြာက်ပဲလုံး၌ ဒါနကြိုယာ-မန္တံ့ သောကြောင့်
ပိုစွာမရဟု အခြားကျမ်းများကယူ၏၊ ဤကျမ်း၌ကား ပေးလျှောင်းသော
နှစ်ပဲ သနက် ဘစ်ပဲစီ ဘို့ပဲ နှုန်းစွဲလို၍ လူများ ကဟာပဏာဟူသော သန္တာနှင့်
မထောက်ဘဲ ပိုစွာဟုပ်ယူ၍ မာသကံ မာသကံဟု ဒါနကြိုယာဖြင့် နှစ်ကြိုမ်
နဲ့အောင် ဆိုသည်။

=ပုံးပုံးပုံးပုံး၊ ပုံးပုံးပုံးပုံး တို့သည် ကြိုယာပိုစွာတို့ ဖြစ်၏၊
(အခြားကျမ်းများကား အတိသယ ဟုယူ၏) ဤကျမ်း၌ကား ပွဲ့ခြင်း
ကြိုယာဖြင့် ရွှေးရွှေး အရာပို့ကို၊ ကျက်ခြင်း၊ ကြိုယာဖြင့် နောက်နောက်
အစာတို့ကို နဲ့စစ်ခြင်း၏၊ နှစ်ကြိုမ်ဆိုသည်။

=လူမောဘောအစုံ၊ ကတနာ ကတနာ သံ့နှံ့နှံ့မစုံတာ၊ သမ္မာ့ လူမော
အစုံ၊ ကတမာ ကတမာ လူမောသံ့ အစုံတာတို့သည် ဤကျမ်း၌ အထို
ကြိုယာကို ဆုံးရှု သံ့အပ်သောကြောင့် ပိုစွာပင်၊ အခြားအနာတို့က ကြုယ်ဝပုံး
များပြားမူ မပေါ်ရှိခြင်း၊ ကြိုယာမပါခြင်းတို့ကြောင့် ပိုစွာမရအပ်ဟုဆို၏၊
ဤကျမ်းကမူ ကြုယ်ဝပုံး သမ္မတို့ဘေး၊ အစုံတာကို၊ ကတရ ကတရ သွားဖြင့်
ပေးအပ်သည်ဖြစ်၍ ဘဏ္ဍား ဟုဆုံး သံ့အပ်သော ပိုစွာမာနကြိုယာဖြင့် နဲ့စွဲ
လို၍ ဆိုသာကြောင့် ပိုစွာ-ဟုယူသည်။

=အာဘိက္ခာည်၌ ပြုလုပ်ကား ပေါ်နော ပုံည်း ပဇ္ဇိုံ ပပဇ္ဇိုံ
ပပဇ္ဇိုံ၊ လုနာဟို လုနာဟို တွေ့ဝါယံ့ လုနာတိုံ၊ ဘုတ္ထာ ဘုတ္ထာ ဂုဏ်တိုံ၊
ပဋ္ဌာပဋ္ဌာ ကနောတိုံ၊ ပဋ္ဌာပဋ္ဌာယတိုံ တည်း။

မှတ်ချက်။ ၂၇၁အာဘိက္ခာည် ကြိုယာသော ပြစ်သင့်သောကြောင့်
ပဇ္ဇိုံ ပဇ္ဇိုံ စသည်ဆိုသည်။

၅၅။ သျာဝီလာပေါ့ ပုံဗ္ဗသောကသာ-သုတ်ဖြင့် ဝိစ္ဆာန် ခွဲဘော် ပြုပြီ၊ သော်မရှုံးဖြစ်သော ကေသဒ္ဒို၏ သျာဝီဝိဘတ် (နာမ်ဝိဘတ်)ကိုချေ၊ ပြယုဂ်ကား ကောကသာ တည်း။

သျာဝီလာပေါ့ ပုံဗ္ဗသာ-ဟူသော ယောဂံဘာဂြင့် ကေမဟုတ် သော၊ သွှေ့တို့၏(သျာဝီ၊ တို့ကိုချေ၊ ပြယုဂ်ကား မတွက် ပတ္တေကန တည်း။

-အယာ ဂံဘာဂြင့် အလိုရှိအပ်သော အစီအရင် ပြီးစီးနိုင်ခြင်း ကြောင့် စိရင်နိုင်မည်လော့ ဟူသော အလွန်လျှော်းပါးဖွံ့ဖြိုးပြု။

၅၆။ သွွားဒီနံ ဝိတိဟာရေး-သုတ်ဖြင့် အချင်းချင်း အပြန်အလှန် ကြိုယာ-ကိုပြုရန် ကျော်အတော် သွွားဒီအမည်ရသော သွွာနာမ်ပုံ့တို့ကို ဖို့ရှုပ်ပြု၊ ဓရပုံ့နံ သျာဝီဝိဘတ်ကိုလည်းချေ၊ ပြယုဂ်ကား-အညေမညသာ ဘောဇာာ ကုတ္တရားတရား တည်း။

၅၇။ ယာပစ္စာစံ သမ္မတ-သုတ်ဖြင့် လျင်ပြန်သပြင့်ပျက်စီးခြင်း အကြောင်းကို ပြခြင်းဟူသော သမ္မတမဟနက်၌ ပြောဆိုသူ၏ စကားကို နားအည်လောက်အောင် အလိုရှိသမျှသွှေ့ (အလိုရှိသမျှရှုပ်) တို့ကို ပြု၊ ပြယုဂ်ကား-သပ္ပါ သပ္ပါ သပ္ပါ၊ ဗုံးသူ ဗုံးသူ ဗုံးသူ၊ ဘိဇ္ဇာ ဘို့ဘု့သံစယာ ဘို့ဘု့သံစယာ တည်း။

မှတ်ချက်။ ။ခို့ရှုပ်မျှသမက အလိုရှိသမျှပြုလေ-ဟူလို့။

၅၈။ ဓဟုလံ-ဟူသော သုတ်သည် ကျော်ပြီးသည့်တိုင်အောင် စ လယ်၊ ဆုံး သုံးပါးလုံးတို့၌ သိမ်းကျော်ကုန်စင် လိုက်ပါဝင်နိုင်သော အမိ ကာရ သုတ်ကြီး။

*ဓဟု အကြွေ လာတိ အာအဓိတိ ဓဟုလံ၊ စစနတ္တဗုရ-သုတ် တိုင်၊ သုတ်တိုင်းတို့၌ များစွာအသာအနက်(စိရင်ဖွံ့ဖြိုးပြု)တို့ကို ယူတတ် စိရင် တတ်စသာ စိရင်နိုင်အောင် လိုက်ပါ ဆောင်ရွက်နိုင်သော အမိကာရ သုတ်ကြီး။

ထို ယာခံကျော်သုတ်ကြီး၏ ကျေးဇူးကြောင့် သုတ်တိုင်း သုတ်တိုင်း တို့၏ အစီသမ်္တ်တို့၌ အလိုမရှိအပ်စသာ ရှုပ်၏ မက်ပ်ရောက်ခြင်းဟူသော “နာတို့သံ” အလိုရှိအပ်သော ရှုပ်၏ ပြီးစီးခြင်းဟူသော “ကြွေပသို့” ဖြစ်နိုင်ပေသည်။

=ဆုံးလိုဂ်းကား ဓဟုလံ၏အနက်မှာ ပျော်စွာဟုဆိုလိုသည်။ “ယော-ဘုယ်” နှင့် အလားတူ သွှေ့တည်း၏ များစသာအားဖြင့် ပြစ်ကြသည်။ “အပျက” အားဖြင့်ကား ချွင်းချက်ရှိသေး၏ ဟူသည်း။

သညာဒီ ပုံဗ္ဗမာ ကဏ္ဍား။

၂။ သျောဒီက္ခာ

၁။ ဒွဲ ဒွဲကာနေကေသု နာမသွာ သီ ယော, အံ ယော, နာ
ဟို, သ နံ, သွာ ဟို, ဝါ နံ, သီး သု-ဟူသောသုက်ဖြင့် ကစ်ခုစာသာ
အနက်, မျှေးစွဲသာ အနက်တို့၏ဖြစ်သော နာမ်ပု၏နှစ်လုံးနှစ်လုံး
ကုန်သော သီးပိုဘတ်, ယောပိုဘတ်, သုံးဘဲ့တို့ရ ကို

ပြယ်ကား-

မူနိ မူနေယော။လာမူနိသု။ (ဤကား ပုလျှင်ဗုဏာရန်)

ကုမာရုံ ကုမာရုံးယော။(ဤကား လူတို့လိုင် ဤကာရန်)

ကညာ ကညာယော။ (ဤကား လူတို့လိုင် အာကာရန်)တည်း။

=ဤ ခုနစ်စုံတိုကို ၀၁-ခုနစ်သွေ့ယုံတိုကို ကံ စသည်တို့၏ အစွမ်းပြု
ဝေဖန်အပ်သောကြောင့် ငိုးတဲ့ဟု ခေါ်ဆုံး။

-ဤ ခုနစ်သွေ့ယုံ တစ်ဆယ့်လေးလုံး၌ သီးပိုဘတ်၏ပါဝေသာ လူနှင့်
အံပိုဘတ်၏ပါဝေသာ အဲ-အာက္ခာတို့သည်၊ ကိုမံသီသု ၂၁၂၀၀ သုက္ခာ
အမှတ်သက်တ ဟူသောအကျိုး ရှိ၏။

(ယော) စသည်တို့ကဲ့သို့ သရုပ်အားပြင့် မတည်ဟူလို့။

၂။ ကမ္မာ ဒုတိယာ-သုတ်ဖြင့် ကံ အနက်၌ ဒုတိယာပိုးတ်သက်၊
ပြယ်ကား ကမ္မာ ကရောတို့၊ ဉ်အနံးပစေတို့၊ အာခို့စုံ ပသာတို့ တည်း။

*ပြုအပ်သောကြောင့်(ကထ္ား၏ ကြိယာနှင့်စပ်အပ်သောကြောင့်)
ကံ ဟု ခေါ်သည်။

**ဉ်အနံးပစေတို့ ဟူသော ပြယ်၏ ဉ်အနသွေ့ဥ္ဓားပြင့် ကံ-ကို
မသိနိုင်၊ ပစ္စတို့ ဟူးသာ အာချာတ်ကြိယာအားပြင့်သာ သိနိုင်၏။

(ဉ်အနံးပစေတို့ ဉ်အနသွေ့ဥ္ဓားပြင် ဒုတိယာပိုးတ် သက်သော်
သည်၊ ဉ်အနံးပစေတို့ကား ဒုတိယာပိုးတ် မသက်နိုင်၊ ပစ္စတို့ကြိယာ
ကပင် “ကံ”အနက်ကို ဖော်သောကြောင့် ဉ်အနသွေ့ဥ္ဓားပြင် ဇူလိုင်
မျှ၏ ပင်မာသက်တော့သည် ဟူလို့)။

**ကမ္မာ ကရောတို့၊ ဝိပုလုံးအသုန်းယံ့၏-ကရောတို့ အာချာတ်ကြိယာကာ
ကံ-ကိုမဖော်၊ ကမ္မာသွေ့ဥ္ဓားကဲ ကံ-ကိုဖော်သွေ့ဥ္ဓားပြင့် ဝိပုလုံးနှင့်အသုန်းယံ့ဟူသော
မောဂလွှာန် ၂-(၁)

ပိုသနနှင့် ဒုတိယာမသတ်ဘဲ ပွဲမှာသက်ရမည်လော ဟူမှု သူ၏ပိုသန၏
ပြစ်သာ ကာဇူနှင့် အရတ္ထသာကြောင့် ယင်းတို့၏ ဒုတိယာကိုပင် သက်
နှင့်သည်။

(တစ်နည်း) ဝိပုလ်နှင့် အသာနီယံက္ခိုက် ကမောတို့ အသီးသီးပဲ
စပ်နှင့်သာ့ကြောင့် ကံ၏အဖြင့်ပြင့် ရုတိယာသက်နှင့်သည်၊ ကျွန်ုပ်တဲ့ ကံ၏လည်း
ရုတိယာပိုဘတ်သက်၊ ပြယုဂ်ကား ဂါရိ ပယာ ဒေါဟတိ၊ ဂေါမန္တာ
ဂါရိ ယာစတိ၊ ဂါဝာဝရွှေတိ ဝံ၊ မာကဝကံ မဂ္ဂံ ပူဇ္ဈာတိ၊ ဂေါမန္တာ
ဂါရိ ဘို့ဘွဲ့တော့ ရုက္ခာမဝိုနာတို့ ဖလာနီး၊ သိသုံး ဓမ္မံ ပြုတော့ သိသုံး ဓမ္မံ
မန္တာသတိ တည်း။

***ଅନ୍ତିମିତାଙ୍କଳ୍ୟଃ** ବୃତ୍ତିଯାଦିତାର୍ଥକାରୀ । **ପ୍ରୟୁକ୍ଷିତାଃ** ଆଶୀର୍ବାଦୀ
ଯତ୍ତି । ରିହ୍ୟ ବାଚନାତି ତଥଃ ॥

*နေဝါဒတ နာနိုင်တ ကံ-၌လည်း ဒုတိယာဝိဘဏ်သက်၊ ပြယုဂ်
ကာ-ဂါမံ ဂစ္စဇွဲ့၏ ရှုကူးမှုလမ်းပျော် ထည်။

• ဝတ္ထိန္တာဒားပြင် (ဝန္တပုဂ္ဂိုလ်၏ အလိုအားပြင်) ကံ-အနက်ကို ဆိုလိုပါမှု ဘမ်ရွေးရှိထော သံဓာတ်၊ ဌာဓာတ်၊ အာသဓာတ်တို့၏ အယူဉ် အာဓာဇ်၊ သတ္တမီအနက်၏ ဥတိယာဝိဘတ်သက်၊ ပြယုဂ်ကား-ပထဝီ ဘမ် သေသာတိ၊ ဂါမ မခိုတို့၍ ရုက္ခမားသတေတိ တည်း၊ သတ္တမီ အနက် ဆိုဝသ်လည်း ကံ-အနက်သာပေးလေ့

*ဝဏ္ဏနာတားပြု၏ ကာရကများ ဖြစ်ခိုင်ပဲ ပြယ်လိုကား ဝလာ
ဟနာ ပို့ဆွေတတော်၊ ဝလာဟကသာ ပို့ဆွေတတော်၊ ဝလာယကော်
ပို့ဆွေတတော်၊ ဝလာယကော် ပို့ဆွေတတော်၊ ဝလာယမကန် ပို့ဆွေ
တတော် တည်။

*အဘိ ရွှေး နံပါရှုရှိသာ ဝိသဓာတ်၏ ကံ၌လည်း ဒုတိယာနှင့် အခြားသာ ကာရကဗျား ဖြစ်၏၊

ပြယ်ကား၊ ဓမ္မဖတိနိုင်သကေတွေများ တည်း။

မှတ်ပျက်။ ၁၂၁၃။ အပထရိုးအခိုသေသာတိ စင်ဆာ ပြယုဂ္ဂများ၏ ပထဝိယံ အခိုသေသာတိ စသည်ဖြင့် အာဓာဒ (သကာသ၊ သတ္တာမျွှေး) ဖြင့် သင့်သော်လည်း ဝစနိစ္စာ (ဝတ္ထိစ္စာ) အားဖြင့် ဒုတိယာသက်သတည်း၊ ထိုသို့ ပြစ်သော်လည်း ကွဲည်း၍ ကွဲသို့ ဝိဘတ်နှင့်အနက် ဝါစိမားစီပြုသဲ ကံ-အနက်သာပေးလေ။

*အစာရှေ့ပြိုင်းကို မဟောသော ဥပဒေ၊ အနုရှေး၊ အဓိကရှေး၊ အာရှေးရှိသော ဝသခာတ်၏အယူဉ်ခွဲ ဒုတိယာပိဘတ်သက်၊ ပြယုဂ်ကား ဂါမမှုပဝသတိ၊ ဂါမပန္တဝသတိ၊ ပွဲတမဓိဝသတိ၊ လရမာဝသတိ တည်း။

*အစာရှေ့ပြိုင်းကို ဟောရှုံးကား သတ္တိသာ ဖြစ်၏၊ ပြယုဂ်ကား-ဂါမေ ဥပဝသတိ တည်း။

*ထိုကို သောက်သည် ဟူသော တူးနဲ့၊ ထိုကို လှုပိုလှုံးလည်ဟူသော တဒါစာရှုံးလည်း ကံ-ဖြစ်သောကြောစ် ဒုတိယာ စိဘတ်သက်၊ ပြယုဂ်ကား နှီးပို့ဝိုင်း၊ ဂါမံစရိတ် တည်း။

ထို့၌ သောက်သည် ထို့၌ လှုပိုလည်သည်-ဟုဆိုမှု သတ္တိပိုသက်။

*သင် မီဘာလပိဿာတိုံးလည်း (ကစွည်းကဲ့သို့ သဟုတ္တိုံးတတ်ယာ စိဘတ်ကိုယ်စား ဒုတိယာသက်သည်၊ မဟုတ်ဘဲ) ကံ-အန်ကျွဲ့ ဒုတိယာ စိဘတ်သက်။

*ပတိသွေ့၏ အယူဉ်ံးလည်း ဒုတိယာစိဘတ်သက်၊ ပြယုဂ်ကား ပဋိဘန္ဒုံး၊ တံ စုနှင့် မောဇ်ရှုံး တည်း။

- ပဋိသွေ့၏မာတ်နှင့် ယျိုးတဲ့လျှင် သမွန်အနက်၏ ဆိုဝိဘတ်သာသက်၊ ပြယုဂ်ကား တသာ နှုန္တိဘာတိ တည်း။

*ဒိုဝစာတ်၏အယူဉ်ံး ကံ-ကရိုက်း၊ အဓိကရေားဟိုကို ဝါ၊ ဒုတိယာ၊ တတ်ယာ၊ သတ္တိပို့ကို ဝတ္ထိစွာအားဖြင့် သဟောကျေအလိုရှုံးနှုန်းသက်၊ ပြယုဂ်ကား အကွဲ ဒို့ပွဲတိ၊ အကွဲဟို ဒို့ပွဲတိ၊ အကွဲသူ ဒို့ပွဲတိ တည်း။

၃။ ကာလအွေ့နမစွဲနှုန်းသံသောင်- သုတ်ဖြင့် ကာလအွေ့နှုန်း တို့၏ ကြိုယာ ဂုဏ် ပြုပို့နှင့် အလုံးစုံ၏အဖြစ်ဖြင့်၊ ဝါ-မပြတ်ယူဉ်ံးဟူသော အစွဲနှုန်းသံသောဂုဏ်၏ ကာလအွေ့ကို ဟောသောသွေ့၏တို့နှောင် ဒုတိယာ စိဘတ်သက်။

*ကာလ၏ ပြယုဂ်ကား မာသမဓိယတော့၊ မာသံကလျာာနီး၊ မာသံ ဂုဏ်မာနာ တည်း။

*အွေ့-၏ပြယုဂ်ကား ကောသမဓိယတော့၊ ကောသံ ကုန်းလာနီး၊ ကောသံ ပွဲမွေတော့ တည်း။

မာသသုဒ္ဓိဟာဓိယတော့၊ ကောသသော ကောဓားသံ ပွဲမွေတော့ တို့၌ အစွဲနှုန်းသံသော မဟုတ်၏ ဒုတိယာမသက်။

ပုံဗျာသမယံ နိဝါယေတာ၊ ကောသမယံ ဘဂဂါ၊ ဣမ ရတ္ထံ
စွဲ၊ မဖော် မဖော် စာည်တို့ခြံလည်၊ အစွဲသံဃာဂ ဖြစ်သော
ကြောင့်ပင် ကာလကိုဟောသော သွှေ့တို့နောင် ဒုတိယာဝိဘဏ်သာက်။

တစ်နည်းအားဖြင့် မဟုလုံးဟူသောသုတ်ဟို စိန်ထော်းခြင်းကြောင့်၊
၁၈-မဟုလုံသွှေ့ ဣသုတ်သို့ လိုက်ပါလာနှင့်ခြင်းကြောင့်၊ သတ္တုမိဝိဘတ်ကို
ဒုတိယာဝိဘတ် ပြောင်းလဲထားခြင်း၊ ပြစ်နှင့်သောသည်။

ဣအလို-ပုံဗျာသမယံ စသည်ကို အစွဲသံဃာဂ အနက်မပေါ်ဘဲ
ဒုတ္ထမျွှေ့ စပ်နှင့်သည်။

*ကစွဲည်းကျပ်စသည်၌ သတ္တုမိဟုဆိုခြင်းကို ဣကျမ်းဆန်က ဖာဖာ
ကောဇာ၊ ပြောဆိုထားခြင်း၊ ပြစ်သည်သူ့အလုံကာ၊ အစွဲသံဃာဂသာဟု
အလောအနက် ထားရှိသတည်း။

*အကျိုးကို ရုခြင်းရှိတောာ ကြိယာ၏ပြီးစီးခြင်းကို အပဝိ ဟု
ခေါ်သည်။

အပဝိအနက်၌ ကာလ၊ အဓိန့်တို့၏ ကြိယာနှင့် မပြတ်ယူဉ်ဖွံ့ဖြိုး
ကြိယာ၊ ဟာဓာတ်မ သတ္တုရှိသော ကရိုက်းပြစ်သော့ကြောင့် တတ္ထယာ
ဝိဘတ်သက်။

ပြယုဂ်ကား ဟာသေန၊ နှုန်းနှင့်ကော်မီတောာ၊ ကောာသေန၊ နှုန်းနှင့်ကော်
မီတောာ တည်း။

အကျိုးမပြီးမူး ၁၇-အနပဝိ ပြစ်မူးကြိယာသာဓကတမ ၁၄ၤ။မရှိရှုံး
ကရိုက်၊ မပြစ်သင့်သောကြောင့် တတ္ထယာမသက်ဘဲ၊ အစွဲသံဃာဂ၌
ဒုတိယာဝိဘတ်သက်၊ ပြယုဂ်ကား - ဟာသမီတော်နှင့်တော်၊ နစာ
နောက်ဟိုဓကတာ တည်း။

မှတ်ချက်။ ၂။ကြိယာပြီးမူး ကာလကြောသ်လည်း အပဝိပင်မှတ်၊ တိုကို
သံဃားရေးရေး ပို့သာရုံး နို့ဗြာပေသီ စသည်။

ကာလသတ္တုနှစ်ခုတို့၏ ကလယ်ဟုဆိုအပ်သော ကာရက
မျှော် ကာလအဓိန့်ကိုဟောသော သွှေ့တို့နောင် သတ္တုမိနှင့်
ပုံ့မီ အလိုရှိရှုံးရှိသက်။

ပြယုဂ်ကား - အားလုံးတွေ့အောင်တော်၊ ဦးဟော ဘူးအား ဦးဟော
ဘူးအား၊ အကြောင့်၊ ယာမီသာသော၊ ကောသော လက္ခိုင်းလိုတီ၊ ကောသာ
လက္ခိုင်းလိုတီ တည်း။

မှတ်ချက်။ ॥၇၅။ ဘုရားသတ္တိပါ ပြောမြတ်တွင် သုတေသနီးခြား တည်ဖွယ်လေ့သဲ မိမိ
ပိမိတို့၏ ကာရကကို ဆိုလိုခြင်းဟူသော ငတ္ထိစာဖြင့်ပင် ပြီး
စီးကြော်၏ အဝေဒတ်၏ ပုံဗ္ဗာဗုံးကြိုယ်၊ ပြီးစေတတ်သော
သတ္တိဘာစ်ခု၊ ဒို့ဟကာလွှာ ဘူဇာနှင့်ယာကို ပြီးစေတတ်သော
နောက် သတ္တိတစ်ခု၊ ဤဘာတ္ထိနှင့်ခုံးကြိုး၏ အလယ်၌ဖြစ်သည်။

၄။ ဂတိဗောဓာဟာရသွေ့တွေ့ကာမ္မာကတ္ထားမိန့် ပယောဇ္ဇာ-သုတ်
ဖြင့် လားခြင်း၊ အနက်ရှိုးသာဓာတ်၊ သို့ခြင်း၊ အနက်ရှိုးသာဓာတ်၊ စား
ခြင်း၊ အနက်ရှိုးသာဓာတ်၊ အသံ့ဟူသာ အနက်ရှိုးသာဓာတ်၊ အကျမှုက
ဓာတ်၊ ဘဇ္ဇာ အေရှိုးသာဓာတ်တို့၏ ပယောဇ္ဇာကတ္ထား၌ ဝါ-ကာရိုက်ကံ့၌
ဒုတိယာဝိဘတ်သော်။

မှတ်ချက်။ ॥၇၆။ ပယောဇ္ဇာကတ္ထားဆိုသော်လည်း ပယောဇ္ဇာ၏ ကြိုယာသည်
စေခိုင်းအပ်သော သတ္တိဖြင့် ကံ့သာလျင်ဖြစ်၏။

ပြယ်ကား- (အဝေဒတ္ထာ-ထည့်)၊ ဂမယတီ မာကဝကံ့ ဂါပံ၊
ယာပယတီ မာကဝကံ့ ဂါမံ၊ လားအညံသွေ့ရာ ငတ္ထိတည်း။

မှတ်ချက်။ ॥၇၇။ ဤပြယ်တို့၏ အဝေဒတ္ထာ စသော၊ သင့်လျော်သော
ကတ္ထားပုံ်များ ထည့်ပါ။

ပါစော် ဉာဏ် အဝေဒတ္ထန ယည်အတ္ထာ ၌ ဂတ္ထာ
စသောဓာတ်တို့၏ ပယောဇ္ဇာကတ္ထား၊ မဟုတ်သောကြောင့်
ဒုတိယာမသက်ရာ၊ ဂစ္ဆတီ အဝေဒဓတ္ထာ၌ ပယောဇ္ဇာကတ္ထား
မဟုတ်စ ဘာကြောင့်ဒုတိယာမသက်ရာ(သူ့ဒေတ္ထား ဖြစ်သည်
ဟူလို့)။

စေခိုင်းတတ်တော့ ပယောဇ္ဇာ ကတ္ထားတစ်ပါးကံ့ တစ်ခြား
ပယောဇ္ဇာ ကတ္ထားတစ်ခြီးက ထပ်မံမေးခိုင်းပြန်အံ့၊ ဝါ-ကာရိုက် နှစ်ထပ်
ဖြစ်အံ့၊ ထိုအခါ မူလာယောဇ္ဇာ ကတ္ထား၌ ဒုတိယာမသက်ရာဘဲ၊ တတိ
ယာသာသက်ရသည်။

*မူလပြယ်ကား-ဂမယတီအဝေဒတ္ထာ ယည်အတ္ထာတည်း၊ ကာရိုက်
ဆင့်သောပြယ်ကား-အရှိုးအတ္ထာ ဂမယတီ၊ ယည်အတ္ထန အဝေဒတ္ထိတည်း။

ဤ ဂမယတီပြယ်ရှို့၏ မူလ ဂမဓာတ်နောင် ကံ့-ပစ္စည်း သက်ရှိ
ဂမိ-ဟု ပြီး၊ ပြီးနောက် တီ-ဝိဘတ်ဘဂ်၊ ဤ-ပစ္စည်းသက်၊ နောက်တပ်
ကံ့-ပစ္စည်းသက် ဂုဏ်-ကံ့-ကိုချော် ကူးကို ၃-ပြီး၊ ၄-ကို အယျို့၏ ဂမယတီဟု
ပြီး၏၊ ယင်း၏အနက်ကား သူ့အစောင့်၊ စောင်ဟု အနက်ရသမည်။

ထိအခါ ဂမ မဟုတ် ဂမိမာတ်သည် သွားခြင်းအနက် မရှိသော ကြောင့် ယည်တ္ထီ-ဟု မဆန်ဘဲ ယည်တ္ထန်-ဟု ပါ၍စိရသည်။

၅။ ဟန်ဖိန် ဝါ-သုတ်ပြုင့် ဟရအစိုးဆောဓာတ်တို့၏ ပယာဇ္ဇန် ကတ္တား၊ (ဝါ-ကာရိုက်ကံ)၌ ပုံတိယာဝိဘတ်အချို့သက်၊ ပြယုဂ်ကား-ကာရေတိ ဘာရုံး အော်အတူ(အော်အတူနံပါ) အေားလျေားရေတိ သတ္တီ အော်အတူ (အော်အတူနံပါ)-ကာရေတိ ကင့် အော်အတူ(အော်အတူနံပါ) အသယတေ ငန်းများ (နာဇာန်ပါ) အဘိဝါဒယကေ ဂုဏ် အော်အတူ(အော်အတူနံပါ) တည်း။

မှတ်ချက်။ ၁။ ဆိုခဲ့ပြီ၊ သုတ်ပြုင့် ပယာဇ္ဇန်ကတ္တား၌ ဒုတိယာမသက်ဘဲ အမြဲမဟုတ် ဟာ စသောကာတ်တို့၏အယ်ဉ်၌ အနိယမသာဟု သိမေးသည်။

၆။ နခါးခါး-သုတ်ပြုင့် ခါး အစိုးသော ဓာတ်တို့၏ ပယာဇ္ဇန် ကတ္တား၌ ဒုတိယာမသက်ရ၊ (တတိယာသာသက်ဘဲ ည်ဟူလို) ပြယုဂ်ကား ခါဒယတိ အော်အတူနံပါ၊ အာအယတိ အော်အတူနံပါ၊ အာရုံးပယတိ အော်အတူနံပါ၊ သွားယယတိ အော်အတူနံပါ၊ ကန္ဒယတိ အော်အတူနံပါ၊ နာယယတိ အော်အတူနံပါ တည်း။

(1) ဝဟိယာနိယန္တိုက်-သုပ်ပြုင့် ဝဟာတ်၏ အနိယန္တိုက် (စောင့်ကြပ်းမှုင်းနှင်သူ မရှိသော) ပယာဇ္ဇန်ကတ္တား၌ ဒုတိယာဝိဘတ် မသက်ရ၊ (တတိယာသာသက်ဟူလို) ပြယုဂ်ကား ဝါဟယဘီဘာရုံးအော်အတူနံပါတည်။ နိယန္တိုက်၌ကား ဒုတိယာသာ သက်သည်။

ပြယုဂ်ကား ဝါဟယတိ ဘာရုံး ပလီးပွွှေ တည်း။

(2) ဘက္ဗိုယာဟိုသာယံ-သုတ်ပြုင့် ပည်းဆဲခြင်း အနက်၌ ပြစ်သော ဘက္ဗိုယာတ်၏ ပယာဇ္ဇန်ကတ္တား၌ ဒုတိယာဝိဘတ် မသက်ရ၊ (တတိယာသာသက်)ပြယုဂ်ကား-ဘက္ဗိုယာတိ ပောအကေ အော်အတူနံပါ တည်း။

ဟိုသာ၌ကား ဒုတိယာသာသက်သည်၊ ပြယုဂ်ကား-ဘက္ဗိုယာတိ ပလီးပွွှေ သယံးဟူသည်။

မှတ်ချက်။ ၁။ ကြို၌ ဘက္ဗိုယာတိသယံးဟူသည် အစေလက္တို့၏အယ်ဉ်ပို့နည်း ပါ၍။ တတ်ဘဲ ဘူတဂါမ သိက္ခာပုံ၌ သစ်ပင်တို့၌လည်း စေတနာ၊ သို့မဟုတ် လူမြန်ရှိသည်ဟု ယူဆကြသောကြောင့် ကောက်ကိုစားခြင်းကဲ ည်းဆဲသည်ဟု ယူဆကြသည်။

(တစ်နည်း) - သမ္မာဒို့အား ဖြင့်ကား ကောက်ပေါး ပိုင်ရှင်အတွက် ဟို့သာ ဖြစ်ရခြင်းတည်း။

၃။ ဈေးဒီဟို ယုံက္ခသုတ်ဖြင့် ဓာတ်ဖြင့်ပြီးသော ကြံယာ၏ အယျဉ် မဟုတ် စီ အစရှိသော ဥပပဒတို့၏အယျဉ်၌ ဒုတိယာဝိဘတ်သက်၊ ပြုလုပ် မိရတ္ထဲမံ ပူတိကာယံ၊ အဆွဲရှစ ရာဇ်ကံ အဆွဲရှစ နာလန်း၊ သမာဓာန-မွှေ့ရေန၊ မုစလိုန်မဘိကာသရံ တည်း။

မှတ်ချက်။ ၁၅၅၇၁၈၄၆ ဆိုဒီဘတ်သက်ခြင်းကို တားမြစ်သည်၊ အနက် မူကား ဆိုပေးလေး

၄။ လက္ခဏီဘဲမ္မား၍ တစို့စွဲသွေးဘို့နာ - သုတ်ဖြင့် လက္ခဏီအနက်၊ ကဲတ္ထမ္မား၍ တအနက်၊ ဝို့စွဲအနက်တို့၌ ပြစ်သော အဘိသဒ္ဒါနှင့် ယျဉ်သော သဒ္ဒါနာင် ဒုတိယာဝိဘတ်သက်၊

လက္ခဏီအနက်၌ ပြယုဂ်ကား ရုက္ခမဘို့ပို့ဗွောတတေ ဝို့၍ တည်း။

*သံစေတတ်သော ဥပကဟိုတ်နှင့် ပြစ်စေတတ်သော ငန် ဟိုတို့သည် လက္ခဏီတည်း။

လူတ္ထမ္မား၍ တ အနက် ပြယုဂ်ကား သာရု ဇော်တွော မာတရ-မဘိ တည်း။

*တစ်စုံတစ်ခု အထူးသို့ရောက်သောဂုဏ်သည် ကဲတ္ထမ္မား၍ တ တည်း။ ဝို့စွဲအနက်၌ ပြယုဂ်ကား ရုက္ခ ရုက္ခမဘို့ပို့ဗွောတို့ တည်း။

*နှုန်းစွဲခြင်းငှာ နှစ်ကြံ့မဲ့ဆိုခြင်းသည် ဝို့စွဲ တည်း။

ထို အနက်များကို ထွန်းပြုတတ်သော အဘိသဒ္ဒါနှင့် ယျဉ်ရှုံး ဒုတိယာ၊ ဟူလို့။

၅။ ပတိပရီဟို ဘာဂေစ-သုတ်ဖြင့် လက္ခဏီအနက်၊ ကဲတ္ထမ္မား၍ တ အနက်၊ ဝို့စွဲအနက်၊ ဘာဂအနက်တို့၌ ပြစ်သော ပတီသဒ္ဒါ ပရီသဒ္ဒါ တို့နှင့်ယျဉ်သော သဒ္ဒါနာင် ဒုတိယာဝိဘတ်သက်။

ပတီအယျဉ်၌ ဘစ်အတိုင်း ပြယုဂ်ကား ရုက္ခ ပတီ ဝို့ဗွောတတေ ဝို့၍၊ သာရု ဇော်တွော မာတရ ပတီ၊ ရုက္ခရုက္ခ ပရီတို့ဗွောတတေ ပတီသံယာ တည်း။

ပရီအယျဉ် အစိုးနတိုင်းပြယုဂ်ကား - ရုက္ခ ပရီ ဝို့ဗွောတတေ ဝို့၍၊ သာရုဇော်တွော မာတရ ပရီ၊ ရုက္ခရုက္ခ ပရီတို့ဗွောတတေ ပရီ သံယာ တည်း။

*ကောင့်သ ဟူသော အဖို့အစုံသည် ဘာဂ တည်း။

၁၀။ အနူနာ - သုတ်ပြင့် လက္ခဏ အန်က၊ လူတဲ့။။ အန်က၊ ဝိစ္စာအန်က၊ ဘာဂလ္လာနက်တို့၏ပြစ်သာ အနုသွှေ့နှင့် ယူဉ်သာ၊ သွှေ့ ဓနာင် ဒုတိုးသာဝိဘတ်သက်။

၁၁။ ဟင်းအန်ကတို့၏ အစဉ်အတိုင်၊ ပြယုဂ်ကား (ရွှေမန္တဝိဇ္ဇာတကေ ဒို့ဗျာ၊ သွှေ့ ဂို့ဗျာမန္တဝို့ ပါပသို့) သာခု အေားအေား မာတရမန္တ၊ ရွှေ့ ရွှေ့အနုဘို့ဗျာ၊ ယာအတ္ထမံ အနုသိယာ၊ စည်း။

၁၂။ ဆို့ပြီး အမာက် သုတ်ပြင့် လွှာ စား သွှေ့နှင့် ပြယုဂ်ကား နောက်နှစ်သုတ်သို့ အနုသွှေ့ ဒါလိုက်ပြင့်၍၊ သုတ်ခဲ့ရှုံးဆိုသည်။

၁၃။ သဟာအေး-သုတ်ပြင့် သ မ အန်က၏၌ပြစ်သာ အနုသွှေ့နှင့် ယူဉ်သာ သွှေ့နှင့် ဒုတိုးသာဝိဘတ်သက်၊ ပြယုဂ်ကား-ပွဲကမန္တသေနာ တို့ဗျာ တည်း။

၁၄။ ကိုးနံ-သုတ်ပြင့် ကိုးနံက၏၌ပြစ်သာ အနုသွှေ့နှင့် ယူဉ်သာ သွှေ့နှင့် ဒုတိုးသာဝိဘတ်သက်၊ ပြယုဂ်ကား-ပည့်ပုံးပုံး ပည့်ပုံးပုံး တည်း။

၁၅။ ဥမေန-သုတ်ပြင့် ဖိန္ဒာနက၏၌ပြစ်သာ ဥပသွှေ့နှင့် ယူဉ်သာ သွှေ့နှင့် ဒုတိုးသာဝိဘတ်သက်၊ ပြယုဂ်ကား-ဥပ သာရုံပုံးပုံး ပည့်ပုံးပုံး တည်း။

၁၆။ သူ့များမို့ ဘု - သုတ်ပြင့် ပိုလွန်သည်၏ အပြစ်ဟူသော အာမို့ ဘုံးနက်၏၌ပြစ်သာ ဥပသွှေ့နှင့် ယူဉ်သာ သွှေ့နှင့် သတ္တမီ ဝိဘတ်သက်၊ ပြယုဂ်ကား-ဥပ ခါရိယံ ဒေါ်ကာ တည်း။

၁၇။ သာမံ့အတ္ထ-ဓိနံ-သုတ်ပြင့် အဓိုးရသည်၏ အပြစ်၌ပြစ်သာ အဓိုးသွှေ့နှင့် ယူဉ်သာ သွှေ့နှင့် သတ္တမီ ဝိဘတ်သက်၊ ပြယုဂ်ကား-အဓိုး ပြဟ္မာအေး ပွဲ့ကာ အဓိုးပွဲ့ကလသူ ပြဟ္မာတ္ထာ တည်း။

၁၈။ ကံ့ဗျာကရရေးကသူ ကတိယာ - သုတ်ပြင့် ကတ္တာအနက်၊ ကရိုက်းအန်ကတို့၏ တတိယာဝိဘတ်သက်။

ကတ္တားအန်က၏၌ပြယုဂ်ကား-ပုံးပုံး ကတံ့ တည်း။

ကရိုက်းအန်က၏၌ပြယုဂ်ကား-ဓိနံ ဆို့ဗျာ စိန္တာတို့၊ ဥကတိယာ အဘို့ ရွှေ့ပါ၊ ဂေါ်တွေ့နံ ဂေါ်တမော၊ သုမေမြောနံးမ နာမေနံ၊ ဇာတိယာ သတ္တဝါယံကာ တည်း။

*ၤ။ ပော်ဘိုးစား ကရိုက်းပြယုဂ်တို့၏ ဘူးအတ်၏ ဘာဝန် ကြိုယံ၊ ဖြို့သုတ္တာ၏၌ပြု့ကာ ၁၁-ကြိုယံးရှို့မှုသာ ကရိုက်းပြစ်သင့်သာ

ကြောင့် ကရိုက်းအနက်၌သာ တတိယာဖြစ်၏။ (ဘဝတိ ကြိယာကို အသီး သီးယူဉ်လေ ဟူလို့)

သမေန ဓာဝတိ၊ ပိဿာမန် ဓာဝတိ၊ ဒို့ဖောက်န ဓညံ ကိုကာတိ၊
ပွဲက်န ပသဝေါ ကိုကာတိ စသည်တို့ကိုလည်း အခြားကျမ်းတို့၌
ကြိယာဝိသေသန ဟုဆိုသော်လည်း ဤကျမ်းအလိုကား ကရိုက်းသာတည်။။

၁၃။ သဟတ္ထန-သုတ်ဖြင့် တက္က-ဟူသော သဟ အနက်ရှိစသာ
သွှေ့နှင့် ယူဉ်သည်ရှိသော်၊ ဝါ-ယူဉ်ဖုန့် တတိယာဝိဘတ်သက်၊ ပြယုဂ်
ကား-ပုံတ္ထန သဟ ဂတော် ပုံတ္ထန သွှေ့ အာဂတော် တည်း။

တတိယာကို ဆဋ္ဌဝိဘတ်ကဲ့သို့ပင် အပ္ပါယာနှုန်းသာသက်။

*သွှေ့စသည်ကို အညပ်အရယူစလာ၊ ဝါ-သဟ အနက်ရှိသော
ဟူသော အညထ္ထဖြင့် ယူလေ။

၁၄။ လက္ခဏာ-သုတ်ဖြင့် အမှတ်စသား ဥပလက္ခဏ ပြစ်သော
သွှေ့နောင် တတိယာဝိဘတ်သက်၊ ပြယုဂ်ကား-တို့တ္ထက်န ပရိုဗာဇာမ-
ဒ္ဓက္ခား အကြိနာ ကာဏာ တည်း။

ယင်းအကြိနာ ကာဏာကျော် ချို့တဲ့သော မျက်စိအင်္ဂါဖြင့် မျက်စိအင်္ဂါ
ချို့တဲ့မှုရှိသာ အပေါင်းအကိုက်း မှတ်သားအပ်သောကြောင့် အကြိသည်
ကာဏာဘာ့ကို သိခြင်း၏ ဥပဝ က္ခဏ တည်း။

၁၅။ ဟေတ္ထမို့-သုတ်ဖြင့် ဝါသစဓသာ ကြိယာ၏ သင့်လျော်စသာ
အကြောင်း (ဟေတ္ထ) မျှပြစ်သော သွှေ့နောင် တတိယာဝိဘတ်သက်၊
ပြယုဂ်ကား-အ-နှုန် ဝသတို့၊ ဝိဇ္ဇာယ ယသော တည်း။

မှတ်ချက်။ ၁. ဟေတ္ထဟူသည် နာနပ္ပကာရ အကြောင်း အမျိုးမျိုးတည်း၊
ထိုတွင် ကြိယာကိုပြီးစေရှု့သာမကတမ (အရေးတကြိုး
ပါဝင်သော) ဟိုတ်သည် ကရိုက်းအမည်ရ၏ ကြိယာကို
ပြီးစေရှု့သာမကတမ သဘေးမရှိဘဲ နှီးနှောဆက်
သွေ့ယူ(ယောဂျတာမတ္ထ)ဟိုတ်သည် ဟေတ္ထပည်၏ ဤကား
ကရိုက်းနှင့်ဟိုတ်အထူးတည်း။

၂၀။ ပွဲမိုက်ဝါ သုတ်ဖြင့် ကြေားမြို့ဟူသောအနက်ကို ဟောစသာ
အကြောင်း(ဟေတ္ထ)မျှပြစ်သော သွှေ့နောင် - အချို့ ပွဲမို့ဘတ်သက်၊
ပြယုဂ်ကား-သတသွား ဗွေး (သတနေဝါ) အစရှိသည်တည်း။

၂၁။ ဂုဏ်-သုတ်ပြင့် ပရမည်သာ(စနာက်) ဗန္ဓန စဓသာ ပဓာန
အိုးမာ၏ အကြောင်းဟိုတကို ဟောသော သွေ့ပါနာင် အချို့ပဲမိဝိဘတ်
သက်၊ ပြယုဂ်ကား-ငွေ့တွေး မဝွေ့ (ငွေ့တွေ့နံ) ပညာ မူတွော၊ သံ့ပါရ
နိဇာဓာ၊ ဝိဉာဏ် နိဇာဓာ တည်း။

မှုတ်ချက်။ ၇၅။ ငွေ့တွေ့သည် ပရမည်သာ နောက်ဗန္ဓန၏ ကာရဏ တည်း၊
ဂါ-ပရဂံဘူး ဟောတဲ့ တည်း။

၂၆။ ဆို ဟောတွေ့တွေ့ဟို-သုတ်ပြင့် ဟိုတ်အနက်ကို ဟောဓသာ
သွေ့ပါတို့နှင့် ယုဉ်လတ်သာ် ဟိုတ်အနက်၌ ဆို့ဘတ်သက်၊ ပြယုဂ်ကား-
ဥဒုပာသာကေတဲ့၊ ဥဒုပာသာ ကာရဏာ တည်း။

မှုတ်ချက်။ ၇၇။ ဟောတွေ့တွေ့ဂါဝိပြစ်သော ဟောတဲ့၊ ကာရဏတို့ယုဉ်ရှု၌ ယင်း
တို့နှင့် တည်ရှုတဲ့ ဥဒုပာနာင် ဆို့သက်သည်။

၂၈။ သဗ္ဗာဒီတော သွား၊ သုတ်ပြင့် ဟိုတ်အနက်ကို ဟောဓသာ
သွေ့ပါတို့နှင့်ယုဉ်ရှု၌ သွားသောပုံးသွား၊ သွားနာမ်ပ်ဟိုနာင် ခပ်သိမ်းသော
ဝိဘတ်တို့သက်၊ ၀၈။ ဝိဘတ် အာဂလုံးသက်၊ ပြယုဂ်ကား ကော ဟောတဲ့၊
ကံး ဟောတဲ့၊ ကော ဟောတဲ့နား၊ ကသာ ဟောတဲ့သား၊ ကသွား ဟောတဲ့သွား၊
ကသာ ဟောတဲ့ဘာ၊ ကသွား ဟောတဲ့သွား၊ ကို ကာရဏ်(နပုလ္လာ်ပြစ်၍ သို့၊ ကံး
နှစ်အပါး) ဘာန် ကာရဏနာ၊ ကိုနိမ့်တွဲ့၊ ကော နိမ့်တွေ့နှင့် ကို ပထောက်နဲ့၊
ဓကန် ပုံမှန်နေနာ တည်း။ ဟိုတ်အနက်ဟောသွေ့ပါနှင့်မယုဉ်၍ ခပ်သိမ်း
သော ဝိဘတ်မသက်၊ ပြယုဂ်ကား-ကော ကတ်-တည်း။

၂၉။ စတုတ္ထိ သဗ္ဗာဒီန် - သုတ်ပြင့် ကောင်းစွာပေးရာ ပြစ်သော
သူနှင့် အစာဝတ္ထုကို ဟောသောသွေ့ပါနာင်၊ စတုတ္ထိဝိဘတ်သက်၊ ပြယုဂ်
ကား သံ့သာ ဘဒါတိတည်း၊ ယင်းကောင်းစွာ ပေးရာပြစ်သူနှင့်အစာဝတ္ထု၏
အာဓရကိုဘိုလိုမူ သလ္လာမိဝိဘတ်သက်၊ ယုပြင်ကား-သံ့သော်ဟို တည်း။

၂၁။ တာဒေ့တွေ့၊ သုတ်ပြင့် နိမ့်တဲ့၊ နိမ့်တို့တို့၏ အပ်သမ္မနကို
ထွန်းပြုကပ်သည်ရှိသာ် နိမ့်တွေ့ဟော နာမ်ပ်ဘနာင် စတုတ္ထိဝိဘတ်သက်၊
ပြယုဂ်ကား-သံ့သာ ပုံးသာတာသာ၊ အတွောသာ၊ ဟိုတာသာ၊ သုခါသာ၊
အဝမနှသာန်း၊ နာလံ ဒါရာဘရဏားသာ၊ ယူပါယာ ပါရာ၊ ပါကာယာ
ဝေတိ တည်း။

မှုတ်ချက်။ ၇၈။ ယူပါယာ ဒါရာ၍ ဒါရာသည် ယူပလျှင် နိမ့်တို့ပသာကြောင့်
နိမ့်တို့ တည်း။ ယူပ ကား နိမ့်တဲ့ တည်း။

ဥာယဂတသမ္နကို ယူပဟူသော နိမိတ္ထာနာင်သက်သော တုတ္ထိက
ထွန်းပြ၏၊ ထို့ကြောင့် ယူဗန်ာင် စတုထိုးသက် နိမိတ္ထိုးပြ၏သော ဒါရိ
နာင် ပုံမာသက်၏၊ ပါကာယ ဝေတီ သည် နိမိတ္ထိုး၊ ပါကသည်
နိမိတ္ထာတည်း။

မှတ်ချက်။ ॥ကစွည်း၌ပြသော ယသဒါတုကာမောသုတ်လာ သမ္မဒါနီ
များ၊ သံလာ၊ ယသုတ်လာ သမ္မဒါနီများသည် ဤမောဂူလ္လာန်
ဆရာအလိုအားဖြင့် သမ္မန္တဆိုများသာဟု မိန့်ဆီသည်၊
ကစွည်းနှင့် တရာ်းတန်း ပေါင်းသင်း ကျမ်းဝင်ခဲ့သူတို့
အဖို့ ကြီးမားသော ဆန့်ကျင်ဘက် အနောင့်စာယုက် ကြီးနော
ရကား-ငို့ချင်းမချမိအောင် မနည်းပါးသော မျိုးသံပြောကို
ပြုခေါ်ခဲ့၏၊ ဤ၌ မနေနိုင်၍ ပြီးတွေးချက်ကား-

* * * * * ရုစဓာတ်စသည်ယူဉ်၊ ကစွည်းတွင် သမ္မဒါနီပါမောဂူလ္လာန်
သမ္မန္တပြဟီးချရသည်၊ ဘယ်ဘက်ကိုတဲ့ လိုက်ရမည်၊ ဘယ်ဆီသို့
ဘယ်လိုမြန်း၊ စိက်စွာပုံးတောင်းရယ်ကြောင့်၊ ခေါင်း စွဲင်း
တွင်ရမ်း-ဟူ၍ ဖြစ်သတည်။

ရုစဓာတ်၊ ခမုဓာတ်၊ ဆဒဓာတ်တို့၏အယုဉ် သမ္မန္တအနက်၌ ဆို
ဝိဘတ်သက်၊ ရုစဓာတ်၏၊ အယုဉ်၌ ပြယုဂ်ကား ကသာ သာခုံ နရွိတို့၊
မာယသွေးနမို့ သံလားဘဒေါ ရှို့တ္ထ တည်း။

ခမုဓာတ်၏အယုဉ်၌ ပြယုဂ်ကား-ခပတီ သံလား တည်း။

ဆဒဓာတ်၏အယုဉ်၌ ပြယုဂ်ကား-ဘဏ္ဍားသာ နစ္စာ ဒေသီ တည်း။

ဤ ပြယုဂ်တို့၌ စတုတ္ထိနှင့်ဆိုတို့ ရပ်ပြီးတူသောကြောင့် လည်း
ကောင်း၊ ဤအဖျိုး၌ သမ္မန္တအနက်ကို သခြားဆရာများတို့ ခွင့်ပြုချက်
ရှိုးသောကြောင့် လည်းကောင်း ဆန့်ကျင်ဘက်မပြုစွာ မှတ်ချက်ပြုသည်၊
လိုရင်းအချုပ်ကား - သမ္မဒါနီလိုက စတုတ္ထိုး၊ သမ္မန္တလိုက ဆို့ဟု ပြလိုရို့
ရှိုးသည်။

ရုစဓာတ်၏အယုဉ် ဝတ္ထိုး၊ ဆို့မသက်ဘဲ အထွေမတ္တာ့ ပုံမာ
သက်သော ပြယုဂ်ကား-ကသာဝါ တွဲ ဓမ္မံးနော်သီ စာစုံသည်တည်း။

ဝေမညာပါ စဝသာ စကားရပ်ဖြင့် အခြားဝိဘတ်များကိုလည်း၊
အာဂုံပါ့ခို့ရှိုးသည့်အလျောက် တစ်ပါးသောအခြင်းအဖြင့် သံအပ်၏ဟု
မှတ်ချက်ပြုသည်။

ဓရ.ဓာတ်၏အယူဉ် ပြယုဂ်ဘား-ရွှေ့သတ် စာရောတိ၊ ရွှေ့သတ်
ဆတ်၊ ဓရ.ရောတ် အစောင့်တည်း။

ပတိပုံဗုံး၊ ဓာတ်၏အယူဉ်ကား-ဗုံး၊ ဝေယာမီ၏ မွှေ့ငတေ
ဒေသသာမိတည်း။

ဂို့အာပုံဗုံး၊ ကရမာတ်၏အယူဉ်ကား-ယထာ၏ ဘဂဝါ ဗျာက
ရေယျ တည်း။

အလုံသွေ့၏အယူဉ်အယူဉ်ကား-ဘလုံငတေ ကြမ် ဝါသနတည်း။

ကို့သွေ့၏ ဓာတ်၏အယူဉ်ကား-ကို့ငတေ ဇွဲ့ဘို့ ဒုမ္မာ သည်း။

အချဟမာတ်၏အယူဉ်ကား-အရဟတ် မလျှော မလျှောသာည်း။

မည်တိသွေ့၏အယူဉ်ကား-တာဒတ္ထု၊ ဒုံးစတုတို့ဘုံးတ်သက်၊ ပြယုဂ်
ကား-ဦးဝိုင်း ဖုန်းမာန်၊ တည်း။

မည်တိသွေ့၏အယူဉ် အပါဒါန်တန်က်၏ ပြုမိသက်သော ပြယုဂ်
ကား-ယောစ သီတွေ့ ဥက္ကား တိုကာဘိုံးယျာ နမည်တ် တည်း။

မည်တိသွေ့၏အယူဉ် ကံ-အနက်၏ ခုံတိယာသက်သော ပြယုဂ်ကား
တိုကာမိုဝင် ဦးဝိုင်း မည်မာန်၊ တည်း။

ပုံး၏။ ၂ကွဲ့ည်းဆရာ၏ မည်တိအယူဉ် စတုတို့သက်ဟူသောနှင့်ယမ်း
ကော် မဟုတ်သည်ကို ပြခြင်းငှာ ယောစ သီတ် စသော
ပြယုဂ်နှစ်ခုကို ထုတ်ဆောင်တော်မူသည်။

ဂတိအနက်၏ရှိသော ဓာတ်တို့၏ကံ၏ စတုတို့ဘုံးတ်သက်၊ ပြယုဂ်
ကား-သရို့သရို့တို့တည်း၊ ယင်း၏ ကံကိုဆိုလိုလျှင် ခုံတိယာပင်သက်၊
ပြယုဂ်ကား-သရို့ ဂုံးတ် တည်း။

တောင့်တွေ့၏(အာသီသန)အနက်၏ အာယုံ၊ ဦးဝိုင်း၊ ဘုံး၊ အထူး၊
ကုသလာ၊ ဟိုတာ၊ သူခဲ့သွေ့၏တို့တည်းကောင်း။

သမ္မတို့၊ အာဝိကရာဏာ၊ ပါတုဘဝနာ၊ ပဟိနစသော ဤယာဖူးနှင့်
ယူဉ်နှင့်လည်းကောင်း၊

ပာသုံး၊ အထူး၊ နမော၊ သောတို့၊ အလုံး၊ သမထူး၊ ဟိုတာ၊ သူခဲ့
သွာဂတ် စသော နာပ်ပုံ့နှင့်ယူဉ်နှင့်လည်းကောင်း၊ သမ္မန်အနက်၏ ဆုံး
ဝိုင်းဘုံးတ်သက်။

ပုံး၏။ ၂ယင်း သွေ့၏ ယူဉ်နှင့်ယူဉ်လည်းကွဲ့၏ သမ္မခါန်တို့
သာတည်း။

အာယုံ သွေ့၏ အယူဉ်၏ ပြယုဂ်ကား-အာယုံ ဘောတော်
ဘောတူ တည်း။

ဇိုင်သွေ့၏ အယျာဉ် ပြယိုင်ကား-စိရိ ဇိုင်တံ့ ဓာတေတာ
ဟောတူ တည်း။

ဘုရားသွေ့၏ အယျာဉ် ပြယိုင်ကား-ဘုရား ကလျာကံ ဓာတေတာ
ဟောတူ တည်း။

အထူးသွေ့၏ အယျာဉ် ပြယိုင်ကား-အထူး ပယာဇန် ဓာတေတာ
ဟောတူ တည်း။

ကုသလသွေ့၏ အယျာဉ် ပြယိုင်ကား-ကုသလံ အနာမယံ ဓာတေတာ
ဟောတူ တည်း။

ဟိုတံ့ သွေ့၏ အယျာဉ် ပြယိုင်ကား-ဟိုတံ့ ပထယံ ဓာတေတာ
ဟောတူ တည်း။

သမ္မတံ့ သွေ့၏ အယျာဉ် ပြယိုင်ကား - သမ္မတံ့ သမ္မတံ့ ဓာတေတာ
ဟောတူ ဟည်း။

အာဝိုကု သွေ့၏ အယျာဉ် ပြယိုင်ကား-ပုဂ္ဂိုလ်သာဝိကရောယျ ဂုဏ်
မထဲ့ ဓာတေတာ ဟည်း။

ပါတု သာဝန်၊ ကြိုယာနှင့်ယျာဉ်စုံ ပြယိုင်ကား-တသာ မေ သက္ကာ
ပါတုရဟောသံတည်း။

ပဟိုအ ကြိုယာနှင့်ယျာဉ်စုံ ပြယိုင်ကား-တသာ ပဟိုကျေယျ ဘို့။။
ခုံတံ့ ပါဟေသံ ဟောတူ တည်း။

ကပ္ပတိကြိုယာနှင့်ယျာဉ်စုံ ပြယိုင်ကား-ကပ္ပတိ သမဏာန် အာယာ
ဝါ ဟောတူ တည်း။

ပဟောတံ့ ကြိုယာနှင့်ယျာဉ်စုံ ပြယိုင်ကား-ကေသာ ဒီးနဲ့ ပို့ကဲ့ ဝါ
ပဟောတံ့ ဟောတူ တည်း။

ကရာဓာတ်၏ အယျာဉ် ပြယိုင်ကား - ဥပမာ စတ ကရိုသာပိ တည်း။

ပုဂ္ဂ ဓာတ်၏ အယျာဉ် ပြယိုင်ကား - အူးလို့တေ ပဂ္ဂတ္ထာမိ တည်း။

ဖာသူဟူသာနာပ်ပုံ့ပုံ့တို့၏အယျာဉ် ပြယိုင်ကား တသာ ဖာသူတည်း။

အထူး ဟူသာ နှစ်ပုံ့ပုံ့တို့၏အယျာဉ် ပြယိုင်ကား-လောကသာက္ကာ
တည်း။

နမော ဟူသော နာမ်ပုဒ်တို့၏ အယှဉ်ခြံ ပြယ်ရေား နမော ၈၈
ပုရိသာဇာ တည်း။

သောတို့ ဟူသော နာမ်ပုဒ်တို့၏ အယှဉ်ခြံ ပြယ်ရေား သောတို့
တဿ ဂည်း။

အလုံ ဟူသော နာမ်ပုဒ်တို့၏ အယှဉ်ခြံ ပြယ်ရေား-အလုံ ၁၂၄၉
မလ္လာအာ တည်း။

သမထဲ ဟူသော နာမ်ပုဒ်တို့၏ အယှဉ်ခြံ ပြယ်ရေား-သမထဲ၊
မင္္ဂလာ၊ မလ္လာသူ တည်း။

ဟိတ ဟူသော နာမ်ပုဒ်တို့၏ အယှဉ်ခြံ ကသဟိတံ ဟည်း။

သုခ ဟူသော နာမ်ပုဒ်၏ အယှဉ်ခြံ ပြယ်ရေား-တဿ သုခံ တည်း။

သွာဂတ ဟူသော နာမ်ပုဒ်၏ အယှဉ်ခြံ ပြယ်ရေား-သွာဂတံ ၈၈
မဟာရာဇ် တည်း။

၂၆။ ပဋိမျာဝမိသွားသုတိဖိုင် အာဂမန စသော ပဘဏ္ဍတို့၏
ပိုင်းခြားအပ်သော အဝိနာင် ဦးမိရိဘတ်သက် (အဝိမှ နောက်၌
ပဋိမီသက် ဟူလို)။

မှုတ်ချက်။ ။တစ်စုံတစ်ခုသော ဝတ္ထုမှ တစ်စုံတစ်ခုသော ဝတ္ထုကို
အာဂမန၊ ဒါနစသော ကြိယာကိုအေကြောင်းပြု၍ ပိုင်းခြား
အပ်သောကြောင့် အဝိ-ဟု ခေါ်သည်။

ပြယ်ရေား ဂါမသွား အာဂစ္စတု၊ စောရသွား ဘာယတီ၊
စောရသွား ဥထာသတီ၊ စောရသွား ဘာယတီ၊ စောရသွား
ရက္ခတီ တည်း။

ဘယောဂ စသည်တို့၏ သမ္မန်နှင့် အာဓရာကို ဆိုလို
သော် ဆွဲပိုဘတ်၊ သတ္တမိပိုဘတ်သက်၊ ဆွဲသက်ရာ၌ ပြယ်
ရေား-သစေ ဘာယထ ဒုက္ခသု၊ တသန္တာဒ္ဓသု အစရှိသည်
တည်း။

သတ္တမိသက်ရာ၌ ပြယ်ရေား-ပမာဇာ ဘယာသိဝါ တည်း။

*ရုံးနိမ့်ခြင်းအနက်(အသယ္တာ)ဟော ဖော်ပုံဗုံး အယှဉ်ခြံ
ပြယ်ရေား-အအော်နာ ပရာဇာတီ တည်း။

မအောင်နိုင်ခြင်း၏(သယ္တာ)ဟော-ပရာပုံဗုံး အယှဉ်ခြံရေား
ကံအနက်၌ ဒုက္ခယာဝိဘတ်သက်၊ ပြယ်ရေား-ပရာပက္ခ ပရာဇာတီတည်း။

အသယ့်တွေ့ဟာ - ပရာပုံဗ္ဗာ တိဓာတ်၏အယျဉ် သမ္မန်အနက်ကို ဆိုလို ဖုန်း ဆိုင်းဘတ်သက်၊ ပြယုဂ်ကား - သစေ စကဝန္တသာ ပရှိုးသာမံ တည်း၊ မှတ်သူက်။ ။၅၅။ ပြယုဂ်တို့၏ သဝိသယ ဟူသည် အဝမိန္ဒာ ပြုမီ၊ ကံ့ ခုံတိယုံတိကို ဆိုလိုသည်။

*ဝရဓာတ်၊ ရက္ခဓာတ်တို့၏အယျဉ် အဝမိအနက်၌ ပြုမိုးဘတ် သက်၊ ဝရဓာတ်၏အယျဉ်၌ ပြယုဂ်ကား - ယဝဝဖို့ ဂါဝေါ ဝါရေတိ၊ ပါပါ စိတ် နိဝါရယေ တည်း။

ရက္ခဓာတ်၏အယျဉ်၌ ပြယုဂ်ကား - ကာကေ ရက္ခတီ တဏ္ဍာလာတည်း။

ရက္ခဓာတ်၏အယျဉ် ကံ့အနက်၌ ခုံတိယာဝိဘတ်သက်၊ ပြယုဂ်ကား - စိတ် ရက္ခာထ မေဓာဝီ တည်း။

အန္တရသွေ့ပ ပဒ ဓာဓာတ် (အန္တရဓာယတီ)၏ အယျဉ် အဓိပုံဗ္ဗာ ဇူဓာတ် (အဓိတေ)၏ အယျဉ် ဇနဓာတ် (ဇာယတေ)၏ အယျဉ်၊ အဝမံ အနက်၌ ပြုမိုးဘတ်သက်၊ အန္တရဓာယတ်၏အယျဉ်၌ ပြယုဂ်ကား - ဥပါးယာ အန္တရဓာ ယတိတည်း။

အဓိတေ၏အယျဉ်၌ ပြယုဂ်ကား - ဥပါးယာ အဓိတေ တည်း။

ဇာယတေ၏ အယျဉ်၌ ပြယုဂ်ကား - ကာမတော့ ဇာယတေ သော - ဓာတေတည်း။

အန္တရသွေ့ပ ပဒ ဓာ ဓာတ် သူဓာတ်၊ ဇနဓာတ်တို့၏ အယျဉ်၌ အာဓာရအနတ်၌ သတ္တုမိုးဘတ်သက်၊ သမ္မန်အနက်၌ ဆိုင်းဘတ်သက်၊ ပြယုဂ် တို့ကား (အသီးသီးထုတ်က သာရှုကောင်း၏) တင္းဗ္ဗာရဓာယီးသူ၊ နှုန္တသာ သူကောတီ၊ ပခုံမံ တတ္တ ဇာယတေ အစရှိသည်တည်း။

*ပပုံဗ္ဗာ ဘူဓာတ်၊ ဝိပုံဗ္ဗာ ရမူဓာတ်တို့၏အယျဉ်၌ အဝမံအနက်၌ ပြုမိုး ဘတ်သက်၊ ပပုံဗ္ဗာ ဇူဓာတ်၏ အယျဉ်၌ ပြယုဂ်ကား - ဟိုမဝါန္တာ ပဘဝတီ ဂို့ဂို့ တည်း။ ဝိပုံဗ္ဗာ ရမူဓာတ်၏အယျဉ်၌ ပြယုဂ်ကား - ပါတာတိပါတာ ဝိရပသူ ခီပံ့ တည်း။

အညာ ဟူသော နာမ်ပုံဗ္ဗာ အယျဉ်၊ ဘီး ဟူသော နာမ်ပုံဗ္ဗာ အယျဉ်၌ အဝမံအနက်၌ ပြုမိုးဘတ်သက်၊ ပြယုဂ်တို့ကား - အညာ ဇေဝဒတ္ထာ၊ ဘီဝန္တာ ဇေဝဒတ္ထာ အစရှိသည်တည်း။

အာရာသွေ့၊ လူတရသွေ့၊ ဥွံ့သွေ့၊ အဓောသွေ့၊ ပုံဗ္ဗာသွေ့၊ ပရသွေ့၊ အပရသွေ့၊ ဥတ္တရံသွေ့တို့၏ ယှဉ်ဖုန်း အဝမံအနက်၌ ပြုမိုး ဘတ်သက်။

အစဉ်အတိုင်း ပြယ်တိုက ၁၁-
အာရာသာ အာသင္ဂ္ဂယာ။
ကူတနေ ဒေဝဒတ္ထာ။
ညွံ ပါဒါတလာ။
အမော ဒော်နတ္ထကာ။
ပုံခွဲ့ ဂါမာ၊ ပုံခွဲ့ သမ္မာမာ။
တတော ပရံး။
တတော အပင်ရန သမယန္န။
တတ္ထာရီ တည်း။

ယင်းပုံခွဲ့တိုင်းအယှဉ် သမ္မန်ကိုဆိုလိုသော သမ္မန်အနက်၏ ဆိုပိုးတ်
သက်၊ ပြယ်တိုကား၊ ပုံရော ဂါမာသာ၊ အက္ခကတော ဂါမာသာ၊ ဥပဒ်
ပုံမှတသာ၊ ဟော့ဌာ ပါသာဒသာ တည်း။

(တွာပစ္စယန္တ) တွာန္တပုံခွဲ့တို့၏ အနက်ဖြစ်သင့်ရှုံး၊ ၄၈၃တွာန္တပုံ
တိုကို မဆိုခြင်းသည်၊ တွာလောပ မည်၏။

တွာန္တဖြစ်သောသွေ့ကို “ဂမျာနတ္ထ” သိအပ်သော အနက်ရှိသော
ကြောင့် တိုက်ရှိက်ပျော်အပ်၊ ထို တွာလောပပြုပါရ ကံ့ဗော်အနက်၏ အုတိဂုဏ်
နှင့် အာဓာရ၏ သတ္တိပါ ဇော်လူလတ်သော အဝမီအနက်၏ ပြုမိုးတ်
သက်၊ ပြယ်ဘား၊ ပါးပါးအာရုံး၊ အက္ခကတ်၊ ပါသာဒါ ပေါ်တိုး၊
အာသန္န ဥပဝသံတွာ ပေါ်တိုး၊ အာသနာ ပေါ်တိုး တည်း။

မှတ်ချက်။ မှတ်အရှုံး တွာလောပ အဝမီဟူသည်၊ အကြောင်းကြောင်း တွာ
ပစ္စယန္တပုံခွဲ့ရှိနေလျှင် ကံ့သော်လည်းကောင်း၊ အာဓာရသော
လည်းကောင်း ဖြစ်ရမည်၊ ယခုမှာကား တွာပစ္စယန္တပုံမရှိ၍ ၀၂-တွာလောပ
ပြစ်၍ အဝမီဖြစ်သည်ဟု ဆိုလိုသာတည်း။

အနက်လို့မှာကား ပါသာဒါပေါ်တိုး၊ ပြာသာ၏သို့တက်၍ ကြည့်၏။
အာသနာ ပေါ်တိုး၊ နှင့်ရှုံး နှုံးပြု၏-ဟူပေးပါ။

ဟေးအပ်သော ပုံစံနတ္ထ၊ ပြောအပ်သော အာချာနတ္ထ၊ ၀၂-ပိဿာ
နတ္ထ သွေ့ပို့၏ အဝမီအနက်၏ ပြုမိုးတ်သာတ်သက်။

ပုံစံနတ္ထ၏ ပြယ်ကား၊ ကုတော ဘဝံ ဟည်း။
ပိဿာနတ္ထ၏ ပြယ်ကား-ပါ့နှလိပုံတ္ထသွား တည်း။

မှတ်ချက်။ ၁၃ ဟို ကြိယာရဟိုတ် ၀၂ကျမတ္ထိုး၊ တသေ တပ္ပမာနတ္ထာ-ယူ
ဆိုသောကြောင့် ကုတော ဘဝံ အာဂ္ဂာတ် ဟူ၍ အာဂ္ဂာတ် ဟူ၍လည်း

ကောင်းပါဉ္စလိပုတ္တသွား အာဂ္ဂာမံ ဟူ၍ လည်းကောင်း၊ ဂမျမှာန်ဖြစ်သောကြောင့် မထည့်ထပ်၊ မဆိုအပ်သတည်း။

ဒေသကို နှိုင်းယှဉ်ဖွံ့ဖြိုး ဒေသမာန၊ ကာလကို နှိုင်းယှဉ်ဖွံ့ဖြိုး ကာလမာနတို့၏လည်း အဝမိအနက်ဖွံ့ဖြိုး ပွဲမြို့ဘတဲ့သက်။

ဒေသကို နှိုင်းယှဉ်ဖွံ့ဖြိုး ပြုယူရကာ၊ - ပါဉ္စလိပုတ္တသွား၊ ဖောက် သတ္တယောဇနာန် တော်း။

(သတ္တသူ ဓယာဇနေသူ ဟူ၍လည်း လက္ခဏနာနက်၌ သတ္တမီလည်း ရှုံးစသေး၏)။

ဂုဏ်ကျေးလူးကို ဆိုခြင်းအနက်၌လည်း အဝမို့ ပွဲမြို့ဘတဲ့သက်၊ ပြုယူရကား-ကိုစွဲ့ လွှာ့ ထောကာ မူတွော တည်း။

ဂုဏ်ကျေးလူးကို ဆိုခြင်းအနက်၌ ဟန်ဘက်၊ ကရိုက်းအနက်တို့၏ တုတ္ထယာ ပိုဘတ်သက်သည်လည်းရှိ၏၊ ပြုယူရကား-ကိုစွဲ့နဲ့ မေ အမိဂတဲ့ (ကိုးစွဲနှုန်း-ဦးဖြင့်ခြင်းကြောင့်၊ ၀၁-ဦးဖြင့်ခြင်းပြင့် ဟူ၍ အနက်ဆို) ထောက်နာ မူတွော တည်း။

ဂုဏ်ကျေးလူးကို ဆိုခြင်းအနက်၌ ဤယာဝိသန ကုံအနက်၌ ဥတ္ထယာ ပိုဘတ်သက်၊ ပြုယူရကား-ထောက် စလတိ တည်း။

ပုံတ္ထချက်။ ။ထောက်စလတိ-ပယ ထောက်၏ ဤယာဝိသန ပြစ်ဖွံ့ဖြိုး သဓ္ထာဟိုဓာတ္ထတွေ့၊ ကမောတွေတွေနဲ့ ပျောပိတော်ဟူသော ကြောင့် ကမောတိ-ပြု၏ဟူသော ဤယာသည် ခပ်သိမ်းသော ဓာတ်တို့၏ အနက်အားလုံး၌ပင် ပျုံးနှံးစသောကြောင့် စလနဲ့ ကမောတိဟု ပြစ်၏၊ ယင်းစလနဲ့လည်း၊ ကမောတိဤယာ၏ ကံတည်း၊ ယင်းစလနဲ့၌ သက်သော ယူပစ္စည်း (၀၁-အနပစ္စည်း) သည် နပုလိုင်၏ အပြစ်ကြောင့် စလနဲ့သည် နပုန်းဖြစ်၏၊ လျှပ်ရှားခြင်းမျှဟူသော စလနဲ့မတ္တာ၏ အနေက ဘာဝဟူသော ဓဟ္မဝိစန္ဒု့ယှဉ်ဖြင့်၊ ပရှိသောကြောင့် ကောဘဝဟူသောကေဝစန္ဒာ့ပြစ်၏၊ ထောက်သည်လည်း ယင်းစလနဲ့၏ ဤယာဝိသန ပြစ်သောကြောင့်၊ ဤယာဝိသန အပည်း၏၊ အရာရှိ ဤ အတိုင်းမှတ်အပ်၏။

ဒုရတ္တ၊ အန္တိကတ္တတိနှင့်ယှဉ်ဖွံ့ဖြိုး အဝမိအနက်၌ ပွဲမြို့ဘတဲ့သက်၊ သမ္မန်အနက်၌ ဆွဲပိုဘတ်သက်၊ ပွဲမြို့ဘတဲ့သက်ဖွံ့ဖြိုး ပြုယူရကား-ဦးရုံး ဂါးမသွား၊ အန္တိကံ ဂါးမသွား တည်း။

ဆွဲသက်ဖွံ့ဖြိုး ပြုယူရကား-ဦးရုံး ဂါးမသွား၊ အန္တိကံ ဂါးမသွား တည်း။

ဒုရတ္ထ၊ အနှစ်ကတ္တကို ဟောသော သွေ့ပါတို့၏ နောက်၌ ကား တစ်စုံ
တစ်ခုသော တားမြစ်ချက် ပရှိသောကြောင့် ကဲကတ္တား စသော ပိုဘတ်
အားလုံးတို့ကို မိမိတို့ဆိုင်ရာ အနက်များ၌ သက်၍ ပြယုဂ်ကား - ဒုရေ့
ဂါမာ၊ အနှစ်ကော ဂါမာ တည်း။

သာရသဂံးက ကာရစသော ကေစိဝါဒအားဖြင့် ပြပ်ဟေးမှုတဲ့
သည် အသတ္ထ၊ ဝါစကား ဒုရာ၊ အနှစ်က သွေ့ပါတို့နောင် ပါ့ဗိုပီကတ္တ္တ့
ခုတံယာ၊ ပွဲမံ့၊ ဆွဲ့၊ သွဲ့မံ့ ပိုဘတ်လေးမျိုးသက်၍ ပြပ်ဟော ခဲ့၊
ဝါစက ပါ့ဗိုပီကတ္တ္တ့ မိမိတို့ဆိုင်ရာ အနက်များ၌ ပိုဘတ်အားလုံး
ပင် သက်နိုင်၏ဟု မိန့်ဆိုကြသည်။

ထိုအရာတို့၏ မိန့်ဆိုချက်များကို ရုတ်နမတိပါဒ စေသော အညောင်
ဆန္တို့ကပင် လက်သင့်မခံ ပယ်လှန်တားမြစ်တော် မူကြသည်၊ (ငါးည်
ပယ်ခြင်းငှာ ဖားထုတ်ဖွှယ်မရှိ ဟူလို့)။

ဒုရာ့ မရှိ၏၊ အနှစ်ကံး ပရှိပါတို့၌ ဘဝတံ့ကြိုယာကို သိခဲ့ပေါ်သော၊
ကြောင့် ဒုရာ့နှင့် အနှစ်ကံ့ပုဒ်တို့သည် ကြိုယာဝိသေသန အနက်၌ ခုတံယာ
ပိုဘတ်တို့သား ပြစ်သည်။

မှတ်ချက်၊ ။ဒုရာ့ မရှိ၏၊ အနှစ်ကံး ပရှိပါတို့၌ ပဒ္တာသည် ဘဝတံ့ဟူသော
သတ္တာကြိုယာကို လွန်၍ မဖြစ်ခြင်းကြောင့် အလုံးစုံသော
အန္တာ ပုံမပုံရိသိပြစ်သော ဘူမာတ်ကို သံဖပ်၊ ရအပ်၏၊ ထို ဘူမာတ်၏
ပိုသေသနပြစ်သော သမာနားဓိကင့်က ဒုရာ၊ အနှစ်ဂူသည် ကံး၏ သူ့ခြားကို
မလွန်နိုင်၊ ထို့ကြောင့် ကမ္မာ့ခုတ်ယားဖြင့်သာ ခုတံယာပြီး၏၊ ကြိုယာဝိဘေး
သနံ့ဟူသော စကားဖြင့် ခုတံယာ ဟု ပြု၏။

မှန်၏၊ အာချာတ်သည် ကြိုယာကို ပမာနစားပြင့်၊ ဟ ၄၁၊ အံ၏
ယာ၏ ပိုသေသနသည်လည်း၊ သမာနား၏၊ အံ၏၊ အံ၏၊ ကံး၏၊ သူ့ခြား
ပြစ်စေသည်၊ အတ္ထာမတ္ထကို မဖြစ်စေ။

စင်ကြယ်ခြင်း အနက်၊ လွှတ်ခြင်း အနက်၊ ကင်းဆိတ်ခြင်းအနက်၊
နှင့်ဦးယူဦးအနက်တို့၌ အဝိုင်း ပုံမိုးပိုဘတ်သက်။

စင်ကြယ်ခြင်းအနက်၌ ပြယုဂ်ကား - ပိုသုဇ္ဈိုင်း လောဘန္ဒိယဟံ
ဓမ္မဟံ တည်း။

လွှတ်ခြင်းအနက်၌ပြယုဂ်ကား-ပရှိပဲတွော သော ဒုက္ခသွားတည်း။

ကင်းဆိတ်ခြင်းအနက်၌ပြယုဂ်ကား-ဝိစိုရွေ့ဝေ ကာမေဟံ တည်း။

နှင့်သုတေသနမြတ်စွာ ပြယုဂ်ကား-ဂုဏ်သွေး ၁ ပုံထူးလောက်ခဲ့
သော်လည်းကောင်း၊

*နှိုင်းယဉ်ခြင်း အနက်၏ ကရိုက်းအနက် တတိယာ ပိုဘတ်သက်၊
မြေသာ-အရသာမော် ထွေးစွာဖြတ်ပေးမှုများ-အရသာမော် ထွေးစွာဖြတ်ပေးမှုများ-

ပဘူတိသွေးကြေအယဉ် သရမာလ်၏၏အယဉ်တို့၏ အဝပ်အနက်၏ ပန္မီ
ရံကုန် ပဘူတိသွေးကြေအယဉ်၏ ပြယုဂ်ကာ-တေတာ့ ပဘူတိ တည်း။

သရမာတ်၏ အယဉ်း၌ ပြယ်ကား-ယတော့ သန္တံ့ အတာန်တည်။

၂၇။ အပပရီဟိ ဝွဲနေသုတ်ဖြင့် ကြိမ်းအနက်၌ ဖြစ်သာ
အပသွေးပရီသွေးတိနှင့်ယှဉ်ရှုံး ပြောပိဘတ်သက်၊ အပသွေးနှင့်ယှဉ်ရှုံး
ပြယုဂ်ကား၊ အပသာလာယ အာယွှေးဝ ပါော်ဘတည်း။

ပရီသဒ္ဓန္တု ယဉ်ဇန် ပြယုံက ဗုဒ္ဓဘာလာယ အာယို
ဝါတိုင်၊ တသုံး။

ရုက္ခာ ပရိဝိဇ္ဇာ၊ တတေသနအကျောကား**ကြည်မြင်း**နှင့်**မရှိခြား**ပွဲမြိမ်သူ၏၊
ယင်း ပရိသူ့ လက္မဏီ ပြည်သောက်**ကြောင်း** ဘတီယာရိဘတ်သက်သူ၏။

ပိုင်းခြားခြင်း ဟူသော မရှိယာအအောင်၊ ပျော်ခြင်း၊ လွှမ်းပို့ခြင်း
ဟူသော စာဘိဝိမိ ပေါ်ခိုက်တို့၏ ပုံမိဝိဘက်သက်။

မရိယာဒ အဝစ်၏ ပြယုဂကား-သာ ပါဋ္ဌလိပုတ္ထသာ ဝသီဒေဝါ
တည်း၊ အဘိရိမ အဝစ်၏ ပြယုဂကုံး-သာ ပါဋ္ဌလိပုတ္ထသာ ဝသီဒေဝါ
တည်း။

မှတ်ချက်။ အနက် နှစ်မျိုးလုံးပင် ပြယုဂ်တူသော်လည်း အာပါဒ္ဓလီ
ပုဂ္ဂိုလ်ဘုရား ပါဒ္ဓလီပုတ်ပြည်တိုင်အောင် ဟူ၍ပေးလေ၊ သို့လေ
ဟွင် ပရီယာဒု၍ ပါဒ္ဓလီပုတ်ပြည်နှင့်ကင်း၍ဟဲ အမိုးယုံယူ၊ ရှင်းကုံး ဝိနာ
ပါဒ္ဓလီပုတ္တန် ဖြင့် ပြသည်။

အဘိဝိဒ် ပါဇီလိုပုတ်ပြည့်နှင့် တက္ကဟူ၍ အမိပ္ပာယ်ယူ ရှင်းကို
သောက်မြင်ပြသည်၊ ကျေကား မရိယာဘနှင့် အဘိဝိမိနိုင် အထူးတည်း။

ଯାଏ ପିଲିପତ୍ରକା ନିର୍ମାଣକାରୀଙ୍କ ହାତରେ ଦେଖିବାକୁ ପରିଚାରିତ ହେଲା ।

၂၈။ ပဋိနိမိပဋိဒီဒါနသူ ပတ္တနာ-သုတ်ဖြင့် အထူပြုခြင်း၊ အလေး
ကေးခြင်း အနက်ချုပ်ပြစ်သာ ပတ္တသွေ့နှင့်ယဉ်စာ နာမ်ပုံစံနောင် ပွဲပါ
ရိဘတ်သက်။

အတူပြုခြင်း အနက်ရှိသော ပတီသွှေ့၏အီယံ့ချွဲ ပြယ်ကား-
မူဒ္ဓသွား ပတီ သာရိပုံစတ္တာ တည်း။

အစားပေးခြင်း အနက်ရှိသော ပတီသွှေ့၏အီယံ့ချွဲ ပြယ်ကား-
ယတမသေ တေလသွား ပတီ အော်တိ တည်း။

ရှုက္ခံ ပတီ ဝိဇ္ဇာတေတ္တာ ပတီသွှေ့၏သည် အတူပြုခြင်း၊ အစားပေး
ခြင်းအနက်မရှိ လက္ခဏအနက်၏ဖြစ်ပုံ ဒုတိယာသက်သည်၊ ပဉာမံမဖြစ်။

၂၉။ ရိုကေ ဒုတိယာစ-သုတ်ဖြင့် ရိုကေသွှေ့၏နှင့်ယံ့ချွဲ နာမ်ပုံ
ဒုတိယာဝိဘတ်သက်၊ ပဉာမံဝိဘတ်လည်းသက်။

ဒုတိယာသက်၏နှင့် ပြယ်ကား-ရိုကေ သွွားမံ တည်း။

ပဉာမံ သက်၏နှင့် ပြယ်ကား-ရိုကေ သွွားမှာ တည်း။

မှတ်ချက်။ ၁၇၈၃ ရိုကေ သွှေ့၏ကုံး ဝွေးနှေးအသံ့ချွဲ ၁၇၈၅-ခြင်း
အနက်ရှိသော နှိပါတ်ပုံစံတည်း၊ ဤ၏ စဖြင့် ပဉာမံဝိဘတ်ကို
ယူသည်။

၃၀။ ဝိနာ-ညြှေ တတိယာစ - သုတ်ဖြင့် ဝိနာသွှေ့၊ အညြှေ
သွှေ့၏တို့နှင့်ယံ့ချွဲ နာမ်ပုံစံနောင် ဝါတီယာ၊ ဒုတိယာ၊ ပဉာမံဝိဘတ်သက်၊
ဝိနာအယံ့ချွဲ တတိယာ ဝိုးတ်သက်၏နှင့်ပြယ်ကား-ဝိနာ ဝိုးတ်နှင့် တည်း။

ဝိနာအယံ့ချွဲ ဒုတိယာဝိဘတ်သက်၏နှင့်ပြယ်ကား-ဝိနာ ဝိုးတ်တည်း။

ဝိနာအယံ့ချွဲ ပဉာမံဝိဘတ်သက်၏နှင့်ပြယ်ကား-ဝိနာ ဝိုးတ်သည်။

အညြှေအယံ့ချွဲ တတိယာသက်၏နှင့် ပြယ်ကား အညြှေ မံ့မံ့ တည်း။

အညြှေအယံ့ချွဲ ပဉာမံသက်၏နှင့်ပြယ်ကား အညြှေ မံ့မံ့ တည်း။

ဤ၏ စဖြင့်ဒုတိယာနှင့် ပဉာမံကို ယူသည်။

၃၁။ ပုံထ နာနာဟို-သုတ်ဖြင့်ပုံထသွှေ့၊ နာနာသွှေ့၏တို့နှင့်ယံ့ချွဲ
နာမ်ပုံစံနောင်၊ တတိယာဝိဘတ်သက်၊ ပဉာမံဘတ်သက်။

ပုံထအယံ့ချွဲ တတိယာသက်၏နှင့်ပြယ်ကား-ပုံထ ဝေးနှေးနှင့် တည်း။

ပုံထအယံ့ချွဲ ပဉာမံသက်၏နှင့်ပြယ်ကား-ပုံထ ဝေးနှေးနှင့် တည်း။

နာနာအယံ့ချွဲ တတိယာသက်၏နှင့်ပြယ်ကား-ဝေးနှေးနှင့် တည်း။

နာနာအယံ့ချွဲ ပဉာမံသက်၏နှင့်ပြယ်ကား-ဝေးနှေးနှင့် တည်း။

မှတ်ချက်။ ၁၇၈၃ ပုံထော် ဂုဏ်သွေးနှုန်းတည်း၊ ဒုတိယာ ကို နှစ်ခုခြင်း
ငြာ သုတိယာစတ္တာ၏ တတိယာစသွှေ့၏ ရှေးသုတ်မှုလိုက်။

၃၂။ သတ္တမျာဓာရေး-သုတ်ဖြင့် ကြိယာ၏မြို့မှု၊ ကတ္တား ကံတို့၏
တည်နှုန်းသာ ယာဓာရေးကုဒ် နာမ်ပုဒ်နောင် သတ္တမြို့ဘတ်သက်။

ပြယုဂ်ကား-ကင့် နိယိဒ်(၁၉၀၇တွေ)၊ ယာလိယံ ဉာဏ် ပစ်း
အာကာသ သက္ကတာ(သက္ကနာ)၊ တို့လေသူတေလီ၊ ဂုဏ်ပိုးဝေးတည်း။

၃၃။ နိမိတ္တာ-သုတ်ဖြင့်အကြောင်းပြုခဲ့သာနိမိုးအနုကု၌ သတ္တမြို့
ပိုဘတ်သက်၊ ပြယုဂ်ကား-အငိန္ဒိုး ဟည်တေ ပို့ပါ၊ မူသာဝါခေါ် ပါဝိတိုးယံ
တည်း။

ပုံတ္တာ၏။ ၁၅၆၂၁၈၁၀ အော်လက္ခဏာ-သုတ်ဖြင့် ကြိယာတစ်ပါးကို မှတ်
ကြောင်းပြုခဲ့သော၊ အော်လက္ခဏာကြိယာ၌ သတ္တမြို့ဘတ်သက်၊ ပြယုဂ်ကား-
ဂါဝီယူ ဦးယူနာသူ ဂေတာ၊ ဦးချွေးသူ အား-ဟာ တည်း။

၃၄။ ယူး၁၈၁၀ အော်လက္ခဏာ-သုတ်ဖြင့် ကြိယာတစ်ပါးကို မှတ်
ကြောင်းပြုခဲ့သော၊ အော်လက္ခဏာကြိယာ၌ သတ္တမြို့ဘတ်သက်၊ ပြယုဂ်ကား-
ဂါဝီယူ ဦးယူနာသူ ဂေတာ၊ ဦးချွေးသူ အား-ဟာ တည်း။

ပုံတ္တာ၏။ ၁၅၆၂၁၈၁၀ အော်လက္ခဏာကြိယာ၌ မှတ်ကြောင်းပြုခဲ့သော ထင်ရှား
ငါး၊ ကြိယာကား၊ အော်လက္ခဏာတည်း ယင်း အား
လက္ခဏာ၌ ပုံတ္တာ၌ သတ္တမြို့ကိုသက်သည်၊ ယင်း အော်လက္ခဏာ၏ လက္ခဏာ
ဝန်ဖြစ်သော၊ ကတ္တားကံတို့၌လည်း ကျော်သုတ်ဖြင့်ပင် သတ္တမြို့ကို ဖို့ရင်လေး။

ယော ဇွဲ ပံ့ သော ဘူးက္ခာ ဇွဲဟူသော ဆံကျော်သည် ဘူးက္ခာ
ဟူသော၊ ကြိယာကို မှတ်ကြောင်းလက္ခဏာပြုခဲ့သော်လည်း အား(ကြိယာ)
မဟုတ်သောကြောင့် သတ္တမြို့မှသက်၊ ထို့ကြောင့် သာ၏ ဟု ဆိုသည်၊
လက္ခဏာ ပြုခဲ့သော်လည်း အားပြုမှု-ဟူလို့။

ယော ဘူးက္ခာ အော်လက္ခဏာ၌ ဘူးက္ခာ သုတ်တည်း အော်လက္ခဏာကို မှတ်
ကြောင်း လက္ခဏာပြုခဲ့သော်လည်း မှတ်အပ်သော အော်လက္ခဏာ ကြိယာ
ပဟုတ်၊ ပြပ်ပြစ်သာကြောင့်၊ ၁၅၆၂၁၈၁၀ ကြိယာကို မှတ်ကြောင်း မဟုတ်သော
ကြောင့် သတ္တမြို့မှသက်၊ ထို့ကြောင့် အားလက္ခဏာ-ဟု ဆိုသည်။

အကာလေ ဝယ်တိ တယာ၊ ကာလေ တယာ နေယာတိတို့၌ ပိုသယာ-
ဓာရ သတ္တမြို့သာပြစ်၍ ကာလသတ္တမြို့ ပဟုတ်ဟု ပြဆိုသည်။

ပုံတ္တာ၏။ ၁၅၆၂၁၈၁၀ ကာလဘာဝသူမှ သုတ်တည်၍ ကာလနှင့် အား
တို့၌ သတ္တမြို့သက်သည်ဟု အတူ ပြဆိုချက်ရှိ၍ ထိုကို တား
မြစ်ကြောင်းစကားတည်း။

*။ ဆိုစာနှုပေါ့-သူတ်ဖြင့် မရှိသေခြင်းဟူသော အနာဓာရ အနက်ကို သိအပ်သည်၏ခသ် ကြိယာတစ်ပါးကို မှတ်ကြောင်း ပြစ်သော ဘာဝ လက္ခဏာကြိယာ၏ ဆိုဝိဘတ်၊ သတ္တမိပိဘတ်သက်။

*ဆိုသက်ရန် ပြယုဂ်ကား-အာဝကာဋ္ဌ ယန္တာ သောင့်တိ၊ သိဝိ ရှေသာ ပေကွဲဖော တည်။

သတ္တမိသက်ရန် ပြယုဂ်ကား-မစ္စ၊ ဂစ္စတိ ယာသီယ ပေကွဲမာဝန် မဟာဝန် တည်။

မှတ်ချက်။ ॥အနာဓရမပက် သက်သက်သော ဘာဝလက္ခဏာ၏ ယွဲဘဝ်။
သူတ်ဖြင့် သတ္တမိသာသက်။

အနာဓရအနက် ပိုလွန်လာသော ဘာဝလက္ခဏာ၏၊ ဆို-သတ္တမိ နှစ်မျိုးလုံး ဤသူတ်ဖြင့် သက်နိုင်သည်၊ ဤကားအထူး။

*သာမိသွေ့၏အယျား သမျှန်အနက်၏ ဆိုဝိဘတ်သက်၊ ဝိသယ-အာဓရအနက်၏ သတ္တမိဘတ်သက်။

သမျှန်အနက်၏ ပြယုဂ်ကား-ရောကာနံ သာမိတည်း။

(ဝိသယ) အာဓရအနက်၏ ပြယုဂ်ကား-ရောကေသု သာမိတည်း။

မှတ်ချက်။ ၁.ကစ္စည်းကျမ်း၏ သာမိသရမိပတ်ဒါယာဒ သက္ဗား ပတိဘူး
ပသုဟ ကုသေလဟံ့မ သုတ်တည်လျက် ဆို သတ္တမိ အစီ
အရင်ပြဿံထားချက်ကို ဤကျမ်းအလို့ဖြင့်၊ ရှင်းသွေ့၏တို့အယျား၏ ဆိုလိုက
ဆိုသမျှနေသုတ်ဖြင့်၊ သတ္တမိလိုက သွေ့မျှာဓာရေသုတ်ဖြင့်ပင် စီရင်နိုင်
ကြောင်းပြဿံလိုချက်ဖြစ်သည်။

ဤသွေ့၏အဓိပတ်သွေ့၏၊ ဒါယာဒသွေ့၏၊ သက္ဗားသွေ့၏၊ ပတိဘူး
သွေ့၏၊ ပသုတသွေ့၏၊ ကုသေလသွေ့၏၊ အာယုတ္တသွေ့၏တို့နှင့် ယျဉ်စုတို့၏လည်း
သာမိ၏အယျားနှင့်တူစွာ ဆို၊ သတ္တမိတို့ကို ဆိုင်ရာသုတ်တို့ဖြင့် ပင်သက်။

ပြယုဂ်ကား-

ဂုဏ်မံသာနော၊ ရောကိုသွေ့သာနော။

ဂုဏ်းအဓိပတ်၊ ရောကုံးအဓိပတ်။

ဂုဏ်း ဒါယာဒေါး၊ ရောကုံး ဒါယာဒေါး။

ဂုဏ်း သက္ဗား၊ ရောကုံး သက္ဗား။

ဂုဏ်း ပတိဘူး၊ ရောကုံး ပတိဘူး။

ဂုဏ်း ပသုတတား၊ ရောကုံး ပသုတတား။

ကုသေလာ နစ္စဂိုတယာ၊ ကုသေလာ နစ္စဂိုတယာ။

အာယုဒ္ဓာ ကဋ္ဌ ကရဏသ၊ အာယုဒ္ဓာ ကဋ္ဌ ကရဏ ဟူသည်
တိဘည်း။

ဤပုံလတ္ထံသာ ပြယ်တို့၏ ကစွည်းကျမ်းဝယ် ကံအနက်၊ ဤရုံး
အနက်အပါခါန် (အဝမ်) အနက်၏ ဘတ္တမီသက်၏ဟု လာရှိဝသ်လည်း
မောဂလ္လာန်ဘျမ်း အလို့သာသိကာ၊ အာဓာရ (ဉာဏာသ) အနက်၏ သတ္တမီ
ဝိဘတ်သက်။

ပြယ်တို့ကား-

ဘိက္ခာ၍ အဘိဝါအေး။

မှုခို့ စုမ္မား။

မာဟာသူ ဂဟေတ္း။

ဟင္စာသူ ပံ့ဗျာယ စရိတ်။

ပရေသူ ဂမိန္ဒို့။

ကပလိသူ ဂင် ရက္ခား ဟူသည်တို့ဘည်း။

ပသန္တသူ့၊ ဥသူကဲ သူဖူးတူးပူးတူးလို့၏လည်း ပါသယ(အာဓာရ)
အနက်၏ သက္တမီဝိဘတ်နှင့်ဂရို့၊ သူ့တို့ ကတိယာဝိဘတ်သက်။

ပသန္တအယ်၍ ပြယ်ကား - ဉာဏာသို့ပသန္တာ၊ ဉာဏာန ပသန္တာ
တည်း။

ဥသူကဲအယ်၍ ပြယ်ကား - ဉာဏာသို့ ဥသူကေား၊ ဉာဏာန
ဥသူကေားတည်း။

၃၆။ ယတော နို့၊ ဥက္ကာတို့၊ သုတ်ပြင့်အာပါင်းမှု ဓာတ်၊ ဂုဏ်၊ ကြိယာ
တို့ပြင့် တစ်စိတ်၊ ဘုံးမြေး၊ ပြုခြင်း၊ ဝါ၊ ဝုံးဆောင်ခြင်းဟူသာ နို့ခြုံရက
အနက်၏ အာပါင်း (သမ္မာဂါယ) ဘုံး ကော့သာသွို့နာင် ဆို့ဝိဘတ်၊
သက္တမီဝိဘတ်သက်။

ပြယ်တို့ကား-

သာလာယာ သူ့ဘဓညာနံ ပထုတ်။ } ၁။ } ဓာတ်။

သာ့ဘယာ သူ့ကဝဏညာ ပထုတ်မာ။ } ၂။ }

ကဏ္ဍာ ဂါဝိနံ သမ္မာနံခိုရာမာ။ } ၃။ }

ကဏ္ဍာ ဂါဝိသူ သမ္မာနံခိုရာမာ။ } ၄။ }

ဂစ္စတံ ဓာဝန္တာ သီယတမော။ }
ဂစ္စန္တသု ဓာဝဝန္တာ သီယတမော။ } ကြိယာ။

ဟူသည်တိတည်း။

သီလဓမဝသုတာ သေယျာကား နိဗ္ဗိုရှာမဟုတ်၊ အဝိမို့ပွဲမှု
သာတည်း။

ပုံတ်ချက်။ "ဤပြယုဂ္ဂို၏အတ် စသည်တိဖြင့် အသီးထုတ်ခြင်း ပရှိသော
ကြောင့် ဆွဲ၊ သတ္တမီ မသက်၊ ပွဲမှုသုက်သည် ဟူလို့။

၃၃။ ပဋိမာတ္ထပတ္ထ-သုတ်ဖြင့် နာပ်ပုံးအနက် သာမည့် ပဋိမာ
ပိုဘတ်သက်၊ ပြယုဂ္ဂကား ရှုကွား တည်း။

ပုံတ်ချက်။ "ဤ ရှုကွား ဟူသောပြယုဂ္ဂို၏ မင့်အပ်သော ပိုဘတ် အထူးရှိ
ရှိသော ဝါ-ပိုဘတ်အထူးကို မင့်သော ရှုကွာ (သစ်ပင်) ဟူ
သောအနက်သည် အဘိဓာဇ်မည်၏၊ ဆိုလိုရင်းကား - ရှုကွာဟူသော ပုံး
သည် ပိုဘတ်မပါဘဲ သစ်ပင်ဟူသော အနက်ကိုဟာနိုင်၏။

ထို သာမည်အနက်ကို အဘိဓာဇ်မတ္ထဟုဆို၏၊ ဝါ-သွှေ့ဦးအနက်မျှ
ဟူလို့သည်၊ ယင်း၏ ပဋိမာပိုဘတ်သက်ဟု ဆိုလိုသည်။

ကြုံး-မိန်းမ၊ ပုံမာ-ယောကျိုး၊ နုပုံးသက်-နုပုံး ဟူသော လိုင်
သည်လည်း သွှေ့ဦးအနက်မျှသာဖြစ်၍ ပဋိမာပိုဘတ်သက်။

ဒေါက်း-စိတ်၊ ခါရို-တို့၊ ဝါ-တင်း၊ အာဇာကံ-ပြည် ဟူသော
(ပရိမာဏ) အရေအတွက်၊ သချာသည်လည်း သွှေ့ဦးအနက်မျှသာဖြစ်၍
ပဋိမာပိုဘတ်သက်။

ပုံတ်ချက်။ "ဤအန္တာ တစ်ပါးသောကျမ်းတို့၏ လိုင်၊ ပရိမာဏ၊ သချာ
တို့ကို အသီးပြု၍ သုတ်တည်ပြုသောကြောင့် "ယင်းတို့လည်း
အဘိဓာဇ်မတ္ထ-ဟု သီဇာခြင်းငှာ ပေါင်းရုံး၏ လိုင်မြို့သွှေ့ဦးကွောဝါ၊ ပရိမာ
ကုံးသွှေ့ဦးကွောဝါ၊ သချာမြို့သွှေ့ဦးကွောဝါ-ဟု ဝရာန္တာ၏ မိန့်ဆိုသည်။

၃၄။ အာမန္တကော်-သုတ်ဖြင့် ထင်ရှားရှိသော ဝတ္ထာကို အသံဖြင့်
ရှေ့ရှုပြုခြင်း၊ ဝါ-ခေါ်ဝေါ်ခြင်း ဟူသော အာမန္တကော် ပဋိမာ
ပိုဘတ်သက်။

ပြယိုဂ်ကား-ဘောပုရိသ ဘောဇ္ဈိုံ၊ ဘောနပုသာက တည်း၊
ကစွမ်းခြားကား-အရလဝန (အာလပ်) ဟူ၍ ခေါ်သည်၊ အတူတူ
ပင်တည်း၊

သောကား - အာမန္ဒန္တ် နိပါက်တည်း၊ ပုဂ္ဂိုလ် စည်ဗာ လို
ရင်းတည်းမှ

၃၉။ ဆုံးသမ္မတန္တသူဟ်ဖြင့် ကြိုးရ ဘာရကတို့၊ ကြာ့ငှုံးစွာ
ပြစ်သေ၊ ပျော်ဝါယဉ်(ပျော်သူ)၏ ပျော်မျှပြစ်သေ၊ အထိုက်ယော၊ သွှေ့
တို့၏ပြစ်ကြာ်၊ အစပ်သမ္မန်အနာက်၏ ဆုံးဝိဘတ်သက်။

ପ୍ରୟାନ୍ତକା:- କଣ୍ଠରେ ପୁରୀରେଖା ଏହିତେ କଣ୍ଠରେ କଣ୍ଠରେ

မှတ်ချက်၊ ၂၈၀ပါးသော ဆရာတိ အလို ဦး ဤ သရတိရဇ္ဇာနှင့်
အာက်မြေပြင်၊ အနက်ရှိ ဦး သရဓမာက်၏အယဉ်၌ ကံ-
အနက်၌ ဆွဲဟူဆို၏၊ ယင်း သရဓမာဝါဒ်၏အယဉ်၌ ကံကိုဆိုပို့မှ ခုံတိယာ
ဝိဘဏ်သက်။

ပြယ်ကား-

ବୀରତ୍ତି । ପୁଣ୍ଡ ତନ୍ତ୍ରୀ ॥

ବୁଦ୍ଧିମତ୍ତା ପାଇଁ ଏହାରେ କିମ୍ବା କିମ୍ବା

ජාලො පුරුෂී පිළියා නැවසේ ගාත ලාභාග්‍රී ඊටෙකුත්තායා
ගොට්ටෝ ඊඩුවා තිළුණුත්තා වග්‍රී පැනුවා

ပုဂ္ဂန်မြတ်သူဝဏ္ဏသာ ကမ္မားတို့ ပည့်လည်း၊ သမ္မန်အနက်၌ ဆွဲဝိဘတ်
ပြင် ပြုကောင်၏ ဝါ·ဆွဲဝိဘတ်သက်။

ကိတ်က အမည်ရဒေသ၊ တဗ္ဗစ်သော ပစ္စည်းတို့၏အယှဉ်၊ ကတ္တား
အနက်၊ ကံအနက်တို့၏ သမ္မတကိစ္စလျှင် သွိုဝိဘတ်သက်။

ပြယိုင်ကား၊ သာဓု သူဇ္ဈာတော့ မဟုတ်နည်း၊ သူဇ္ဈာနိဝိဒ္ဒို မူစွှေါနဲ့ မမှ
ဓာတ်၊ မမသာ ဂုဏ်ာ ဖော်ပို့ အဖတ် တေသံ ပရီဘတ်။

තය ගංකී මෙනුයා හේත්විටාගා ලොගයා

အလွန်နံပါးယူသော စတုရှိမဟာဘူတာနံပါဒါ မသာမေး၏
ဟူသည်တို့တည်း။

ယင်း ကိုတက အမည်ရသော ပစ္စည်းတူမဲ့အယူဉ်ခြား ကတ္တားကုံးဆိုလို
လျှင် တတိယာဝိဘတ်သက်၊ ကုံးကုံးဆိုလိုလျှင် ဒုတိယာဝိဘတ်သက်။

ပြယုဂ်ကား-သူဇ္ဈာတ္တာ ပို့ရာ အပံ့သရသံ တဲ့ ပောပါး ဝါစံ ဘာ
သိတဲ့၊ ဘဂဝန်း အသုန်းယူ တည်း။

၄၈။ တုလျော့နှင့် တတိယာသုတ်ဖြင့် အတူဟူသော (တုလျော့)
အနက်ရှိရသောသွေ့နှင့် ယူဉ်ရှုံး ဆွဲပို့ဘက်၊ တတိယာဝိဘတ်သက်။

ပြယုဂ်ကား-တုလျော့ ပို့တဲ့ တုလျော့ ပို့ပုံ၊ သမီးသော ပို့တဲ့
သမီးသော ပို့ပုံ၊ အဇွဲနှစ်သာ တုလာ နှစ်း၊ ကေဘဝသူပမ်းနစ် ဟူသော
ပြယုဂ်တို့၌ -

တုလာသွေ့၏ ဥပမာသွေ့တို့သည် တုလျော့အနက်မရှိ နှိုင်းယူဉ်ခြင်း
အနက်သာ ရှိကြသောကြောင့် ငှုံးသွေ့တို့၏ အယူဉ်ခြား တတိယာမသက်
ဆွဲပို့ဘတ်သက်။

၂။ သျောဓိကဏ္ဍ၏ ကာရကတို့ကို သုံးရာစားရပ် အပြီးသတ်ပြီ။

(၁၂-၁၂-၀၃) ၁၃၇၅-ခန့်၊ နှင်းတော်လဆန်း ၈-ရက်။

၄၁။ အတော့ ယောနံ ဗြာဗြာ-သုတ်ဖြင့် အကောရက္ခနာမ်ပုံံနောင်
နှောင်းမသာ ပင္းမှာယောဝိဘက်ကို ဗြာဗြာ-ပြီ၊ ဒုတိယာယောဝိဘက်ကို ဗြာဗြာ-ပြီ။

ပြယုဂ်ဟာ ဗုံးမှု ဗုံးမှု အစရှိသည်တည်း။

၆၂-အနုပန်တို့သည် ယောကို အား ၄-ပြီရှုံး ယ-ချည်းသာမဟုတ်၊
၁၅-ချည်းသာမဟုတ် အလုံးစုံသော ယ နှင့်၁၅-တို့ကို ပြုခြင်းအကျိုးရှိကုန်
၏ဟု သံစွေပါသည်။

ကညာယော၊ မျှထိုးယော၊ ဝရုယောတို့၏ အကာရက္ခ နာမ်ပုံံ
နောင်မှု မဟုတ်သောကြောင့် ဗြာဗြာ-ပြီ။

အဂ္ဂယော ဟူသော ပြယုဂ်၏ အကာရက္ခ နာမ်ပုံံနောင် ယော
ဝိဘတ်တို့ကို ဗြာဗြာ-ပြီး ငှုံးတို့နှောင်းရှုံး ၄၅ အ-ကိုချော် အဂ္ဂါး၊
အဂ္ဂယုံးလျှင် အာအေသ ၁-အက္ခရာဖြင့် ရွတ်ဆိုရခြင်း အကျိုးပုံးသော
ကြောင့် ၀၇-၉၉ ကို အ ပြုရခြင်း အကျိုးပုံးသောကြောင့် ဗြာဗြာ-ပြီ
ပစီရင်။

ဂုဏ်ဆွဲ၊ ဂုဏ်ဆွဲ-တို့၏ ဦ-ကို အ-ပြုလျက်၊ ယော တိုကို ဇာ၊
ဇွဲ-ပြုသကဲ့သို့ ကြိုး ဗူ-ကို အ-ပြုလျက် ယောတိုကို ဇာ၊ ဇွဲ-အပြု
ပုံးသည်ကို ဘဝ်စာန် သာမထိုယ ဟု ဆိုသည်။

မှတ်သွက်။ ၂၄-ကို အ-ပြေား၊ ၄၇-နှင့် ၅၁၊ ၄၉-ဘက္က စီရင်ရှိုး မရှိ
ဘလို့။

၄၂။ နိန်းဝါ-သုတ်ပြင့် အ မာရိန္ဒေ နာမ်ပုံဖော် နွှောင်းသော
ပထမာယောဝိဘတ်ကို ပြထားသည့် နိအက္ခနာကို ဘဏ္ဍာ ဗျာ-ပြ၊ ဒုတိယာ
ယောဝိဘတ်ကို ပြထားသည့် နိအက္ခနာကို ဘဏ္ဍာ ဇွဲ-ပြ၊ ပြယုဂ်ကား-
ရူး၊ ရွှေး၊ ထည်း၊ မပြုသော ပြယုံကား၊ ရွှေပါနီတည်း။

အနိုင် ဘကာရွှေ ဂုဏ်သာသကြောင့် ၄၁, ၄၄-မပြီ။

၄၃။ သွားသို့နဲ့သူ့ဟျင်းအကြောင်းရန် နာမ်ပုံးခနာင်နှင့်သော
သွားပိတ်ကိုအသျို့ နှေ့ပြီ၊ သို့ပါဘေးလို့ အချို့ ငွေ ပြု၊ ပြယ်ကား-
ပြု ပုံးပုံးတည်။ မပြုသော ပြယ်ကား-ပုံးသွား၊ ပုံးသွားတည်။

အရိယာ၊ အရိယို့တို့ အကျဉ်းမှတ်သာကြောင့် ဗာ၊ ငါ

၄၄။ သမာနသ စတ္တိယာ သုတေသန၏ အဓာကရန် နာမ်ပုဒ်ခနာင်
နှောင်းသော စတ္တိ သ-ဝိဘတ်ကို အချို့ စာယူပြု၊ ပြယုဂ်ကား-
ဗုဒ္ဓိယ-ဘည်း၊ မပြုသာပြယုဂ်ကား-ပုဂ္ဂိုယာ တည်း။

ပုဂ္ဂန်။ ၂၅၁၈၌။ အာယသာပြုကို မျှေးဆုံးအားဖြင့်တာအထူး
၁၉၇၃ တောက်သွေးခိုင်ခိုင်သာ တွေ့မြင်ရ၍ အခြားဆုံး
အရာတို့၏အခြားအဝက်(အနည်းငယ်)မျှသာ စုံမြင်ရသည်။

ကြသိသ္တာ၏ စတုရွှေ့ သ ပြစ်သော်လည်း အကာရန် မဟုတ်သော
ကြောင် အသာယ-ဖြူ။

ပုဂ္ဂန်မူရှိခြင်းအကာရွှေနောက် သ-ပြစ်သော်လည်း စတုတို့ မဟုတ်
သောက်ကြာင့် အသာ-ပြု။

အထူထွေ၏ စတုတ္ထိ သက္ကာ ထဲ့ ပြထားခြင်း မဟုတ်၊ အထူထွေ၏
သာသံ စပ်ထားခြင်းသာဖြစ်၏၊ ယင်း၏ အဲ-ကား တာထွေ၏ ဒုတိယာ
သက်ထားခြင်း၊ ပြစ်သည်။

နိရတ္ထိကာရ ဆရာ၏ ခွင့်ပြုချက်နှင့် မြတ်စွာဘုရား၏ ပါဌီတော်၏
ထွေမြင်ရခြင်းကြောင့် သဲဗ္ဗာစသော သဲဗ္ဗနာဘ် အကာာရွှေတို့နောင် သာ
ဝိဘတ်ကို ဗုံးပြု၊ သွီးဝိဘတ်ကို ဗွဲ-ပြု၊ စတုတိဘာ-ကို အာယ်-ပြု။

ပြယ်ကိုကား-အသူ၊ ဓလာကာ ပရမှာစာ၊ ဥက္ကယာ၊ ခံသတေန နဲ့
တျာဟံ မအောင် ပရထဲဒွေး၊ ယာ ယော ခေါ် ပန္တ္တာယ စာဝေဒ္ထယျာ
ထော တမေဝထဲ သာဓုကံ မန်သီ ကရေယျာထော တို့တည်း။

၄၅။ ယပတေ-ကသို့ နာရီနဲ့ ယ.ယာ-သူတ်ဖြင့် ယနောက်နွောင်း
သော နာ-အစုံကုန်သော ကျော်ဘတ် ၅-လုံးတို့ကို ယ-ပြ၊ ၂.၁၇၇
နွောင်းသော နာ-အစုံကုန်သော ကျော်စိဘတ် ၅-လုံးတို့ကို ယာ ပြ။

ഈ പ്രധാനത്വാഭിപ്രായ തല്ലിക്ക്

ပ-၏ ပြုဂိုလ်ကား-ရထိယာ၊ ဇူထိယာ၊ ဓမ္မယာ၊ ဝရယာ၊ ကည်း၊
ကညာဟို၊ ရထိဟိုထို့၏ သ၊ ပ-နောင်ပြစ်သာ်လည်း ကော်မာရ်အသာ
ကြောင့် ယယာ-မပြု။

ငှုံ။ သာဝါတေထိ မာမူဟို-သုတ္တုပြင် ယ.ဂ.အောင် ရှိကုန်သာ
တာသွို့၊ တောသွို့၊ ဇူမာသွို့၊ အမှုသွို့တို့နောင် နာ အစရှိကုန်
သာ ကေပွဲစိတ် ၅-လုံးတို့ကို အချိုသာပြု။

ပြယ်ကား-

တသော	}	ကတ် (နာ) တတိယာ။
တိသော		
ကုမ္ပိသော		
အမှုသော		
တသော	}	ခီယကေ (သ) စတုထို။
တိသော		
ကုမ္ပိသော		
အမှုသော		

တသာ	{ }	နိယုဒ္ဓ (သွာ) ပချမ်း။
တော်ယာ		
ဗုမိယာ		
ဘမုယာ		
တသာ	{ }	ပရိဂ္ဂနယာ (သ) သီး။
တော်ယာ		
ဗုမိယာ		
ဘမုယာ		
တသာ	{ }	ပတိုင်း (သီး) သတ္တမီ။
တော်ယာ		
ဗုမိယာ		
ဘမုယာ		

သာ မပြုသာ ပြယ်တိကား—

တာယ
တောယ
ဗုမာယ
ဘမုယာ တိတည်း။

သူ့ယဉ် ယပနှာင် နာခိုဝိဘတ်များ နှောင်းသော်လည်း တာ၊
ဘော၊ ဗုမာ၊ ဘမု တို့ ပဟုတ်သာမကြာင့် သာ-မပြု။

သာ ၍ သာ-နှောင်ပြစ်သော်လည်း နာခိုဝိဘတ်များ ပဟုတ်သာ
ကြာင့် သာ-မပြု။

တာဟို၊ ဘမုဟို တို့၏ ထူးအမည်ရှိသာ တာ နှင့် ပ အမည်ရှိသာ
အမုတို့ ဖြစ်သော်လည်း ကော်မာရီ ပဟုတ်၍ သာ မပြု။
မှတ်ချက်။ ။၍၍ အဖုံးကေသို့ဝတ္ထာ-ဟု ရှိသင့်၏(ဆန္ဒများ ယပတော်
တ္ထာ-ဟုရှိ၏)။

၄၃။ နံမှု နှုက် ခွဲ့ဖိန် သတ္တရသန့်-သုတ်ပြု့ု နောက် နံ-ဝိဘတ်
နှောင်းသာမကြာင့် ခွဲ့ဖိန်-အငွာရာအ အဆုံးရှိကုန်သာ တဆယ့်ခုနှစ်လုံး
ကုန်သာ သချို့သခွဲ့တို့၏ အဆုံး၍ နှုက် အကွား (ဝါ-နာ-အကွား) လား

ပြယ်ကား-ခွဲ့နဲ့ ဝတ္ထာ့ု့ ပြုနဲ့ု့ အမြားရသန့် တည်း။
မှတ်ချက်။ ။နှုက် ၍ အကွားသည် ရွတ်ဆိုရမြုံး အကျိုးရှိ၏။
က်-အနုပန်သည် အဆုံး အစိတ်အပိုင်းဟု သိရမြုံး အကျိုး

ရှိ၏၊ အဆုံး အစိတ်အပိုင်း-ဟု သိရခြင်း၊ အကျိုးရှိသော
ကို အနုပ်နေကြောင့် နံ-ဝိဘတ်နှောင်း၊ ရှုံး ခီးမှု ပြု၍။
နံ-လာ၍ တံဏ္ဍားဟူသောရှုံးမရှုံး ဖို့နဲ့၊ စတုနံဟူ၍ ဆိုသည်။

၄၈။ ဓဟုကတိနဲ့ သုတ်ဖြင့် နောက် နံဝိဘတ်နှောင်းသောကြောင့်
ဓဟုသွေ့၊ ကတိသွေ့တို့၏ အဆုံးချို့ နှက် အက္ခနာ၊ ဝါ-နံ-အက္ခနာလာ၊
ပြယုဂ်ကား-ဓဟုနဲ့၊ ကတိနဲ့ တည်း။

၄၉။ ဏဲ့ဏဲ့ တံတော့ ရွှေ-သုတ်ဖြင့် ၍ အမည်ရှိသော တိသွေ့၍
နောင် နှောင်းသော နံဝိဘတ်ကို ဏဲ့-ပြု၊ ဏဲ့နဲ့-ပြု၊ ပြယုဂ်ကား-တံဏ္ဍား၊
တံဏ္ဍား တည်း။

တိသွေ့ချို့ ၍ အမည်ရှိသော တိ သွေ့၍ နောင် မနှောင်းသော
ကြောင့် ဏဲ့၊ ဏဲ့နဲ့-မပြု။ (လူထိလိုင်းပ အမည်ရှိသော တိသွေ့၍ ဟူလို့)။

၅၀။ ဥဘိနဲ့-သုတ်ဖြင့် ဥဘသွေ့၍ နောင် နှောင်းသော နာမ်ဝိဘတ်ကို
လှနဲ့-ပြု၊ ပြယုဂ်ကား-ဥဘိနဲ့ တည်း။ (သုတ်ချို့ ဥဘိနဲ့ကို ဥဘာ-လှနဲ့-ဟုပြတ်)။

၅၁။ သုဉ် သယာ-သုတ်ဖြင့် နာမ်ပုံစံနာင် နှောင်းသော သဝိဘတ်
၏ အစွဲ (သုဉ်)အက္ခနာလာ ပြယုဂ်ကား-ဗုဒ္ဓသာ တည်း။

ဒွေ့ခွေ့ကာနောကသူးလူ။ သို့် သူ ၂၁ သုတ်ချို့ သာ-နဲ့ ဟု သအက္ခနာ
ချုစ်ခုအပေါင်းကို ဆိုလျှင် ဗုဒ္ဓသာ စသည်ပြီးနိုင်လျက် ဤသုတ်ဖြင့် သ-လာ
ခြင်းကို စီရင်ခြင်းသည် ကျေမးပေါ့ပြင်း၊ လာသဝာ အကျိုးရှိ၏၊
မှတ်ချက်။ ။သနဲ့ ဟု ဆိုမည့်အစား သနဲ့ ဟု ဆိုရခြင်းသည် ပေါ့ပါး
လျှင်မြန်၏။

၅၂။ သံသာသာ ယေသံတရေးကညေးတိမာနမီ-သုတ်ဖြင့် နောက်
သံအပြု သာအပြု သာယအပြုတို့ နှောင်းသောကြောင့် လူတရာသွေ့၍
ကောသွေ့၍၊ အညာသွေ့၍၊ တောသွေ့၍၊ လူမာသွေ့တို့၏ အစိတ်ဖြေစ်စသာ
အာသရကို လူ-ပြု။

ပြယုဂ်ကား-

လူတရီသံ၊ လူတရီသာ

တံ့သံ၊ တံ့သာ

အညီသံ၊ အညီသာ

တံ့သံ၊ တံ့သာ၊ တံ့သာယ

လူမီသံ၊ လူမီသာ၊ လူမီသာယ တို့တည်း။

လူတရာယွှေ့ သံ-သာ-သာယ တို့ မနှောင်းသောကြောင့် လူ-ပြု။

သမ္မသံ၊ သမ္မသာ တို့၏ ဗုတ္တ စသည်၌ မဟုတ်သောကြောင့် ဗု-မပြု။

၅၃။ တာယဝါ-သုတ်ဖြင့် နောက် သံ၊ သာ အပြုသောယအပြုတို့ မှုပိုင်သောကြောင့် တာသွှေ့၏ အဓိတ်ဖြစ်သော အာသရကို အချို့ ဗု-ပြု။

ပြယုဂ်ကား-တို့၊ တို့သာ၊ တို့သာယ တို့တည်။

မပြုသောပြယုဂ်တို့ကား-တို့၊ တို့သာ၊ တို့သာယ တို့တည်။

တာယ ၌ သံ၊ သာ၊ သာယတို့ ပန္နာင်းသောကြောင့် ဗု-မပြု။

၅၄။ ဘေတိမာရကာ သုသံ အာယ-သုတ်ဖြင့် တာသွှေ့၊ တော သွှေ့၊ ဤ မာသွှေ့တို့နောင် နှောင်းသော သ-ဝိဘတ်ကို အချို့အာယပြု။

ပြယုဂ်ကား-တို့သာယ၊ တို့သာယ၊ လူပိုသာယ တည်း။

မပြုသော ပြယုဂ်ကား-တို့သာ၊ တောယ၊ လူမာယ တည်း။

၅၅။ ရတ္တာဒီဟို ငွော သို့နော-သုတ်ဖြင့် ရဇ္ဇိ အာဓိ သွှေ့တို့ ငန်းနှောင်းသောကြောင့် သွှေ့-ဝိဘတ်ကို အချို့ ငွော-ပြု၊ ပြယုဂ်ကား-ရတ္တာ အာဒေါ တည်း။

မပြုသော ပြယုဂ်ကား-ရဇ္ဇိယံး၊ အာဓိသွှေ့ တည်း။

၅၆။ သုဟိသုသကသာ-သုတ်ဖြင့် နောက် သုဝိဘတ်၊ ဟိဝိဘတ်တို့ ငန်းနှောင်းသောကြောင့် ဥာသွှေ့၏ အဓိတ်အသရကို ဉှုံးပြု။

ပြယုဂ်ကား-ဥာဓဘာသု၊ ဥာဓဘာဟို တည်း။

၅၇။ လွှဲပိတာဒီနမာသိမ့်-သုတ်ဖြင့်-နောက်သိဝိဘတ်ငန်းသော ဝကြောင့် လူ ပစ္စယန္တသွှေ့၊ ပိတု အစရိသော သွှေ့တို့၏ အဓိတ်ဖြစ်သော ဥာသရကို အာ-ပြု၊ ပြယုဂ်ကား-ကတ္တာ၊ ပိတာ တည်း။

မာတု၊ ဘာတု၊ ဓိတု၊ ဒုဟံတု၊ ဇာမာတု၊ နတ္တု၊ ဂေါတု၊ ပေါတု သွှေ့တို့ကိုလည်း ဤသုတ်ဖြင့် စီချင်အပ်ကုန်၏။

ပြယုဂ်ကား-မာတာ၊ ဘာတာ ။။။ ဂေါတာ၊ ပေါတာတို့တည်း။

၅၈။ ဂေ စ စ - သုတ်ဖြင့် နောက် ဂ-အမည်ရှိသော သိဝိဘတ် ငန်းသောဝကြောင့် လူ ပစ္စယန္တသွှေ့၊ ပိတု အစရိသော သွှေ့တို့၏ အဓိတ်ဖြစ်သော ဥာသရကို အ-ပြု၊ အာ-ပြု၊ ပြယုဂ်ကား - ဘာ့ကတ္တ၊ ဘာ့ကတ္တ၊ ဓာ့ဘာပိတာ၊ ဓာ့ဘာပိတာ တည်း။

၅၉။ အယုန် ဝါ ဒီယော-သုတ်ဖြင့် လိုင်သုံးပါး၌ နောက် ဂ-အမည်ရှိသော သိပိဘတ်နှောင်းသောစကြောင့် အ-ဗ္ဗာ-ဦ တိုကို အခါး ဒီယပြု၊

ပြယုဂ်ကား-တော့ပုရိသာ၊ တော့အဂိုး၊ တော့ဘိက္ဗဲ တည်း။

မပြုသောပြယုဂ်ကား-ဓဘာပုရိသာ၊ တော့အဂိုး၊ တော့ဘိက္ဗဲ တည်း။

. ၆၀။ ထမြေဟ္မာ-ဒီတေ-သုတ်ဖြင့် ယ အမည်ရှိသော အာ မြေဟ္မာ သွေ့ဒုံးနှောင်နှောင်းသော ဂ အမည်ရှိသော သိပိဘတ်ကို အခါး ဒီယပြု။

ပြယုံ့ကား-တော့ဘိကည်းသာ၊ ဓဘာမြေဟ္မာ၊ တော့ခွဲ့၊ ဓဘာဗူးသံ တည်း။

မပြုဓဘာ ပြယုဂ်ကား - တော့ဘိကည်းသာ၊ ဓဘာမြေဟ္မာ၊ တော့ခွဲ့၊ ဓဘာဗူးသံ တည်း။

သခို၊ သခို တို့သည် လူတို့လိုင်၌ ပြီးသော ရုပ်ယူးသာ ပြစ်ကြ၏၊ အာမန္တကျိုး ၂-အပြုစီရင်ရသော မူနိုး၊ ဘဒ္ဒိ စသည်တိုကို အာဖိသွေ့ဒုံးဖြင့် ယူအပ်၏၊ ဉ်းသို့ အာဖိသွေ့ဒုံးဖြင့် မူတ်အပ်သော အခြင်းအရာတူ ၃-တော်တူ သွေ့ဂို့ အစဉ်မြို့၍ စီရင်ရသော ဂို့က်းသည် အာကတိဂို့က်း ပည်း၊ အခြားသွေ့ဒုံးတို့၌လည်း ဉ်း အတူပင်တည်း။

၆၁။ နှမ္မာဒီဟို-သုတ်ဖြင့် အမ္မာ အရှိုးသော သွေ့ဒုံးနှောင်နှောင်း၊ သော ဂ-အမည်ရှိသော သိပိဘတ်ကို ၃-ပြု၍။

ပြယုဂ်ကား-ဓဘာတိအမ္မာ၊ တော့တိအန္မာ၊ ဘောတိအမ္မာ တည်း။

၆၂။ ရထောဝါ-သုတ်ဖြင့် နောက် ဂ-အမည်ရှိသော သိပိဘတ်နှောင်းသောစကြောင့် အမ္မာ အစရှိသော သွေ့ဒုံးကိုအစိတ် ပြစ်ခေါ့၊ အာသရကို အခါးရသွား၍

ပြယုဂ်ကား-တော့အမ္မာ တည်း။

မပြုသော ပြယုဂ်ကား-တော့အမ္မာ တည်း။

၆၃။ ထော ထံ့သာ၊ သာယံ့ တို့သု-သုတ်ဖြင့် နောက် သံ့အပြု၊ သာအပြု၊ အာယံ့၊ အာယြု့၊ အံ့ပိဘတ်၊ တို့အပြုတို့ နှောင်းသောကြောင့် ထ-အမည်ရှိသော အာသရကို ရသွား၍

ပြယုဂ်ကား-တသံ့၊ တသာ၊ တသာယံ့၊ တံ့ သဘတို့ တည်း။

တာယံ-သဘာယ တို့၌ သံ့ အစရှိသည်တို့ မနှောင်းသောစကြောင့် ရသွား မပြု။

၆၄။ ကေဝစ် ယောသူ ယောနံ-သုတ်ပြင့် လိုင်သုံးပါး၌ နောက်
ကေဝစ်ဘတ်၊ ယော-ဝိဘတ်တို့ နှုံးသောကြောင့် သ အမည်ရှိသော
အာကာရန္တ၊ အြိကာရန္တ မှ တစ်ပါးကုန်စသာ နာမ်တို့၏အစိတ်ဖြစ်သော
သရကို ရသဲ့။

ပြယုဂ်ကား—

ဗျား၊ ဗျားယာ၊ ဗျားယော။
ဝေး၊ ဝေးယာ၊ ဝေးသော။
ဒုံး၊ ဒုံးနာ၊ ဒုံးစနာ။
သယူဗြာ၊ သယူဗြာနာ၊ သယူဗြာဝေါ တည်း။

ကညာယာ၊ ကညာယော တို့၌ သ အမည်ရှိသော အာကာရန္တ ပြု
သောကြောင့် ရသဲ့ဖြဲ့။

ဤသုတ်၌ အြိသန္တိသည် ဝါးက်သုတ် ၈၀၂၂ အတွက် အကျိုး
ရှိ၏၊ ဝါးနောက်သုတ်အကျိုးငှာ အြိသုတ်ကို ဆိုသည်။

(အ ယောနံ၊ အ သ+အြိနံ-ဟု ဆိုသည် ဟူလို့။

၆၅။ ဂေါ်-သုတ်ပြင့် လိုင်သုံးပါး၌ နောက် ၈-အမည်ရှိသော
သီးဘုရားရီးသောကြောင့် သ အမည်ရှိသာ အာကာရန္တ၊ အြိကာရန္တမှ
တစ်ပါးကုန်စသာ နာမ်တို့၏အစိတ်ဖြစ်သော သရကို တချို့ ရသဲ့။ ရသဲ့။

ပြယုဂ်ကား-ဗျား၊ ဝေး၊ ဒုံး၊ သယူဗြာ တည်း။

မပြုသော ပြယုဂ်ကား-ဗျား၊ ဝေး၊ ဒုံး၊ သယူဗြာ တည်း။

အစေသာနံ သုတ္တိလာမြင်းကြောင့် ဘောတိကညာ၌ ၈-အမည်
ရှိသာ သီးဘုရားရီးသောကြောင့် ဓာကို အ-ရသဲ့ပြ့၊ ဘော
ဝါး၌ ၈-အမည်ရှိသာ သီး-ဝိဘတ် နှုံးသောကြောင့် အြိ-ကို အြိ-
ရသဲ့ပြ့။

၆၆။ သီးသီး၊ နာနပုံသကသာ-သုတ်ပြင့် နောက် သီး-ဝိဘတ်နှုံး
သောကြောင့် နုပုလ္လား မဟုတ်သော နာမ်၏အစိတ်ဖြစ်သော သရကို
ရသဲ့ပြ့၊ ပြယုဂ်ကား-ဗျား၊ ဒုံး၊ ဝေး၊ သယူဗြာ တည်း။

ဗျား၌ သီးဘတ်မဟုတ်သောကြောင့် ရသဲ့ပြ့သည်။

ဒုံးကုလ်၌ သီးဘတ်ဖြစ်သော၌ နုပုလ္လား ပြစ်၍ ရသဲ့ပြ့သည်။

၆၃။ ဂေါ်ယာ-ဂသိတိနံပါရိ ၈၀၀၁-သုတ်ပြင့် နောက် အာလုပ်
သိ-ဝိဘတ်, လိုဂံတ္ထသိမိဘတ်, ဟိုဝိဘတ်, နံ ဝိဘတ်တို့မှ တစ်ပါးသာ
ဝိဘတ်တို့ နှောင်းသောကြောင့်, ဂေါ်ယွှေ့ကို ၈၀၀-ပြု၊ ၈၀၀-ပြု။

ပြယုဂ်ကား—

(ဂါံ၊ ဂံ) ဂါံဝါ၊ ဂံဝါ၊ ဂါံဝန်၊ ဂံဝန်၊ ဂါံယာ၊
ဂံယာ၊ ဂါံသွား၊ ဂံသွား၊ ဂါံဒေ၊ ဂံဒေ တည်း။

ဓားဂေါ်၊ ဂေါ်တို့ဂေါ်ဟို၊ ဂေါ်နံတို့၏ အာလုပ်သိ-လိုဂံသိ။
ဟို ဝိဘတ်၊ နံ ဝိဘတ်တို့ဗုံးနှောင်းသောကြောင့် ၈၀၀၊ ၈၀၀ မပြု။

၆၄။ သူမှိုဝါ-သုတ်ပြင့် နောက် သုဝိဘတ် နှောင်းသောကြောင့်
ဂေါ်ယွှေ့ကိုအချို့၊ ၈၀၀ပြု၊ ၈၀၀ပြု၊ ပြယုဂ်ကား-ဂါံသွား၊ ဂံဝန်သည်း။
• မပြုသော ပြယုဂ်ကား-ဂေါ်ယု တည်း။

၆၅။ ဂံ-သွား-သုတ်ပြင့် နောက် သ ဝိဘတ်နှောင်းသောကြောင့်,
ဂေါ်ယွှေ့ကို ဝိဘတ်နှင့်တက္က အချို့၊ ဂံပြု၊ ပြယုဂ်ကား-ဂံပြု၊
ဂံ တည်း။

မပြုသော ပြယုဂ်ကား-ဂေါ်နံ တည်း။

၆၆။ ဂုံး စ နံနာ-သုတ်ပြင့် နောက် နံ ဝိဘတ်နှောင်းသောကြောင့်
ဂေါ်ယွှေ့ကို ဝိဘတ်နှင့်တက္က အချို့၊ ဂုံးပြု၊ ဂံပြု၊ ပြယုဂ်ကား-ဂုံး၊
ဂံ တည်း။

မပြုသော ပြယုဂ်ကား-ဂေါ်နံ တည်း။

၆၇။ နာယာ-သုတ်ပြင့် ဂေါ်ယွှေ့နှောင်းသောနာဝိဘတ်၏
န အက္မာကို အချို့၊ အာ-ပြု။

ပြယုဂ်ကား-ဂါံဝါ၊ ဂံဝါ တည်း။

မပြုသော ပြယုဂ်ကား-ဂါံဝန်၊ ဂံဝန် တည်း။

ပုံတိသျက်။ ။နာ-ကို အာပြုစုံနံ-ကိုသာ အာ-ပြုထည်း၊ အာသရ ပုံပါ
လေ၊ အကြောင်းကား အာ-သည် အက္မာ တစ်လုံးသာ
ရှိ၍ အနေကဝဏ္ဏ အာဒေသ ပြုစုံသာကြောင့် လည်းကောင်း၊ ဗုံးအနုပ်
ပရီဒသာကြောင့် လည်းကောင်း၊ န နှင့် အဲ နှစ်ခုတဲ့ကိုပြုသည်း၊ သွား
ဒေသပြုစ်၊ အာတာ ယောနံ ဗုံးကြောင့် ဗုံးနှုန်းပြင့် ပြသည်ပြစ်၍

သမ္မတသပြည်နှင့်နှောက် အာကို ပရောကိုဖြင့် အမြဲချေ၊ ထိုနှောက်
ဂါဝ ဂဝ အပြုံးအ ဆုံးသရက် သရောက်လောပေါ်သရောပြင့် ချော် ဂါဝ ဂါ
ဂဝ ပြီးသတည်၊ ကြိုကားခဲ့ရပ်၊

သတ္တုရှိနာသာ-နာဝိဘတ်၏အစိတ် နံပါဟု အနုက်ဆိုလေ။

၃၂။ ဂါန္ဓိ-သူ့ပြင် နောက် အံပိဘတ် နှောင်းသောကွဲပြောင်း
အစီသွေ့ကို အခါး ဂါဝါပါ၊ ပြယ်ကား-ဂါဝါတည်း။

ପ୍ରତ୍ୟେକ ପ୍ରୟାଗିକାଃ-ନିଃୟ ଦଳ ତତ୍ତ୍ଵଃ॥

သတ်ဂါးမီကိုဂါးနှံမီ ဟူ၍

ଗୋଟିଏ ଯୁଦ୍ଧରେ କାହାରେ ପାଇଲା ତାଙ୍କୁ କାହାରେ ପାଇଲା ନାହିଁ ।

୧୯॥ ଯି ଶିତୋ-ଚାର୍ଯ୍ୟପୁଣି ପ-ହାନ୍ତର୍ମୁଖୀରେକା ଶ୍ରୀ ଅକ୍ଷାମଳୀଙ୍କାଂ
ଚକ୍ରାଂଶୁରେକା ହାତ-ରିହାତକୁ କାହିଁ ଯି-ପିଃ ପ୍ରିୟରିକାଃ-ଗତୀଯି-ତତ୍ତ୍ଵଃ॥

• പ്രായം പ്രധാനഃ ലളിതഃ തദ്ദീശഃ ||

၈၇။ မြန်မာ အမျိုးသုတေသန လည်းကောင်း၊ မဟုတ်သောကြောင့် ယံ-ယပါ

၃၄။ နဲ့ ပျော်-သူတိပြင့် ရဲ-အမည်ရှိသော ကြံ အက္ခနာင်
နွောင်းသော အံ့သတ်ကို ကျိုး. နဲ့ပြော ပြယ်ကား-စက်း တည်း။

ପ୍ରତ୍ୟାମନିକା : - ପାତ୍ର ତଥା

နံ-ဟူသာ ယောဂ ပိဘာဂပြင့် လ-အပည်ရှိသာ ဥအက္ခန္တနာင်
နှုန်းသာ ဘံပိဘတ်ကို နံ-ပြေ၊ ပြယိဂါား-ဗုဒ္ဓ စာဒိစ္ဆားတည်။

ମୁଖ୍ୟାଙ୍କ ॥ ॥ଶ୍ରୀଯୁତ୍ସୁମି କ୍ଷ-ଗୁଣବା ଦୟାଗୋପିତାରପ୍ରଦୃପ୍ତ ବୁ-ହାନ୍ତର୍ମୁଦ୍ରିତିବା ଓ । ଲ-ଆମନ୍ତର୍ମୁଦ୍ରିତିବା ଉ-କ୍ରିତ୍ୟାନ୍ତର୍ମୁଦ୍ରିତିବା ଅଂଶିତର୍ମୁଦ୍ରିତିବା ।

ଲୟାନ୍ ପୁଣ୍ୟକାରୀଙ୍କ ମହିଳାଙ୍କ ପାଦପତ୍ର ॥

ଗାନ୍ଧି ଏଇକଣ୍ଡାଫର୍ମଟିଵ୍ ହେଲ୍‌ମାର୍କ୍

၃၅။ ယောန် နှောင်း ပုံမေး-သုတိဖြင့် ပုလ္လိုင်း၏ ရွှေ-အာမည်ရှိသော
ကြီးကွဲဗျာနောင် နှောင်းသော ပင်မာယောခိုဘတ်ကို အချို့ ဝန်ပြု၊
အတိယာ ယောခိုဘတ်ကိုအချို့ ဝန်ပြု၊ ပြယ်ကား-စက်နော့စက်နော်း။

• പ്രഥമാ പ്രധാനമാര്യ തയ്യാറ

ပျောက်တောင်မြောင်းကြောင့် လုပ်ယောက်ပျောင်းမဟန်
သာကြောင်းနှင့် စွဲမြောင်းနှင့် မဟန်

အကြိန်၊ ကုလာနိတ္ထီမြဲ ပုဂ္ဂိုလ်မဟုတ်စသာကြောင့် ဝနာ၊ ဝန် မပြု။

၃၆။ နော-သုတ္တပြင် ပုဂ္ဂိုလ်၏ ဂျာများ၊ အမှာညီသာ ရှိအက္ခဏာ၏
နောင်းသာ ယောဝိဘတ်တိုကို အခါး။ နော ၉၂။ ပြယူဂိုဏာ-အက္ခဏာ
တို့နဲ့၊ အက္ခဏာ ပသာန် တည်း။

ပြုသော ပြယ်ကား-ဒဏ္ဍာ တည်း။

မှတ်ချက်။ ၂၅၁၄၌ ဒုတိယာယာကို နောပူသည်၊ ပဋိမာယာ
အတွက်ကား ရှေးသုတ်ဖြင့် နော အပူ-ပီး ပီးဖြစ်၏။

၃၃။ သို့နောကို-သုတ္တုပြင်း ဂျေ-အမည်ရှိသော ဤ အကုန်နောင်
နောင်းသော သို့ဝိဘတ်ကို အခါးနှိပ်၊ ပြယ်ကား-အကိုင် တည်း။

ပြသော ပြယ်ကား-အဲ့သို့ တည်း။

ပိုတေသန၏လိုက်လာခြင်းကြောင့် အရှင်သွေး မြဲ ရွှေ-အမည်ရှိသော
ကြံးမဟုတ်ခြင်းကြောင့် နီ-မပြု။

၂၈။ အမွှာဖီဟိ-သုတေသန၊ အမှာ အစရှိသာသဒ္ဒါတိနာင် နှောင်း
ထော သို့ဝိဘတ်ကို အချို့ နို-ပြု၊ ပြယ်ကား-ဖလံ ပတော် အမှာနို့၊ ပုံ့
ယထာ ပံ့သုနိ အာတာပေ ကတ် တည်း။

ဝါသဒါတိကုလာမြင်းကြောင် အမှာမြို့ ပံသမြို့တို့ နို-မပြု။

၅၁။ အမြှာခိုသည်၊ အကကတိဂိက်းထည်း။

၂၉။ ကမ္မာဒီဇယာ-သုတေသန၏ ကမ္မ အစိုးဘေး သွှေ့တိုင်း၏
နောက်၊ သော သို့ပို့တတ်ကို အချို့ နို့ပြု ပြယ်ကာ၊ ကမန် တည်း။

မြန်မာ ပြယိုဂ်ကား-ကမ္မာ ထည်း။

୦ୟ, ଚାନ୍ଦି, କାହା(ଅଧିକ), ପ୍ରଭୁ, ଖଣ୍ଡ, ଅବତାର, ଯତ୍ତ, ବୃଦ୍ଧ ଯତ୍ତୀ
ତୀର୍ମଳୟ: ଶ୍ରୀକୃତ୍ୟପ୍ରଦ ଦିଦିନାର୍ଥକୁଣ୍ଡଳ॥

ဗုဒ္ဓဘာသုရေးဝန်ကြီးခွဲ အစိုးရေးဝန်ကြီးခွဲ မဟုတ်ပေါ်မှု ဖြစ်ပါ

၁၁။ နာစထနော-သုတေသနပြည့်ကွဲအစရှိသာသဒ္ဒါတိနာင်နှောင်း
သာ နာဝိဘတ်ကို ဘခီ၊ နာ-ပြု၊ ပြယ်ကား-ကမောန၊ စမောန တော်း၊

ପ୍ରସାଦିତାକାଳୀନଙ୍କରେ ଏହାକିମଙ୍କାରୀ ହେଲାମାତ୍ରାଙ୍କାରୀ ହେଲାମାତ୍ରାଙ୍କାରୀ

ကုသာဒီဇတာသွှေ့၊ လိုက်လာခြင်းကြောင့် ဗုံးခွဲန ၏ ကမ္မာဖိရိက်း
သွှေ့၊ မဟုတ်သောကြောင့် ဝိကပ်စီချင်မှုပရှိ၊ ဖျော် စိရင်သည်။

နေ သည် အနေကာလွှာအေသြာပြိုသောကြောင့် နာ-ဝိဘတ် တစ်ခု
လုံးကိုပြု။

ဂ၁။ ပျော်သော နော-သူတ်ဖြင့် ပျော်သော နော-သူတ်ကို အချို့ နော-ပြု၊ ပြယ်ကား-အရှိနာ၊ အဏုံနော၊ ဘိက္ခာ
နော၊ သယမ္မာနော တည်း။

မပြုသော ပြယ်ကား-အရှိသာ၊ အဏုံသာ၊ ဘိက္ခာသာ၊ သယမ္မာနော တည်း။

(3) လူတော့ ကုစိသော ဥာနာမန္တာ-ဟူမောာ ပြဟ္မာဖိရိက်း ၏
နိယမသုတ်ဖြင့် နို့၊ ပြုခြင်းကြောင့် သမြိုဟ္မာဖိစတသုတ်ဖြင့် လူကာ
ရှိနောင် သ-ဝိဘတ်ကို နော-ပြု၊ ပြယ်ကား-ယော်သံသော
မဟာမူနော တည်း။

မှတ်ချက်။ ၂၇။ နိယမသုတ်-ဟူသမျှသည် သတ်မှတ်ခြင်း အကျိုးရှိ၏၊ ဝိရင်
သောအား အခြားသုတ်များ၏ တာဝန်တည်း။

အဆင်။ ၂၇။ နိယမသုတ္တာ မှန်သမျှ၊ မှတ်ပြ အကျိုးရှိ။

ဝိရင်သည့်အခါး ခြားသုတ်သာ ဆိုင်ရာတာဝန်တည်း။

ဂ၂။ နာ သွားသာ-သူတ်ဖြင့် ဂျေ-လ တို့နောင် နွောင်းသော သွား
ဝိဘတ်ကို အချို့ နာ-ပြု၊ ပြယ်ကား-အရှိနာ၊ အဏုံနာ၊ ဘိက္ခာနာ၊
သယမ္မာနော တည်း။

မပြုသော ပြယ်ကား-အရှိသာ၊ အဏုံသာ၊ ဘိက္ခာသာ၊
သယမ္မာသွား တည်း။

ဂ၃။ လာဝယာနံး ဝေါ ပုံမေ-သုတ်ဖြင့် ပုံလိုင် ၏ လ-နောင်
နွောင်းသော ယောဝိဘတ်တို့ကို အချို့ ဝေါ-ပြု၊ ပြယ်ကား-ဘိက္ခာဝေါ၊
သယမ္မာဝေါ တည်း။

မပြုသော ပြယ်ကား-ဘိက္ခာ။ သယမ္မာ။ တည်း။

အာယူနိုင် ပုံလိုင် မဟုတ်သောကြောင့် ဝေါ-မပြု။

ဂ၄။ ဇန်းဘီဇတာ ဝနာ စ-သုတ်ဖြင့် ဇန်း အဝါးသော သွှေ့တို့
နောင်နွောင်းသော ယောဝိဘတ်တို့ကို အချို့ ဝနာ-ပြု၊ ဝေါ-ပြု၊ ပြယ်
ကား-ဇန်းနော၊ ဇန်းဝေါ၊ ဂေါ်ဖြော့နော၊ ဂေါ်ဖြော့ဝေါ၊ သဟာ
ဘုနာ သဟဘုနာ တည်း။

မပြုသော ပြယ်ကား-ဇန်းသော၊ ဂေါ်ဖြော့ဘု သဟဘု တည်း။

၈၅။ ကူတော့သုတေပြုပုလိုင်-၌ ကူ-ပစ္စည်းအဆုံးရှိသော သွေ့ခြား
နောင်နှောင်းသော ယောဓိဘတ်တူကို ထော်.နော် ပြုပြုယူရကား-ဝိဘုန်းနော်
ပို့သော်၊ သမုပ္ပဒါနာ တည်း။

မပြသော ပြယ်ကဗျား-ဝိဇ္ဇာ၊ ဝိဇ္ဇာ၊ သွေ့သွေ့၊ တည်း။

၈၆။ လောပါ-မူသ္ကာ-သုတေသန့် ပုဂ္ဂိုလ်အမှုသဒ္ဓိနောင် နှောင်၊
သာ ယာ ဂီဘတ်တိုကို အပြချော် ပြယုဂ်ကား-အမှု တည်း။

ပုဂ္ဂန်မြတ်စွာ လိုက်လာခြင်းမကြောင့် အမူသော အမူနှုန်းတို့၏ ယော
ဝိဘတ်တို့ကို မခေါ်ပါ။

ଭ୍ରମିତାଃ-ଲା, ଯୋହି ଦୁଇ ପାଇଁ କୁଠା କୁଠା ହୋଇ
ଅପ୍ରକଟିତାଃପୂର୍ଣ୍ଣକାହାକୁଠାକୁଠାହିଲା॥

၈၃။ နတော သသာ-သူတ်ပြုး အမှုသဒ္ဓိနောင် နှောင်းသာ သ-
ရီဘတ်ကို နော့မပြု၏ ပြယ်ကား-အမသာ တသုံး။

အမှယာ ၌ နောကြုံ
ကိုယာ တားမြစ်သည်။

၈၈။ ယော လေ၊ ပနီသူ ဒီယော-သုတိပြု၏ ယော-ဝိဘတ်တို့၏
ကျော်နို့ပြုစုတို့၌(ဝါ-နာက်ကျေပြီးသော ယော-ဝိဘတ်၊ နှိ-ပြုပြီးသော
ယော ဝိဘတ်တို့ နှောင်၊ သောကြောင်) နာမ်ပုံးအဝိတ်ထရကု ဒီယာ-ပြု၊
ပုံးကား-အား၊ အား တည်း။

ရတ္ထိယောဉ်၊ ယောဝိဘတ်ကျော်၊ နိမ့်မြှုပ်နည်း၊ မဟုတ်သောကြောင်း
ဒီလဲ မပြု။

၈၉။ သူနံဟိသု-သူတ်ဖြင့်နောက် သူဝိဘတ်, နံရိဘတ်, ဟိရိဘတ်တို့
နောက်းသောကွောင့် နာမ်ပုံစံ၏အစိတ်သရာကုံ ဒီယံပြုပြယုဂ်ကား-အဂ္ဂိုလ်၊
အဂိုန်း၊ အဂိုဟိ တည်း။

၉၀။ ပြောစိန် ရွှေသွေမ-သုတေပြီး ဓနာတ် သုဝိဘတ်၊ နံခိုဘတ်၊
ဟိုဝိဘတ်တို့ ဓနာင်းသောကြောင့် ပြောအစ အားလုံးများ အဆုံးရှုံးကုန်သော
တစ်ဆယ့်လေးလုံးကုန်သော သချိုာသွေ့ ပါတို့၏အစိတ်ဖြစ်သော ဘ(သရ)ကို
အ-ပြု။

ပြယ်ကား-ပ္ပါသ၊ ပ္ပါနဲ့ ပ္ပါဟီ၊ ဆသူ၊ ဆနဲ့၊ ဆဟီ၊ အန္တာရသ^၁
တိုင်ကောင် ဤအတူပြု၊ (အန္တာရသသူ၊ အန္တာရသနဲ့၊ အန္တာရသဟီ)။

၉၁။ ယွှာဒေါ န္တာ-သုတ်ဖြင့် နောက် ယော အစရိုဝသာဝိဘတ်
တို့နှုန်းသောကြောင့် နဲ့ ပစ္စည်းကိုကိုပြစ်သော ဥ(သရ)ကို အ-ပြု။

ပြယ်ကား-ဂုဏ်ထဲ၊ ဂုဏ်ထဲ၊ ဂုဏ်ထဲနဲ့ ဂုဏ်ထဲနဲ့ တည်။။

ဂုဏ် တိုင်တို့ ယော-အစရိုသော ဝိဘတ် ပဟုတ်သောကြောင့်
၁၇-သီ ဝိဘတ်ပြစ်သောကြောင့် အ-ပြု။

၉၂။ န္တာ မ ဇူ ဝံသ-သုတ်ဖြင့် နောက် အံ-ဝိဘတ်, သ-ဝိဘတ်တို့
နှုန်းသောကြောင့် နဲ့ ပစ္စည်း၊ နဲ့ ပစ္စည်းတို့ကို အချို့ နဲ့ပြု။

ပြယ်ကား-ယံယံ့ဟီ ရာ၏ ဘလတီ သန္တာဝံ၏ ယစိုဝါ အသံ၊ ကိစ္စာ-နှု
ကုဋ္ဌ သာ ကရေယျကိစ္စာ၊ ဟီမဝံ ပွဲတံ့သု၏ ဘိမန္တာပီ ဘောတီမယာတည်း။

န္တာဝံဝံသ သုတ်နဲ့ န္တာဝံဝံ-ဟူသော ယောဂိုဘာဂြိုင်း
ကြောင်းသော ဝိဘတ်တို့နှုန်း၊ အ-ပြု။

ပြယ်ကား - စက္ခာမာ အန္တိတာ ကောနဲ့၊ ဝဂ္ဂမူး၊ တိရိယာ ပန
ဘိက္ခာ ဝဏ္ဏဝါ ဓဟာနဲ့ တည်း။

၉၃။ ယောသူ စိုသာ ပုံပေ-သုတ်ဖြင့် ပုံလိုင်းနဲ့ နောရိဘတ်
တို့နှုန်းသောကြောင့် ၅၂-အမည်ရှိသော ဇူ-ကို အချို့ နဲ့ပြု။

ပြယ်ကား-အဂ္ဂဝယာ တည်း။

မပြုသော ပြယ်ကား-အဂ္ဂီ တည်း။

ရအိုယာ-ဟူသာပြယ်နဲ့ ဗုံ ပြစ်သာဝ်လည်း ၅၂ မဟုတ်သောကြောင့် နဲ့ပြု။

အကျိုးနော်၏ ၅၂-ပြစ်သာဝ်လည်း ဗုံ-မဟုတ်သောကြောင့် ဒဲ မပြု။

အန္တိနီ-နဲ့ ဗုံ နှင့် ၅၂ ပြစ်သာဝ်လည်း ပုံလိုင်း မဟုတ်သောကြောင့်
ဒဲ, မပြု။

၉၄။ ဝေဝေါသု လုသာ-သုတ်ဖြင့် နောက် ၁၀ အပြု၊ ဝေါးပြုတို့
နှုန်းသောကြောင့် လ အမည်ရှိသော ဥကို နဲ့ပြု။

ပြယ်ကား-ဘိက္ခာဝေး၊ ဘိက္ခာဝေး တည်း။

နှဲ့ရော်၏၌ ၂၀-ဘပြ၊ ၂၀၅-အပြ မန္တာင်းသာကြောင့်
၄-မပြ။

သယမ္မာဝါ၌ ၃-ခုံဘုံသာကြောင့် ၄-မပြ။

၉။ ယောမှု ဝါ ကွစ်-သူတ်ဖြင့် နောက် ယောဝိဘတ် နှဲ့ရော်
သာကြောင့် အချို့သော ပြယ်၌ လ-ဘမည်ရှိသော ၃-ကို အချို့ ၄-ပြ။

ပြယ်ကား-ဟောတယော၊ နန္ဒၢို့တံ့ ကုရယာ ဒယန္တနာအလွှဲတံ့
ကုရယာ ပါပယတု တည်း။

မပြုသော ပြယ်ကား-ဓဟတုယာ တည်း။

၉၆။ ပုံမာလ ပန္န ၂၀၂၀၈-သူတ်ဖြင့် ပုံလှိုင်-၌ လ-ဘမည်ရှိသော
၃-ခနာင် နှဲ့ရော်သာ အာလုပ် ယောဝိဘတ်ကို အချို့ ၂၀-ပြ၊ ၂၀၅-ပြ။

ပြယ်ကား-ဘိက္ခဝေ၊ ဘိက္ခဝေ့ တည်း။

မပြုသော ပြယ်ကား-ဘိက္ခ။ တည်း။

အာယူနို့၌ ပုံလှိုင် မဟုတ်သောကြောင့် ၂၀၊ ၂၀၅-မပြ။

နှဲ့ရော့ တို့၌ အာလုပ် မဟုတ်သောကြောင့် ၂၀၊ ၂၀၅-မပြ။
ဒေါ်ယော ၌ လ-မဟုတ်သောကြောင့် ၂၀၊ ၂၀၅-မပြ။

သယမ္မာဝါ၌ ၃ မဟုတ်သောကြောင့် ၍ၤသူတ်ဖြင့် ၂၀၂၀၈-မပြ။
၍ၤ ၂၀၅-ကို လာမယာနံ ၂၀၅-ပုံပမ ၂၀၁၃ ဖြင့် ပြုသည်။

၉၇။ သွာဟိုသီးနံ မှာ ဘိမှု-သူတ်ဖြင့်နာမ်ပုံပြုနာင် နှဲ့ရော်သာ
သွာဝိဘတ်ကို အချို့မှာ-ပြု၊ ဘိဝိဘတ်ကို အချို့ ဘိ-ပြု၊ သီးဝိဘတ်ကို အချို့
မို့-ပြု။

ပြယ်ကား-ဗုဒ္ဓမှာ၊ ဗုဒ္ဓဘို့ ဗုဒ္ဓမှု တည်း။

မပြုသော ပြယ်ကား-ဗုဒ္ဓသွာ့၊ ဗုဒ္ဓဘို့၊ ဗုဒ္ဓသီး တည်း။

မဟုလံ သွွှဲလိုက်လာခြင်းကြောင့် ယပတေကသီး နာဖိနံယယာ
၂၀၁၃ သူတ်သည် လည်းကောင်း၊ ယံ ၂၀၁၃ ဟူသာ သူတ်သည်
လည်းကောင်း၊ သီးဝိဘတ်၏ မို့-အပြုကို ကားမြစ်သည် “အပဝါ” အရာ
၌ သီးဝိဘတ်ကို မို့-ပြု။

ပြယ်ကား-သသသဟသီးမှု ဓာတုယာ တည်း။

၉၈။ သုတိသွေဓာ- သုတ်ဖြင့် နောက် သုဝိဘတ်၊ ဟိဝိဘတ်တို့ နှောင်းသောကြောင့် အကာရွှေနာမ်၏အစိတ်ဖြစ်သော အ သရက် ၄-ပြု။
ပြယ်ကား-ပုံခွေသူ၊ ပုံခွေဟို တည်။

၉၉။ သဗ္ဗာဒီနံ နံမှိုစ်- သုတ်ဖြင့် နောက် နံဝိဘတ်၊ သုဝိဘတ်၊ ဟိဝိဘတ်ဟဲ့ နှောင်းသောကြောင့် သဗ္ဗာဒီရွှေကုန်သော အကာရွှေနာမ်တို့၏ အစိတ်ဖြစ်သော အ သရက် ၄-ပြု၊ ပြယ်ကား- သမွှေသံ၊ သမွှေသူ၊ သမွှေဟို တည်း။

ပုံခွေနံ ၌ သဗ္ဗာဒီ မဟုတ်သောကြောင့် ၄-မပြု။

အသေ သွှေ့လိုက် ဟာခြင်းကြောင့် အမှုသံ ၌ သဗ္ဗာဒီ ဖြစ်သော လည်း၊ အကာရွှေ မဟုတ်သောကြောင့် ၄-မပြု။

သဗ္ဗာ ကတရာ၊ ကတမ၊ ဥဘယာ လူကရာ၊ အညာ၊ အညကရာ၊ အညာတမ သွှေ့တို့သည်လည်းကောင်း။

(4) အမည်သညာ မဟုတ်သည် ဟိုသာ၊ အသေ၊ ကာလ၊ အဝမီ၊ နိယမကိုးဟောသော ပုံ့ဗုံ၊ ပရာ၊ အဝရ၊ အကိုကာ၊ ဥတ္တရာ၊ အဓရ သွှေ့တို့ သည်လည်းကောင်း၊ ယ၊ တျေ၊ တ၊ အတေ၊ လူမှာ၊ အမှု၊ ကံ့၊ ဇေား၊ တူမှု၊ အမှု သွှေ့တို့သည် လည်းကောင်း၊ သဗ္ဗာဒီဂိုဏ်းဝင် သွှေ့တို့ ပြစ်ကြကုန်၏၊ (သဗ္ဗာဒီဂိုဏ်းဝင် သွှေ့ပေါင်း၊ ၂၄ ပုံ့ဗုံတို့သည်း၊ ရွှေပသိန္တာ၌ တျေ ပပါ၊ ဥဘာ၊ ဒို့၊ တို့၊ စတု ပို့ဆဲ)

၁၀၀။ သံသာနံ-သုတ်ဖြင့် သဗ္ဗာ အဖရိုးသော “သဗ္ဗာဒီဂိုဏ်းဝင်” အကာရွှေနာမ်တို့နောင် နှောင်းသော နံ ဝိဘတ်ဟဲ့ကို သံ-ပြု၊ သာနံ-ပြု။

ပြယ်ကား- သမွှေသံ၊ သမွှေသာနံ တည်း။

၁၀၁။ ယပါ သသ သာဝါ-သုတ်ဖြင့် ယ၊ ပ-အမည်ရှိသော သဗ္ဗာဒီဂိုဏ်းဝင် သွှေ့တို့နောင် နှောင်းသော သ-ဝိဘတ်ဟဲ့အချို့သာပြု။

ပြယ်ကား- သဗ္ဗာသာ တည်း။

ပပြုသော ပြယ်ကား- သဗ္ဗာသာ တည်း။

ဤသုတ်၏ ပ-သွှေ့ကို နောက်သုတ်အကျိုးငှာ ဆိုသည်။ (ဤသုတ်၏ကား အသုံးပြု ဟူလို့)။

၁၀၂။ သို့နော သံ-သူတ်ဖြင့် ယ-ပ အမည်ရှိသော သဗ္ဗာစီဂိုက်း ဝင်သွို့တို့နောင် နှောင်းသော သို့ဝိဘတ်ကို အခါး သံ ပြု။

ပြယုဂ်ကား-သဗ္ဗာသံ၊ အမှုသံ တည်း။

မပြုသော ပြယုဂ်ကား-သဗ္ဗာယာ၊ အမှုယာ တည်း။

၁၀၃။ ယံ-ပြင့် ယ-ပ တို့နောင် နှောင်းသော သို့ဝိဘတ်ကို အခါး၊ ယံပြုပြယုဂ်ကား-ကညာယံ၊ ရထ္းယံ၊ ဝရှုယံ၊ သဗ္ဗာယံ၊ အမှုယံတည်း။

မပြုသော ပြယုဂ်ကား-ကညာယာ၊ ရထ္းယာ၊ ဝရှုယာ၊ သဗ္ဗာယာ၊ အမှုယာ တည်း။

၁၀၄။ တို့ သဘာ ပရီသာယာ-သူတ်ဖြင့် သဘာပရီသာ၊ သွို့တို့ နောင် နှောင်းသော သို့ဝိဘတ်ကို အခါး၊ တို့ ပြု။

ပြယုဂ်ကား-သဘတို့၊ ပရီယတ်း တည်း။

မပြုသော ပြယုဂ်ကား-သဘာယာ၊ ပရီသာယ တည်း။

မှတ်ချက်။ မြန်မာမူ-ပါဌို့တို့၏ နိဂုံဟိုတ်မပါသော တံ့အပြုံးသာ ထင်။

၁၀၅။ ပဒါဒီဟို သီ-သူတ်ဖြင့် ပဒ အစရှိသော သွို့တို့နောင် နှောင်းသော သို့ဝိဘတ်ကို အခါး၊ သီ-ပြု၊ ပြယုဂ်ကား-ပဒသာ၊ မံလသာ တည်း။

မပြုသော ပြယုဂ်ကား-ပဒသာ၊ မံလသံ တည်း။

၁၀၆။ နာယာ သာ-သူတ်ဖြင့် ပဒ အစရှိသော သွို့တို့နောင် နှောင်းသော နာဝိဘတ်ကို အခါး၊ သာ-ပြု၊ ပြယုဂ်ကား-ပဒသာ၊ မံလသာ တည်း။

မပြုသော ပြယုဂ်ကား-ပဓဒ၊ မံလန် တည်း။

၁၀၇။ ကောဓာစီဟို-သူတ်ဖြင့် ကောဓ အစရှိသော သွို့တို့နောင် နှောင်းသော နာဝိဘတ်ကို အခါး၊ သာ-ပြု၊ ပြယုဂ်ကား-ကောဓသာ၊ အထွေသာ တည်း။

မပြုသော ပြယုဂ်ကား-ကောဓနာ၊ အထွေန် တည်း။

၁၀၈။ အတန်-သူတ်ပြင့် အကာရန်ဓရာင် နှောင်းသော နာ ဝိဘတ်ကို နေ-ပြု၊ ပြယုဂ်ကား-ဗုဒ္ဓန တည်း။

အဂိုနာ ၌ အကာရန်ဓရာင် မဟုတ်စသာကြောင့် နေ မပြု။

၁၀၉။ သိယော်-သုတေသန အကာရန်မှုပုဒ်နောင် အနာဂတ်းသော
သီခိုဘတ်ကို ဖြေပြု၊ ပြယ်ကား၊ ဗုဒ္ဓဘိ တည်း။

အဆတာ သွေ့လိုက်သူ့**ခြင်းကြောင်း** ဖော် နှင့် အကာစွဲနှင့်
ပျက်စသာဝောင်း**သ-မြို့**။

၁၁၀။ ကွန်ပို-သူတ္ထဖြင့် အကာရန်နှင့် ဘဏ္ဍာ. သော
ပြယုဂ္ဂို-သီဝိဘတ်ကို အချို့ ပြော၊ ပြယုဂ္ဂကား-ဝန်ဗုဒ္ဓမ္မ ယယာ ပုံသိ
တော် တည်း၊ ပဟုလံ သွေ့လိုက်သာခြင်းကြောင့် နဲ့ ပုဂ္ဂိုင်ဖြစ်၍ တားမြစ်
သောအနဲ့ ပြစ်သော်လည်း သီဝိဘတ်ကို ပြော၊ ပြယုဂ္ဂကား-သူဒေါ်
ဒုက္ခာ တည်း။

မပြုသော ပြယ်ကား-ဝန်ပွိုများ တည်း။

କୁଟି ଯ୍ୟାମିପୁଣ୍ଡ ଅନ୍ତିମେହା ର୍ଯ୍ୟାମିତ୍ୱୀଙ୍କ ହିଂକାର୍ଯ୍ୟ-ଏମର୍ଦ୍ଦିଗ୍-ରୂ
ପ୍ରେରଣାମାତ୍ରୀଃ ଶିଳ୍ପୀ ॥

ပုဂ္ဂန်မျက်။ "ဝါယခ္စားဖြင့် ငဲ့ပြေား၊ ပြယိုင်တို့၏လည်း ဘဝီအရင် ပမြဲဟု
သိစေသည်၊ ကွဲစိုးပြင့် သာ့ခါအားလုံး၏မဖြစ်၊ အချို့၊ သွှေ့၏
တို့၏သား ဖြစ်သည်ဟု သိစေသည်။

၅၆ အမိပ္ပာယ်ကို ကုစိန် ၀၁-၂၁၁၁၁၁၁၁ သုတေသနီးမှတ်ရှု၏။

၁၁၁။ ဘုရားသင်-သူတိပြင့် နပုလိုင်၌ အကာရွှေ နာမ်ပုံ
နောင် ဝနှုင်းဝယာ ထိဝိဘတ်ကို အံပြု၊ ပြယ်ကား-လုပ် တည်။

၁၁၂။ ယောန်နိ-သူတ် နပ္ပါးမြိုင်ချွဲ အကာအဇာန်ပုံစံနောင်နှောင်၊
သော ဒယာဝိဘဟ်တိကို နိုးပြု၊ ပြယ်မား-သမားနှင့်၊ ရပါ့နီးတည်း။

ကော် အစရိတ်သွေးသွေ့၊ သမ္မတရိတ်းဝင် သွေ့တို့၏ ပွဲမာန်
နှ-အပြတ် အမြတ်မြင်သွေးသွေ့၊ ရိုး။

ကြုံတ်ကား-နို့ဝို့တည်း၊ ပုဂ္ဂိုလ်ရှိ နာ-ပြခြင်းမမြောသ်လည်း
ဆိုပြီ၊ သူ၏တို့နှင်း နို့ပြခြင်းကား မြှုသည် ဟုလို့။

၁၁။ ရွှေလာဝါ-သတ္တုပြင့် နပ္ပါယ်၏ ချို့စွမ်းနှင့် အနှင့်
သာ ယောက်တိကို ဖော်ပြုသူများ-ဘဏ်များ-ဘဏ်များ-ဘဏ်များ-ဘဏ်များ

မပြဿနာ ပြယိုင်ကား-အင်္ဂလာ အသေးစိတ်

၁၁၄၊ လောပေါ့သုတိပြင်း ရွှေလ တို့နောက် နွှောင်းဆောင်၊ ယော ပိုဘတ်တိုကို (အမြားဆောင်၊ အစီအရင်မရှိလျှင်) ချော် ပြယ်ဂား-အဲဒ္ဓါ၊ အာယူ၊ အာရုံး၊ ဘိက္ခာဂတည်း။

၅၁။ သွေ့၍ လိုက်သာခြင်းကြောင့် အရှုံသာ ၆၂ ၈၁ နောက်
ပစ္စာင်းသာကြောင့် မချေပါ။

၅၅ အဂ္ဂနယာ၌ ရွှေးခြားစွာပင် လူကို ဂျ-အပည်မှည့်၏က ယောကို
ချေသင့်လျက် အဘယ့်ကြောင့် မချေသနည်းဟူမှ အန္တရာ၊ ပုဂံရာ၊ နှစ်ပါး
တိတ္ထ် အန္တရာ အားရုံးသာကြောင့် ယော-ကို ရွှေးခြားစွာ မချေ။

မှတ်ချက်၊ ၁၂-အမည်ရှိသော ၃-ကို အ ပြုခြင်းသည် လိုင် ဟနေသာ
ပကတိကို မိုးသာကြောင့် အန္တရံ ဖြစ်၍ ဘားရှိသည်။

ယော ပိုဘတ်ကို ချေခြင်းကား-ပစ္စယကို မြို့သားကြောင့် ဗဟိုရှုံး
ဖြစ်၍ အေးနည်းသည်၊ ထို့ကြောင့် လူ-ကို ရွှေးခြားစာ အ-ပြုသတ္တာ၊
ယော-ကို ရွှေးခြားစာ မချေသတည်း။

“၁၁၅။ ကိုယ့်ယပေဟို ဝါ-သူတ်ဖြင့် ကိုသွို့၊ ဟတူ
သွို့၊ မျှကာရန္တသွို့၊ ယု၊ ပ-ဘမည်ရီသော သရတိနှင့် နှောင်းသော
ယောဝိဘတ်တိကို အခါးချေ။

ပြယ်ကား-လွှဲ။ ဟေတဲ့ ဒဏ္ဍာ၊ ကညာ၊ ရထ်၊ လှို့၊ ခေါ်
ဝေး၊ ထည်။

ඖගුරුවා ප්‍රයුද්ගතා: • ලැක්ෂණයා හෙතුයා ප්‍රශ්නයා
ගත්තායා එත්තියා අත්තියා ගෙවුයා මෙහෙයා තත්ත්ව:॥

၁၁၆။ ယောက်ပသိဝဏ္ဏသု-သုတေသနမြှင့် နောက် ယ-အက္ခန နှောင်း
သောကြောင့် ပ-အမည်ရှိသော ဂုဏ်-ကို အချိ.၍။ ပြယုဂ်ကား-
ရတောား၊ ရတောား၊ ရတေား၊ ပေါက္ခရသေား၊ ပေါက္ခရသေား၊ ပေါက္ခရသံ-
တောား။

၁၈ သွိုလိုက်လာခြင်းကြောင့် ရတနိယာ၏၌ မကျေ၊
အတိယာ၏၌၊ ပ-အမည်ပရီ၏မကျေ။

ବେଳେ କାହାର ପାଦରେ ମହାତ୍ମା ଗାଁର ପାଦରେ ଏହାର ପାଦରେ

အနုလာကတာအတံ့ပတ္တာ-၌ ယေပသာ-ဟူသော ယောဂိုဏ်ဂြင်
ပ-အမသ်ရိုခသာ ၁။၏ ပတ္တာ ပြီး၏

၁၁၃။ ဂသီနံ - သုတ်ဖြင့် အစီအရင်တစ်ပါး ပရီလတ်ဓသ် ဂ-အဗည်ရှိဓသာ အာလုပ်သိနှင့် ပင်မာ သိ ပိုဘတ်တိုကိုစချေ၊ ပြယ်ဂား-တော့ ပုံရှိသာ၊ အယံး အဏ္ဍာ-တည်း။

၁၁၄။ အသချို့ဟို သွားသံ-သုတ်ဖြင့် ကေဇ္ဇာ၊ မဗုံတ္ထသချုံ့၊ ပရီဓသာကြောင့် အသချုံ အားည်ရှိဓသာ အဗျာယပုံပိုဒ္ဓနာင် နှောင်းဓသာ အလုံးစုံဓသာ ပိုဘတ်တို့ချေ၊ ပြယ်ဂား-စာ ဝါ၊ ဝေ၊ ဝံ-တည်း။

ထိုသို့ အသချုံမည်ဓသာ အဗျာယပုံပိုဒ္ဓနာင် ပိုဘတ်တိုကို ဓချိခြင်း ဟူသာ၊ လောပဝိဝာနကြောင့် အသချုံတို့နာင် ပိုဘတ်သက်မှုကို မှန်းဆုံး သိရသဖြင့် ယင်းတို့သည်လည်း ပိုဘတ်အဆုံးရှိဓသာ ပုံ့မျှုး-ဟု သိခြင်း၊ “မာစနာ အင့် ပိုကနိုးသံ”စသည်၌ ပုဒ္ဓတော့ ပရာ-တူမှ အမှုတိုကို စိရင်ရခြင်းအကျိုး၊ ပြစ်သတည်း။

၁၁၅။ ကေဇ္ဇာတာယံ-သုတ်ဖြင့် ဤယာဒီ၊ ကာဒီ၊ သမာသ ဝိဓာန ဟူသာ ကေဇ္ဇာ ဘာဝ ရှိ ပတ်ဓသ် အလုံးစုံဓသာ ပိုဘတ်တိုကို အလိုရှိ အပ်ဓသာ ဓခြင်းအနာဖြင့်၊ ဝါ-အလိုရှိသမျှ ချေ။

ပြယ်ဂား-ပုံတို့ယတီ၊ နားပုံရိုးဓသာ၊ ဝါသိငြော-တည်း။

မဟုလုံသုတ်၊ ဝါ-မဟုလုံသွှေ့၊ လိုက်လာခြင်းကြောင့် ကေဇ္ဇာတာ ပြစ်ဓသ်လည်း အချို့-အသာပြယ်တို့၏ ဤသုတ်၏ အစီအရင်မဖြစ်၊ ပြယ်ဂား-ပရာနှုန်းပေါ့၊ ဘာဂန္ဓာန္ဓာ၊ ပရဿပံ့၊ အတ္ထနာဖံ့ာ၊ ဂဝမ္မာတို့အောင် ဒါနံပို့ယေား၊ အန္တာဝါသီး၊ ငနေသူတော့၊ မမတ္ထံ-မာမောကာ-စာ ည်း။

၁၂၀။ ပုံမ္မသွားမာဒီတော့-သုတ်ဖြင့် အမာဒီ သမာသံမှ ရှေ့ပြစ် ဓသာ အသချုံ(အဗျာယံဘာဝ)သမာသံနာင် နှောင်းဓသာ အလုံးစုံဓသာ ပိုဘတ်တိုကိုစချေ၊ ပြယ်ဂား-အမိတ္ထံ တည်း။

ယထာ ပတ္တိယာ၊ ယထာ ပရီသာယတ္ထံ မဟုလုံသုတ် လိုက်လာခြင်းကြောင့် အမာဒီပုံမ္မ၊ အသချုံသမာသံ ပြစ်ဓသ်လည်း ဤသုတ်၏ အစီအရင် မဖြစ်။

ဂါမိတော့-၌ အမာဒီ ပုံမ္မ အသချုံ-သမာသံ ပဟုတ်ဓသာကြောင့် ဝါ-အမာဒီ ပြစ်ဓသာကြောင့် ဤသုတ်၏ အစီအရင် မဖြစ်။

ပုံတ်ချက်။ ။သမာသံ အစဉ်၌ ၁-အသချုံ၊ ၂-အမာဒီ ပြစ်ဓသာကြောင့် အသချုံ သမာသံကို အမာဒီ ပုံမ္မ-ဟု သတ်မွှတ်သတည်း။

၁၂၁။ နာတောမ ပွဲမိယာ - သုတ်ဖြင့် အမာဒီ ပုံမှ အကာရန် အသချ်သမာသ်နာင် နှောင်းသော ဝိဘတ်တိုကို မဆောရ၊ ပွဲမိဝိဘတ်မှ တစ်ပါးသော ဝိဘတ်တိုကို အံ-ပြု၊ ပြယ်ကား-ဥပက္ကား တည်။

ဥပက္ကားသာ အာနယ-၌ ပွဲမိ ပြစ်သောကြောင့် အံ-ပြု၊
မှတ်ချက်။ ။၅၅၍၎သုတ်ကား ပရီဒသဓနှင့် အာဇာသ ဝိမိ နှစ်မျိုးတည်း၊
သုတ်၌ န+တော+အံ+အပွဲမိယာ-ဟု ပြု။

၁၂၂။ ၀၁ တတိယာသတ္တမိနံ-သုတ်ဖြင့် အမာဒီပုံမှ၊ အကာရန် အသချ်သမာသ်နာင် နှောင်းသော တတိယာဝိဘတ်၊ သတ္တမိဝိဘတ် တိုကို အချို့၊ အံ-ပြု။

ပြယ်ကား-ဥပက္ကား ကတ်၊ ဥပက္ကား နိမိတော် တည်း။

မပြုသော ပြယ်ကား-ဥပက္ကားများ ကတ်၊ ဥပက္ကား နိမိတော် တည်း။

၁၂၃။ ဖုန်းနာမိ-သုတ်ဖြင့် နာ ဝိဘတ် နှောင်းသောကြောင့် ဖုန်းသွေ့ချို့ အစိတ်ပြုစ်ခဲသာ အ-သရကို အချို့ ဗုံး-ပြု။

ပြယ်ကား-သွေ့ချို့နာ ဖုန်းနာ လုပ်။

လိုက်လာသော ၀၁-သွေ့ချို့ကြောင့် မပြုသော ပြယ်ကား-ရည်-တည်း။

၁၂၄။ သုနံဟိသူ-သုတ်ဖြင့် နောက် သု ဝိဘတ်၊ နံ ဝိဘတ်၊ ဟိ ဝိဘတ်တို့ နှောင်းသောကြောင့် ဖုန်းသွေ့ချို့ အစိတ်ပြုစ်ခဲသာ အ သရကို အချို့ ဗုံး-ပြု၊ ပြယ်ကား-ဖုန်း၊ ဖုန်းနံ၊ ဖုန်းဟိ-တည်း။

မပြုသော ပြယ်ကား-ဖုန်းသွေ့ချို့၊ ရည်း၊ ရွေ့ဆို-တည်း။

၁၂၅။ ဗျာသာ နိထိုယံ ငွေ့သုတ်ဖြင့် နောက် သု ဝိဘတ်၊ နံ ဝိဘတ်၊ ဟိ ဝိဘတ်တို့ နှောင်းသောကြောင့် ဗျာသာ လူထိုလိုင် မဟုတ်သော (၀၁-ပုံလိုင် န ပုံလိုင် ဖြစ်ခဲသာ) ဗျာသာ အချို့ အချို့ ငွေ့-ပြု။

ပြယ်ကား-သွေ့ချို့၊ ဓသံး၊ ငော်-တော် တည်း။

မပြုသော ပြယ်ကား-ဗျာသာ လူမော်း၊ ဗျာသာ လူမော်း တည်း။

၅၅၅၎သုတ်ကား ဗျာသာ လူမော်း တို့၏ ဗျာသာ လူထိုလိုင် ပြစ်ခဲသောကြောင့် ငွေ့-မပြု။

၁၂၆။ နာမှု-နိမိ-သုတ်ဖြင့် နောက် နာဝိဘတ်နှာင်းသောကြောင့် လူတို့လိုင် မဟုတ်သော လူမသွေ့ကို အနဲ့ လူမံ့-ပြု၊ ပြယ်ကား-အနေနာ လူမံ့နာ တည်း။

လူမာယ့်၌ လူတို့လိုင်ဖြစ်သောကြောင့် အနာ၊ လူမံ့-မပြု။
မှတ်ချက်။ ။သုတ်၌ နာမှု+အနါ+ လူမံ့-ဟု ဖြတ်။

၁၂၇။ သိမှု-နုပုံသကသာယံ့-သုတ်ဖြင့် နောက် သိဝိဘတ် နှာင်း
သောကြောင့် န ပုလ္လိုင်မဟုတ်သော (ဝါ-ပူလ္လိုင်၊ လူတို့လိုင်ဖြစ်သော လူမ
သွေ့ကို အယံ့-ပြု၊ ပြယ်ကား-အယံ့ ပုရိသော၊ အယံ့လူတို့ တည်း။

လူမံ့၌ န ပူလ္လိုင် ဖြစ်သောကြောင့် အယံ့-မပြု။

သုတ်၌၊ သိမှု+အနါ ပုံသကသာ+အယံ့-ဟု ဖြတ်။

၁၂၈။ တျေတေတာနံ့ တသာ့သော-သုတ်ဖြင့် နောက် သိဝိဘတ်
နှာင်းသောကြောင့် န ပူလ္လိုင် မဟုတ်ကုန်သော တျေ သွေ့၊ တ သွေ့၊
တေ သွေ့၊ တို့ တ အကွဲရာကို သ-ပြု၊ ပြယ်ကား-သျော ပုရိသော၊ သျော
လူတို့၊ သော၊ သာ၊ ဇသော၊ သော တည်း။

တျေ၊ တေ၊ တို့ ဘုရား နပူလ္လိုင် ဖြစ်သောကြောင့် သ-မပြု။

၁၂၉။ မသာမှုသာ-သုတ်ဖြင့် နောက် သိ-ဝိဘတ် ဓနာင်းသော
ကြောင့် န ပူလ္လိုင် မဟုတ်သော အမှုသွေ့၏ မ-အကွဲရာကို သ-ပြု။

ပြယ်ကား-အသုပုရိသော၊ အသုလူတို့ တည်း။

သုတ်၌ မသာ+အမှုသာ ဟုဖြတ်။

၁၃၀။ ကေ ဝါ-သုတ်ဖြင့် နောက် က အကွဲရာ (ဝါ-ကပစွဲ့)
နှာင်းသောကြောင့် အမှုသွေ့၏ မ-အကွဲရာကို အချို့၊ သ-ပြု၊ ပြယ်ကား-
အသုကော၊ အသုကာ၊ အသုကံ၊ အသုကာနံ့ တည်း။

မပြုသော ပြယ်ကား-အမှုကော၊ အမှုကာ၊ အမှုကံ၊ အမှုကာနံ့-
တည်း။

၁၃၁။ တ တသာ နော သဗ္ဗာသု-သုတ်ဖြင့် နောက် ခပ်သိမ်းသော
ဝိဘတ်တို့ နှာင်းသောကြောင့် တ သွေ့၏ တ-အကွဲရာကို အချို့၊ န-ပြု၊

ပြယ်ကား-ဝနာ၊ နာယော၊ နံ့၊ နာနံ့ တည်း။

မပြုသော ပြယ်ကား-ဝတာ တာယော၊ တံ့၊ တာနံ့ တည်း။

၁၃၂။ ဒုသထွားသို့ သာယ သုံးသာ သုံးမှာမြို့သို့ မ သ စာ-သုတေသန၊ ပြင်နောက် သ ပိုဘတ်၊ ထွားပိုဘတ်၊ သို့ ပိုဘတ်၊ သာယ အပြု၊ သုံးအပြု၊ သာအပြု၊ သုံးအပြု၊ မှာအပြု၊ မြို့အပြု တို့ နှောင်းသာကြောင်း လူမှာ သွား၊ တ သွေ့တို့ကို အချို့ နဲ့ပြု။

ଲୁହ ଲ୍ଲୋକ୍ ପ୍ରୟାଣିକାଃ-ଅତ୍ୟଃ ପାତ୍ରଃ । ଅତ୍ୟଃ । ଅତ୍ୟାଯାମାଯଃ ।
ଅତ୍ୟାକା । ଅତ୍ୟାକା । ଅତ୍ୟାକା । ଅତ୍ୟାକା ।

ଦେଖିଲୁମାର୍କ ଉପରେରା ପ୍ରୟାଗିକା: - ଲୁମଙ୍କା । ଲୁହୁରା । ଲୁମହୀ: -
ଲୁହିକାରାଯା । ଲୁହିଯା । ଲୁହିତାରା । ଲୁହିତାର୍ଥ । ଲୁହିତାର୍ଥା ।

ତ ଯ୍ୟାକ୍ଷେ ପ୍ରିୟଗବୀ - ଆମ୍ବା । ଆମ୍ବା । ଆମ୍ବା ।
ଆମ୍ବା । ଆମ୍ବା । ଆମ୍ବା । ଆମ୍ବା । ଆମ୍ବା ।

ଧର୍ମ: ତର୍ଣ୍ଣ ଅନ୍ତିମା ପ୍ରଯୁକ୍ତିଗତା: - ତଥା । ତଥାରେ ତଥାରେ । ତଥାରେ
ତଥାରେ । ତଥାରେ । ତଥାରେ । ତଥାରେ ।

ဤသုတေသန သာယ အစရိတ်သာ သွေ့ကိုယ့်မြင်းသည် ဤသုတေပါ
သာယ အပြု အစသည့်မှ တစ်ပါးသာ အာဒေသ နှောင်းလှုံး လူများ ဒါ,
တ သွေ့ကိုယ် အ.မပြုရဟု သိစေမြင်းအကျိုး ရို၏

၁၃၄။ ဒုတိယသာ ယောသာ-သူတ်ဖြင့် လူသိ သွိဒ္ဓနာင် နှုံး၊
သော ဒုတိယာ ယောခိုဘတ်ကို အချို့ ရွှေ့ပြု၊ ပြယုဂ်ကား-ယမကေ
မြောကေ ဝန္တေ၊ သမ္မန္တစရာကေ ကူသေ တည်း။

၁၇-၁၉၁၂၍ ၁၉၁၃-၁၉၁၄ ၁၉၁၅-၁၉၁၆ ၁၉၁၇-၁၉၁၈ ၁၉၁၉-၁၉၁၀

ကုသယာ တိုင်းဆိပ် ဒုတိယာမဟုတ်၍ ငွေ-မပြု။

၁၃၅။ ကေစာ်ဟ တော့ - သုတေသန အကာရန် ဖြစ်ကုန်သော
ကော် အဓိဒသည်တိနောင် နှောင်းသော ယော ပိုဘတ်တိဂုံး ဌ္ဌ-ပြာ

ပြယ်ကား-ကေစွဲ ထိန္ဒို၊ ကေစွဲ ပသာ တည်း။

କେତୋଦୟା-ର୍ବ ଈ-କାର୍ଯ୍ୟ ଉପରେ ଯାଏନ୍ତି ହୁଏ

= ଗୋଟିଏ କାହିଁଯୁଗ୍ମିପ୍ରଦ୍ୟ ଯେ-ଯୁଗୀ ଯ-ଯୁଗୀ ପ୍ରଦ୍ୟ-ଯୁଗୀ
ତିକ୍ତ ଯଲେ॥

၁၃၆။ နှစ်ယူနှာ-လုတ်ဖြင့်အကာရိန္ဒြေ ဖြစ်ကုန်သော ကျွေးဇူး
သည်ထိုးနှင် နှောင်းသော နှဲ-ကို နှဲ-ပြော၊ ပြယုဂ်ကား၊ ကျွေးဇူးနှံတည်း။
မှတ်ချက်။ ၂၅၅။ လျှို့သုတ်ဖြင့် ပွဲမာယောက် နှဲ-ကို နှဲ-ပြေားကို မြစ်သည်၊
ဒုဘိယာယောက် နှဲ-ကို နှဲ-ပြေားကို မဖြစ်။

၁၃၂။ သဗ္ဗာဒီဟိ-သုတေပွင့် အကာရန် ဖြစ်ကုန်ဓာတ်၊ သဗ္ဗာ အစုံ
သည်ထိုးနှင့် ဇွဲင်းဓာတ်နှင့် ဗုံးမပြု၏ ပုံယ်ကား-သဗ္ဗာနှစ်တည်း။

၁၃၈။ ယောနပွဲ၊ သုတေသန၊ အကာရွှေ၊ ပြစ်ကျိုးသော သုမ္ပဏီ
ပိုသည်တို့အင်ဆာင် ဆွောင်းသော ယော ဝိဘတ်တိုက် ငွေးပြု။

ပြယိုဂ်ကား-သမ္မတ တိန္ဒိတ္ထီ၊ သမ္မတ ပသာ ရည်း၊
သမ္မတယော-၏၍ အကာဒိန္ဒ မဟုတ်သောကြောင့် ငွေ့ပြု၊
ပုံတ်သူက်။ ၁၆၅-နှင့် ၄၉-ဘပြု အတူသာတည်း။

၁၃၉။ နာည်းစုနာများမှာနာနာ·သူတိပြင့် အမည်ဟာလည်းဖြစ်၊
အပွဲ့မှာနလည်း ပြစ်ကုန်ထော် သုဓာ ဘစ္စရှိသည့်ဟိုနောင် နှောင်းထော်
ဝိဘ် ဘို့နှိမ်ပြီး သုဓာ သွားခြီးမာရီယနှင့် ဘို့ဖော်လတ်း ထော် သုဓာ၊
ဒိုက်ရိုယတိဘို့ မပြု ပို့ချင်ရ။

●●●ယဉ်သုတေသနမှာ ကာရိယံပြင် သုသာနံ တိကိ ယလေ။

၁၄၀။ တတိယထ္ထ ယောက်-သူထြပ် တတိယာအနက်နှင့် ယုံ
သာ ဝါ-တတိယာတဖျော်သမာသ ဟဲစပ်ယားသော သွားသရှိသည်တဲ့
နောင် နှောင်းသော ဝိဘတ်တို့ကဲ ဆိုအပ်ပြီးသော သွားဘီ ကာရိယနှင့်
ဆိုအပ်လော် သာ သွားဘီ ကာရိယတ္ထိကိုပြု၊ မစိရင်ရ။

ପ୍ରିୟଗିର୍ଭାବ-ମାତ୍ରାକଣ ପୁଅକ୍ଷ ମାତ୍ରାକଣ ତତ୍ତ୍ଵଃ॥

တဖူရိသံသည် ၌ ပောဂ္ဂလာန်ကျမ်း၏ အပာဒီသမာသု ထည်း။

၁၄၁။ ဝထ္ထသမာဒေသ-သုတေသန စုစွဲ အမည်ရှိသော (လူတရီတရ^၁
ပယာဂ သမာဟာရဒ္ဓန) သမာသိ တုန်ပြုထားသော သုခွဲ ဓရရှိသော သုဒ္ဓ
တိနာင် နှုံးသော ပိဘတ်တို့၏ ဆိုအပ်ပြီးသော သုဓာတီ ကာရိယနှင့်
ဆိုအပ်လတ်သော သုဓာတီ ကာရိယဉ်ဟို ၅၆၁၊ ၆၇၅၁၇၈။

ပြယ်စား-ကျိုတ္ထရ ပုံမှန် တည်း။

သမာတေသနဒ္ဓရိဘင်္ဂ၊ အမှုသွေ့ တေသန ဒေလီ - ၂၇ ၈၄။
သော်လည်း သမာသမဂ္ဂတ်၏ သံ-သာနံ-အပြကို မမြစ်။

၁၄၂။ ဝေါ်-သုက္ပါးစွဲသမား တွဲစပ်ထားသော သူ့အနေ
ရှိသော သွေးပြောင် ဆုံးဖျက်ပြီးသော အာလိရုံးဖြစ်သည့် ဝှက်သော
ပို့သတ်ကို အခါး၊ ငှေ့ပြု ပြယုဂ်ဘား-ပုံ့ဗုဒ္ဓကြရေ တည်း။

ပြည့်စုံသောပြယိုဂ်ကား-ပုံမွတ်ရုံးတည်းသူတို့ ဝင်္ဂီ္ဂါ ၀' + ၄၉.၂၂
ပုံတို့၊ ၀' ၁၁-၁၃၅၇၆၈တွင်သာတည်း။

၁၄၃။ ပုဂ္ဂိုလ်-သူဟ်ဖြင့် ပုဂ္ဂိုလ် အစာ အချက် အဆုံးရှုံးနေသော
ကြောက်ပါးကုန်သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့နာင်နှုန်းသော ပင်မာယော ဝိဘာတို့
အချို့၊ ငွေ့-ပြု၊ ပြုဟိုကား-ပုဂ္ဂိုလ်၊ ပရေါ့၊ *အပရေါ့၊ ဒက္ခိကော့၊ ဥထ္ထရေါ့
အခင်း တည်း။

မငြေသာ ပြယိုဂ်သာ - ပုံဗ္ဗာ ပန္း၊ အရေး၊ ဘုံးတာ၊ လွှဲ၊
အဓာ ထသုံး၊

မှတ်ချက်။ ၂၁၈၁။ အေကိုယ့် (အေကိုယ့်) ယင်း သာအမှန် အပရပါ၌
ပျက်ဟူ ဆို၏၊ ယော် ပုံမှန် မှ အပြစ်သာကြောင့်
နိစိမိအဖြစ် ပြဆို၏။

၁၄၄။ မနာဒီဟိ သို့သံနာသွာန် သိမသာ**ထြသာ**သာ-သူတ်
ဖြင့် မနဲအဖျိုးသာ သွှေတို့နောင် နှောင်းသာ သို့ပို့ဘတ်ကို ဘဝါ၊
သိ-ပြု၊ သ-ပို့ဘတ်ကို ဘဝါ၊ သာ-ပြု၊ အံ-ပို့ဘတ်ကို ဘဝါ၊ **သ-ပြု**၊
နာ-ပို့ဘတ်ကို ဘဝါ၊ သာ-ပြု၊ သွာ-ပို့ဘတ်ကို ဘဝါ၊ သာ-ပြု၊ (အစိုး
အတိုင်း)

ပြယ်ကား-ပန်သို့၊ ပန်သော ဝေနား၊ ပန်သာ၊ ပန်သာ တည်း။

မနာဘိဂုဏ်ပိုင်သွေးတိုကို ပြခြင်းရှာ မနာ တမာ ၁၀။၅၁
သိရေး ၂၆၁ ၁၈၁၃၊ ရွှေ့သမာ ၁၈၁၄၊ သွေးတိုကို အိန္ဒိယ သိ၏

(6) “ යුතුයා-ය තික්කුමා සෙ නුයාගුණීමෙනුදු-
පෙනෙය ” ගාහේ මූල්‍ය තුළුවා ඇත්තායි ॥

ဟင်းဂကသူတ်၏ ဆိုလိုရင်ကား ရေအိုင်ဟောသရာသွှေ့
အက္ခာ (အယွဲမှ ၁၉၅၀။) အသုံးဖျင့် ဘုံးမဟုတ် ကုန်ပန်း
ပြင်း အနုက်ဟောဝယသွှေ့၊ သံ ဟူးသာ အနုက်ဟော အယ
သွှေ့၊ အမ်ံဟူးသာ အနုက်ဟော ဂါးလသွှေ့၊ စိုက်ဟူးသာ
အနုက်ဟော ဓာတသွှေ့၊ ဟို့သည်၊ မနာဒိုက်းဝင် သွှေ့တို့
ပေတည်းဟုလို့။

၁၄၂။ သမတာ သို့ ဘေးသူတဲ့ပြင် နောက် ဘ(ဘက္န်း)အကျွေ
နောက်၊ သောကြောင့် သို့ သွေ့ကို သို့ ပြု၊ ပြယုဂ်ကား သို့ တည်း။

၁၄၆။ ဘဝတော် ဝါ ဘာန္တာ ဝယာ နာမာ-သုတေသန
နှာက် အာလုပ် သိ-ပို့ဘက်၊ ယော-ပို့ဘတ်၊ နာပို့ရ သ-ပို့ဘတ် ဓနာင်၊
သာကြောင့် ဘဝန္တသွေ့ဂို့ ဟာ၍၊ ဘာန္တာ-ပြု၊ ပြယုဂ်ဘား-ဘာန္တာ၊
ဘာန္တာ၊ ဘာတာ၊ ဘာဝတော် တည်း။

မြို့သာပြယ်ကား-ဘဝံ၊ ဘဝန္တားဘဝတားဘဝန္တား၊ ဘဝန္တား
“ကုတော့ ခုအာဂျာလွှာတယောဇ္ဈာ” ဦးဘာကား-အာလုပ်
အနက်၌ နိုပါတ်ပုံသာတည်း၊ ရင်းကား ကေရာစ်၊ ဓဟူဝိနှင်းမျိုး ရုပ်၊
ဘဝန္တားပုံသာတည်း၊ အာမန္တာနဲ့ နိုပါတ်သာတည်း။

ဘဏ္ဍာရူသာ ပုံစံသည်၊ ဘဏ္ဍာရူသာ သွေ့တစ်ပါး (ဘဒ္ဒန္ဒ) ပြိုး၏ ဘဒ္ဒန္ဒပုံစံလည်း ဘဒ္ဒန္ဒပုံစံ၏ ခ-ကိုဇ္ဈားတော်ပြု၏ ပြိုးစီးပြင်းပင် ပြု၏၊ ဝင်မျှီးတစ်မည် ပြုဖွယ်မလို့။

၁၄၇။ သီသုတိတော် နိ-သုတ်ပြုင့် အဂိုးခွှဲနောင် နှောင်းသာ
သီ ဝိဘတ်ကို ဆုံး၊ နှိမ်၊ ပြုယုံကား-အဂိုနိ ဟည်း။

မပြုသော ပြုယုံကား အား တည်း။

၁၄၈။ နှိသု-သုတ်ပြုင့် နောက် သီပိဘတ် စနှောင်းသာကြောင့်
နှိ-ပစ္စည်းကို အချို့ အံ ပြု၊ ပြုယုံကား-ဂစ္စံ တည်း။

မပြုသော ပြုယုံကား-ဂစ္စံ-နှိုး တည်း။

၁၄၉။ အူတော်-သုတ်ပြုင့် နောက် သီပိဘတ် နှောင်းသာကြောင့်
ဘုမာတ်နောင် နှောင်းသာ နှိ-စွဲည်းကို အံ ပြု၊ ပြုယုံကား-ရှုံးတည်း။

နှိသုံးလုံးသာ ရေးသုတ်ပြုင့်ပြီးလျက် ဂာစ်ပန်ကပ်၍ စုံခြင်းကြောင့်
၌ ပြုယုံကား-နိစွဲပါမီ တည်း။

၁၅၀။ မဟန္တာရဟန္တာနံ နှာ ၀၂-သုတ်ပြုင့် နောက် သီ-ဝိဘတ်
နှောင်းသာကြောင့် မဟန္တာရဟန္တာ၊ အပုယ္နာသွေ့တို့၏ နှိုးရှုံးရှုံးကို အချို့
နှာ-ပြု။

ပြုယုံကား-မဟား အရဟာ တည်း။

မပြုသော ပြုယုံကား-မဟား အရဟာ တည်း။

၁၅၁။ နှိသု-သုတ်ပြုင့် နောက် သီဝိဘတ်နှောင်းသာကြောင့်
နှိုးအကွဲရှုံးကို နှာ-ပြု၊ ပြုယုံကား-ဂုဏ်ဝါ တည်း။

၁၅၂။ အံ-နပုံသကေ-သုတ်ပြုင့် နှုပ္ပါယ် နောက် သီ-ဝိဘတ်
နှောင်းသာကြောင့်-နှိုးအကွဲရှုံးကို အံ-ပြု၊ ငံ-ပြု၊ ပြုယုံကား-ဂုဏ်ဝါ ကုလ်၊
ဂုဏ်နှုန်း ကုလ် တည်း။

သီလ ၀၂ ဘို့ကွဲ-နွှေ့ ပုံပုံး ဗဟိုတ်သောကြောင့် အံ၊ ငံ-မပြု။

မှတ်သူက်၊ ၁၆-အပြုံး ၈-အနုပန်ကား-အနှေ့အေး အစိတ် ပြစ်ရှု နှိုး
၏ အစိတ် ဥ-ကို ငံ-ပြုတည် ဟူလို့။

၁၅၃။ ဟိုမဝါဒတော် ၀၂ ဉ်-သုတ်ပြုင့် နောက် သီ-ဝိဘတ် နှောင်း
သာကြောင့် ဟိုမဝါဒသွေ့၏ နှိုး၏ အစိတ် ဥ-ကို အချို့ ဉ်-ပြု။

ပြုယုံကား-ဟိုမဝါဒတော် တည်း။

မပြုသော ပြုယုံကား-ဟိုမဝါဒ တည်း။

၁၅၄။ ရှင်းသိယုဝါဒတ္ထာ-သုတိပြင့် နေ အစဉ်သာသွေ့၊ ယုဝါဒတ္ထာ-သွေ့တိန္ဒာင် နွှောင်းသော သီ-ဝိဘတ်ကို အာ-ပြု၊ ပြယုဂ်ကား-နား၊ ယုဝါဒတ္ထာ-သွေ့တိန္ဒာင် သွေ့တိကိုပြခြင်းငှာ နေ သွေ့၊
ပြယုဂ်သွေ့၊ သခ သွေ့၊ အတူ သွေ့၊ အတူမ သွေ့၊ တိဘိသည်။

(7) എല്ലാ വീ പ്രക്കാരം മാത്രം തന്നെ

ယင်း ဘဏသုတေသန ဆိုလိုပိုင်းကား အညထ္ထ (မဟုဖို့ဟို) သမာသံ၌ ပြစ်နေသာ ဓမ္မသွေ့ကို အချို့သပြု ရှာလာဖို့ကိုယ်ဝင် အဖြစ် ရွှေတုဖော်အပ်၏၊ ဝါ ရှာလာဖို့ကိုယ်ဝင်အဖြစ် မှတ်လေ ဟူလို့ ပါသာတော်း၊ ကျောက်ခဲ့ဟော အသွေ့သွေ့ကိုလည်း ထိနည်းဘုရားပါတယ်၊ ယင်းကို ပြယုဂ်ကား-လွှဲမြော အသွားဘည်း။

(8) ଗୁଣ୍ଡା କାଳେ-ଯନ୍ତ୍ରିଃପନ୍ଥିଃ ଦୟାବ୍ୟତ୍ତପନ୍ଥିଃ ॥

ယင်း၏ အပိုပြုရသော်လည်းကောင်း၊ သောအနက်၌ သက်
သော ကျမှုမှုစွဲတွေကို ဖြတ်ဖြတ်ခြင်း၊ ပြုလုပ်မှုများ၊
ဝါ-ရွှေအီဂိုဏ်းဝင်အပြစ် မူပုံလောကုလုပ်မှုရှိကား-အကိုပာ
(မဟိုပာ၊ ဂိုပာ) လည်းမာတည်း။

ရွှေတော်ဂိုဏ်းဝင် သွေ့ဂါတ္တကံပြမ်းငှာ ယုဝ သွေ့၊ သာ
သွေ့၊ ယုဝ သွေ့၊ မယဝ သွေ့၊ ပုံမ သွေ့၊ ပုံစံ သွေ့၊ ပတ္တာ သွေ့၊
ကံကံ ဆံသည်။

သတ္တုန် ဖြေစာမီ ယူဝါဒိတေသန၊ အား ဟူပြတ်။

၁၅။ ဝါမှာန်-သုတေသန နှင့် အဲ-ပိုဘတ် ဆွဲ့၊ သော
ကြောင့် ဖေ အစွဲ့သောသွေး၊ ယုဝ အဖွဲ့သောသွေးတို့၏ (တစ်နည်း
နှင့်၊ ယုဝ ဒီဇိုင်းသွေးတို့၏) အစိပ်ပြုစွဲသော သရက္ခာ အချို့အာန်ပြု၊
ပြယုဂ်စား-နှင့်၊ ယုဝ ဒါန ဝည်း

မြန်သာ ပြယ်ကား- ဖောင်း၊ ယုဝါရည်။

သတ္တာ ၁၁+အံပိုး+စားနင် ဟူပြတ်။

၁၅၆။ ယောနမာနာ-သူတိပြင်း လှဲလာ၍၊ ယုဝါဒိရိုက်း သွေ့ဂျိတ္ထု
ဓနာင် နှောင်းဘာ ယောပိဘတ်တို့ကို အချို့၏ အာနာပြု၊ ပြယုဂ်ကား-
ဖြောနာ၊ ယုဝါဒာ တည်း၊ ဝါသွေ့လိုက်လာပြင်းကြောင့် ပြုသာ
ပြယုဂ်ကား-ဖြော၊ ဖြော၊ ယုဝါ့၊ ယုဝေ ကည်း။

၁၅၃။ အာယောနာ စ သခါ သူတ်ဖြင့် သခ သွှေ့ပေါ်နာင်
ဝနှာင်းသော ယောပိဘတ်တိုကို အချို့ အာယော-ပြု၊ နာ-ပြု၊ အာနာ-
ပြု၊ ပြယုဂ်ကား သခါယော၊ သခိုနာ၊ သခါနာ တည်း။

ဝါသွှေ့ လိုက်လာခြင်းကြောင့် မပြုသော ပြယုဂ်ကား - သခါ၊
သစေ တည်း။။

၁၅၄။ ငဲ့ သွှေ့နာ - သူတ်ဖြင့် သခသွှေ့ပေါ်နာင် နှာင်းသော သွှေ့
ပိဘတ်ကို ငဲ့ပြု၊ ပြယုဂ်ကား-သခေါ်တည်း။

*သွာ သွှေ့နံ ပါရို့ ဖြင့် သွှေ့ပိဘတ်၏ ငဲ့အပြုပြီးလျက် နို့ဝို့
အကျိုးငှာ ဤသူတ်ကို ထပ်မံအားထုတ်ပြန်သည်။

၁၅၅။ နာနာသေသွှေ့-သူတ်ဖြင့် နာက် နာ-အပြု၊ နာ-ပိဘတ်၊
သ-ပိဘတ်တို့ နှာင်းသောကြောင့် သခသွှေ့၏ အစိတ်ပြစ်သောအသရကို အချို့.လူ-ပြု။

ပြယုဂ်ကား-သခိုနာ သခိုနာ၊ သခိုသာ တည်း။

၁၆၀။ သွာနံသူ ဝါ-သူတ်ဖြင့် နာက်သွာပိဘတ်, နံပိဘတ်တို့
ဝနှာင်းဝသာကြောင့်သခသွှေ့၏ အစိတ်ပြစ်သော အသရကို အချို့.လူ-ပြု။

ပြယုဂ်ကား-သခိုသာ၊ သခိုနံ တည်း။

ပြုယုဂ်ကား-သခိုနာ၊ သခိုနာ တည်း။

၁၆၁။ ယောသွှေ့ဟိုသူ စာရင် - သူတ်ဖြင့် နာက် ယောပိဘတ်,
သူပိဘတ်, အံပိဘတ်, ဟိုပိဘတ်တို့ နှာင်းသောကြောင့် လည်းကောင်း၊
သွာပိဘတ်, နံပိဘတ်တို့ နှာင်းသောကြောင့်လည်းကောင်း သေသွှေ့၏
အစိတ်ပြစ်သော အသရကို အချို့ အာရင် ပြု။

ပြယုဂ်ကား-သခါမရှာ၊ သခါမရောသူ၊ သခါရုံ၊ သခါမရောဟို၊ သခါမရှာ၊
သခါမရှုနံ တည်း။

ပြုယုဂ်ကား-သခါယော၊ သခေသာ၊ သခံ၊ သစေဟို၊ သခါ၊
သခိုသာ၊ သခါနံ တည်း။

သူတ်၌ ယောသူ+အံ+ဟို သုစံ+အာရင် ဟုဖြတ်။

၁၆၂။ ထူးပိတာ ဒီနမဇသ-ယုတ်ဖြင့် နောက် သ-ဝိဘတ်မှတစ်ပါ၊
ကော် ပိဘတ်နှုံးသောကြောင့် ထူးပစ္စည်း အဆုံးရှုံးသောသွှေ့၊ ပိတု
အရှုံးသော သွှေ့တို့၏ အစိတ်ဖြစ်သော ဥ-သရကိုအာရင်ပြု၊ ပြယုဂ်ကား-
ကတ္တာရော၊ ပိတရော၊ ကတ္တာရုံး၊ ပိတရုံး၊ ကတ္တာရုံး၊ ပိတရုံး၊
ပိတရုံး တည်း။

ကတ္တာရော၊ ပိတုဓနာ-၌ သ-ဝိဘတ်ပြုစ်သောကြောင့် အာရင် မပြု။

၁၆၃။ နှုံးဝါ-ယုတ်ဖြင့် နောက် နဲ့ ပိဘတ် ဓနှုံးသောကြောင့်
ထူးပစ္စည်းအဆုံးရှုံးသော သွှေ့၊ ပိတု အရှုံးသော သွှေ့တို့၏ အစိတ်ဖြစ်
သော ဥ-သရကို အချို့အရင်ပြု၊ ပြယုဂ်ကား-ကတ္တာရုံး၊ ပိတရုံး၊ ကတ္တာရုံး၊
ပိတရုံး တည်း။

မပြုသော ပြယုဂ်ကား-ကတ္တာရုံး၊ ပိတုနဲ့ တည်း။

၁၆၄။ ယာ-ယုတ်ဖြင့် နောက် နဲ့ ပိဘတ် ဓနှုံးသောကြောင့်
ထူးပိတု အစုံးသော သွှေ့တို့၏ အစိတ်ဖြစ်သော ဥ-သရကို အချို့အရင် မပြု။

ပြယုဂ်ကား-ကတ္တာရုံး၊ ပိတရုံး တည်း။

မပြုသော ပြယုဂ်ကား-ကတ္တာရုံး၊ ပိတုနဲ့ တည်း။

၁၆၅။ သာလာပေါ့-ယုတ်ဖြင့် ထူးပိတုအရှုံးသော သွှေ့တို့ဓနှုံး
နောင်းသော သ-ဝိဘတ်ကို အချို့ချော့၊ ပြယုဂ်ကား-ကတ္တာ- သကမွှာတု၊
ပိတု တည်း။

မပြုသော ပြယုဂ်ကား-ကတ္တာရုံး၊ သကမွှာတုနော၊ ပိတု
ဓနှုံး တည်း။

၁၆၆။ သုဟ္မာရွှေ-ဘုက်ဖြင့် နောက် သုဝိဘတ်၊ ဟို-ဝိဘတ်တို့
ဓနှုံးသောကြောင့် ထူးပိတု အစုံးသော သွှေ့တို့၏ အစိတ်ဖြစ်သော
ဥ-သရကို အချို့အရင်ပြု။

မပြုသော ပြယုဂ်ကား-ကတ္တာရုံး၊ ပိတုသူ့ ကတ္တာရုံး၊ ပိတုဟို-ပိတုဟို တည်း။

၁၆၃။ နှစ်ယော ထွာမ်-သုတ်ဖြင့် နောက် ယော ဝိဘတ်တို့နှောင်း သောကြောင့် နှီး သွေ့ချို့လဲဆုံး၌၊ အချို့ အာမ်-လာ၊ ပြယ်ကား-နှစ် ယော တည်း။

မလာဒသာ ပြယ်ကား-နှီးယော တည်း။

၁၆၄။ ဦး ကတိများ-သုတ်ဖြင့် ကတိသွေ့ချို့နောင်းသော ယော ဝိဘတ်တို့ကို ဦးပြု၊ ပြယ်ကား-ကတ် တို့နှိုး၊ ဟတ် ပသာ တည်း။

၁၆၅။ ဦး ပြောသိ စွဲသယ်-သုတ်ဖြင့် ပွဲ အစ-အငြာရသအဆုံးရှိ ကုန်သော တစ်ဆယ့်လေးလုံးကုန်သော သချို့သွေ့ချို့နောင်းနှောင်းသော ယော ဝိဘတ်တို့ကို ဦးပြု၊ ပြယ်ကား-ပြော၊ ပွဲ။ လူ။ အငြာရသ၊ အငြာ ရသတည်း၊ အေး တစေသာ၊ စတ္တာနေ့၌ ပွဲ အစရှိသော သချို့မဟုတ် သောကြောင့် မပြု။

အွေးသတိယောင်း တစ်ဆယ့်လေးလုံး၌ မပါဝင်သောကြောင့် မပြု။

၁၆၆။ ဥဘဂေါ်ဟီ ဇွဲ-သုတ်ဖြင့် ဥဘသွေ့ချို့၊ ဂေါသွေ့ချို့နောင်းသော ယော ဝိဘတ်တို့ကို ဇွဲ-ပြု၊ ပြယ်ကား-ဥဘဘာ၊ ဥဓာဘာ၊ ဂါဝေါ၊ ဂါဝေါ တည်း။

ကူမောက ရှုံး ဥဘဓယာ ဝသာမ်း၌၊ ဥဘဓယာကား ဤသုတ်ဖြင့် ဥဘသွေ့ချို့နောင်းသော ယောကို ဇွဲ-ပြု၍ ဝန်တရ ဂါစာဂမာ-ဖြင့် ယ-လာ၍ ပြီး၏။

၁၆၇။ အာရင်သွား-သုတ်ဖြင့် အာရင်အပြုံနောင် စနာင်းသော ယော ဝိဘတ်ဟို့ကို ဇွဲ-ပြု၊ ပြယ်ကား-သခါးရော၊ ကတ္တာရော၊ ပို့စ ရော တည်း။

၁၆၈။ ဓားဇွဲ ဝါ-သုတ်ဖြင့် အာရင် အပြုံဝနာင်းသော ပွဲမာရယာ ဝိဘတ်ကို အချို့ဇွဲ-ပြု၊ ဥတိယာရယာ ဝိဘတ်ကိုအချို့ဇွဲ-ပြု။

ပြယ်ကား-သခါးရော၊ သခါးရော တည်း။

မပြုံသာ ပြယ်ကား-သခါးရော တည်း။

ဓရေးသုတ်ဖြင့်ပင် ပွဲမာရယာ၏ ဇွဲ၊ အပြုံပြီးလျက်၊ ဇွဲသွေ့ကို ထို့ရှုံးခြင်းသည် ဒုတိယာရယာကို ဓားဓားသိနိုင်ရန် ယထာက္မာ-အစဉ် ကျသဖြင့် ပေါ့ပါးခြင်း၊ လာယဝ် အကျိုးရှိ၏။

မှုဘုံချက်။ ၂၂၁၁သွေ့ချို့ မဆိုလျှင် ၂၂၀၇ ဒုတိယာ ဟု ပပေါ့မပါး ဆိုရမည်-ဟူလို့။

၁၃၃။ ဗျာ နာသွာနံ-သုတ်ဖြင့် အာရင်အပြုံနောင် နှောင်းသော နာဝိဘတ်၊ သွာဝိဘတ်တို့ကို ဗျာ-ပြု၊ ပြယ်ကား-ကတ္တာရာ၊ ကတ္တာရာတည်း။

ဗျာလံ သွှေ့လိုက်လာမြင်းကြောင့် “တော့ ဒီသာ သခါရမှာ”ဟူ သော အချို့သော ပြယ်၌ သွာဝိဘတ်ကို ဗျာ-ပြု။

၁၃၄။ ဦး သို့နာ-သုတ်ဖြင့် အာရင်အပြုံနောင် နှောင်းသော သို့ဝိဘတ်ကို ဦးပြု၊ ပြယ်ကား-ကတ္တရုံး၊ ပိတုရုံ တည်း။

၁၃၅။ ဒိုဝင်းစိုး-သုတ်ဖြင့် ဒိုဝင်းအပြုံနောင် အပြုံနောင်းသော သို့ဝိဘတ်ကို ဦးပြု၊ ပြယ်ကား-ပိတုရုံ တည်း၊ ဘုဝိုး ဝ-အကွဲရာ အမြဲလာ။

၁၃၆။ ရှယ်ဗုံး-သုတ်ဖြင့်နောက်သို့ဝိဘတ်အနှင်းသောကြောင့် အာရင်အပြုံကို ဝါ-အာရင်အပြုံ၏ အာ-အကွဲရာကို ရသာ-ပြု၊ ပြယ်ကား-ကတ္တရုံး၊ နှောင်းတည်း။

၁၃၇။ ပိုဘာဝီနမနတ္တာစီနံ-သုတ်ဖြင့် နောက် ခပ်သိပ်းကုန်သော ဝိဘတ်တို့ အနှင်းသောကြောင့် နတ္တာ စသည်မှ တစ်ပါးကုန်သော ပိုတဲ့ အပြုံကုန်သော သွှေ့လိုက် အာရင်အပြုံကို ဝါ-အာရင်အပြုံ၏ အာ-အကွဲရာကို ရသာ-ပြု။

ပြယ်ကား-ပိတေဇာ၊ ပိတုရုံ တည်း။

နတ္တာဇာ-၌ န တ္တာဝိဖြစ်သောကြောင့် ရသာ-ပြု။

၁၃၈။ ယုဝါစီနံ-သုတ်ဖြင့် ဝနာက် သုဝိဘတ်၊ ဟိုဝိဘတ်တို့ အနှင်းသောကြောင့် ယုဝါအရှိသော သွှေ့လိုက်အစိတ်ဖြစ်သော သရကို အာန်ပြု။

ပြယ်ကား-ယုဝါနေသာ၊ ယုဝါနေဟို တည်း။

၁၃၉။ အနာနာဝနသွာ-သုတ်ဖြင့် ဝနာက် ဝနာ-အပြုံ၊ နာအပြုံ၊ ဝနာ-အပြုံတို့ အနှင်းသောကြောင့် ယုဝါ အပြုံသော သွှေ့လိုက် အစိတ်ဖြစ် သော သရကို အာ-ပြု။

ပြယ်ကား-ယုဝါနေသာ၊ ယုဝါနေသာ၊ ယုဝါနေ တည်း။

ပုံတ်ဝျက်။ “နာ-ဟု သာမညအားဖြင့် ပြခြင်းကြောင့် တတိယာ ကော် နာနှင့် ပည့်သွာဝိဘတ်ကို ပြထားသော နာကိုလည်းယူ။

၁၀၀။ သွားသို့ နှားနှ-သုတ်ဖြင့် ယူဝ အစီးသာ သွှေ့တို့
နောင် နွောင်းသော သွားပို့ဘတ်ကို နာ-ပြု၊ သို့ပို့ဘတ်ကို နေ-ပြု၊ ပြယ်
ကား-ယူဝ နှား၊ ယူဝ နော် တည်း။

၁၀၁။ ထောနံ နော နော့-သုတ်ဖြင့် ယူဝဲစရိုးသာ သွှေ့တို့
နောင် နွောင်းသော ပွဲမာယာပို့ဘတ်ကို အခါး နော-ပြု၊ ခုတီယာယော
ပို့ဘတ်ကို အခါး၊ နေ-ပြု။

ပြယ်ကား-ယူဝ နော် တည်း။

မပြုသော ပြယ်ကား-ယူဝ ပသာ တည်း။

* * * ထောနံ နော ၂၁၅၆-သုတ်ရှင်း ယူဝ နော့-ပြု၊ လျက် နော
သွှေ့ကို ထပ်ရှုံးခြင်းသည် သုတ်ကိုဆိုရန် ပေါ့ပါ့ခြင်း လာယဝ-အကျိုး
ရှိ၏။

မှတ်ချက်။ ၂၁၉၁သွှေ့ကိုမဆိုလျှင် ခုတီယာယောအတွက် ခုတီယာယော
သေနော့-ယူ ခုတီယာသွှေ့ကို ယူရသဖြင့် အလာယဝ
(ပပေါ့မပါ့၊ ပြုစုံရှုံး) နောသွှေ့ကိုဆိုသဖြင့် “ခုတီယာ” သွှေ့မပါမှုရှုံး၊
ယထာက္ကမ အစဉ်ကျသဖြင့် ခုတီယာယော၏ ကြိုးသုတ်ဖြင့် နေ-အပြု ပြု၏။

၁၀၂။ ဗူတေသာမ-သုတ်ဖြင့်ပူလိုင်္ခြားဖြစ်သောအညာထွေ
(မဟုတ်ပို့သမာသ်) ဗူကာရန် နာမ်ပုံးနောင် နွောင်းသော ပွဲမာယာ
ပို့ဘတ်ကို အခါး၊ နော-ပြု၊ ခုတီယာ ယောပို့ဘတ်ကို အခါး၊ နေ-ပြု။

ပြယ်ကား-တောမရကိုသ ပါကိုနော၊ တောမရကိုသ ပါကိုနေ-
တည်း။

*** ဝါသွှေ့ လိုက်လာခြင်းကြောင့် မပြုသော ပြယ်ကား-
တောမရကိုသ ပါကိုယာ တည်း။

*** ပါကိုယာ-၌ အညာထွေ မဟုတ်သောကြောင့် နော၊ နေ-မပြု။

၁၀၃။ နေ သွေ့နော ကွဲစိ-သုတ်ဖြင့် ပူလိုင်္ခြားဖြစ်သော အညာပုံး
ဗူကာရန် နာမ်ပုံးနောင် နွောင်းသော သွေ့ပို့ဘတ်ကို အခါး၊ သော
ပြယ်၌ အခါး၊ နေပြု။

ပြယ်ကား-ကတည့်မှု ဝပေါသမှု၊ သီလဝင်းအရိယရုတိနေတည်း။

*** ဝါသွှေ့ လိုက်လာခြင်းကြောင့် မပြုသော ပြယ်ကား-အရိယ
ရုတိမှု တည်း။

*** အရိယ ရုတိယာ-၌ ပူလိုင်္ခြားဖြစ်သောကြောင့် နေ-မပြု။

၁၀၄။ ပုဂ္ဂိုလ်-သုတေသနပြင်း ပုမ္ပဆွဲနှင့်နှုန်းသော သွေးဝိဘဏ်ကို
အခါး. ၅၆-၆၅၊ ပြယုဂ်ကား ပုမ္ပဘန် တည်း။

မပြဿနာပြယ်ကား-လုပေ တည်း

ဤသုတေသနမြင် ပုံမဏေ၏ သွာထွေနှင့် ဂျာဂုဏ် သုတေသနမြင်
မရှိ ဟူပြသည်။

၁၀၅။ နံမ့်-သုတေသနပြင် နောက် နာရိဘတ် နှောင်းဆောက်၏
ပုံပသဒ္ဓါ၏ အစိတ်ပြစ်သော သရက္ခာ အချိ. အာ-ပြု၊ ပြယုဂ်ကား-ပုံမာ
နာ တည်း။

ଅର୍ପିବେଳା ପୁଯିଗିର୍କାଃ- ପୂର୍ଣ୍ଣ ତତ୍ତ୍ଵଃ॥

ଶ୍ରୀଜୀତପ୍ରଦୀପ ଫୋକାଫୋକା ପିଲାଇ ସ୍ଟାର୍ ଅନ୍ଧାରିଙ୍କ ମହୁ
ପ୍ରିସ୍ଟିନ୍ସ୍

၁၀၆။ သူမှာ စ-သုတ္တြင် နောက် သုဝိဘတ် နှောင်းဓယာကြောင့်
ပုံမယ္ခာ့ကြိုက် အပိတ်ပြုမြေသာ သရကို အချို့ အာန်-ပြု၊ အာ-ပြု၊ ပြယိုဂ်
ကား-ပုံမာစနား၊ ပုံမှုသု တည်း။

မပြသော ပြယ်ကား-ပွဲမေသာ တည်း။

ကြုသတ်ပြင့် ယုဝါဒီနဲ့ သူဟီသွာနှင့် ဂျာ၏ သုတေသန အစိတ်အရင်
မမဲ့ ဟုပြသည်၊ ယင်းသုတေသန အာရုံအပြကိုရည်ရွယ် သူမှိုယ်ရတ္ထံ-ဟုဆိုသည်။

၁၈။ ဂသံ-သူတ်ဖြင့် ပုံမသွေ့နောင် နှောင်းသော ဂ-အမည်ရှိရှိသာ(အာလုပ်)သိပိုဘတ်ကို စာချို့၊ အံ-ပြု၊ ပြယုဂ်ကား-ဘောပုံမားတော် ကြတိပို့ တည်။

ප්‍රියා පියුරුගාස-භෙක්ජාපූඩා ගොව ගත්පු තයි”

၁၈၈။ သာယံနေစာနှင်း-သုတေပြီး နှောက် အံဝိဘတ်၊ သရိဘတ်
ဓနာင်းမသာကြောင့် လည်းကောင်း၊ ဂုဏ်ဆည့်ရှုံးသော သီ ပိုဘတ်နှောင်း
သောကြောင့် လည်းကောင်း၊ သာ သွွှဲ့ပါးအပို့ အာသရာကို အာနှင့်၊
ပြယုဂ်ကား သာနဲ့ သာနှစ်သား တောာသာန တည်း။

၁၈၉။ ဝတ္ထဟာ သနံနံ နော နာနံ-သုတိပြင့် ဝတ္ထဟာသွှေ့နောင် နှောင်းသော သဝိဘတ်ကို နော ပြု၊ နံ ဝိဘတ်ကို နာနံ-ပြု။

ပြယ်ကား-ဝတ္ထဟာနော၊ ဝတ္ထဟာနာနံ တည်း။

မှတ်ချက်။ ၁၀၇။ ဝတ္ထဟာ ဝတ္ထဟာ နှစ်မျိုးရှိရှာ “ဝတ္ထဟာ ဝူဇ္ဇာ သက္ကာ ဟူရကား ဝတ္ထဟာ ဟုယူမှု ဤသုတ်ပါ ပြယ်နှင့်လျှော်မည် ၂၁၂၄ ရာစာအိယုဝါဒတွာ သုတ်ပါ ပုံစံ့ ဝတ္ထဟာ-ဟုအကာရန် ပြင့်ရှု၏။

၁၉၀။ မြှုပ္ပါယူ ၁၁-သုတိပြင့် နောက် သ ဝိဘတ်၊ နံ ဝိဘတ်တို့ နောင်းဓသာကြောင့် မြှုပ္ပါယူသွှေ့၏အစိတ်ပြစ်သော အ သရကို အချို့၍ ပြု။

ပြယ်ကား-မြှုပ္ပါယူနော၊ မြှုပ္ပါယူနံ တည်း။

၁၉၁။ နာမို့-သုတိပြင့် နောက် နာဝိဘတ်နှင့် နာအပြုနောင်းဓသာ ကြောင့် မြှုပ္ပါယူသွှေ့၏ အစိတ်ပြစ်သော အ သရကို ၃-ပြု၊ ပြယ်ကား မြှုပ္ပါယူ နာ တည်း။

မှတ်ချက်။ ၁၁၁-မာမို့ ဟူရသော သာမည်နိုင်ခွဲသ ပြင့် တတိယာ ကေဝှစ်နာနှင့် ပဉာမီသာ ဝိဘတ်၏ နာအသက်ကိုပါ ယူးလာ၊ ဆိုလတ်၊ သုတ် ချုလည်း ဤနည်းပင်။

၁၉၂။ ပုံမဏ္ဍထာမခွ့ဗို့ ၁၁-သုတိပြင့် နောက် သ-ဝိဘတ်၊ သွေး-ဝိဘတ်တို့ နောင်းဓသာကြောင့် လည်းကောင်း၊ နာ ဝိဘတ်နှင့် နာအပြုနောင်းဓသာကြောင့် လည်းကောင်း ပုံမသွှေ့၊ ဂုံမ္မသွှေ့၊ ထာမသွှေ့၊ အခွ့သွှေ့ တို့၏ အစိတ်ပြစ်သော အ-သရကို အချို့၍ ၃-ပြု။

ပြယ်ကား-ပုံမဏ္ဍနာ၊ ပုံမဏ္ဍနာ၊ ပုံမဏ္ဍနာ၊ ကမ္မာနာ၊ ကမ္မာနာ၊ ထာမဏ္ဍနာ၊ ထာမဏ္ဍနာ၊ အခွ့နာ၊ အခွ့နာ တည်း။

ပြုပြုဓသာ ပြယ်ကား-ပုံမသာ၊ ပုံမနာ၊ ပုံမနာ၊ ကမ္မာသာ၊ ကမ္မာသာ၊ ထာမသာ၊ ထာမသာ၊ ထာမသာ၊ အခွ့သာ၊ အခွ့သာ၊ အ-ခွ့နာ၊ အ-ခွ့နာ တည်း။

မှတ်ချက်။ ၁၁၂-ပုံမဏ္ဍနာ၊ ပုံမဏ္ဍနာ စသည်နှစ်မျိုးတွင် ရွှေကား-ဇွဲမီ၊ နောက်ကား တတိယာဟူ၍ ခွဲခြားရှုမှတ်၊ အာအသ အ-စိုင်ကုလုန် အတွက် သီးခြားထုတ်သည်။

၁၉၃။ ယုဝါ အသိနာ-သုတ်ပြင့် ယုဝ သွေ့နောင် နှုံးသာ
သ-ဝိဘတ်ကို အချို့ ဗျာ-ပြု၊ ပြယ်ကား-ယူဝိနာ တည်း။

မပြုသာ ပြယ်ကား-ယုဝ တည်း။

၁၉၄။ နော-တွောတူမာ-သုတ်ပြင့် အတွေ့သွေ့၊ အာတုံး သွေ့တို့
နောင် နှုံးသာ သ-ဝိဘတ်ကို အချို့ ဗျာ-ပြု၊ ပြယ်ကား-အတွေ့နော
အာတုံမနော တည်း။

မပြုသာ ပြယ်ကား-အတွေ့သာ အာတုံမနာ တည်း။

၁၉၅။ သုဟိသု နှုက်-သုတ်ပြင့် ဓနာက် သ-ဝိဘတ်၊ ဟိ-ဝိဘတ်တို့
နှုံးသာကြောင့် အတွေ့သွေ့၊ အာတုံမ လွှေ့တို့၏အဆုံးစွဲ အချို့ နှုက်
အကွဲဖြေ၊ ပြယ်ကား-အတွေ့နောသု၊ အာတုံမစနသု၊ အတွေ့နော အာတုံ
မနော တည်း။

မလားသာ ပြယ်ကား-အတွေ့သု၊ အာတုံမသု၊ အတွေ့ဟို၊
အာတုံမဟို တည်း။

** ဝေရိနေသူ၏ နှုက်ဟူသော ယောဂိုဏာဂြိုင်း နှုက်အကွဲဖြေ၊
-က-အနုံနှုက်၊ န-သည် ဇန်နဝါရီ သိမေး။

၁၉၆။ သွားသာ နာ ပြဟ္မာ စ-သုတ်ပြင့် ပြဟ္မာသွေ့၊ အတွေ့သွေ့၊
အာတုံမသွေ့တို့နောင် နှုံးသာ သွားဝိဘတ်ကို နာ-ပြု၊ ပြယ်ကား-
ပြဟ္မာနာ အတွေ့နာ အာတုံမနာ တည်း။

၁၉၇။ ဗျာ-မာာနမေနာနွားခေါ်သော ခုတိယာယံ-သုတ်ပြင့်နောက်
ခုတိယာဝိဘတ် နှုံးသာကြောင့် (ကထိတာ နှုက်ထာန ဝိသယ
ပြစ်သော) ဝါ-ဆိုအပ်ပြီးကို ဓနာက်ထပ်ဆိုရာ အနွားခေါ်သွေ့၌ ဣမသွေ့၊
တေသွေ့တို့ကို နေ-ပြု။

** ဣမ-၌ ပြယ်ကား - ဣမံ ဘိက္ခုံ ဝိနယ်များပယ၊ အထောင်
ဓမ္မများပယ၊ ဣမံ ဘိက္ခုံ ဝိနယ်များပယ၊ အထောင် ဓမ္မများပယ
တည်း-ဟု ယူဉ်ဝပ်လေး။

** တေသွေ့၌ လည်း။ တံ့ ဘိက္ခုံ ဝိနယ်များပယ၊ အထောင် ဓမ္မံ
ဓမ္မများပယ၊ ငွေတံ့ဘိက္ခုံ ဝိနယ်များပယ၊ အထောင် ဓမ္မများပယ
တည်း-ဟု ယူဉ်ဝပ်လေး။

၁၉၈။ ကိသာ ကော သမ္မာသု - သုတ်ပြုင့် နောက်ခပ်သိမ်းသာ
ဝိဘတ်တို့နှောင်းစသာကြောင့် ကိုသွေ့ကို ကု-ပြု၊ ပြယုဂ်ကား - ကော
ကျေ ကား ကာဇယား ကံး ကာနို ကေန စည်း၊
မှတ်ချက်။ ။လိုင် သုံးပါးလုံးတို့၏ ရုပ်ဇော်ကို အာမိဒီပက ပြုင့် ပြသည်။

၁၉၉။ ကို သသ္ဌာ ဝါ နိတ္ထိယံ-သူတ်ပြင် ဓနာက် သ-ဝိဘတ်၊
သို့-ဝိဘတ်ဘုံးနှင့်အောင် ပုဂ္ဂိုင်၊ န ပုဂ္ဂိုင်္ခာပြစ်အော ကို သွေ့ကို
အချို့။ ကို ပြု၊ ပြယ်ကား၊ ကိုသာ ကိုသွေ့ တည်။

မပြုသော ပြယိုဂ်ကား-ကထာ၊ ကသိုံး တည်း။

“ကသာ၊ ကသုံး၏ ရွှေထိုလိုင်ပြစ်သာကြောင့် ကိုပြု။

၂၀၀။ ကိပ်သီသု သဟ နပုံသကေ-သူတ်ဖြင့် နပုလ္လာင်း စနာက်
အံဝိဘတ်၊ သိဝိဘတ်တို့ နှောင်းသောကြောင့် ဂိဘတ်နှင့်တက္က ကိုသွားကြို
ကို-ပြ။

ပြယ်ကား-ကီး၊ ကီးတည်။

* * ගොව ග්-ව් අ ප්ලියිං මහුත්තෙවාම ගැඹාදු ගී. මුද්‍රා

၂၀။ ကုမသိဒ်ဝါ သူတ်ပြင့် နပုလ္လာင် ၌ နောက် အပိုဘတ်၊ သိပိုဘတ်တို့ နှောင်းသောကြောင့် ဝိဘတ်နှင့်တက္က ကုမသွေ့ဂါကို အချို့လှုံးပြု၍
ပြယ်ကား-ကုံး၊ ရှုံး တည်း။

ପ୍ରିୟା ପ୍ରିୟଗାଃ-ତୁମ୍ ତମ୍ ତମ୍

၂၀၂။ အမှသာဒု-သုတေပွင့် နပ္လိုင်းစနာက် အံဝိဘတ်၊ သိပိဘတ်
တို့ နှောင်းသောကြောင့် ဝိဘတ်နှင့်တက္က အမှသာဒ္ဓါက္ခိ အခါး။ အံ့-ပြု။

ပြယိုဂ်ကား-အော်၊ အော် တည်း။

မပြုသော ပြယ်ကားအမံ၊ အမံ တည်းန

၂၀၃။ သူမှာမှ ထာ-သုတ္တုပြင်းနောက် သုရိဘတ်နှောင်းသော
ကြောင့် အမှာသွေ့ကို အခါး၊ အသွား-ပြု၊ ပြယ်ကား-ဘဏ္ဍာဂျွဲသူ ယာ
တဝ တည်း။

*** ഒരു വിവരിക്കാൻ മനസ്സിൽ തന്നെയും അല്ലാം

၂၀၄။ နံမ့် တိစတ္တနိတ္ထံ တိသာဓတသာ-သုတ္ထံပြင့် ဗုတ္ထံလိုင်၌ နောက် နံဘာတ် နှောင်းသောကြောင့် တိသချိုာသွှေ့ကို တိသာ-ပြု စတုသချိုာသွှေ့ကို စတသာ-ပြု၊ ပြယုဂ်ကား-တိသာနဲ့ စတသာနဲ့ တည်။

* * * တိအောင်၊ စတုနဲ့ တို့၏ ဗုတ္ထံလိုင်မဟုတ်သောကြောင့် တိသာဓတသာ ပြု။

၂၀၅။ စတုနဲ့-ဟု ပိဋက္ခ ကုတ္ထံလိုင် အဖွဲ့သားစွာ လာသောကြောင့် ကုတ္ထံလိုင်၌ စတုနဲ့ရပ်ပရီ ဟု ဆန္ဒကျင်ဘက် ပစ္စ၊ ဒါဟရဏပြု၍ ပြမ်းသည် ယေဘုယျနည်း ဟူ၍မှတ်။

၂၀၆။ တိသောဓတသော ယောမ့် သဝိဘတ္ထိနဲ့-သုတ္ထံပြင့် ဗုတ္ထံလိုင်၌ နောက် ယောပံ့ဘတ် နှောင်းသောကြောင့် တိသချိုာသွှေ့ကို ပိဘတ်နှင့်တက္ခ တိအောင်နှင့်တက္ခ တိသာ-ပြု၊ စတုသချိုာသွှေ့ကို ပိဘတ်နှင့်တက္ခ စတသာ-ပြု၊ ပြယုဂ်ကား-တိသောဓတ် စ လာသော တည်း။

၂၀၇။ တိ-တိစတ္တာရို နပုံသကော-သုတ္ထံပြင့် န ပူလိုင်၌ နောက် ယောပံ့ဘတ် နှောင်းသောကြောင့် တိသချိုာသွှေ့ကို ပိဘတ်နှင့်တက္ခ တိအောင်၊ စတုသချိုာသွှေ့ကို ပိဘတ်နှင့်ပေါက္ခ စတ္တာရို-ပြု။

ပြယုဂ်ကား-တိအောင် ဖော်ရှု တည်း။

၂၀၈။ ပုံမော်သာ စတ္တာဇာ-သုတ္ထံပြင့် ပူလိုင်၌ နောက် ယောပံ့ဘတ် နှောင်းသောကြောင့် တိသချိုာသွှေ့ကို ပိဘတ်နှင့်တက္ခ စတသာ-ပြု၊ စတုသချိုာသွှေ့ကို ပိဘတ်နှင့်တက္ခ စတ္တာဇာ-ပြု။

ပြယုဂ်ကား-တိသော စတ္တာဇာ တည်း။

၂၀၉။ စတုဇာ ဝါ စတုသာ-သုတ္ထံပြင့် ပူလိုင်၌ နောက် ယောပံ့ဘတ် နှောင်းသောကြောင့် စတုသွှေ့ကိုပိဘတ်နှင့်တက္ခအခါး စတုဇာ-ပြု။

ပြယုဂ်ကား-စတုဇာ ဇန် သဝိဇာယ တည်း။

* * * စတုဇာ နိမိတ္တနာ့သွာ့သာသီး၌ စတုဇာကား နပုံလိုင်ပြစ်လျက် လိုင်ပဲလ္လာသအားပြင့် ပြီးသတည်း။

၂၁၀။ မယမသွှေ့မှသာ-သုတ္ထံပြင့် ဇန် ပုံမော် ဇယာပိဘတ် နှောင်းသောကြောင့် အမှုသွှေ့ကိုပိဘတ်နှင့်တက္ခ အခါး၊ မယံ-ပြု၊ နောက် ခုတိယားယာပိဘတ် နှောင်းသောကြောင့် အမှု-သွှေ့ကို ပိဘတ်နှင့်တက္ခ အခါး၊ အသွှေ့-ပြု။

ပြယုဂ်ကား-မယံ၊ အသွှေ့ တည်း။

ပြုသော ပြယုဂ်ကား-အမော့တည်း။

၂၁၀။ နံသေ သူသွာက် ဖမ်းသုတေပြင့် နောက် နံဝါဘတ်နှောင်းသော ကြောင့် အမှုသွှေ့ကို ဝိဘတ်နှင့်တက္ခာ အခါး။ အသွာက်-ပြု၊ နောက် သ- ဝိဘတ်နှောင်းသောကြောင့် အမှုသွှေ့ကို ဝိဘတ်နှင့်တက္ခာ အခါး။ မမံ-ပြု။

ပြယ်ရကား-အသွာက်၊ မမံ တည်း။

မပြုသော ပြယ်ရကား-အမှုသွာက်၊ မမ တည်း။

၂၁၁။ သီမှ-ဟံ-သုတေပြင့် နောက် သီဝိဘတ် နှောင်းသောကြောင့် အမှုသွှေ့ကို ဝိဘတ်နှင့်တက္ခာ အဟံ-ပြု၊ ပြယ်ရကား-အဟံ တည်း။

၂၁၂။ တူမှုထာ တုံး တူမံမှုစ-သုတေပြင့် နောက်အံဝိဘတ်၊ သီဝိဘတ် နှောင်းသောကြောင့် တူမှုသွှေ့ကို ဝိဘတ်နှင့်စက္ခာ တုံး-ပြု၊ တူ-ပြု။

ပြယ်ရကား-တုံး၊ တူ တည်း။

-အံ-သီ နှစ်မျိုးလုံး၌ပင် တုံး၊ တူ နှစ်မျိုးလုံး စီရင်နှင့်သည်။

၂၁၃။ တယာ တယိနံ တွဲဝါ တယာ-သုတေပြင့် တူမှုသွှေ့၏ တယာ ကပြု၊ တယိအပြုတို့၏ တ-အကွဲရကို အခါး။ တွဲ-ပြု၊ ပြယ်ရကား-တူယာ၊ တူယံ တည်း။

မပြုသော ပြယ်ရကား-တယာ၊ တယိ တည်း။

၂၁၄။ သူမှု တူမှု-သုတေပြင့် နောက် သူဝိဘတ် နှောင်းသော ကြောင့် တူမှုသွှေ့ကို ဝိဘတ်နှင့်တက္ခာ အခါး။ တူမှု-ပြု၊ ပြယ်ရကား-ပတ္တာ နှီသံသယံ တူမှု တည်း။

• တူယာ-၌ ဝါသွှေ့ လိုက်လာမြင်းကြောင့် မပြု။

၂၁၅။ နှေ့နှေ့နှေ့ နှေ့ ယောမှု ပုဂ္ဂမေ-သုတေပြင့် နောက် ပုဂ္ဂမာ ယောဝိဘတ် နှောင်းသောကြောင့် နှေ့-ပစ္စည်း။ နှေ့ပစ္စည်းတို့ကို ဝိဘတ် နှင့် တက္ခာ အခါး၊ နှေ့-ပြု၊ ပြယ်ရကား-ဂစ္ဆန္တာ၊ ဂုဏ်ဝါဒ္ဓာ တည်း။

မပြုသော ပြယ်ရကား-ဂစ္ဆန္တာ၊ ဂုဏ်ဝါဒ္ဓာ တည်း။

၂၁၆။ တံ နံမှု-သူ၍ပြင့် နောက် နံဝါဘတ် နှောင်းသောကြောင့် နှေ့ပစ္စည်း၊ နှေ့ပစ္စည်းတို့ကို ဝိဘတ်နှင့်တက္ခာ အခါး။ တံ-ပြု။

ပြယ်ရကား-ဂစ္ဆန္တာ၊ ဂုဏ်ဝါဒ္ဓာ တည်း။

မပြုသော ပြယ်ရကား-ဂစ္ဆန္တာနံ၊ ဂုဏ်ဝါဒ္ဓာနံ တည်း။

၂၁။ တောတာတိတာ သသ္ဌသိုံနာသူ-သုတ်ပြင့် နောက် သ-
ရိဘတ်နှုန်းသောကြောင့် အဲပစ္စည်း၊ နှဲပစ္စည်းတိုက်ပိုဘတ်နှင့်တက္ကာချို့
တော့ပြု၊ နောက် သွာဝိဘတ် နှုန်းသောကြောင့် အဲပစ္စည်း၊ နှဲပစ္စည်း
တိုကို ပိုဘတ်နှင့်တက္ကာ အချို့။ တာ့ပြု၊ စနာက် သို့ပိုဘတ် နှုန်းသော
ဝကြောင့် အဲပစ္စည်း၊ နှဲပစ္စည်းတိုကို ပိုဘတ်နှင့်တက္ကာ အချို့။ တို့ပြု၊ နောက်
နာဝိဘတ် နှုန်းသောကြောင့် အဲပစ္စည်း၊ နှဲပစ္စည်းတိုကို ပိုဘတ်နှင့်တက္ကာ
အချို့ တာ့ပြု။

ପ୍ରଯାନ୍ତି-ଗୁହାତାଙ୍କ ଦୂରାଜା ପୁରାଜା ଦୂରାଜା ପୁରାଜା
ଦୂରାଜା ପୁରାଜା ଦୂରାଜା ତମ୍ଭା ॥

မှတ်လျက်။ ၂၅၈၈။ ၁၇၄၃ ယထာက္ခာ စာစုံကျွော့ ရရှိသား ပါ
သည်၊ သမဘာပါပီး ရှင်းလင်းပြီးသူတို့ အတူက်တား-
တောတာ ။။ နာသု - သုတ်ဖြင့် နောက် သဝိဘတ်၊ သွာဝိဘတ်၊
သွေးဝိဘတ်၊ နာဝိဘတ်တို့ နှောင်းသာကြောင့် နှဲပစ္စည်း၊ နှဲပစ္စည်းတိုကို
ဝိဘတ်နှင့်တက္ခာ စာစုံအတိုင်း အချို့ တောပြု၊ တာပြု၊ ထိပြု၊ တာပြုဟု
ဆိုပါ။

၂၁၈။ နွှေ့အံ ဂေ-သူတိပြု နောက် ၈-အမည်ရှိသော သီပိတ်
နှောင်းသောကြောင့်နဲ့ပစ္စည်း၊ နှောပစ္စည်းတိုကို ဝိဘတ်နှင့်တက္ကာ ခု-ပြု၊ ခု-ပြု၊
ဘု-ပြု၊ ပြုယျာကား-ဓဟာဂ္ဂာ ဘောဂ္ဂာ၊ ဘောဂ္ဂာ၊ ဓဟာဂ္ဂာ၊
ဓဟာဂ္ဂာ၊ ဘောဂ္ဂာ၊ ဘောဂ္ဂာ၊ ဘောဂ္ဂာ၊ ဘောဂ္ဂာ၊ ဘောဂ္ဂာ၊

၁၁။ ယောမှု ဖွံ့န် ၂၂၀၀၉၂-သုတိပြင် ဝနာက် ယောရိဘတ်နှောင်း
ခသာကြောင်း ဒီသချောသဒ္ဓဂါဠိ ပိဘတ်ဆုံးတက် ၁၅၀-ပြီ၊ ၁၇၅-ပြီ။

ပြယိုင်းကား-ဒေဝါ နှင့် တည်းမြေ

မှတ်သူက်။ ॥ပဋိမာ၊ ဒုတိယာ နှစ်မျိုးလုံး၏ပင် အုပေါ်၊ ဓမ္မ-ခြိုင်ထည်ဟု
သိရန် ပုဂ္ဂိုလ် ပစ္စစ်-ဟု ဆုံးပါသည်။

၂၂၀။ အုပိန္ဒီ ၀၇-သုတေသနက်နံပါဘတ်နှောင်း၊ သာကြား၊
ခီသားသွေ့ကို ရိဘတ်ဆင်တက်အပါး၊ အိုး-ပြေ၊ ပြယ်ကား-အိုးတည်း။

မရှိသာ ပြယ်ဂါး-၁၇၂ တည်း။

၂၂၁။ ဖုန်း ရှည်-သူတ်ပြင့် နောက် နံပါတတ် နှောင်းသော ကြောင့် ရာဇာဌ္ခိုက်နှင့်တက္က အခါး၊ ရည်-ပြု၊ ပြယ်ကား၊ ရည်တည်း၊ မပြုသော ပြယ်ကား-ရာဇာနံတည်း။

၂၂၂။ နာသွားသူ ရည်-သူတ်ပြင့် နောက် နာဝိဘက်၊ သွားဝိဘက်တို့ နှောင်းသောကြောင့် ရာဇာဌ္ခိုက် ပိုက်နှင့်တက္က ရည်-ပြု၊

ပြယ်ကား-ရည် တတ်၊ ရည် နီယံ့ တည်း။

၂၂၃။ ရေည် ရည်သွေး ရာလိနောဓား-သူတ်ပြင့် နောက် သ.ဝိဘက် ဓနှောင်းသောကြောင့် ရာဇာဌ္ခိုက် ပိုက်နှင့်တက္က ပုံည်း၊ ရည်သွေး၊ ရာလိနော-ပြု၊ ပြယ်ကား-ရည်၊ ရာလိနော တည်း။

၂၂၄။ သို့မှ ရေည် ရာလိနိ-သူတ်ပြင့်-နောက် သို့ဝိဘက် နှောင်းသောကြောင့် ရာဇာဌ္ခိုက် ပိုက်နှင့်တက္က ရည်-ပြု၊ ရာလိနိ-ပြု၊
ပြယ်ကား-ရည်၊ ရာလိနိ တည်း။

၂၂၅။ သမာဓသာ ဘ-သူတ်ပြင့် သမာသိဇာရာ ရာဇာဌ္ခိုက် (၂၇- ရာဇာဌ္ခိုက်) ဆိုခဲ့ပြီး * နာသွားသူရည် စသော နိစ္စာဒေသတို့သည် အခါး၊ သာ-ဟု ပိုကပ်အစီအရင်ကို ပြသည်။

ပြယ်ကား-ကာသီ ရည်၊ ကာသီရည်၊ ကာသီ ရည်၊ ကာသီ ရည်တည်း။

မပြုသော ပြယ်ကား-ကာသီရာဇာဌ္ခိုက်၊ ကာသီရာဇာဌ္ခိုက်၊ ကာသီရာဇာဌ္ခိုက်၊ ကာသီရာဇာဌ္ခိုက် တည်း။

၂၂၆။ သို့မှ တူမှာမှာနံ တယိုဗယို-သူတ်ပြင့် နောက် သို့ဝိဘက် ဓနှောင်းသောကြောင့် တူမှာသွေးကို ပိုက်နှင့်တက္က တယိုဗယို၊ အပူသွေးကို ပိုက်နှင့်တက္က မယိုဗယို-ပြု၊ ပြယ်ကား-တယိုဗယို၊ မယိုဗယို-တည်း။

၂၂၇။ အံမှု တံမံ တရံ မမံ-သူဘ်ပြင့်နောက်အံဝိဘက်နှောင်းသော ကြောင့် တူမှာသွေးကို ပိုက်နှင့်တက္က တံပြု၊ တရံပြု၊ အပူသွေးကို ပိုက်နှင့်တက္က မယိုဗယို-ပြု၊ ပြယ်ကား-တယိုဗယို၊ တယိုဗယို-မယိုဗယို-တည်း။

၂၂၈။ နာသွားသူ တယာ၊ ပယာ-သူတ်ပြင့် နောက် နာဝိဘက်၊ သွားဝိဘက်တို့ ဓနှောင်းသောကြောင့် တူမှာသွေးကို ပိုက်နှင့်တက္က တယာပြု၊ အမှာသွေးကို ပိုဘ်နှင့်တက္က မယာ-ပြု၊ ပြယ်ကား-တယာကတံ၊ တယာ နီယံ့၊ မယာ၊ ကတံ၊ ပယာ နီယံ့ တည်း။

မှတ်ချက်။ ရိပ်တိကဲ့၊ အစဉ်ကျစေရန် ရည်ရွှေး၍ ထုတ်ဆောင်သည်။ မိမိ နှစ်သက်သလို ထုတ်ဆောင် နိုင်ပါသည်။ အရာရှုမှာ ဤနည်းသာ မှတ်ပါ။ ဝနာက်ကလည်း ဝါသဒ္ဒါများအတွက် ပိုကပ်ပုံစံ များကို ဤသို့ပင် ခြားနားခဲ့ပါသည်။

၂၂၉။ တဝ မမ တုယုံ ပယုံသေ - သုတ်ဖြင့် နောက် သဝိဘတ် နှောင်းသောကြောန် တူမှသဒ္ဒါကို ပိုဘတ်နှင့်တက္က တဝ-ပြု၊ တုယုံ-ပြု၊ အမှုသဒ္ဒါကို ပိုဘတ်နှင့်တက္က မမ-ပြု၊ ပယုံ-ပြု၊ ပြယုဂ်ကား-တဝ၊ တုယုံ၊ မမ၊ ပယုံ တည်း။

၂၃၀။ ငံကို နံပါး - သုတ်ဖြင့် နောက် နံပိဘတ် နှောင်းသော ကြောင့် တူမှသဒ္ဒါ၏ အဓိတ်ဖြစ်သော သရကို ပိုဘတ်နှင့်တက္က ငံ-ပြု၊ ငါကံ-ပြု၊ အမှုသဒ္ဒါ၏ အဓိတ်ဖြစ်သောသပါကို ပိုဘတ်နှင့်တက္က ငံ-ပြု၊ ငါကံ-ပြု၊ ပြယုဂ်ကား-တုမ္မာ၊ တူမှုံးကံ၊ အပုံ၊ အမှုံကံ တည်း။

** တူမှု-အမှု နှစ်ပျိုးလုံး၌ပင် ငံ၊ ငါကံပြုနိုင်သည်ဟုသိရန် ရုတ္တို့ ပစ္စာကံဟု ဆိုးသော အထက်သုတ်နှုံးလည်း ဤနည်းပင်။

=ဤ၌ တူမှု၏ အဓိတ်ကို ပိုဘတ်နှင့်တက္က ငံ-ပြု၊ အမှု၏အဓိတ်ကို ပိုဘတ်နှင့်တက္ကငါကံ-ပြုဟူသော ယထာသချိန်းကို ပဆိုလိုအပ်-ဟူလို့။

၂၃၁။ ဒုတိယ ယောမှု ဝါ-သုတ်ဖြင့် နောက် ဒုတိယ ယော ဒုတိယ ယောက်နှုံးသောကြောင့် တူမှသဒ္ဒါ၏ အဓိတ်ဖြစ်သော သရကို ပိုဘတ် နှင့်တက္က အခါး။ ငံ-ပြု၊ ငါကံ-ပြု၊ အမှုသဒ္ဒါ၏ အဓိတ်ဖြစ်သောသရကို ပိုဘတ်နှင့်တက္က အခါး။ ငံ-ပြု၊ ငါကံပြု၊ ပြယုဂ်ကား-တုမ္မာ၊ တူမှုံးကံ၊ အပုံ၊ အမှုံကံ တည်း။

မပြုသော ပြယုဂ်ကား-တုမ္မာ၊ အမေ့ တည်း။

၂၃၂။ အပါဒါ ဓား ပဒေတက်ဝါကျွေးဟူသော သုတ်ကား လိုက်သုတ်တည်း။ ဝါ-ဝနာက်နောက်သုတ်သို့လိုက်သော အဓိကာရသုတ် ဟူ၍ သိဇ္ဈာ၊ မှတ်လေး။

** အနက်ကို သိကြောင်းပြုသော သျာဗျား၊ တျာဗျား တို့သည် ပုံ့မည်၏သျာဗျား၊ တျာဗျားပုံ့တို့၏ အပေါင်းသည် ဝါကျွေးည်။

၂၃၃။ ယောနံဟိသ္ဌပဉ္စများ ဝေါနာ-သုတ္တုပြင့် ဝနာက်ပဉ္စမီ ဟိမ္မတစ်ပါးသော ယောဝိဘတ်, နံဝိဘတ်, ဟိဝိဘတ်တို့ နှောင်းသောကြောင့် “ဂါထာ ပါဒ် အစမဟုတ်သော ပုံပိနာ်နှောင်းသော တ်ခုသော ဝါကျွှေ့ တည်သော” တူမှုသွှေ့ကို ဝိဘတ်နှင့်တက္က အခါ. ဝေါ-ပြု၊ အမှုသွှေ့ကို ဝိဘတ်နှင့်တက္က အခါ. နော-ပြု။

ပြယုဂ်ကား-တို့ဌထ ဝေါ၊ တို့ဌာမ နော၊ (ပွဲမာ)၊ ပသာတိ ဝေါ၊ ပသာတိ နော(ခုတိယာ)၊ ဒီယတော်နော(စတုတို့)၊ ဓနံ ဝေါ၊ ဓနံ နော(ဆွဲ့)၊ ကတ် နော(တတိယာ) တည်။

မပြုသော ပြယုဂ်ကား-

တို့ဌထ တူမော၊ တို့ဌာမ မယံ (ပွဲမာ)။

ပသာတိ တူမော၊ ပသာတိ အမော (ခုတိယာ)။

ဒီယတော့ တူမှု၊ ဒီယတော့ အမှု၊ (စတုတို့)။

ဓနံ တူမှု၊ ဓနံ အမှု (ဆွဲ့)။

ကတ် တူမောဟို၊ ကတ် အမောဟို (တတိယာ) တည်။

**နိဿ္ဌာနဲ့ တူမောဟို၊ နိဿ္ဌာနဲ့ အမောဟို ၌ ပဉ္စမီပြစ်သောကြောင့် ဝေါး နော-ပြု။

**မလွှာ ဘို့က္ခာ။ နမ နွှာဖိန္ဒာ၊ တူမောဟို ပုညံ့ ပသာတိ အနွှက် ၌ ဂါထာ ပါဒ် အစပြစ်သောကြောင့် ဝေါ-ပြု။

**တူမော ဘို့ဌထ၌ ပုံပိနာ် မနှောင်းသောကြောင့် ဝေါ-ပြု။

**ဒေဝဒတ္ထာ တို့ဌတိ ဂါမော၊ တူမော တို့ဌထ နှုတေသနဲ့ တစ်ခုသော ဝါကျွှေ့ မတည်သောကြောင့် ဝေါ-ပြု။

—သဝိဘတ္တိနဲ့သွှေ့ကို လိုက်လာခြင်းကြောင့် အရဟတိ ဓမ္မာ တူမှု၊ နိဿ္ဌာနဲ့၊ အရဟတိ ဓမ္မာ အမှာ၊ ဒီသာနဲ့ ၌ ဝိဘတ်နှင့်တက္က မပြစ်သော ၌ ကြောင့် ဝါ-တူမှု-အမှုနှင့် နံဝိဘတ်အကြား၌ ဒီသ သွှေ့ကြားနေသော ကြောင့် ဝေါး နော-ပြု။

၂၃၄။ တေမေ နာဝသ-သုတ္တုပြင့် နောက် နာဝိဘတ်, သဝိဘတ် ဓနာ်နှောင်းသောကြောင့် “ဂါထာပဲဒ် အစမဟုတ်သော ပုံပိနာ်နှောင်း သော တစ်ခုသော ဝါကျွှေ့ တည်သော” တူမှုသွှေ့ကို ဝိဘတ်နှင့်တက္က အခါ. ဓမ္မာ-ပြု၊ အမှုသွှေ့ကို ဝိဘတ်နှင့်တက္က အခါ. ဓမ္မာ-ပြု။

ပြယ်ကား—

ଗତ୍ୟ ଦୋ ଗତ୍ୟ ଭୋ (ତତ୍ତ୍ୟା-ଫା)॥
ଶିଖଦେ ଦୋ ଶିଖଦେ ଭୋ (ଫର୍କୁଷ୍ଟୀ-ଵା)॥
ପନ୍ଥ ଦୋ ପନ୍ଥ ଭୋ (ଶକ୍ତି-ଵା) ତର୍ଣ୍ଣ:॥

ပြောသာ ပြယ်ကား-

କଟ୍ ତାଯାର କଟ୍ ପାହା (ଫା)
ଶିଖତେ ତାର ଶିଖତେ ମନ (ଲା)
କଣ୍ ତାର କଣ୍ ମନ (ଲା)

၂၃။ အန္တာဝဒသ-သုတေသန (ကထိတာ နှကယန ပီသယ ဖြင့်
သာ)ဆုံးအပ်ပြီးဘုံးနာက်ထပ်ဆုံးများ အန္တာဝဒသ၌တစ်ဖန်စိရင်ခြင်းကြောင့်
တမေသာဒါ၊ အမှသဒါတို့၏ ပဒေတာ ပရအာအားလုံးကို အပြုံး

ပြယ်ကား-ဝါမော တူမှု ပရိဂုဏ်ဘာအထောင်ပဒေ၏ ၁၀၁-၁၄၂
စာ့၊ တည်။

ପତ୍ରାଙ୍କ ॥ ॥ “ଓମେ ତଥ୍ ପର୍ବତୀରୁହାନୀଃ ଗତିତା-ତାନ୍ତଃ ॥

“အထောင်ပဒေဝါ စိုး ပရိုဂ္ဂမယာကား အနုကထုန်-
ထည်း။

ଅନ୍ତରୀଳରେ ଆଶାପଦେଶକାରୀ-ଯତ୍ନୀ

କୌଣସି ପାଇବା ପାଇବା ହେଉଥିଲୁ ଯାଏଇବେ

၂၃၆။ သပ္ပါးပွဲမန္တ၁၀၁-သုတိပြင် အန္တာဒေသ(၁၀၁-ကထိတာ နှကယနအဖါ) ပြစ်သော်လည်း ရွှေးပုံ့ပုံသင်ရှာရှိသော ပွဲမန္တပုံ့ပုံနောင် နှုန်းသော တုမ္မသွေး၊ အမှုသွေးတို့ကို “ပဒေတာ ပရအာဝာဒသပြစ် သော ၀၀၈။ နောက်၊ ၂၆ အခါး၌။

ပြယ်ကားဝါဒ ပင့် တုမှာက် အထော နိုင်ရ ကမ္မလာ
ဝါ တည်း။

ଓପ୍ପିଯା ପ୍ରିୟଦିତ୍ୟାଃ-ଆମେତା ଫଗନ୍ଦ ଗମ୍ଭୀରା ତମାକ୍ ତର୍ଯ୍ୟଃ

*** ပဋိတေသနကို အစထာ ကမ္မလာ ဝေါ၌ ရှေ့ပြို ထင်ရှား
ဖို့ သပ္ပါယ်မပြုခဲ့သာကောင် ဤသတ်မှတ် ဝေါဘပ်ကိုဖို့ရှုံး၊ ဆိုပါ

“အန္တာဒေသ” သုတေသနသာ စိမ်းသည်၊ အကောင်သည် အန္တာဒေသကို ထွန်းပြုခြင်းရှာသာဖြစ်၍ ဝါကျော်အံတ်အပိုင်းဖြစ်သော ဝါကျောဝယ် ပဟုတ်ရကား ကမ္မလော ဟန္တာသာ ပင့်မန္တ၏ သပုံ့ဖွံ့ဖြစ်။

*** ပင္း၏ နဂါရေ တူမှုကဲ့ အဆောင်ပွဲမဲ့ ဂါမေ ပေါ်၌ အန္တာဒေသလည်းဖြစ်၏ သပုံ့လည်းဖြစ်လျက် ပွဲမန္တ၏ ပဟုတ်သောကြောင့် ဤသုတေသန၏ ဝါမြို့၊ ရွှေးသုတေသနသာ စိရင်သည်။

၂၃၇။ နစ်ဝါယာ ကော ယောဂေး-သုတေသန၏ စ.၎.၂-ဟ-အယ-
ဝေဟျာဝယာ နိုပါတ်ပုံ့နှင့်ယှဉ်ရှုံး တူမှုသွေး အမှုသွေး ပေါ်ကို ပဒေ ကတာ
ပရအာဒေသဖြစ်သော ဝါ၊ နော၊ ကော၊ မေ အပြု့တူကို မပြု၏။

ပြယုဂ်ကား—

ဂါမေဘတ် စ ပရိုဂ်ဟော၊ မမ စ ပရိုဂ်ဟော၊
ဂါမေမာဘတ် ဝ ပရိုဂ်ဟော၊ မမ ဝ ပရိုဂ်ဟော၊
ဂါမောဘ ဝဘ ပရိုဂ်ဟော၊ မမဘ ပရိုဂ်ဟော၊
ဂါမောဘ ဝ ပရိုဂ်ဟော၊ မမဘ ပရိုဂ်ဟော၊ ဂါမော
ဘဝဝ ပရိုဂ်ဟော၊ မမဝဝ ပရိုဂ်ဟော တည်း။
နိုပါတ် ပုံ့နှင့်ယှဉ်ရှုံး ဤသွေး တို့အတူသာတည်း။

*** ဂါမောဓတော ပရိုဂ်ဟော၊ နဂါရွှေ မေ ပရိုဂ်ဟာ၏ စ အီ
တူနှင့် မယှဉ်သောကြောင့် ဤသုတေသန၏ မတားမြစ်။
မှတ်ချက်။ ။နိုပါတ်တူသည် ရွှေပုံ့ကိုသာ ယှဉ်ရိုးဖြစ်၍ ဤပြယုဂ်တူ၌
တူဗ္ဗ-အမှုတူနှင့် အတူတွဲစွေး၍ ဆုံးဖောကာမူ မယှဉ်ဟုသိလေ။

၂၃၈။ အသနတ္ထနာဂလာ စ စန် - သုတေသန၏ စိသဓာတ်၏ အနက်
တူတွင် ပျက်စိဖြင့် ကြည့်ရှုခြင်းမဟုတ်သော ရည်ညွှန်းခြင်း၊ ရည်ရော်
ပမြဲဗုံးခြင်း ဟန့်သော အသနတ္ထကို ယှဉ်အပ်သည်ရှုံးသော တူမှုသွေး အမှု
သွေး ပဒေ ကတာ ပရအာဒေသဖြစ်သော ဝါ၊ နော၊ ကော၊ မေ မေ
အပြု့တူကို မပြု၏။

ပြယုဂ်ကား-ဂါမော တူမေ ဥ္ဓားသာ ဂတော့ဂါမော အမူဗ္ဗားသာ
ဂတော့ တည်း။

*** ဂါမော ဝေါ အာလောစော်-ဂါမောနာ အာလောဒော်
ပျက်စိဖြင့် ကြည့်ရှုခြင်း။ အာလောစန် ဖြစ်သောကြောင့် ဤသုတေသန၏
မတားမြစ်။

၂၃၉။ အာမန္တက် ပုံဗ္ဗာသနဲ့ဝ-သူတ်ဖြင့် တုမှုသွေး၊ အမှုသွေး၊
တို့တို့ ပဒ ထော ပရ ဘာဇာသအဖြစ် စီရင်ရှုံး တုမှုသွေး၊ အမှုသွေးတို့၏
ရွှေ့ဖြစ်သော အာလုပ်ပုဂ္ဂသည်၊ ထင်ရှားမရှိသကဲ့သို့ ဖြစ်၏၊ ၀၇-ရှိမှ
မကြ၏။

ပြယ်ကား-ခဒေသတွေ တင် ပရိဂုဏ်ဘာ တည်း။

*****ဗုဒ္ဓဝါရီ** သင်္ကာလုပ်မှုပါလျှင် ဖုန်း ဟူသော အနက်နေက်၍
အာလုပ်၏ ကျေပျောက်သွားခြင်းကြောင့် ရွတ်ဆိုနိုင်ဖွဲ့ယ် ဖုန်း-ဗုဒ္ဓ ပါ
သဖြင့်မှုတား၊ ထင်ရှားပရီသဂ္ဗာသို့သာ ဖြစ်ပါသည်၊ ရွတ်ဆိုရခြင်း ဥစ္စာရက
ဖြစ်စေသတည်၊ ဟု ဖြောဆိုခြင်းအကျိုး ရှိသည်။

၂၄၀။ န သာမညဝစ်မေကးထွေ - သူတိဖြင့် တူသော တည်နှုန်သာ နောက်ပုံရှိလျှင် သာမညကို ဖော်သာ ရှေးအာလုပ်ပုံစံသည် အသနကဲ့သို့ဖြစ် ဝါ-သန ပြစ်သည်။

ပြယ်ကာ-မူရစ်ငိုး၊ ၈၁။ ၂၀၁၄ ခုနှစ်၊ ဧပြီလ။

***အေဒတ္ထ မာကဝက ထဝ ပရိဂုဟာ၌ အေဒတ္ထ ဟူသော
ရွှေ အာမန္တကပုံသည်၊ ကေထွေ ဖြစ်သော်လည်း “ဝိသသ ဖြစ်သော
ကြောင့်” မာကဝက ပုံစံကဲ့သို့ပင်၊ အသန္တ-ဘဏ္ဍာ တည်ပြန်သည်၊ ထို့
ကြောင့် တူမှုသွေးသည် ပဒေတာ ပရု မဖြစ်၊ ထွေ-မပြုခိုင်လော

*** ၁၁၀၁၁ ယညာတွဲ တူမှု ပရီဂိုလော-၌ အာမန္တက နှစ်ပုံးတို့
ကေတ္တ မဖြစ်သောကြောင့် သန္တ ဖြစ်သော်လည်း တူမှုသွေ့ကို တေ-မပြ။

၂၄၁။ မဟူသူ ၁၇-သုတ်ဖြင့် တူသော အနက်ရှိသော အာလုပ်ပုံး
ငန္တာင်းနှင့် မဟူဝါစ်လည်း ပြစ်၊ သာမည့် အနက်တော်လည်း ပြစ်သော ခြေ
အာလုပ်ပုံးသည် အချို့ ထင်ရှားပရီသကဲ့သို့ ပြစ်၏၊ အချို့ကား ထင်ရှား
ရှိသကဲ့သို့ ပြစ်၏။

-ထင်ရှားပရီစုံပြယုဂ်ကား-ပြောဟွကာ ဂုဏ်ဆောင်ရွက် တူမှုကံး ပရီဂိုလော-
ကော် တည်း။

-ထင်ရှားရှိစုံပြယုဂ်ကား-ပြောဟွကာ ဂုဏ်ဆောင်ရွက် ၁၀၅ ပရီဂိုလော-
ကော် တည်း။

၅၅၅၈ မောဂလ္လာန် ဗျာကရှင်ကျမ်း၌ ဝိဘို့၌ ဝိဘို့ယုဝိုင်း

သျော်ကဏ္ဍ ပြီး၏။

၁၃၄၅-၃၁ နတ်တော်လပြည့်ကျော် ၆-ရက်၊ တန်းနွေနွေ နံနက် ၉-နာရီ
၁၉-မီန်အချိန် ပြီးစီးအောင်မြင်သည်။

၄-၆-အာ-နှင့် ပြည့်စုံရပါစေသော်။

೨೫ ಸಾರ್ಥಕವಾದ ಕಾವ್ಯ (ಶಾಸಕ)

နမော လသု ဘဂဝနတာ အရဟတော် သမ္မာသမ္မာခြား

၁။ သျော်မိန္ဒကထွေ-သူတဲ့ဖြင့် သျော်မျှန္တပုံး၏သည် သျော်မျှန္တပုံး
ပုံး၏တွေ့သောကန်ကိုရှိသော ကော်ဖြစ်၏၊ ၀၇-ဆာမာသိပြု၏ ဟု ပရီဘာ
သာလာ၊ ပရီဘာသာဆုံးသော်လည်း ဝိဓာဂုံပရီဘာသာတည်း။

မှတ်ချက်၊ “**ဤသုတေသန** သမာသ် အားလုံးအတွက် လိုက်ပါသော အစိတာပု သုတေသန်း၊ ပြောသော ဓနက် ရှိဂုံနှင့် ဘာ “**ဘိန္ဒတ္ထ**”ပုံစံတို့၏ တွင်သာ အနုက်ရှိသည်၏ အဖြစ် “**ငက္ခတ္ထဘာဝ**”ကို သမာသ်ဟု စော်သည်။ ဤသုတေသနပြင့် သမာသ် အားလုံးဟို၏ သာမဏေ သမာသ်သမည်ကို မှည့်ရသည်။ သျာတျော်ပုံစံတို့၏ အညောညာပေါ်ပြစ်မှ ငက္ခတ္ထ ပြစ်သည်။

၂။ အသချုပ် ဝိဘတ္ထိ သမ္မတိ သမီပ သာကလျှာဘာဝ ယထာ
ပစ္စာယူဂ ပဒဇ္ဈာ-သုတေသနမြှင့် ဝိဂုဟအဆိုက်၌ ဒုတိယာ သွဲမံ ဟွေသာ
ဝိဘတ္ထိအနက်၊ ပြည့်စုံမြင်းဟူသာ သမ္မတိအနက်၊ အနီးဟူသာ သမီပ
အနက်၊ အလုံးစုံ၏ အပြစ်ဟူသာ သာကလျှာအနက်၊ ပရီမြင်း ဟူသာ
အဘာဝအနက်၊ ယထာသွှေါ်အနက်၊ ပစ္စာသွှေါ်အနက်၊ တစ်ပြိုင်နက်
တက္ခနက် ပြစ်စလုံရှိသာ အစုံပြစ်သာ ယုဂ္ဂပဒီသွှေါတို့၏ အနက်၌
ပြစ်စသာ “အသချုပ် (အဗျာယ) မည်သာ သွားသွှေ့ပုံသည်-သွားသွှေ့ပုံသည်”
တစ်ပါးနှင့်တူသာ အနက်ရှိသာ အသချုပ်ကတ္တ” သမာသိပြစ်၏ ၀၁-
အသချုပ်ကတ္တသမာသိ အမည်မည်။

ପୁରୁଷଙ୍କ॥ “ମୁଁ ଯୁତିପ୍ରଦ ଅବସ୍ଥାମନ୍ୟଶ୍ରୀଯେ ଦୂରତାଧୂର୍ମ୍ଭାବୁର୍ବାହିନୀ ଫିଲିଟିପ୍ପଣ୍ଡ
ତ୍ରୈକ୍ଷଣ ଯବାନ୍ୟପେଣ୍ଟଫ୍ରାନ୍ଟ “ଅବସ୍ଥା” ଯବାନ୍ୟ ଆମନ୍ୟମୁଖ୍ୟ
(ଆମ୍ବାଗ୍ରୀତାପତନ୍ୟ)॥

- ဝိဘတ္ထိယန်ကု၌ ပြယ်ဂား - လူထိသူ ကထာ ပေတ္တာ အမိန္ဒ
တည်။

* သမ္မတနိုင်မျိုးကား - ခန္ဓာကိုယ် ဟတ္ထဘောနှင့် ပြည့်ခြင်း
ဟူသာ အတ္ထဘာဝ သရိရသပ္ပါ, စေားအစိုးဝယာ ဝစ်ည်းလစာကိုနှင့်
ပြည့်ခြင်းဟဲသာ, ဓမ္မာဝီ သပိဒ္ဒသမ္မတ ဟူ၍ နှစ်မျိုး။

- * အရှင်အားဖြင့် ဖြစ်သော အာနပုံးတွင် ပြယုဂ်ကား-အနေဖော် တည်း။
- * ပစ္စာသွေ့၏ အနက်၌ ပြယုဂ်ကား ပ-နှင့်သံ တည်း။
- * အစုံပြစ်သော ယူးပဒီ-သွေ့ကို၏ အနေဖော် ပြယုဂ်ကား-သစ်နှင့် တည်း။

၃။ ယထာ န တုလျော့သုတ်ဖြင့် အတူဟူသော အနက်၌ ပြစ်သော ယထာ သွေ့ကို သျော်ဖျော်နှင့် သ-ဘာမ်မစပ်ရဟုမြစ်၊ ၁၅၂၁ ပြယုဂ်ကား-ယထာ အောင်တွော၊ တထာ ယညာတွော တည်း။

မှတ်ချက်။ ၂၁၁၃၇၆၈ အနက်မြောက် “ယတာဝ ဒုံးမှ ဝ ရ ပ ါ ၁၁၁၁” သီးသစ်သော သွေ့ကို၌ အသင်္တာက္ခား - “အသင်္တာက္ခား သမာသံ ဖြစ်နဲ့” ဟု ဤသုတ်ဖြင့် သိဖော်၏။

၄။ ယာဝါဝမာရဏ - သုတ်ဖြင့် ပိုင်းခြားမြင်း အဝမာရဏ အနက်၌ ပြစ်သော ယာဝါဝမာရဏ သျော်ဖျော်နှင့် ကော်မြောင်း၊ ၀၁၁၁၁ သမာသံ စပ်ရ၏။

* ဤရွှေ ဤမျှ ဟု ပိုင်းခြား ကန်သတ်မြင်းဟု အဝမာရဏ ဟု ခေါ်သည်။

ပြယုဂ်ကား-ယာဝါ မတဲ့ မြားယွေးကော အာမန္တယာယာ တို့ တည်း။
** ယာဝါနဲ့ တာဝါဘုတ္တာ့၌ အဝမာရဏ မဟုတ်သောကြောင့် သမာသံမပြစ်၊ ယင့်၊ ယာဝါနဲ့ စသည်၏အခိုးပျော်ကား-အကြောင်းမျှလောက် ပေးအပ်၏၊ ထိုမျှလောက် သုံးဆောင်အပ်၏၊ ငါသည့် စာယ်မျှလောက် သုံးဆောင်အပ်သည်ဟု မပိုင်းခြားနိုင် ဟူလို့။

၅။ ပယျပါ ဗဟို တို့ရေး ပုံ့ပုံ ပစ္စာ ၀၁၁၃၇၆၈ - သုတ်ဖြင့် ပရီ သွေ့၊ အပသွေ့၊ အာသွေ့၊ ဗဟိုသွေ့၊ တို့ရေးသွေ့၊ ပုံ့ပုံသွေ့၊ ပစ္စာသွေ့ကို ပျော်ဖို့ဘတ်အဆုံးရှိသော သျော်ဖျော်နှင့်ဝက္ခာ အခါး ကော် ပြစ်ကုန်၏ ၀၁၁၁၁-သမာသံစပ်ရကုန်၏။

* ပရီ၌ ပြယုဂ်ကား - ပရီ ပွဲတံ့ ဝယ် ဇာဝေါ ၁၄၁ ပူးပူးတာ တည်း။

* အပ၌ ပြယုဂ်ကား-အပ ပွဲတံ့ ဝယ် ဇာဝေါ အပ ၁၄၁ တည်း။

- * အား၌ ပြယိုင်ကား-အာ ပါ့နဲ့ ပုတ် ဝယ်စောင်း၊ အာပါ့နဲ့
ပုံး၊ ဘည်။
- * ဖဟိန္ဒာ ပြယိုင်ကား-ဗဟိ ဂါမာ၊ ဗဟိ ဂါမာ တည်း။
- * ဟိဒ္ဒန္ဒာ ပြယိုင်ကား-တိန္ဒာ ပွဲတာ၊ တိန္ဒာ ပွဲတာ တည်း။
- * ပုံရေး ပြယိုင်ကား-ပုံရေး ဘတ်း၊ ပုံရေး ဘတ်း တည်း။
- * ပစ္စာ ပြယိုင်ကား-ပစ္စာ ဘတ်း၊ ပစ္စာ ဘတ်း တည်း။

မှတ်ချက်။ ၁။ ရွှေးရွှေးကား အလျှင် ဥပါဟရ် နောက်နောက်ကား
ဆန္ဒကျင်တက် ဥပါဟရ်ဘူးတည်း။ အမိတ္ထိ စသည်တို့၏ နိုး
သမာသိမျိုး-ပြစ်ရှု ပါကျအားဖြင့် တည်ခြင်းမရှိ၊ ဤ၌ ပိုကပ်ပြစ်ရှု ၁၂-
သွေ့ကို မံနှုန်းပေးပို့သည်ဟု ပြလိုသောကြောင့် ဝေတာမိကာနေဟု ပိုနှုန်း
သည်၊ ၁၂-သွေ့အလျို့ငှာ အထက်အထက် သုတ်တို့သို့ ၁၂-သွေ့ပါ လိုက်ပါ
လဲ ဟူလို့။

၆။ သမီပါယာ မေသွာန့်-သုတ်ပြု အနီး၏သွေ့ပြစ်ဟူသော သာမီပျော်
အနက်၊ အလျားလိုက်ဟူ၍ ဗာ တာယာမ အနက်တို့၏ပြစ်သော အနုသွေ့
သည် သွားသွားပုံးနှင့်တက္ကာ အခါး၊ ကော်ပြစ်၏၊ ၁၂-သမာသ် ဝပ်ရှင်၏၊
(အခါး၊ အသချုံး၊ တ္ထာ၊ သမာသ် အမည်မှည့် ဟူလို့)။

- ** သာမီပျော် ပြယိုင်ကား-အနုဝါဒ ပသနီ ဂတာ တည်း။
- ** စာယာများ ပြယိုင်ကား-အနုဂါး၊ မာရာသီ တည်း။
- ** ရှုက္ခာမနှင့် ပို့တွေ့တ ကေ ဓနနှာ-၏ သမီပျော်ယာမ မဟုတ်သော
ကြောင်း ကော်ပြစ်။

၇။ တို့နှုံးခို့-သုတ်ပြု တို့ရှု အစရှိသော သွေ့ပါတို့ကို အသချုံး
ကော်သမာသ်အဖြုံးပြီး ဖော်ပြု၏၊ ၁၂-အသချုံးကော်သမာသ် အမည်မှည့်ဟု
နိုပါတန်ပြုသည်။

ပြယိုင်ကား-တို့နှုံး ဂါဝဝါယ သွေ့ဗာလေား၊
ဝဟိုဗာလေား၊ အာယတီဂါး၊ ခလေယဝံး၊ လူနယဝံး၊ လူယာ
နယဝံး တည်း။

- * စိပစ္စယန္တသွေ့ပါ အခါးကို ယင်စွာပြုခြင်း၊ အနက်ရှိသော ဝေလာပူ
ဘာဝနှုံး-သမာသ်သွေ့ပါတို့လည်း၊ အသချုံးကော် သမာသ်
အမည်မှည့်။

- * ဒီပစ္စယနှင့် ပြယုဂ်ကား - ကေသာ ကေသာ ။ အော် အထူး တည်။
- * ဝေလာပွဲဘာဝနတ္ထား ပြယုဂ်ကား - ပါတော် နဟာနံ ပါတန် ပဟာနံ၊ သာယံ နဟာနံ ဘာယနဟာနံ၊ ပါတကာလံ၊ သာယ ကာလံ၊ ပါတမော်၊ သာယမော်၊ ပါတမရံ၊ သာယမရံတည်။
- မှတ်ချက်။** ။၅၅၍။ ပြယုဂ်တို့သည် ဝိဂုံဟအနက်ဘားပြံ့၏ အညာတ္ထား (ဗဟိုမြို့ဟို) နှင့် အမာဒီသမာသ်တ္ထား ပြီးစီးကုန်သကဲ့သို့ ကင် မြင်ရှုမှုတ် ဘပ်ကုန်သော်လည်။ အညာပုံဖော် ဆောင်တို့၏ အစွမ်း၏ ရုပ် ဖောက်ပြန် ပြောင်းပေးခြင်း ဗရိုးသာကြောင့် (အဗျာယသာအော်ရှိရှိ) ရှင်၊ တိုကို ဤအသံချုံက္ခာတ္ထားမာသ်၏ သွေးယူအပ်ကုန်၏။

၈။ အိရေးပရီ ပုံးပို့ပရေးမဏ္ဍာ ဖော်ဆောင်ရွက်ခေါ် အိုးယာ-
သုတ်ပြံ့၏ အိုးသွေး၊ အိုးသွေး၊ ပုံးသွေး၊ ပါ့သွေး၊ ပုံးသွေး၊
ဖော်သွေး၊ အိုးသွေး၊ အမောသွေး၊ အနောသွေး၊ အတွေ့သွေး၊ ဆိုးပိုးသွေး၊
အသာသွေးအော်ပုံးပို့တက္ခာအော်။ အသော်က္ခာတ္ထားမာသ်စပ်၏၀။ အဖည်မှု၏။

* အိုးမော် ၈-အကွဲဖော် နိပါတန်သုတ်ကြီးပြံ့ပြု။

ပြယုဂ်ကား၊ အိုးရောင်း၊ အိုးသိခရား၊ ပုံးသွေးတံ့၊ ပါ့ချေသွေးမှုနံ့၊
မဏ္ဍားရောင်း၊ ဖော်ပေါ်သား၊ အိုးရောင်း၊ အကွဲပေါ်သား၊
အသော်က္ခာတ္ထားမာသ်။

** တစ်ဖန် ကပ်ဆိုရှိ ဆိုးအပ်သော ၀။၊ သွေးကြောင့် ဂို့အိုး
စသော အမာဒီ(ဆိုး) တပ္ပါရီသားသ်ပြုရကျိုးရှိ၏။

၉။ တံ့ နပိုးသက်-သုတ်ပြံ့၏ ဆို့ခဲ့ပြီးသော အသော်က္ခာတ္ထားမာသ်ကို
နပုံးပို့တ္ထားရိမှုတ်၊ ထို့ကြောင့် နပုံးပို့တ္ထားမာသ် ပြယုဂ်များကို ထုတ်
ဓာတ်ပောင်ပြုခဲ့သည်၊ (ပြယုဂ်တို့ကား ဆို့ခဲ့ပြီးအတိုင်း ဟူလို့)။

** ဗဟိုသံ သွေးလိုက်လာခြင်းကြောင့် အချို့သော ပြယုဂ်များ၏
အချို့သာ နပုံးပို့တ္ထားပြုခဲ့ စီရင်ရှိ၊ အချို့ ပစိုင်။

စီရင်သော ပြယုဂ်ကား-ယသာ ပရီသံ တည်။

မစီရင်သော ပြယုဂ်ကား-ယသာ ပရီသာယ တည်။

“ယသာ ပရီသာ ယသာပရီသံ-ဟု ဝိဂုံဟပြု၍ အကြောင် အကြောင်
ပရီသာ၎ံ၏။ ၀၇ မိမိ မိမိပရီသာ၎ံ”ဟု အနက်ဆို။

၁၀။ အမာဒီ-သုဂ္ဂိုလ် အံ အစိန့်သော ပိုဘတ်ရှိသော သူ့သူနှင့်
ပုံစံကို သူ့သူနှင့်ပုံစံနှင့် များသောအားဖြင့် အမာဒီ(တွဲရုံသိ)သမာသ်စ်
ဝါ·အမာသိသမာသ် အမည်မည်။

* * * အံပိဘတ်(ဒုတိယာ)၏ပြည့်ကား-ဂါမိ ဂတော ဂါမဂီတာ
မှားတဲ့ သခံ မဟနေသခံ။

** କପରା ବାମାଚ୍ୟନ୍ତିକାଃ-ଯମାଚ୍ୟନ୍ତିକାଃ । ଶିଳ୍ପାବଦୀ

**പ്രധാന - കൂളിക്കാണ്റു വസിക്കും തോറിയും ഒഫ്
ഗൗഡ് ടെൻഡ്**

* * * အိပ်စွဲ၏ ဂုဏ်ပွဲ၏၊ ကောက်ပွဲ၏တို့၏ ဝက္ခသာ၊ သမာဘ်
မရှု။

မြန်မာ-မြတ်သက္ကရာဇ် (န-ပုဂ္ဂိုလ်)။

ଓ' ম' এ' ক' (অভিযন্তা)।

ବ୍ୟାକ୍ ଗୁଡ଼ିକୀ (କ୍ଷମପୂର୍ଣ୍ଣ) ॥

*** တတိယာရှုံး ပြယုဂ်ကား-ရညာဟတော စုလေတော့၊ အသိနာ
ဆိုချွဲ အသိစွဲမျှေား၊ ပုံတူ သဒီဇိုင်း၊ ပိတုသမ္မား၊ သူခဲ့သဟဂါတ်
အဝိနာ ဥပသိက္ခာဘာဝန် ဒမိဘာရင်း၊ ဂုဏ္ဍာန်မံသော မြှုဒ်နား ဂုဏ္ဍာ-
အဝိနာ တည်း။

ဤဒေသရေး ဂုဏ်သွန်း-တို့[၏] သမာသံကသာလျှင် “ဦးသိဇ္ဇာ” အစုံသာကြိယာကို ဖော်သာကြောင့် “အယူအထား” အဖြစ် ပြု၊ ဝါယူအထား ပြစ်သကည်။

“ မဟုလ်သွို့ · လိုက်လာခြင်းကြောင့် ဤ တတိယာသမာသိန္ဒာ
အခါးသမာသိသာ၊ အခါးဝါကျသာ ပိုစ်၏ (ပမံ-ဟလို)။

*** ମାତ୍ରାକ୍ଷରିତା-ପ୍ରକାଶ-ପିତାମହଙ୍କାରୀ ।

* * * ଓମ୍ପା ନାଥିର୍ଦ୍ଦିତପ୍ରକାଶନକାରୀ-ପରିଚ୍ୟାକା ହେଲୁଛି, ଅଳ୍ପକାଳୀନ
ବ୍ୟାକାରୀଙ୍କ ପରିଚ୍ୟାକା

*** ନତ୍ରିକ୍ଷେ ପ୍ରୟାଣିକାଙ୍କ ଲୁହମ ଓ ଯୁଦ୍ଧକାଳୀନ ଲୁହମ ଏବଂ ଲୁହମ ପାଇଁ ଲୁହମ ପାଇଁ ଲୁହମ ପାଇଁ

* * အရှင်သွို့လိုက်လာမြင်းမြောင့် သံယသာ ဒါတ္ထံ့၌သမာသ်
မြင်း၊ ကောဇား၊ ကောဇား၊ ကောဇား တို့ကား၊ အညပဒ္ထာ (ဗဟို)
သမာသ်သာမြင်း၏ ယင်း၌ ထင်ရှားလို့။

* * အထူသဒ္ဒိန္ဒ် စတုတ္ထုနှင့် နိစွာသမာသ် တွဲစပ်ခြင်းကို လည်း
ကောင်း၊ လိုင်သုံးပါး၏ အဖြစ်ကိုလည်းကောင်း အချို့ဆရာတိစိရင်ကြ၍
ကထံ-ဟု မိန့်ဆိုသည်။

- ပဉာမိန္ဒ် ပြယ်ဂား-သဝဇ္ဇာဟိုဘယ် လဝရာဘယ်၊ ဂါမ နိဂုတော့၊
မေထုနာ ပေတော့ တည်း၊ အချို့အရာ၏ သမာသ်သာ ဝါကျော် ပြယ်ဂား-ကမ္မား၊ စိတ္တား တည်း။

* * ရှက္ခာပတီတော်၏ ဗဟိုလုံသဒ္ဒိန္ဒ် ဘမာသ် မဖြစ်။

- ဆဋ္ဌ္မ် ပြယ်ဂား-ရည်း ပုရိုကသာ ရာပြုရိုသာ တည်း။

* * ဗဟိုလုံသဒ္ဒ်၏ လိုက်လားခြင်းကြောင့် နှဲပစ္စယန္တပုံး၊ မာန
ပစ္စယန္တပုံး၊ နိခွဲရိုယပုံး၊ ပူရကပစ္စယန္တပုံး၊ ဘာဝပစ္စယန္တပုံး၊ ရောင့်ရဲခြင်း
အနက်ရှိုးသာ သုဟိုဘတ္တပုံးတို့နှင့် ဆိုးသမာသ် မဖြစ်။

* * နှဲပစ္စယန္တ၏ပြယ်ဂား မမာနကုံး တည်း၊ (အနုကူဗွဲန္တပုံး)

* * မာနပစ္စယန္တ၏ပြယ်ဂား-မမာန ကုံဗွဲမာနနာ တည်း။

* * နိခွဲရိုယပုံး၏ပြယ်ဂား-ဂုဏ် ကဏ္ဍာ သမ္မတ္တ ခီရုတမာတည်း။

* * ပူရကပစ္စယန္တ၏ပြယ်ဂား-သံသာနုံး ပဉာဝမာ တည်း။

* * ဘာဝပစ္စယန္တပုံး၏ပြယ်ဂား-ပဋိသာ သုက္ခသာ တည်း။

* * ဝတ္ထမာန သာမီပျော်ဂား - ဘာဝ ပစ္စယန္တပုံးနှင့် ဆိုးသမာသ်
ဖြစ်၏။

* * မြာဟ္မာသာ သုက္ခာ အန္တာ၏သုက္ခာပုံးသည် အန္တာကိုင့်နေခြင်း ဟူ
သာ သာပေါ်တာကြောင့် မြာဟ္မာနှင့်ဆိုးသမာသ်မဖြစ်၊ ဂုဏ်သာဖြစ်၍
ဖြပ်၍ဖြစ်သော ဂန္ဓစသော ဂုဏဝါစိပုံးတို့နှင့်ဂား ဆိုးသမာသ်ဖြစ်၏။

· ပြယ်ဂား-စန္ဒနိန္ဒား၊ နှစီယောသော၊ ကညာရှုပုံး၊ ကာယသမ္မတ္တ
သော၊ ဖလရုံသာ တည်း။

ပုံတ်ပျက်း ॥သုက္ခသည်း ဂုဏ်ဟောဖြစ်၍ ဂန္ဓစသည်တို့ကိုလည်း မြစ်ပါဦး၊
ကော့ဒလာ့-ဟု စောဒနာရှုံးရှိ၍ ပုံးဝါးကို ငွေ့သော ဂုဏ်ဟောသက်ဖြစ်၍ သမာသ်ဖြစ်သည် ဟူလို့။

* * * ရောင့်ရဲခြင်းအနက်ရှိုသော သုဟိုဘတ္တပုံးတို့၏ ပြယ်ဂား-
ဖလရုံးတို့ကိုး၊ ဖသာနာမာသ်တော့၊ ဖလရုံးသုဟိုတော့ တည်း။

* * မြာဟ္မာသာ ဥစ္စံးငရာံးဥစ္စံးသည် ဂေဟံ့ကို ငွေ့နေခြင်းဟူသော
သာပေါ်တာကြောင့် မြာဟ္မာနှင့် ဆိုးသမာသ် ပဖြစ်။

** ရဲညာ ပါဉ္စလိပုတ္ထကသာ ဓန်-၌ ရဲညာသည် ဓန်နှင့်သာစပ်၍
ပါဉ္စလိပုတ္ထကနှင့် ဆက်စပ်မူးပရီသောကြောင့် အုပ်ပါဉ္စလိပုတ္ထက ဓန်-ဟု
ဆိုသမာသု ဖြစ်၏။

** ရဲညာ ဂေါ်စ အသောစ ပုံရိသော စ-၌ ရဲညာ ဟူသော
သမွန်သည် ဂေါ်အသော ပုံရိသော ဟူသောနောက်ပုံများကိုင့်၏၊ နောက်
ပုံများကိုလည်း တစ်သီးတစ်ခြား ကွဲပြားသော အနက်ရှိသောကြောင့် ဝါ-
ဘို့အား ဖြစ်နေသောကြောင့် သမာသုမဖြစ်၏၊ ဝါကျသာ ဖြစ်၏။

** ရဲညာ ဂဝယ် ပုံရိသာ၊ အုပ် ဂဝယ် ပုံရိသာ၌ နောက်ပုံ
များအနက် မပြားဘဲ၊ ကေတ္တိဘာဝ ဖြစ်နေသောကြောင့် ရဲညာ ဟူသော
သမွန်နှင့်သမာသု ဖြစ်၏။

- သဲ့မို့ ပြယ်ကား - ဒါနေ သောကြော ဒါနဲ့ ဝသာကြော၊
ဒါနာဘို့ဘာတာ ဘည်။

** ကုစ္စသော၊ ထလာင္း၊ ပက်င့်၊ သဇ္ဇန်ဟံ တို့၌ သမာသု
ဖြစ်၏၊ ဝါကျမရှိ။

** ဟောဇန် မတ္တည့်တာ၊ လူ့မြို့ယေသု ဂုဏ်ချို့ရတာ၊ အာသနေ
နိသီန္တာ၊ အာသနေ နိသီဒီ တဗ္ဗုံးတို့၌ ဝါကျသာ သမာသု မဖြစ်၏။

၁၁။ ဝိသသနမောကတ္တန်- သုတေသနပြုတတ်သော ဝိသ
သန သျော်ချွဲပုံကိုတူသော တည်ရှိသော အထူးပြုအပ်သော ဝိသသျော်၊
သျော်ချွဲပုံနှင့်တက္း ဝိသသန(ကမ္မဓာရည်း)သမာသုစပ်၊ ဝါ-ဝိသသန
ပုံနှင့် ဝိသသျော်ပုံ စပ်သားသော သမာသုကို ဝိသသန - သမာသု
ထပည်မှည်။

ပြယ်ကား-နိလ္မာ တံ့ ဥပ္ပလ္မာတံ့ နိလ္မာလံ့၊ ဆိုန္မာတံ့
ဆိုန္မာပရ္ဗား၊ သတ္တိဝ သတ္တိ၊ သတ္တိစ သာ သာမာစာတံ့ သတ္တိသာပာ၊
သီဟော ဝသီဟော၊ မူနံ့စ ဝသာ သီဝဟာစာတံ့ မူနံ့သီဟော၊ သီလ မေဝ
ဓန် သီလဓန် တည်။

** ပုံကြော မန္တာတံ့ ပုံကြော၊ စိတ္တာ ဂဟပတံ့ ဟူသော အချို့
သော ပြယ်၌ ဝါကျသာ၊ သမာသု မဖြစ်၏။

** ကဏ္ဍသပ္ပါ၊ လောဟိတသာလို ဟူသော အချို့သောပြယ်
၌ သမာသုသာ၊ ဝါကျပါဖြစ်။

** တစ္ဆောင်သပ္ပါဒ္ဒာ တစ္ဆောင်သပ္ပါဒ္ဒာ သပ္ပါဒ္ဒာ သရုပ်မျှ
ဖြစ်၍ ဝိသေသန မဖြစ်သောကြောင့် သမာသ မဖြစ်၊ ဝိဘူသာ ပြစ်။
မှတ်ချက်။ ။တစ္ဆောင် မည်သောသူကို ပော်သာ တစ္ဆောင် သပ္ပါဒ္ဒာ
နာမဝါစီ အမည်ဟေးတည်း၊ ဝွေး၊ ထိုး၊ လက်၊ မားကို
ဖော်သာ တစ္ဆောင်သပ္ပါဒ္ဒာ ကြိုယဝါစီ၊ ပြုး၊ ဖော်သောသူ တစ္ဆောင်
နှင့်မျိုးကွဲပြားရန် သရုပ်မျှကိုပြခြင်းဖြစ်၍ ဝိသေသန မဖြစ်ဟူလို့။

** ကာဇွန်မှာ အာဇာပိုင်း ကာဇွန်နှင့်စည် ရော် (တူသောအန်က်)
ပရီသောကြောင့် သမာသ မဖြစ်။

** ပတ္တ ဒို့ကော် အာပန္တ ဒို့ကော် မာသလာရတာ၊ တို့သည်
“အညပဒတ္တ” (ဗဟိုဗိုလို) သမာသိတိသာတည်း၊ ပာင်းစွဲ ထင်ရှားလတ္တံ့။

၁၂။ နှုံး-သုတ်ဖြင့် နှုံးဟူသော သျာဒ္ဓနပုဒ်ပုဒ်နှင့်
တက္က ဝိသေသန (ကျွောရည်း) သမာသ်စပ်၊ ဝါ-ဝံင်းသန သမာသ
အပည့်မှည်း၊ (နှုံး-ခြံး (၅) အကွဲဖာကား အာအျား ဝယ် အပပုဒ် - ဟု
သိစေသည်)။

ပြယုဂ်ကား-နှုံးဟူသော အြားမြားတော်း၊

** ဗဟိုလုံး သပ္ပါလိုက်လာခြင်းကြောင့် နှုံးဟူသော သျာဒ္ဓန
သည် အချင်းချင်း အနက်ဆက်စပ်မှု မရှိသော(အသမတ္တတ္တ) အချို့ သပ္ပါ
တို့နှင့် သမာသ်ဖြစ်၏။

ပြယုဂ်ကား-အပုန် ဂေယာဂါထာ၊ အနောကာသံ ကာရေတ္တာ၊
စမူလ မူလုံးဂန္တာ၊ ဤသံကွဲ့ပေါ်၊ ဤသံပို့လော့ တည်း။

မှတ်ချက်။ ။ဤပြယုဂ်တို့၏ သျာဒီ သျာဒီနေကတ္တံ့-သုတ်ဖြင့် သမာသ်စပ်၊
ဝါ-သမာသ် အမည်မှည်း၊ တစ်နည်းဆိုမှု အလွန်လျဉ်းပါး
ဖွေ့စ်မရှိ၍ ဝိဘူသာ ဆိုနိုင်သည်၊ သမာသ် မဟုတ်ဟူလို့။

၁၃။ ကုပါဒေသာ နိုစ္စမသျာဒီရို့မို့-သုတ်ဖြင့် လာက္ခဏ ဥစ္စမ္မား။
တို့က အစရှိသော သျာဒီအစီအရှင်မှု တစ်ပါးသော အောက်ဗြို့ဖြစ်သော
ကုသပ္ပါဒ္ဒာ၊ အစရှိသော သပ္ပါလိုစုံအပ်သော သျာဒ္ဓနပုဒ်တို့ကို သျာဒ္ဓန
ပုဒ်တို့နှင့်တက္က အမြဲပို့သေသန(ကမ္မာရည်း)သမာသ်စပ်၊ ဝါ-အပည့်မှည်း။

ပြယုဂ်ကား-ကုစ္စီးတော်း ပြားဟူသော ကုပြားဟူသော၊ ဤသံကံ ဥစ္စီး
ကုစ္စီးပနာယတော်း၊ အဘို့သောကား၊ ပကရီတ္တာ၊ ပကတံ့၊ ဒုပ္ပာရီသော

ဒုက္ခနံ့ သူပုရိသော၊ သုကတ်၊ အဘိတ္တုတ်၊ အတိတ္တုတ်၊ အကင္း၊ အာမအွေ့ တည်း။

(၉) ပါဝယော ဂတာ အျော် ပွဲမာယ-သုတ်ဖြင့် ဂတ အစုံ
သော အနက်၌ ဖြစ်ကုန်သော ပ အစရုံသော သွေ့အိုက်
ပွဲမာရိဘတ်အဆုံးရှိသော နောက်သျာအျော်ပုံနှင့် သမာသ်
စပ်ရမည်ဟု နိယမ (အမှတ်အသား) ပြုသည်၊ (သမာသ်ကို
ကား-ကုပ်အယော-သုတ်ဖြင့်စပ်၊ နောက်သုတ်များ၏လည်း
ကြုံနည်းပင်မှတ်) (၈။သုတ်တည်း)။
ပြုယုံကား-

ဟင်တာ အာစ်ယော ပါစရိယော၊ ပင္းဆိုသိတည်း။

(၁၀) အစွာအဓား၊ ကန္တာအျော် ဒုတိယာယ - သုတ်ဖြင့် ကန္တာ
စသောအနက်၌ ဖြစ်ကုန်သော အတိစသော သွေ့အိုက်
ဒုတိယာရိဘတ် အဆုံးရှိသော နောက် သျာအျော်ပုံနှင့်
သမာသ်စပ်ရမည်ဟု နိယမပြုသည်၊ (ဂကသုတ်)ပြုယုံကား-
အတိကိုအောင် မွှေ့မတိမရှော၊ အတိမာလော တည်း။

(၁၁) အဝါးယာကုဋ္ဌအျော် ဂတိယာယ-သုတ်ဖြင့် ကုဋ္ဌ အစွာ
ရှိသော အနက်၌ ဖြစ်ကုန်သော အဝ အစရုံကုန်သော သွေ့အို
က် တို့ကာ ဝိဘတ်အဆုံးရှိသော နောက် သျာအျော်ပုံနှင့်
သမာသ်စပ်ရမည်ဟု နိယမပြုသည်၊ (ဂက) သုတ်။
ပြုယုံကား-

အရက္ခာ့ကောကိုလာ ယဝန် အဝ ကောကိုလုံး၊ အဝ
မယူရုံ တည်း။

(၁၂) ပရိယာအဓား၊ ဂိုလာနာအျော် ပတ္တိတ္ထိယာ-သုတ်ဖြင့် ဂိုလာနာ
စသော အနက်၌ ဖြစ်ကုန်သော ပရိအစရုံကုန်သော သွေ့အို
က် စတုတ္ထိရိဘတ် အဆုံးရှိသော နောက် သျာအျော်ပုံနှင့်
သမာသ်စပ်ရမည်ဟု နိယမပြုသည်၊ (ဂက) သုတ်။
ပြုယုံကား-

ပရိဂိုလာနာ အော်နာယ ပရိယောနာ တည်း။

(၁၃) နျာအယော ကန္တာအျော် ပွဲမိယာ - သုတ်ဖြင့် ကန္တာ အစွာ
သော အနက်၌ ဖြစ်ကုန်သော နှီ စသော သွေ့အိုက် ပွဲမိ
ဝိဘတ်အဆုံးရှိသော နောက် သျာအျော်ပုံနှင့် သမာသ်စပ်ရ
မည်ဟု နိယမပြုသည်၊ (ဂက) သုတ်။

ပြယ်ကား

နိဂုံးနှစ်၊ ရကာသမီး၊ နိဂုံးကြေသမီးတည်

*** ମୁକ୍ତପତ୍ରିଙ୍କଳାତରେଣ୍ଟ ଯୁଦ୍ଧ ରିତି ପ୍ରିଞ୍ଚନୀକାର୍ଯ୍ୟ ଶ୍ରୀ
ପାତ୍ରଯେବ-ଯତ୍ନାକ୍ଷର୍ଯ୍ୟ ସଂବାଦ ଉପରେ॥

၁။ မီ ကြိယတ္ထဟိ-သုတေသနပြင် စိုးစွဲည်းအဆုံးရှုံးသော “စိုးစွဲယန်သူမျှနှင့်ပုဂ္ဂိုလ်ကို” ကြိယ၊ ဘန်ကုရိုဏ်သော သူမျှနှင့်ပုဂ္ဂိုလ်တို့နှင့် တက္ကသမာသိစပ်။

ပြယ်ကား-မလိုနိကရှိယ တည်း။

၁၅။ ဘုသန်းအကုန်အရောင်တွေလုပ်သာယာ-သူတိပြင်းတန်းဆောင်မြင်းဟူသော ဘုသန၊ ရုံးသေခြင်း ဘာဒရ၊ ပရီသေခြင်း အနာဒရဘန်ဂါဌ်ပြုစေသော အလုပ်သွို့ယ-သွို့ အသာ-သွှေ့တိုကို ကြိယာယန်ကုန်ကုန်သော သျားအခြေပံ့တိုင် သမာဝါပ်။

ပြယ်ကား၊ အလုံကရိယ သကစ၊ အသက္က၊ တည်း။

* * * ଅଲ୍ଲାତ୍ମକ ରତ୍ନାଳୟକୁ ରତ୍ନାଳୟ ଅଧିକାରୀ ରତ୍ନାଳୟ
ପ୍ରକାଶକାରୀ ଆଫ୍ରିକ ଏକ୍ସାର୍ଟିଭ୍ ଏକ୍ସାର୍ଟିଭ୍ ଏକ୍ସାର୍ଟିଭ୍

* ယင်းတို့၏အကျဉ်းမာရ်မတိုင်းအလုပ်သည် ပရီယတ္ထ-စုပ်နှင့်ခြင်းအနက်၊ သ-သည် သောဘန် တင့်တယ်ခြင်းအနက်၊ အသ-သည် အသောဘန် ပတင့်တယ်ခြင်းအနက်ကို ဖော်ပေါ်သည်။

၁၆။ အာဒည စ-ဘုတ်ပြင် အလုံ ဖသည်မှ တစ်ပါးသော သရိ
တိကိုလည်း ကြိယာအနက်ရှိကုန်သော သျော့ချွဲအပုံစွဲတိနှင့်တက္က ပျားသော
အားပြင် သမာသိစပ်။

ပြယ်ကား-ပုံရွှေဘူယာ၊ တံ့ရွှေဘူယာ၊ တံ့ရွှေကရိယာ၊ ဥရသီကရိယာ၊
မနသီကရိယာ၊ မဇော်ကရိယာ၊ တဏီဘယာ ထော်း။

କୁଣ୍ଡଳ ଯତ୍ନମର୍ଗରୀତି ତଥା-

အရှင်တာဘဝိတ္ထာ	ပုံရောဘူယာ
ဘန်ရဟိတေသာဟုတ္ထာ	တံ့ရောဘူယာ
ဘန်ရဓာန်ကပ္ပါယာ	တံ့ရောဘရိယာ
ဉာဏ်ဘိကတ္ထာ	ဉာဏ်ဘရိယာ
မန်သိကတ္ထာ	မန်သိကရိယာ

မဏ္ဍာကတ္ထာ
တုကိုဘဝိတ္ထာ
မှတ်လွယ်အောင် ပြနိသျက်လျည်း။

မှတ်ချက်။ စီကြိယင်တ္ထဟိ ၃ အယာ သုံးသုတ်တို့ပြင် ကြိယာနှင့် ယူလိ
ရှုံး အသုံးဖို့၏ အကဂါးသုရွေ့ပ ဖြစ်သော အချို့သော
သပာသံတို့ကို ပြတော်မူ၏။

“ဘူ။ ဂို့နကည်ထွေ-သူတ်ဖြင့် များစွာသော သျာဒ္ဓနပုဒ်ကို
“သမာသ် စပ်ပြီးရှုတွင် ပေါ်ပေါင်သော”အညပုဒ်ဖြင့်သော သျာဒ္ဓနအနုက်
နှင့် အချိုအညထွေ(ပဟ္ပိုံဘိ)သမာသ်စပ်၊ အညထွေသမာသ် အမည်ပုဒ်။

ମୁଖ୍ୟରେତ୍ବା:-

ပဟန္တာန် ခန္ဓာန် ယသာ ဒသာ ပဟန္တခန္တဘာ၊ (အတိုကေသံဝိညာဏ်)
လမ္မာ ကျွော ယသာ ဒသာ လမ္မာကျွော၊ (တို့ကေသံဝိညာဏ်)
ဝဲရုံ ပါကိုမှိ ယသာ ဒသာယံ ဝဲရုံ ပါကို၊ (ဘို့နှာခိုကရာဏ်)
မဖွော့ဖဟဝေါ မှုတ်း၏ ဧည့် မဖွော့ဖဟု မှုတ်း၏ ဝန်း၊ (ပဟန္တပဒ
အညွှေ့)

အာရုံး၏ ဝါနည်း ပုံ ရှုကြုံ သော အာရုံး ဝါနစ္စာ
(ဒတိယာဘတ်)။

କେତୋକିମ୍ବା କେତୋକିମ୍ବା କେତୋକିମ୍ବା କେତୋକିମ୍ବା (କର୍ତ୍ତାବଳୀ)
କେତୋକିମ୍ବା କେତୋକିମ୍ବା କେତୋକିମ୍ବା (ପଦ୍ଧତିବଳୀ)
କେତୋକିମ୍ବା କେତୋକିମ୍ବା କେତୋକିମ୍ବା (ପରିଚୟବଳୀ)

* උප ඔවා (භාවෝ) යුතු, නාට්‍යයුතු, යුද්‍යයුතු,
නම්ගයුතු, වෝචනාන්තික් ගෞචෙහායුතිත්තික් වෝචුයුන්තික්
හා වෝචුයුතිත්තින් නායු (ජාති) යමාව්‍යාප්‍රා॥

ပြည်တော်

වුහගා එක යොත් තෙ උචනා වා (භාෂුපිටි) (භාෂුපිටි)
 (භාව්‍යා එක යොත් තෙ) භාව්‍යා වා (භාෂුපිටි)
 (භාව්‍යා එක යොත් තෙ) භාව්‍යා වා (භාෂුපිටි)

(အခိုကာဒယ ဆောင်) အခိုကာဒယ (ဆန္ဒည့်)

တယော အသ ပရီမာဏမောင် တိဒယာ (ဆန္ဒည့်)

ပုံတ်ချက်။ ဆပ္ပါ ပရီမာဏ မေသံ ဇွဲကာ၊ သက္ကာ-ဟူသော ပြယုံး၌
ပုံတ်ချက်၌ မျဉ်းမျဉ်း ပရီမာဏ သွှေ့နှင့် ကဗ္ဗာ ဖြစ်သောကြောင့်
“သချာန” အနက်၌ ဖြစ်သက္ကာသို့ တိဒယာ၌ သယော့နှင့် လည်းကောင်း သချာန
အနက်၌ ဖြစ်သည် ဟူလို့။

ဒွေးဝါ တယော ဝါ ပရီမာဏ မေသံ ဒွဲဗ္ဗာ ယော (ဆန္ဒည့်)

ပုံတ်ချက်။ ॥ယင်း ဒွဲတယော ဟူမော် ပြယုဂ်သည်၏ သချာဘယ ပဒ
ဝါ-ဝါတွေ့ဆမာသို့ အမည်ရှုသေး၏။

ပိုဂ္ဂဟကား၊ ဒွေးဝါတယော ဝါ ဒွဲတယော ထည်းဗျာ

* ဝါသခွဲ့၏အနက် ဝါတွေ့ ဝါသခွဲတွေ့ဟူသည်၊ သံသယ၊ ပိုက္ခိုက်
အားဖြင့် နှစ်မျိုးကည်း၊ နှစ်ခုဟူ၍ လည်းကောင်း၊ သုံးခုဟူ၍ လည်းကောင်း၊
မမှတ်သားအပ်သော ယင်း ဝါသခွဲ့မြဲ့အေးက်သည်၏ အညွှတ် တည်းဗျာ

* အရပ်မျက်နှာတို့၏ အကြော်၊ ဖြစ်သော ဒီသန္တရွှေ့၌ ဖြစ်သော
သမ္မာစီတို့ကိုလည်း အညွှတ် (ဗဟိုဗြိဟို) သမာသ်စပ်း

ပြယုဂ်ကား—

အကိုးအသာ စ ပုံမွှေ့သာ စ ဒီသာယ၊ ယအန္တရွှေ့ အကိုးအ ပုံမွှေ့၊
ဒီသာ ထည်းဗျာ

ပုံတ်ချက်။ ॥ယင်းကို အကိုးအ စ သာ ပုံမွှေ့ စ-ဟု ပိုသေသန (ကမ္မဓာ
ရည်း) သမာသ်လည်း ပြနိုင်း၏။

* တုလျှေအနက်-ပို့မာန အနက်တော့ သဟသခွဲ့ကို သျော်ချွှန်ပုံ့
နှင့် အညွှတ်(ဗဟိုဗြိဟို) သမာသ်စပ်း

ပြယုဂ်ကား-သဟပုံတွေ့နှင့် အာဂေတာ သပုံတွေ့ဗျာ

(သဟလောမေန ဝေါတွေ့) သလောမကော့

(သဟပက္ခာ န ဝေါတွေ့) သပက္ခာကော့

ပုံတ်ချက်။ ॥သပုံတွေ့ဗျာ သဟသည် တုလျှေတွေ့တည်း၊ သလောမကော့၊
သပက္ခာကော့တို့၌ ပို့မာနတွေ့တည်း၊ ထို့ကြောင့် ပို့မာန
လောမကော့တို့ အတွေ့ဗျာ ဆုံးသည်။

* တျာဒ္ဓန (အချာတ) ပဋိန္တပက ဖြစ်သာ (အသံး) အဖိုး
သွေါကို သျာဒ္ဓပုံးနှင့် အညွှဲ (ဗဟိုဗိုံး) သမာသ်ပ်။

ပြယုဂ်ကား:-

ဘုရားမြို့ဟူ၏ တည်း၊ (ဝိဇ္ဇာနတ္ထပင်တည်း)။

ဝိဇ္ဇာန် ခီရံ အသာတိ ဘုရားမြို့ဟူ ဝို့ ဘ-ပြု။

အချို့သာ ပြယုဂ်၌ သမာသ်ပုံးဖြင့်ပင် သိအပ်သာ အနက်
(ဂတ္ထု)ရှိသည်၏အပြစ်ကြောင့် ပုံးတစ်ပါးတို့ကို သမာသ်ပုံး၌ မယူ၍
ဝါ-မထည်။

ပြယုဂ်ကား:-

ကဏ္ဍ ကာဇာ အသာတိ ကဏ္ဍကာဇာ။

အြောက် မူခေါ်သာတိ အြောက်။

ကော် ရှုံး ရှုံး အသာတိ အကာဇာ။ သုဝဏ္ဏပလက်းရေး
အသာတိ သုဝဏ္ဏးလက်းရေး

ပပတိတ် ပဏ္ဍာမသာတိ ပဏ္ဍာ။

န သွေါးပုံးတိ အသာတိ သပုံးတွော-တည်း။

ပုံးတိချက်း ॥သုတေသိ ဝိဇ္ဇာနတ္ထသာ ကဏ္ဍာ ကာဇာ အသာ အြောက်
မူခေါ်ပို့ မူခေါ်မသာ ကော်သာ ရှုံး ရှုံး အသာ သုဝဏ္ဏ
ဂိုလက်းရေး အသာ-တို့ကို ပို့သာယကို ပြခြင်းများသာ ဆိုခြင်း
ပြခြင်း၊ အကယ်၍ ပုံးတို့တို့ကို ကိုယ်လျှင် ကြိုသွေးပင်ဟူလို့ ပုံးတို့ပါး
ပယုဉ်မသာသည်း လည်းပို့တည်းသာ ဟူသာအနက်၊ ကုလားအုပ်၏
ပျက်နှာကဲ့သို့သာ ဟူသာအနက်၊ ထံပင်ကပေါင်း ဟူသာအနက်၊
ဓရအထူး(ဓရကိုပြုသာ၊ ခြင်း)ဟူသာ အနက်တို့ကို သိနိုင်သည်ဟူလို့။

“ပပတိတ် ပဏ္ဍာနှင့် အဝိဇ္ဇာမာန် ပုံးတွော-တို့ကား ကွဲပဲ သွေါး
အကျိုးတို့တည်း။”

• * ပဟုဂ်သွေါး လိုက်သာခြင်းကြောင့် ပွဲ ဘုတ္ထ ဝင်္တာ အသာ
ဘာတ္ထနား ပုံးတွော အသာ အထူး-ဟူသာ” အချို့သာ ဘိန္ဒာမိကရာက
အဖွဲ့ချို့ သမာသ် မဖြစ်။

၁၈။ တရာ့ ဂတ္ထုဟာ ပေ. ၄ ပဟုဂ်ဘုတ္ထ သူ၏ဖြင့်သတ္တု
မျှန်-တတိယန္တ ပြစ်သာ သုတိတ္ထသာ များစွာ သာ သျာဒ္ဓပုံးကို ထို့၌
ကိုင်၍ ထို့ဖြင့်ပုံးတို့ စစ်ထိုးခြင်းဟူသာ အညွှဲပုံးဖြစ်သာ သျာဒ္ဓ
ပုံးအနက်နှင့် အချို့ အညွှဲ (ဗဟိုဗိုံး) သမာသ်ပ်၊ ဝါ-မှည်။

ပြယ်ကား=

ကောဓလဲ စ ကောဓလဲ စ ဂဟေတဲ ယုဒ္ဓံ ပဝတ္ထံ ကော့
ဘာသီ၊ အကျော် စ အကျော် စ ပဟရိတ္ထာ ယုဒ္ဓံ ပဝတ္ထံ အဏာ
အရှုံးမှုနာ မူးတည်း။

* * **ဉာဏ်ပြယ်တို့၏ စိ-ဝိတိယာဇာ ရာ၍ သုတ်ပြင့် ပိပစ္စည်းသက်၊**
စိသီး ၃၁၆၆ ပြင့် အာ-အကွန်ဖြူ။

* * ကာယွှေ ကာယွှေ ဂဟေတဲ့ ယုဒ္ဓံ ပဝတ္ထံ-၌ တစ္ဆေ လည်းမဟုတ်၊
ငကန် လည်းမဟုတ်သောကြောင့် အညွှေ သမာသ် မစပ်။

* * ရထေ စ ရထေ စ ဌွှေတဲ့ ယုဒ္ဓံ ပဝတ္ထံ-၌ ဂဟေတဲ့ လည်း
မဟုတ်၊ ပဟရိတ္ထာ လည်း မဟုတ်သောကြောင့် အညွှေ မစပ်။

* * ဟတ္ထေ စ ဟတ္ထေ စ ဂဟေတဲ့ သချို့ ပဝတ္ထံ-၌ ယုဒ္ဓံ
မဟုတ်သောကြောင့် အညွှေ မစပ်၊ အကျော် စ မူးသလော် စ ပဟရိတ္ထာ
ယုဒ္ဓံ ပဝတ္ထံ-၌ သရှုပ မဟုတ်သောကြောင့် အညွှေ မစပ်။

၁၉။ စာတ္ထ-သုတ်ပြင့် စသွေါ၏ အနက်၌ပြစ်သော များစွာသော
သျော်အန္တုပုဒ်ကို၊ စတ္တ(ဒွန်)သမာသိစပ်၊ ဝါ-စတ္တသမာသ် အမည်မျည်။

စတ္တ-အေရ စ-သွေါ၏အနက်သည်-

၁။ သမုပ္ပါယ၊ ၂။ အန္တာစယ၊ ၃။ ဗုတ္တရိတရယောဂ၊ ၄။ သမာ
ဟာရ-ဟူ၌ လေးမျိုးတည်း။

ယင်း လေးမျိုးတွင် သမုပ္ပါယ၊ အန္တာစယ-တို့၌(စတ္တ)သမာသ်ပြစ်။

၅။ သမုပ္ပါယ၏ သမာသ်မပြစ်ကြောင်းကား-

“မခဝ စ ခဒီရေ စ ပလာသေ စ ဆိန္ဒ”ဟူသော ပြယ်နှုန်း အချင်း
ချင်း ငဲ့ကြော်ခြင်း ကင်းကုန်လော် ဆိုင်ရာ ပိမိအနက်ပြဋ္ဌာန်းခြင်း၊ ရှိုက္န်
သော ပုံ်တို့ဘို့ ကစ်စုံတစ်ခုသော ကြိုယာအထူး၌ ပေါင်းစုံ အပ်သည်၏
အပြစ်၌ကြောင့်တည်း။ (ကြိုယာတစ်ခု၌ ကာရကအများကို ဆည်းသည်ဟူလို့)

၆။ အန္တာစယ၏ သမာသ် မပြစ်ကြောင်းကား-

“ဘိုက္ဗ္ဗရ ဂါဝဝါစာနယ”ဟူသော ပြယ်နှုန်းတစ်ခုသော စတ္တ
(ဒွန်)ကိုပစာန်းအပြစ်ဖြင့်ဖို့ရင်၍ တစ်ပါးသော စတ္တ(ဒွန်)ကို အပော်
အာ-ပြင့် စီရင်အပ်သောကြောင့်တည်း။ (ကြိုယာ၊ ကာရက အသီးသီးကို
ဆည်းသည် ဟူလို့) ဆွဲပ်းခံသူးမှုပော်သာနာ၊ နှားဆောင်မှုကား၊ အပစာနာ။

ဗုဒ္ဓရိတရ အယာရ သမာဟာရ စတ္တိန္တကား သမာသ်ဖြစ်၏။

** ဗုဒ္ဓရိတရ ဟောဂါဏ်ဘမာသ် ဖြစ်ကြောင်းကား -

"သာရိပုဂ္ဂ မောဂလ္လာနာ"ဟူသာ ပြယ်စွဲ အချင်းချင်း ငဲ့ခြင်းရှိကုန်သာ ပုဒ်ကိုခဲ့ အနိတ်စိတ် ကဲ့မှုးခြင်းဆိုင်း အစဉ်လိုက်ခြင်းဟူသော နှစ်ပါးလုံးပင် ဆိုင်ရာအနှင့်ယူဉ်ခြင်း၊ ပစာနှင့်ခြင်းကြောင့်တည်။ မှတ်မျက်။ သာရိပုဂ္ဂ မောဂလ္လာနာ ဟို ဗုဒ္ဓရိတ် ကတ္တ္တံ့-ဟူများ တစ်ပါးတိုး မရှိလျှင် ထိုအမှုကို မပြုအပ်သာကြောင့် ထိုအမှု၏ ထိုနှစ်ပါးကိုသာ၍ အပြောသုတေသနပုံ ဖြစ်ကုန်၏-ဟူလို့ ၀၂-တစ်ပါး၏ ကစ်ပါးနှင့်ယူဉ်ခြင်း၊ "ကုန်ရိတရ ဖော်ပြုဖြစ်၏-ဟူလို့။

** ထိုသို့ အဝယ် ပြဋ္ဌာန်းခသာကြောင့် ဗုဒ္ဓရိတရ အောက် စတ္တိန္တာ အဟုရ်သာ ဖြစ်၏။

"ဆူးပါတန်"ဟူသာ ပြယ်စွဲ အချင်းချင်းရှိကုန်သာ ပုဒ်တိုက်သာလျှင် ပစိတ်ဘစိတ် ကဲ့မှုးမှု တိုပြုခြင်း ပေါက်ကုယ်လျက် အပေါင်းပြုခြင်းမြှင့်ခြင်း၊ တစ်ပေါင်းတစ်ဦးစ ည်းပြုခြင်းကြောင့်စ ည်း။

** ထိုသို့ အပေါင်းပြုခြင်းကြောင့် သမာဟာရ စတ္တိန္တာ ကေစိုင်သာ ဖြစ်၏။

* သမာဟာ ခုစွဲရိတရ ယောဂ စတ္တ(ခွန်)သမာသ် တဲ့ဝပ်ဖွံ့ဖြိုး (ပဟူလံဝစာန်)ပဟူလံ သူ့အိုလိုက်လာခြင်းကြောင့် အရာရှိသာန်သတ်မှတ်ချက် ရှိနှင့် ရှိတို့ပို့ဗျာများ၏လာသော သတ်မှတ်ချက် ပို့သယောအကား။

- သွေးဝါရ်အား, တူရိယာ၏အား, ဟာ၏အား အားတို့ဟု စတ္တ သမာသ် ဘဲ့စပ်ရှိ လည်းကောင်း။
- အမြဲရန်သူ့ပြုခြင်းသာသွေးဝါတို့ကို စတ္တးလဲ။လည်းကောင်း။
- သျော် ပရီမာက အမျှေးရှိကုန်သာ သွေးတို့ကို စတ္တးလဲ။လည်းကောင်း။
- ငယ်စော သွေးဝါတို့ဝါတ္ထားလဲ။လည်းကောင်း။
- သူ့အသက်ကို ညွှေ့ဆဲပန်စေတတ်သော ပစ္န အောက်တန်း၊ ကျော် စတ္တာလက် ဟောသာသွေးတို့ကို စတ္တးလဲ။လည်းကောင်း။

- * သီရိ-စဇသာ အကျင့်စရက်ဖြစ်ဖြင့် ကူကုန်သော သွှေ့တိုကို
စတ္တာလာလည်းကောင်း၊
- * တစ်ခုနှင့်သာနေရာ၌ သရုပ္ပါယ်စာပ်သော ပါ့ဝါ့တို့ စတ္တာလာလည်းကောင်း၊
- * လိုင်ထူးကုန်သော သွှေ့တိုကို စတ္တာလာလည်းကောင်း၊
- * သဇားကဲ့ပြား ဆန်ကျင်ကုန်သော သွှေ့တိုကို စတ္တာလာလည်းကောင်း၊
- * အပုံမျက်နှာတို့ကို စတ္တာလာလည်းကောင်း၊
- * မြစ်တို့ကို စတ္တာလာလည်းကောင်း၊ အမြိုသမာဟာရေကတ္တာ ဖွေ
သမာသ် အဆည်မှည်း။
- * မြက်, သစ်ပင်, သားကောင်, ငှက်, ဥစ္စာ, ဝပါး, ဟင်းလျာ,
စနပုံစကားသွှေ့တို့ကို စတ္တာသမာသ်တွဲစပ်ရှုံး အချို့ သမာဟာရေကတ္တာ
စတ္တာသမာသ်အပည်မှည်း၊ ယင်း သတ်မှတ်ချက်မှ တစ်ပါးသော သွှေ့တို့ကို
စတ္တာသမာသ်တွဲစပ်ရှုံးကြုံတရ နယာဂ စတ္တာသမာသ်သာမှည်း၊ ဤကား
သတ်မှတ်ချက်တည်း။

** ပါကျော်၊ စတ္တာလည်းကောင်း ပြယုဂ်ကား -

= စက္ခာလောက်၊ မူခနာသိုက်၊ ဟန္တိုး၊ ဆိုမံသလောဟိုတ်၊
နာမရွှံ့ပုံ၊ ဇန်မရွှံ့တ် ဟည်း။

** တူရိုးရှုံး စတ္တာလည်းကောင်း -

= အလသတာ လမ္မခံ၊ မူရဇာဂါမုခံ၊ သခံစစ်ဗိုံး၊ မွှေ့ဝိုကပါက
ဂိုက်၊ ဂိုတဝါဒိုတ်၊ သမ္မတာလုံတည်း။

** ယောဂုံး စတ္တာလည်းကောင်း -

= ဖာလ ပါဝန်း၊ ယူကန်းလုံ တည်း။

** သေနှုံး စတ္တာလည်းကောင်း -

= အသိသတ္တာ တော့မရပို့လျှော့၊ အသိစမ့်၊ ဓနုကလာပုံ၊ ပဟရကာ
ဝရ်တ် တည်း။

** နို့ဝေး စတ္တာလည်းကောင်း -

= အဟို န ကုလ်၊ မိဋ္ဌာလမူသိုက်၊ ကာဓကာလူက်၊ နာဂသူပုံး
တည်း။

* വാർക്കാർഡിംഗ്, വല്ലുരു റോഡ്-വീ പ്രധാനമന്ത്രി—

= നെന്തുവും, പുന്തീവും, തീനിലത്തുവും, മുള്ളപ്പും, അവകാ
ചാവുവും തന്നു॥

* * * ദുർഘടന തീയ-പ്രധാനനാഃ -

= ଗେଡ଼ ପଢ଼ିବାରେ କୁଣ୍ଡଳିପିଲ୍ଲିଙ୍କା ଦ୍ୱାରା ଉତ୍ତରାଧିକାରୀ-
ହୃଦୟରେ ପାଇଯାଇଥାଏନ୍ତି ॥

** റം, തല്ലാല യോഹൻ പ്രധിനിക്കാ—

* * രാത്രി, പുരാണ മന-മുദ്ദയാഃ—

ବେଳେ କାହାରୁ କିମ୍ବା କାହାରୁ କିମ୍ବା କାହାରୁ କିମ୍ବା କାହାରୁ କିମ୍ବା

* * മോളാധാരപിഠം തിരുവ്വ് പ്രധാനനാഃ:-

- ഒരു കൂടിയാണ് നേരും വ്യത്യസ്തമായി പറയുന്നത്.

* * එයින් වැඩෙහා මත-ව්‍ය ප්‍රියරිගාස -

ပုဂ္ဂန်။ ။လာသီ ဟောကို စီဝါ ပိဏ္ဍပါတ ဓသနဘသန ဂိလာ
နပွဲဖြင့် စေသင့် ဗရိက္ခာရာနံ ဂူးသာ ပါ၌ဝတ်ကို တွေ့
မြင်ရသော ၁၃၉၅ ဆုံးပြီး စီဝါ ပိဏ္ဍပါတ၊ ဓသနဘသန၊ ဂိလာနပွဲယ
တေသင့် ဗရိက္ခာရာ၏ သပေါက်ရေး ကတ္တ-စထု မြှုံး (ကျော်စွဲပြုဟန်)။

*** ဝိပ်မ ဝိရဒ ဝေထား၏ ပြယ်ကား—

* * വിജയകുമാർ മാര്ക്കറ്റ് പ്രധാനഃ—

= ଦୁଃଖରେ । ଅନ୍ତିମତାରେ । ଦୂଷତରେ । ଦୂଷାହରେ । ଆଶ୍ଵାସରେ
ଆପର ଅନ୍ତିକ୍ରିତ ଆପରତରେ ଦୂଷିତିରେ ॥

* శ్రీ డాక్టర్ ప్రయిన్‌కుమార్

- ဂဂါ ယမှန်း၊ မဟိုသရာ့ တည်း။
  - ** တိက ဝိုးသသာန် စွဲ-၌ ပြယုဂ္ဂကား- 'မြှက်ဟောသွှေ့တို့၏ ချုံးခြင်းအပေါ်လည်းဆို')။
  - ကာသ ကူသံ၊ ကာသ ကူသာ (သမာဟာရေး ထဲ-လူတရာ့တရ ဓယာဂ နှစ်မျိုးနေ့နှင့်သည်လို့ နောက်လည်း ဤနည်း)။
ဥသီရံပီရဏံ၊ ဥသီပီရဏာ၊ မူးပွဲလုံး၊ မူးပွဲလာ တည်း။
  - *• ရှုက္ခိုးသသာန် စွဲ-၌ ပြယုဂ္ဂကား-
  - = ခဒီရပသာသံ၊ ခဒီရ ပလာသာ၊ အဝါသကဏ္ဍား၊ အဝါသကဏ္ဍာ၊ ပိုလက္ခန်းပြောစံ၊ ပိုလက္ခန်းပြောစာ၊ အသွေးတွေကပ်တွန်း အသွေးတွက ပို့ဆုနာ၊ သာကသာလုံး၊ သာကသာလာ တည်း။
  - *• ပသူ ဝိုးသသာန် စွဲ-၌ ပြယုဂ္ဂကား-
  - ဂဇ္ဈဝံ၊ ဂဇ္ဈဝေး၊ ဂေါမဟိုသံ၊ ဂေါမဟိုသာ၊ ဇော်ယျ ဂေါမဟိုသံ၊ ဇော်ယျ ဂေါမဟိုသာ၊ ဇော်ယျဝန်ဟံ၊ ဇော်ယျဝန်ဟံ၊ အဇွဲ့ကျော်၊ အဇွဲ့ကျော်၊ ကုက္ပါရသူကရာ၊ ဟတ္တိဂိုဏ်သွေ့၊ ဟတ္တိဂိုဏ်သွေ့ တည်း။
  - *• သက္ကက ဝိုးသသာန် စွဲ-၌ ပြယုဂ္ဂကား-
  - ဟံသာမလာစံ၊ ဟံသာမလာဝါ၊ ကာရဏ္ဍဝစက္ကဝါကံ၊ ကာရဏ္ဍဝ စက္ကဝါကား၊ မလာမလာကံ၊ မကာမလာကာတည်း။
  - *• ဓနာန် စွဲ-၌ ပြယုဂ္ဂကား-
  - = ဟံရည်သူဝဏ္ဍား၊ ဟံရည်သူဝဏ္ဍား၊ မဏီသခံမူတ္တာဝေးမြှုပိုး၊ မဏီသခံမူတ္တာ ဝေးမြှုပိုး၊ ဇာတရှုပရေးတာ တည်း။
  - *• ဓညာန် စွဲ-၌ ပြယုဂ္ဂကား-
  - သာလိယဝကံ၊ သာလိယဝကာ၊ တိုလ မူးရှုံးမာသံ၊ တိုလ မူးရှုံးမာသာ၊ နို့ပြီဝက္ကလတ္တား၊ နို့ပြီဝက္ကလတ္တာ တည်း။
  - ** ဗျာနာန် စွဲ-၌ ပြယုဂ္ဂကား-
  - သာကသုတံ့၊ သာကသုဝါ၊ ဇုံးသံး၊ ဝါယံးမာဟိုသာ၊ ဇော်ယျဝါရှုဟံး၊ ဇော်ယျဝါရှုဟံး၊ မိုးမူးယူရား၊ မိုးမူးယူရား တည်း။

* * နန်းမှုနှင့် စွဲ-ချို့ ပြယုဂ္ဂကား:-

- ကာသီ ကောသလုံ၊ ကာသီ ကောသလာ၊ ဝို့မလ္လာ၊ ဝို့မလ္လာ၊ စေတိဝံသံ၊ ဇစတိဝံသံ၊ ပစ္စသူရသန်း၊ မစ္စသူရသနာ၊ ကုရားခြားလုံ၊ ကုရားခြားလာ ဘုရား။

* * * သမာဟာရ မဖက် ဣဘရီတရ ဒယာဂသက်သက်နှင့် ပြယုဂ္ဂကား:-

- ဝန္တီမသူရီယာ၊ သမအြော်ဟွာတာ၊ မာတာပိတေဇာ တည်း။

ကော်မရှိ-မဟုတ်ချည်း ဟူလို့။

ဤသမာသကဏ္ဍာ၌ အဖော်ကိုပျော်လွန်ခြင်း၏ အကျိုးထူး မရှိခြင်း ၁၉၅၂ ခု၊ ၂ အသုံး စသည်ဖြင့် ရှေ့ခြံးစွာ ဆိုအပ်သော ပုံစံသည် သမာသိပုံး၏ရွှေ့ခြားသာ ကျနောက်တည်ရှိခဲ့၊ ၀၂-ရှေ့ကသာရန်။

* * * ဓဟုလံသွေ့ လိုက်သာရသောကြောင့် အခါးပြယုဂ္ဂနှင့် ကား-

ရွှေ့နာက်ပြန်၏ ဝန္တီရှိဝသား၏။

ပြယုဂ္ဂကား-အန္တာန်း ရွှေ့ ရွှေ့ ရွှေ့ ရွှေ့ ရွှေ့ တည်း။

* * * အခါးသောအရှို့ အဖော်ကိုအလေးဂရာမပြတဲ့ ရှေ့ကာလကို၊ ၀၂-ရှေ့ကာလ၏ ပြုသပည်ကို နှာက်နှင့်ထား၏ ၀၂-နှာက်ထား၏ ဆိုအပ်။

ပြယုဂ္ဂကား-လိုတော် ဒါသိတော်၊ နဂုမုသိတော်၊ သို့ဗုသူဗုဒ္ဓာ ဘုရားလိုတော် တည်း။

ဤ ပြယုဂ္ဂများကား-ဝိသေသန သမာသိတ္ထိချည်းတည်း၊ လိုတော်၊ စသာ ၀၂သိတော် စသည်ဖြင့် ပို့ဂုဏ်ကျပြု။

အပူး၊ ဤ စတ္တသမာသို့ အခါးဆရာတို့က နည်းအပျိုးမျိုးတို့ဖြင့်-
“အစိုးဘုံသုရုံ” စသည်ဖြင့် ရှေ့ပုံးသား ပုံစံသို့ကို မှတ်
သားကြကုန်စေားမှု” ဤ မောဂ္ဂလ္လာနှုန်းပြုနှင့်ကား ကော် စီရင်မှုမဟုတ်
စသာ “ဗျားရိစာရ”ကို ပြင်ခြင်းကြောင့် ထိသို့ပဆိုဟု မှတ်ယူပါလေ။

၂၀။ သမာဟာရ နပုံသက်ဖြင့် သမာဟာရ စတ္တ(ခွန်)သမာသ
သည်၊ ၀၂-ကိုနပုံးပြုခြင်း၊ နပုံးပြု(ဤသို့ နပုံးပြု-ပြင်၊ ၀၂-ပြုခြင်း
၁၉၅၂ပုံးပြုခြင်း၊ စတ္တသုတေသနသမာဟာရအရာဝယ် ဥဒါဂရရှုက်များကို နပုံးပြု
ဖြင့် ထုတ်ဆောင်ပြဆိုခဲ့ပြီ)။

၅၅။ သုတေသနတွက် ဥဒါဟရှင်များကား ထုတ်ဆောင်ပြဆိုတဲ့ ပြီးလို့။

● “ကျမ်းဆရာကိုယ်တိုင်” တို့ သာောပရီသာယ်” ၂၀၁၀၄ ဟု သမာယာရစွာ-အရာဝယ် လူတို့လိုင်ဖြင့် ညွှန်ပြခြင်း ဖူးသော သာကောက်ဗျာင့် အချို့ သော အရာ၏ နပုံနှင့် ပြုစွဲ။

“အာခိပစ္စ ပရို့ ဒရာ၊ ဆန္ဒ် ဒါရို့သူ့၌ ပနို့ဆန္ဒ် ပရတိယံတို့ သည်သည်း နပုံနှင့် ပြုစွဲ။

၂၁။ သချာဒီ-သုတ်ပြုင့် သချာသွေ့အစရှိသော သမာယာရ စိုးသ သန(ဒီဂု)သမာသ်သည်၊ ဝါ-ကို နပုံလိုင်ပြုစွဲ။ ဝါ-နပုံနှင့် ပြုစွဲ။

ပြုစွဲကား-ပြုပို့၊ ဖတ္တုပ္ပါယံ တည်း။

** သာောပရီသာယ် ကောင်ပြုစွဲသောကြောင့် ကောင်ပြုစွဲသောကြောင့် သတ်မှတ်သော သာောပရီသာယ်။

*** ပွဲက ပါလော၊ တံပူတွော့၏ သမာယာစရာ သွေ့လိုက်လာ ပြင်းကြောင့် နပုံနှင့် မပြု၊ ဝါ-မပြု။

၂၂။ ကွဲဖေကတ္ထာ ဆိုယာ · သုတ်ပြုင့် အမာဒီ ဆို သမာသ်ဝယ် အချို့ သော ပြုစွဲနှင့် နပုံလိုင်ကောင်ပြုစွဲ။ ဝါ-နပုံလိုင်ကောင်ပြု။

ပြုစွဲကား-

သလဘာ နံ ဆာယာ သလဘစ္စာယံ၊ သက္ကတာ နံ ဆာယာ သက္ကန္တစ္စာယံ၊ ပါသာအစ္စာယံ၊ ပါဘာအစ္စာယာ၊ ယရစ္စာယံ ယရစ္စာယာတည်း။

** လူ့ဟုတ်သော မြှော့၊ နတ် စသည်ကို ဖော်သောသွေ့ ဒေါ် နှောင်းသော သဘာသွေ့ ပြုစွဲမှု၊ နပုံလိုင်ကောင်ပြုစွဲ။

ပြုစွဲကား - မြှော့ သဘား ဒေဝ သဘား၊ လူနှော့ သဘား၊ ယက္ခ သဘား၊ သရာ သဘား တည်း။

*** မနှုယာ သဘာပြုစွဲမှု နပုံလိုင်ကောင်ပြုစွဲ မပြု။

ပြုစွဲကား-ခုတို့ယသာသာ၊ ရာဇသာ တည်း။

** ရာဇ ပုရီသေား၏ အမာဒီဆိုသမာသ် ဖြစ်သော်လည်း ကွဲစိပြုင့် တားပြုစွဲခြင်းကြောင့် နပုံနှင့် ကော်မပြု။

၂၃။ သျောဒီသု ရသော - သုတ်ဖြင့် နောက် သျောဒီဝိဘတ်တို့နှောင်း
သောကြောင့် နပူလိုင်းဖြစ်သော သမာသံသရကို ရသာ ပြု။

ပြယ်ကား-သလဘစ္စာယံ တည်း။

* * သလဘစ္စာယော ၌ သျောဒီမနှောင်းသောကြောင့် ရသာ-မပြု။

ပုံတ္ထာက်။ "သို့ဝိဘတ် နှောင်းသည်ဖြင်းလျက် သျောဒီမနှောင်း ဟူဖွံ့ဖြိုး
သလဘစ္စာယာ သုဒ္ဓိနောင် သတ္တမိကေဂုံစ် သို့သက်၊
သျောဒီသုရာသာသုတ်ဖြင့် ရသာ-ပြု၊ သို့ကို သွာသို့နဲ့ သုတ်ဖြင့် ဇွဲ-ပြု။

ယင်း ဇွဲ၏ ၃-ကို သျောဒီမနှောင်းသောကြောင့် ရသာ-မပြု ဟူလို့
ခဲ့ရပ်တည်း)။

၂၄။ လူသာနှာယာပုံစာနသာ-သုတ်ဖြင့် နောက် သျောဒီဝိဘတ်တို့
နှောင်းသောကြောင့် အညာအတ္ထသမာသံဖြစ်၍၊ အပူစာနဖြစ်သော အဆုံး
ပုံး၏အစိတ်ဖြစ်သော စာ၊ ပ ကို ရသာ-ပြု။

ပြယ်ကား-

မဟုမာလော ပေါ်သော နိုင်္လာသမ္မား၊ အတိဝိမောရှုတည်း။

* * ရှား ကညာပိုယာ-၌ ကညာသည် ပစာန ဖြစ်သော်လည်း
သမာသာန မဟုတ်၍ ရသာမဖြစ်။

* * ရှားကုမာရီ၊ ပြဟ္မာန္မား-၌ သမာသာနဖြစ်သော်လည်း ပိမိစာနက်
သာ ပစာနဖြစ်သောကြောင့် ရသာမဖြစ်။

၂၅။ ၈၀၂-သုတ်ဖြင့် နောက် သျောဒီဝိဘတ်တို့ နှောင်းသော
ကြောင့် အညာအတ္ထသမာသံဖြစ်၍၊ အပူစာနဖြစ်သော အဆုံးဖြစ်သော
ဂေါသုဒ္ဓိ၏ အြိ-ကံ ဥ-ပြု။

ပြယ်ကား-စိတ္တရ တည်း။

သုဂေ၌ ပစာနဖြစ်သောကြောင့် အြိ-ကံ ဥ-ပြု။

၈၀၂ကုလံ-၌ အဆုံးမဟုတ်သောကြောင့် ဥ-ပြု။

၂၆။ ဗုတ္တိယမတ္တာ-သုတ်ဖြင့် ဗုတ္တိလိုင်းဖြစ်သော အကာရန်နာပ်
ပုံးနောင် အာ-ပစ္စည်းသက်။

ပြယ်ကား-ဓမ္မဖိန္ဒာ တည်း။

၂၃။ နဒါဒီတော် ငို-သူတိဖြင့် ကျတိုးလိုင်းခြားပြန်စေသာ “နှာ” အင်္ဂါနသာ သွားပို့နောင် ငို-ခွဲည်းဆက်။

ပြယ်စား-

କେବେଳି ପାଦାରୀ ତରୁଣୀ ଓ ଶ୍ରୀରାମ ଗୋଟିଏ ତରୁଣ

- (14) ଗୈତେ ଓ ପାଦି-ପାଦି ପ୍ରଦ୍ଵୟାମିନ୍ଦରାଙ୍କ ଶ୍ରୀଜାପିତା
ପ୍ରଦ୍ଵୟାମିନ୍ଦରାଙ୍କ ଆଶୀ ଚି-ପଢ଼ୁଣ୍ଡିଲାଙ୍କରୁ କିମ୍ବା କିମ୍ବା

ပြယ်ကား-

ଗୀତ ରୋଗ-ତଥ୍ୟଃ । ଶ୍ରୀରାମିତୋ ଓ ଯୁଦ୍ଧକାଳ
ରକ୍ଷଣା ପାଇଲା ॥

၁၁ နဒါဒီသည် အာကတိဂုဏ်းမှတ်၊ C-အနုပ္ပန်သည်
နောက်၏နံပါးတော့ ဝါ ၃၁၃၆ သုတေသန အထူးပြင်း
အကျိုးရှိ၏။

2

၂၀။ ယက္ခာဒီဟိန် စံသုတေသနမြင် လူထိသိပ်ဖွဲ့ဖြစ်သော “ယက္ခာ” အဝါဒသော သူ့ ဂျိတ်စုနှင့် ဗုဒ္ဓဘုရား၊ ဒုန်း-ပစ္စည်း၊ ငိုး-ပစ္စည်းသက်၊

ပြယ်ကား—

ယကိုန် ယကို၊ နာဂိုန် နာဂို၊ သီဟိုန် သီဟို တည်းဖြ

၂၉။ အ ၁၄၂၆ကာတိဟိ-သုတေသန၏ ကုန်လိပ်ခြံမြှင့်သော “အာရာမိဘ” အဝါဒသော သွေးတိုင်္ခနာင် “ကုန်” ပစ္စည်းသက်။

ပြယ်ကာ:-

သာမျိုးနှင့်၊ အန္တရာယိုကြီး၊ ဖွံ့ဖြိုး တည်းမှ

- (15) သညာယံ မာနဲ့သာ - ဟူမသာသူတ်ပြု၏ သက္ကတောတ်
အထူးကို အမည်မှည့်ခေါ်စွာ ဤအာရာမိကာဒိုဟုတ်ပြု၏
မာနဲ့သာ သွေ့ဝနာင် ဇန်-ပစ္စည်းသက် ဟု နိယပဲ-ပြုသည်။

ပြယိုဂ်ကား-မာန္ဒသိန္ဒ တည်း။
သညာဝိသယ မဟုတ်သော လူတော်ကို ဖော်ရနှုန်းကား၊
နှင့်အပါးတော် ပို့ပွဲလျှော်သက်။ ပြယိုဂ်ကား-မာန္ဒသိ

၅၁။ ကား-မာနသိန္ဒ၊ မာနသီ ဆစ်မျိုး၊ ကဲပြားပံ့တည်း။

၃၁၁။ ယုဝဒ္ဓ ဟန်-သူတဲ့ပြင့် ကျထိလိုင်း ပြစ်သော လူ၏၊
၃၁၂။ ဘဏ်-နှီးနှီးသော သွေါတ္ထိ-နာင် များသောအားပြင့် နံ-ပစ္စည်းသက်။
၃၁၃။ ပြယုဂ္ဂကား-သွေါပယတဲ့နှိန်၊ ဘဏ်နှိန်၊ ဘိက္ခာနှိန်၊ ခတ္တဗန္ဓာနှိန်၊
၃၁၄။ စိတ္တ ပုံဒုန်း တည်။

“ကုန်ပစ္စည်းနှင့် ကင်းရှိသည်း ၁၇-ကုန်ပစ္စည်း မပါဘဲသည်
ကုန်ပစ္စတော်ကို ဖော်နိုင်ခြင်းကြောင့် “မာတူ” အစရှိသော သွေ့ဂျိနောင်
နံပစ္စည်းမသက်။

၃၁။ ကိုမှု, ညထွေ၊ သူတ်ဖြင့် အညထွေသမာသ်ချုပ်လွှဲလိုင်းပြုပြုသော
ကို၊ ပစ္စည်းအဆုံးရှိုးသော သဒ္ဓရဝနာင် များသောကားဖြင့် နိုးပစ္စည်းသက်။

သာဟံ အဟိုသာရတိန္ဒြ တယော မူးသတိန္ဒြယာ၊ သာ ဂါး
ဝွေဂိုဒ္ဓန္ဒြ တည်း။

* * * କୁର୍ଯ୍ୟରେ ହାତିଲାଗା ନୀତିଚୋ଱ିଗ୍ରାନ୍ତି ଫି-ପ୍ରଦ୍ଵୟମାନଙ୍କ ॥

၃၂။ ယရဏျု-အာယာ-သုတေသနပြင် ယရကိုအစဉ်သော သွေ့ခါတ္ထသည်
ပုဂ္ဂန်း၏ ဦးလှိုင်း အဆုံးရှိသောကြောင် “ယုဝဇ္ဈာနီ-ပြင် နိုဝင်ဘူး
သက်၍ ပြီးစီးကြောင်း ပြသိသည်၊ ဝါ-ပြီးစီးသည်ဟု နိပါတန်ပြုသည်။
ပြယုဂ်ကား-ယရနီ၊ ပေါက္ခရနီ တည်း။

** କିମ୍ବା କିମ୍ବା-ଯା ଫେରୀଙ୍କା ଅଟ୍ଟିତୀଲି ପେନ୍ଦ୍ର
ଏକା ଅଟ୍ଟିତୀ ପେନ୍ଦ୍ରି॥

မှတ်ချက်။ မြန်ပါဘန် သဝဘာဖြင့် ယရိနိကို ယရကို-ပြု၊ ပေါက္ခရိနိကို
အပေါက္ခရိနိ-ပြုကလည်၊ သင့်သည်ပင်၊ ထိုသို့မဟုတ်ဘဲ နိ-
စာတ်-ကြုံပစ္စည်းဖြင့်

** ယရုံနယတီတိ ယရကို နေတီတိ ယရကို
ပေါက္ခာရုံ နေတီတိ ပေါက္ခာနှင့် ဟူလည်း ပြုသည့်၏။

(16) အာစရိယာ ဝါယ-လောပေါ် စ-ဟူသော ဂဏ သုတ်ဖြင့်
အာစရိယသွှေ့ဝနာင် ဤယရုံယျာ ဒယာ-ဟူသော နိပါ
တန်ဖြင့် နိပစ္စည်းသက်၍ ယ-အက္ခနာကုံးချေလျှင် အာဇာနှင့်
နှိ-မသက်လျှင် အာစရိယာဟု အာဇာနှင့် အက်ရှုပြီး၏၊ ဟု
နှိယမပြုသည်၊ (ဆရာမ-ဟုအနက်ဆို၊ ဆာဖော် ပေးသား၊ ဆရာ
ကတော်ပြစ်မှ ဆိုလတဲ့၊ အထက်သုတ်ဖြင့် အာန်ပစ္စည်းသက်၊
အာစရိယ-နှင့် (ဆရာကတော်)။

၃၃။ မာတုလာ ပိတ္တာနှင့် ဘရိယာယံ-သုတ်ဖြင့် မယား ဟူသော
အနက်၌ဖြစ်သော မာတုလာ အစရိုးသော သွှေ့ဝနာင် အာနှင့် ပစ္စည်းသက်၊
ပြုရှင်ကား-

မာတုလာနှင့် ဝါရွကာနှင့် ဂဟပကာနှင့် အာစရိယာနှင့် တည်း။

(17) အဘရိယာယံ ခဗျိုယာ ဝါ-သုတ်ဖြင့် အဘရိယာ-မယား
မဟုတ်သော ဤတို့လိုင် ခဗျိုယာသွှေ့ဝနာင် အချို့၊ အာနှင့်
ပစ္စည်းသက်-ဟု နှိယမပြု။

ပြုရှင်ကား-ခဗျိုယာနှင့် ခဗျိုယာ တည်း။

ဘရိယာကို ဆိုလို့မှ နဒါဒိဂိုဏ်း၌ ပါဝင်၍ ခဗျိုယို-ဟု
ပြီး၏။

၃၄။ ဥပမာသံဟိတ သဟိတ သည်တ သဟ သဖဝါမ လက္ခကာ
ပိတ္တာရှုတု-သုတ်ဖြင့် ဤတို့လိုင်၌ဖြစ်သော ဥပမာန ရှေး-သံဟိတ။ လက္ခကာ
စသည် ရှေးရှိစသာ ဦး(ဥုဒ္ဓ)သွှေ့ဝနာင် ဦး(ဥုဒ္ဓ)ပစ္စည်းသက်။

ပြုရှင်ကား-

ကရတောာရှု၊ သံဟိတတောာရှု၊ သဟိတတောာရှု၊ သည်တတောာရှု၊
သဟောရှု၊ သာမာရှု၊ ဝါမာရှု၊ လက္ခကာရှု တည်း။

** ပြုဟွာမန္တာ။-၌ ဦး(ဥုဒ္ဓ)ဟူသော ယောဂ ပိတာဂ-ဖြင့် ဦး(ဥုဒ္ဓ)
ပစ္စည်းသက်။

၃၅။ ယုဝါ တီ-သုတ်ဖြင့် ဤတို့လိုင်၌ဖြစ်သော ယုဝါ သွှေ့ဝနာင်
တီပစ္စည်းသက်။

ပြုရှင်ကား-ယုဝါတီ တည်း။

‘କୁ॥ ତାଙ୍କରା ହେ, ହେ-ହୃଦୟରେ ଫୋର ପି-ପୁଣ୍ଡିମନ୍ଦି;
ହୋଇଗାଏ ତାଙ୍କରାକୁ କିମ୍ବା ଅବୀ. ହେବାଥ-ରୁ॥
ପ୍ରୁଧୀରମା-ହେବାତୀ। ତାଙ୍କେ ତର୍ଣ୍ଣି॥

၃၈။ ဂေါသာဝ် - သုတိပြင် နောက် ငိ-ပစ္စည်း စနှင်းဆောင်
ကြောင့် ဂေါသနှင့်အစိတ်ပြစ်ဆောင် အဲ-ကို အာဝ်ပြု။
ပြယုဂ်ဘာ-ဘို့ တည်း။

၃၉။ ပုဂ္ဂနိုင် ဝထေပုဂ္ဂနိုင်-သူတိဖြင့် ဓနာက် ဒီ-ဟစ္ဆာည်း အနာဂတ်း
သေားကြောင့် ပုဂ္ဂနိုင် ပထဝါ-မြို့၊ ပုဂ္ဂနိုင်-မြို့။
ပြယုံးကား-ဝမ်း၊ ပုဂ္ဂနိုင် (ထူးခွှဲ ရွှေလျှင်) ပင်း တည်း။

၄၁။ ပါပါဒီဟိ ဘူမိယာ-သုတေဖြင့်ပါပအစိုးသာ သွှေ့တိနှင်
ဝနှင်းသာ ဘူမိသွှေ့ကျော်အဆုံး၌ သမာသန အ-ပစ္စည်းသက်။
ပြုသိန်ကား-ပါပသူမဲ့ လာတိဘူမဲ့ ထည်။

၅၂။ သချိုာဟိ-သူတ္ထပြီး အင်ရှာက္ခတ္တက သချိုာကိုယာသောသွှေ့
တိုနောင် အနှာဏ်သော ဘူပီသွှေ့၏အဆုံး၌ သမာသနဲ့ ဖု-ပစ္စည်းသက်။
ပြယုဂ်ကား-ဒိုဘူမး တိုဘူမး တည်း။

၄၃။ ရှိခိုင်းပါဝါး-သူတ်ဖြင့် သချာကို ဖော်သော သွှေ့တိန္ဒာင် နှောင်၊ အာ နှီသွှေ့၊ ဂေါ်ဝါဝါ သွှေ့တိ၏သာယုံး၌ သမာသန္တအ-ပစ္စည်းသက်။

ပြယုဂ်ဂား-ပဉာဏ်၊ သဇ္ဇာ ဂေါ်ဝါဝါရုံ တည်း။

* * မဟာနှစ်-၌ သချာနှောင် မဟုတ်သောကြောင့် မသက်။

** အသိတို့-၌ နှီး ဂေါ်ဝါဝါ မဟုတ်သောကြောင့် မသက်။

၄၄။ အသာချုံဟို စာဂုဏ်သွေးတွေသူ • သူတ်ဖြင့် အညပဒတ္ထာ-မာသ်၊ အသာချုံတွေသမာသ်မဟုတ်ဖုန်း အသာချုံသွှေ့၊ ဘာချုံသွှေ့ တို့နှောင်းအနှေး၊ အသာချုံတွေသမာသ် အကိုလိုသွှေ့၌ အဆုံး၌ သမာသန္တအ-ပစ္စည်းသက်။

ပြယုဂ်ကား-

နိဂုံးမှုံးလိုဟို နိဂုံးလုံး၊ အစွဲဂုံးလုံး (ပါဒီသမာသ် တည်း)။ ဤ အကိုလိုယော သမာဟင္မာ စွဲဂုံးလုံး (သမာဟာရောက္ခတ္ထ(ဒိဂု)တည်း)။

* ပြောဂုံးလို ဟေတ္ထား ဥပုဂ္ဂလို၌ အညား၊ အသာချုံတွေ ပြစ်စားကြောင့် မသက်။

** ပွဲအဂုံးလို မားပေသာတိ ဒွဲရုံတံ့၌ ၌ ဒွဲရုံလံပုံကား အညပဒတ္ထ (မဟုတ်ဖုန်း) သာသ်မာဟုတ်၊ တွေ့ပစ္စည်း စားည်တို့ကိုချေ၍ ဒွဲရုံ-ဟုပြီး၊ ဓမာ ပိုးဆုံးနှုန်းမာသ်တည်း။

ဤမြို့မြို့ ဒွဲရုံးအကိုလိုနံး သမာဟာရော ဟူသောဝါကျော် ပိုးဆုံးနှုန်း သာသ်ပြု၍ ဤသူတ်ဖြင့် အ-ပစ္စည်းသက်၍ပြီးသော ဒွဲရုံနောင် စွဲဂုံးပမာဏံ အသာ ဟူသောဝါကျော် မာနောမတ္ထာ-သူတ်ဖြင့် မတ္ထာ-ပစ္စည်းကို ပြစ်စေ၊ တွေ့ပစ္စည်းကို ပြစ်စေ သက်၍ လောပေါ်ပြု၍ ချေပြီးလျှင် ဒွဲရုံလုံး၌ ပြီး၏ဟု ဆိုလို၏။

တစ်နည်း-သေနရုံးလပုံမာဏေန အကိုလာနံး သတံ့ပုံကြံး စုစုသဝါ အကိုလာနံး ဟူသော ပြယုဂ်၌ ပမာဏဝါက အကိုလိုသွှေ့၌ တစ်ပါး ဓမာ အကိုလာသွှေ့-ဟု ဆိုလို၏။

** အလုံးစုံသောပြယုဂ်တို့ အကိုလာသွှေ့ပြု၍ ပြီးစေနိုင်သော်လည်း၊ အကိုလိုသွှေ့ကို နှစ်စေခြင်းငှာ သမာသန္တကို ဆိုသတည်း။

၄၅။ ဒီယာဟာဝယောကဖော်ဟို စရတ္တာ - သုတ္တိပြင့် ဒီယာသွို့၊ အဟသွို့၊ ဝယာသွို့၊ ကေခေသသွို့၊ အသချုံအမည်ရဓသာသွို့၊ သချုံသွို့တို့နှင့် နှောင်းသော ရုတ္တိသွို့၏ အဆုံး၌ “သမာသန္တ အ-ပစ္စည်းသက်”။

ပြယုဂ်ဘား -

ဒီယာတို့၊ အဟာရတို့ (တွော) ဝယာရတို့ (ဓာတ္တာ) ပုံမွှေရတို့၊ ထပုရတို့၊ အမှုရတို့၊ အတံကြန္တာရတို့ အတံရတ္တာ၊ ဒွေးရတို့သမာဟန္တာရတို့ (တွော)တည်။

* * * မဟုလံသွို့လိုက်ဘာမြင်းကြောင့် အချို့သောပြယုဂ်၌ အချို့၊ အ-ပစ္စည်းသက်။

ပြယုဂ်ဘား-ကေရတို့ (တွော) ကေရတို့တည်း။

* * * ဒီယာရတို့ ဟောမေးတွော ဥပရဇ္ဇ်စည်း၊ အသချုံတ္ထပြစ်သော ကြောင့် မသက်။

* * * ယထာရတို့၌ အသချုံဆူ ပြစ်သော်လည်း၊ မဟုလံသွို့လိုက်ဘာမြင်းကြောင့် အ-ပစ္စည်းသက်သည်သာတည်း။

ပုံတွောက်။ ။၃၈၁၆၁။ ဟောမေးတွော အပြည့်အမဟုတ်စသာ တစ်စိတ် တစ်အောက်တည်း၊ ယင်းဟူးကား ပုံမွှေး၊ အပရာ၊ အမှုတို့တည်း။ ညွှန်ရှေ့ပိုင်း၊ နှောက်ပိုင်း၊ ထက်ဝက်တို့ ဟူလို့။

၄၆။ ဂေါ်တွောတွော စာလောဝပ သုတ္တိပြင့် စတ္တသမာသံ၊ အည်းအတ္ထသမာသံ၊ အသချုံတ္ထသမာသံ မဟုတ်ရှုံး (တွောတို့ပစ္စည်းကျေပျောက်မှု) လောဝ ဝိသယမဟုတ်စသာ ဂေါ်သွို့၏အဆုံး၌ “သမာသန္တ အ-ပစ္စည်းသက်”။

ပြယုဂ်ဘား - ရာဇ်ဝေါး၊ ပရမဂ်ဝေါး၊ ပုဂ္ဂဝဝန်း၊ အသဂံတည်း။

* * * ပုံတွောရေါ့ဟိုကို အတာ ပုံတွော-၌ (ကိုတ္ထ-)-၌ ကိုက ကျော်၍ ဤသုတ္တိပြင့် အ-ပစ္စည်းမသက်။

* * * အလယ်ဂါဝဝါ-၌ စတ္ထသမာသံပြစ်သောကြောင့် မသက်။

* * * ဝိဇ္ဇာ၊ ဥပဂုံ-တို့၌ အည်းအတ္ထနှင့် အသချုံတ္ထတို့ ပြစ်သောကြောင့် မသက်။

၄၃။ ရအိန္ဒိဝဒါရဂေဝစတုရသာ - သုတ်ဖြင့် ရအိန္ဒိဝထွှဲ၊ ဒါရ^၈
ဂဝသွှဲ၊ စတုရသာသွှဲတို့သည် အ-ပစ္စည်း အဆုံးရှိကုန်လျက် ပြီးစီးကြ
ကုန်၏ ဟု နိပါတန် ပြုသည်။

ပြယ်ကား-

ရတိစိမိ ရတိန္ဒိဝ၊ ဒါရာစ ဂါရေဝါစ ဒါရဂဝံ၊ ဓတသော ·
အသိသော အသာ စတုရသော တည်း။

* * ရတိန္ဒိဝံ - ၌ အပစ္စည်းသည် လည်းကောင်း၊ ပုံဗ္ဗာပဒ္ဒ် နှစ်
အာရုံသည် လည်းကောင်း၊ ဤသုတ်ဖြင့်ပင် ပြီးသည်၊ ကြိုင်းသော ပြယုဂ်
တို့၌ အ-ပစ္စည်းလည်း ဤနည်းပင်၊ စတုရသာ-၌ အသိသွှဲကောက္ခာတွေ
တည်း။

၄၄။ အာယာမေနဂဝံ-သုတ်ဖြင့် အလျှားလိုက်ဟူသော စနက်၌
ဖြစ်သော အနုဂဝံ ဟူသောပုံဗ္ဗာသည် ဤသုတ်ဖြင့်ပင် အ-ပစ္စည်းသက်၌
ပြီးသည်ဟု နိပါတန် ပြုသည်။

ပြယ်ကား-

အနုဂဝံ သက္ဗိုံး တည်း၊ (နွား၏ အလျှားနှင့်ယဉ်သော လျည်း
ဟူလို့)။

* * ဂုဏ်ပွဲ၊ အနုဂု-၌ အာယာမ မဟုတ်သောဝကြောင့် မသက်။

၄၅။ အကိုသွာညာထွေ-သုတ်ဖြင့် အညပဒ္ထာသမာသ်၌ ဖြစ်သော
အကိုသွား၏အဆုံး၌ သမာသနဲ့ အ-ပစ္စည်းသက်။

ပြယ်ကား-ဝိသာလက္ခာ၊ ဝိသာလက္ခာ တည်း။

၅၀။ ဒါရမျှဂုံးလျားသုတ်ဖြင့် “သစ်သားသည်အညပုံဗ္ဗာဖြစ်လျှင်”
“၀၁-အညပုံဗ္ဗာ အရှု-ကို သစ်သားကို ကောက်ယူလျှင်” အဂိုလို အဆုံးရှိ
သော သွှဲနောင် သမာသနဲ့ အ-ပစ္စည်းသက်။

ပြယ်ကား-ဒွေ့ဂုံးဒါရာ၊ ပွေ့ဂုံးလံ တည်း။

“လက်ချောင်းနှင့် တူစသာ၊ အစိတ်ရှိသော” “ဝပါးစသည်ကို အဗ္ဗာ
နှောက် ဖွဲ့စွဲသောသစ်သားကို” ဒွေ့ဂုံးဒါရာ-ဟု ဆိုအင်သတည်း။

* *လက်နှစ်သစ်ဟူသော ပေါက်အနက်ဟော ဒုဂ္ဂိုလ်သွေ့၏ ပြုမှု
ကား-အသချဲ့ပိုစာကိုလျှော့ရှု ၃၁၄၄ စေသာသုတေသန ဆိုအပ်ခသာ နည်းပြု
ပြီးသည်။

= ဟန်တို့၏ အောသ်စပ်၏ အောသခါး အဝရားကာ ဟူ၍
ရန္တရုပ် ပထင်သာကြောင့် သိဝံသတ်ကို အမြှေမျှလည်း ပါ့ခိုက်သွား
မစုတဲ့မြင်ဟု ဆိုသည်။

* * “ဂါဏ္ဍာဝန္တာ” ပုၢသည်လည်း ဂါဏ္ဍာဝန္တာ ဟူသော ပကတိ
တစ်မျိုးဖြင့်ပြုသူ၊ ဓရမှာစ သူဟဲ ဟည်ဖယ်ဖလို။

- နှစ်ဘို့ ယူရှိခြင်း၊ မား၍-သုတေပွင့် သိကို အာ-ပြည်ပြီး
သည်ဟု သိလိုက်။

၁၁၁ မီ ဝိတိယာရေ-သတ်မြို့ ကြိယာ အပြန်အလှန် ပြစ်ခြင်းကို
သိအပ်သော် အသပ္ပါဒ် အနက်ဖြစ်သော နာမ်ပုံးနှင့် စံ-ပစ္စားသက်။

ප්‍රියාගේ පෙ-තෙවා ගෙවීම් | වෙනා වෙළු තුව්වා

* ဝိ ကူးသာပု၏ စ-အကျင့်သည် မိသ္ထီ ရာဒိန္ဒ-ဘုရာသာသူတို့
အထူးပြည်းဟကို ရှိခိုး။

၅။ လိုဘိယူဟီ ကော-သုက်ပြုင့် အညုပ္ပါဒ်၊ အနက်ခြံ ဖြစ်သော
ထဲပစ္စယန္တပုဒ် ကုတ်လိုင်းဖြစ်သော ဤကဗျား၊ ဦးကာရာနှင့်ပုဒ်တို့နာင် များ
သောအားပြုင့် က-ပစ္စုံ၊ ဆက်။

ପ୍ରଯାନ୍ତକା:-

မြန်မာ တေသန၊ ပညာ၊ စာတမ်း၊ ပုဂ္ဂနိုင်လုပ် ကဲသောတည်း။

* * * သီရိလ် မဟုတ်ဘဲ ထိန်ခြင်းကြောင့် က.ပစ္စည်းမသက်။

၅၃။ ဝါညစော-သုတ်ဖြင့် အညပ်၏အနက်၌ဖြင်ကုန်ဆော ရွှေး
သုတ်ဖြင့် မှုဟု စပ်ဆော သွေ့ချို့မှ တာစ်ပါးဆောသွေ့ချို့နောင် များဆော
ဘားဖြင့် ဝါ-အလိုဂျိအပ်ဆော အခြင်းအများသားဖြင့် (အလိုဂျိသလို) စချို့
က-ပစ္စည်းဆက်။

ပြယ်ကား-ပဟ္မာလကေား ပဟ္မာလေား တည်း။

၅၄။ ဥထဲရပဒေ-သုတ်ဖြင့် ဥထဲရ ပဒေ ဟူဆောသုတ်ကို နောက်
သုတ်များသို့လိုက်ဆော အဓိကာရသူ ဟူ၍ သိမှတ်။

၅၅။ ကုမ္ပသိဒ်-သုတ်ဖြင့် နောက် ပုံးနှုန်းဆောကြာင့်(နောက်
ပုံးနှုန်းလတ်ဆော်) ကုမ္ပသွေ့ချို့ကို ကုမ္ပဒ်-ပြု။

ပြယ်ကား-ကုမ္ပဒ်တာ၊ ကုမ္ပဒ္ဒပါတာ တည်း။

** ကုမ္ပဒ္ဒယတာ-၌ နိဂုံဟိတ်ကိုချော ပ-ကိုဒွေးသော်ပြု။

၅၆။ ပုံးပုံမသုဝါ-သုတ်ဖြင့် နောက်ပုံးနှုန်းဆောကြာင့် ပုံ
သွေ့ချို့အချို့၊ ပုံးပြု။

ပြယ်ကား-ပုံးပြုး၊ ပုံးပုံးလိုင်း တည်း။

* ပုံးပုံး-ပုံး-မပြုး၊ ပုံးပြုးခြင်းသည် ပုံကောက်လေား ပုံဂံးဝါ
တို့၏ အကျိုးရှိုင်း။

၅၇။ နိုတ်နှုန်း-သုတ်ဖြင့် နောက်ပုံးနှုန်းဆောကြာင့် အချို့
ဆော ပြယ်နှုန်း နှုန်း တို့ကို အချို့၊ နှု-ပြု။

ပြယ်ကား-ဘဝမှုတို့နှုန်းမယ်၊ ဘဂဝမှုဗ္ဗာလကာ နော ဓမ္မာ တည်း။

** ပဒဂဝ မဟတ္တာရီ၊ ရတ္တညူ ပဟတ္တာ-၌ ဗဟိုလုံသွေ့ချို့လိုက်လာခြင်း
ကြာင့် အနာက်ဘရ စဆော ပစ္စည်းတို့နှုန်းဆောကြာင့် နှုန်း-တို့ကို
နှု-ပြုနိုင်သည်။

၅၈။ အ-သုတ်ဖြင့် နောက်ပုံးနှုန်းဆောကြာင့် နှုန်း-နှုန်း
အဓိတ်ပြစ်ဆော သရု-ကို အ-ပြု။

ပြယ်ကား-ဂုဏ်ဆွဲပတ်နွောသွေ့ တည်း။

** ရွှေးသုတ်၌ နှုန်း သွေ့ကား သွေ့ခေါ်သွေ့ ကြိုသုတ်၌ အ-ကား အနှံး
စေသ ကြိုကားအထူးး။

ပုံးပုံး-ဥကာရကို နှစ်ဗော်ဗော်ဗော် အ-ပြုအပ်ဆောကြာင့် နှု-
အတ္တက်ဆော ဥဒါတရာ်ထုတ်သည်၊ အ-ကို အ-ပြုခြင်းဖြင့်
အကျိုးမရှိသောကြာင့် နှု-အတ္တက် ဥဒါတရာ်ပထုတ်။

၅၉။ မနာ အျာပါဒီ န ဖော မယေ စ-သုတ်ဖြင့် နှာက်ပုံး နှာင်း
သောကြာင့် လည်းကောင်း၊ မဟာ-ပစ္စည်း နှာင်းသောကြာင့် လည်း
ကောင်း၊ မနာ-အစရိုးသာ သွှေ့၊ အာပ-အေရှိသာ သွှေ့တို့၏ အစိတ်
သရ-ကို ဉာဏ်ပြု။

ပြယုဂ္ဂကား-

မအနာ သော်ာ၊ မနော စယာ၊ ရဇော ဇ္ဈား၊ ရဇော မယံ-
အာပေါဂါတ်၊ အာပေါမယံ၊ အနူယန္တီ ဒီသောခီသံ တည်း။

၆၀။ ပရဿာ သချိုာသု-သုတ်ဖြင့် သချိုာဖြစ်ကုန်သော နှာက်ပုံး
တို့နှာင်းသောကြာင့် ပရသွှေ့တို့အစိတ် သရ-ကို ဉာဏ်ပြု။

ပြယုဂ္ဂကား-ပရော သတ်း၊ ပရော သဟသံ တည်း။

** ပရ ဓမ္မာပ ဒို့ဗာ-ဗြာ သချိုာနှာက်ပုံး မဟုတ်သောင်
ဉာဏ်မပြု။

၆၁။ ငနေ ပုထသု-သုတ်ဖြင့် ငန့် ဟူသော ငန့် က်ပုံး နှာင်း
သောကြာင့် ပုထသွှေ့တို့အစိတ် သရ-ကို ဉာဏ်ပြု။

ပြယုဂ္ဂကား-အရိုးယေ ဟံ ပုထ ၁. ဝါယံငနောတိ ပုထူးနောတည်း။

၆၂။ သော ဆသာဟာယက်နေ ဝါ-သုတ်ဖြင့် ဆာဟ-ဟူသော
နှာက်ပုံး၊ အာယဟန် ဟူသော ငနာက်ပုံးနှာင်းသောကြာင့် ဆ-သချိုာ
သွှေ့ကို အချို့ သ-ပြု။

ပြယုဂ္ဂကား - သာဟံး၊ ဆာဟံး၊ လွှောယတန်း၊ ဆွဲာယတန်း တည်း။

၆၃။ လွှောပို့ဘာ ဒီနမာရေရင် - သုတ်ဖြင့် ငနာက်ပုံး နှာင်းသော
ကြာင့် လွှေပစ္စည်း၊ သထုးရှိကုန်သေား၊ ဒွှေ့၊ ပို့တူး၊ ရှိကုန်သော သွှေ့တို့၏
အစိတ်သရကို အချို့၊ အ-ရင်-ပြု၊ အ-ရင်-ပြု။

ပြယုဂ္ဂကား-

သတ္တာ ရအသုန်း၊ ကျွော့ရနိုင်ဖွှေ့သာ၊ မာတရပို့တရေး တည်း။

** သတ္တာအသုန်း၊ ပာဟာပို့တရာ့၊ ဝါ-သွှေ့အကျိုး တည်း။

ပုံတ်ချက်။ ။ၤ။ မာတရပို့တရေးကား၊ ရွှေပုံး တားမြစ်၍ ငနာက်ပုံး၌
ခွင့်ပြုသဖြင့် ငရွေပုံးသာ လိုပ်းတည်း။

၆၄။ ပိဋ္ဌာ ဝေါးနှိ သမ္မနာနှိ ၊ ယုတေသန စတ္တာ - သုတ်ဖြင့် စတ္တသမာသို့ အဘတ်ပည့်၊ အမျိုးဒေသဗုံးပြင့် ပပ်ခြင်းရှိကုန်သော ထိပိတာဒီ နောက်ပုဂ္ဂတို့ နှုန်းသားကြောင့် အတောင်းညာ အမျိုးဇာတ် အားဖြင့် ပပ်ခြင်းရှိကုန်သော ထိပွဲပစ္စယန္တသွေ့ ပိတု အရှိကုန်သော သွေ့တို့၏ အစိတ်သရာကို အားပြု။

ပြယုဂ်ကား-ဟောကာပေါ်တရေး၊ မာတေသိတော် တည်း။

** ပုဂ္ဂတ်တရေး-၌ ပုတ္တသွေ့ လျှပ်စီမံဟူ၍သောကြောင့် အားမပြု။

** ပိတု ပိတာ အေား-၌ လျှပ်စီ ဥထ္တပါဒ မဟုတ်စသာ ကြောင့် ပိတု-၌ အားမပြု။

** မာတုဘာတာ-၌ စတ္တ-မဟုတ်လောကြောင့် မာတု-၌ အား-မပြု။

** ဒါတုဘုံးနှုန်း-၌ ဒါတုသည် ပိဋ္ဌာယောနှိ သမ္မန် မဟုတ်စသာကြောင့် အား-မပြု။

၆၅။ ပုဂ္ဂတ်-သုတ်ဖြင့် စတ္တသမာသ်အရာ၌ ပုတ္တ ဟူသော နောက်ပုဂ္ဂနှုန်းသောကြောင့် ပိဋ္ဌာ ရေးနှိ သမ္မန်ဖြစ်ကုန်သော လျှပွဲပစ္စယန္တသွေ့ ပိတုအရှိကုန်သော သွေ့တို့၏ အစိတ်ဖြစ်သော သရာ-တိုကို အားပြု။

ပြယုဂ်ကား-ပိတာပုတ္တာ မာတာပုတ္တာ တည်း။

၆၆။ စိစ္စံး-သုတ်ဖြင့် စိပစ္စယန္တ နောက်ပုဂ္ဂ နှုန်းသောကြောင့် ဓရပုဂ္ဂ၏ အစိတ်သရာကို အားပြု။

ပြယုဂ်ကား-ကောသာ ရေးနှိ မူးနှုန်း တည်း။

၆၇။ ကုတ္တိယမ္မာသို့ ပုမိတ္တိ ပုဂ္ဂမောင်ကာင္းတ္တာ-သုတ်ဖြင့် ကုတ္တိလိုင်းပြုသော, တူသောတည်ရှု အား ရှုရှိသော နောက်ပုဂ္ဂနှုန်းသောကြောင့် ဟောဖူးသော ပုလိုင်ရှိသော ကုတ္တိလိုင်သွေ့ ပုလိုင်ကဲ့သို့ပြု။

· ပြယုဂ်ကား-ကုမာရာရိယော, ဒီဇာတော်သာ၊ ယုဝဇာယော တည်း။

** ကလျာဏီ ပစာန် မေသံ ကလျာဏီပွဲမာနာ · ၌ ကုတ္တိလိုင်ပုဂ္ဂ မဝနှုန်းသောကြောင့် ပုလိုင်ကဲ့သို့ ပြု။

** ကညာဘရီယော-၌ ဟောဖူးသော ပုလိုင်နှုန်းဝေ ကြောင့် ပြု။

** ဂါမဏီကုလံ ပိဋ္ဌအား ဂါမဏီဒ္ဓိ-၌ ဂါမဏီသွှေ့က နပုလိုင်
ကုလံ-ကို ဟောသောကြောင့် ဝါ-လူတ္ထိလိုင် မဟုတ်သောကြောင့် ပုလိုင်ကဲသို့
မပြီ။

** ကလျာဏီ ယာ မာတာ ကလျာဏီမာတာ၌ကလျာဏီနှင့်မာတာ
အရက္ခားပြုး၍ ကေစ္စ မဖြစ်သောကြောင့် ပုလိုင်ကဲသို့ မပြီ။

၆၈။ ကွဲစိ ဘစ္ဆာ-သုတ်ဖြင့် နောက်ပစ္စည်၊ နှောင်းသောကြောင့်
ဟောဖူးသော ပုလိုင်ရှိသော လူတ္ထိလိုင်ကို အချို့သော ဥပါဟရှုက္ခာ၌ ပုလိုင်
ကဲသို့ပြီ။

ပြယုဂ်ကား ဗျာတ္ထာန၊ ဗျာတ္ထာမာ တည်း။

မှတ်ချက်။ ॥ဘတီသ ပေါ် ဗျာတ္ထာ-ဟူသော ဝါကျွှေ့ အတီသယ်၌ တရ-
တမပစ္စည်းသောက်ပြီးလျင် ဤသုတ်ဖြင့် လူတ္ထိဝါစက ဗျာတ္ထာကို
ပုလိုင်ကဲသို့ပြုးလျင် ဗျာတ္ထာန၊ ဗျာတ္ထာမာ ပြီး။

၆၉။ သဗ္ဗာဘယာ ရုတ္ထိပတ္တိ-သုတ်ဖြင့် နောက်ပုံစံနှောင်းသော
ကြောင့် “ကေစ္စဘာဝ”ပြစ်သော ဤယာဒိဝ္ထီ၊ သျာဒိဝ္ထီ၊ ကာဒိဝ္ထီ
သုံးမျိုးတို့တွင် အလုံးစုံဟုဆိုအပ်သော ရုတ္ထိသာမန်၌ လူတ္ထိလိုင်ကို ဟော
ကုန်သောသဗ္ဗာဘို့တို့ကို ဝါ-သဗ္ဗာအစရှိဘုန်းသာသွှေ့ကို ပုလိုင်ကဲသို့ပြီ။

ပြယုဂ်ကား-

ဘယာမှုံး ဘမ္မာခံ၊ ဘယ် တဖြော၊ ဘယာ တတောာ၊ ဘယ်
ဝေးသာယံ တဒါတည်း။

မှတ်ချက်။ ॥ဤ ယာဒိဝ္ထီ-၌ ပုံစံသရုပ်ပြု၏ ပြယုဂ်မထုတ်၊ ကျွန်ုတ္ထီ
နှစ်မျိုးသာ ထုတ်သည်။

၇၀။ ဇာယာယ ဇယ် ပတီမို့-သုတ်ဖြင့် နောက် ပတီသွှေ့နှောင်း
သောကြောင့် ဇာယာသွှေ့ကို ဇယ်-ပြီး။

ပြယုဂ်ကား-ဇယားတည်း။

** ဇာနိပတီ၊ ဒပ္ပါတီ၊ ဇမ္မာတီ တို့သည် သွှေ့ကိုပါးပြင့် ပြီး၏၊
ဇာယာသွှေ့ကို ဇာနိ-ခံ-ပြုခြင်း မဟုတ်ဟူလို့။

၇၁။ သညာယမှုဒေါဒကသာ-သုတ်ဖြင့် အမည်သညာကို ဟောရှု
ဝနာက်ပုံစံ နှောင်းသေားကြောင့် ဥပါဘသွှေ့ရှိုံး ဥ။-ပြီး။

ပြယုဂ်ကား-ဥအဓို ဥပါနံ တည်း။

၂၂။ ကုန်ခိုင်း ဝါ-သူတိပိဋက္ခန်း၊ ရန်အမျိုက်နှာ၊ နှုန်းလုပ်လွှာ
နှောင်းသောဆိုင်း၏ ဥဇဝါဒ ဒုက္ခ အချို့ ၃၃-ပြု။

ပြယ်မား-

କ୍ଷାନ୍ତିକା କ୍ଷାନ୍ତିକା କ୍ଷାନ୍ତିକା କ୍ଷାନ୍ତିକା ।

ယင်းတိကား အာကတိဂိုဏ်းတည်။

၃၃။ သောက္ခတာဒီသူ လောပါ - သုတေသန အဖြိုက်
သော နောက်၌ အမြတ်စွဲ အကြောင်းအရာများ၊ အ-အက္ခဏက္ခာ

ပြယ်စား-ဒကသေးဝါ၊ အကျင့်သော တည်း။

* କର୍ଣ୍ଣ ଯୋଗାନ୍ତିକୁ+କଲାପୀ-ତୁ ପତ୍ର ॥

၃၄။ န နိုယ် - ထူးဖြင့် နှာက်ပုံစံ နှုတ်များကြောင့် နှု

ပြယ်ကား-အမြတ္တာဇား ထည်း။

* * * ပါဝန ပုဂ္ဂိုလ်-၌ ဦးအနုပည်မဖက် န-သက်သက်၌ ခဲ့မည့်ဟူ
သိစေခြင်း၏ ဦးအနုပုံတို့ ထူးသည်။

၃၅။ ဘန် သမဂ္ဂ-သုတေသနပြင့် အစဉ် သရရှိသော နောက်ပုံး ငွောင်၊
သောကြောင် နှင့်သွေ့ကြောင် ဘန်-ပြု။

ပြယ်ကား - အနက္ခတု တည်း

၂၆။ နခါဒေသ-သုတေသန၊ နခ အမျိုက်နှာသော သွေ့စိတ်၊ အန်-
ဘုံ၊ ဗုံ-အပြုံရှိကုန်သည်ဖြစ်၍၊ ဝါ-အန်နှင့် ဗုံ-မပြုဘဲ ပြီးစောမည်-ဟု
နိပါတ်ပြုသည်။

ပြယ်စုံသား—

နာသာ ခမ္မတိဂိုန် ပေါ်၊ အာမည်၊ နာသာ ကုလမ္မတိဝင်း နှင့်လော်၊
အကုလမ္မည်း၊ နေ့ နကုလ၊ နပုံသက်- နက္ခတ် နာက တည်း။

ဤသုက်ကား ဆိုခဲ့ပြီး နှင့် အနှစ်သရေသူကို ကားမြစ်၍ ဝှက်ပြုခဲ့ပြီး အစေသာ နိပါတနာသုတေသန်း၊ မတားမြစ်သာ ပြယ်များ၊ ကိုပြလို၍ အခမည်နှင့် အကုလားညံတို့ကို ပြဆိုသည်၊ ယင်းပြယ်တို့တွင် နာကသည် အနှစ်သရေ-သုတိကို ဟားမြစ်၍ ကျေနှင့်ပြယ်များသည် နှင့်သားမြစ်သည်။

- * နာသာ ခမ္ဘာ့ ၌ နာ-ဟု လည်းကောင်း၊
- * နှေ့နှေ့ပုံမ ၌ ဗြေ့ဗြေ့မ-ကို ပုံသဏ္ဌာ-ဟု လည်းကောင်း၊
- * နာယ သို့မဟုတ် နခရ ၌ သယ-ခရာ့ ခတ္တာ-ဟု လည်းကောင်း
ဤသုတိဖြင့် နိပါတနာပြုသည်၊ န-ကိုလည်း နှုန်းပြုစေရ။

၂၂။ နဝါး-သုတိဖြင့် သက်ရှိသတ္တဝါကို မဟောနှင့် အခါး
နော-ဟု ပြီးစေရာည်ဟု နိပါတနာ ပြုသည်။

ပြယ်ကား:-

နဝါး ရွှေကျေား၊ နဝါး ပွဲကျေား၊ အဝါး ရွှေကျေား၊ အဝါး ပွဲ
ကော ဝါး။

** အဝါး ဝသားလာ သီး ၏န ၌ သက်ရှိသတ္တဝါ ပြစ်သာ
ကြောင့် နိပါတနာ ပြု။

၂၃။ သဟသာ ဒသာ-ညော်-သုတိဖြင့် အညော်သမားသို့ ငနာက်
ပုဒ် ဓနာ်းသာကြောင့် သဟသွေ့ကို အခါး သ-ပြု။

ပြယ်ကား-သပုံးတွော၊ သဟပုံးတွော တည်း။

** သဟ ကံတွော၊ သဟ ယုံ့တွော၍ အညော် မဟုတ်သာကြောင့်
သ-ပြု။

၂၄။ သညာယံ-သုတ်ဖြင့် အမည်းမကို ဟောလတ်သော် ငနာက်
ပုဒ် ဓနာ်းသာကြောင့် သဟသွေ့ကို သ-ပြု။

ပြယ်ကား-သာယွှဲ့၊ သ ပလာသံ ဟည်း။

၁၁။ အပွဲ့ဗွဲ့-သုတ်ဖြင့် ပျက်ကွယ်ကို ဆျေသီးပ်ဝေသာ် ငနာက်
ပုဒ် ဓနာ်းသာကြောင့် သဟသွေ့ကို သ-ပြု။

ပြယ်ကား:-

သာရိကပေါကော၊ သပိသာစာ ဝ ဂါတမဏ္ဍလိကာ တည်း။

၁၁၈ အကျဉ်းလေ သက္ကတိ - သုတိပြုင့် ကာလုမ္မ တစ်ပါးတော်
နောက်ပွဲခန့်ကျင်းသော့ဖြူးကုန် မြိမ်အနက်ပြု၍ သော် ဖုန်းဆုံးပြု။

ပြယ်လား--

သမ္မန် မြတ် ၁၂၆၄၃၊ သမ္မကုပ် နိုဝင်ဘာ၊ သရုပ် ပါဇွဲဘို့ ကည်း။

** වාහනජල්, වාහනජල්-න් ගාලප්‍රේමයාගැනී ය-නි.

၈၂။ ၁၉၆၅ ခုနှစ်၊ ဧပြီလ - သုတေသနပြည့် ရနာက်ပုံစံ နှောင်းလျော့ခြောင်း
ကျမ်းမားနှင့်အဆုံးဟူသော ၁၉၆၅၊ လွန်ကဲသည်၏ အပြုံစုံဟော အပေါက်
အနက်ပြုစေသာ သုပ္ပန်းကို သပ်၍

କାନ୍ତି ପ୍ରଯାନ୍ତରୀ—

କାହାରୁ କାହାରେ ପାଇଁ କାହାରେ କାହାରୁ କାହାରେ କାହାରୁ କାହାରୁ କାହାରୁ

* * * ගාලුකුග්‍රී සාමාජිකු සායන්ත්‍රිය් ගැස්ස්ප්‍රේර්ච්චා, ගාලුකු
යෙළු, ඩි-ඡාං, මූලුග්‍රීත්‍යායෝ ගාලුපර්ප්‍රේර්ච්චාග්‍රාද් ලුත්‍යාර්ග්‍රී
තෙළු මෙයි, රුහුණ්‍යාත්‍යාචාර්යාව මෙශ්‍රේග්‍රා යිමෙවායි।

အ သမိတ္တၢ် ပြယုဂ်ကား

သဝဒါနာ ခါရီ-သမာသက္ကာ ကလာဘပေါ်ကာ တုသိုး။

* * * နိဂုံစွဲယမာရမ္မားပြု၏ သဟသေ သော-ညာထူး - သူတဲ့ပြု၏
သာဒေသ ပိကပ်၊ စီအရင် ပြီးလုလတ်စသော် ဤယူတုကို ဆုခြင်းကြောင်
နိဝင်းမိကိုပြသည်ဟု သိမေသည်။

၈၃။ သမာနသာ ပက္ခာဒီသု ၁၀-သုတေသနပြင်း ပက္ခာ အစဉ်ကုန်ဒေသ၊
အောက်ပါသို့ဆောင်းထောက်၍ သမာနသာ ဒါဘီ အခါး၊ သံပြီ။

ပြယ်ကား-

သဝဒ္ဓာ၊ သမာနပဏ္ဍာ၊ သဇ္ဇာတီ၊ သမာနဇ္ဇာတီတိုး။

*** ପାତ୍ର କରିଲାଙ୍କ ପରିଷଦର୍ଥୀ ମହାନ୍ତିର୍ମାଣ ଯେବେଳେ ଯେବେଳେ

- පෙනාවේදී මෙයිල් සංස්කරණ කළු තියිතා—

ပက္ခ၊ ဇောတိ၊ ဇနဟာ၊ ရထ်၊ ပစ္စိနီ၊ ဖတ်၊ နှာတိ၊ ဗန္ဓု၊ မြွှေ
စာရီ၊ နာမ၊ ဂေါ်တွေ၊ ရူပ၊ ဌာန၊ ဝဏ္ဏ၊ ၁၂၇၊ ၀၈၃၊ မွှေ၊ ဇာတ်ယာ
ယစ် တံတည်းမ

၈၄။ ဥဒရေ လူဇရံ-သုတ္တြုပြင့် လူယံ-စွဲည်း စနောက်ရှိခဲ့သာ ဥဒရ^{*} သွေးနှင်းသောကြောင့် ဝါ-ဥဒရှိယသွေးနှင့်သောကြောင့် သမာန့် သွေ့ကို အချို့ ဘုံးပြီ။

ပြယုဂ္ဂကား-သောက်ရှိယေား အမာန်လောက်ရှိယေား တည်း။

* * သမာနော်အရတ်-နှံ လူ့ ဦးညွှန် မရှိသောကြောင့် သာ-ပြီ။

၈၅။ ရိရိဗုံးကော်-သုတ္တြုပြင့် ပျော်ယွှေး၊ ပျော်သစ္စယန်း၊ က-ပစ္စယန်း စနောက်ပုံံးတို့ နှင့်သောကြောင့် သာ့သူ့သွေ့ကို သာ-ပြီ။

ပြယုဂ္ဂကား-သရီးသရီးကြေား သရီးသေား ဟုည်း။

၈၆။ သမ္မာသိန်မား-သုတ္တြုပြင့် ရိုး စွဲယန်း၊ ရိုးပစ္စယန်း၊ က-ပစ္စယန်း စနောက်ပုံံးတို့ နှင့်သောကြောင့် ဖွဲ့ ဒိုကိုယ်း သွေ့ကိုယ်အစိတ်ပြစ်သော သရကို အာ-ပြီ။

ပြယုဂ္ဂကား-ယရီး၊ ယရီးကြေား ယရီးသေား ဟုည်း။

၈၇။ နှိုက်မြောက် ဗုံး-သုတ္တြုပြင့် ပျော်ယွှေး၊ ပျော်ပစ္စယန်း၊ က-ပစ္စယန်း စနောက်ပုံံးတို့တွင်းကော်ကြောင့် နှိုက်-သွေ့ကို ဗုံး-ပြီ၊ ကိုး-သွေ့ကိုး-ပြီ၊ လူမှု-သွေ့ကိုး နှိုး-ပြီ။

ပြယုဂ္ဂကား-

ဘဝါဒီ၊ ဘာ ဘီးကြေား၊ ဘဝါးဘီးသောက်းဒီး၊ ကိုးကြေား၊ ကိုးသေား၊ ဤီး၊ ဤီးဘီးကြေား၊ ဤီးဘီးသေား တည်း။

၈၈။ တူမှု၊ မူးနှံ တာမေကသို့-သုတ္တြုပြင့် ရိုးပစ္စယန်း၊ က-ပစ္စယန်း စနောက်ပုံံးတို့ နှင့်သောကြောင့် ကော်မြော်ဖြစ်သော တူမှု သွေ့ကို တာ-ပြီ၊ အမှု-သွေ့ကိုး မာ-ပြီ။

ပြယုဂ္ဂကား-တား၊ တားကြေား၊ ဤီးသေား၊ ဤီးမားကြေား၊ ဤီးသေား တည်း။

* * တူမှုး၊ မူးနှံး၊ မူးနှံးဘီးကြေား၊ မူးနှံးဘီးကြေား။

တူမှုးဘီးသေား၊ အမှုးဘီးသေား၏ ကော်မြော်သောကြောင့် တာ၊ မာ-ပြီ။

၈၉။ ဟံ ဗမည်တု-သုတ်ပြင့် ရီပစ္စယန်, ရိက္ခပစ္စယန်, က အစွဲယန်မှ
တစ်ပါးသော နှောက်ပုံစံ နှောင်းသောကြောင့် ကျော်ဖြစ်သော တူမှ-
သွေ့ကို တံ-ပြု၊ အမှ-သွေ့ကို မံ-ပြု။

ပြယုဂ်ကား-

တန္ထိပါ၊ မန္ဒြပါ၊ တံသရဏာ၊ မံသရဏာ (ပိန္ဒာချော်) တယျာ
ဝါ၊ ပယျာဘါ) တည်း။

၉၀။ ဝေတာသွေ့-သုတ်ပြင့် ရီပစ္စယန်, ရိက္ခပစ္စယန်,
နှောက်ပုံစံတို့ နှောင်းသောကြောင့် တေသွေ့ကို အချို့ ငှဲ-ပြု။

ပြယုဂ်ကား-

ဒီ၊ ဟောဒီ၊ ဒီကြော၊ တောဒီကြော၊ ဒီဇသာ၊ တောဒီသော
တည်း။

၉၁။ ပိမာဒီသွေ့စိုးသွေ့-သုတ်ပြင့် နှောက် ပိမာ-အစုံသော သွေ့ကိုတို့
နှောင်းသောကြောင့် စွဲ့-သွေ့ကို အပြု။

ပြယုဂ်ကား-ဒုဝိဇား၊ ဒုပန္တား တည်း။

** ဝေမာဒီ ဟူသောစကား-ပြင့် အာကတိဂိုဏ်းစာပြစ်ကိုပြု။

၉၂။ ဒီ ဂုဏာ ဒီသွေ့-သုတ်ပြင့် နှောက်ဂုဏ အစုံသော သွေ့ကိုတို့
နှောင်းသောကြောင့် စွဲ့သွေ့ကို ဒီ-ပြု။

ပြယုဂ်ကား၊ ဒီဂုဏ်း၊ ဒီရတ္ထား၊ ဒီဂုဏ်း တည်း။

** ဝေမာဒီ-ပြင့် အာကတိဂိုဏ်းကို ပြု။

၉၃။ တီသွေ့-သုတ်ပြင့် နှောက် တီသချုံးသွေ့ကို နှောင်းသောကြောင့်
စွဲ့သွေ့ကိုအစိတ် လူ-ကို အ-ပြု။

ပြယုဂ်ကား-ဒွဲတိက္ခတ္ထား၊ ဒွဲတိပတ္တပုံ တည်း။

၉၄။ အာ-သချုံးသွားသတာဓား-နည်တ္ထား-သုတ်ပြင့် ဘတစသည်မှ
တစ်ပါးသော သချုံးသွားပုံစံ နှောက် ပုံစံနှောင်းသောကြောင့် အညွှာ
သမာသိပုံတ်ရှုံး စွဲ့သွေ့ကို အစိတ်ပြစ်သော လူ-ကို အာ-ပြု။

ပြယုဂ်ကား-ဒွဲဒိသာ၊ ဒွဲဒိသတိုး၊ ဒွဲတိုးသ တည်း။

- *** ତିଥିଲେ କାହାର ଗନ୍ଧି ଅନୁଭବ ଯୋଗିପାଇଦିଲୁ ॥
- *** ତିଥିଲେ କାହାର ଗନ୍ଧି ଅନୁଭବ ଯୋଗିପାଇଦିଲୁ ॥
- *** ତିଥିଲେ କାହାର ଗନ୍ଧି ଅନୁଭବ ଯୋଗିପାଇଦିଲୁ ॥

၉။ တိသု-ဘုတ်ပြင် သဟ ၁ ပည့်မှ ၁၅၀၁ခုနှစ် သချာနှင့်
သော နောက်၏အနေဖော်မြတ် အလျေထွေမှုမှာ မဟုတ်ရနှေ့ တိ-
သချာသွေးကြောစိတ်ပြစ်ဆော လူဝါး ပြု။

ପ୍ରିୟଗାନ୍ଧୀମା କେବଳୀଙ୍କ ଦେଖିଲୁଛାଏବେ

* * * ତିର୍ଯ୍ୟକ୍ଷେତ୍ର ଯୁଦ୍ଧକାନ୍ତରେ ଉତ୍ସମ୍ପଦିତ ଗାଁ ॥

* * କୀମତ୍ କୁଣ୍ଡଳ ଜାହା ପୁଷ୍ଟି ଉନ୍ନତିରେତୁ ଗ୍ରାନ୍ଥ ଏହି

** ତିଉରୁକାର୍ଯ୍ୟ କଲ୍ପନା ପ୍ରତିଷ୍ଠାନଙ୍କ ପାଇଁ

ଲ୍ରି॥ କଷାଯିମାତ୍ରୀଠି-ପ୍ରକ୍ରିୟାରେ ପରିପୂର୍ଣ୍ଣ କଷାଯି ପରିପୂର୍ଣ୍ଣ କଷାଯି
କଷାଯି ନାହିଁ । କ୍ଷୁଦ୍ରାଗ୍ରହିତ କ୍ଷୁଦ୍ରାଗ୍ରହିତ କଷାଯି କଷାଯି
କଷାଯି କଷାଯି । ୧୦୫୫ ପରିପୂର୍ଣ୍ଣ କଷାଯି କଷାଯି ।

ပြည်ကုန်

•• ତୀର୍ଯ୍ୟ କାହାର ପରିମଳାଙ୍ଗାନ୍ତରେ ଏହାରେ ଅଛି ॥

မှတ်ပျက်။ ၂၇၆၁-၁၉၅၄ ခုနှစ် အမြန်လုပ်သော ပိုက်
အကျိုးငှာဆိုသာ သမ္မတရိုဘာသာ သုတေသန၏ အသာ
ဝေါနှင့် အနည်းဆုံး ပထိစသောပည်း သိအပ်သောကြောင့် ပုဂ္ဂိုလ် - ၃
ပညာနှင့်အပ်သတည်။

ପ୍ରଯକ୍ଷକା ।

ବ୍ୟୋମକାଳୀନୀଁ ପୁଣିକାଳୀନୀଁ ପ୍ରିୟକାଳୀନୀଁ ଦେଖିଲାଯୁବାଚିହ୍ନା
ପରିବାଚିହ୍ନା ପରିବାଚିହ୍ନା ଗାସିବାରେ ପରିବାଚିହ୍ନା ପରିବାଚିହ୍ନା

၉၈။ မာစ္တာလီသာဒေါ်သုတေသနမှု စုတေသနမှု ရှင်ပါး
သာ သချာ၌ဖြစ်သော နောက်ပုဒ် နှောင်းတော့မြှောင့် အညွှန်သပောသိ
မဟုတ်ဖြုံး ဒီသဒ္ဓိကို ငါ ရှိ။ မာ-ပြု။

ପ୍ରଯୁଗକାଃ-ତାତ୍ତ୍ଵାତ୍ମାତ୍ମିବ୍ୟାପନ୍ତି ତୀର୍ଥଭିରୁଦ୍ଧରେ ପାତ୍ର ହାତ୍ତେ ଯା
* * ଶେଷାଲୀଙ୍କ ଶେଷାଲୀଙ୍କ ପ୍ରତିବାଦିତାକୁ ପାତ୍ର ॥

ဒေဝါ ပိုဘတ် ဒေသဘူး ပရှသာ ပဏ္ဍ ပန္နာ- ယုတ်ဖြင့် နှောက်ပိုဘ်
သွှေ့နွောင်းသောကြောင့် ပျောသွှေ့ကို အချို့ ပထဲ-ပြု၊ အသွှေ့နွောင်း
သောကြောင့် ပျောသွှေ့ကို အချို့ ပန်-ပြု။

ପ୍ରୟାଣୀ-ବଳୀରୀତି, କ୍ଷେତ୍ରିଯତି, ପକ୍ଷଦର୍ଶା, ପାଞ୍ଜାବ ଲାନ୍ଧା

၁၀၀။ စတုသန စုရောင် ဒေသ-သုတေသန၊ နှာက်ခသာဒ္ဒါန္တား
သောက်၏ စတုသနံ့သာဒ္ဒါနီ၏ အခါး၊ ၂၂၁၁၈၁။

ပြယ်ကား-စွဲသာ၊ စောဒေသ၊ တို့မှာ တည်း။

၁၀၁။ ကယ်ဝော - သုတိပုဒ် နှောက် အသဘွဲ့ ဓန္တာင်းလော
ကြောင် ဆ ဂါဏ်းသွေ့ကို သော-၆။

ပြယ်စား-ကသာဇ်သတည်း။

၁၀၂။ ကျော်မာ - သူတဲ့ပြုံး နောက် အသာဒ္ဓိ နှောင်းသော၊
ကြောင်းကေသွို့၊ အားသွေးတို့၏ ဆစိတ်ပြုံးသော အ-ကို အောပါ။

ପ୍ରିୟଦିନ-ମାତ୍ରା-କୋପବା । ହାତାରବା ତଥୀ॥

၁၀၃။ ရသချို့၊ ကောဝါ၊ သူတဲ့ပြင့် သချို့သဒ္ဓါနာင် စနှင်း
ကောင် အထူးဖော် ၁၂-မာက္ခာနာကံ အခါး၊ ၅-ပြီ။

ସମ୍ବନ୍ଧିତ

କେବଳ ଏହାର ପାଇଁ ଯାଇବା ପାଇଁ ଏହାର ପାଇଁ

သတ္တရသာ၊ သတ္တဒသာ၊ အင္ဂရသာ၊ အန္ဂာသာ။

*** ପ୍ରକ୍ଷା-କାର୍ଯ୍ୟ ଓ ଜୀ-ଜୀବିତରେ ଅମ୍ଭେ ହାତୁଳ୍ପାଦିତ ॥

*** ପାତା ୧୦୨

၁၀၄။ ဆိုတိ ငွော စ-သုတ်ဖြင့် ဆာချံ၊ ဟိ-သချံသွေ့တိ
နှင် နှောင်းသော အသသွေ့၏ ဒ-ကို ဗြို့ပြု၊ ရုံးပြု။

ပြယုဂ်ကား-သောင့်သာ ခဲသာရသာ၊ တော့သာ တော့သာ တည်း။

၁၀၅။ စတုတွေ တတိယာ နှ မမှုခုံဟိုယာ - သုတ်ဖြင့် အစု သွေ့
ဝနှင်းသော စတုတွေသွေ့တို့ ဦးမြှု-ပြု၊ ကတိယသွေ့တို့ တိယ-ပြု။

ပြယုဂ်ကား-

အမွှါန စတုတွော အမှုခုံး၊ မှမွှါန တတိယာ အမှုတိ
ယာ တည်း။

** အစုစတေသွေ့၍ သက်တော်အနက်၌ ကျေပစ္စားသက်၍ နောက်
ပုံးပုံးအစွဲ ဝှုံးပြု၍ ပြီးသည်။

၁၀၆။ ဒုတိယသာ သယာ ဒီပုံခုံမြို့မြို့ဗုံး-သုတ်ဖြင့် အစုသွေ့တို့နှင်း
ဓနှင်းသော ဒုတိယသွေ့တို့ အစုသွေ့တို့နှင့်ယက္ခ ဒီယုံ-ပြု၊ ဒိဝုံး-ပြု။

ပြယုဂ်ကား-မှမွှါန ရှုတိယာ ပံ့ယွေ့ာ၊ ခံ့ဝေ့မှုံး တည်း။

၁၀၇။ သရေ လှို ကူသူ့ရေတွေ့ - သုတ်ဖြင့် အစွဲ သရုံးစသာ
နောက်ပုံးနှောင်းသောကြောင့် ပနာက်ပုံးအနက်၌ဖြစ်သော ကူသွေ့တို့
ကို ကို-ပြု။

ပြယုဂ်ကား-ကော်း၊ ကာအသန်း တည်း။

** ကုပ္ပတ္တာ့၍ နောက်ပုံးအစွဲ သရုံးမရုံးစသာကြောင့် မပြု။

** ကုပ္ပတ္တာ့ ဖုန်းအစွဲ ပနာက်ပုံး၍ အနက်၌ပြု အညွှန်
ဖြစ်စသာကြောင့် မပြု။

၁၀၈။ ကာပုံးတွေ့-သုတ်ဖြင့် ပနာက်ပုံးအနက်ရှိသော အနည်း
ဆုံးသော အနက်၌ဖြစ်သော ကူသွေ့တို့ ကာ-ပြု။

ပြယုဂ်ကား-မာပုံးလပဏ် ကာလဝဏ် တည်း။

** ပနာက်ပုံးနှင့် အနက်တူသည် ဟူလို့။

၁၀၉။ ပုံရှိသော်-သုတ်ဖြင့်ထောက်၍(ပုံရှိသာ)ဟူသော အနက်
၌ဖြစ်စသာ ကူ-သွေ့တို့ အချို့ ကာ-ပြု။

ပြယုဂ်ကား-ကာပုံရှိသော် ကုပ္ပတ္တာ့ တည်း။

** ဤသုတ်ကား အနွေ့ဖွဲ့ (အနည်းငယ်မဟုတ်သောအနက်) ကို
ပြသော ပြုရသေးသည်ကိုပြုသော အသမ္မတဘိဘာသာ တည်း။

** အပွဲ့ဖြစ်မှု ရွှေသုတ်ဖြင့် အမြဲ ကာ-ပြု။

ပြယုဂ်ကား-ဤသံပုရံသော ကာပုရံစသာ တည်း။

၁၁၀။ ပုံ့ဖွဲ့ပရွှေ့သာယမလျှော့ဟာသကျားသုတ်ဖြင့် ပုံ့ဆွဲ၊
အပရသွှဲ၊ အဇွဲသွှဲ၊ သာယသွှဲ၊ မလျှော့တို့ဝန်ငါးတော်
“တဟ”သွှဲကို ကျ-ပြု။

ပြယုဂ်ကား—

ပုံ့ကျား၊ အပရကျား၊ အဇွဲကျား၊ သာယကျား၊ မလျှော့
(ပကျား) တည်း။

သုံးခုဝါမြို့က်သော သမာသက္ခာ ပြီး၏။

၄၅-၄၁ ပြာ့ဆွဲး၏ ဓသာဏြား

၄။ အောက်တွေ

နမော တယ် အဂိုင်ရာ အရဟနာ သမ္မာသမ္မာသ။

၁။ အော ဝါ ပစ္စ ဟူသောသုက်ဖြင့် အပစ္စအနက်၌ (ဝါ-သု၊ မြေးစေသာ အန္တယ်အဆက်ကိုးဟာသော အလျှော့အနက်၌) ဆိုခိုသတ် အဆုံးရှိသော နာပိပုဒ်၏၏ အာရုံး၊ က-ဝစ္စည်းသက်။

“က-အက္ခနာကို ရို့ချို့ခြင်းအကျိုးငှာ မိန့်ဆုံးသည်၊ အခြားသုတိတို့၏ လာသော က-အက္ခနာသည်၏ ဤနည်းပင်တည်း”။

ပြယ်ကား-

ဝသို့ငြာသအပုံ-ဝါသို့ငြာ၊ ဝါသို့၊ ဉ်ပဂ္ဂဝါ၊ ဉ်ပဂ္ဂ-တည်း။

ပုံတ်ပျက်။ ၁။ ဝသို့ငြာသ အပုံကား၊ ဝါ-သုဒ္ဓါ၏အကျိုးငှာ တို့တ်ပဟုတ် သောဝါကျော်း ပြဿံးတည်း၊ (အခြားသုတ်များ၏လည်း ဤနည်းပင်တည်း)။

- ယင်းသုတ်ပါ ဝါသုဒ္ဓါဖြင့် ဝသို့ငြာသ အပုံ ဟျှော် ဝါကျော်ဖြစ် ပြင့်လည်းကောင်း၊ ဝသို့ငြာသ အပုံ၊ ဝသို့ငြာသဗုံးဟျှော် သမာသုအပြစ်ဖြင့် လည်းကောင်း ပြနိုင်သည်ဟု ခုံးပြုခြင်းအကျိုး ရှိ၏။

ယင်းဝါသုဒ္ဓါသည်=ဤသုတ်ပူအပြုံး သကတ္ထာဟူသော ၄၁၂၂ သုတ်တိုင်းစာင် လိုက်ပါ၏၊ လိုက်ပါလေဟု မှတ်ချက်ပြု၏။

၂။ ဝစ္စာမီတာ ကာန ကာယနာ-သုတ်ဖြင့် အပစ္စအနက်၌ အပစ္စ ပစ္စယန္တာဖြစ်သော ဝစ္စစေသာ သုဒ္ဓါဘို့ပနာ၏မှ လည်းကောင်း၊ အန္တယ်၏ အဝအွှေ့၊ ပြစ်သော သူကိုဟောသော သုဒ္ဓါတို့ပနာ၏မှလည်းကောင်း၊ အခါးကာနပစ္စ်း၊ ကာယနာပစ္စ်းသက်။

ပြယ်ကား-

ဝစ္စာဝနာ၊ ဝစ္စာယနာ၊ ကစ္စာနော၊ ကစ္စာယဇ္ဇာ၊ ယ-အက္ခနာ ဖြစ်လာလျှင်) ကာတိယာနာ၊ မောဂ္ဂလာနာ- မောဂ္ဂလာ ယနာ၊ သာက္ခာနာ၊ ဘာက္ခာယနာ၊ ကက္ခာနာ၊ ကက္ခာယနာ တည်း။

၃၁ ကတိက ပိမိဝါ ဒီဟိုကဲ့သွေ့ကေန·သုတ်ဖြင့် အပစ္စအနက်၏
ကတိမာဘစရှိသာ ထွေ့လိုနောင် အပျို့၊ ကေယျပစ္စည်းသက်၊ ပိမိ၏
သဝို့သာ သွေ့လို နောင် အပျို့၊ ကေရပစ္စည်းသက်။

ကော်မြတ်စား

ကုန်များ၊ ပေါ်တော်များ၊ ဘာဂိုလ်များ၊ တည်း၊
ဓမ္မရှိမြှို့များ—

സേരുന്നു; ഒരു കാലം മാത്രം തന്റെ പാഠിക്കുന്നതിൽ വിശദമായി അഭ്യര്ഥിയായിരുന്നു എന്ന് അവൻ പറയുന്നതാണ്.

ବୁଦ୍ଧିଏକ୍ ॥ ॥ପାତ୍ରୀନା "ଶ୍ରୀ-ବୃଦ୍ଧିପ୍ରମେଣ, ଜୀବିଂଗିତ ହୃଦୟ, ଉତ୍ସବରୀ
ଚାହିଁତ୍ୟନୀୟରେ ॥

၄။ ကျို့စွာ ပိုက် သူ၏၌ မေစ္စလှန်ကြုံ ဒီတိအစ္စီသာ သွို့
တိုင်းတင် အခါး၊ ၈၂၀၁၉၃၈။

ပြယ်ကာ:-

၅။ အာကိ-သုတေပွင့် အပစ္စဘန်ကြီ အကာရိနဲ့ အဆုံးရှိသာသဖြတ်
ထနာင် ယခါး၊ ကို-ပစ္စသုတေသန။

ပြယ်ကား-၁၃။ အထိ၊ ဒေါကီ၊ ဝါသံ၊ ဝါရှုံး တည်။

၆. ရုပေတ္တာ မညှာ လာတိယံသူတ်ပြင် အပစ္စအနက်၌ လာတ်ကို
ပုဂ္ဂန်ပြင် သီဟပ်သုတေသနဒါနာင် အချို့ ည်ပစ္စသေ။

ပြုသိတာ:-နှစ်ပေါ် လာထိုး။

*** ଫଳାପର୍ଦ୍ବ କାର୍ତ୍ତିଙ୍ଗାତ୍ମନାର୍ଥାନ୍ତର୍ମାଣ ବୁ-ପୃଷ୍ଠାମହାନ୍ତର୍ମାଣ ॥

୨। ଏତ୍ତା ଯିମା-ଯୁତିପ୍ରଦ୍ଵୁ ଅପ୍ରକାଶଗ୍ରୂ ଲାତ୍ତଙ୍ଗୀ ପ୍ରସ୍ତରପ୍ରଦ୍ଵୁ
ହିଣ୍ଡାର୍ପିଲେଖିବାରେ ଏଥା ଉତ୍ତିଷ୍ଠାନ, ଯ-ବର୍ଷମ୍ବା, କୁଳ-ପରିଚ୍ୟାଃଯାଗ୍ନଃ

ପ୍ରିୟାନାନ୍ଦିକା-ଏତ୍ତବ୍ୟା ଏତ୍ତିଯା ତତ୍ତ୍ଵା

** ଏହୀଙ୍କ କାର୍ଯ୍ୟଗୁଡ଼ିକରେ କେତେବେଳେ ଉପରେ ଥିଲାମାନଙ୍କ

၀။ မန္တတော် သုသဏ္ဌာတ်ဖြင့် အပစ္စအန်ကို ဇာတ်ကို ပစ္စယန်
ဖြင့် သိုပ်ဝန် မန္တသွေ့ဝနာင် သု-ပစ္စည်း၊ သုက်-ပစ္စည်းသက်။

သု-ပစ္စည်း၏ ပြယုဂ်ကား-မန္တသွေ့၊ လူထိလိုင်၏ နှစ်ယာ တည်။

သုက်-ပစ္စည်း၏ ပြယုဂ်ကား-မာန္တသွေ့၊ လူထိလိုင်၏ မာန္တသီ တည်။

* * မာန္တဝါ၏ ဇာတ်မဟုတ်သောကြောင့် မသက်။

၉။ ဇနပဒနာမသွေ့၊ ချွေးယာ ရုပေါ် ကော်-သုတ်ဖြင့် အပစ္စ^၁
အန်က်၊ ရှားလူသွေ့အန်ကို ဇနပုဒ်အမည်ရှိသော မင်းဟော သွှေ့
နောင် ကံ-ပစ္စည်းသက်။

ပြယုဂ်ကား-

ပွဲ့ဗောလော်၊ ကော်ယောလော်၊ မာဂမော်၊ မြှေ့ကော် တည်း။

* * ဤ၏ နည်းပြု ပိုဂ္ဂကား-

ပွဲ့ဗောလော်၊ ခုတ္တာယာန်၊ မာပစ္စာ၊ ပွဲ့ဗောလော်၊ ပွဲ့ဗောလော်၊ ဇနပဒေါ်
ရှားလူလော်၊

* * ဒါသခုထိ၏ ချွေးယာဖြစ်သော်လည်း ဇနပဒ မဟုတ်၍ မသက်။

* * ပွဲ့ဗောလသွေ့ ပြယုဂ်သွေ့ မာပစ္စာ၊ ပွဲ့ဗောလို၏ ဇနပဒ ဖြစ်သော်လည်း
ခုတ္တာယာ မဟုတ်၍ မသက်။

၁၀။ ကျေ ကုရုသီရိဟီ-သုတ်ဖြင့် အပစ္စအန်က်၊ မင်းဟူသွေ့အန်ကို
ဇနပုဒ်အမည်ရှိသော မင်းဟော သွှေ့ပြုဖြစ်သည့် ကုရုသွေ့၊ သီရိသွေ့တို့
နောင် ကျေပစ္စည်းသက်။

ပြယုဂ်ကား-

ကော်ရော်၊ သော်ဗျာ တည်း။

ပိုဂ္ဂ ပွဲ့ဗောလော်အတိုင်း မှုတ်။

* * သော်ဗျာ ဟူ၍လည်း ရှိ၏။

၁၁။ ကာရိုက် တော် ရှုတ္တာ-သုတ်ဖြင့် (ဆိုးအပ်၏ ဟူသွေ့)
အန်ကို ဆိုးရည်အန်ကို ဟောသော ဂုတ္တယန္တလိုင်(သွှေ့)နောင် ကံ-
ပစ္စည်းသက်။

ပြယုဂ်ကား-ကသာကော်ရှုတ္တာ-ကာရိုက်၊ ကော်သုတ်-ဟူသွေ့တည်း။

မှုတိချက်။ ၂သုတ်၏ တော် ရှုတ္တာ-ဖြင့် ဝါကျေအခိုက် ရွှေပုဒ်၏ တတိယာ
သက်ဟု သိမောသည်။

* * အေဝဒတ္ထန ရထုံးဝထုံး-၌ ရှိအနက်ပြစ်သော်လည်း အေဝဒတ္ထန
သည် ရှိအတ္ထမဟုတ်၍ ကဲ-ပစ္စားမှသက်။

* * * နိုလ်၊ ပိတ် ၂၅ ၂၀၁၁ ခုနှစ်၊ မြန်မာနိုင်ငံ၊ က-၁၄၇။

= ရှင်းသွိုများသည် က-ပစ္စည်းမှု့သိန်းလည်း က-ပစ္စည်းလုံး
အနက် ကို ဥပုသံအားဖြင့် ဟောခြင်းမြတ်လည်း၊ ဝါ-ပင်ကိုယ်က အညီ၊
အဓရွဲသည် ဂုဏ်သာသွေ့ ပြော၍ ရာဂါထ် က-ပစ္စည်းအနက်ကို ဥပစ္စ
အားဖြင့် ဟောသုတေသနလုံး။

၁၂။ နွှေ့ကျန်ချိန်များတဲ့ ကောက်-သုတေသနပြင် စုန်းနှင့်ပျော်သာ
နက္ခတ်ပြင် ပုဂ္ဂိုလ်အပ်သူ "ကျေး"၏ နုတေသန၊ ကတိယန္တလိုင်(၁၉၅၅)
ဝနာက် ကောက်များသက်။

ပြည် . - ပေသိ ပုဂ္ဂိုလ် ပျော် အကံ ပုဂ္ဂိုလ်

** ଗାଁତିକାମ ଲକ୍ଷ୍ମୀର ଦୁହୁରାତାଙ୍କ ଯାତି, ଫଳ୍ପତ୍ତନାର୍ଥୀ
ପଣ ଶ୍ରୀମଦ୍ଭଗବତମାତ୍ରର ଉତ୍ସବରେ ପାଦପାଦମାତ୍ରର କାଳି କାଳି କାଳି

* * ପୁଣ୍ୟାଦିତୀର୍ଥରେ ଶାକବିହିତରେ ଉନ୍ନତିଲାଭଃପୁଣ୍ୟ ଲ୍ଲକ୍ଷ୍ୟରେ
ଫଳତାତ୍ତ୍ଵଲାଭଃ ପ୍ରତିବାନ୍ଧଲାଭଃ ଅକ୍ଷତବିହିତରେ ଗାଲ ଉତ୍ସବରେ
ବାହ୍ୟାଦିତୀର୍ଥରେ ଉନ୍ନତିଲାଭଃ ପୁଣ୍ୟରେ ଲ୍ଲକ୍ଷ୍ୟରେ

* * * အဇ္ဈက္ခိကာ၏ ပုဂ္ဂိကာသဒ္ဓရိသည် ကြတိက နက္ခတ်နှင့် ယျှဉ်သော စန်းချွဲဖြစ်၏၊ ရှင်းနှုန်းသည် ကုပ္ပါကာပည်၏၊ နက္ခဂံပြင့် မှတ်ဆပ်သော ကာလသည် ကတိကရမဟတ်၊ ယုံခြောင့် က-ပစ္စည်းမသက်။

တစ်နည်း- က-ပစ္စည်း သရော်လျှင်လည်း ပဟုလုံသွို့ လိုက်သော
ကြောင့် ထောဘပါ-ဖြင့် က-ကိုချော် အလျော့ထိုကာ ပြီးသည်။

၁၃။ သာ-သူ အေဝတ္ထု ပုဂ္ဂိုလ်မာသီ-ဘုရား၏ (ထိန်တ်သည် ထိသူ၏
နတ်ဟူသော) သာ , အသူ အေဝတ္ထုဘဏ္ဍက်, (ဝုံဟံသာဝါသည် ထိုလှ၏ လပြည့်နှုန်း
ဟူသော) သာ၊ ဟတ္ထ ပုဂ္ဂိုလ်မာသီ ဟူသော ဘုန်ကဲတို့၏ ပွဲမ္မားဖြစ်သော လိုင်
(သူ၏) နောက် က-ပစ္စည်းသက်။

သာတယ် ဒေဝဘာ၌ ပြုလိုက်မှာ

သုတေသန၊ ဒေဝါယာ၊ အဆေးထိ လောင်တော်၊ ပေါက်နှံသာ
သေမြေသာ၊ ဝါရှားသာ၊ ပျော်သာ

ବାଚ ଅର୍ଥ ପୁଣ୍ୟକାରୀତିକ୍ରମ ପ୍ରଯ୍ୟାନ୍ତିକଃ-

ပုသိမ္မမာသိ အသေ သွာန်နတိ ဖုဒယာ၊ ဂျာများမာလေယာ၊
ဖို့နောက စိတ္ထာ၊ အဝေါဘဇ္ဇာ၊ ငွေ့မြောလေ၊ ပာရ ဇွဲ၊
သာဝန်ယာ၊ ပေါ်ချော်ခွဲ၊ အသယုဇ္ဇာ၊ ကတို့ယာ၊
မာရသိမ္မ ထူးချွဲ

* * ଦୁଇଁପାଇନାର୍ଥୀ ବୃକ୍ଷମାହିୟଗୁର୍ତ୍ତରେଣୁକ୍ରମିତ ମଧ୍ୟରେ

- ပုဂ္ဂိုလ်မာ အသံ ဟန်သာ ဝိရိဟင်္ခါး၏ ပုဂ္ဂိုလ်သီ ဟန်ရှု
လဆေားတို့၏၊ ဝါ-သူမှင်းကေးတို့၏ အမှုပြုမြှုပ်နှံမှုများ
သို့ ဆုံးဖြတ်သော ပုဂ္ဂိုလ်မာသီမဟုတ်၊ ယင်း
ပုဂ္ဂိုလ်မာသီပုံစံ ပုဂ္ဂိုလ်မာ ဟာ ပုံစံနှင့်=ပုဂ္ဂိုလ်မာသီဟုသော ကြိန်ပါတန်
ပြုပိုင် ကာ-ဝါစွဲ့သာက်၊ သ-ဒေသူမှုလာ၍ပြုသည် = ဂုဏ်ပါ ဥဇါဟရုဏ်
ဟုသာ မာသသာ၌ ပာသသွေးကို ထိခြင်းပြုပိုင် ပွဲသရာတိ စသည်
ကြိသူတ်၏ ကာရိယပပြုဟူလို့ (လွန်နှေသော ခဲ့ရပ်တည်း)။

၁၄။ ထမခိတေတာ် အနာဂတ် ကဏ္ဍလာ စ-သုတ္တြာင့်ထိုက္ခာ၏၏
သော “ထမခိတေ”အနက်၊ ထိုက္ခာ၏ဟူသော “ထံ လာနာတံ” မာနက်တွဲ၌
ဒုတိယအိပ်သောလိုင် (သွှေ၍) နှောင် က-ပစ္ညး၊ က-ပစ္ညး၊ ကိုက-
ပစ္ညးသက်။

ပြယ်ကား-

ပျောကရာတ် မခိုတော် ငာနာတိဝါ စေယျာကရာတော်၊ သန္တ
သော်၊ ကမတတော်၊ ပအဂော်၊ ဝန်ယိုရော်၊ သူတဲ့နှင့်တော်
တည်း။

မတ်ချက်။ မျှောက်ရန် ဖာမိတ် စပယာာက်ရွေ့။

ପ୍ରାତିକଳି ଶାନ୍ତାହୀ - କାହୁରାତକୁଣ୍ଡଳେବ ରୂ ଆହୀଃହୀ ॥

““တမဓိတေ၊ တဲ့ ဇာနာတဲ့”ဟု တသ္ဒ္ဒိန္ဒစ်ခုကို ဆိုခြင်းသည်
သင်သူ, သိမှုနှစ်ညီး၏ ပေသီးအသီး ကျစ်ခြားစီ ဖွံ့ဖြိုးကို စံရင်ခြင်းငှာ
လည်းကောင်း၊ သိခြင်းသည်လည်း ရုပ် အံ ပုဂ္ဂိုလ်ယြင်းလျှင် အရာရုံ
သည်၏အပြစ်ကို ပြခြင်းငှာလည်းကောင်း၊ ယင်ရှားပြတ်သားမှု “ပလ္းခွဲ”ကို
ယူခြင်းငှာလည်းကောင်းတည်း။

၁၅။ တယ် ဝိသာယ ဒေသ-သုတေပြင့် ထိသူ၏ ဂါမာစီ သမ္မဒါ
ယ သရုပ် အ စည်ကိုယြှိုင်သာ ကျက်စားနိုင်သူ ဆိုယန္တလိုင်(သွှဲ)
နောင် က-ပစ္စည်းသက်။

ပြယုဂ်ကူး- ဝသာတိနံ ဝိသာယော ဒေသာ ဝါသာဓတာတည်း။

* * * စွဲသူသာ ဝိသာယောရှုပံ့၊ ဒေဝ ဒွဲသူသာယော။ နှစ်ဝကာ၌
ဝိသာယဖြစ်သော်လည်း ဒေသမဟုတ်၍ မသက်။

၁၆။ နိုဝင်ဘေး တန္ထားမေ-သုတေပြင့် ထိပစ္စယန္တ ပကတိုင် အမည်ရှိ
သော (ပစ္စယန္တပကတိုင်သာသို့မေသာသွှဲတို့၏ အမည်ရှိသာဟူလို့)
အမြေနေရာ အရပ်သာသွှဲ ဆိုယန္တလိုင် (သွှဲ) နောင် က-ပစ္စည်းသက်။

ပြယုဂ်ကူး-

သို့ပိုနံ နိုဝင်ဘေး ဒေသာ သေမျှား ဝါသာဓတာ တည်း။

၁၇။ အခြားဘေး - သုတေပြင့် ထိပစ္စယန္တပကတိုင် အမည်ရှိသော
ကနီးပြစ်သော ဒေသွှဲ ဆိုယန္တလိုင်(သွှဲ) နောင် က-ပစ္စည်းသက်။

ပြယုဂ်ကူး- ဝိဒီသာယ အခြားဘေး ဝေးပိုသံ တည်း။

၁၈။ ဟန် နိုဗ္ဗတ္ထာ-သုတေပြင့် ထိပစ္စယန္တ၏ အမည်ရှိသော ထိုပြင့်,
ထိုသည်, ထိုးကြောင့် ပြစ်ဝစအပ်သော ဒေသွှဲ ကတိယန္တလိုင် (သွှဲ) နောင်
က-ပစ္စည်းသက်။

ပြယုဂ်ကား-

ပုံသမ္မနိနိဗ္ဗတ္ထာ ကောသမ္မနိနိဗ္ဗတ္ထာ ကာကန္တို့ မာကန္တို့ သဟ
. သေန နိုဗ္ဗတ္ထာ သာဟယီ ပရီခါ တည်း။

ပုံတိုက်။ ၂၁. ဟောတိယာဝိဘတ်ကို တိုတ်သုနက်, ကတ္တာအာနက်, ကရိုက်း
အနက်, သင့်လျော်သလိုသက်။

၁၉။ ကမိုဓက္ထိ-သုတေပြင့် တံ့ဟူသော ပဋိဌာန်လိုင်နောင် ဗြော-ဟူ
သော သွေ့မီအနက်၏ ထိပစ္စယန္တ ပကတိုင်အပည်ရှိသော အရပ်ကို ဟော
ဖုန်း က-ပစ္စည်းသက်။

ပုံတိုက်။ ၂၃။ ဤသုတေပြင့် ရွင်းလင်းသော အမိုးပို့ယေား တံ့ ဗြောဓက္ထိ
အနက်၏ ဝါ (တမိုဓက္ထိ)အနတ်၏ပြုမာဝိဘတ်အဆုံးရှိသော
အရပ်ဒေသဟော သွှဲ့ပါနောင် က-ပစ္စည်းသက်ပါ-ဟူလို့။

ပြယိုဂ်ကား:-

ဥပုမ္မာ ဘသီး အေသာ သနီတိ ဉာဏ်ဖော်မာရော ဖွဲ့စော
တည်း။

၂၀။ ဟတ် ဘဝေ-သုတ်ဖြင့် ထို့မြဲ ဖြေခြင်းဟူတော တဗြာတံ
အန်္တာ သတ္တိပို့သတ် အဆုံးရှိသာ (သတ္တမျိန်) လိုင်၊ (သွှေါ) နောင်
က-ပစ္စည်းသက်။

ပြယိုဂ်ကား:-

ဥအကေ ဘဝေ၏ ဉာဏ်ပော် ဉာဏ်ပော်မာနပဒေါ မာဂဇဝါ၊
ကာပိုလ ဝတ္ထဝါ၊ ကောသမ္မာ တည်း။

ပုံတ်ချက်။ ॥သုတ်၌ပါသာ တဗြာ-ဖြင့် ဖရူပုံ့၌ သလ္လမ်းဘတီကို သက်
ရမည်ဟု သိမေသည်၊ ဘဝေ-ဖြင့် ပစ္စုံသက်မှုတ္ထကျေား
ဘဝေ-ဟု သိမေသည်၊ သုက်တိုင်းသုပ်တိုင်း ဉြိုနည်းပင်။

၂၁။ အဲ့ဗုံးဘို့ တနော-သုတ်ဖြင့် တဗြာတံ အန်္တာ အဲ့
ရှို့သာ သတ္တမျိန်သွှေါတို့နောင် တန်-ခွဲည်းသက်။

ပြယိုဂ်ကား:-

အဲ့ဗုံးဘော့၊ အဲ့ဗုံးနော့၊ သွာ့တနော့၊ ဟိုယျတ္ထနော့ တည်း။

၂၂။ ပုံ့ဗုံးတော့ ကော့ စ-သုတ်ဖြင့် တဗြာတံအန်္တာ ပုံ့ဗုံး
ဟူတော့ သတ္တမျိန်သွှေါနောင် က-ပစ္စည်း၊ တန်-ခွဲည်းသက်။

ပြယိုဂ်ကား-ပုံ့ဗုံးတော့၊ ပုံ့ဗုံးနော့ တည်း။

ပုံတ်ချက်။ ॥ဉြိုသုတ်၌ က-ဘဘ္ဗာရာသည် အနုပန်မဟုတ် ပြယိုဂ်ပြီးနားပွဲ
ပါဝင်သာ အင်ယဝေးည်း၊ အနုပန္း ဖြစ်လျှင် ပုံ့ဗုံးတော့
တနော့ စ အဲ့ဗုံးဘို့-ဟု ကစ်သုတ်တည်းပေါင်း၍ ဆိုရာ။

၂၃။ အောတ္ထစွော-သုတ်ဖြင့် တဗြာတံ အန်္တာ အော-ဟူသာ
သတ္တမျိန်သွှေါနောင် အွဲ-ပစ္စည်းသက်။

ပြယိုဂ်ကား-(အော့ ဘဝေါ) အမဓားတည်း။

၂၇။ မန္တ၊ ဒိဂုံးမော-သူတ်ပြင့် တွက်ဘဝ အနက်၏ မန္တအစရိက္ခာ
နသာ သူတ္ထမျှနှင့်သွေးဟိုးနှင့် လူမှုပစ္စည်းသက်။

ပြယ်လား-မလိုပေါ့၊ အနိမ်းထည်း

“မျှေးအန္တ၊ ကောင်း၊ ညပရီ၊ ထြာ၊ ပါရ၊ ပစ္စာ၊ သဲနဲ့ရာ၊
ပစ္စာ” (ပုဂ္ဂထာ၊ ဗာဟိရ) တိုကား-ပုဒ်ပြီးတဲ့ မျှေးဒိုက်းဝင်
သူ့ တိုက်း။

၂၅။ စာတိနေသူများနေသူကထိယာ - သုတိဖြင့် တွေ့အတန်ကို
သတ္တမျိန်သွားရနှင် ကုန်ပစ္စည်း၊ ဓမ္မယျပစ္စည်း၊ ကျယျပစ္စည်း၊
ယပစ္စည်း၊ ဒုသာစုံစည်းသက်။

• നാൻപുള്ളിയ്ക്ക് പ്രധാനമാണ് - നൃവിജ്ഞാഫയ് തണ്ടി തോവി തോവി വാറു
കൊം മാറുതെന്നും അവളുടെ സ്ഥാപനം തന്റെ പിഡിയും തന്റെ പിഡിയും

* ဒေသပစ္စားနှင့် ပြယ်ကား-ဝင်္ဂီ္ဂျာ၊ ပွဲခွဲထောက်၊ ဝါနံ
လျှော့၊ ထုတ်း။

* ගෙමුතාට ප්‍රධාන-භාෂාලයාගේ තත්ත්වයි.

* ଯ-ପର୍ମାନ୍ତିର୍ମାନ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତକାଃ-ଗମେଷ୍ଟିଷ୍ଟା ତଥିବା

* ကုသ-ပစ္စည်း၌ ပြယိုင်ကား-ဂါးယော၊ ဉာဏ်မယာ၊ ဒို့ယော
ဟနာလို့ယော၊ ဖောခံပက္ခယော၊ လောကီယော တည်း။

၂၆။ ကိုယာ-သူတဲ့ပြင့် တွေ့ဘဝါနှင်း သတ္တမျှနဲ့သွေ့ပါဝင်
ကိုက-ပစ္စည်းသက်။

ပြယ်ကား-သာရွိကော ဒီဝသာ၊ သာရွိကာ ရှိ တည်။

၂၃။ တမသာ သိပ္ပါး သိလ် ပဏ္ဍာ ပဟန်၊ ပယောဇ္ဇာ-သူတ်ဖြင့် ထို့၏
အဘတ်ဟူသာ အသုသိပ္ပါအနက်၊ ထို့၏သို့ ပရှုတေသာအသုသိလ်အနက်၊
ထို့၏ အောင်းကုန်ဟူသာ အသုပဏ္ဍာအနက်၊ ထို့၏ လက်နက်ဟူသာ
အသုပဟန်အနက်၊ ထို့၏ အကျိုးဟူသာ အသုပယောဇ္ဇာ အနက်၌
ပုံမဏ္ဍာသွေ့နာင် ကို-ပစ္စည်းသက်။

ပြယ်ကား-

ဝိဇ္ဇာဝါဒနံသိပ္ပါယ်မသာ ဝတီကောမောဒဂါကောဝံသိင္ဂကော၊
ပံသူကူလဓာရထဲသိလမသာ ပံသူကူလိုကော၊ တေစိဝရိကော၊
ဂန္တ္တာပဏ္ဍာမသာဂန္တ္တကော၊ တွေ့ဗျားကြို့ဗျားစာပေါ့
ဟာရကျမသာစာပိကော၊ ဖော်ပရိကော၊ မူဂိုရှုံးကော၊ ဥပမ်ပ
ယာဇုနေသာအြေပိုကဲ့၊ သာတိကဲ့သာဟသိကဲ့တွေး၊ (ဘစ်
အစဉ်တိုင်းယူ၊ တစ်နက်ချင်းခွဲခြား၍ ပြယုဂ်တဲ့တဲ့မူ ပို၍ရှင်း
လင်းပါလိမ့်မည်၊ အရှာခပ်သိမ်း ကြိုးနည်းသာ။)

၂၈။ တံ့ ဟန္တရဟတိ ဂုဏ္ဍတူးတံ့စရိတိ-သူတံ့ပြင် ထိုကိုသတ်တတ်၏
ဟူသော “တံ့ ဟန္တ”အနက်၊ ထိုပါ ထိုက်၏ဟူသော “တံ့အရဟတိ”အနက်၊
ထိုသို့သူး၏ဟူသော “တံ့ ခုဏ္ဍတိ”အနက်၊ ထိုကိုရှုံးတတ်၏ဟူသော “တံ့
ညွှတ်”အနက်၊ ထိုဘိုကျင့်တတ်၏ဟူသော “တံ့ စရိတ်”အနက်တို့၏ ဒုတိယနဲ
သဒ္ဓါနာင် ကို ပွဲသိသက်။

မှတ်ချက်။ ။ပဏ္ဍာ-ဖြင့် ငှက်ယောသူဒါနာ၏ ကိုယ် ပစ္စည်း သတ်ပုံကို
ပြသည်။

** ဟန္တ-အနက်၌ ပြယုဂ်ကား-ပက္ခိနော ဟန္တတိုင်္ဂီးကား၊ သာ
ကိုကား၊ မာယူရီကား၊ ဟည်း။

- မန္တ္တဟို-ပြင်ဝါး-ဟောသန၏တို့နှင်း ထိုက်-ပွဲည်းသင်ပုံကိုဖြစ်သည်၊ မတို့ကော်၊ မေန်ကော် တည်း။ (ဟန်ဒုန်က်ပင်)

* මිගිජ්-පුද් යාචනා වූ තුළුනා ගේ-පුද් හෝ පුද් ප්‍රායන් මාධ්‍යීකාව භාජිත් නාමය (භාෂ්‍ය ආන්තර්පාලනය)

— තුන් විභාග-ව් ග්‍රීක-ප්‍රතිච්‍රියා මහත් ගණ-ව්‍යෝ: රුහු:॥

* ප්‍රාග්ධන සංස්කීර්ණ මුද්‍රා නිවැරදි තුළ ඇත්තේ එහි ප්‍රාග්ධන සංස්කීර්ණ මුද්‍රා නිවැරදි තුළ ඇත්තේ එහි ප්‍රාග්ධන සංස්කීර්ණ මුද්‍රා නිවැරදි තුළ ඇත්තේ

- යාගත්ත්යාචාරු ග්‍රැන්ඩ් ප්‍රාන්තීය තත්වයි।

* ගුණත්-භාෂික්‍රු ප්‍රයුද්ධාව-පුද්‍රා ගුණත්ත් ප්‍රිද්‍රා ප්‍රිද්‍රා
ප්‍රිද්‍රා ප්‍රිද්‍රා ප්‍රිද්‍රා ප්‍රිද්‍රා ප්‍රිද්‍රා ප්‍රිද්‍රා ප්‍රිද්‍රා

* ဥဇ္ဈကို-အနက်၌ ပြယုဂ်ကား - ဗဒော ဥဇ္ဈတိတိ ဗာပရီကာ၊ သုမာတိကာ တည်း။

* ဓရတိ-အနက်၌ ပြယုဂ်ကား-ဓမ္မံ စရတိတိ ဓမ္မံကာ၊ အဓမ္မံကာ၊ တည်း။

မှတ်ချက်။ ॥**အဗျာလုပ်၌ တံယန္တ။** လေစရတိ-ပြင့် ဟန္တာနက်၊ အပုဂလ္လာ
အနက်၊ ဂစ္ဆတိအနက်၊ ဥဇ္ဈတိအနက်၊ စရပုံအနက်၌ ဒုတိ
ယန္တသွေး-နာင် ကိုက-ပစ္စည်းသက်ဟူးကျဉ်းချုပ် ဆိုနိုင်ပါသည်။ နောက်
သုက်များ-ယည်း ကြိုနည်းပင်။

၂၉။ တေန ကတ် ကိုတ် ဗုဒ္ဓဟိသာတ် သံသွေး ဟတ် ဟန္တာ လိုတ်
ထောက် ဒို့ဗုံတိ ခဏား တရာတိ စရတိ ဝဟတိ ဝိုဝင်တိ-ပြင့် ထိုပြင့် ပြုအပ်၏-
ဟူး၊ မာဘအနက်၊ ပာယ်အပ်၏-ဟူးသာ ကိုဟစာနက်၊ နှောင်ဖူးအပ်၏-
ဟူး၊ ဗုဒ္ဓအနက်၊ ပြုပြင်အပ်၏-ဟူးသာ ထားသံတိတအနက်၊ ဓရနှော
အပ်၏ဟူးသာ သံသွေးအနက်၊ ဘတ်တတ်၏-ဟူးသာ ဟတောနက်၊ သတ်
အပ်၏-ဟူးသာဟန္တာဟန်၊ ဘားဝိုင်အပ်၏-ဟူးသာလိုတ်အနက်၊ ဇောင်
ခိုင်၏ ဟူးသာ ထောက်အနက်၊ ဇော်ပတ်၏ ဟူးသာ ဒို့ဗုံတိအန်က်၊
တူးတတ်၏-ဟူးသာ ခဏားအနက်၊ ကူးတက်၏-ဟူးသာ တရားတိအနက်၊
သွားတော်၏ ဟူးသာ စရတိအနက်၊ ရွှေက်ဝယာင်တတ်၏-ဟူးသာဝယ်တိ
အနက်၊ အသက်ဓမ္မံတတ်၏-ဟူးသာ ဝိုဝင်ကန်တို့၌ တတ်ယန္တ သွေး
နောင် ကိုက-ပစ္စည်းသက်။

မှတ်ချက်။ ॥စကား ကျဉ်းစိမ့်သာင့် တေန-ဟူးသာပုစ်ကို ပုစ်တိုင်း
ပယူဦးလဲ ပြု၍တယာခဲ့သည်။ ယင်းတတ်ယာသည် ကရိုက်း
အနက် တတ်ယာ တည်း။

* ကတ္တ-အနက်၌ ပြယုဂ်ကား - ကာယန်ကတ် ကာယိက်၊ ဝါစ
သိက်၊ မာနသိက်၊ ဝါကြေနကတောာ အားမာခေါ် ဝါတိကာ တည်း။

* ကိုယာ-အနက်၌ ပြယုဂ်ကား-သတေန ကိုတ် သာတိက်၊

ပုံတ်ချက်။ ॥**စုံး (တန်ဖိုး)** ဘာသွေးနောင်ပုသာလျှင် ကိုက-ပစ္စည်း
သက်သည်။ အောဒဓတ္ထနကိုတ်-ဟူးဖြုံး အောဒတ်ပြင့် ဝယ်
အပ်၏ဟူးသာအနက်ကို ကိုက-ပစ္စည်းပြင့် ပသိနိုင်သာကြောင့် ကိုက-
ပစ္စည်းပသက်။

* ဗုဒ္ဓ-အနက်၌ ပြယုဂ်ကား - ဝရ္ဇာယမဓဓာ ဝါရတိကာ၊
အာယသိခကာ၊ ပါသိုံးကာ တည်း။

* မဟိုသခံ ၁-အနက်၊ သံသင့်-အနက်၌ ပြယုဂ်ကား ယတေန အဘ်သခံတဲ့ သံကုန်းရဲ့ ယာဟိုက်၊ ဇော်ဦးက်၊ အီးက်၊ မာရီးက် စာ့။

ယတေနအနက်၊ ဟန်-အနက်၌ ပြယုဂ်ကား လာလေန ယတော့ ယနှို-
တိဝါ လာလီကော့ ပာလီသီကော့ တည်း။

* လိုဏာနှုန်း၊ ပေါ်တိုဏာနှုန်း၊ ပံ့ပွဲတိုဏာနှုန်း ပြယုဂ်ကား-
အကွဲဖို့ မိုးမကွဲတဲ့ ယာလာကံက်၊ အကွဲဖို့ ဗျာတို့ ဒံပွဲတို့ပဲ့ပို့
အကွဲပော့ တည်း။

* ခကတိ-အနက်၌ ပြယုဂ်ကား - ခကတို့ယာ ခကတိတိ ခါတို့
ကော့ ကုန်းလီကော့ တည်း။

ပုံတ်ချက်။ ။အောအတွန် ဖိတ်၊ အော်လျှာခကတို့၌ အောအတ်ဖြင့် အောင်
အပ်၏၊ လက်ချောင်းဖြင့် တူး၏ဟူသော ဖန်က်ကို ကိုက-
ပစ္စည်းဖြင့် မသိအပ်၊ မသိနိုင်ခြင်းကြောင့် ကိုကာ-ပစ္စည်း
ဖောက်။

* ကရတိ-အနက်၌ ပြယုဂ်ကား - ဥမ္မာမွေန ကရတိတိ ဉ်းစွဲပို့မကာ့
တည်း။

= ဥမ္မာမွေ့ကော့၊ ဇော်ပုံစွဲကော့၊ နာဝိုက်၌ ဒီယန္တည်ပိုပစ္စယာ
ရှေ့၂၀ သုတေသန်းလုံးလက်။

* စရတိ-အနက်၌ ပြယုဂ်ကား - သကင္ကာ့ ဖရတ်တိ သာကုန်းကော့
တည်း။

* ရထိကော့၊ ပရို့ကော့-၌ ဒီယန္တည်ပိုပစ္စယာ ရှေ့၂၀ ဖြင့်
လုကာ-ပစ္စည်းလက်။

* ဝဟတိ-အနက်၌ ပြယုဂ်ကား-ခန္ဓန ဝဟတ်တိ ခန္ဓိကော့၊ အံသိ
ကော့ တည်း။

= သီသို့ရော့-၌ ဒီယန္တည်ပိုပစ္စယာ ရှေ့၂၀ သုတေသန်း
လုကာ-ပစ္စည်းပင်တည်း။

* ဦးဝို့-အနက်၌ ပြယုဂ်ယား - ဝေဝါမန် ဦးဝို့တိ ဝေဖန်
ကော့ တည်း။

= ဘတိကော့၊ ကယိုကော့၊ ဝိက္ကယိုကော့၊ ကယဝိက္ကယိုကော့-၌
ဒီယန္တည်ပိုပစ္စယာ ရှေ့၂၀ ဖြင့် လုကာ-ပစ္စည်းတည်း။

၃။ တယ် သံဝတ္ထိ-သုတေသန ထိုသူမာ၊ ဝါ-ယိုအလိုင်း ဖြစ်၏ ဟူဒေသ၊ “တယ် သံဝတ္ထိ” အနက်၏ စတုတ္ထုနှင့် သွေးနောင် ကို-ပစ္စည်းသက်။

ပြယုဂ်ကား—

ပုန်းဆုံး သံဝတ္ထိတိ ပေါင်းဘဝိနကာ (ကျွန်းလိုင်း) ပေါင်းဘဝိကာ၊ လောကာယာ သံဝတ္ထိတိ လောကိုကာသွေးအရွှေ့ သရွှေ့၊ သရှိုး သံဝတ္ထိတိတိ သောဝဂ္ဂိုကာ၊ (တမိနာဒီ ဂိုဏ်းဝင် ဖြစ်ခြင်း၊ ပြုခြင်း) သ-၏အုံး၌ အောင်-လားပြီးသည်၊ စနာယ သံဝတ္ထိတိ ဓည်း“ဒိုယန္တာ ဓည်းပွဲယာ ရှော်ချေ” ဖြင့် ယ-ပစ္စည်းသက်။

၃။ တတော သမ္မ။ တ မာဂတ် - သုတေသန ဖြင့် ထိုပုပြစ်၏ ဟူသော “တတောသမ္မ။” အနက်၊ ထိုမှုလာ၏ - ဟူသော “တတော အာဂတ်” အနက်တို့၏ ဘွဲ့ချောင် သွေးနောင် ကို-ပစ္စည်းသက်။

ပြယုဂ်ကား · မာတိုးတာ သမ္မ။ တမာဂတ်၏ မတိုက်၊ မပတိုက်။

- ဤ ဗုံးမ္မ။ ဟာအာရတအနက်တို့၌ ဧ့ု-ပစ္စည်း၊ ရိုယ်-ပစ္စည်း၊ ရုံ-ကစ္စည်း၊ ကိုကိုလည်း တွေ့ဖြင့် အပ်ကုန်၏ (ရင်းသုံးပစ္စည်းမြင်တွေ့ရသေးသည် ဟူလို့)။

* ဧ့ု-၌ သုရတိတော သမ္မ။ တ မာဂတ် ၁၀၁ ဓသာရား၊ ထန တော သမ္မ။ တမာဂတ်၏ ထည်း။

* ရိုယ်-၌ ပိုတိတော သမ္မ။ တတော၊ အာဂတော၏ ပေါ်းယော၊ မာတိုးယော၊ မတိုးယော တည်း။

* ရုံ-ပစ္စည်း၌ မာတိတော သမ္မ။ တတော၊ အာဂတော၏ မဇွဲ့၊ တည်း။

ပုံတိချက်။ ၂၄၂-ဟူသည် ရို-အနုပန်ရှိသော ယ-ပစ္စည်း ဟူလို့။

၃၂။ တတ္ထဝသတိ ဂိုးတော ဘဇ္ဇာ နိယုပတ္တာ-သုတေသန ထို့၌ နောက်ဟူသော တတ္ထဝသတိအနက်၊ သီအပ်၏ဟူသော ဂိုးတောအနက်၊ ဆည်းကပ်၏ဟူသော တတ္ထအနက်၊ ယျဉ်၏ဟူသော နိယုတ္ထအနက်တို့၌ သတ္ထမျိုး သွေးနောင် ကို-ပစ္စည်းသက်။

* ဝသတီ-အနက်၌ ပြယုဂ်ကား-ရွှေမူဝါဒ၊ ပဆတို့ ရှုရွှေမူလ်
ကော အာရည်ကော၊ လောသာနိုင်ကော တည်း။

* ဝိုင်း-အနက်၌ ပြယုဂ်ကား-လောက် ဒီစီလော့ လောကိုကော
တည်း။

* ဘဏ္ဍာ-အနက်၌ ပြယုဂ်ကား-စတုမဟာရာဇ်လာ့ သတ္တာ ဓာတ္ထံ
ဟာဖိုကာ တည်း။

နိယွား-အနက်၌ပြယုဂ်ကား-ခွဲ့ပြော နိယွားကွား (ထေ
မိနာဒီ ဂိုဏ်းဝင်ဖြစ်ဖြင်းမကြောင်) ဒေ၏ အဆုံးချို့ အိမ်၊ ရှုလာ၊ ဘဏ္ဍာ၊ ဒါရိ
ကော၊ နာဝါယာ၌ “မီယန္တဗျာပို့ပစ္စယာ”၊ ရှေ့ချော ပြင့် လူကု-ပစ္စဗျား၊
ကာတိကိုယာ ဗာန္တကိုယား၌ မီယန္တ-ပြင်းပင် ကိုယ်-ပစ္စဗျား၊ သတ်း။

၃၃။ တသိမ်း-သုတေသနပြင် ထိုသူ၏ ဥစ္စာဟူသော “တသိမ်း” အနက်၌
ဆွဲ၍ သွေ့ပြောင် ကိုက်-ပစ္စဗျား၊ သတ်း။

ပြယုဂ်ကား:-

သံယသာ လူဗုံး သံယိုက်၊ ပုဂ္ဂလိုက်၊ (သကျပုဂ္ဂတ္တသု အယ်) သတ္တာ
ပုဂ္ဂတ္တကော၊ နာတိပုဂ္ဂတ္တကော၊ ငော် ဘတ္တ္တကော တည်း။

* ဘက်ယော၊ ပရေကိုယား၌ ကိုယ်-ပစ္စဗျား။

* အတ္ထနိပုံး၌ နိယ်-ပစ္စဗျား။

* သကော၊ ရွှေဇား ဘဏ္ဍား၌ ကာ-ပစ္စဗျား။

ပုံတေသန၏။ ။ကိုယ်၊ နိယ်၊ က၊ သံးပစ္စဗျားကို မီယန္တဗျာပို့ ရှေ့ချော
ပြင်းသက်။

၃၄။ ကော့-သုတေသနပြင် ထိုသူ၏ ဥစ္စာဟူသော “တသိမ်း” အနက်၌
ဆွဲ၍ သွေ့ပြောင် ကာ-ပစ္စဗျား၊ သတ်း။

ပြယုဂ်ကား:-

ကစ္စာယနသာ လူဗုံး ကစ္စာယန်း၊ ဗျာကရာဏ်၊ သောဂတ် သာသန်၊
မာဟိုးသံး မံသာဒီ တည်း။

၃၅။ ဂေါ်မိုးဟို ယော-သုတေသနပြင် ထိုသူ၏ ဥစ္စာဟူသော “ဝသိမ်း-
အနက်၌ ဂေါ်အစိုးကုန်သာ ဆွဲ၍ သွေ့ပြောင်” ယာ-ပစ္စဗျား၊ သတ်း။

ပြယုဂ်ကား ဂုဏ်လူဗုံး ဂုဏ်းမံသာဒီ၊ ကုပ္ပါး၊ အပ္ပါး ပုံး။

၁၆။ ပိန္ဒိုဘာ ဘာဘရီ ခရယျက်-သူတ်မြင့် ထိုသူ၏ ညီအစ်ကြ
ဗုံသာ “တယ်မာဘုံ-အန် ဟို ပိုဘုံမှာမြှောင်” ခရယျက်-ပစ္စည်းသက်။
ပြယ်မာ-ပိုဘုံ၊ ၁၇၉၅-ချောက် ဟည်း။

၃၂။ မာတိဘာစ် ဘဂ္ဂန္တယ် အမှု-သူတိပြင့်လိုသူတိ၏အစ်မ၊ ညီမ
ရှုံးသာ ပေါသံဘန်း၊ ခန့်ကျွေး၊ မာဝါးဘဒ်၊ ပံ့ဘုံမှုဒါဘုံနောင် ဆ-
ပစ်သုံးသက်။

ပြယ်စား-မာတ္ထာဂိန္ဒိ မာတ္ထာ ပိုတ္ထာဂိန္ဒိ ပိုတ္ထာ ထည်းမ

* မာရှင် ၁၁၌ ပုဂ္ဂလာဒီတွာန် ၃၁၃၂ ဟူသော နိပါတေးဖြင့်
၅-ပစ္စ်းဘက်။

ပြယ်စာ

କାଳିମଣ୍ଡଳରେ ପାତ୍ରମାନଙ୍କରେ କାହାରେ କାହାରେ କାହାରେ କାହାରେ

အ ၁၂ ရာ-ပစ္စည်းကိုမျှသုပ္ပတ္တသွေ နှိမ်ခုနှင့် ပေသီးသီးစင်ပြင်းကြောင့်
ယယာက္ခမ ဖြစ်၏ (ပုဂ္ဂိုလ်မြန်မာင် အမိန့် ထိုလိုသော်သာ ပိတုသွေ့၊
အနာင် အဖို့ထိုလိုသော်သာ ဘက်သည်မဟုတဲ့၊ ယစ်ခုတစ်ခုဓာတ်သာ ထွေ့
နောင် အမို့ အဖွဲ့နှစ်ဦးကို ဆိုလိုပော် သက် ပည့်၊ လိုင်အားလျှော်စွာ
နေသည်)။

၃၉။ ဟိုပေး အရှယ်၏ သုတေသနမြင် ဘဝီးဒာဂ္ဗား ဟူသော “ဟိုတဲ့” အနက်၏ အာရာသွေး၊ ပိုကုသွေးတို့၏ အရှယ်၏ ဝမ္မည်း။

ပြယ်စွမ်းနှင့်မေတ္တာယျား၊ ပေါ်ပေါ်ယျား၊ ဟည်း။

၄၁။ နိန္ဒာညာဟပ် ပနိုင်းရေးရုသွေးယားညားကော်သုတေသနမြို့
ကဲ့ခြင်းကူးစာ နိန္ဒာ၊ မသိအပ်သော ပျော်ဟန္တာ အညာတဲ့၊ အနည်း
ဆိုင်းကူး၊ ၈၂။ အော်မျှော် ပုံးဘား၊ ဒုက္ခိုဘုပ္ပါယ်တော် ရသော၊
သနားခြင်းကူး၊ အသာ၊ အမည်ဟုသော သညာ့-အနက်တဲ့၏ ပြစ်သော
နာပုဒ်နောင် က-ပစ္စည်းသောက်။

- * နိန္ဒာ-စနက်၌ ပြယုဂ်ကား-မူန္ဒာကော သမဏကော တည်း။
- * အညာတအနှက်၌ ပြယုဂ်ကား-ဂသာယံ ဓာတေသာတံ့ အသာကော ပည်း။

မှတ်ချက်။ ॥တာသာယံးသာ ဟူသာ ယဉ်ဘက်ဝါကျ၏ အဖွဲ့မြိုင်
ပင် မြိုင်းရှင်ကို ပထိခြင်းကိုသိအပ်၏၊ ယင်း ဝါကျမပါက
အသာကောဟူသာ ပုံစံသာက်ဖြင့် မြိုင်းရှင်ကို မသိခြင်းကို ပသိနိုင်ဟု
“ပဇောဂါလာဂမျဇလာ”ဖြင့် ပြဆိုသည်။

- * အဗ္ဗာတ္ထား ပြယုဂ်ကား-တောလကံ၊ ဓမ္မာကံ တည်း
- * ပဋိဘာဂတ္ထား ပြယုဂ်ကား-ဟတ္ထိပိုယ ဟတ္ထိကောာ အသာကော မလိုပစ္စကော တည်း။
- * ရသာ-အနက်၌ ပြယုဂ်ကား - မာနုသကောာ ရုက္ခကာာ၊ ပိုလက္
ကော တည်း။
- * ဒယာအနက်၌ ပြယုဂ်ကား-ပုံတောာာ၊ ဝစ္စကော တည်း။
- * သညာအနက်၌ ပြယုဂ်ကား-မောဇ္ဈာန် ပိုယ မောဇ္ဈကော တည်း။

မှတ်ချက်။ ॥ပဋိဘာဂတ္ထား-နှင့် သညာ-စနက်၌ သက်သာ က-ပစ္စည်း
သည် လူဝတ္ထား-နှင့်သက်သည်း။

ငါး။ တမသာပရီမာယံးကိုကော စ-သူယ်၌ ထို့အဖာသည်ထို့နှင့်
ယဉ်ဝကြာင်းဟူသာ တမသာပရီမာကံ-အနက်၌ ပုံမဏ္ဍသွေးနောင် ကိုက-
ပစ္စည်း၊ က-ပစ္စည်းသက်။

မှတ်ချက်။ ॥နှိုင်းယဉ်အပ်သာ ပရီပိုတော်း၌ နှိုင်းယဉ်ဝကြာင်း ဖြစ်
သာ ဒေါက်၊ ခါရာ၊ သချာ၊ ဥပမာဏာယသည် ပရီမာက
ပည်း။

ပြယုဂ်ကား-

ဒေါကောာ ပရီမာကံ မသာဒေါကိုကောဝိဟို၊ ခါရာသံးကောာ၊
ခါရာသာသံးကောာ၊ အာသံးကောာ ဝယော၊ ဥပမာဏာယံးကို
ပိုမြှောဟန်း ပန္တကံး၊ ဆက္း တည်း။

၄၂။ ယခေယာတော် ထွေကာ·သုတေသနမြိုင် “တမေသာပရီမာဏ” အနက်၌
ပုဂ္ဂန် ပြုလေသာ ယ·ဘဒ္ဒိ၊ ထ·သဒ္ဒိ၊ ဘေ·သဒ္ဒိတို့နောင် ထွက်-
ပစ္စည်းသက်။

ပြန်လည် -

ယံမရိမာကျန်သွေကဲ့၊ ကတ္တကဲ့၊ ဇွဲကဲ့၊ ယာဝတေကာ၊
ကာဝါးကား၊ (တောဝတေကာ) ၏ ဒီယန္တပည်ပါ ပစ္စယာ
ရှုံးခြုံမှု အာဝတေ-ပစ္စည်းသုတေသန

မြန်မာတို့ ပရီမာစာသေး မဖြစ်ခဲ့၊ ယာဝန်၊ ထာဝန်၊
တောဝန် တည်း။

ପ୍ରୁଣିକାଃ ଗୀଯର୍ଥିନ୍ଦ୍ରିୟରେ ପରିମାତ୍ରାଲୋଭ ଗତିଶୈଳେ ଗିର୍ଜା ଗିର୍ଜ-
ଗର୍ବ, ଗିର୍ଜାଗର୍ବ ହାତ୍ୟା ॥

* * ရိုက်အဆုံးရှိသော ကိုဝယ်ချို့တား သဘာဝအားဖြင့် အသံ
ကည်း၊ ရှိုက်သွေ့ခြားနှင့် အသန္တုပျော် သွေ့သွေ့သွေ့ ပြောဂဲ ဖြင့် ပို့သတ်သား
လုံးမကျင်း

၄၅။ ဘုရားတဲ့ ထင်ရှုကျင်းမြောင်းတဲ့ - သူတိဖြင့် ထို့၏၊ ဖြစ်လိုက်ခဲ့သူ "အသုသညာတဲ့" ဟန်ဟန်၏ ပြောနှုန်းတဲ့ တရာ့ရကာအစွမ်းသော သူ့ပါပို့နောင် လုဏ်-ပစ္စည်းသက်။

ପ୍ରୟୁକ୍ଷିତାଃ - ଯାବୁଧକା ଯଦ୍ଵାତା ଓ ମୁ ତାରକୀତ୍ ଗନ୍ଧୀ ପ୍ରଦେ
ତୋ ଶୁଣ୍ଟୋପା ପଲ୍ଲେପିତା ଲତା ତର୍ଣ୍ଣଃ॥

၄၆။ မာန် မင်္ဂလာ-သုတိဖြင့် နှိုင်းယူဉ်ခြင်း အနက်၌ ဖြစ်သော ပွဲမန္တသွေ့ဒေသရှင် အသု-ဟူသော ဆိုအနက်၌ မထွေ-ပစ္စည်းသက်။

ပြယုဂ်ကား:-

ပလံ ဥပ္ပါနမှာ ပလာမတ္တာ၊ ဟတ္တာ ပမာဏ ပသာ ဟတ္တာ မတ္တာ၊ ဘဝါကား ပရီမာဏ ပသာ ဖောက် မတ္တာ။

ပုံစံချက်။ ॥နှိုင်းယူဉ်းကြောင်း ပရီမာဏ၊ နှိုင်းယူဉ်အပ်သော ပရီစမယျ နှစ်ခုကို ပုံစံခုတည်းပြု၍ ယူခြင်းဖြင့် ဝါ-အငောင်းပစာ အားဖြင့် ဒေါကား-ဟူ ဖြစ်သည်ဟု၏ ဆိုလိုသည်။

၄၇။ ကောင်းစွဲ စွဲ-သုတိဖြင့် အမြင့်၊ အဖောက်၊ နှိုင်းယူဉ်ခြင်း၌ ဖြစ်သော သွှေ့ဒေသရှင် အသု-ဟူသော ဆိုအနက်၌ တစ္ဆေးပစ္စည်းသက်၊ မထွေ-ပစ္စည်းလည်းသက်။

ပြယုဂ်ကား-အော်တစ္ဆေး (အော်ပမာဏံ အသာ)။

အော်မတ္တာ တည်း။ (အော်ပမာဏံအသာ)။

၄၈။ ကော်ပုံရိသာ-သုတိဖြင့် အမြင့်၊ အဝောက် နှိုင်းယူဉ်ခြင်း၌ ဖြစ်သော ပွဲမန္တပုံရိသာ သွှေ့ဒေသရှင် ကံ-ပစ္စည်းသက်၊ မထွေ-ပစ္စည်းတို့လည်းသက်။

ပြယုဂ်ကား-ပေါ်ရိသာ၊ ပုံရိသမတ္တာ၊ ပုံရိသတ္တာ တည်း။
ဝိုင်းဟ (ပုံရိသာပမာဏမသာ)ဟူ ပြုလေး။

၄၉။ အယူဘန္ဒိတိဟံသာ-သုတိဖြင့် အစိတ်၌ ဖြစ်ကုန်သော ပွဲမန္တ ဥဘသွှေ့၊ ဒီသွှေ့၊ တိသွှေ့တို့ရှင် “အသာ” ဟူသော ဆိုအနက်၌ အသု-ပစ္စည်းသက်။

ပြယုဂ်ကား-ဥမာဘ အံသာ အသာ ဥသာယံ၊ ဒုယံ၊ တယံ တည်း။

၅၀။ သံ့ဗာယ သစ္ော်တိသာသာသစ္ော်၊ ယာဓိကာသို့ သတသဟသော ဇူာ-သုတိဖြင့်အပို့အလွန်ဖြစ်သော သတိ-အဆုံးရှိသာ သတ္တာ၊ ဥတိစာဆုံး ရှိသာဥတ္တာ၊ ဤဗာအဆုံးရှိသာ ဤသစ္ော်၊ အသာသ-အဆုံးရှိသာအာသစ္ော်၊ အသ-အဆုံးရှိသာ အသစ္ော် ပွဲမန္တသွှေ့ဒေသရှင်“အသို့”သငော အသု့ သဟသော အသု့၊ အတသု့အတွေ့အသု့၊ ဟူသောသာတွဲမိမိအနက်၌ ဇံ-ပစ္စည်းသက်။

သတ္တန္တနှင့် ပြယ်ကား:-

ମୀଳାତି ଅଭିଗ୍ରହ ଭାବିଂ ଯତେତି ଦିଲ୍ଲିଃରାତି । କେବିଲୁଚୁଲାତି ॥

* * ଯାହାମ୍ । ଯାହାମ୍ ନାହିଁ ଲାଗୁଇଲୁଣ୍ଡିଲୁଣ୍ଡି, ତୁ ଆତ୍ମତନ୍ତ୍ରିଃ
ତିଂ ଯାହାତିଃ କୋତିଂ ଯାହାତି ଲାନ୍ଧିଃ ॥

* ଉତ୍ସକ୍ଷେପ୍ୟର୍ଦ୍ଦିତା-ଫୁଲିବାରୀ ଛାତ୍ରଙ୍କ ଏହାମ୍ବି ଜାତ୍ୟଭାବ୍ୟ ତର୍ଣ୍ଣଃ॥

* පුරුෂීයානා: - එහි උග්‍රීත් සහයෝග තෙවෙනුයේ ||

* ජාත්‍යන්ත්‍රී ප්‍රජාරිගතා: - එහාව්‍යත් සූහාව්‍යා යාචනයාව් තත්වය්||

* അക്കുട്ട് പ്രധാനമാണ് നോഡൽവർഡ് വലാവും വരവാവും തന്റെ

* * සාම්ජන පාසු තෙලුරු වතුග්‍රහ ඉහළ මගුත්තේවාම්ගාදු
වූ පැවත්ව මවත්॥

*** පොත්තා හැඳි යුතු මිශ්‍රයෙහි මාන්‍ය මාන්‍ය මාන්‍ය මාන්‍ය මාන්‍ය මාන්‍ය මාන්‍ය මාන්‍ය

*** ଶିଖିଯାଇପାଇବା କାହାରୁ କାହାରୁ କାହାରୁ କାହାରୁ କାହାରୁ
କାହାରୁ ॥

* * മോ ഓവാ ശാര്മ്മിനാ ഇമ്രിദിവാത്തിയ്ക്ക് ഒരു, ഒരു ദായക മഹാത്മ
മോഹൻ കെ.പഠ്ണൻ:മഹൻ॥

ටාතකයි || මුද්‍රණවර්ෂයේ වූ යන්න යමෙන් තමුහා ගැ-වාගයිල්||

၅၁။ တယ်ပူးပေါက်ဘာအသာခိုင်တာ ဝါ-သူတ်ဖြင့် ထို သချာ၏
ပြည့်ကြောင်း “တယ်ပူးပေါက်” အနက်၌ မော်သာစရိတ်သာ ဆွဲ၌ သချာ
သချိန်းနောင် ဟခီ ခု-ပစ္စည်းသာ။

ပြယ်စာ

କେ ଏ ହ୍ୟୁଦ୍ୟମକୋ କରାଯାଇଥିବା ଏବଂ କାନ୍ତିମାଳା, ଶିଖା
ଶିଖତିଷ୍ଠାତା, ଶିଖକୋ, ଶିଖତିଷ୍ଠାତା, ଉତ୍ସାହିତା, ପରା
ଧ୍ୟାନ ପାର୍ବତୀ; ମୋହାଞ୍ଚିଲିତା, ପୃଷ୍ଠା-ତିରିକା, ଶିଖାଧର୍ମ

၅၂။ မ ပဋိသနတိဟိ-သူရဲ့ပြင် ဘယ်ပူရက အနက်။ ပဋိ-အစုံ
သောသွေး၊ ဘတိ-သဒဂါတီအနာဂတ် မ-ပစ္စ်းသက်။

ပြယ်ကား-ဟန့်မော်၊ သတ္တမော်၊ ဘင့်မော်၊ ကတိမော်၊ ကတိမိ
ရသုံး။

၅၃။ ဟတာဖိနိမိ ဇ-သုတ်ပြု၏ ယသူဗျာဏေ-လာနက်၌ ယတ-အစိုး
သော “ဆန္ဒ္တာ” သချို့သွေးပါ၏ အဖိတ်ပြု၏သော “ဘရု”ကဲ လူ-ပြု။
ပြယုဂ် ဘား-သပ်ဝော အလာသီ မှာ ဟူး။

၅၄။ သာမဏေဘ-ဘုရားပြိုင်၊ “တေသနပူဇ္ဈာ၊” အနုကျိုး၊ လချောင်း၊
နောင် ၂၁။ ၂၁-၂၃။

*** ဒုတိယံ၊ တတိယံ၊ မဟန်ထဲ၏ ဒုတိယေသန စင်သာ နိပါတန်
ဖြင့် ဒုတိယံပြီးသည်၊ စတုထဲ ဟတိများနှင့် စင်သာ နိပါတန်ပြင် စတုထဲနှင့်
တတိယံ ပြီးသည်။

• ଅନ୍ତିମରେ କାହାକୁ କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା

၁၅။ မာရ် ၁၁၁၂ ခုနှစ်၊ သုပ္ပါယ်မြင် အဖော်မြဲခြင်း၊ ဟန္တာ
“အသဟာယ” အနုတ်၌ပြန်လည် ၄၈-ယွှေ့ဒုန်း၏ အချို့က-ဝွေး၊
အာကို-ပစ်သုံးသက်။

ပြယ်ကား၊ ကျော်ကား၊ များကို(လျော့)ထည်း။

*** සුත්‍ර රෙඛා තු පා ගි + පැ තා යා යෙහා පිට්‍රී॥

၅၆။ ဝွေးဘို့ ယနှစ်ထွေ ဟဒရာ-သူတ်ဖြင့် ဝွေးယစ်ရှိသည်တဲ့၏
မာလျာဒီသဘာဝ၏ နှုန်းသုပ္ပန်းမာဖြစ်ကို သိအေပးချေ “ဝွေး” အစရှိသော
သွေးနောင် တရာ့-သုပ္ပန်းဘုရား

* ယောက်သုတေသန၊ ဖြစ်လှန်သုတေသန၊ ပို့ဆောင်ရေး၊ ဝန်ဆောင်ရေး၊ ဝန်ဆောင်ရေး

* ପ୍ରୀଣ୍ୟର୍ ମାତ୍ରିଙ୍କ କ୍ଷମ୍ଯବ୍ୟକ୍ତିଅପ୍ରେରଣା (ସଙ୍ଗ) ଉତ୍ସବରେ
(କାହାରେ)

* မြင်းကာတ်လုပ်နည်းလုပ်ရေးမှုပါန် အသာတစ္ဆေ

- ଅଟେରିଃ ପାଶ୍ଚାତ୍ୟ କାନ୍ଦିଲିହା ପ୍ରତ୍ଯେ ବ୍ୟାହାରରେ ଏହା ତତ୍ତ୍ଵଃ ॥

ଶ୍ରୀମଦ୍ଭଗବତ୍-ପ୍ରକଳ୍ପିତା । ଓ ଏହାର ଯତ୍ନାକାରୀତିରେ ଉପରେ ଥିଲା

၅၃။ ကိမ္ဗာ နို့ခွဲ ပြေကေ ရုတေသန-သုတေသန-ပြည်တေသနလှယ်ကို
သိအပ်သည်ရှိသော “သကတ်”-အနှက်၌ ထို့ဘွဲ့ပါနောင် ရုတရ-ပစ္ည်း၊
ရတမ-ပစ္ည်းသက်။

മുൻകാ:-

ନୀତିରେ କାହାରେ କାହାରେ କାହାରେ କାହାରେ
କାହାରେ କାହାରେ କାହାରେ କାହାରେ କାହାରେ
କାହାରେ କାହାରେ କାହାରେ କାହାରେ କାହାରେ

= ଦୂର୍ଭାଗ୍ୟ ଯାପନକୁ ବାର୍ତ୍ତାଲ୍ୟରେ ଯତଙ୍କ୍ଷେଣ ପ୍ରଥମ ବିନ୍ଦୁରେ

“గ” ගෙන වෙළුලීයා-ඩැර්බිද් ත්‍යාචාල් පොජේර්ඩ් යෝගීව
“ගෙනය” නෑත්‍යාලු මූලික මෘදු ප්‍රතිඵලියා ප්‍රතිඵලියා යෙයි

ပြယ်ကား-

အခေါန အရွှေ့ဘ အခေါင်လာ၊ ဇော်ယော၊ မြှုပ္ပါလာ၊ မြှုပ္ပါ၊
သု၊ (သိကသဒ္ဒိနာရှင်ဖြစ်မှု) သိဝယော၊ သိပိယော၊ ဘဉ်း၊
ဘဉ်း၊ မိုး၊ ကု-ကု ဒီယံပြု။

၃၉။ တသေ ဘုရက္ခ-မြန် ထွေမာတ္ထနအကျင့်ယိုက်ယာ·သူတ်
ပြု၏ ပြိုင်းကြောင်း၊ ပြိုင်းကြောင်း၊ အမှုဟူသော ကမ္မ အနက်
ဟူ၍ “တသေ”ဟု ထွန်ပြုပါပ်သာ သဒ္ဓရန္တမှုပါနာင် များသာအား ပြု၏
ထဲ-ပစ္စ်း၊ ယာ ပစ္စ်း၊ ထွန်-ပစ္စ်း၊ ဦး-ပစ္စ်း၊ ဓကသျု-ပစ္စ်း၊
ကဲ-ပစ္စ်း၊ လူသျု-ပစ္စ်း၊ အံသျု-ပစ္စ်းတို့သက်။

— အေ၊ ဟာ-ပစ္စည်းဟိုသည် ခပ်သိမ်းသော သွှေ့တို့နာင်ဖြစ်က
သည်၊ အေ၊ ဟာ-ပစ္စသုတိမှ တစ်ပါးသော ပစ္စည်းတို့ကား ခပ်သိမ်းသော
သွှေ့ဂို့နာင် ပြောကြ၊ ပျော်၊ ဗဟိုလုပ်သွှေ့၏ ဆိုလိုချင်း အမှာတည်း၊

*** အသိညာရှင်သွေ့၏ ထိန္ဒမြတ်၏ ပြစ်ခဲ့ရသကြောင်း သွေ့ပဝါနီ
နိပ်သည် ဘာဝ တည်။

— စုနောက်မှာ အိမ်များတွင် နှစ်မိုက်ရှိသူများအား လွှားလွှား လျှော့ကောင်။
နိပ်စွဲသူများ၊ ဒါန္ဂုံ၊ စ-ပြုစွဲသူများ၊ အသိနာများ၊ မည်ဟုများ၊ “အဘိဓာရ”
ဆနက်ခြားဖြစ်၏၊ ထို့ကြောင့် ပေါ်လှို့ နှစ်မိုက်လည်၏၊ ထို့ပေါ်တို့ နိပ်ဘဏ်သည်
မျှားသောအပြား ရှိ၏။

*** ထောက်မှု၊ ပြရေးလွှာ၊ မ.။န.န. ပြယိုင်ထွဲတွင်—

- နိဂုံးပဒ္ဒန် ဘဝဝါနံပါတ်နှင့် နီယတေသန-ခြားစုံသည့် “ဘဝ”

- နိုလသု ဂုဏသာဝေါ နိုလထဲ နိုလတာ-ချွှဲ နိုလရုက်လာတ်သည်
“ဘာဝ”

ပြယ်ကား-

ယထာဘုရား၊ ကာရွည်၊ ပတ္တကလ္လာ၊ အကာကာသာနှင့်၊ ကာယ
ပရိဂုသ၊ ဖုန်း၊

କେବୁ ପ୍ରାଚୀଯାଙ୍ଗି ଯୁଦ୍ଧପ୍ରଦ୍ଵାନ୍ ତାମତାଫର୍ମ, କମ୍ପ-ଆଫର୍ଟର୍‌ଟ୍ରେନ୍
ଏକ୍ସିକ୍‌ର୍ ପ୍ରଦ୍ଵାନ୍ ପ୍ରାଚୀଯାଙ୍ଗି, ଅନ୍ତର୍ମାତ୍ରିତ୍ତିକାର୍ଯ୍ୟ କବାର୍ଯ୍ୟ ପରିପୂର୍ଣ୍ଣତାରେ

ପ୍ରୟାଗକା: ଓଡ଼ିଆ ଓଡ଼ିତା: ଏଇଥାଏଁ ଏଇତା:

ဝွေး၏ ရွှေသုတ္တပြိုင် ကျေစွည်းသက်၍ ၁ လာလျက် ပြီးသည်။

၆၁။ နတ် ယုဝါမာစဝံသ-သုတေပြင့် ဘာဝအနက်၊ ကမ္မဏနက်
တို့၏ ဆွဲခြားပြင်သာ ယူလသွို့နောင် အချို့ နတ်-ပစ္စည်းသက် ဝက္ခိ
လည်း ဗ-ပြု ပြယ်ဘား-ယောဗုံး တည်း။

** යුත්තා යුතාවේ එක්සාර්ස්, ගි-චැප්පිල් පුරුෂයේ,

၆၂။ အက္ခာခိတ္ထံမောသူတ်ပြင့် ဘဝ ယနက်ခွဲ ဆန္ဒ္နအိမ်ဖြစ်ကုန်သော “အက”အစရိတ်သော သာဂါတီနာင် အခါ. ဗုံးပစည်းသဂ်။

ပြယ်ကား-ကုန်မာ၊ လယ်မာ၊ (ဝရီမာ)ကသိမာ တည်း။

** අගය්, අකුතාව ලිඛ්‍යලාභයා ඩි.එස්.ප්‍රේම් මුණ්‍යයා

ဒုံး ဘာဝါတန် နိမ့်ကျွေး-သူတိပြင် ထိပ်င် ပြုံးပြုံးဟူသော “တန် နိမ့်ကဲ” စနက်ကို ဟောဖျက်သော် “ဘာဝါဝက” (ကြိယာဝါဝက) သူ၏နောက် ကပ်-ပရာသုံးသက်။

ပြယ်စားပါကော် နိမ္တ် ပါကိုပဲ သေကိုပဲ တည်။

၆၄။ တရာတမိသိကိယိုင်းတိသယောသူတုပြင် လွန်ကဲခြင်းဟော၊
အတိသယာ အနက်ချွှမ်းဖြစ်သော သွွှေးပနာင် တရာ-ပစ္စည်း၊ တမ်း-ပစ္စည်း၊
ကြသံကာ-ပစ္စည်း၊ ကြယာ-ပစ္စည်း၊ ကြော ပစ္စည်းတိသက်။

ပုဂ္ဂန်ကား—

അൽവയേഴ്സ് പിപോൾ പിസ്റ്റാന്റ് പിസ്റ്റാംഗ് പിപ്പി കീ
കോം പിപ്പിയോ പിപ്പിട്ടോ (സ്റ്റൈലിംഗ്) പിസ്റ്റഫ തയ്യാർ

“အတိသယန ပါပီး၌၊ ပါပီး၌နေ၍ အတိသယ ပစ္စယူပုံ
နောင်မှလည်း အတိသယ-ပစ္စည်း ထပ်မံ၍ သက်၏”

၆၅။ တန္ထာနပိတေကြော·သုတေပြင် ထိုကိုမြို့၏ဟူသော “တန္ထာနပိတေ” အနက်၏ ဒတိယနာသာဒါနာ၏ လု-ပစ္စားသက်။

ပြယ်ကား-၈၀။ နိသိတံ ၈၀။ ခုံနှိမ်တံ ၈၀။

** သံရှိရှိလွှဲ-၌ ဒီသန္တလေပံ ပစ္စယာ ၄၁၂၀ သုတေပြီး လူလွှဲ-
ပစ္စည်းသက်သည်။

၆၆။ တယ် ဝိကာရာဝယ်ဝေသု ကဲကို ကော်မယာ- သုတေပြီး
ထို့၏ ဖောက်ပြန်ခြင်းဟူသာ “တယ်ဝိကာရ” အနက်၊ ထို့၏အစံးတို့ဟူသာ
“တယ်ဘယ်” အနက်တို့၏ ဆွဲနှိမ်ပြုခြင်းနာမ်ပုံးနှင့် ကာ-ပစ္စည်း၊
ကိုက်-ပစ္စည်း၊ ကော်မယ်-ပစ္စည်း၊ ဦးယာ-ပစ္စည်းတို့သက်။

ပကတီ ပင်ကိုသာဘာမှ နောက်ပြုခြင်းသာ အခိုက်အတန် အထူး
သည် ဝိကာရ တည်း။

** ကာ-ပစ္စည်း၌ ပြယ်ကား-အာယာဘံ ၉၇၃ ခြုံမျှရုံးပဏီ၊ ခြုံမျှရုံး
ဘသုံး၊ ကာပေါ်တံ မံသံ၊ ကာပေါ်တံ သတ္တိ တည်း။

** ကိုက်၌ ပြယ်ကား-ကပါသိကံ ဝတ္ထု တည်း။

** ကော်မယ် ပြယ်ကား- ဦးကော်မယ်၊ ဦးကော်မယ်၊ ဦးကော်မယ်
သိုံး ဝတ္ထု တည်း။

** မယ်-၌ ပြယ်ကား-တိုက်မယ်၊ ဒါရုံမယ်၊ နှေ့မယ်၊ မကိုကာ
မယ် တည်း။

= အညသို့၏ ၄၁၂၁-ပြီး “နွားတို့၏ ကျော်ကြီးကို ဖော်ရှုံး
လည်း” မယ်-ပစ္စည်းသက်၍ ဂေါ်ပယံ-ဟူပြီးသည်။

ယင်း နွားချေးသည် ဝိကာရလည်းမဟုတ် အဝယ်လည်း မဟုတ်
ကူလို့။

၆၇။ ဇတ္တာ သက် ၀၇- သုတေပြီး တယ်ဝိကာရ - အနက်,
တယ်ဘယ် အနက်တို့၏ ဆွဲနှိမ်ပြုခြင်းနာမ်ပုံးနှင့် အချို့။ သက်-
ပစ္စည်းသက်။

ပြယ်ကား-ဇတ္တာနေ့ ဝိကာရ ဇတ္တာ သက်-ပစ္စည်း။

** ပိုယာလသာနဲ့ ပိုယာလသာနဲ့ မလှိုက်သာယပုံ့ပွားနဲ့ မလှိုက်သာ
ဉာဏ်ရသာမူလံ ဉာဏ်ရ တို့၌ ဝိကာရ၊ အဝယ်-ပြုခြင်းနာမ်၊ အပွင့်၊
အမြှုတ်တို့ကို ဆိုလိုအပ်ကုန်သော် ၀၇-အသို့၊ အပွင့်၊ အမြှုတ်တို့ကို ဆိုလိုလျှင်
(လောပေါ်ဟူသာ ၄၁၂၃) သုတေပြီး အလိုရှိအပ်သာ အခြင်အရာ
အားဖြင့် သက်-ပစ္စည်းကို ချေသည်။ တစ်နည်းအားဖြင့် ပစ္စည်းချေမှုကို

မပြုဘဲ ထိပိယာသန္တာ၊ ဖွံ့ဖြိုးသာန္တာ၊ ဥသီရ-သန္တာကဗ်လုပ်ဘန်အောင်တွေဒါ
ပစ် အားဖြင့် အသီး၊ အပွဲ့၊ အမြှင့်တို့ကို ဖော်နိုင်သည့်ဟု ပြလိုပေသည်၊
(တေသန ဝ။ အာဘိမာန်၏ အမိပျော် တည်း)။

၆၈။ သမူဗဟ ကတ်က ဖိကာ-သုတ်ဖြင့် ထို့၏ အပေါင်းဟူသာ
“တယ်သမူဗဟနှင့် ဂေါက်ပစ္စယန္တာဖြင့်သော ဆွဲခြားပုံနောင်၊ ကတ်-
ပစ္စည်း၊ ကဲ-ပစ္စည်း၊ ကိုကဲ-ပစ္စည်းသက်။

* * က-ပစ္စည်း၌ ပြယုဂ်ကား-နာဏ်လုပ်မာန်၊ (ဥက္က စော်
သန္တာနှင့်) ဉာဏ်း၌ ဉာဏ်း၌ ဉာဏ်း၌ နာဏ်း၌ နာဏ်း၌ နာဏ်း၌
ဓမ္မက် တည်း။

* * က-ပစ္စည်း၌ ပြယုဂ်ကား ကာက်၊ ဘိက္ခား တည်း။

* * ကိုကဲ-ပစ္စည်း၌ ပြယုဂ်ကား-အာပူပိုက်၊ သံကုလ်က်၊ (အဝိညာ
ကကသန္တာနှင့် ကိုကဲ-သက်သည်။)

၆၉။ ဇုန်-ဟို ကဲ-သုတ်ဖြင့် ထို့၏ အပေါင်းဟူသာ “တယ်
သမူဗဟ” ဟန်ကုန် ဆွဲခြားပြု၏ သာ ဇုန်-ဆရိုသော လွှားတို့နောင် တာ-
ပစ္စည်းသက်။

ပြယုဂ်ကား-ဇန်သာ၊ ဂဇ်သာ၊ မွှေ့ကြတာ၊ ဂါမတာ၊ သဟာယတာ၊
နာဂရတာ တည်း။

* * တာပစ္စယန္တာပုံတို့သည် သတေသနားဖြင့် ဣားလိုင်တို့တည်း။

* * မဒိန်-၌ ကရိုက်၊ အန်ကုန်ဖြင့်စေ အခိုက်ရာ၊ အန်ကုန်ဖြင့်စေ
အနီးယံ-ပစ္စည်းဖြင့် ပြီးသည်။

* * ရူးမာယိုက္ခား-၌ ကဲ-ပစ္စယန္တာဖြင့်သော နာမောင်နောင် ထွ-
ပစ္စည်းသက်၌ ပြီးသည်။

၇၀။ ရူးမာတို့ အော-သု ၏ ဖြင့် ထို့၏အမီးအပွားဟူသာ “တယ်
ဟိုဘဲ အန်ကုန် ဆွဲခြားပြု၏သာ သန္တာနောင် ဣားပစ္စည်းသက်။

ပြယုဂ်ကား-ဉာဏ်းနိုင်ယံ တည်း။

* * သောဒရိုက်ယာ-၌ ဟိုက္ခားမှ ကစ်ပါးသော အန်ကုန်အညား
ရှေ့သာ သုတေသန်ဖြင့် ဣားပစ္စည်းသက်သည်။

၂၁။ စကြံးမီးကာ သော့-သူတ်ပြင့် တယ်ဟိတ်-အနက်၌ စက္ဍ၊
အစရှိသော သွေ့ဒါနာင် သာ-ပစ္စည်းသက်။

ပြယုဂ်ကား-စက္ဍသုံး၊ အာယုံသုံး တည်း။

၂၂။ ကျော့ တ္ထာ သာဓု-သူတ်ပြင့် တို့၏ ကောင်း၏ ဟူးသာ
“တ္ထာ သာဓု”အနက်၌ သတ္တမျိုး ပြစ်သော သွေ့ဒါနာင် ကျော့ ပစ္စည်းသက်။
ပြယုဂ်ကား-သော့-သော့ ပါရိသဇ္ဇာ တည်း။

= သာဓု-ဟူးသည် ကောင်းသောအရာ၊ သင့်လျှော်သောအရာ၊
ဥပကာရပြုသောအရာတည်း။ ဝါ-ကောင်းသောအရာ၊ သင့်လျှော်သော
အရာ၊ ဥပကာရပြုသောအရာသည် သာဓု တည်း။

* * ရှုံးဘုံး သာဓုမှ တစ်ပါးသော့ အနက်၌ အညသံး ရှုံး
သူတ်ပြင့် ကျော့-ပစ္စည်းသက်သည်။

၂၃။ ကမ္မာ နိယ ညာ့-သူတ်ပြင့် “တ္ထာသာဓု”အနက်၌ သတ္တမျိုး
ကမ္မာသွေ့ဒါနာင် နိယ-ပစ္စည်း၊ ညာ့-ပစ္စည်းတို့သက်။

ပြယုဂ်ကား-ကမ္မာနိယံး၊ ကမ္မာညံး တည်း။

၂၄။ ကထာဒိတ္ထားကာ့-သူတ်ပြင့် “တ္ထာသာဓု”အနက်၌ ကထာအစ
ရှိကုန်းသာ သတ္တမျိုးသွေ့ဒါတို့နာင် လူကံ-ပစ္စည်းသက်။

ပြယုဂ်ကား-ကထားကား၊ ဓမ္မကထားကား၊ သရို့မြို့ကား၊ ပဝါသိ
ကား၊ ဥာဝါသို့ကား တည်း။

၂၅။ ပထာဒို့ င ရထျော့ - သူတ်ပြင့် “တ္ထာသာဓု” အနက်၌
ပထာ အစရှိကုန်းသာ သတ္တမျိုးသွေ့ဒါတို့နာင် ကျော့-ပစ္စည်းသက်။

ပြယုဂ်ကား-ပါထောယံး၊ သာပတောယံး (အာတိထောယံး) တည်း။

၂၆။ ဒက္ခိဏာယာ ရဲဟော-သူတ်ပြင့် ထိုက်ခြင်းဟူးသာ “အရာ”
အနက်၌ ဒက္ခိဏာသွေ့ဒါနာင် ကျော့-ပစ္စည်းသက်။

ပြယုဂ်ကား-ဒက္ခိဏံး အရာတံ့တို့ ဒက္ခိကျောယံး တည်း။

ပုံတူချက်။ ၂၅၈ကားမိက္လာ-၌ တံ့တာနာတံ့တို့၊ ဓာတ် နို့မြတ္တာ၊ တမို့မြတ္တာ
တူတူဘဝေး၊ တော်တာဘမ္မာ၌တံ့တို့၊ တယ်ပူ့ပူ့ကျော်၊ ရာနှို့သို့တော်၊
တယ်သမ္မာဟော၊ တ္ထာသာဓု စသည်ပြင့် ဝိဘတ္တာမျိုးနာင်ပုံ့ဖို့ပြင့် ညွှန်ပြ

୧୨॥ ଫ୍ରାଯାକାରୁମଣ୍ଡଳୀ-ଯୁତିପ୍ରିଣ୍ଡିଆରୁ-ଅନ୍ତର୍ଗତ ତ୍ରୈ-ପୃଷ୍ଠାକୁଣ୍ଡାରୀ
ଏହାର୍ଥ ଫ୍ରାଯ-ପରିଚ୍ୟାଃବାର୍ଦ୍ଦା॥

၃၈။ တမေထာ သာတိတိ မန္တာ-သုတေပြင့် ထိုသည် ဤချိရှိလုပ်ဟူသော “တမေဘဲတိ”အနက်၊ ထိုသည် ဤ အား ရုံးလုပ်ဟူသော “တဒသာတိ”အနက် ထို့အား ပင်မန္တာသွေးဖောင် မန္တာ-ပစ္စည်းသက်။

ပြယိုဂ်ကား – ဂါဝ္မံ၊ ထွေ ဒေသ၊ အသစ်၊ ပုရိသယသန္တိ
ဂေါ်မာ တည်း။

* အထူးယူ ဝတ္ထမာန ကာလကို ယူခြင်းကြောင့် ဝါ-ဝတ္ထမာန ကာလပြင် ဆိုသားခြင်းကြောင့်ဖြစ်ပြီး (အတ်တ်)နွားတို့ပြင်လည်းကောင်း၊ ဖြစ်လတဲ့ (အနာဂတ်)နွားတို့ဖြင့် လည်းကောင်း၊ နွားရှုသူဟူသော ဂါးပာ အမည်ကိုမရှု။

、** ဂေါ်မာ အာသီ၊ ဂေါ်မာ ဘဝိယတိ ဟန္တနှင့်လည်း ထိုအတိတ်
အနာဂတ်ကာလနှစ်ပါး၏ ပြစ်ဆောင်ရွက်ဖို့ပြင့်သာလျှင် “ဂေါ်မာ”
ဟူသာ အမည်ရသတည်း။

* ଆଖି, କାର୍ତ୍ତିକାତ୍ମୀୟ-ଶୁଦ୍ଧିତା ପୂର୍ଣ୍ଣତାପିଃପ୍ରଦ୍ଵିଗ୍ନାଃ କାଳତର୍ଣ୍ଣପିଃ
କିମ୍ବାପ୍ରଦେଶଃ ପ୍ରତିକାର୍ଯ୍ୟଃ

* အထိသွေ့၏ နောက်၌ လုတိသွေ့၏ ဆိုခြင်းအားမြင့် ပည့်သူ
ပည့်မျှရှိမ အထိ-ဟဲ ခေါ်ဆိုခိုင်သည် ဟူသော အထိ၊ ဝိုင်္ဂာ၏စာဖြောန
ဝိုင်္ဂာ၏ မတ်သား၏။

* මඟ | - 00 වා ප්‍රස්ථිතියේදී ප්‍රමුණ, වග්‍රා ඊටියාලුවා: ගා-

ପାତା - ୧୮

၂။ ချိုးမြှင်းခြင်း—ပသံသာ

၁။ ကဲရောင်း-နှိမ်။

- ၄။ လွန်ကဲခြင်း-အတိသယ၊
၅။ အမြဲယျော်ခြင်း-နိစ္စပေါက်၊
၆။ ဝန်ဆုံးခြင်း-သံသွေ့တို့တည်း။

ဗုဒ္ဓဘာသာ၏ ၂၁၁၀၈၍ ထွေ အတိုကို ရောက်၍ ၂၁၁၀၉၈၍ အသာ ဟတ္ထိတိ ရောမာ-၌ နွားတစ်ကောင်၊ နှစ်ရောင်နှင့်သူ၏ ရောမာ-ဟူ မဆိုရ၊ နွား-ပါင်းများစွာရှုံးသူကိုသာ ရောမာ-ဟူလို့သည်။

** ၃၁၈။ အသာမာ-ဟူကုန်သော ဇာတိသွေ့တို့၏ ဖြပ်ကို ဟောခြင်း၏ အစွမ်းသတ္တိကြောင့် မန္တာ-စသော ပစ္စည်းတို့မှသက်။

** သော်ဗော်-၌ နီလ-စသော ဂုဏသွေ့တို့၏ ဖြပ်ကို ဟောခြင်း၏ အစွမ်းသတ္တိကြောင့် မန္တာ-စသော ပစ္စည်းတို့မှသက်။

** ဗုဒ္ဓမာ ရူပဝါ၊ ရသဝါ၊ ဂန္ဓဝါ၊ ဖသဝါ၊ သွေ့ဝါ၊ ရသီ၊ ရသီကော၊ ရူပီ၊ ရူပီကော၊ ရုန္တီ၊ ရန္တီကော၊ တို့၌ ဖြပ်ကိုဟောခြင်း၊ ရှိသာကြောင့်၊ ဂုဏ်ဟာသွေ့တို့ ဖြစ်သော်လည်း မန္တာ-စသော ပစ္စည်းလှုံးဖြစ်ကြော်နှင့်၊ ယင်းတို့နောင် မန္တာ-စသော ပစ္စည်းတို့ သက်၍ ကုန်။

၇၉။ စံန္တဝါး-သုတ်ဖြင့် မန္တာ-ပစ္စည်း၏ အနက်၌ ၀၇-မန္တာတ္ထား ပုဂ္ဂိုလ်မာ-၌ အကျော်မဟုတ်သောကြောင့် ၀၉-ပစ္စည်းသက်။

ပြယုဂ်ကား သီလဝါ၊ ပညားပညား။

** သဘိမာ၊ ဗုဒ္ဓမာ-၌ အကျော်မဟုတ်သောကြောင့် မသက်။

မှတ်ချက်။ မန္တာ-ပစ္စည်း၏အနက် “မန္တာတ္ထား” ဟူသည် တမေတ္ထသိတ္ထိ မန္တာ ၄၁၃။၌ ဆိုခဲ့ပြီးသော တမေတ္ထတိနှင့်တေသာထို့ တို့ကို ဆိုလိုသည်၊ နောက်သုပ္ပါယား၌ ဤ-ပစ္စည်းပင်။

၈၀။ အကျော်မဟုတ်ဘုရား၌-၁ တ်ဖြင့် မန္တာ-ပစ္စည်း၏ အနက်၌ ၀၇-မန္တာတ္ထား ပုဂ္ဂိုလ်ဖြစ်သော အကျော်အစရှိသော သွေ့တို့နောင် အချို့ ကြေ-ပစ္စည်း၊ ကြို-ပစ္စည်းသက်။

* မဟုတ်-သွေ့ လိုက်ဟာခြင်းကြောင့် အချို့-သွေ့ဘုရား၌ နှစ်-ပစ္စည်းလုံးသက်၊ အချို့-သွေ့ဘုရား၌ တစ်-ပစ္စည်းသာသက်။

ပြယုဂ်ကား-အကျော်ကား၊ အကျိုး၊ အကျော်၊ ဂန္ဓဝါ၊ ဂန္ဓဝါ၊ ရူပီ၊ ရူပဝါ တည်း။

- (28) ဥက္ကမိနေစ စနာ လူကော်-သုတ္တြပြင့် မြှောင် “စနေဆဲ” ကို
ဆိုလိုဖွံ့ဖြိုးသာ စနာ-သွွှေ့နောင် လူက်-ပစ္စည်း သက်ရမည်ဟု
နိယမ (အမှတ်ဘယား) ပြုသည်၊ လူက်-ပစ္စည်းကိုကား
အကျော်စိတ္တာ ဤဝါ-ပြင့်ပင်သက်၊ (ဂကသုတ်တည်း) နောက်
ကေသုတ်များ၏လည်း ဤနည်းပင်မှတ်။

ပြယုဂ်ကား-ဓနီကော်တည်း၊ (အနက်ကား-မြှောင်ဟူငေး)။

  - မြှောင်မှ တစ်ပါးသော ဥစ္စာရှိသူသက်ဖြစ်မှု ဓနီ၊ စနာဝါ
တည်း။

(29) အသိနှုဟိုတေအထူးသုတ္တြပြင့် အပစ္စာသန(မဇန်က်သည်)
ကိုဆိုလိုသော် အထူးသွွှေ့နောင် လူက်-ပစ္စည်းသက်၊ ဤနစ္စည်း
သက်၊ (ဂကသုတ်)။

ပြယုဂ်ကား-အထူးကော်၊ အထူး တည်း၊ (မဇန်က်သည်၌
အလိုအာသာရှိသူ-ဟု အနက်ပေး)။

  - အပစ္စာသန-မှ ပုစ်ပါးသော “သနှုဟိုတေ · ဇန်ပြီးကို
ဆိုလိုမှု အကြော် တည်း။

(30) ဟဒ္ဒာ၊ စ-သုတ္တြပြင့် ထိုအထူးသွှေ့ အဆုံးရှိအသာ သွွှေ့
နောင် လူက်-ပစ္စည်း၊ ဤ-ပစ္စည်းသက်၊ (ဂကသုတ်)။

ပြယုဂ်ကား-ပုညွှေးကော်၊ ပုညွှေး တည်း။

(31) ဝဏ္ဏနာ ဤးယဝါ-သုတ္တြပြင့် ဝဏ္ဏသွှေ့ အဆုံးရှိသာ သွွှေ့၊
နောင် ဤ-ပစ္စည်းသာသက်။

ပြယုဂ်ကား-ပြဟ္မာဝဏ္ဏီ၊ အဝေဝဏ္ဏီ တည်း။

(32) ဟတ္တာဓနားကို ဇာတိယံ့-သုတ္တြပြင့် ဆင်ဇာတ်ကိုသိပ်သော်
ဟတ္တာသွှေ့၊ အန္တာသွှေ့၊ အန္တာရှိသူ-ဟု အနက်ဆိုး၊ (ဂကသုတ်)။

ပြယုဂ်ကား-ဟတ္တာ၊ အန္တာ တည်း၊ (ဆင်ဟုအနက်ဆိုး)။

  - ဇာတ်မှ ဟစ်ပါးသော အခြားအဖွံ့ဗုံး ဟတ္တာ၊ အန္တာ-
တည်း၊ (ဟက်ရှိသူ၊ သွားရှိသူ-ဟု အနက်ဆိုး)

(33) ဝဏ္ဏတော် ပြဟ္မာစာရီမှု-သုတ္တြပြင့် ပြဟ္မာစာရီကို ဆိုလိုပေသော်
ဝဏ္ဏသွှေ့နောင် ဤ-ပစ္စည်းသက်၊ (ဂကသုတ်)။

ပြယုဂ်ကား - ဝဏ္ဏီ၊ ပြဟ္မာစာရီ တည်း၊ (ပြဟ္မာစာရီကား
အဘိဓာတ်သွေးတွေသာ)။

- မြှေ့ဗျာရီမှ တစ်ပါးသူ့ဖြင့်မူ ဓဏေဝါ တည်း၊ (အမျိုးရှိသူ
ေဆင်းရှိသူ-ဟု အနုက်ဆို)။

(34) ပေါက္ခနာ ဒိုးတာ အေသာ-သုတ်ဖြင့် အရပ်အေသကို ဆိုလို
သော် ပေါက္ခနာ-စသာသွေ့ေနောင် ဤ-ပစ္စည်းသက်၊ (ဂက
သုတ်)။

ပြယုဂ်ကား-ပေါက္ခနာ၏ ဥပ္ပလိန်း၊ ကုမ္ပဏီန်း၊ ဘိသိန်း၊
မူးမြှေးလိန်း၊ သာလုကိန်း တည်း။

- အေသာမှ တစ်ပါးသော အချို့၊ အနုကို ဆိုလိုဖုန့်လည်း
ဤ-ပစ္စည်းသက်း၊

ပြယုဂ်ကား-ပဒုမိုး၊ ပဒုမိန်း ပဏံး။

= အေသာမှ တစ်ပါးသောအဖုန့် ပေါက္ခနာဝါ ဟထို တည်း။

(35) နာဝါယိုကာ-သုတ်ဖြင့် နာဝါသွေ့ေနောင် ဣက-ပစ္စည်း
သက်၊ (ဂကသုတ်)။

ပြယုဂ်ကား-နာဝါယိုကာ တည်း။

(36) သူခုခုက္ခာ ဤ-သုတ်ဖြင့် သူခုသွေ့ေ၊ ဥက္ကသွေ့ေနောင် ဤ-
ပစ္စည်းသက်၊ (ဂကသုတ်)။

ပြယုဂ်ကား-သူခီး၊ သီခါဝါး၊ ပုံလီး၊ မာလာဝါး၊ သီလီး၊
သီလဝါး၊ ဗလီး၊ ဗလဝါး တည်း။

(37) သီခါဒီဟီ ၀'၊ - သုတ်ဖြင့် သီခါအစရိုးသော သွေ့ေတို့နောင်
အချို့ ဤ-ပစ္စည်းသက်၊ (ဂကသုတ်)။

ပြယုဂ်ကား-သီခီး၊ သီခါဝါး၊ ပုံလီး၊ မာလာဝါး၊ သီလီး၊
သီလဝါး၊ ဗလီး၊ ဗလဝါး တည်း။

(38) ဗလာ ဗာဟူရုပုံ့ဗာ စ-သုတ်ဖြင့် ဗာဟုသွေ့ေါ်ရုသွေ့ေ ဦးရှိ
သော ဗလသွေ့ေနောင် ဤ-ပစ္စည်းသက်၊ (ဂကသုတ်)။

ပြယုဂ်ကား-ဗာဟုဗလီး၊ ဦးရုဗလီး တည်း။

၁၁။ တပါးေဘီး သီး-သုတ်ဖြင့် မန္တား-ပစ္စည်း၏အနုက်၌ ၀'၊-မန္တားတွေ့
ပင်မန္တားဖြင့်သော တပာအဖျို့ကုန်သော သွေ့ေတို့နောင် သီး-ပစ္စည်းသက်။

ပြယုဂ်ကား-တပာသီး၊ ယသသီး၊ တောသီး၊ ဗနသီး၊ ပယသီး တည်း။

** ယသဝါး၌ ၀'၊-သွေ့ေလို့က်လာခြင်းကြောင့် ဖသက်။

၈၂။ မူခါဒီတော်နှု - သုတ်ဖြင့် မန္တုပ္ပါယ်း၏ အနက်၌ ၀၁-မန္တုတ္ထိပ္ပါယ်း၏ ပွဲမန္တုဖြင့်သော မူခါ-အစရိုးသော သွေ့ဗြိုင်နာင် ရုပ္ပါယ်းသက်။

ပြယုဂ်ကား - မူခေနာ်၊ သုသိဓရာ်၊ ဦးသေနာ်၊ မဓော်၊ ခနာ်၊ ကျွော်၊ နိဂုံးတည်း။

- ဤ၌ ရုပ္ပါယ်း၏ အကွားဆည်း ပါဝင်သောကြောင့် “အနုံ”မျှသာမဟုတ်။

(39) အန္တုသူ့ ၀၉၁၃ တာဝန္တု-သုတ်ဖြင့် ခေါ်သောသွားကို ဆိုလို သော် အန္တုသူ့၏ အစိတ်သရကို ဥ-လည်းပြု၊ (ဝက်သူတ်)။

ပြယုဂ်ကား-အန္တုဖော် တည်း၊ (အန္တုမသာဆတ္ထိတိ အန္တုဖော်)။
= ရုပ္ပါယ်းကိုကား ၄၁၂ သုတ်ဖြင့် သက်လေ ဟူလို့။

၈၃။ တုန္နုံဗာဒီဟီ ကော်-သုတ်ဖြင့် မန္တုပ္ပါယ်း၏ အနက်၌ ၀၁-မန္တုတ္ထိပ္ပါယ်း၏ ပွဲမန္တုဖြင့်သော တုန္နုံဗာဒီးသော သွေ့ဗြိုင်နာင် အချို့ ဘ-ပ္ပါယ်းသက်။

ပြယုဂ်ကား-တုန္နုံဗာဒီ ဝန်ကော်၊ ဝလိုင်ဘာ တည်း။

* * တုန္နုံဗာ-၌ ၀၁-သွေ့ဗြိုင်လာခြင်းကြောင့် ပသက်။

၈၄။ သွေ့ဗြိုင်-သုတ်ဖြင့် မန္တုပ္ပါယ်း၏ အနက်၌ ၀၁-မန္တုတ္ထိပ္ပါယ်း၏ ပွဲမန္တုဖြင့်သော သွေ့ဗြိုင်နာင် အချို့ အ-ပ္ပါယ်းသက်။

ပြယုဂ်ကား-သွေ့ဗြိုင်၊ ပညာ တည်း၊ (လူထိုလိုင်၌) သွေ့ဗြိုင် တည်း။

* * ပညာ၌ ၀၁-သွေ့ဗြိုင်လာခြင်းကြောင့် မသက်။

၈၅။ ကော် တပါ-သုတ်ဖြင့် မန္တုပ္ပါယ်း၏ အနက်၌ ၀၁-မန္တုတ္ထိပ္ပါယ်း၏ ပွဲမန္တုဖြင့်သော တပါ-သွေ့ဗြိုင်နာင် က-ပ္ပါယ်းသက်။

ပြယုဂ်ကား-တာပဇာသော တည်း၊ (လူထိုလိုင်၌) တာပသီ တည်း။

၈၆။ အာလွှာဘို့ဗာဒီဟီ-သုတ်ဖြင့် မန္တုပ္ပါယ်း၏ အနက်၌ ၀၁-မန္တုတ္ထိပ္ပါယ်း၏ ပွဲမန္တုဖြင့်သော အဘို့ဗာ-အစရိုးသော သွေ့ဗြိုင်နာင် အာလွှာပ္ပါယ်းသက်။

ပြယုဂ်ကား-အဘို့ဗာလူ၊ သီတာလူ၊ ဓာတဲ့လူ၊ ဒယာလူ တည်း။

* * အယာ၌ ၀၁-သွေ့ဗြိုင်လာခြင်းကြောင့် မသက်။

၈၃။ ပိန္ဒာပိတ္ထလော - သုတ်ပြင့် မန္တာ-ပစ္စည်း၏အနက်၌ ၀၇-
မန္ဒါး-၌ ပွဲမန္တာပြုခြင်သော ပိန္ဒာ-အစရိုးသော သွှေ့တို့နောင် အချို့ ဗူလ-
ပစ္စည်းသက်။

ပြယုဂ်ကား-ပိန္ဒာပိတ္ထလော - ပိန္ဒာဝါ၊ ဖော်လောာ၊ ဖော်ပါ၊ ငိုးလောာ၊
ငွောဝါတည်း။

** ၀၂၀၁လော ၌ နီန္ဒါး-၌ သက်သော ဗူလပစ္စည်း၏အနက် ဗူလရကို
ပန္းရွှေကွဲပံ့ဟူသော ၁၁၂၃ သုတ်ပြင့်ချော် ပြီးလည်း။

၈၄။ သီလာပိတာ ၂၀၇-သုတ်ပြင့် မန္တာပစ္စည်း၏ အနက်၌ ၀၇-
မန္ဒါး-၌ ပွဲမန္တာပြုခြင်သော သီလ အစရိုးသော သွှေ့တို့နောင် အချို့
၀-ပစ္စည်းသက်။

ပြယုဂ်ကား-သီလဝါ၊ သီလဝါ၊ ကေသဝါ၊ ကေသဝါတည်း။

(40) အကျောနိုး - သုတ်ပြင့် အကျောသွှေ့နောင် ဘမ် ၀-ပစ္စည်း
သက်၊ (ဂကသုတ်)။

ပြယုဂ်ကား-အကျောဝါတည်း။

(41) ဂါဏ္ဍာဏီဟို သညာယံ-သုတ်ပြင့် အမည်ကိုဆိုလိုသော် ဂါဏ္ဍာ
သွှေ့၊ ရုံးမြို့သွှေ့တို့နောင် ၀-ပစ္စည်းသက်၊ (ဂကသုတ်)။

ပြယုဂ်ကား-ဂါဏ္ဍာဝါဝံ ဓန၊ ရုံးဝံ ပက်ငံ တည်း။

၈၅။ မာယာ မော်ဘို ဝီ-သုတ်ပြင့် မန္တာပစ္စည်း၏အနက်၌ ၀၇-
မန္ဒါး-၌ ပွဲမန္တာ-ပြုခြင်သော မာယာသွှေ့၊ မော်သွှေ့တို့နောင် ဝီ-
ပစ္စည်းသက်။

ပြယုဂ်ကား-မာယာဝါ၊ မော်ဝါ တည်း။

၈၆။ သီသဇရ အာမျှဝါမီ-သုတ်ပြင့် မန္တာ-ပစ္စည်း၏အနက်၌ ၀၇-
မန္ဒါး-၌ အစိုးရသူကိုဆိုလိုသော် ပွဲမန္တာပြုခြင်သော သ-သွှေ့တို့နောင် အာမီ-
ပစ္စည်း၊ ဥ၀၂မီ-ပစ္စည်းသက်။

ပြယုဂ်ကား-သာမီ၊ သု၀၂မီ တည်း။

** သု၌ သာ+ကုသဇရ+အာမီ+ဥ၀၂မီ-ဟုပြု။

၈၇။ လက္ခာ ကော အစ-သုတ်ပြင့် မန္တာပစ္စည်း၏ အနက်၌ ၀၇-
မန္ဒါး-၌ ပွဲမန္တာပြုခြင်သော လက္ခာသွှေ့တို့နောင် ၂-ပစ္စည်းသက်၊ လက္ခာသွှေ့၏

အစိတ်သချိလည်း စာ-ပြု၊ က-အက္ခနာက်သည် အနုစာနှင့်မဟုတ် ပြယ်ပြီးနဲ
ကွင် ။ ၁၀၄၃သာ အစိတ်အပိုင်း အဝယဝတည်း။

ပြယ်ကား-လက္ခဏာ တည်း။

၉၂။ အင်္ဂ နောကလျာဏေ၊ သုတ်ဖြင့် မန္တပစ္စည်း၏ အနက်၌
၀၇-မန္တထူးများ၊ မှာင်းခြင်းကိုသိအပ်သော ပင့်မန္တပြုစေသာ အင်္ဂသွေ့နောင်
န-၀၈၄၉ည်းသက်။

ပြယ်ကား-အင်္ဂနာ တည်း။ (ကလျာဏာနှင့် အင်္ဂါနီ အသာသန္တိတီ)

၉၃။ ဓား၊ ရေား ရေား-သုတ်ဖြင့် မန္တပစ္စည်း၊ အနက်၌ ၀၇-မန္တထူးများ
ပင့်မန္တသွေ့တို့နောင် များစသာတားဖြင့် လူမှု-ပစ္စည်း၊ လူယာ-ပစ္စည်း
ဟုသက်။

ပြယ်ကား-လောမသာ တည်း။ (လူတို့လိုင်း) လောမသာတည်း။

၉၄။ လူပို့ယာ၊ သုတ်ဖြင့် မန္တပစ္စည်း၏ အနက်၌ ၀၇-မန္တထူးများ
ပင့်မန္တသွေ့တို့နောင် များစသာတားဖြင့် လူမှု-ပစ္စည်း၊ လူယာ-ပစ္စည်း
ဟုသက်။

ပြယ်ကား-ပုံတိမော၊ ကိုတို့မော၊ ပုံတို့သော၊ ကုပို့သော၊ ဇုနို့သော၊
ဟာနဘာဂို့သော၊ သသနို့သောတည်း။

၉၅။ ဓား ပဋိများ-သုတ်ဖြင့် ပဋိများ သွေ့နောင် ဇားပြု တော-
ပစ္စည်းသက်။

ပြယ်ကား-ဂါမတော အာဂစ္စတီ၊ ဂါမသွာ အာဂစ္စတီ၊ စောရာ-
လော အာယတီ၊ စောရေဟီ အာယတီ၊ သတ္တတော ပရိဟီနော၊
သညာ ပရိဟီနောတည်း။ (စောရာတော-သည်၊ မဟုရိုင်-တည်း)

၉၆။ လူတော ဓာတ္ထာကုတော-ဖြင့် နောက်တော ပစ္စည်းနောင်၊
သသနို့ကြုံးမှု လူမှု-သွေ့ကို နှိုးပြု၊ ဓား-သွေ့ကို နှိုးပြု၊ တို့-
သွေ့ကို၊ ကုံးပြု။

ပြယ်ကား-လူတော လူမသွာ (လူမသွေ့)၊

အတော တွော၊ တောသွာ (တောသွေ့)

ကုတော ကသွာ (ကိုသွေ့)။

* သုတ်၌ လူတော+အတော+တွော+ကုတော ဟုပြတ်။

၉၃။ အကျားမီဟို-သူတ်ဖြင့် အော်-စေသာ သန္တိတိနှင့် တော်-
ပစ္စည်းသက်။

ပြယ်ကား-အဘိတော့ ပရီတော့ ပစ္စတော့ ဟန္တတော့ ကည်း

၉၈။ အာသုသိမ်း သူတ်ဖြင့် အာဘီ အစဉ်သာလွှာ တို့နောင်အခါ
ထော·ပစ္စည်းသက်။

ပြယုဂ်ကား-အာဒေါအာဒီတော့ (အာဒေါပြင်း သတ္တမျန္တ၊ ပြဆိုသည်)၊ မလျှော်ဟော၊ အန္တတော့၊ ပို့တော့၊ ပသာတော့၊ မူးတော့၊ ရှင်းထိုလည်း သတ္တမျန္တချည်း၊ ယတော့အကံ၊ တဒါးထိုး (ပုံမှန်) “ယတော့အကံ စသာ ပိုင့်ကန်ကို ယံ့အကံ၊ တဒေဝါးထိုး-ဟု ဖော်ပြသည်”။

ଲୋ ଯାଇବିତେବୁ ଯାଇବୁ । ଅନ୍ଧା-ରୂପ ଯାଇବୁକୁ ପ୍ରିୟଙ୍କ ଯାଇବୁ
ଯାଇ ଆପଣିରେବୁ ଯାଇବିହାରି ଆମୀ । ଗ୍ରୁ-ପଢ଼ିଲୁଁ, ଗ୍ରୁ-ପଢ଼ିଲୁଁ, ଗ୍ରୁ-ପଢ଼ିଲୁଁ ॥

ပြယ်ကား-သွေ့ကြေး၊ သွေ့တဲ့၊ သွေ့သို့၊ ယကြေး၊ ယတဲ့၊ ယတဲယသို့တည်း

* ဗဟိုလုပ်သွေ့၏ လိုက်လာမြင်းကြောင်း တုမ္မသွေ့၊ အမှုသွေ့၏တို့
နောက် အွေ့ဖွဲ့-မသက်။

၁၀၀။ ကုန်တ္ထတ္ထ ကုပ္ပါယ် ကျွဲဟိုခ-သူတိဖြင့် ကထ္ထ၊ အေး၊ ကုန်တ္ထတ္ထ ကုပ္ပါယ်၊ ကုန်တ္ထတ္ထ ပြီးစေသာ နံပါတနသတ်။

နိုင်ငံတေသနပြင် ပြောစီးပါ အမြဲ့

* ଗାଁର ଗୁଡ଼-କ୍ଷେତ୍ର ପ୍ରକାଶନପଦ୍ଧତି ହିଁ ଏକ ବ୍ୟାକ୍ ପ୍ରକାଶନ କରିଛନ୍ତି।

* ထွေ၊ အကြံ-၌ တေ-နေ၏ ရွေးသုတ္တိပြင့် ထွေကြံ-သက်၊ လှိုသုတ္တိ
ပြင့် တေ-ကို၊ ၆၉ ပါ. ၃၂-ပြီး၏။

* କୁ-ର୍ମ ଶ୍ରୀଚୂଡ଼ାମଣ ଓ ପ୍ରଦୀପ ପାତ୍ର, କେନ୍ଦ୍ର ପାତ୍ର ଏବଂ ପିଲାମା

ଲୁହ-ଲୁହ-କ୍ଷ ଶ୍ରୀଚନ୍ଦ୍ରପ୍ରତିଷ୍ଠାନଙ୍କ ମହାପାତ୍ର ପାତ୍ର
ପାତ୍ର ପାତ୍ର ପାତ୍ର ପାତ୍ର ପାତ୍ର ପାତ୍ର ପାତ୍ର ପାତ୍ର ପାତ୍ର ପାତ୍ର ପାତ୍ର

- ရှင်တွက်သည့် တာဝန်ကား ဤကျပ်း၏ အစုပေဟုတ်၍ နိပါတန်ဖို့ အမြက်မှတည်း။

၁၀၁။ ခီ သဗ္ဗာ ဝါ-သုတ်ဖြင့် သတ္တမျိန် သဗ္ဗသွိုနောင် အခါး
ခို-ပစ္စည်းသက်။

ပြယုဂ်ကား-သဗ္ဗမီ၊ သဗ္ဗတ္ထ တည်။

၁၀၂။ ယာဟို-သုတ်ဖြင့် သတ္တမျိန် ယသွိုင်းနောင် အခါး၊ ဟို-
ပစ္စည်းသက်။

ပြယုဂ်ကား-ယာဟို၊ ယြှေ တည်။

၁၀၃။ တာဟံ စ-သုတ်ဖြင့် သတ္တမျိန် တ-သွိုနောင် အခါး。
ဟံ-ပစ္စည်း၊ ဟို-ပစ္စည်းသက်။

ပြယုဂ်ကား-ဟာဟံ၊ တဟိုး၊ ဟြာတြိ တည်။

၁၀၄။ ကုဟို-ကဟံ-သုတ်ဖြင့် သတ္တမျိန် ကို-သွိုနောင် ဟို-
ပစ္စည်း၊ ဟံ-ပစ္စည်းသက်၊ ကို-သွို့ကြို ကဲ-ပြု၊ က-ပြု။

ပြယုဂ်ကား-ကုဟိုး၊ ကဟံ တည်း။

* ကု-ဟို့-ဦး စီ-သွို့ကဲ့သို့ ကု-ဟို့ဥုံး-ဦး စန်း-သည်နိုပါတ်ပုဒ် တစ်
ပျီ၊ ောည်း။ ကု-ဟို့-ပုဒ်နှင့် စန်းနိုပါတ်အား စပ်ရှု ကု-ဟို့ဥုံး ပုဒ်ပြီးသာ-ည်း။

၁၁၅။ သာမြေးသာသာ သာလေ ဒါ-သုတ်ဖြင့် သတ္တမျိန်ဖြစ်
ရှိနိုင်သူ၊ သဗ္ဗသွို့၊ ငောသွို့၊ အညှ သွို့၊ ယသွို့၊ တသွို့တို့နောင်
အာဂါကာ ပဟူးသာအနက်၌ ဒါ-ပစ္စည်းသက်။

ပြယုဂ်သား-သဗ္ဗသို့် ကာလေ သာမြေး ကော်၊ အညှား ယား
တဒါ တည်း။

* သဗ္ဗတ္ထ ဒောသာ့၌ ကာလမဟုတ်သောကြောင့် ဒါ-မသက်။

၁၁၆။ ကဒါ ကုဒါ သဒါ ဇူဇုဒါန်-သုတ်ဖြင့် ကဒါ၊ ကုဒါ၊
သဒါ၊ အဓိနာ၊ ဇူဒါန် သွို့တို့ကို ပြီးစောသာ နိုပါတ္ထနသုတ်။

ပြီးစီးပုံးအမြှေကား။

* ကဒါ၊ ကုဒါ-၌ ရွှေး ၄၁၁၀၅ သုတ်ဖြင့် ဒါ-ပစ္စည်းသက်၊
ကို-သွို့ကို ဤသုတ်ဖြင့် က-ပြု၊ ကဲ-ပြု ပြီး။

- * ထဒါ-၌ ရွှေသူတ်ဖြင့် ဒါ-ပစ္ညာ၊ ဤသူတ်ဖြင့် သဗ္ဗာ-ကို သ-
ပြီး။

- * အမှန်-၌ ၂၇၁၈၍ ၃၇၁၈။

- * ၂၅၁၃-၂၅၂၄ ပြည့်သုတ်ဖွင့် ဒါနီသက်၊ ၂၂၈-၂၃၂ ၂၅-၂၆၀

၁၀၂။ အင် သွေပရင့်တရာယို ကရဟာ - သူတ်ဖြင့် အင်၊ သင့်၊
အပရွှေ၊ တော်ယို၊ ကရဟာသွှေ့ဟိုကို ပြီးစောသာ နံပါတနဲ့သူတ်။

- * လိုင်-ခာတ်ဟူသော ပကတိ-ပစ္စည်း၊ အာဒေသ၊ ကာလဝိသော
ဤအစားလုံးကို နိပါတန်ဖြင့် ရအပ်, ရနိုင်၏။

- * နှင့် ဆိုလိုရှုံး လူမ-သွေ့နှင့် ဇာ-ပစ္စည်းသက်၊ လူမ-သွေ့ဂို့
နှင့်

ပြယ်ကား-အသို့၊ အဟန္တာ၊ အဇ္ဇာ-ပြီး။

- * နှေကို ဆိုသို့ရှုံး
သမာနသွေးနောင် ဂျိ-ပစ္စည်းသက်၊
သမာန-ကို သ-ပြု

ပြယ်ကား-သမာနေ အဟန်၊ သဇ္ဇာ-ဟပြု

- ଅପ୍ରକାଶିତ ଲେଖଣି ଯାଏ ॥

ပြယ်တား-အပရှည့်• အဟန် အဝရဇ္ဈိ-ဟပြီး။

- * ကာလအန်ကုန် ဝါ-ကာလကို ဆုတ္တရာန် ဗုမသ္ဒါနာင် ရဟို-
ပွဲညံးသက်၊ ဗုမ-ကို တော်ပြော(ဗုမသို့။ ၁၆၈၁ တေရဟို)ဟူပြီး။

- * ယနေ့မှတစ်ပါးကသာကာလကို ဆိုလိုဖြန် ကိုသွိုဝ္မာင် ရဟာပစ္စည်းသက်၊ ကို-ကို ကြပ်။

ପ୍ରୟାନ୍ତକଃ-ଗହ୍ନି ଗାଲେ ଗବହୀ-ହୁମିଃ॥

၁၀၈။ သဗ္ဗာဒီဟိ ပကာင့် တာ-သူတိပြင့် ပကာရ-အနက်၌ ဖြစ်ကုန်သော သဗ္ဗာ-အစရိတု၌သော သွှေ့တိနာင် ထာ-ပစ္စည်းသက်။

- * යාමත්තැන් අයිංග්‍රෙස් විශ්වාස්‍ය පොදුවෙන්

ମୁଖ୍ୟରୀକାରୀ-ଯତ୍ନେ ପରାମର୍ଶ ହେଉଥାଏ ଯଦ୍ୱାରା ତଥା ତଥୀରେ

၁၀၉။ ကထမိတ္ထံ • သုတေသန၏ ပက္ခရာနှင့်ကျော်ကြော် ကထံ၊ လူထံ၊ တိုက္ခိ
ပြီးစေသော နိုဝင်န-သတ်။

ပြယ်ကား-ကထံ၊ ဂတံ ထသုံး။

ပြီးစိတ်အပြက်ကား

* ଗଠ୍-ଶ୍ଵର କୀଂ ହ୍ରାନ୍ତିଫାର୍ମ ଶ୍ରୀଯୁତ୍ପ୍ରଦିନ ହେଲ୍ପ୍ ପ୍ରଦାନ କରିଛନ୍ତି ।

* ନୂତ୍ତି କେ ଲୁହାଟ୍ଟିଏନ୍ତିର୍ଦ୍ଦିନ ଶ୍ରୀଚୁର୍ଣ୍ଣପ୍ରଦି ଯ-ପୁନ୍ଦିନଃବାନ୍ଦି ଲୁହାଟ୍ଟିଏନ୍ତିର୍ଦ୍ଦିନ ଶ୍ରୀଚୁର୍ଣ୍ଣପ୍ରଦି ଯ-ପୁନ୍ଦିନଃବାନ୍ଦି

၁၁၀။ မာ သချ်ဘို့ သုတေပွင့် “ဝရာဇ်” စန်က်ခြံ အရေအတွက်
သချ်ဘို့ အဟာကျိုးသာသော အတိုင်းနာင် မာ·ပစ္စည်းသက်။

ပြယ် ဘား - ဒွှို့ ကာချေဟို၊ ဇွဲဝါ ပတာရေ ကော်မူတိ နှိုင်
ကော်မူတိ၊ မဟုတာ ကော်မူတိ၊ ကံ့ခာသို့ ပြုပြကာရုံ ကော်မူတိ၊
ပြုမှုကာရော်တိ၊ ပြုပြကာရုံ မေ ကပ္ပကာရုံ ကော်မူတိ ကော်
ကော်တိ တော်း။

မှတ်သူရှု။ မြို့မာရမာန-၌ ဒီမာ-ကို နှစ်ပါးသော အပြားတို့ပြင်ဟူ၍
လည်းကောင်း၊ တစ်နည်း နှစ်ဝါးသော အပြားတို့ကို ဟူ၍
လည်းကောင်း၊ ပေးပါ-ဟလို။

ବ୍ୟର୍କଟା-ଲୋକ୍ ଗଫୁତୀ ଲୋକୀ ଗଫୁତୀ ତର୍ହୁଣ୍ଣି

** වයි මි+මො+ස්-හුපි

၁၁၂။ ဒုတိယေဇာ - သူတ်ဖြင့် ပရာရ-အနက်၌ ဒုသချေသွား၊
ဒါသချေသွားတို့အင် ဘဝီ။ ၁၁၃။ ပရာရှိသက်။

ပြည်က ၁၂-ဒေသ၊ ၁၀၈၁၊ တိမာ တည်။

၁၁၃။ ဟဗ္ဗာတိ ဇာတိယာ-သုက္ပါဖြင့် ဘပြားရှိသောပကာရဝန်ကို
အိမ်များ၊ များရသာမည်ကိုဟောသောသွေးစွဲနောင် ဇာတိယ-ပစ္စည်းသက်။

ပြယ်စား-ပဋိဇာတ်ယော (ရိဂုံး-ပန္ဒြပ်ကာရဝါ)

ଭୋଲାତିଯେବା ତର୍ପନୀ (ଠିକ୍‌ଗୁଡ଼-ଭୋଲାତିଯେବାଙ୍ଗୀ)

“ ၁၁၄။ ဝါရသချိုာယ က္ခတ္တံ-လူတဲ့ပြင့် ဝါရနှင့် စပ်မြင်းရှိနေသာ
ဘဝါး၊ ဟဒီအောင် က္ခတ္တံပစည်းသက်။

ପ୍ରୟାନ୍ତରେ କୁଣ୍ଡଳିରେ କୁଣ୍ଡଳିରେ କୁଣ୍ଡଳିରେ କୁଣ୍ଡଳିରେ

*** ଏହି କାହାରେ କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା

● ම පොන තිබු තැත්ත්වේ මගාත්තෙකු යොදා යුතු මත් ||

၁၂။ ဟတိမှာ-သူတဲ့ပြင် “ဝါရန်းပါပြင်းရှိသော” ဟတိသချာ
သဒ္ဓါယောင် ဟူတော်-ဝစ်းသက်။

ပြယ်ကား-ကတိဝါဒေ ဘူဇာတိ ပုတိက္ခတုဘူဇာတိ ပုပ္ပာ -

၁၁၆။ မဟုတ်ကေစ ပစ္စာသတ္တိယံ-သုတေသန၏ အကြိမ်ချင်း နှီးကပ်
ခြင်းဖြစ်လတ်သော် ဝါရွှေနှင့်ပြခြင်းရှိသော မဟုသချိုာသွေ့နောင် စာ-
ပစ္စာ်းသက်၊ ဆွဲ့-ပစ္စာ်းလည်းသက်။

ပြယိုဂ်ကား-မဟုတ်ဘ ဒီဝသသာဉ်တိ မဟုကွဲဖို့ ဘူဇ္ဇာတိ တည်း။

** ପର୍ଯ୍ୟାନୀରେ ଉଚ୍ଚତା କୁଣ୍ଡଳୀ-କୁ ଅଗ୍ରିମ୍ବ୍ୟାନ୍, ଫକ୍ତିଗାୟିତ୍ରୀନ୍
କ୍ରୀଏନ୍, ୦୩-୦୪ ଲକ୍ଷ ପର୍ଯ୍ୟାନୀରେ ଉଚ୍ଚତା କୁଣ୍ଡଳୀ ଅଗ୍ରିମ୍ବ୍ୟାନ୍ ଉଚ୍ଚତା ॥

၁၁၃။ သကိုဝါ..-သူတ်ပြင့် တစ်ကြိမ်ဟူသော ဇနက်၌ သက်၍
သွေးကြို(အခါး)ပြီးစေသော နိုဝင်ဘာ၌သတ်။

ପ୍ରୟାଗରୀତି-କେବେଳି ହାତ୍ତି ଯାହିଁ ହାତ୍ତି ତମ୍ଭିରୀ

** കെരളത്തിന് കൂട്ടാർഹം ഓ. വാദിതാഃമന്ദ്രം എ

ପ୍ରିସ୍-ଆମ୍ବା

** ଏକ-ଫୋର୍ଡ, ଗୀ-ପ୍ଲେଟ୍‌ରୁର୍ସିଯାର୍ ଏକ-ଗୀ ଓ-ପ୍ଲେଟ୍

၁၁၀။ သော ဝိဇ္ဇာဂျာရေသာ-သုတေသန်း၊ ဝိဇ္ဇာ-အနက်၊ ပကာရ-အနက်၏ (ဗဟိုလုံး“ကြွန်ပွဲကာရ”အားဖြင့် ဝါ-အလိုဂျီသော အတိုင်းအတာ သားဖြင့်၊ ဝါ-များသောအားဖြင့်)အရာရာ သုတေသန်းပင် ဤနည်းပုံတို့၊ “ဓသာ” ပစ္စည်းသက်။

* ඊඟ-කු ප්‍රයාගිතා�-චෙත්‍යා, එලෙයා තත්‍යා॥

* පගාඩ-ක් පුද්ගලිකා-ප්‍රතිචාර වා යුතුවා තත්ත්ව

“အဘူတ က္ခာဝ” ဆုတေသနရှင် ပိုကာရိုး-သုတေသနမြိုင်၊
“အဘူတ က္ခာဝ” ဆုတေသနရှင် ပိုကာရိုး-သုတေသနမြိုင်၊

—** အခိုက်အတန်ရှိသော အရာဝတ္ထု၏ ရွှေးက ပဖြစ်ဖူးသော အခိုက်အတန်ဖြင့်၊ ဝါ-အခိုက်အတန် တင်မျှီးဖြင့် ပြင်ပေါ်လာခြင်းသည် “အဘာတတ္ထာဝ” တည်း။

ပြယ်ကား၊ အမေလံ ဒေလံ ကုန်တိ ဓဝလ်ကနောတိ “ကရာဇာတ်”၊
အမေဆဲ၊ ဓာဇောသီယာ ဓာလီသီယာ “အသစာတ်”၊
ကမာဆဲ၊ ဓဝလှ၊ သာတိ ဓာလီဘဝတိ “ဘမာတ်”

• ଯଦ୍ରିକ , ଫୁଟି , ଅମ୍ଭିଆଟ୍ଟି , ହାନ୍ଦୁରାଂତି-ଶ୍ଵର ଆହୁତାତ୍ମକାଂ
ମହାତ୍ମା ବିଜେନ୍ଦ୍ର ଚନ୍ଦ୍ରମାଯର ॥

* ගාමනයා මහජ්‍ය ප්‍රාදෙශ සංවිධානයේ “ගණවත්” මගුත්
කොළඹ මහන්॥

၁၂။ ဒိမ္မာန္တန္တပြီ ပစ္စာ၊ သုက္ခာပြီ၊ ထိုအပ်ပြီ၊ ပဆိုဇာပ်သေးသော အနက်အပျိုးမျိုးတို့၏ ပြဿံးအပ်ပြီ၊ သော ပစ္စာလုံးတို့မှ တစ်ပါးသော ပစ္စာလုံးတို့ကိုလည်း ပြယုဂ်အပျိုးမျိုးတို့၏ လွှာပြင်ရသောကြေးင့် ယင်းပစ္စာလုံးများကို (ကြိုသုတေသန) သက်။

*** ရိုက်-ပစ္စည်း၌ ပြယုံးကား-ဝိပိများတော် ဝိမာထေန၊
ဟာသံပတာ အမာတိဇာ တည်း။

* * အာစိ-၁၂ ပြယ်ဂိုလ်၊ ပထ် ၈၇ တိတိ ပထ် ဝိဇ္ဇာ တည်းမ

*** ဘကို့၏ ပြယ်ကား-ကသာ အသာ အတိတိ လွယ်ကို ထည်း။

* * * ଯାହା ଏହି ପ୍ରଯାନ୍ତକାଳ-ଉଦ୍‌ଦେଶ୍ୟରେ ମୋହନ୍ୟା ତଥ୍ୟଃ ॥

၁၂။ အညသို့-သူ့ဖြင့် သိမ်ပြီးသော် နက်မှ တစ်ပါးသော အနက်၌ဖြစ်သော ဆိုအပ်ပြီးသော ဘဇ္ဇားကို “ပြယ်အလျိုးမျိုးတို့” ထွေမြင်ရသောကြောင် ယင်းပစ္စုးများကို (ချို့အုပ်) သင်္ကာ

* * * କା-ପ୍ରିଯନ୍ତିକାରୀ-ପାଇଦାରୀ ଲୁହାଫ୍ରେ ମାରିଦୋତିଲ୍ଲିଃ

ရှုတ်သူ၏။ ၁၂၈၃ အပစ္စတွေကား ဆိုအပ်ပြီး၊ လူသာရတွေကား မဆို
ရတေား ဟဲလို့။

* * මුද්‍රා ප්‍රාග්ධනයෙහි සංස්කෘතියෙහි මුද්‍රා ප්‍රාග්ධනයෙහි
වැඩි ප්‍රාග්ධනයෙහි මුද්‍රා ප්‍රාග්ධනයෙහි මුද්‍රා ප්‍රාග්ධනයෙහි

၁၂။ သကထ္ထာ-သုတေသန “ရှိတ္ထ အစ္တ” ပစ္စည်းများကိုသကတ်
အနုက်ခြုံဖြစ်ခြင်းကို ပြယုဂ်အမျိုးမျိုးတို့၏ တွေ့မြင်ရနေသာကြောင့် ယင်း
ပစ္စည်းများကို (ကြုံသုတေသန) သက။

* * ନା-ପ୍ରତ୍ୟେକିଣୀ ପ୍ରୟାଗିକା-ଶିଖିକା ପାଇବାରେ ଅନ୍ୟା

* * * ပါ·ပွဲည်း၏ ပြယုဂ်ကား·ကိစ္စယံ တည်း၊ (ဂိုစ္စ မေဝ ကိစ္စယံ)
ရှိအပ်ပြီးနှင့်၊ မဆိုသုပ္ပန်သေးလော့ ပွဲည်းများသည် “ပုဂ္ဂ” အဝိဇ္ဇာ·ဟူ
လိုသည်။

၁၂။ လောပေါ့သူတို့မြှင့် “ဝစ္စည်းတို့၏ ကျခြင်းကို” ပြယုဂ်
အမျိုးမျိုးတို့၏ ထွေမြှင့်ရသာကြောင့် ယင်း ဝစ္စည်းများကို (ကြံသုတေသန)
ခြင်း) ခေါ်။

*** တာဝါ ထွေ-ပစ္စည်းကျော် ပြယုဂ်ကား-မူငွေ ရုတန်း ပဏီတဲ့
ဟန် အမှတ်ထား ဝါ အတန်း သယနဝါ ကည်း။

* ගොන් ගොන්

• അദ്ദേഹം മനസ്സിൽ ആയത് എന്ന് അറിയാം

* അക്കുട്ടിയെ - അക്കുട്ടിയാണ് ചാരം അക്കുട്ടിയത്ത്-പ്രിയ. നേരി

၁၂၅။ သမုပ္ပန်မာဒိယာယုဝဏ္ဏသာကြော် အာ နူးမူးနှင့် သူတဲ့ဖြင့်
နေ့က် ကာ-အနုပ်ရှိသော ပစ္စည်းနှောင်းသာကြော် ပါ “သမုပ္ပန် ဝါ
သမုပ္ပန်” အဖြစ်သာ အ-ကို အာ-ပြု၊ လျော်-ကို ပြု၊ ဥပုံး-ကို
အ-ပြု၊

* အာ-ၢု ပြယ်ကား-နယ်ဝါ တည်း။ (ရဟန်၊ အပစ္စ)

* ဟုတ်-၌ ပြယိုကား-ဝေနတေသွေ၊ မေနိကာ (ဝိနတာ
ပို့)။

* උග්‍ර සුදුරුගතා:- තුන්මේයා ගෝජ්‍ය(සුදු, පූජා)

* କୁର୍ମାତରିନ୍ଦା-ପ୍ରକାଶକାରୀ ମଧ୍ୟବ୍ୟାକାରୀଙ୍କୁ ପାଇଁ

၁၂။ သံယောက် ကွဲ-သူတိဖြင့် နှောက် စာ-အနုပ်နှင့် ရိသာ
ပစ္စည်းနှောင်းသော်ကြောင့် “သံယူဂျာနှောင်းနှုန်း” သရုတ္တိ၏ အစပြစ်ကုန်
သော စာ-အကွ္ခာကြောင်း၊ ဥပမာဏတိတိ အခါးသာ အာ၊ ငါ၊ သံ-ပြု။

ပြယ်ဘား-ပဒေစွဲက ကောဏ္ဍာလာ ထည်း။

* * നാട്ടിനേയും-വും കൂർഖി-വദ്ദി പ്രതിവാദങ്ങൾ ആണ് അല്ല

၁၂၆။ မွန့်-သတ်ဖြင့် နာက် က-အနုပန်ရှိသော ပစ္စည်းနှောင်း
သောကြောင့် အလယ်၌ဖြစ်ကုန်သော အ-အက္ခန, ဗုဝ်၊ ဥပဇ္ဈ တိုကို
အပါး၊ သော ပြယ်စီးပါး၊ ဒေသ၊ ပေါ်-ပြု။

ပြယ်ကား-အစွဲတယျာ၊ ဝါသင္ခာ တည်းမှ

၁၂။ ကောသဇ္ဇာန်၊ ပါရီသဇ္ဇာ၊ ဆေးဟဇ္ဇာ၊ မခွဲဝါရီသဇ္ဇာ၊ သဘာဇ္ဇာ၊ နယ်မျှ၊ မြန်မာ-သူတိပြင်၊ ဝန်ကုန်၊ က-အနုစန်ရှိသော ပစ္စည်း၊ ဓနာင်၊ သေားကြောင့်၊ ကောသဇ္ဇာ၊ အဇ္ဇာန်၊ ပါရီသဇ္ဇာ၊ ရသာဟဇ္ဇာ၊ မခွဲဝါ၊ အာရိသာ၊ သာသဘာ၊ အာဇ္ဇာ၊ ထောယူ၊ ပာဟုံသဇ္ဇာ-တို့၏ လုံအပ်သော ကာရိယ-ကို စိရင်သောသူတ် မရှိသေး၊ ထို့ကာရိယများကို (ဤသူတ်ပြင်) ပြီးစေသာ နံပါတန်သူတ်။

മുഖ്യ-

ကုသိဟန် ဘာဝါ ကောသ္ထံ၊ ဥဇ္ဈနာ ဘာဝါ အူဇာ၊
ပရီသာသူ သာဓု ပရီသာလွှာ၊ သူဟုဒယာဝ သူယာလွှာ၊ တသာ
ပန် ဘာဝါ သောဟဲ့၊ မူဒုစနာ ဘာဝါ မွှေ့၊ ဗုသိနာ
ကူး ဘာဝါဝါ အာရိသုံး၊ ဥဉသဘသူကူး ဘာဝါဝါ ကာသာ
အာဇာနိယသုံး ဘာဝါ သောဝါဝါ အာဇာ၊ ထေနသာ ဘာ
ဝါ ကူး ဝါ ထေယျုံး၊ မဟုသူတသာ ဘာဝါ ဗာဟုသုံးတည်း၊

ပြီးစီးပွဲ အမြက်တား

* ගොවද්-පු ගැඩිහැනාර් ගො-පු ගු-යර් හුජුත්පු
 හු ග් පා ත ග් එ ය අංශ්පාටීයා-පු උග් මා ටුලමයේ-පු
 ය-ග් එ-පු ගොවද් පු:॥

* ပါရိသဓ္တာ-၌ ပရိသာဇနာ၏ ကျောတတ္ထဘာဗုံးဖြင့် အျော်-သက် ဤ သုတေသန-ဖြင့် ဇ-လာ၊ ဧပြီ-သုခ္ဓယ-ဖြင့် အာ-ကို အ-ပြု၊ ဝိုလေသံဟံ တေ-ဖြင့် ယ-ကို ဇ-ပြု၊ သရာနမာဒီသာ၏-ဖြင့် အ-ကို ပုံ့့-ပြု၏ ပြီး။

* သောဟန္တာ-၌ သုဟန္တနော၏ ကော်-၌ အ-ပွဲည်းသက်၊ သ-နမာဒီသာဒီ-ဖြင့် ဥ-ကို အြေးပြုပြီး၊ ၅၈၈ သောဟန္တ၏ မူးပိုင်း၊ ပြစ်သော သုဟန္တာ-၌ သုဟန္တနော၏ သက္ထာ-၌ အျော်-သက်၊ အုပ်-အုပ်၊ ချော်-အုပ်၊ အကြော်း အကာသန္တကဲ့သို့ပြု ပြီး။

* ဘာရိသံး-၌ ဂုဏ်နောင်ကြောင်းမတို့ဖြစ်စေသော် အျော်-သက်၊ ဤသုတေသန-ဖြင့် ကြောင်းမတို့အပြုံး ပျော်လာ၍ လောပေါ်ကြောင်းမပြင့် ဣ-ကိုချော် ဝိုလသံဟံ တေ-ဖြင့် ယ-ကို အ-ပြု ပြီး။

* အာသဘံး-၌ ဥသဘဇနာ၏ ကော်-သုတေသန-ဖြင့် အ-ပွဲည်းသက်၊ ဤသုတေသန-ဖြင့် ဥ-ကို အ-ပြု ပြီး။

* အာဇည်း-၌ အာဇာနိယနော၏ အျော်-သက်၊ ဤသုတေသန-ဖြင့် ယ-ကို ချော် လောပေါ်ဝှက်းကြောင်း-ဖြင့် ဣ-ကိုချော်၊ တဝိုဝိုရာဘာဒီ-ဖြင့် န-ကို အ-ပြု၊ ဝိုလသံဟံ တေ-ဖြင့် ယ-ကို ဥ-ပြု ပြီး။

* ထော်း-၌ ထောနနော၏ ဘဝ်-၌ အျော်-သက်၊ လောပေါ် ဝှက်းကြောင်း-ဖြင့် အ-ကိုချော်၊ ဤသုတေသန-ဖြင့် န-ကို ယ-ပြုပြီး။

* ဓာဟုသစ္စာ-၌ ပဟုသုတနော၏ အျော်-သက်၊ ဤသုတေသန-ဖြင့် ဒုတိယ ဥ-ကို အ-ပြု၊ သရာနမာဒီယံ-ဖြင့် အ-ကို အာ-ပြု၊ သံယောဘာဒီ လောပေါ်ဖြင့် ပုံ့့ဗုံသ-နိချော် တဝိုဝိုရာဘာဒီ-ဖြင့် တ-ကို စ-ပြု၊ ဝိုလသံဟံ တေ-ဖြင့် ယ-ကို စ-ပြု ပြီး။

၁၂၀။ မနာဒီနံ သက်-သုတေသန-ဖြင့် နနာက်အ-အနုပ်ရှိသာ ပွဲည်းနှောင်းသောကြောင့် မနာဒီ-အဖျို့သာ သွေ့ဗြိုင်းအဆုံး-၌ သ-ဘက္ဗာလာ၊ ပြယုဂ်ကား-မနာဒီဘဝ် မာနသံ၊ ဦးမှုနှင့် သောကာဝေါ ဓေါမနသံ၊ သောမနသံ တည်း။

၁၂၁။ ဥဝဏ္ဏသာဝ်သရေ-သုတေသန-ဖြင့် သရ အဖွဲ့များသာ က-ကန္တ ဗန်ရှိသာဘဝဲည်း နနာက်းသောကြောင့် ဥဝ်-ကို အ-ဝင်-ပြု။

ပြယုဂ်ကား-ရာသရေါ လမ္းတည်း။

၁၃၀။ ယမို ရေးသုတေသန-ယ-အကွန် အစီရိသာ ပစ္စည်း
နှင့်သာကြောင့် ရေးသွေ့အစိတ် ထူ-နှင့် ဥပမာ-ကို အဝင်-ပြု။
ပြုလိုကား-ကဗျာ၊ ဘာတော်း တည်း။

၁၃၁။ ထောပေါ့ ဝဏ္ဏိဝဏ္ဏာနံ-သုတေသန-ယ-အကွန် အစီရိသာ
ပစ္စည်းနှင့်သာကြောင့် အပတ်၊ ဣပမာ-ဟိုကိုချေး။

ပြုလိုကား-ဒုက္ခာ၊ စာ-ကျေး

ကာရည်း၊ အာ-ကျေး

အာဓိပစ္စ်း၊ လူ-ကျေး

ဆော်း၊ ဤ-ကျေး။

** ကိစ္စယံ-၌ ဗဟိုလုပ်သွေ့လိုက်လာခြင်းကြောင့် မကျေး။

၁၃၂။ စန့်ပဲခွဲ-၌ သမာနီသု-သုတေသန-ဖြင့် နောက် ရ-အနုစန်ရှိသာ
ပစ္စည်းနှင့်သာကြောင့် “ပကတိလိုင်ပုံးအဆုံး သရ”ဟူသာ အဝ
ကိုချေး။

ပြုလိုကား-ကိုတော်း၊ ပေါ်တွေ့ယံး တည်း။

မှတ်ချက်။ အဆုံး သရ-အစွမ်းသည် လိုင်ပုံးအနေဖြင့် ကြည့်က အဆုံး
တည်း၊ ပစ္စည်းဘက်က မျှော်ခဲ့သော ထစတည်း၊ ဆိုလိုရင်း
ကား လိုင်ပုံး၏ အဆုံးသာတည်း၊ ကိုတော်း၌ ကိုယွေ့၌ လူ-သရတည်း၊
ပေါ်တွေ့ယံး-၌ ပိုတု၏ ဦးဘည်း၊ မောဂလ္လာန်ပါ၌-၌ အန္တာ သရေး အာ
ဒိမ့်-ဟူ တွေ့ရှိသဖြင့် အချိန်ကြာမြင့်စွာ ခက်ခက်ခဲ့ ကြံ့စည်းရသတည်း၊
ရှိရမည့်မှာ အန္တာ သရေးအာဒိ-ဟူရှိတည်း။

၁၃၃။ ကိုသမဂတ်ပိုမော်ကသ် မဟာ-သုတေသန-ဖြင့် နောက် လူများ-ပစ္စည်း
နှင့်သာကြောင့် ကိုသ-သွေ့ကို ကသ်ပြု၊ မဟန္တသွေ့-ကို မဟာ-ပြု။

ပြုလိုကား-ကသ်မာ၊ မဟိမာ တည်း။

၁၃၄။ အာယုံသာ ယသ် မန္တိမိုး-သုတေသန-ဖြင့် နောက် မန္တိ၊ ပစ္စည်း
နှင့်သာကြောင့် အာယုံသွေ့ကို အာယသ-ပြု။

ပြုလိုကား-အာယသာ တည်း။

၁၃၅။ ၈၈၁ ဂုဏ်သိပ္ပါန္တသူ-သုတေသနပြင် နောက် လူ၏-ပစ္စား
လူ၏-ပစ္စားတို့ နှောင်းသာကြောင့် ဂုဏ်သိပ္ပါကို ၃-ပြီ။
ပြယုဂ်ကား လေယော လော့နှာ တည်း။

၁၃၆။ ဗာဇ္ဇနိုင် ပသတ္တာနဲ့ သာမ နှော သာ-သုတေသနပြင် နောက်
လူ၏-ပစ္စား လူ၏-ပစ္စားတို့အနာင်းသာကြောင့် ဗာဇ္ဇနိုင် သာ ၄-ပြီ၊
အနီးကသွေးကို နော-ပြီ၊ ပသတ္တသွေးကို သ-ပြီ။

ပြယုဂ်ကား သာမိယာ၊ သာခိုင်ာ၊ နှုနိမာာ၊ နှုနိုင်ာ၊
သေယော သော့နှာ တည်း။

၁၃၇။ ကၣ်ကနားပွဲယုဝါနံ-သုတေသနပြင် နောက် လူ၏-ပစ္စား၊ လူ၏-
ပစ္စားတို့ နှောင်းသာကြောင့် အပွဲ-သွေးကို ကၣ်-ပြီ၊ ယုဝါ-သုတေသနပြီ။

ပြယုဂ်က သာ-ကၣ်မောာ၊ ကၣ်ာ့နှာ၊ ကၣ်ာ့နှာ၊ ကၣ်ာ့နှာ တည်း။

၁၃၈။ ဓလာပေါ် ရိုမန္ဒာ ဝန္တ။၍ သုတေသနပြင် နောက် လူ၏-ပစ္စား၊
လူ၏-ပစ္စားတို့ နှောင်းသာကြောင့် ရို-ပစ္စား၊ မန္ဒာ-ပစ္စား၊ ဝန္တ-
ပစ္စားတို့ကိုချေး။

** ရို-၌ အတိသယနဲ့ မော်ရီ မော်ယော၊ မော်ာ့နှာ။

** မန္ဒာ-၌ အတိသယနဲ့ သတိမာ သတိုံးယော၊ သတိုံးယော။

** ဝန္တ-၌ အတိသယနဲ့ ဂုဏ်၍ ဂုဏ်ယော၊ ဂုဏ်ာ့နှာ တည်း။

၁၃၉။ ၂၃ သတိသာ တိသာ - သုတေသနပြင် နောက် ၂-ပစ္စား နှောင်း
သာကြောင့် သတ္တုတ္ထပုဒ်၏ ၁၂-သတိုံးယံးရှိသော သွေးကို တိ-အကွန်
ကိုချေး။

ပြယုဂ်ကား-ရိုသံ သတ်၊ တိုံးသံ သတ် တည်း။

(ရိုသံ အမိကာ အသိုံး သဆေးဝါ ရိုသံ-ဟတ်)။

(တိုံးသတ် အမိကာ အသိုံး သဆေးသတ် တိုံးသံ-ဟတ်)။

၁၄၀။ ကေသာ်းတွေကေ-သုတေသနပြင် နောက် ရွှေ့ကု-ပစ္စား နှောင်း
သာကြောင့် ကေသွေးကို ငို့-ပြီ။

ပြယုဂ်ကား-တွေကံ တည်း။

ବ୍ୟାକ କେବଳିତିରେ ଅନୁଷ୍ଠାନିକ ହେଉଥିଲା ।

ပြယိုင်း-သကျပုံတိုးယေား၊ သကျပုံတိုးကော်တည်း

၁၄၂။ အမာတ္ထာ ကျ-သျောခိုကာ လော-သီးသုတ်ပြုးသျာမျွန်
ပုံးနှင့် မဟုတ်ဘဲ လူ-အမည်ရှိသော အားပါ ဝန္တာင်းသောကြောင့်
ဓာတ်မဟုတ်သောသွေ့၏ က-အက္ခဏမှ ရွှေပြုးသော ဟ-အက္ခဏကို လှွှာ
ပကာစားပြုး (မျှော်) ဖု-ပြု။

ପ୍ରୟାନ୍ତକାଳ-ବାଲୀକାଳ ଗାଁରୀକା ତଥ୍ୟଃ ॥

*** ଯଗ୍ନ-କୁ ର ଯତ୍ନ ପାତ୍ରଙ୍କିଳୀଙ୍କାଣ୍ଡ ଓ ଶାର୍ଦ୍ଦିଲୀଙ୍କାଣ୍ଡ
ଯମଙ୍କ ପ୍ରିୟଙ୍କାଣ୍ଡ ଏହିରେ

** နန်း-၏ ကဗျာ ရွှေဟုတ်သာကြောင် မပြု။

* * * ဗဟိုပရီးခွဲ၊ ပရှုဂ္ဂန် က.သည် သျော်ဖြစ်သောကြောင့်
မပါ။

*** မဟုတ္တနာ၏က-သည် ဝစ္စည်းပြစ်၏ သျာမျှနှင့်ပုံစံကို ပြေားဆီး
အပ်သောကြောင့် သသညာသည် သျာမျှနှင့်နှာင် မဟုတဲ့၊ ထူးကြောင့်
ကြ-ပြသည်။

*** ପାଇବାରୁ କିମ୍ବା ଦୀର୍ଘମୁଦ୍ରାରେ ଯୁଦ୍ଧକାନ୍ତରେ ଅବସର୍ପଣ ହେଲା ।

* * ഉഗ്രതയാണ് കാലാംഗ് അ-മഹത്തഭക്തിയുടെ മുദ്ദം

കാഴ്കയോ - പത്രയോ

၁၃၅-ခုနှစ်၊ ပြည့်လဆန်း၁၀-ရက်၊ သောကြာဇ် ၂-၁၁-နာရီ။

၅။ ခါမိက္ခာ

၁။ တိုင် မာနေဟို ခသာ ဓမာ ဝိမံသာသု-သုတ်ပြု၏ ဓည်းခံခြင်း၊ အနက်၌ ပြုခဲ့ရတော် တိုင်-ဓာတ်နောင် ဓ-ပစ္စည်းသက်၊ စုံစမ်းခြင်းအနက်၌ ပြုခဲ့သာ မာနာ-ဓာတ်နောင် သ-ပစ္စည်းသက်။

ပြယုဂ်ကား-တိတိက္ခာ့၊ ဝိမံဘုံး တိတိက္ခာတို့၊ ဝိမံသတိ တည်း။

* * ထောင်း၊ ထောလား၊ ဂတေယတို့၊ မာနနံး၊ မာနော်၊ မာနော် သည်းခံခြင်း၊ စုံစမ်းခြင်းအနက် ပဟုတ်သောကြောင့် မသက်။

၂။ ကိုယာ တိကိုစ္စာသံသေယသူ ဆော့-သုတ်ပြု၏ ဆေးကု ခြင်းအုက်၊ ယုံမှုးခြင်းအနက်တူ၌ ပြုခဲ့သာ ကိုယာ-ဓာတ်နောင်၊ ဓ-ပစ္စည်းသက်။

ပြယုဂ်ကား - တိကိုစ္စာ ဝိမံကိုစ္စာ၊ တိကိုစ္စာတို့၊ ဝိမံကိုစ္စာတည်း။

** နိုက်တော်၊ သံကောတော်၊ ကော်တော်၊ ကော်တော်၊ ကော်တယတို့၌ တစ်ပါးသော အနက်တူ၌ ပြုခဲ့သောကြောင့် ဝါးတိကိုစ္စာ၊ သံသယအနက် မဟုတ်သောကြောင့် မသက်။

၃။ နိုနှာယံ ဂုပ် ဓမ္မ၊ ဓမ္မ ဗာာစ-သုတ်ပြု၏ ကဲ့ရဲ့ခြင်း၊ အနက်၌ ပြုခဲ့သော ဂုပ် ဓမ္မ ဓာတ်၊ ဓမ္မ-ဓာတ်တို့နောင် ဓ-ပစ္စည်းသက်၊ ဓမ္မ-ဓာတ်၏ ဓ-ကိုလည်း ဘ-ပြု။

ပြယုဂ်ကား-လိုက္ခာ့၊ ပီဘုံး၊ လိုက္ခာ့၊ ပီဘုံးတို့၊ ပီဘုံးတည်း။

** ဂေါပန်း၊ ဂေါပေါ့၊ ဂေါပေါ်။

ဓမ္မော်-၌ နိုနှာအနက် မဟုတ်သောကြောင့် မသက်။

၄။ တုံသွာ် ဇော်ပေါ်စိစ္စာယံတော်-သုတ်ပြု၏ အလိုဂျိခြင်းအနက်၌ (များသောအားဖြုံး ဝါး-အလိုဂျိအပ်သော အခြင်းအရာ အားဖြုံး) တုံးပစ္စည်း အဆုံးရှုံးဘာ့ သဒ္ဓါနောင် ဓ-ပစ္စည်း၊ ဓ-ပစ္စည်း၊ ဓ-ပစ္စည်းသက်၊ “သုတ်” ပြုခဲ့သောကြောင့် ဝါးတုံးဘုံးသုတ်၌ ကြေားအပ်သည်၏ အပြစ်ခြောင့် တုံးပစ္စည်းကိုလည်း ချေး။

ပြယုဂ်ကား-ဗုံဘုံက္ခာ့၊ ဝိဂီသာ့၊ ဇိုဘုံး၊ ဗုံဘုံက္ခာ့တို့၊ ဝိဂီသာ့တို့ တည်း။

ကောင်းမြန်တို့၏ လျှပ်စီးပွဲမှာ ပုံစံရှစ်ပါးက လျှပ်စီး
သော်လည်း မသင်။

* * * ကောဇ်မိန္ဒတိ၏ တု·ဝစ္စည်း အဆုံးရှိသာ ပုံစံနှင့်ဟူ၏
သေချာ၏ မျက်း

* * * ဘုရားတို့ ဂစ္စပို-၅၂ လျှောက် မာရှိနေသောကြောင့် အလျင်။

၅။ ပြုထောက်-သူရှိဖြင့် အလိုဂျိမ်းလန်း၏ “ကြစ်” နှင့်
ပိုမိုခြင်းရှိခဲ့သော၊ ပံ့ပွဲနောက် ကြယ်ပစ္စည်းသက်။

ପ୍ରୟାଣୀଃ-ପତିଷ୍ଠିତୀ ପରୀଯତୀ ତତ୍ତ୍ଵଃ ॥

* * * මයින්ජිස් සෑවා මහත් වෙළුම් මයින්ජිස්

* * * ရဲလော့ပုဂ္ဂမံစွဲတိ-၌ အာသွေးကို ငဲ့သောကြောင်း မသက်၊
အာသွေးကိုင့်စနေသော ပုဂ္ဂသွေးသည် ဤယပစ္စည်းနှင့် ကေထိုး၊ ဝခေါ်
ဘန်ရှူး၊ ပြံ့စွဲနှင့်၊ အတ္ထာနာ ပုဂ္ဂမံစွဲတိ၌လည်း ဟင်ပါးကိုင့်သောကြောင်း
အတ္ထာနာ ပုဂ္ဂယံ့ဟု ဤယပစ္စည်းမသက်နှင့်၊ အတ္ထနော်-ဟူသော ပုံ
ပါလျှင် မသက်နှင့်ဟုလုံး၊ စောဒက် အာဘော်တည်း။

ယင်းနှီးအထူးနော့ဟူသော အတ္ထသွို့မပါလျှင် သူတို့လားနော့
ပုဂ္ဂိုလ်-၌ ဘားကိုသလိုရှိ၏ဟူသည် မည်သူ၏ သားကိုနည်းပုံ မေးဖွယ်
ရှိပြန်၍၊ ဗင်းပြသုဂ္ဂပါ ပုံအုပ်နည်းပိုင်သော မိမိမှ ရစ်ပါး အခြားအနက်
တစ်မျိုးကို အကြားအပ်စသောကြောင့် လည်းကောင်း၊ ကုန်းမော် အလိုက်
အန္တလျှင် ပိဿာ·အရာရှိသည် အဖြစ်အကြောင့်လည်းကောင်း၊ မိမိသားကို

အလိပ်ချိန်ဟူသော အနုက် ရုသယည်။ ၁၇-မြိမ့်နှင့် ဧပြီလျှင် အဖြစ်ကို
သိနိုင်သတည်။

၆။ ဥပမာနဘစာင်ရု - သူတဲ့ ပြုကျင့်ခြင်း ဟူသော အေစာရ^{၁၃}
အနက်၌ ဥပမာနဘမြို့တော်၊ ကံပဒ်နာင် ကြိယ-ဖွေ့ော်းသက်။

ပြယိုဂား-ပုထ္နမီဝါ ဖရတိ ပုထိုယတိ မ၊ ကာက် တည်း။

*** ଦୂରଭାଗ୍ୟତିରେ କମାନ୍ଦାକ ହେଉଛି ଏବେଳୁଣ୍ଡ ଲାଗିଲା

၃။ အာဓာရ-သုတေသန၊ အမြတ်-အနက်၊ ပုဂ္ဂနိုင်-ပြစ်တော်
အာဓာရပုံးနောင် ဤယ-ပစ္စည်းသက်။

၆၁။ မြန်မာ-ကုနိုယမို့ စွမ်းပို့သိတေသန၊ ပါယာဒီယတိ
ကုနိုယံ ဘိက္ခ ထည်။

၁။ ကတ္တုဟာယာ-သူတ်ဖြင့် အ စာရွေးနှင်း ၂၀၆၁န ဖြစ်
သော ပုဂ္ဂိုလ်ဒေါက် အာယ-ပစ္စ်းသက်။

ပြယ်ကျေး-ပုံမှန်တော့ အပို စရိတိ ဝါယာယတိ ထည့်။

၉။ ယို့ကဲ့သို့ သုတေသနပြင် စီ-ပစ္စည်းကျော်ကိုပြုလေသာ အဘူတ္တမှာ အနက်၍ (များသောအားပြင်၊ ဝါ-အလိုရှိအပ်သော အခြင်းအမှု အားပြင်) ကတ္တားပုံစွဲနောင် ရောယ်-ပစ္စည်းသင်း။

ပြယ်ကား-ဘသုရယတီ၊ ပန္တပန္တာယတီ၊ လောဟိုတာယတီ တည်းမြှင့်

* (အဘုယ်) ဘုယ် တင်ရှုတိ-၌ ကဗ္ဗားပုံစံနှင့်မဟုတ်၊ ကံ-ပုံစံ
နောင်ဖြစ်သာစကြောင် မသက်။

** ହୃଦୀଶ ପାତ୍ର · କ୍ଷେତ୍ର ନାଥ ପାତ୍ରାଚାର୍ଯ୍ୟ · ଅନୁରଧ୍ଵିନୀ ପିଲ୍ଲାମ୍ବିନୀ
ଶେରପ୍ରିସ୍ ପ୍ରିନ୍ସିପେନ୍ସିଲ୍ସନ୍ସନ୍ ପାତ୍ରଙ୍ଗମିତିକାରୀ ॥

၁၀။ သွိုပ္ပန် ဟန်ဖော်-သူတိပြင် အသစ်သည်တိကို ပြု၍ ယူသော အနက်၏၊ ဝါ-လာရွှေတိ-အနက်၏၊ သွေ့ အစရီသော သွိုပ္ပန်နောက် အသာပစ္ည်းသက်။

ପ୍ରୟାଗିକା: - ଯତ୍ତିଯତ୍ତି । ଦେଖିଯତ୍ତି । ଗଲହାଯତ୍ତି । କୁପି
ଯତ୍ତି ତତ୍ତ୍ଵ: ॥

၁၁။ နမောတ္ထ-သော်၊ သုတိဖြင့် ကရောတိအနုကျိုး နမော-ဟူ
သော အသချိသွေါနာင် အသာ-ပစ္စ်းသက်။

ପ୍ରୟାଗରୂପଃ-ଫଳବ୍ୟାତି ତାତ୍ପାର୍ଯ୍ୟ ତତ୍ତ୍ଵଃ॥

၁၂။ ဓာတ္ထာတ္ထနာမသို့·သူတ်ပြင့် ဓာတ်အနက်၌ဖြစ်သော နာမုပုစ် ငန်းများ၊ များသော များပြင့် လူ-ပစ္စည်းသက်။

ပြယုဂ်ကား-ဟတ္ထို့ားဘတိလ္မာမတို့၊ အတိုဟတ္ထယတို့၊ ဝိဘာယ ဥပဂါ့-ယတ်း၊ ဥပရိဘယတ်း၊ ဒွဲ့ကာရာတို့ ဝိနယ် ဝှုယတ်း၊ ဝိသူန့့် ဒွဲ့ကာရာတို့ ဝိသုခ္ခာယတ်း၊ ကုသလ် ပုဇ္ဇာတ်း၊ ကုသလယတ်း ဟည်း။

၁၃။ သစ္စာ့ဒီးာပီ့-သူတ်၌ပြင့် ဓာတ်အနက်၌ဖြစ်သော သွေ့-သမ ရှုံးသော၊ သွေ့၊ တို့နောင် အာပီ့-ပစ္စည်းသက်။

ပြယုဂ်ကား-သစ္စာ့ဒီးာပီ့-အတ္ထာပေးတို့၊ ဒေဝါပေးတို့၊ သုက္ခာပေးတို့၊ သုခာပေးတို့၊ ဒုက္ခာပေးတို့ တည်း။

၁၄။ ပြို့သွေ့ာ့-သူတ်၌ပြင့် ဤကြိုးယတ္ထာ့-ဟူသော သူတ်သည် ကျော်း၊ ပြို့ဆုံးသည့်အိုးပါးအာင် လိုက်ပါသော စာ့ဒီးကာရသူ၏တည်း။

* ကြိုးသွေ့ာ့-ဟူသော အနက်ရှိသော ဘွဲ့ (ဓာတ်) သည် ကြိုးယတ္ထာ့ တည်း။

၁၅။ စုရာပို့တာဏ်း-သူတ်၌ပြင့် ကြိုးယာအနက်ရှိသော “စုရ” အစ ရှိုးသော ဓာတ်တို့ာ့နာင်များသေားပြင့် ဝါ အလိုရှိအပ်သော အခြင်း အရာသားပြင့် သက်(သွေ့)အနက်၌ ကိုပစ္စည်းသက်။

- အခြားနှံလည်း ဤသူတ်နည်းပင် လာ-အကွန်မျှန်သမျှ ဝိခိုးအကျိုး ရှိ၏။

ပြယုဂ်ကား-စောရယတ်း၊ လာငွေယတ်း။

* ရွှေ့ကာ့ဓရတို့၌ ကရာတို့ အနားဦးဖြစ်သောဓားကြောင့် “ကို” ဟူသော ဓယာဂ ဝိဘာဂ့်-ပြင့် ကို့သာက်း၊ “ကာရေတို့-ပြုးကာဟုပေး”ကာ ရိုက်မဟုတ်း။

၁၆။ ပထယာဏ်းပါရေ အာပီးာ-သူတ်၌ပြင့် ကတ္ထား တစ်ပါးကို စေခိုင်းတို့က်တွဲန်းခြင်း ဟူသော ပထယာဏ်းပါရေးများသောအားပြင့် ကြိုးယာ အနက်ရှိသောဓားတို့ငါးခါး ကို့-ရွှေ့နည်း၊ ကာပီ့-ပစ္စည်းသက်။

ပြယုဂ်ကား-ကာရေတို့၊ ကာရေပေးတို့ ဟည်း။

** ဤသူတ်၌ များပါရေဟုသာ မဆိုဘဲ ပထယာဏ် သွေ့၊ ကို တို့က်ရိုက်ဆိုယားခြင်း၏ အစွမ်းကြောင့်လည်းကောင်း၊ စုရာပိုးရိုက်း ဓာတ်

တိုင်းတောင် တစ်သီးဟစ်ခြုံ၊ ကိုပစ္စည်းကို ထို့ကြေးမြင်း၏ အန္တုတ္ထိ
ကြောင့် လျှော့ခက်ခါး၊ ဝင်ယာဇ္ဇာက ၅၇၁၁ သည်၊ ကရိုက်း စသည်ဖို့ကို
ပေါ်ပို့ တိုက်ဘွန်းဝေါ်သော်လည်း ယင်း၏ ဗျာပါရ့၌၍၊ ကို-အာပံထူး
မဆက်။

* အကာရွှေစာတော်နောင် များ၏ စားပြင် “ကာဝါ” ဝွဲည်း
သာသက်။

* ဥပဒေနှင့်အတွက် ၂၀၁၁ ခုနှစ် ဝွဲည်းသာသက်။

* တစ်ပါးသေး မာတ်ပို့နောင် ကို အာပိ-နှစ်မျိုးလုံးပင် သက်။
ဆောင်။ ၂၁၈၁ ခုနှစ်၊ ကာပိမျှနှင့် ကိုကျော်ဝဏ်၊ တစ်ပါးကျွန်း
သက်ရန်၊ ကို+အာပိ။

၁၃။ ၆၀၂၁ ဘာဝ ကမ္မားသွေးပရောက္ခာလုံး မာန်နှင့် တျော့သု-သုတ်
ပြုခိုးပရော့ဘွားသည် ကြော်အပ်ကုန်သော ကော့အနာဂတ်၊ ကံ့အနက်တို့၌ စိရင်
အပ်ကုန်သော မာန်ပစ္စည်းနှင့် ပစ္စည်းတို့ နှောင်းသောကြောင့်၊ ‘ကိုယာ’
ဆနက်ပျိုးသော ဓာတ်နောင် ကျော့ပစ္စည်းသက်။

** နှေ့-သွွှေ့သည် “ပြုသုတ်အတွက်ပလုပ်”အထက်သုတ် ဖက်း
ရှာ ပြစ်သည်။

** ကျော့-ခေါ်အကွဲဖာသည် ဝို့မပြုခြင်း အကျိုးရှိ၏ဟု ကြိုးတ်
နည်းတူပင် နောက်၊ နောက် ပုံတို့၌ လည်း မှုပါ။

ပြယ်ကား - ဒို့ယမာန်၊ ဒို့ယတေား သူယမာန်၊ သူယတေား တည်း။

** ဗုံးပတော် ဒေတ္ထန၊ မိဘိဒရုသုလော-၌ “ပရောက္ခာလည်း
ပြု၊ မာန်” “နှေ့”တျော့မြို့လည်း မရနှောင်းသောကြောင့် မဆက်။

** ဘို့တော် ကုသုလေား သယမေဝါဒ် ဘို့တော် ဟု နားဖွံ့ဖြိုးရှိ
ခြင်းကြောင့်၊ ယင်းဘို့တော်-သည် ကံ့-ပြု၏၊ သယမေဝါဒ် ဟု ကြားရခြင်း
ကြောင့်ကား ယင်း ဘို့တော်-သည် ကတ္တားပြု၏၊ ထို့ကြောင့် ဘို့တော်-
သည် ကမ္မားကတ္တားပြု၏၊ ယင်း ကမ္မားကတ္တား ပြစ်သောကြောင့် ကုသုလပ်
သည်လည်း ကမ္မားကတ္တားပြု၏။

** ဘို့နှုတ် ကုသုလေား အတ္တာန်း၌ မရောမယ်ကုတ္တားသက်သက်
ပြစ်၏၊ ဝါ-ကတ္တားသက်သက်ဆိုလိုမှု၊ ဘို့နှုတ် ကုသုလေား အတ္တာန်း-ဟု ပြစ်၏၊
ကြိုးမှ တစ်ပါးသော ကရိုက်းကတ္တား၊ အာမာရကတ္တား စသည်းတို့ကိုလည်း
အာဂုံပြု့အားနလျှင့်စွာသိရှိမှုပ်၏၊ သိနိုပါလေ၊ အပရောက္ခာသု မာန်နှင့်

ကျေမီသု-ဟူးသာပုဒ်ကို ကနာဖိတ္တာ ၅၂၆၆ သုတေသနအောင် လိုက်ပါ ဆော့မှုးတစ်·ပြုသည်။

* * * တစ်နည်းဆိုချာသာ၏ မှတ် ၃၊ ကံ၊ လော့-အနက်၌ စိရင်အပ်ကုန် ဆာ၊ “ကျေမီပစ္စည်းတို့ ငွောင်းရုံ၌ “ကျေ-ပစ္စည်း”၊ လ-စာသာပစ္စည်း တို့ ဟို ဝိုင်ခြင်းကြောင့် ဗင်း မှတ် ၃၊ ကံ၊ လော့-အနက်တို့၏သာ ကျေမီ ပစ္စည်း ရှိဖြစ်ကုန်နှင့် ဟု သိမ်းဆပ်သော ပုံပြုသာ၍—

* * * ယင်းကျေမီ ပစ္စည်းတို့သည် “အင် မူး ဓာတ်တို့နေးက်” ကထဲ ၈ အနက်၊ ဇော်အနက်တို့၌ ဖြစ်ကြ၏—

* * * သမ္မတ-ဓာတ်တို့းနာင် ကျေားမှနက်၊ ကံ-ဘုံးကံတို့၌ ဖြစ်ကြ၏

* * * ထင်ရှုံးရှိသော ကံ-ဘုံး မသိလိမ့် အော်အနက်၌ ဖြစ်ကြ၏။
* * * ကံ-ဘုံး ငဲ့သာ ပြို့ပို့သည် “သမ္မတ” ပြို့ယာ မည်၏။
* * * ကံ-ဘုံး ငဲ့ ပြု့ပြု့ပျော် ငဲ့သော ကြံယာရာ၌ “အကမ္မက ကြိုးသာ” စည်၏။

မျှော်သူ၏ “ကျေမီဘတ်သူ့ေး၏ ပစ္စသု” “ပစ္စည်း” ဟူသော အမည်ဖြင့် သုံးစွဲမည်ကို အကူးသတိချိ၍ သိမှတ်ရှာသည်။

၈။ သမ္မတ့် လော သုတေသန ပုံမှန်သည် ကြံ့ကုန်သာ၊ ကျေားမှနက်၌ ပို့ပို့သော ပုံမှန် ကျေမီ စွဲည်းတို့ ငွောင်းဒေသ အပြောင်း ပြီး ဘာနာရို့သော ဓာတ်နာင် လ ပစ္စည်းသက်၊ လ-အက္ခန သည်၊ ဤသော ၅၁၇၃ သုတေသန ပုံမှန် အထူးပြုခြင်းအကျိုး ရှိ၏။

ပြဿနား-ပုံမှန်နာင်၊ ပစ္စနား ပစ္စတိ တည်။

၁၉။ မံ စ ရွှေဓာတ်နံ-ပုံတေသန ပုံမှန်သည် ကြံ့အပ်ကုန်သာ၊ ကျေားမှနက်၌ စိုင်အပ်ကုန်သော မ-ရုံ “နှာမီ-ပစ္စည်းတို့ နွောင်း သေားကြောင့်” “ရုံ” ဝေရှိသာ ဓာတ်နာင် လ ပစ္စည်းသက်၊ အဆုံးပြစ် သော သရဇ်နာင် မံ-အက္ခန အည်း၏။

* မ-အက္ခန ရည် အနုစ်တည်း၊ ၁-အက္ခန ရည် ဥစ္စာရဏ္ဍ တည်း၊ နိဂုံဟိုတ်မျှ-လာသည်ဟူလို့။

ပြဿနား-ရွှေဓာတ်နာင်၊ ရွှေ့ခွဲ့သာ ရွှေ့လို့ ဟည်။

မျှော်သူ၏ “ပျို့မောဂ္ဂလာနတ္ထပါကျော်၌ ဒွဲ့ခွဲ့မျှ-ရွှေ့ခွဲ့မျှ-ဓာတ်များသည်” “ပျို့နှိုး” ပျို့ည်းအဆုံးရှို့သော ဓာတ်များ ပြစ်၍ ရှစ်-၅၇ အဆုံးပြစ် သော သရဇ်နာင် မံ-အက္ခနရာ လာရှုံး ရု-နောင်လာသည်၊ ၁-ဓာတ်မလာ-ဟူလို့။

၂၀။ ကိုယာဘျာပီဟီ ဝါ.သူတဲ့ဖြင့် ပန္နေဂွာ ဝှုံတ၊ ကုန္တ၊
ပိုဟီတ၊ မာန့်ထိ၊ တျာဘိပစ္စည်းတဲ့ နွားသောကြောင့် ကံ-ပစ္စည်း၊
ကာပိပစ္စည်း၊ အာပံပစ္စည်းတို့နောက် အချို့သဖြင့် လ-ပစ္စည်းသတ်။

**ပြယိုဂ်ကား-ခစာရယ္ဇန်ာ၊ စောရေဇ်ာ၊ ကာရုယ္ဇန်ာ၊ ကာ
ရွှေဇ်ာ၊ ကာရှုပ်ယ္ဇန်ာ၊ ကာရှုပ်ပွဲဇ်ာ၊ သွှေးယ္ဇန်ာ၊
သွှေးပွဲဇ်ာ၊ စောရယတီ၊ စောရေဟူး၊ ကာရုယတီ၊ မာ
ရေတီ၊ ကာရှုပ်ယတီ၊ ကာရှုပ်ပွဲတီ၊ သွှေးယတီ၊ သွှေး
ပွဲတီ တည်း။**

* ဝါ·သဒ္ဓိ ဝေတ္ထု ပိဘာသာ အနက်ရှိသာကြောင့် “မာန”
ပစ္စ်းနောင်းနှင့် အမြဲ လ-ပစ္စ်းသက်။

ပြယိုဂ်ကား-စောရယမာနောကာရယမာနောကာလုပေ၊ မာနောကာ
သစာပယမာနောကာ-တည်း။

မှတ်ချက်။ ။ဆိုပေါ်သူတ်များ၏ ကတ္တဝိဟိတ မာနနှင့်တျော်လှူ
မဆိုစတုဘဲဘဲ “လပိဓာတေသာ” ဟုသာ ဖို့လတ်။ အပိုပြာယ်အလူ
တည်း။ (ကတ္တားအနာဂတ်၏ ဖံမြင်အပ်သော့ဟူလိုသည်။)

၂။ ဒီဝါဒိယက-သုတိဖြင့်လ-ပစ္စည်းသက်ရာ ပရောဂွာဝှက့်တကထဲပို့တာ၊ မာန-နတ္ထာဓိပစ္စည်းတို့ နှောင့်သောကြောင့် “ဒိဝ်” အဖြစ်သော ဓာတ်တို့နောင် “ယက်”ပစ္စည်းသက်။

ପ୍ରୟାଗକାଃ-ଶିଖମେତ୍ରା। ଶିଖତ ଦନ୍ୟଃ॥

* ပြယ်ရေးနှင့် မာန-လစ္တ်းကိုထွေး နောက်၌
အောင်။

၂၂။ ဟူဒါဒီဟိ ကော·သုတ္တုဖြင့် “လ-ပစ္စည်းသက်နဲ့” ပနေ့ကွာ
ဝိုင်းတ၊ ကထ္တုပိုင်းတ၊ မာန-ဒီ၊ တျာဒိပစ္စည်းတဲ့ နှောင်းဆောင်ရွက်ပါ၏
တူ့အစရိုးသာ ဓာတ်တိနောင် က-ပစ္စည်းသက်။

ပြယိုဂ်ကား-တုဒမာန္ဒာ- တုဒန္ဒာ၊ တုဒထိ တည်း။

၂၃။ လျှော်ဟို ကု-သူတ်ဖြင့် “လပစ္စည်းသက်နဲ့” ပနောက္ခာဝါယာ၊
ကအ္မာဝိဟိုတာ မာန-နဲ့၊ ထျားဝိပစ္စည်းတို့ နှောင်းသောကြောင့် “ဝိ-အမရီ
သာဓာတ်တို့နောင် ကု-ပစ္စည်းသက်။

ပြယုဂ်ကား-လိန္ဒေသာ၊ လိနာတိ-တည်း။

* * ଯେଣ୍ଡା ଯେତି-କୁ ତୁ ପିଲିନ୍ଦିରୁ ମୁଣ୍ଡରୁକ୍ତାନ୍ତିରୁ ହେଲାନ୍ତିରୁ

၂၄။ ကျော်ဖို့ ကြာ-သုတ်ဖြင့် “လ-ပစ္စည်းသက်စု” ပေါ်ကွာ ဝို့ဘ၊ ကူးပို့တို့၊ ပာန-နဲ့ တျော်ပစ္စည်းတို့ နှောင်းသောကြောင့် ကို-အစိုးသော ဓာတ်တို့နှင်း ကြာ-ပစ္စည်းသက်။
ပြယုံးကား-ကိုကော်မှုံး၊ ကိုကော် တည်း။

၂၅။ သွံ့ဖို့ကြာ-သုတ်ဖြင့် “လ-ပစ္စည်းသက်ရဲ” ပေါ်ကွာ ဝို့တို့၊ ကူးပို့တို့၊ မာန-နဲ့ တျော်ပစ္စည်းတို့ နှောင်းသောကြောင့် သု-အစိုးသော ဓာတ်တို့နှင်း ကြာ-ပစ္စည်းသက်။

ပြယုံးကား-သုကဗောဓာနာ၊ သုကော်မှုံး၊ သုကော် တည်း။

* * သုကော်-နှုံး ကိုယာဒီဂိုဏ်း ပြုံးသောကြောင့် မသက်။

၂၆။ တန်းဖို့ ကြော-သုတ်ဖြင့် “လ-ပစ္စည်းသက်စု” ပေါ်ကွာ ဝို့ဘ၊ ကူးပို့တို့၊ ပာန-နဲ့ တျော်ပစ္စည်းတို့ နှောင်းခေါ်ကြောင့် တန်းအစိုးသော ဓာတ်တို့နှင်း သု-ပစ္စည်းသက်။

ပြယုံးကား-တန်းနားတည်း။

၂၇။ ဘာဝကမ္မာသူ တဗ္ဗာ-နိုယာ - သုတ်ဖြင့် “ဘော အနက်၊ ကံ့အနက်တို့၏ ကြိုယာအနက်ရှိသော ဓာတ်နှင်း များခေါ်သာအားဖြင့်” တဗ္ဗာ-ပစ္စည်း၊ အနိုယာ-ပစ္စည်းသက်း။

ပြယုံးကား-လူတွေ့ဗုံး၊ ကရားကိုယ်း၊ ကတ္တဗွဲ့၊ ကာင့်ဗွဲ့၊ ကရားကိုယ်း တည်း။

* * ပဟုလ်သွှေ့ဗိုလ်လာခြင်းကြောင့် “ကရိုဏ်းအန်က်အစိုးသည်” တို့၏လည်း တဗ္ဗာ-ပစ္စည်း၊ အနိုယာ-ပစ္စည်းသက်း။

* ကရိုဏ်း၏ ပြယုံးကား-သိနာနိုယ် စုံကြေး တည်း။

* သမ္မဝါန်း၏ ပြယုံးကား-ခါနိုယ်၊ မြာဟ္မာကော် ဟည်း။

* ကတ္တာဗျား၏ ပြယုံးကား - သမ္မဝါန်းနိုယ် ရှုံးရှုံး၊ ပဝစ် ယော ဥပဇ္ဈာယ်၊ ဥပဇ္ဈာနိုယ် သိသော တည်း။

မှတ်ချက်။ ၂ဘော်သက်သော တဗ္ဗာ၊ အနိုယာပုံး မှည်နပုံးလိုင်း၊ ကြိုးသော အနက်တို့၏ ဝါစ္စလိုင်တို့တည်း။

၂၈။ သုတ်-သုတ်ဖြင့် ဘောအနက်၊ ကံ့အနက်တို့၏ ကြိုယာအနက် ရှိသော ဓာတ်နှင်း များခေါ်အားဖြင့် “သုတ်ပစ္စည်းသက်”။

ပြယုံးကား-ပါကျိုး၊ ကာရိယ်း၊ စေယျိုး၊ ငေယျိုး တည်း။

* သ-အက္ခရာကို ကပါစောနံ ယာနှုပ်နဲ့ ၅၁၉၈ ဟူသော ယာနှုပ်ကာရီယ အကျိုးငှာ ဆိုသည်။

* က-အက္ခရာကို အသာကာနှုပ်နဲ့ ၅၁၀၄ ဟူသော ကာနှုပ်ကာရီယ အကျိုးငှာ ဆိုသည်။

* ဘဝကမ္မာသုသွေ့ ၅၁၃၃ တိုင်အောင် လိုက်ရမည်။

၂၉။ အာသေစ-သုတ်ဖြင့် ဓား-အနက်၊ ဂုံ-အနက်တို့၏ အာကာရီမာတ်နောင် ယဉ်ပစ္စည်းသက်၊ ယာ-ကိုယည်း ၅ ပြု။

ပြယုဂ်ကား - ဒေယံ့ တည်း။

၃၀။ ဝဒါးပို့ ယော-သုတ်ဖြင့် “ဓားအနက်” “ကံအနက်” တို့၏ “ဝဒ်” အစရီသော အာကတီ ဂိုဏ်းဓာတ်တို့နောင် များသောအားဖြင့် ယ-ပစ္စည်းသက်။

ပြယုဂ်ကား-ဝဏ်း မဏံ့၊ ဂမံ့ တည်း။

(42) ဘုဇာနှုန်း-သုတ်ဖြင့် ဘုဇာဓာတ်နောင် အစာအာဟာရကိုဆိုလို ဖို့ ယ-ပစ္စည်းသက်၊ (ဂကသုတ်) ဟု နိယမပြုသည်။

ပြယုဂ်ကား-ဓားအား ယာရု တည်း။

* အစာအာဟာရကို မဟောဘဲ၊ ခံစားအပ်သော အရာဝတ္ထုဖြစ်မှ ဘောဂုံ-ဟူ ယု၍-ပစ္စည်းဖြင့် ပြီး၏။

မှတ်ချက်။ ။ဘုဇာနှုန်း-ဂကသုတ်ဖြင့် နိယမပြုပေးသည်။ ပစ္စည်းကိုမူကား ဝဒါးပို့ယော ၅၁၃၀ ဖြင့်သက်၊ “ဂကသုတ်” ဟူသမျှ ဤနည်းချည်းသာ။

၃၁။ ကိုစ္စ ယစ္စ ဘစ္စ ဘဗ္ဗာလယျာ-သုတ်ဖြင့် နောက် ယ-ပစ္စည်း နောင်းသောကြောင့် ဝါ-နှောင်းရှုံး ကိုစ္စ၊ ယစ္စ၊ ဘစ္စ၊ ဘဗ္ဗာ လေယျ တို့၏ လိုအပ်သော ကာရီယကို စီရင်အပ်သော သုတ်မရှိသေး၊ ထိုကာရီယ များကို ဤသုတ်ဖြင့် ပြီးစေသော “နိပါတန်”သုတ်။

ပြယုဂ်ကား-ကိုစ္စာ၊ ယစ္စာ၊ ဘစ္စာ၊ ဘဗ္ဗာလယျာ လေယံ့ တည်း။

ပြီးစီးပုံး အမြှက်ကား

* ကိုစ္စာ-ဤ ကရဓာတ်နောင်း၊ ဤသုတ်ဖြင့် ယ-ပစ္စည်းသက်၊ ကရာ-ကို ကိုစိုးပြု ဝဂ္ဂလေသာဟံတွေ ၁၄၆၉ ဖြင့် ယ-ကိုစိုးပြု၍ ပြီးသည်။

* ဟစ္စံ-၌ ဟနာတ်နောင် ဤ သုတ်ဖြင့် ဘော၊ ကံ-အနက်၌ ယ-ပစ္စည်းသုက်၊ ဟနာ-ကို ဟစ္စံ-ပြု၊ ယ-ကိုယခင်သုတ်ဖြင့်စပ်ရှုံးသည်။

* ဟစ္စံ-၌ ဘရမာတ်နောင် ဤသုတ်ဖြင့်ကံ-အနက်၌ ယ-ပစ္စည်းသက်၊ ဘရမာတ်ကို ဟစ္စံ-ပြု၊ ယ-ကိုယခင်သုတ်ဖြင့် စ-ပြုရှုံးသည်။

* ဘမ္မာ-၌ ဘူမာတ်နောင် ဤသုတ်ဖြင့် ကတ္တားအနက်၌ ယ-ပစ္စည်းသက် ဉ်-ကို အဝါ-ပြုရှုံးသည်။

* လေယံး-၌ လိုဟမာတ်နောင် ဤသုတ်ဖြင့် ကံ-အနက်၌ ယ-ပစ္စည်း ဟ-ကို ယ-ပြုရှုံးပြီး။

အမြဲက်မျှပြခြင်းဖြစ်၍ ပြည့်စုံမပြု၊ စွဲ့ပြခြင်း၊ ဆီ-ကို ဟံ-ဉ်
ပြခြင်း၊ သည်များ ခြင်းခဲ့သည်။

၃၂။ ဂုဏ်သီဟီ ယက် သုတ်ဖြင့် ဘော-အနက်၊ ကံ-အနက်ဟို၌ “ဂုဏ် အစရှိကုန်းသာ” အာကာတိဂုဏ်းဓာတ်တို့နောင် ယက်-ပစ္စည်းသက်။

ပြယုဂ်ကား-ဂုဏ်၊ ခုဏ်၊ သီးသာ တည်း။

အများ။ ပြဆိုလတ္တံ့သော တမ္မာဒီ-ပစ္စည်းတို့သည် စေခိုင်း တိုက်တွေ့းခြင်း၊ ပေသ၊ ခွင့်လွှာတ်ခြင်း၊ အတိသရိ၊ မျှက်သော အချိန် ဟူသော ပဲ့ကာလတို့ကို သီအပ်ကုန်းသော်လည်း သုတ်သီးခြား မတည်ဘဲ၊ သာမည် အစိုးကျင်အား ဖြင့်ပင် ဆိုးအပ်ပြီးသုတ်တို့ဖြင့်ပြီးကုန်း၊ ဟု မှတ်ပါ။

တမ္မာဒီ-၌ အာဒီ-ဖြင့် အနိယ၊ ယျက်၊ ယ၊ ယက် တို့ကိုယူ။

ပြယုဂ်ကား-စွဲယာ ခလုံ-ကဇ္ဇာ ကတ္တမ္မား၊ ကရားယော ကာရိ
ယော၊ ကိုဇ္ဇာ(ပေသက္ကာ ဥပါယရှုက်)။

* တွဲယာ ကဇ္ဇာ ကတ္တမ္မား၊ ဘောတာ ကဇ္ဇာ ကတ္တမ္မား
(ဘောဘောဟို ပဇ္ဇာကာလော ကဋ္ဌဘရဝဏ္ဍ)(အတိသရိ ပတ္တကာလ)။

* ဥပ္ပမောဟုတ္ထံက-ဟူသော အနာဂတ်-ဘာလ၌ ပြစ်သော ဓာတ်
တို့နောင် ပေသ-အစရှိကုန်းသော အနက်တို့ကို သီအပ်ကုန်းသော တမ္မာဒီ-
ပစ္စည်းတို့ကိုသက်။

* ထိုက်သော ကဲ့သာကို လည်းကောင်း၊ သတ္တိသည် အထူးပြုအပ်
သော ကတ္တားကိုလည်းကောင်း၊ အပသာ၊ အစမိတ် အပြစ်သည် အထူး
ပြုဘာ်သော ကတ္တားကိုလည်းကောင်း၊ သီအပ်သည်ရှိသော ဘော-အနက်၊
ကံ-အနက်၌ ဘမ္မာဒီ-ပစ္စည်းတို့ကိုသက်။

** ညွမ့် ဦးတို့က-၌ ပြယုဂ်ကား-ဘောတာ ကင္း၊ ကတ္တာမ္မာတူး။

* * အရဟကတ္တား-၌ ပြယုဂ်ကား-ဘောတာ ရဲ့ ကတ္တဲ့ (ဘံ အရဟ) တည်း။

** သတ္တိဝိဒ္ဒကတ္တား-၌ ပြယုဂ်ကား-ဘောတာ ဘာရေး ဝဟီ- ဝ. မွှာ (ဘံ သက္ကာ) တည်း။

* * အဝသာက အမိန့်-၌ ပြယုဂ်ကား-ဘောတာ အဝသုံး ကင္း၊ ကတ္တာမ္မာတာ၊ ဘောတာ နိက္ခာ ဒါတမွှာ တည်း။

၃၃။ ကတ္တရိ-လူကော်-သုတ်ဖြင့် ကတ္တားအန်ကျိုး ကြိယာအနက် ရှိသော ဓာတ်နောင် များ-သောအား-ဖြင့် လူ-ပစ္စည်း၊ ကကပစ္စည်းသက်။

ပြယုဂ်ကား-ပဋိတာ၊ ပါဉာဏာ တည်း။

** ပါဇော် ဟရိယတီတီ ပါဌဟာရကော်၊ ဂလေ စုပ္ပါတီ ဂလေစောပကော်-၌ ဗဟိုလုံသွှေ့လိုက်လာသောကြောင့် သူ့ခွက်၊ ကာရိုက် ကံ-ဖြစ်သော ကြိယာတို့၏လည်း ကဲ-ပစ္စည်းသက်။

** ကတ္တရိ-ဟူ့သော သာမည့်အစီအရင်ကြောင့် ထိုက်ခြင်းဟူ့သော အရဟ-အနက်၊ ပကတိ-ဟူ့သော သီလ-အနက်၊ ကုသလ-ဟူ့သော သာဓုံ အနက်၊ ကုလာစာရ-ဟူ့သော ဓမ္မ-အနက်တို့၏လည်း လူ-ပစ္စည်းသက်။

** အရဟ-အနက်-၌ ပြယုဂ်ကား-ဘံ ခလု ကညာယ ပရိုဂုံးတာ (ဘဝံမတံ အရဟတီ) တည်း။

** သီလ-အနက်-၌ ပြယုဂ်ကား- ခလုပါ ဥပါဒါတာ ကုမာရဝက တည်း။

* သာဓုံ-၌ ပြယုဂ်ကား-ဂန္တာခေလံ တည်း။

* ဓမ္မ-၌ ပြယုဂ်ကား-မူဏ္ဍယိတာရေး သာဝို့ယနာ ဝခုံ ကတ္တ ပရိုဂုံးတာ တည်း။

၃၄။ အာဝိ-သုတ်ဖြင့် ကတ္တားအနက်-၌ ကြိယာအနက် ရှိသော ဓာတ်နောင် များ-သောအား-ဖြင့် အာဝိ-ပစ္စည်းသက်။

ပြယုဂ်ကား-ဘယာသီးရီ တည်း၊ အာဝိ-ပစ္စည်းသက်သော အန အနည်းငယ်သာ့ဟု သီးစွေခြင်း၊ ကကျိုးငှာ ဆိုခဲ့ပြီး သုတ်နှင့် မင္းရောကဲ သုတ်သီးခြားခွဲ၍ တည်သည်။

** ကတ္တရိ-ဟူ့သော သာမည့် အစီအရင်ကြောင့် သီလ-အနက်၊ သာဓုံ-အနက်၊ ဓမ္မ-အနက်တို့၏လည်း အာဝိ-ပစ္စည်းသက်နှင့်သည်သား။

၃၅။ အာသီး သာယမကော·သုတ်ဖြင့် တောင့်တခြင်၊ အနက်ကို သိအပ်သော်၊ ၁၇.တောင့်တခြင်းအနက်၌ ကတ္တားအနက်၌ ကြိယာအနက် ရှုံးသော ဓာတ်နှင်း၊ အကဲ·ပစ္စည်းသက်။

ပြယုဂ်ကား-လိုဝှုတိ လိုဝကော၊ နန္ဒတူတိ နန္ဒကော၊ ဘဝတူတိ ဘဝကော တည်း။

၃၆။ ကရာ ကနော·သုတ်ဖြင့် ကတ္တားအနက်၌ ကရမာတ်နှင်း ကန်·ပစ္စည်းသက်။

ပြယုဂ်ကား·ကရမာတ်တိ ကရမာတ်တည်း၊ (ကန်·ပစ္စည်း၊ ရှာနသော ၅၊ ၁၃၁ ဖြင့် အ-ပြို)။

** ကရမာတ်၌ ကတ္တားအနက်ပဟုတ်သောကြောင့်မသက်၊ (အနော ၅၊ ၄၀ ဖြင့် အနု·သက်။)

၃၇။ ဟာတာ ပိဿာပေလသူ·သုတ်ဖြင့် စပါးဟူသော အနက်၊ ကာလ·ဟူသော အနက်ကိုဆိုလိုသပ်သော်၊ ကတ္တားအနက်၌ဟာမာတ်နှင်း ကန်·ပစ္စည်းသက်။

* စပါး-၌ ပြယုဂ်ကား-ဟာယနာ နာမ၊ ပိဿာ တည်း။

* ကာလ-၌ ပြယုဂ်ကား-ဟာယနာ သံဝစ္စရေ တည်း။

* ဟာတာ-၌ပိဿာလာလဗုတ်ဓာတ်သောကြောင့်မသက်။(လျှပစ္စည်း)

၃၈။ ဝိဒါ ကူ·သုတ်ဖြင့် ကတ္တားအနက်၌ ဝိဒာတ်နှင်း ကူ·ပစ္စည်းသက်။

ပြယုဂ်ကား·ဝိဒါ လောကဝို တည်း။

၃၉။ ဝိတော့ ဉာဓတာ·သုတ်ဖြင့် ကတ္တားအနက်၌ ဝိ ရွှေးရှိသော၊ ဉာဓာတ်နှင်း ကူ·ပစ္စည်းသက်။

ပြယုဂ်ကား·ဝို တည်း။

* ပညာ-၌ ဝိရွှေးပရိသောကြောင့် မသက်။

၄၀။ ကမ္မာ·သုတ်ဖြင့် ကတ္တားအနက်၌ ကံ·ပု၍နှင်းနှာင်းသော ဉာဓာတ်နှင်း ကူ·ပစ္စည်းသက်။

ပြယုဂ်ကား·သဗ္ဗည်း၊ ကာလည်း တည်း။

၄၁။ ကွဲစက်-သုတ်ဖြင့် ကတ္တားအန်က်၌ ကံပုဒ်နောင်နှောင်းသော ကြိုယာအနက်ရှိသော ဓာတ်နောင် အချို့သောပြယ်၌ အက်-ဖွဲ့ည်းသ်။

ပြယ်ကား-ကူးမ္မကာရော၊ သရလာဝေါး၊ မန္တာရာယော တည်း။

** အာဖိစုံ ပယတိ၊ ဟိမဝန်း သုကောတိ၊ ဂါမံဂွဲတိ-၌ မဟုလံ သွှေ့လိုက်သာသောကြောင့် ကံပုဒ်နောင် ဖြစ်သော်လည်း အက်-ဖွဲ့ည်း မသက်။

** ကမ္မကရော-၌ ကွဲစိသွှေ့ပြစ်သောကြောင့် မသက်(ဘာဝဂါရ ကေသွေ့ ယက်ယကာ ၅၁၄၄ ဖြင့် အ-ပစ္စည်းသက်သည်)။

၄၂။ ဂမာ ရူ-သုတ်ဖြင့် ကတ္တားအန်က်၌ ကံပုဒ်နောင်နှောင်းသော ဂမဓာတ်နောင် ရူ-ပစ္စည်းသက်။

ပြယ်ကား-ဝေအူ၊ ပါရူရူ တည်း။

(ရှုံးပြန် သရာဖိသု-ဖြင့် ဂမ၌ အမြင် ချေသည်)။

၄၃။ သမာနည် ဘဝန္တ ယဒီတူ-ပမာနာ ဒိသာ ကမ္မာ ရိရိဗ္ဗာ-သုတ်ဖြင့် ကံအနက်၌ ဥပမာနပြစ်သော သမာနသွှေ့၊ အညာသွှေ့၊ ဘဝန္တသွှေ့၊ ယ-စသော သွှေ့တို့နောင် နှောင်းသော ဒိသဓာတ်နောင် ရီ-ပစ္စည်း၊ ရိက္ခပစ္စည်း၊ က-ပစ္စည်းတို့သက်။

ပြယ်ကား-

သမာနောဝိယဒီသုတိတိ သဒီ၊ သဒီကွော၊ သဒီတော့(သမာန)။

အညာဒီ၊ အညာဒီကွော၊ အညာဒီသော (အညာ)။

ဘဝဒီ၊ ဘဝဒီကွော၊ ဘဝဒီသော (ဘဝန္တ)။

ယဒီ၊ ယဒီကွော၊ ယဒီသော (ယ)။

တျောဒီ၊ တျောဒီကွော၊ တျောဒီသော (တျော့)။

မှုတ်ချက်။ **ယာဒီ-ဟူသည် ယ, တျော့, တ, တော့, လူမှု, အမူး, ကိုး, ကေ, တူမှု, အမူးဟူသော သမ္မာဒိဂိုက်းဝင် သွှေ့တို့တည်း။

* ရုကွောဝိယ ဒီသုတိ၌ သမာနာဒီသွှေ့၌ မဟုတ်စသာကြောင့် မသက်။

* သော ဒီသုတိ-၌ ဥပမာန မဟုတ်စသာကြောင့် မသက်။

* သော ဝိယ ပသုတိ-၌ ကံ-အနာဂါး မဟုတ်စသာကြောင့် မသက်။

* ရိ-ရိက္ခ-တို့၌ ရု-အနုံးနုတို့သည် အဆုံးသရ အစွဲ ဖြစ်သော ပျည်းကျေခြင်းအကျိုး ရှိ၏။

က-အနုံးနုသည် ဗ-အပြုံးမပြစ်ခြင်းအကျိုး ရှိ၏။

၄၅။ ဘဝကာရားကသူ ယဉ်ယ.ဘာ - သုတေသန်၊ ဘာရာ့အနက်တို့၏ ကြီးယာအနက်ရှိသော ဓာတ်နောင် များသောအားဖြင့် အ·ပစ္ည်း၊ ယဉ်·ပစ္ည်း၊ ယ·ပစ္ည်းတို့သဲ့။

ဗု·နှုံး။ “ပစ္ည်းတို့၌ပါသော အာ သ က အာနုပန်တို့ ဥည် ထိုလိုဆိုင်ရာ ဘာရို့သ အကျိုးငြာတည်း၊ ရို့ကြောင့် စာ·အက္ခဏမျာ ဘည်၏၊ အ·ပစ္ည်း၌ ပြုယုံကား-ပဂ္ဂိုလ်၊ နိဂုံးမော်၊ ကဇ္ဈာ၊ ဂဇ္ဈာ၊ စားဟာ၊ အာယာ၊ ရွှေဝါ၊ ဘဝါ၊ ပစ္စာ၊ ဝစ္စာ၊ အန္တာဒါ၊ ပုရိန္ဒေဒါ၊ ဤသက္ကရာ၊ ဒုက္ခရာ၊ သုကဇ္ဈာ တည်း။

* ယဉ်·ပစ္ည်းသက်နဲ့ ဘေားနှင့် ပြယုဂ်ဘား-ပါကော၊ စာဂေါ့၊ ဘာဝါ ဘာဝါ တည်း။

* ယက်-ပစ္ည်းသက်နဲ့“သာမည့်အားဖြင့်-ကာရင်း”ဟုလို့သ ၁ ကြောင့် အမည်းမကို ဆိုလိုပုဒ်ပြယုဂ်ကား-ပဋိတေ နေနာတိပါဒေါ့၊ ရှာတို့ အရာဝါ၊ ဝိသား-ဘာဝသော၊ သရာတို့က၊ လန္တနှင့် ဘာဇ္ဈာ၊ ထိရုံးသာ၊ ပရီယန္တာ တော်ဟိုတို့အား ပို့ရယ်၍ အော်နာတ် အော်။

* အမည်သည့်၊ မဟုတ်နှင့်လည်း စာ၏-ပစ္ည်းသက် (သာမည့် ကြောင့်) ဒါးယာ အော်။ လော့ဘော လွှေ့ပါ တည်း။

* ယ·ပစ္ည်း၌ ပြယုဂ်ကား-ဝကော၊ နိပကာ တည်း။

** က·ပစ္ည်း၌ ပြယုဂ်ကား-ပိုယာ၊ ခိုပေါ့၊ ဘုဇာ၊ အာယုံ တည်း။

ဤသုတေသန် ကာရကေသူ အရ ဘာဝသာဓနမှုကြောင်းသော ကာရက၊ သာဓန ၆-ပါးကိုယ့်၊ အားလုံး သာဓန ၂-ပါးလုံးဟု ခြုံ၍ သိပါ။

၄၆။ ဒါဝေတို့-သုတေသန် ဒော့အနက်၊ ကာရကအနက်တို့၏ ဒါ ဓာတ်၊ ဓာတ်တို့ဝန်ာင် များသောအားဖြင့် ဗု ပစ္ည်းသက်။

ပြယုဂ်ကား-အာခို၊ နိမိ၊ ဝါလမိ တည်း။

၄၇။ ဝမာဒီတူထူ-သုတေသန် ဘော အနက်၊ ကာရကအနက်လို့၏ ဝေ·အစရို့သော ဓာတ်တို့ဝန်ာင် အထုပစ္ည်းသက်။

ပြယုဂ်ကား-ဝမထူ- ဝေပထူ (အဝထု၊ သယထု) တည်း။

၄၃။ ကို-သူတ်ဖြင့် ထော အနက်၊ ကာရက အနက်တို့၏ ကြိယာ
အနက်ရှိတော့ ဓာတ်နှာ၏ မျှေးဆောအားဖြင့် ကို-ဇွဲည့်သက်။

* ကိုယ် က.အကွန်ရသည် “အဝှမ်းထဲ”ဟူသော “ကာန့်ပန့် ကရီပါ”အကျိုး ရို၏

ပြယိုဂိုကား-အဘို့တူ၊ သယာမှု။ ဘွဲ့ဂုံး (ရှိနှိုင်) သလာကုံး၊
သဘား ပဘာ တည်း။

၄၈။ အမန္ဒာ-သုတေပြင့် ဘေးအနက်၊ ကာရကအနက်တို့၏ ကြိယာ
အနက်လိုသာ ဓာတ်နောက် အနု-ဟစ္ည်းသက်။

ပြယ်ကား·ဂမနံ၊ ဒါနံ၊ သမ္မတနံ၊ အပါဒါနံ၊ အစိကရုဏံ၊ လလေ
နေား၊ လျေနေား၊ ဝေါဝနေား၊ ကောပနေား၊ မွှေ့နေား၊
ဘုသဓနာ ထည်း။

၄၉။ ဣထိယမက ကိုကယက်ယာ စံသူတ်ဖြင့် ဣထိလိုင်ကို ယောအပ်သောအနက်၊ ကာရကအနက်တို့၏ ကိုယာအနက်ရှိသော ဓာတ်နှင့် များသောအားဖြင့် အ-ပစ္စည်း၊ က-ပစ္စည်း၊ ကို-ပစ္စည်း၊ က-ပစ္စည်း၊ ယက်-ပစ္စည်း၊ ယ-ပစ္စည်းတို့သက်၊ အန-ပစ္စည်းလည်းသက်။

* အ-ဝန္တည်းခြံ ပြယုဂ်ကား-တိတိက္ခာ၊ ရီမံသာ၊ လိုဂ္ဂစာပိပါသာ၊
ပုတိယာ၊ ကြိုဟာ၊ ဘံက္ခာ၊ အာပဒါ၊ မေဓာ၊ ဂေါ်သာ တည်း။

କୁ-ପୃଷ୍ଠାରେ ମୁଖିତା-କାହାରେ ଗାନ୍ଧାରୀ ଦାରୀ ଏବଂ
ଅବାକୁ ତଥ୍ୟରେ ॥

* କୁଳାଲିନୀ ପ୍ରୟାଣିକାଃ-ଲ୍ଲଦ୍ଧି । ହିତ୍ତି । ହତ୍ତି । ଯକ୍ଷି । ଗୁରୀ
ତତ୍ତ୍ଵି ॥

* ଗୁଣିତାତ୍ମକ ପ୍ରଯାନ୍ତରାଜୀବିତା ଏବଂ ମହାଶ୍ଵରାଜୀବିତା ଏବଂ ମହାଶ୍ଵରାଜୀବିତା

● ଯାତ୍ରୀ-ପତ୍ରାଳ୍ୟରେ ପ୍ରିୟଗନ୍ଧାରୀ-ଦିଲ୍ଲୀରେ ଅଛା ତଥ୍ୟଃ ॥

* ଯ-ପ୍ରତ୍ୟେକୀୟ ପ୍ରଯୁକ୍ତିକାଃ-ଦେଵ୍ୟୁକ୍ତିକା ବନ୍ଦଳକା ପଥଳକା ପଢ଼ି
ପଢ଼ିଯାକା ଲାଗଦିଯାକା ତନ୍ମ୍ୟଃ॥

* အနုပစ္စည်း၏ ပြယိုင်ကား-ကာရကာ၊ ယာရကာ၊ ဆောနာ၊
ဝန္တနာ၊ သပါသနာ တည်း။

၅၀။ အာဟာဟီ နိ-သုတ္တုဖြင့် လူထွေလိုင်၌ဖြစ်သာ ဇာဓာတ်၊ ဟာဓာတ်နှင့်နာရ် နိ-ပစ္စည်းသက်။

ပြဿနား-ဇာနီ၊ ဟာနီ တည်း။

၅၁။ ကရာ ရို့ယော-သုတ္တုဖြင့် လူထွေလိုင်၌· ဖြစ်သာ ကရဓာတ် နှင့် ရို့ယာ-ပစ္စည်းသက်။

ပြဿနား-ကရဏ်၊ ကိရိယာ တည်း။

* ကြိုယာ-ခွဲ တုံးသာယောဝေ ။လဲ။ ဟာတ္တာယံ ၅၂။ သုတ္တု၌ ကြိုယာယံ ဟူသော နိ-ပစ္စည်း၊ ကို-ပစ္စည်း၊ တံ-ပစ္စည်းသက်။

၅၂။ လူကိုဟီ သရုပေး-သုတ္တုဖြင့် ကြိုယာအနက်ရှိသာ ဓာတ်၏ သရုပ်ကိုဆိုလို့သူ၏ ဝါ-ဆိုလိုကျော် ကြိုယာ အနက်ရှိသာ ဓာတ်နောင် လူ-ပစ္စည်း၊ ကို-ပစ္စည်း၊ တံ-ပစ္စည်းသက်။

ပြဿနား-ပစီ၊ ယုဝီ၊ ပစတီ တည်း။

* ဝေသား-မျှုပ်ကဲ့သို့ အမာနာနော၊ ယကာဇာ စသည်တို့၌ ကာရ-သွေ့နှင့် သမာသံ ၃၁။ မြိုင်းသာဖြစ်၏ (ကာရ-ပစ္စည်း မဟုတ်ဟူလို့)။

၅၃။ သီးသားဘို့ကျည်း-ဝသာကသူ ကို-သုတ္တုဖြင့် ပကတီ-ဟူသာ သီလအနက် သဖို့ဖို့ဖြစ်၍ ပြုသော အာဘို့ကျည်အနက်၊ မချေတ်ပယွင်း ပြုသုပ်သာ အာဘို့ဟူသော၊ အဝသာက အနက်တို့၌ ကြိုယာ အနက်ရှိသာ ဓာတ်နောင် ကို-ပစ္စည်းသက်။

* သီလအနက်၌ ပြဿနား-ဥဏ္ဍာဏာဏီ တည်း။

* အာဘို့ကျည်း၌ ပြဿနား-ခိုဂုပါယီ တည်း။

* အဝသာက-၌ ပြဿနား-အဝသာရီ၊ သတန္တာယီ တည်း။

၅၄။ ထာဝရိတ္တု၊ ဟရိုရ ဘို့ခုရ ဘသာရ - သုတ္တုဖြင့် ပကတီ ဟူသာ သီလအနက်ကို သီအပ်သော်၊ ဝါ-သီလအနက်၌ ထာဝရ၊ ဂူတ္တု၊ ဟရိုရ၊ ဘို့ခုရ၊ ဘသာရုံ၊ ဘသာရုံ-သွေ့တို့၌ လိုအပ်သာ ကာရိယကို စီရင်အုံးသာ၊ သုတ္တု ဖုရားသား၊ ထို ကာရိယများကို ဉာဏ်သုတ္တုဖြင့် ပြီး။ သော နှုန်းတန်သုတ္တု။

ပြီးစီးပါ အမြက်ကား

* ထာဝန္တာ့၏ ရှာဓာတ်နောင် ဦးသုတေသနမြို့
၅။ ကိုလည်း ထဲပြော ပြီး။

* မြတ်ရုံး၏ ကျစောတ်အနာဂတ်ကျသုတိဖြင့် လူရက်-ပစ္စည်းကဏ်၏ ပြီး

* ဘင်္ဂလံ့၏ ဘဏာတော်နောင် ဦးသုတေသနမြိုင် ကမ္မတထူး၏ ယု-
ပစ္စည်းသက်ရှိ ပြီး။

* ဘိဒ္ဓရာ-၌ ဘိဒဓာတ်နှင့် ဤသုတေသနများသည် ကမ္မဏ္ဍာ၌ ကုရံပစ္စည်းသတ်၍ ပြီ။

* ဘာသူရော် ဘာဘာ ဓာတ်နှင် ဦးသုတေသန ၃၇-၁၉၉၂

* ଗାଁରେ-କୁ ତାମରାତିଫାଂ ଗ୍ରୀଖାତ୍ ପ୍ରଦି ଯାବ-ପଦ୍ମନାଭ ତାମରାତିଫାଂ ପ୍ରଦି ହେବାରିବା ୧୯୨୨ ପ୍ରଦି ରାଜ-ପ୍ରଲ୍ଯାଣ ପ୍ରଦି : ॥

၅၅။ ကထ္တရံသူတေ ထဲဝန်၍ ထွာပီ-သုတ်ဖြင့် ကထ္တား အနေကို
အတိတ်ကာလဟော ကြံယာအနုက်ရှုံးသော ဓမ္မတန်ခါး၏ ထဲဝန်ပစ္စည်း၊
ထွာပီ-ပစ္စည်းတိသက်။

ပြယ်ကား-ဝိဇ္ဇာဝါ၊ ဝိဇ္ဇာဝီ တည်း။

- ဘူတေသနပညာ၊ သုတေသနပညာ၊ အာဟာရထဲက ပြီးစွဲ ပညာ၊
သုတေသနပညာ၊ အာဟာရထဲက ပြီးစွဲ ပညာ၊ အာဟာရထဲက ပြီးစွဲ ပညာ၊

၅၆။ ထို့က သာဝကမ္မာသူ-သုတေသနပြင် တောအန်ကု၊ ကံ-အန်ကု၌
အတိတ်ကာလဟော ကြိယာအနက်ရှိသော ဓာတ်နာဂါတ် ကံ-ပစ်သုံးသက်။

ပြယ်ကား-အာသိတံ့ ဘဝတာ၊ ကတော်ကလွှာ ဆောင်ရာ တည်။

၅၃။ ကထ္တရီ စာရမ္မာ-သုတိဖြင့် ကထ္တားအနက်၊ ဘောက်အနက်
တို့၏ ပြိုယာကိုစဲ၍ အားထုတ်ခြင်းကို ဆိုလိုသော် အတိတ်ကာလဟော
ကြံ့ယာအနက်ရှိသော ဓာတ်နောင် ထဲ-ပစ္စ်းသက်း

ප්‍රයුද්‍යා - පගින්දා හාස් ගද්ධා පගින්දා ගඟ්ඝා හංතා
පහැඩා හාස් පහැඩා හංතා ගෙව්යා ।

* ଶ୍ରୀଚୂଡ଼ିଲା ଯତୀପଟ୍ଟ-ହୃଦୟନୀତା: ୧୨୩ ଚୂଡ଼ିଲାକୋ
କୋମନ୍‌ଫର୍ମ, ଗମ୍ଭୀରନ୍‌ପିଃତନ୍ତିଃ ୧୮୯୫ମାର୍ଗର୍ଥିନ୍‌ଦିନ୍‌ପତ୍ର-ପର୍ମାଣୁନ୍‌
ଚାରିଲା ହୁଲି॥

၅၈။ ဒုဌ-သ-ဝသ သီလိသ သီရုဟ ၃၄ နှဲဟိ-သူတ်ဖြင့် ကတ္တား
အနက်၊ ကောာ ကံ အနုက်ဟို၍ အတိတ်ကာလဟော ကြိယာအနက်ရှိသော
နှာဓာတ်၊ အာသစ သု၊ သုဇာတ်၊ သီလိသဓာတ်၊ သီဓာတ်၊ ရုဟာဓာတ်၊
ဆွဲဓာတ်၊ ဒေဓာဟိတ္ထူးနှင့် ကြာ-ပစ္စည်းသက်။

* ၅၁၌ ပြယုဂ်ကား-ညပ္ပါတာ၊ ၂၄၃ ဘံ၊ ညပ္ပါတာ၊ ၂၃
မောင်ဘာ တည်း။

* အာသု၏ ပြယ်စား-ညောင်းတော် ရှိခိုက် တံ့ ညောင်းတော် ရှိခိုက်
တော်တော် တည်း။

* ဝသ္ထု ပြယူဂျာ၊ အနုတုသိတော် ဂုဏ် ဘဝ်၊ အနုတုသိတော် ဂုဏ်
တော်တော် တုသံ့

* ହିଲ୍ଲିଯ-ମ୍ବୁରୁର୍ଗକା-ଆଜିଲ୍ଲିଙ୍କୋ ଦୂର୍ବ୍ଲିପ୍ତ ହାତୀ ଆଜିଲ୍ଲିଙ୍କୋ
ଦୂର୍ବ୍ଲିପ୍ତ ହାତୀ ତଥ୍ୟ ॥

* සිංහ ප්‍රියාගේ-නම් යින්ට ඔදුළා පිළි නෑ; ගම්යිනා
ඔදුළා පිළා නොහා තයු॥

* රුහ-ක් ප්‍රාදිගා-භාෂුදී රුග් ගස් භාෂුදී රුදී
ගොතා තව්යා:

* ගු-ප්‍රියානා: - මැණ්ඩිලා ටෙල් සොයා මැණ්ඩිලා ටෙල් ටෙල් ටෙල් ටෙල්

* ၃၅။ ပြုသိန်း-အဆုတေသာ မာကေဝကာ မာကိုကြံ၊ အနှင့်
လာစေသာ မာကိုကြံ မာကေဝကာ ထည်း။

၅၉။ ဂမနတ္ထာဘမ္မကာဓာရေ စ-သုတိပြင့် အ ဘရာရာဇ်နှက်၊ ကတ္ထား
အနှက်၊ ဘောက်အနှက်တို့၏ ဂမနတ္ထာ အကမ္မက ပြု၍သော အတိတံကာလ
ဓဟာ ကြိယာအနက်ရှိ၍သော ဓာတ်နောင် က-ပစည်းသက်။

မှတ်သူက်၊ ॥အာဓာရစ-၍ စ-ဖြင့် ကတ္တရိစ-ကို င်းသည်၊ ကတ္တရိစ-၍
စ-ဖြင့် ယထာပတ္တကို င်းပြန်သည်၊ ထို့ကြောင့် ကလွှား
အနုက်၊ တော်ကံအနက်တို့၏ဟု ဆိုသည်။

ပြယုဂ်ကား-ကူး မေသံ ယာတံ့၊ ကူးဟမေတံ့ ယာတာ၊ ကူးဟ တေဟံ့
ယာတံ့၊ အယံ့ တေဟံ့ ယာတော့ ပထော့၊ ကူးမေသံ မာသံတံ့၊
ကူးဟ တေ အာသံတာ၊ ကူးဟ တေ ဟံ့ အာသံတံ့ တည်း။

* ဒေဝါဝစ ဝိဇ္ဇာသမ္နာ သာလယာ-၌ ယခု မိုးမရှာသေး၍
ကောက်မပြည့်စုံသေး သသံလည်း “မိုးရှာလျင် ကောက်ပြည့်ဖြဲ့ပြု” ဟူသာ
စကားရပ်၌ အကြောင်းတို့၏ ညီညွတ်ခြင်းကို အလိုရှိအပ်သောကြောင့်
ယင်းကာရှု သာမဂ္ဂို သမ္မၤတာ သည်၊ “ဘူတသာ” ဖြစ်သောကြောင့်
သူတ်ဗျာသော အကမ္မာကာသွှေ့ဖြင့်ပင် ကူးပစ္စည်းသက်၊ (သမ္နာ-ဟု
ပြီးသည် ဟူလို)။

၆၀။ အာဟာရတ္ထာ-သူတ်ဖြင့် အာဓာရဏန်က်၊ တော်ကံအန်က်
တို့၌ “အတိတ်ကာလ” ဟော မျိုးခြင်းအန်ရှိသော ဓာတ်နောင် ကူး
ပစ္စည်းသက်။

ပြယုဂ်ကား-ကူး မေသံ ဘူတံ့၊ ကူးမေသံ ပီတံ့၊ ကူးဟ တေဟံ့ ဘူတံ့၊
ကူးဟ တေဟံ့ ပီတံ့၊ အြောနာ တေဟံ့ ဘူတ္ထာ ပီတ မုဒကံတည်း။

** ဂမနတ္ထာ ၅၁၅၉ သူတ်ဖြင့် ကူးပစ္စည်းသက်မူပြီးလျက် ဤသူတ်
ကိုခဲ့၍ တည်ခြင်းသည် ကတ္ထားအန်၌ ကူးမဖြစ်ဟု ပြဆိုခြင်းအကျိုးရှိ၏။

*** ပီတာဂါဝါ-၌ ပိုတုသည်ဓဘာဓန်၌ ကူးပစ္စည်းသက်ပြီးမှာ
မန္တတ္ထာ-၌ အ-ပစ္စည်းသက်ရှိပြီးသော ပုံစံတည်း၊ တစ်နည်း ဗဟိုလံသွှေ့
လိုက်လာခြင်းကြောင့် ကတ္ထားအန်၌ ကူးပစ္စည်းသက်၍ ပြီးသော
ပုံစံတည်း။

**** ပသီန္တာ-၌ ဘူတကာလခေါ် အတိတ်ကာလပင်တည်း၊ ယင်း
အတိတ်ကာလ၌ ဂမနတ္ထာ ၅၁၅၉ ဖြင့် ကတ္ထား၌ ကူးပစ္စည်းဖြင့်ပြီးသည်၊
ဤအတူပင် ဘူတကာလခေါ် အတိတ်ကာလ၌ ပြီးသော ပြယုဂ်တို့ကား-
ရည့် မတော့ ရည့်ကူးတွေ့၊ ရည့် မူးတွေ့၊ ရည့် ပူးတွေ့၊ သီလီတော့၊ ရက္ခိ
တော့၊ ခဇ္ဈား၊ အာကုဒ္ဓား၊ ရုဒ္ဓား၊ ရုသံ့တော့၊ အဘိုးပျားဟန္တာ၊ ဒယံ့
တော့၊ ဟန္တာ၊ ကန္တာ၊ သံယတော့၊ အမတော့ တည်း။

* ကင့်-၌ ဘူတကာလခေါ် အတိတ်၌ ဖြစ်သော ကူးပစ္စည်းဖြင့်
ပြီး၏။

အကျိုးဖြစ်သော ဒုက္ခာ၌ ကင့်မာပန္တာ ဓအဝဒ္ဓား-ဟု ကင့်-
သွှေ့ဗျာ့ဖြစ်သောအေါ် ယင်းကင့်-သည် ဖြစ်ပြီးသော အကျိုး၌ ဖြစ်သော
ကြောင့် အတိတ်၌သာ ကူးပစ္စည်းဖြစ်သတည်း။

၆၁။ တိန္ဒာဒေသအထူး ဘဏ်တောင် ဘဝိယတီကြိယာယံ တဒထွာယံ-
သုတေသနပြင် အော်အနက်၌ တဒထွာကြိယာကို သိအပ်သည် (ဝါထိ တူမှာခို
ပဲမာဘိန်ကြိယာဟူသော အကျိုးရှုံးသော ဂမနာဒီကြိယာကို သိအပ်သည်)
အနားလုံအနက်၌ပြစ်သော ကြိယာအနက်ရှုံးသော ဓာတ်နောင် တု-ပစ္စုံ၊
တားဖော်ပစ္စုံ၊ ကော်ပစ္စုံတို့ဘင်း။

မြိုင်ကား-ကာတဲ့ ဂွဲတိ၊ ကတ္တာယော ဂွဲတိ၊ ကာဟဝေ ဂွဲတိ-
လည်း။

* လွန်တိ သောက္ခာ၊ ကာမေတိသေ အထူးကိုလည်း ဤသုတေသနပြင်
ပြီး၏ အခြားသုတေသနပြုသူများ ဖောက်လုပ်သူများ မရှိဘဲ အကျင့်ဆုံး
ပစ္စယပသဂံပြုသူများ အကျင့်ဆုံးမရှိဘူး။

* මුණ්දක්ෂාත්මක වැඩෙන්නාත් තොපුව් ලාභාත් තොපුව්
දිසායේ තොපුව් භදුලේ තොපුව් භාඳාතේ තොපුව්
ලතෙන් තොපුව් පෙනුමත් තොපුව් දායාත් තොපුව් නැහාත්
තොපුව් නැත් තොපුව් එදුන් තොපුව් ටුත් තොපුව් ගාප්
තොපුව් තුළුව් මුෂ්‍රාත්ප්‍රද්‍රූප ප්‍රිජ්‍යා

* ပြုရယတိဘာတဲ့၊ ပဟု သောတဲ့၊ သမတ္တာ ဘာတဲ့၊
ပရီယားကဲ့ဘာတဲ့၊ အလုံဘာတဲ့တဲ့၊ သည်းကြိုသူတ်ဖြင့်ပင်ပြီး၏၊ သမထဲ့
ဒိုသွေပနောဂတို့၏ “ကြိုယာတိုက်ရိုက် ပပါရီသော်လည်း၊ အလုံးစုံသော
ဘဏ္ဍားဘူမာတ်၏ဖြစ်ခြင်းဟုသော ကြိုယာဖြစ်သင့်သောကြောင့်” ဘဝတိ
ဟုသော ကြိုယာထည့်စွဲက်နိုင်သည်။

* ကာလာ ဘောတ္ထံ၊ သမနယာ ဘောတ္ထံ၊ ဝလာ ဘောတ္ထံ
တို့ည်း အဲအဟူသာတည်း၊ ယင်းဟို၏ ဘဝတိကြိယာ ထည့်စွက်နိုင်ပုံကို
ဥပမာအားဖြင့်ပြလို၍ ဘောတ္ထံမနော၊ ဘောတ္ထံသောတော်၊ ဓန္ဒါနက္ခာ၊
ယဉ်းတုံးဓန၊ ဝိုးတွော၊ ဂန္းများ၊ ပုံးများသာတို့ကို ဆိုသည်။

* ယင်းတို့၏ ဘူမာတိရိယျင် အဘယ်ကြောင့် မယဉ်သနည်းဟူမှ
ရွတ်ဆုံးမြော် ဝဒနပိုလ်နှင့်စပ်၍ အလိုဂိုလျင် ယူဉ်၏ အလိုမရှိက
မယဉ်ဟလို။

- * ကရိတ်သမဂၢမီ ဂုဏ်ထုပ် သောအနုက်မဟုပ် ကတ္တသနသုက္ခန်း၊ ဖြစ်၍
မသက်။

မှတ်ချက်။ ။အထို ဖောဟန္တိ ဆောမရှိ၍၊ န စားစာရွှေ့န ပေါ့လဲ ယောက်
စသည်ဖြင့် ပြီးသော် ပြယ်တွဲမြင်သောကြာင့် ဤသူ၏
ဖြင့် တုံးသွေးကိုယူ ဤသူတ်နှင့် ကြေားမဲ့ ဆိုလဲထဲ့သူတ်၏ ဆိုအပ်
သော ပြောက်ပစ္စည်း အဆုံးရှိသော သွားတိသည် “သဘာဝ” အားဖြင့်
အသချို့ဖြစ်သောကြာင့် အသချို့ကို သွားသံ ၂၁၁၀ ဖြင့် စတုတိုက်ချေ။
ကာတုံးသည်ကား တုံးမာခိုပောတိတည်း၊ ဂုဏ်စာမသည်ကား ထို့ကိုယာ
ဟူသော အကျိုးရှိသော ကိုယာ တည်း။

၆၂။ ပို့သေမြေ-လံခပ္နဲ့ တူန ဟွာန တွာဝါ-သုတိပြု၏ ကောအနက်၏ တားမြှင်ပြု၏အနက် ရှိကုန်ဘာအလုံ သွို့၊ ဝလုသဒ္ဓတိနှင့် ယဉ်ရှုံး အချို့ တန်-ပစ္စည်း၊ ဝာာန-ပစ္စည်း၊ ထူးပစ္စည်းတိသက်။

ပြယိုဂ်ကာ - အလုံ ဆောတ္ထန၊ ခလုံသောတ္ထန၊ အလုံ သူတ္ထန၊
ခလုံ သူတ္ထန၊ အလုံ သူတ္ထန၊ ခလုံ သူတ္ထန (အလုံ သူတ္ထန၊
ခလုံ သူတ္ထန၊ ၁၇-သွှဲ့အကျိုး)။

- * මාගෙවතු-ව් නෙල් ඔහු මහුත්තොටාගැනීම් මත්ත්
  - * නෙලුත්තොටාගැනීම් පද්ධතියේ මහුත්තොටාගැනීම් මත්ත්

၆၃။ ပုံမွေကကတ္ထကာန် - သုတေသနပြင် အောအနက်၌ တူလော
ကတ္ထားရှိကုန်သာ ပြိုယာဟိုပုံင် ရွှေကြိယာအန်က်ရှိသာ ဓာတ်နှင့်၊
ကနာဒိ-ပစ္စားတိသက်။

ပြယ်ကား-၁၁၁၂၂၂ ယာတိ၊ သတာန၊ သတာ တည်း။

“ കുട്ടിയും മോഡറേറ്റ് യൂണിറ്റും ഒരേ-പേര് നേരത്താനു
മഹാത്മാ മഹാൻ!!

* * * കുറ്റി പാടി എൻ പാ അത്തരം വാന്നി

* * * အပ္ပတာ နို့ ပွဲတော်၊ အတံက္ခာ ဝါးတံနို့ အလုံးစုံသော
အစုံး ဘူမှာတ်ပြစ်ခြင်းကြိုယာ ပြစ်သင့်သောကြောင့် ဘဝတံ ဟူသော
ကြိုယာထည့်စွဲကိုင်ရော်၊ ကေကျား၊ ပုံမှန်သာပြစ်ကို သံနှင့်။

* * * ဘုတ္တ၊ ဘုတ္တ၊ ဂစ္စတိ-၌ ဤသုတ်ပြင့်ပင် တွေ့-ပစ္စည်း သက်၏
ပြီး၏၊ အဖော်ဖန်ပြစ်ခြင်းကိုကား ဝိဇ္ဇာဘံကွဲပျော်သူ ဒွေးဘုရား ဖြင့် ပြုအပ်
သော ဒိုဝင်နှုန်းပြင့်သာသိနိုင်၏၊ ဝါ-ယင်းသုတ်ပြင့် နှစ်ကြိမ်ပြု၍ အဘဲ့ကွဲည့်
ဟု သိနိုင်၏။

* ဒိုဝင်း အကိုက်ယို၊ ကာယပ္ပါဒ်၊ လက် ဂစ္စနှီး စသည်သည်
“ဉာဏ်ပါဘုံ သယတ်”၌ ကွဲ့သို့ ယက်ပစ္စယွှေ ပြစ်သော ကြိယာဝိသေသန
ပြင့် ပြီး၏။

၆၅။ ငိုးကျော်တို့ ဝဲလ္လမာနေ့-သုတ်ပြင့် ကဗျားအနက်၌ ပစ္စပွန်
အနက်၌ပြစ်သော ဓာတ်နောင် နှုံးပစ္စည်းသက်။

ပြယုဂ်ကား-တို့ငိုးကျော် စာဌုံး။

* ဝဲလ္လမာနေ့ ပည်သည်၊ အာရွှေအာရွှေသမ္တာ ပြစ်သော အနက်
တည်း၊ ဝါ-အားထုတ်ယော်ဆဲ အပြီးအဆုံးပွဲ ပရောက်သေးသောအနက်
ကည်း။

၆၆။ မာနော့-သုတ်ပြင့် ကျော်းမှုနက်၌ ပစ္စပွန်အနက်၌ပြစ်သော
ဓာတ်နောင် မာနှု-ပစ္စည်းသက်။

ပြယုဂ်ကား-ကို့မာရနာ တည်း။

၆၇။ ဘာဘကမ္မာသု-သုတ်ပြင့် ဘောအနက်၊ ကံ-အနက်၌ ပစ္စပွန်
အနက်၌ပြစ်သော ဓာတ်နောင် မာနှု-ပစ္စည်းသက်။

ပြယုဂ်ကား-ဌိုယားနှုန်း-ပစ္စမာနော့ ဉာဏ် တည်း။

၆၈။ တော့ သူ ပုံမွှာန ဘာကော့-သုတ်ပြင့် အနာဂတ် အနက်၌ပြစ်
သော ဓာတ်နောင် သူ-ရှေးရှိသော နှုံးပစ္စည်း၊ မာနှု-ပစ္စည်းတို့သက်၊ ဝါ-
သွေးပစ္စည်း၊ သွေးမာနှု-ပစ္စည်းတို့သက်။

ပြယုဂ်ကား-ဌိုယားနှုန်း-ပစ္စမာနော့၊ ဌိုယားနှုန်း-ပစ္စသွေးမာနော့၊
ဉာဏ် တည်း။

၆၉။ ကွဲ့အယော့-သုတ်ပြင့် ကြိယာ အနက်ရှိသော ဓာတ်နောင်
များသောအားဖြင့် “ဝါ-လူမွှေ့ကာရာမားဖြင့် ဝါ-အလိုရှိယပ်သောအခြင်း

ဘရအားဖြင့်”(မဟုလံ၏အမို့သွေ့နည်းတိုက္ခင်တော်းပြီး၊ လှုံးအသုံးပြုပါ)၊ ကျော်မြောင်းသော ပစ္စားလို့သက်။

ပြယိုင်ကား-စာရုံ၊ ဒါရို တူး။

မှတ်ချက်။ ။၄၈။ ထွားမြို့-တို့မြားပြုးလှသဖြင့် စုံဆောင်ပြနိုင် နောက်
ထွားမြို့ဘဏ္ဍာ-ဟု အခြား စုံခဲ့ ဖွင့်၍ အကျင့်အားဖြင့်
ပြလတ္ထား။ ကြိယတ္ထ ဟူသောသုံးကို ကြိယာ အနုကဲ့သို့သာ ဝါတ်ဘူး၏ လုပ်
ထင်လင် နောက်ဘရေးသားမဲ့ဖြီ၊ ဤမှုပ်၍ ၄၈။ကြိယတ္ထ၏အနက်ကို စလေား
ကျဉ်းရန် ဓာတ်ဟူ၍သာ အသုံးပြုဖော့မည်။

၆၉။ ခေါ်သာန် မေကသာဇားဖြေးလုပ်ဖြင့် ခ၊ အ၊ သံ-ခွဲည်း
အဆုံးရှိကုန်သောဓာတ်တို့၏ ရွှေးဦးအစုံဖြစ်သော ဟန်ခုံသာ ရာရှိမသာ
သွေးရပ်ကို ဖို့ရှုပ်ပြု၊ ၀၇-၁၉၃၈ဘာ့၌။

ပြယိုင်ကား-တိုတိက္ခား၊ ဒိဂုံးသာ ကဲ့။

မှတ်ချက်။ ။ဤသူတ္ထား ရုပ်ပြီးစီးပုံ အကျင့် ရှင်းလင်းရန် လိုပါသည်၊
လွှာယူကူးသောနည်းနယကို ရွှေးဦးစွာ ပြန်ပြီးမှ အောက်
မှာမဆော်တတ်၏ အလိုကျဖြစ်သော နည်းနယကိုကဲည်း ယုံကြည်ပြန်
ပါပည်၊ ကြိုက်နှစ်သက်ရာ ယူအသုံးစွဲဝော်မှုပြုကဲလိုပါသည်။

“ပဋိမေကသာရုံ သွေးရှုပ် ဒွေးဘာဝတိ”အာရ ခ၊ ခာ၊ သ ပစ္စာနှီးပာတ်တို့၏
ရွှေးဦးအစ သရတစ်ခုံသည်းဖြင့် ပုည်ထား အပ်သော ရုပ်နေအတိုင်း
ဒွေးဘာဝပြု-ဟု ဆိုသဖြင့် တိုတိက္ခား ရုပ်ပြီးပုံမှုး—

* တိုင်-ဟူ၍သည်၊ ဓာတ္ထတ္ထကို ဖော်ကြားပြီး တိုင်မာမန်ဟို-
ဝသော်၊ သသုတ်ဖြင့်ခ-ပစ္စာည်းသက်၊ ဤသုတ်ဖြင့်ရွှေးဦးခေစသရေ ဘာရုတ်ခုံ
တည်းဖြင့် တည်ထားအပ်သော ရုပ်နေအတိုင်း တိုင်၊ တိုင်-ဟု ဒွေး
ဘာဝပြု-တိုင်၊ တိုင်+ခဟုရှုပ်နှုဖြစ်၏တို့နောင် ဒ္ဓာတ်နှီးတွေ့နှုန်း
ပါးသော ၅-ဗျာည်းကို လောပေါ်နာမ်းပျော်နယ် ၅၁၃၅ ဖြင့်ချော်ချော်၊ ပုံ၊ ပူး၊
မယကာရေ ပျော်နေ ၅၁၉၅ ဖြင့် ဓာတ္ထနဲ့၏၏ကို ပရရှုပ် ခ ပြု၊ တွေ့နှုန်း
ထောက် ၅၁၃၈ ဖြင့် ရွှေးဦးတိုတိက္ခားရာကို ပုံမက္ခာရပြု၊ ဤသုတ်ပြီး
သော တိုတိက္ခားနာင်၊ ကြတိုး ဖက်တိုးက ယက်ဟာက ၅၁၃၉ ဖြင့် ဓာတ္ထ
ဘန်ကို အ-ပစ္စာည်းသက်၊ ရွှေးသရေကိုချော် ကြတိုးယောတ္ထ ၃၁၂၆ ဖြင့်
အာ-ပစ္စာည်းသက်၊ ရွှေးသရေကိုချော် သိုံးသက်၊ ဂဘိန် ၂၁၁၃ ဖြင့်ချော်
တိုတိက္ခား ပြီး၏။

၅၇။ ဤနည်းကား လယ်တီဆရာတော်ကြီး၏နိဂုံစွဲဖိပန်နှင့် ဤမောဂ္ဂလာန် စာကိုယ်၌ပါသော ခဆသပစ္စယန္တာန် ကြံယတ္ထာန် ပင္းမောကသုရောင် သွားရှုပံ့ အောက်တီ နှင်းအသီတည်း၊ ရှင်းလင်းလုံယကျော် မှတ်သားဖွံ့ယ် ဖြစ်၏။

မောဂလ္လာန် ဂုဏ်သိမ်းသယရာ - အသာယာ ရှုမဆန္ဒတော်၏ အလိုက်
တိတို့၏ ရုပ်ပြီးပုံကား တိုင်-ဟုတည်၊ ခန္ဓါ-၌ဖြစ်သော တိုင်-ဓာတ်နောင်
ဟိုမောနေဟံ - စသော, ၅၁၁ သုတ်ပြု၏ ၁- ပစ္စည်းသက်၊ ဓာတ္ထိုနဲ့ကို
ပရာရှုပ ပယကာရေ ဗျွှေနေပြု၏ ၁-ပြု၊ စတုတွေ့တိယ သွေးသုံးသုတ်ပြု၏
ရွှေ့သုတိယက္ခာရုံးပုံ ပုံမက္ခဏာ-ပြု၊ ၁-ပစ္စယန္တစာလုံ၏ အဝပြစ်သော၊ ကေ
သရုပြစ်သော သွွှေရှုပသည်၊ ဆေသာန် မေကသာရေးဒွေ့ပြု၏ အ-အက္ခ
နကိုလွှာတျော်၍ တိက္ခာ တိက္ခာ-ဟု ဒီတွေ့-ပြစ်၏၊ ဒီတွေ့-၌ ပုံ့ဖွှဲ့အားဖို့ပျော်မှ တစ်ပါး
သောဗျွှေ့ကို လောပေါ့ နာဘီ ဗျွှေနသုံးသုတ်ပြု၏ချော်၊ ဤသို့ ပြီးသော
တိတိက္ခာတော်းနာင် တိတိက္ခာနံ-ဟူးသော ၀၁ကျော် လူထိုယ များကို
ယာ စ-သုတ်ပြု၏ ဓာတာအနက်၌ အ-ပစ္စည်းသက်၊ ရွှေးသရုပိုချော်၌ လူထိုယ
မတ္တာ-ပြု၏ အ-ပစ္စည်းသက်၊ ပုံ့ဖွှဲ့အားဖို့ပျော် ပြီးသော တိတိက္ခာ သွွှေ့
နောင် သီးကို “ဂသိုန်” ပြု၏ချော်လျှင် တိတိက္ခာ-ဟု ပြီး၏၊ ဤနည်းကား-
ဆေသာပစ္စယန္တာန် ကြိယက္ခာနံ-နှင့်အညီ တွဲက်ခြင်းကည်း၊ အတက်နည်း
အတိုင်း တွဲက်ကျည်း ရှင်းနှင့်လို့ညွှာတ်သည်ပင်၊ နောက်ပြပုဂ္ဂများ ဤနည်း
ပင် မှတ်လေတော်း

၃၀။ ပဋိနတ္ထု-ယဉ်-ယဉ်ဖြင့် ရန်က် ပဓရဏ္ဍာ ဝိဘတ်နှင့်၊
သောကြောင့် ဓာတ်တို့၏ ရွှေးချေးအစြမ်းသော တစ်ခုဗုသာသရှိသော သွေး
ရပ်ကို ဒီရုပ်-ပြု၊ ဝါ-အွေးသံ-ပြု။

ပြယ်ကား - ၁၀၈ ထည်း။

ဤသုတေသန စ-သွေးသည် မဆိုအပ်သောသည်ကို ပေါင်းဆည်းခြင်း
အနက်ရှုံးသောကြောင့် ပရောက္ခာမှ တစ်ပါးသော ဝိဘတ်ပစ္စည်း နှောင်း
ရှုံးလည်း အသုတေသနပို့အားလျှော့စွာ ဖွွဲ့စားပြီ။

ପୁରୁଷଙ୍କାଳ-ବ୍ୟାକି, ଲେଖିତରେ, ଲେଖିତ୍, ଅନ୍ତରେ ଉପରେତ୍ତିରେ,

* ရောလွှဲပါ၊ မောမူဟာ-၌ တေမိနာဒို့-ပြင်း အော်

၃၁။ အာရိသ္ဌာ ပရာ-သုတ်ဖြင့် စေတ်တို့၏ အဖြောက်သာ သရ-
နောင် နွှောင်းသာ တစ်ခုသာ သရုပ်သာ သဒ္ဓရပ်-ကို ဖွံ့ခြုံပြီ၊ ဝါ-
ခွေဘော်-ပြီ။

ପ୍ରୟାଗିକା-ପାଦିପିତା ତଥଃ ॥

* ၁၁၀၇-၌အစသရနာင် မဟုတ်သောကြောင့် ဤသုတ်ဖြင့် ပြု၊
၌ ပျော်မျှ အေဂရ်၏ ရ-ကို ဖွေတော်ပြုခြင်းကို ယူလေ။

* ပပါစ-၌ သရ-နာင် မဟုတ်သောကြောင့် စ-ကို ဖွေတော် မပြု။

၂၂။ န ပုန်-သုတ်ဖြင့် ဖွေတော်ပြုပြီးသည်ကို တစ်ဖန်ထပ်၍ ဖွေ
တော် မပြု။

ပြုရှင်ကား-တိတိကိုသတိ၊ ဝိဂုဇ္ဇာသတိ တည်။

၂၃။ ယထိုး သျောမီနာ-သုတ်ဖြင့် သျောမျှနှင့်ပုံး၏ ၄၈, အလယ်,
အဆုံးပြုစ်သော တစ်ခုခဲသော သရရှုံးသော သွေ့ရုပ်ကို အာဂုမ်ပါဉ်ရှုံးသည့်
အတိုင်း ဖို့ရုပ်ပြု၊ ဝါ-ဖွေတော် ပြု။

ပြုရှင်ကား-ပုံပုံတိယိုသတိ၊ ပုံတိတိယိုသတိ၊ ပုံတိယိုယိုသတိ တည်း။
(ကြိုက်နှစ်သက်နှင့် အကွားရှုံးပြုလေ ဟူလို့)။

၂၄။ ရအောာ ပုံပုံသာ-သုတ်ဖြင့် ဖွေတော်၌ ရှေ့ဝဏ္ဏ၏ သရ-ကို
ရသ ပြု။

ပြုရှင်ကား-အဘိုးတိ တည်း။

၂၅။ လောပေါ့-နားလိုပျော်သာ-သုတ်ဖြင့် ဖွေတော်၌ ရှေ့သာ-ပုံးရုပ်၏
အမ ဝဏ္ဏမှ တစ်ပါးတောာ ပျည်းကိုပေါ်။

ပြုရှင်ကား-အသိသိသတိ တည်း။

၂၆။ ခဆ ဓသသူသီး-သုတ်ဖြင့် နောက် ခ-ပစ္စည်း၊ ဆ-ပစ္စည်း၊
သ-ပစ္စည်းတို့ နှောင်းသောကြောင့် ဖွေတော်၌ ရှေ့ဝဏ္ဏ၏ အ-ကို ဣ-ပြု။

ပြုရှင်ကား-ပိုပါသတိ၊ ဗိုယ်းတိ တည်း။

* ငောက်-၌ ခ, ဆ, သ မနှောင်းသောကြောင့် ပြု။

ဗုံးဘုံး-၌ အ-မဟုတ်သောကြောင့် ပြု။

၂၇။ ဂုံးသူသီး-ဖြင့် နောက် ခ, ဆ, သ-တို့ စနှောင်းသောကြောင့်
ဖွေတော်၌ ရှေ့ဖြုတ်သော ဂုံးပဲ့ ဥ-ကို ဣ-ပြု။

ပြုရှင်ကား-ဝိဂုဇ္ဇာသတိ တည်း။

၂၈။ စတုလွှုံးတိယာနံး တကိုယပ္ပါယာ-သုတ်ဖြင့် ဖွေတော်၌ ရှေ့ဖြုတ်
သော စတုလွှုံးရှုံးရှုံး တတိယကွာရပြု၊ ဒုတိယကွာရကို ပုံးပုံးကွာရ-ပြု။
ပြုရှင်ကား-ဗုံးဘုံးတို့၊ စိုးစွေး တည်း။

၃၉။ ကဘူဟာနံ စဝရှင်၊ သုတ်ဖြင့် ခွဲဘော်၌ ရွှေဖြစ်သာ
ကဝိရီစာရိ-ပြု၊ ဟ-ကို ၅-ပြု။

ပြယ်ကား-ဓာကာပါ လောဘိ တည်း။

၄၀။ မာနသာ ဒီ ပရာသ ၈ မံ-သုတ်ဖြင့် ခွဲဘော်၌ ရွှေဖြစ်သာ
မာနဓားတ်ကို ၆-ပြု၊ နောက်ဖြစ်သာ မာနဓာတ်ကို မံ-ပြု။

ပြယ်ကား-ဝိမံသတိ တည်း။

၄၁။ ကိုတသာသံ သယေတို့-သုတ်ဖြင့် သံသယမှ တစ်ပါးသာ
အနက်၌ဖြစ်သာ ကိုတဓာတ်ကို ခွဲဘော်ပြုဖွံ့ဖြိုး ရွှေဖြစ်သာကိုတောတ်ကို
အဆုံး ဖို့-ပြု။

ပြယ်ကား-တိကိုစွဲတို့၊ စိကိုစွဲတို့ တည်း။

* ဝိမံကိုစွဲတို့၏ သံသယအနက်၌ ဖြစ်သာကြောင့် မပြု။

၄၂။ ယုံကြုံမော် ပစ္စားသုတ်ဖြင့် နောက်ပစ္စည်း ဇန်နဝါရီ
သာကြောင့် လူဝဏ်-ကို ၅-ပြု၊ ဥပဒေ-ကို ၁၅-ပြု။

ပြယ်ကား-စောင့်၊ နောက်ပစ္စား၊ သာဝဏ်-ဘပိတ္ထား တည်း။

၄၃။ လဟုသူးပန္တသာ-သုတ်ဖြင့် လဟုလည်းဖြစ်၊ ဥပန္တလည်း ဖြစ်
သော လူဝဏ် ကို ၃-ပြု၊ ဥပဒေ-ကို ၁၅-ပြု။

ပြယ်ကား-သောင့်၊ ကျေသိတ္ထား တည်း။

* ရူပိတာ-၌ လဟု မဖြစ်သာကြောင့် မပြု။

* ရွှေကို-၌ ဥပန္တ မဟုတ်သာကြောင့် ဝါ အနုပန္တ ဖြစ်သော
ကြောင့် မပြု။

= အနီးဖြစ်သာ အဆုံးအစိတ်ရှိသာ ဝဏ္ဏ-သည် ဥပန္တ-ပည်၏။

- ရွှေတို့၌ ဝိကဗားပစ္စည်းဖြင့် ခြားအပ်သည် ပစ္စားနိုင်တ် ဖြစ်
နေသောကြောင့် ဥပန္တ-မဖြစ်၊ တစ်နည်း-နိုဂုံးတို့ အာရုံး ခြားနေသာ
ကြောင့် ဥပန္တ-မဖြစ် ရွှေနည်းသာယာဖူမာ နောက်နည်း နိုဂုံးတို့ပါ။

၄၄။ အသာ ကာနုံမန္တာ-သုတ်ဖြင့် နောက် က-အနုံဗုံးရှိသာ
ပစ္စည်း ဇန်နဝါရီ-သာကြောင့် ဥပန္တ-၏ အ-အကျိုးကို အာ-ပြု။

ပြယ်ကား-ကာရကာ တည်း။

၈၅။ နဲ့ တေကာန္တဗွန်ရှာဂဇာမသု-သုတ်ဖြင့် နောက် က-အနုပန်ရှိ
သောပစ္စည်း နဲ့ အာဂုပ် အန္တာင်းသောကြောင့် ကို ငဲ့ မပြုရ၊ ဥ။ အောင်ကို
မြှေ့ပြုရ၊ အ-ကို အာ-မပြုရ။

၁၇။ က-အနုပန်ရှိသာ ပစ္စည်းနှေ့ငံးရာ၌ ပြယုဂ်ကား - စိတော့
သုံးတာ့၊ ဒိဇ္ဇာ့၊ ပုံဇ္ဇာ့-တည်း၊ (ကာနုပွဲ အန္တာင်းရှိ အာကာရ ငဲ့
သော မြှေ့ပြုသင့်သောကြောင့် ဥဒါဟန့်ကဲ့ မထုတ်အပ်)၊ (ဝနားနား၏ ရှိ
ဖြင့် နဲ့ အာဂုပ်လာ၍ န-အာဂုပ်အန္တာင်းရှိ ပြယုဂ်ကား - စိနိတဗုံး၊ စိနိတုံး
သုကိုဘုံး၊ သုံးတိဘုံး၊ ပါပုံကိုဘုံး၊ ပါပုံတိဘုံး၊ ဓုန်တုံး၊ ဓုန်နုံး၊ ဓုန်ယို
တုံး၊ ဓုန်ပေတုံး၊ ဓုန်ယိုတုံး၊ ဓုန်ပေတုံး၊ ဓုန်ယန်း၊ ဓုန်းပန်း၊ ဓုန်ယို
ဓုန်းပေါ်တုံး၊ ပို့နေဘုံး၊ ပို့နေယိုတုံး၊ ပို့နေတုံး၊ ပို့နေယတိုး၊ သုဇန်၊ သီး
သီးနောတိုး၊ ဒုံးဝနားတိုး၊ ဟို့နောတိုး၊ ပဟို့တိုံး၊ ပဟို့တိုံး၊ ပဟို့ကန်းဝည်း။

၈၆။ ၁၇ ကွဲစိ-သုတ်ဖြင့် နောက် က-အနုပန်ရှိသာ စစ္စည်း၊ န-
အာဂုပ်အန္တာင်းသောကြောင့် အချို့သောပြယုဂ်ရှိ ငဲ့၊ ဉား၊ အာ-တို့ကိုအချို့ပြု
ဝါ-စိကပ်ပြု။

မှတ်ချက်။ ၁။ ဆိုခဲ့ပြီး နဲ့ တေကာန္တဗွန် ၅၁၇၅ သုတ်မမြှေ့ကြောင်းပြည့်သည်။
ပြယုဂ်ကား-မှုစိတော့၊ ရုံးတုံး၊ ရော်တုံး တည်း။

၈၇။ အညြှောပိ - သုတ်ဖြင့် နောက် က-အနုပန်ရှိသာ ပစ္စည်း၊
န-အာဂုပ်ဘို့မှ ရာစ်း ဦးသော ပစ္စည်းတို့အန္တာင်းရော် ၁၉၃၄ ခ. ၁၉၃၅၊
အာ-တို့ကို အချို့သော-ပြယုဂ်ရှိ မပြုရ။

ပြယုဂ်ကား-ခို့ကော့၊ ပန္တာန်း၊ ဝမ်းကော့ တည်း။

၈၈။ ပျော် သိသာ-သုတ်ဖြင့် နောက် ပ-အနုပန်ရှိသာ ယဲ၊ အာ
ဒေသ အန္တာင်းသောကြောင့် သံစာတ်၏အစိတ်ဖြစ်သော ဗူးကို အာ-ပြု။

ပြယုဂ်ကား-နို့သာယ တည်း။

* ပ-အကွဲဗာဖြင့် ယဲ-သည် ဗူး-ပစ္စည်း၏ ယဲ-ဟူ ဝို့သသန
ပြုသည်။

၈၉။ ဧည့်မယဝါ သရော-သုတ်ဖြင့် နောက် သရော နှောင်းသော
ကြောင့် ငဲ့ကို အယဲ-ပြု၊ ဉား-ကို အဝ်-ပြု။

ပြယုဂ်ကား-အယော့၊ ဘဝေါ တည်း။

* ဇေတ်၊ အနုံဘာတိ ၌ သရော နှောင်းသောကြောင့် မပြု။

၉၀။ အာယာဝါကာနှုန်း-သုတ်ဖြင့် နောက် သရဇာဝှေ့ ရှိသော ကအနုပန်ရှိုးသာ ပစ္စည်းနှောင်းသောကြောင့် ဗ-ကို အာယ-ပြု၊ ဉာ-ကို ထာဝ-ပြု။

ပြယ်ကား-နာယယတိ၊ ဘာဝယတိ တည်း။

* သယာပေတ္တာ စသည်တို့၌ အာယပြုပြီးမှ ရသာ-ပြု။

၉၁။ အာယာကာပိမို ယုက်-သုတ်ဖြင့် နောက် ကာပိပစ္စည်းမှ တစ်ပါးသော ကအနုပန် ရှိသောပစ္စည်း၊ နှောင်းသောကြောင့် အာ-အကွဲရာ အဆုံးရှိသော ဓာတ်၏အဆုံး၌ ယုက်(ယ)အကွဲရာလာ။

ပြယ်ကား-ဒါယကော တည်း။

- * ဒါနံ-၌ က-အနုပန် ပရှိသောကြောင့် မလာ။
- * ဒါပယတိ-၌ ကာပိပစ္စည်း ပြစ်စသာကြောင့် မလာ။
- * ယုက်-၌ က-အနုပန်ဖြင့် ဓာတ်၏အဆုံး၌ လာသည်ဟု လည်းကောင်း၊ ဥ-ပြု့ ဥစ္စာရာတ္ထအကျိုးငှာ ဥ-ကို ယူော်ဟု လည်းကောင်း သိရပည်၊ ဝါ-သံပါလေ။
- ဆိုလိုချင်းကား ယ-လာခြင်းပင် တည်း။

၉၂။ ပဒါဒီနံ ကွဲစိ-သုတ်ဖြင့် အချိုဝယာ ပြယ်၌ ပဒါ-အစရှိုးသာ ဓာတ်တို့၏အဆုံး၌ ယုက်(ယ)အကွဲရာလာ။

ပြယ်ကား-နိပိဋ္ဌတ္ထံ့၊ နိပိဋ္ဌတုံး၊ နိပိဇ္ဇန်း၊ ပပိဋ္ဌတ္ထံ့၊ ပပိဋ္ဌတုံး၊
ပမိန့် တည်း။

* ပဒါဒါ-၌ ကွဲစိသွှေ့မြှော်စသာကြောင့် မလာ။

၉၃။ မံ ဝါ ရုစာဒီနံ-သုတ်ဖြင့် အချို့သာ ပြယ်၌ ရှစ် အစရှိုးသာ ဓာတ်တို့၏ အဆုံးသရဇာနာင် အချို့ မံ-(နိဂုံးတို့)အကွဲရာလာ။

ပြယ်ကား-ရုစိတုံး၊ ရုစိတုံးတုံး တည်း။

- * နိုးနောကား၌ ကွဲစိသွှေ့မြှော်စသာကြောင့် မလာ။
- = မံ-၌ မ-အကွဲရာဖြင့် လာရာအရပ်ကိုမှတ်သည်၊ အ-ကား ဥစ္စာ ရာတ္ထ နိဂုံးတို့သက်သက်လာသည် ဟူလို့။

၉၄။ ကိုမို ဓလာပေါ့- နှဲဗျ္ဗျာသာ - သုတ်ဖြင့် ဝနာက် ကို-ပစ္စည်း၊ နှောင်းသောကြောင့် ဓာတ်တို့၏အဆုံး(အစိတ်)ပြစ်စသာ ဗျည်းကိုချော်။

ပြယ်ကား-ဘဏ္ဍာဂသန္တိ ဂက္ဗိုံးဝါ ဧည့်တိ ဘဏ္ဍာဂုံး တည်း။

၉၅။ ပရဲ့ပမယကာရေ ဗျူးနေ-သုတ်ဖြင့် နောက် ယ-အကွဲဖုမှ
တစ်ပါးသော ဗျည်းနှောင်းသောကြောင့် ဓာတ်ဟို၏ အဆုံးဖြစ်သော
ဗျည်းကို ပရရပ်ပြု။

ပြယုဂ်ကား-ကော်မွေး တည်း။

- * ဘိန္ဒိတ္ထုံး၌ ဗျည်းမနှောင်းသောကြောင့် မပြု။
- * ဘို့တို့၌ ယ-အကွဲဖုမှ ဖြစ်သောကြောင့် မပြု။

၉၆။ မနာနံ နိဂုဟိတ်-သုတ်ဖြင့် နောက် ယအကွဲဖုမှ တစ်ပါးသော
ဗျည်းနှောင်းသောကြောင့် ပ-အကွဲဖုမှ၊ န-အကွဲဖုမှအဆုံးရှိသော ဓာတ်ဟို၏
မ-အကွဲဖုမှ န-အကွဲဖုမှတို့ကို နိဂုဟိတ်ပြု။

ပြယုဂ်ကား - ဂန္ထုံး ထော် တည်း။

- * ဂမနံ-၌ ဗျူးနေသွှေ့ လိုက်လာရှု ဗျည်းမနှောင်းသောကြောင့်
မပြု။
- * ဂမျှေတ်-၌ ယ-အကွဲဖုမှဖြစ်သောကြောင့် မပြု။

၉၇။ န ဗြိသော-သုတ်ဖြင့် နောက် ဗျည်း နှောင်းဝယာကြောင့်
ဗြိဓာတ်၏အစိတ်ဖြစ်သော ဦး-ကို ဉား-မပြု။

ပြယုဂ်ကား - ဗြိမိ တည်း။

- * အမြိဝိုံး-၌ ဗျူးနေသွှေ့လိုက်လာရှု ဗျည်းမနှောင်းသောကြောင့်
မမြစ်။

၉၈။ ကဂါ စောနံ ယာနူးမန္ဇာ-သုတ်ဖြင့် နောက် ယ-အနူးမန်ရှိ
သော ပစ္စည်းဝနှောင်းသောကြောင့် စ-အကွဲဖုမှ အဆုံးရှိသော ဓာတ်တို့၏
စ-ကို က-ပြု၊ င-အကွဲဖုမှအဆုံးရှိကုန်သော ဓာတ်တို့၏ င-ကို ဂ-ပြု။

ပြယုဂ်ကား-ဝ ဗြိုံး၊ ဘဂျုံး တည်း။

၉၉။ ဟန်သာ ယာတောာ ကာနူးမန္ဇာ-သုတ်ဖြင့် နောက် ကအနူးမန်ရှိ
သောပစ္စည်း နှောင်းသောကြောင့် ဟန်ဓာတ်ကို ယာတ-ပြု။

ပြယုဂ်ကား-အာယာတောာ တည်း။

၁၀၀။ ကိုမြှို့ သော ပရီပစ္စ·သမောကို-သုတ္တံပြု၏ နှာက် ကိုပစ္စည်း
နှေ့၊ ပိုးသာကြောင့် ပရီသွှေ့၊ ဝတီသွှေ့၊ အသွှေ့၊ သံသွှေ့၊ ယွှေ့သွှေ့၊
ထွေသွှေ့၊ အသွှေ့၊ ပရီသွှေ့၊ ဝတီသွှေ့၊ အသွှေ့၊ သံသွှေ့၊ ယွှေ့သွှေ့၊
ထွေသွှေ့၊ အသွှေ့၊ ပရီသွှေ့၊ ဝတီသွှေ့၊ အသွှေ့၊ သံသွှေ့၊ ယွှေ့သွှေ့၊ ယွှေ့သွှေ့။

ပြည်နယ်-ပလို့သား ပန္တိသေား အသု (၁၉၁၊ သမောက္ခ မဆိုဘဲ
ပစ္စာမောင် - ဟူဒယာ နိပါတန်-ဖြင့် အာ-ကု ရှား-ပြည်)၊
သံနှော်၊ ထို့-သာ တည်း။

၁၀၁။ ဝန်ဆောင်-သုတိဖြင့် ရှာက် သ-ပစ္ညး နွှေးလာ
ကြောင့် အွေးဘာပြုလှုံး၊ ဘတ်ဖြစ်သာ ဟနဓမ္မတိကို ယံ-ပြု၊
ပြယ်ကျား ဦးသာ တည်း။

၁၀။ ဒိုက္ခနာန ဂို-သူသံပြင် နောက် သ-ပစ္စည်း ဆွဲတော်
ကြောင့် အွှေအာ မျှော် ရွှေ့နောက်ပြစ်သော ဇီဝဘတ်၊ ဟရ-ဓာတ်တိုကို ဂို-ပြု။
ပြယ်လှာ - ပိုးပိုးသော ဇီဝသော ကည်း။

၁၃၃ မေသန ၂၀၁၁-ထုတ်ပြင် ဒွေးခားပြုဖွံ့ဖြိုး နှာက်ပြစ်ဆောင်ရေး
ဝာမာတ်ရီ ပျော်ပြု။
မြိုင်ကျော် - ဒေသပို ပျော်။

၁၀၇။ ဘိမ့်ခံသာ ဒုသာသု-သူတ်ပြင့် ဓနဘက် ကို-ပစ္စည်း အနာဂါး
သာကြောင့် ဒုသမာဟ်၏ ဥပုဇွန်-ကို၊ ဒီယံ-ပြု၊
ပြယ်စွား - ဒုသီဟာ ထည်း။

၁၆၅၁-၃ ကို ပစ္စည်၊ မန္တာရီ၊ သေခါက ကုန် ၂၆၁

၁၀၅။ ဂုဏ်သာရေ-သူတိဖြင့် နောက် သရန္တာင်းဆောင်ရွက်
ဂုဏ်သာတိ၏ ဥ-သရန္တာင်း ဒီယံပြီ။

ပြယ်ကား - နိဂုံဟန် ထည်။

* ဂုဏ်သုတနောက်၊ သောက္ကာင့်၊ မပြု

၁၀၆။ မုဟာလဟာနှင့် တေ ကာနှုန်ဆွဲ-တွေ့·သူတိဖြင့် - နောက်
တွဲနှ-ပစ္စား၊ တွဲ့-ဝစ္စည်းသည် **ကြည်အပ်**သော အစီး တ-အကွဲဖျော်သာ
က-ဘန္ဒ္ဒာရီးသာ၊ ပစ္စည်းဘန္ဒာဝ်းသောကြောင့် မုဟာဓာတ်၊ ဓမ္မာဓာတ်၊
ဂုဟာဓာတ်တို့၏ သရကို ဒီယံ-ပြု။

ပြယ်စား - မင်္ဂလာ၊ ဗာဇ္ဈာ၊ ရှေ့က တည်း။

=မဟာန္တဗုဒ္ဓ စ-ဖြင့် ဂူဟဓာတ်ကို ပေါင်းယူသည်။

* မုယ္ယတို့၏ တ-အကွဲဖုရားရှိသောကြောင့် မပြု။

* မုယ္ယတ္ထုံး၏ က-အနုပန်ဖှိသောကြောင့် မပြု။

* မုယ္ယတ္ထာန၊ မုယ္ယတ္ထာ-၌ တွေ့-ဖြစ်သောကြောင့် မပြု။

= ကေကာနုပုံဇန်တွေ့-ဟူသော လိုက်ပုံပို့ “သာသသသီသ္ဌာ” ၅၁၁၃ (သာသသသီသိဝါ) တိုင်အောင် လိုက်သည်၊ ၀၇-လိုင်ပါရမည်။

* အစဉ် တ-အကွဲဖုရားသာ က-အနုပန်ရှိသော ပစ္စည်းဟူသည်။ ကွဲ-ပစ္စည်း တည်း။

၁၀၃။ ဝဟယူသာ-သုတ်ဖြင့် နောက် တွဲနပစ္စည်း၊ တွဲပစ္စည်း သည် ကြိုးအပ်သော အစဉ် တအကွဲဖုရားသာ က-အနုပန်ရှိသော ပစ္စည်း နှောင်းသောကြောင့် ဝဟဓာတ်၏ ဥ-ကို ဖို့ပြု။

ပြယုဂ်ကား - ရူဇ္ဇာ တည်း။

၁၀၄။ ဓာသာ-သုတ်ဖြင့် နောက် တွဲနာ ။။။ ပစ္စည်း နှောင်း ဓာဓာတ်ကို ဟို-ပြု။

ပြယုဂ်ကား - နိုဟိုတော့၊ နိုဟိုတဝါ တည်း။

၁၀၅။ ဂမာဒိရိုနံလောပေါ့-နှီသာ-သုတ်ဖြင့် နောက် တွဲနာ။။။ ပစ္စည်း နှောင်းသောကြောင့် ဂမ-အစရှိသောဓာတ်၊ ရကာရန်ဓာတ်တို့၏ အဓိတ်(အဆုံး)ဖြစ်သော ပျည်းကို ချေ။

ပြယုဂ်ကား-ဂတော့၊ ခတော့၊ ဟတော့၊ မတော့၊ တတော့၊ သည် ဓတော့၊ ရတော့၊ ကတော့ တည်း။

* ဂမျတော့-၌ ကေကာနုပုံဇန်တွေ့-လိုက်လာ၍ တ-မဟုတ်သော ကြောင့် မချေး။

* ဂန္တဗုံး-၌ တ-ဟုတ်သော်လည်း ကာနုပုံ မရှိ၍ မချေး။

* ဂန္တာရုံး-၌ တွေ့-ဖြစ်သောကြောင့် မချေး။

၁၁၀။ ဝစာဒိနံဝယ်ဗုဒ္ဓဝါ-သုတ်ဖြင့် နောက် တွဲနာ ။။။ ပစ္စည်း နှောင်းဓာသာကြောင့် ပစံ-အစရှိသာ ဓာတ်တို့၏ ဝ-ကို အချို့ ဥန်း-ပြု။

ပြယုဂ်ကား - ဥတ္တား၊ ရုတ္တား၊ ဥုတ္တား၊ ရုန္တား တည်း။

* ဝတွဲနာ၊ ဝတွဲ့-၌ တွေ့-ဖြစ်သောကြောင့် ဥန်း မပြု။

၁၁၁။ အသု-သုတ်ဖြင့် တွာန၏လ။ ပစ္စည်းနှုံးသောကြောင့် ၀၀-အစရီးသာ ဓာတ်တို့၏ အ-ကို ဥ-ပြု။

ပြယုဂ်ကား-ရုတ္တား၊ ရုတ္တား တည်း။

၁၁၂။ ဝဒ္ဒသ ဝါ-သုတ်ဖြင့် နောက် တွာန၏လ။ ပစ္စည်းနှုံး သောကြောင့် ဝဒ္ဒဓာတ်၏ အ-ကို အချို့ ဥ-ပြု။

ပြယုဂ်ကား-ရုတ္တား၊ ဝဒ္ဒဗျာ တည်း။

* ဝဒ္ဒတွာန၊ ဝဒ္ဒတွာ-၌ တွာ-ဖြစ်သောကြောင့် မပြု။

* ရုတ္တား၌ “သူဗျာခိုတာ ရုတ္တားမတွေ ရှေ့ခြေ မြဲ ရုတ္တားမတွေ” ဟု သာ နိပါတန်-ဖြင့် ပြီး၏။

* ဝတ္ထား၌ ပယောဂ လက္ခဏာအားလျော်စွာ ပြီး၏ ဝတ္ထဓာတ် ဓာတ်-၌ ကို-ပစ္စည်းသက်၍ သံယောဂ ပါမိကို ချေလျှင် ပြီးသည်ဟူလို့။

၁၁၃။ ယဇယ ယသာ ရို့ယီ-သုတ်ဖြင့် နောက် တွာန၏လ။ ပစ္စည်း နှုံးသောကြောင့် ယဇဓာတ်၏ ယအကွန်ကို ရို့-ပြု၊ ယို့-ပြု။

ပြယုဂ်ကား-လူတ္တား၊ ယိုတ္တား တည်း။

* ယလိတွာန၊ ယလိတွာ-၌ တွာ-ဖြစ်သောကြောင့် မပြု။

= ရို့-၌ ရူး-အနုပန်ကား၊ အလုံးစုံပြုသည်ဟု ညွှန်ပြသည်၊ လူ-အပြု လိုရင်းတည်း။

၁၁၄။ ဌာသီး-သုတ်ဖြင့် ဝနာက် တွာန၏လ။ ပစ္စည်းသောကြောင့် ဌာဓာတ်၏သရက် လူ-ပြု။

ပြယုဂ်ကား ဌာသီး တည်း။

* ဌာတွာန၊ ဌာတွာ-၌ တွာ-ဖြစ်သောကြောင့် မပြု။

၁၁၅။ ဂါပါနမီး-သုတ်ဖြင့် နောက် တွာန၏လ။ ပစ္စည်း သောကြောင့် ဂါ-ဓာတ်၊ ပါ-ဓာတ်တို့၏သရက် လူ-ပြု။

ပြယုဂ်ကား-ဂိုတ်၊ ပီတ် တည်း။

* ဂါယီတွာ-၌ တွာ-ဖြစ်သောကြောင့် မပြု၊ အမြှုံး-အကွန်လား။

* ပါဓာတ်နှုံး တွာ-ပစ္စည်း နှုံးသောက်လည်း “ဗဟိုလုံး” သွားလိုက်လာသောကြောင့် ပီတွာ-ဟု ပြီးသေး၏။

၁၁၆။ ဇနီးသာ-သုတ်ဖြင့် နောက် တွာန။ လေပစ္စည်း နှောင်းသော ကြောင့် “ဇန်”မာတ်၏ ဓာတ္ထနဲ့ နှ-ကို အာ-ပြု။

ပြယုဂ်ကား - လာတော့ တည်း။

* ဇနီတွာ-၌ တွာ-ပြစ်သောကြောင့် မပြု။

၁၁၇။ သာသသာ သိသိဝါ-သုတ်ဖြင့် နောက် တွာန။ လေပစ္စည်း နှောင်းသောကြောင့် သာသံ-မူးတ်ကို အချို့ သိသိ-ပြု။

ပြယုဂ်ကား - သို့ြှား၊ သတ္တား-သိသေား၊ သာသိယော တည်း။

* အနုသာသိတွာန-၌ တွာ-ပြစ်သောကြောင့် မပြု။

မှုတ်ချက်။ ။သာသသာ သိသွား-ဟူ၍လည်း ရှိ၏၊ အတူတူပင်။

၁၁၈။ ကရသာ တဝေ-သုတ်ဖြင့် နောက် တဝေပစ္စည်း နှောင်း သောကြောင့် ကရမာတ်၏ “မာတ္ထန” ရှ-ကို အာ-ပြု။

ပြယုဂ်ကား - ကာတဝေ တည်း။

၁၁၉။ တုတ္ထနတွေ့သူဝါ-သုတ်ဖြင့် နောက် တု-ပစ္စည်း၊ တုန်-ပစ္စည်း၊ တွေ့-ပစ္စည်းတို့နှောင်းသောကြောင့် ကရမာတ်၏ “မာတ္ထန” ရှ-ကို အချို့၊ အာ-ပြု။

ပြယုဂ်ကား-ကာတုံး၊ ကတ္တား၊ ကတ္တနား၊ ကတ္တနား၊ ကတ္တပုံး၊ ကတ္တဗုံး-တည်း။

၁၂၀။ ဉာဏ် နေ ဇာ-သုတ်ဖြင့် နောက် နှ-အက္ခရာ နှောင်းသော ကြောင့် ဉာဏ်ကို ဇာ-ပြု။

ပြယုဂ်ကား - ဇာနိတုံး၊ ဇာနိဓာတ္ထာတ်း-တည်း။

* ဉာဏ်-၌ နှ-အက္ခရာ မနှောင်းသောကြောင့် မပြု။

၁၂၁။ သကာပါနံး ကုက် ကုကော့ - သုတ်ဖြင့် နောက် ကာ-အက္ခရာ နှောင်းသောကြောင့် သကာမာတ်၏အဆုံး၌ ကုက်လာ၊ အာပမာတ်၏ဟဆုံး၌ ကုလာ။

ပြယုဂ်ကား - သက္ကာက္ကန္တာ၊ ပါပိုက္ကန္တာ၊ သက္ကာက္ကာတို့၊ ပါပို ကောတိ တည်း။

* သက္ကာတိ၊ ပါပေတိ-၌ က-အက္ခန မန္တာင်းသောကြောင့် မလား။

မှတ်ချက်။ ။ကုက် ကု-တို့၏ “အမည်းဖြင့်ပြရ” က-ဓန္တုပုံ တို့သည် အန္တာဝယ် အဆုံး၌လာသည်ဟု ပြုပြသည်၊ ကု-နှင့် ဥသာလိုဂ်းတည်း။

၁၂၂။ နိုင်တာ စီသာ ဆော သုတ်ဖြင့် နိုင်းနှင်းသော စီ-စာတ်၏ စ-ကို ဆ-ပြုး
ပြယုဂ်ကား - နို့စွဲယော တည်း။

၁၂၃။ ဇခသာ'နမိမ်ဝါ-သုတ်ဖြင့် ဇရ-စာတ်၊ သဒ-စာတ်တို့၏
အဆုံး သရ-ဝနာင် အချို့၊ ဤပို့-အက္ခနလာ (ဤ-လိုဂ်း) မာန့်မန္တား
လာဖြားနပ်၏၊ ထို့ကြောင့် ကန္တသာရာ-ဟု ဆုံးသည်။

ပြယုဂ်ကား-လိုဂ်း၊ ဦးရတို့၊ ဦးရေပတို့၊ နိုသီဒို့တဗ္ဗံး၊ နိုသီ
ဒို့တု့၊ နိုသီးတို့ တည်း။

* ဇန်၊ နို့သွော့-၌ ဝါ-သွေ့ဗြိမ်းရှု မလား

- ဤပို့-ဟူသော ဒို့မာကရတ ယောဂဝိဘာဂ-ဖြင့် တစ်ပါး
စသာဓာတ်တို့၏ အဆုံးပာဂန္တာင်မူလည်း ဤပို့-အက္ခနလာ။

ပြယုဂ်ကား - အဟီးရထ တည်း၊ ထွေ့၌ သံယုဂ်ကိုချေထားသည်။

၁၂၄။ ဒီသသာ ပသာ ဓသာ ဒသ် ၁ အက္ခာ့-သုတ်ဖြင့် ဒီသ-စာတ်ကို
အချို့၊ ပသာ-ပြုး၊ ဓသာ-ပြုး၊ ဒသ်-ပြုး၊ ဒု-ပြုး၊ အက္ခာ့-ပြုး။

ပြယုဂ်ကား-ဝိပဿနာ၊ ဝိပဿိတု့၊ ဒို့ဝိပဿိတု့၊ သုဒဿို့၊ ပိုယဿို့၊
ဓမ္မဒဿို့၊ သုဒဿု့၊ ဒဿန့်၊ ဒဿိတု့၊ ဓဋ္ဌ္ဌံး၊ ဓဋ္ဌ္ဌာ၊ ဓဋ္ဌ္ဌး၊ ဓဏ္ဌ္ဌံး-
သော၊ အဓိုဒာ၊ အဓိုဒို့အဓိုဒံး၊ အဓိုဒို့၊ အက္ခာ့သိတ် တည်း။

* ဒီသနှိုး ဗာလာ့-၌ ဝါ-သွေ့ဗြိမ်းရှု မပြုး။

၁၂၅။ သမာနာ ဇန် ရိုရိုက္ခက္ခသု-သုတ်ဖြင့် နှာက် ရိုပစ္စည်း၊
ရိုက္ခပစ္စည်း၊ ကပစ္စည်းတို့နှောင်းသောကြောင့် သမာနသွေ့ဗြိမ်းနှင်းစုံ
စသာ ဒီသ-စာတ်ကို အချို့၊ ရ-ပြုး။

ပြယုဂ်ကား-သရီ သဒီ၊ သုက္ခာ၊ သဒိက္ခာ၊ သရီဓသာ၊ သဒီဓသာ၊ သဒီ
စသာ တည်း။

၁၂၆။ အဟယ အသ ရွှေ၊ သုတ်ဖြင့် အဟ-ဓာတ်၏ အ-အကွန်ကို အခါး ရှု-ပြု။

ပြယုဂ်ကား-သူဟော အီပော့၊ မူဟို- အဟတိ တည်း။

၁၂၇။ အနုလက်သွား ပရီယိုင္း-သုတ်ဖြင့် နှောက် အနု-ပစ္စည်း၊ ယက်-ပစ္စည်းတို့ နှောင်းသော်ကြောင့် အသသွို့၊ ပရီသစ္စိုတို့ နှောင် နှောင်းသော အဟဓာတ်၏ အ-အကွန်ကို ရှု-ပြု။

ပြယုဂ်ကား-အာဇာနံ၊ ပရီင္း-ဟော တည်း။

၁၂၈။ အတျော့ဒီန္တာသွေးထိုး ဘု-သုတ်ဖြင့် ဓနာက် တိ-စသော ဝိဘတီ၊ န္တာ-ပစ္စည်းမှ တစ်ပါးသော ဝိဘတ်ပစ္စည်းတို့ နှောင်းသော်ကြောင့် ဖြစ်ခြင်း(ဘုဝိ)အနုက်၌ ဖြစ်သော အသ-ဓာတ်ကို ဘူ-ပြု။

ပြယုဂ်ကား - ဘဝိတ္ထုံး တည်း။

- အသဓာတ်ကို ဘူပြုဟုသော “အာဇာဒေဝိဓာန်” ဖြင့် တိ-စသော ဝိဘတ် န္တာ-ပစ္စည်းမှ တစ်ပါးသော ဝိဘတ်ပစ္စည်းတို့ နှောင်းရှုံး အသ-ဓာတ်ကို ဘူ-မပြုဘဲ အသ-ဓာတ်သက်သက်ဖြင့် မသုံးစွဲရခြင်း အကျိုးရှိ၏၊ ဝိ-ဖြစ်ခြင်းအနုက်ဟော အသဓာတ်၌ အသတိုံး အသံတ္ထုံး-ဟူ ပြယုဂ်များ ဖြစ်ပေါ်မလာခြင်း အကျိုးရှိ၏။

* * ဤစကား-ဖြင့် အချိုပစ္စည်းများ နှောင်းရှုံး အခါး ဓာတ် များကို မသုံးစွဲရဟု သိမေးလိုက် မှတ်ချက်ချသတည်း။

* အထိုး၊ သန္တာ-ဗြို့ တိဝိဘတ်နှင့် န္တာ-ပစ္စည်း-ဖြစ်၍ ဘူ-မပြု။

* အထိုးသာ ပြစ်ခြင်းအနုက်ဟော အသဓာတ်၏ ဟူသုတ်၌ ဆိုခြင်းကား-အသ-ခေပန်-ဟူသော ဓာတ်ကို ဘူ-မပြုရ-ဟူ သိမေးခြင်း အကျိုးရှိ၏။

၁၂၉။ အအာနာအာအာဒီသု-သုတ်ဖြင့် နှောက် အ-အစရှိသော ဝိဘတ်၊ အာ-အစရှိသာ ဝိဘတ်၊ သု-အစရှိသော ဝိဘတ်တို့ နှောင်းသော ကြောင့်ဖြစ်ခြင်း(ဘုဝိ)အနုက်၌ ဖြစ်သော အသ-ဓာတ်ကို ဘူ-ပြု။

ပြယုဂ်ကား-ဗုံး၊ အဘဝါ၊ အဘဝိသုံး၊ ဘဝိသာ တည်း။

၁၃၀။ နှစ်မာနန္ဒိယိယုံ သွားဝိလောပေါ့-သုတ်ဖြင့် နောက်နဲ့ပစ္စည်း၊ မာနပစ္စည်း၊ အန္ဒိရိဘတ်၊ အန္ဒိပိဘတ်၊ လူယံ-အပြုံ၊ လူယံအပြုံတို့ နောင်းသောကြောင့် ဖြစ်ခြင်းအနက်သွှေ့ဖြစ်သော အသဓာတ်၏အစအ-သရက္ခာချော့။

ပြယုဂ်ကား-သဇ္ဇား၊ သမာနေား၊ သန္တာ၊ သန္တာ၊ သိယုံ-တည်း။

* အထိုံးနှစ်-စသည်တို့ မနောင်းသောကြောင့် မချော့။

၁၃၁။ ပါဒီးတာဗျာသွေး ဝါ ဌာဟာ ကွဲဗိုံ-သုတ်ဖြင့် ကြိုယာ ပိုးသ
သကို ထွေန်းပြုတတ်ကုန်သော ပ-အစရှိကုန်သော (ဥပသာရ)သွှေ့တို့ဝနာင်
နောင်းသော ဌာဓာတ်ကိုအချို့၍ သောပြယုဂ်သွှေ့ အချို့။ “ဌာ”ပြုံး

ပြယုဂ်ကား - သဏ္ဌာန္ဇားသန္တို့ဌာန္ဇား၊ သဏ္ဌာဟတိုံ-သန္တို့ဌာန္ဇားတည်း။

- ပါဒီးမည်ရုံသော ဥပသာရ ပုဒ်တို့ကား ပ, ပစ္စ, အပ္စာ, သံ,
အနု, အဝ, အု, နီ, ဒု, ဝိ, အမိ, အပို, အတို, သူ, ဦး, အတို, ပတို, ပရို,
ဥပ, အာဟူး၍ ၂၀-တို့တည်း။

ပုံတ်ပျက်။ ၂၁၄။ ကစွဲည်း၌လာသော “နီ”ကိုပယ်ရှု မလာသော အြုံ-ကိုယူပြီး
လျှင် ၂၀-သော အရေအတွက်ကို ပြဆိုထားသည်။

* သဏ္ဌာန္ဇားတိုံ-နှစ် ကွဲဗိုံသွှေ့ပြစ်ရှု ဌာ-မပြုံး

၁၃၂။ အ ဒီယိုယ် သုတ်ဖြင့် ပ-အစရှိကုန်သော သွှေ့တို့ နောင်
နောင်းသော၊ ဝါ-ပါဒီတို့နောင် နောင်းသော ဒါ-ဓာတ်၏အစိတ် အာ-
သရကို အချို့၍ သောပြယုဂ်သွှေ့ “လူယ်-ပြုံး”။

• ပြယုဂ်ကား-အနားဝိယိတ္တာ၊ သမားဝိယိတ္တာ-တည်း။

• အာအို-၌ ကွဲဗိုံသွှေ့ပြစ်သောကြောင့် မပြုံး

၁၃၃။ ကနောတိသွေး ၈၁- ပုံတ်ဖြင့် ပ-အစရှိကုန်သော သွှေ့တို့
ဝနာင် နောင်းသော (ပါဒီတို့နောင် နောင်းသော-ဟု အကျဉ်းအားပြင့်
လည်း ဆိုနိုင်သည်)၊ ကရာဓာတ်၏ က-အကွဲဗုံကိုအချို့၍ သောပြယုဂ်သွှေ့ ခ-ပြုံး

ပြယုဂ်ကား-သရီးဝနာ၊ သခံရီယိုတ္တာ-တည်း။

** နောက် တိုံ-ပစ္စည်း နောင်းရှုံးလည်း ပိုကရာဏာ-ပစ္စည်းသက်
နိုင်၏ဟု သိစစ်ခြင်းငှာ သူကိုသွှေ့ “ကရသွေး”ဟု မဆိုဘဲ “ကနောတိသွေး” ဟု
ဆိုသည်။

၁၃၄။ ပုဂ္ဂသွား-သုတ်ဖြင့် ပုဂ္ဂ-ဟူသော နိပါတ်ပုစ်နောင် နှောင်း
သော ကရမာတ်၏ က-အက္ခနာကို ခ-ပြု။

ပြယ်ကား - ပုရက္ခတ္တာ တည်း။

* ပုရေကွာဇာ-၌ ဟာမိနာဒိ ဂိုဏ်း၌ ရွတ်ခြင်းကြောင့်၊ ဝါ-ပါ
ဝင်ခြင်းကြောင့် ပုဂ္ဂ၏-အဓိတ် အာ-ကု ခ-ပြု။

၁၃၅။ နိတော ကမသွား-သုတ်ဖြင့် နိသွေ့ဗြိနောင် နှောင်းသေ ကမ
မာတ်၏ က-အက္ခနာကို အချို့-သောပြယ်၌ ခ-ပြု။

ပြယ်ကား - နိက္ခမတ် တည်း။

* နိက္ခမာ-၌ ကွဲစိသွေ့ဗြိမြစ်သောကြောင့် မပြု။

၁၃၆။ ယုဝဏ္ဏာနမိယ ငုဝင် သရေ-သုတ်ဖြင့် စနာက် သရုပနှောင်း
သောကြောင့် ဗုဝဏ် အဆုံးရှိကုန်သော ဓာတ်တို့၏ အစိတ်ဖြစ်သော
ဗုဝဏ်ကို အချို့-သောပြယ်၌ ဗုယင်ပြု၊ ဥ-ဝဏ်အဆုံးရှိကုန်သော ဓာတ်
တို့၏အစိတ်ဖြစ်သော ဥဝဏ်ကိုဖော်ပြု၍ သော ပြယ်၌ ဥဝင်-ပြု။

ပြယ်ကား - ဝေစီယတီ၊ မြှုပ်နှံ တည်း။

** နိဝေဇာတီ ဗြိတီ-၌ သရုမနောင်းသောကြောင့် မပြု။

* ေယတီ၊ ဘဝတီ-၌ ကွဲစိသွေ့ဗြိမြစ်သောကြောင့် မပြု။

၁၃၇။ အညာဒီသီ ကျေ-သုတ်ဖြင့်နောက် ကျု-ပစ္စည်းနှောင်းသော
ကြောင့် ော်စာတ်မှ တစ်ပါးယော အာကာရန် ဓာတ်၏ အစိတ်ဖြစ်သော
အာ-ကု ဤ-ပြု။

ပြယ်ကား - ဒီယတီ တည်း။

* ော်စာတီ၊ တာ့ယတီ-၌ ော်ဖြစ်သောကြောင့် မပြု။

၁၃၈။ တနေသာ ဝါ-သုတ်ဖြင့် နောက် ကျု-ပစ္စည်းနှောင်းသော
ကြောင့် တနာ-ဓာတ်၏ ထ ၏ အ-ကု အချို့ အာ-ပြု။

ပြယ်ကား - တာယတော တညေတေ တည်း။

၁၃၉။ ဒီယော သရေသာ-သုတ်ဖြင့် နောက် ကျု-ပစ္စည်းနှောင်းသော
ကြောင့် သရေအဆုံးရှိသောဓာတ်၏ ရသာကို ဒီယပြု။

ပြယ်ကား - ဒီယတော သူယတေ တည်း။

- ကော်ရခံာတ်များသည် သရာန္တဓာတ်တို့ တည်း။

၁၄၀။ သာန္တရုယ်တယ္ယာ-သူတ်ဖြင့် သ-ကာရွှေဓာတ်နောင် အခြားမဲ့၌ နှောင်းသော တ-အက္ခနကို ဤ-ပြု။

ပြယုဂ်ကား - တုဇ္ဇာ၊ တုဇ္ဇဝါ၊ တုဇ္ဇံး၊ တုဇ္ဇံး တည်း။

* တုသိတ္ထာ-၌ အခြားမဲ့သာ၏ မင္္နာင်းသောကြောင့် ၀၉-အန္တရ မဖြစ်သောကြောင့် မပြု၊ (လူအက္ခနာ-ခြားနေသည်ဟူလို့)။

၁၄၁။ ကသထိပ် ၁,၀၇-သူတ်ဖြင့် သ-ကာရွှေဓာတ်နောင် အခြားမဲ့၌ နှောင်းသော တ-အက္ခနကို ဤ-ပြု၊ ကသဓာတ်၏အစ သပါနာင်လည်း လုပ်-အက္ခနာ အချို့လာ။

ပြယုဂ်ကား - ကိုံး၊ ကွဲး တည်း။

* ကသီးဘွဲ့-၌ အန္တရ မဖြစ်သောကြောင့် မပြု။

၁၄၂။ ဓာတ္ထာ-သူတ်ဖြင့် ဓာတ္ထာ-အြော်-ဓာတ္ထာတိသည် သကာ ရွှေဓာတ်နောင် ဤ-အော်သမြဲ့ဘဲ ဆိုင်ရာသူတ်ဖြင့် ပြီးကုန်၏-ဟု နိုပါတန် ပြုသည်၊ (ယော်-အော်တို့ကိုလည်း ယူ)။

* သ-ကာရွှေဓာတ်ဖြစ်၍ ဤ-အော်သမြဲ့ဘဲ မဖြစ်ခြင်းငှာ၊ နိုပ္ပါဒေါ်-ဟု ဆိုသည်။

၁၄၃။ ပုံစွဲအိုဘာ-သူတ်ဖြင့် ပုံစွဲ အစရိုးသောဓာတ်တို့ နောင် အခြားမဲ့၌ နှောင်းသော တ-အက္ခနကို ဤ-ပြု။

ပြယုဂ်ကား-ပုံဇ္ဈာ၊ ဘဇ္ဈာ၊ ယိဇ္ဈာ တည်း။

* ပုံစွဲတ္ထာ-၌ အန္တရမဖြစ်သောကြောင့် မပြု၊ (လူ-အက္ခနား ကွယ်နေသည် ဟူလို့)။

၁၄၄။ သာသ ဝသ သံသ သသာ ထော-သူတ်ဖြင့် သာသဓာတ်၊ ဝသဓာတ်၊ သံသဓာတ်၊ သသဓာတ်တို့နောင် အခြားမဲ့၌ နှောင်းသော တ-အက္ခနကို ထ-ပြု။

ပြယုဂ်ကား - သတ္ထံး၊ ဝတ္ထံး၊ ပသတ္ထံး၊ သတ္ထံး တည်း။

* အနုသံဇ္ဈာ(ဝုဇ္ဈာ)၌ တထနရာနံ တင္းလာဘာ၍ ဖြင့် ဤ-ပြု။

* သာသံတ္ထာ-၌ အန္တရမဖြစ်သောကြောင့် မပြု။

၁၄၅။ မော စဟမောဟိ-သုတ်ဖြင့် ဓ-အက္ခနာ, ဟ-အက္ခနာ, ဘ-အက္ခနာလာဆုံးရှိသောဓာတ်တို့နောင်အခြားမဲ့၌ နှောင်းသော တ-အက္ခနာကို စ-ပြု။

ပြယုဂ်ကား-ဝုဒ္ဓိ ဒုဒ္ဓိ၊ ယုဒ္ဓိ တည်း။

၁၄၆။ အဟမော-သုတ်ဖြင့် ဓဟ-ဓာတ်နောင် အခြားမဲ့၌ နှောင်းသော တ-အက္ခနာကို စ-ပြု။

ပြယုဂ်ကား - ဒေဓာ တည်း။

၁၄၇။ ဗဟသူမှု စ-သုတ်ဖြင့် ဓဟဓာတ်နောင် အခြားမဲ့၌ နှောင်းသော ဟ-အက္ခနာကို စ-ပြု၊ ဗဟဓာတ်၏ အဆုံးသရနောင် ဥမ်-အက္ခနာ လည်းလား။

ပြယုဂ်ကား - ဗုဒ္ဓာ တည်း။

ပုံတ်ချက်။ ။၌၌သုတ်ဖြင့် ဓ-လည်းပြု၊ ဥမ်-လည်းလာသည်ကို ပ-သန္တိ
ယောဂဟု ဆိုသည်။ .(နောက် သန္တိယောဂများလည်း
ဤနည်း)။

၁၄၈။ ရုဟာ ဒီဟိုဟော ဌာ စ-သုတ်ဖြင့် ရုဟအရရှိသော ဓာတ်တို့
နောင် အခြားမဲ့၌ နှောင်းသော ဟ-အက္ခနာကို ဟ-ပြု၊ အဆုံး ဟ ကိုလည်း
နဲ့ပြု။

ပြယုဂ်ကား-အာရုဇ္ဇား ဂုဇ္ဇား ရူဇ္ဇား ဗာဇ္ဇား (အိုဒ္ဇာ) -
တည်း။

* အာရုဇ္ဇာဟိတ်-၌၌ အနန္တရ ၁၆၆၇သောကြောင့် ပြု။

၁၄၉။ မုဟာ ဝါ-သုတ်ဖြင့် မုဟဓာတ်နောင် အခြားမဲ့၌ နှောင်း
သော တ-အက္ခနာကို အချို့ ဟ-ပြု၊ အဆုံး ဟ-ကိုလည်း ဌာ-ပြု။

ပြယုဂ်ကား-မူဇ္ဇား မူဇ္ဇား တည်း။

၁၅၀။ ဘိဒီဒိဒကာ နောက္တက္တဝန္တ။နံ-သုတ်ဖြင့် ဘိဒီ စာရှိသော
ဓာတ်တို့နောင် ဓနာင်းဓသာ ဗ္ဗ-ပစ္စည်း၊ ဗ္ဗဝန်း-ဗ္ဗည်းတို့၏ တ-အက္ခနာ
ကို န-ပြု။

ပြယုဂ်ကား-ဘိန္ဒာ ဘိန္ဒာဝါ၊ ဆိန္ဒာ ဆိန္ဒာဝါ၊ ဆာန္ဒာ ဆာန္ဒာဝါ၊
သီန္ဒာ သီန္ဒာဝါ၊ ဉာဏ္ဍာ ဉာဏ္ဍာဝါ၊ သီန္ဒာ သီန္ဒာဝါ၊ သန္ဒာ၊
သန္ဒာဝါ၊ ပီနာ ပီနာဝါ၊ သူနာ သူနာဝါ၊ ဒီနာ ဒီနာဝါ၊
နီနာ နီနာဝါ၊ လီနာ လီနာဝါ၊ လူနာ လူနာဝါ တည်း။

* ဘိတ္ထီ၊ ဆိတ္ထီ၊ ဘေတ္တီ၊ ဆေတ္တီ-ခြံ အဲ၊ အဲဝါ၊ ပဟုတ်ဓသာ
ကြောင့် ပြု။

၁၅၁။ ဒါတ္ထိန္ဒာ-သုတ်ဖြင့် ဒါဓာတ်နှာင် နှာင်းသော အဲ-
ပစ္ည်း၊ အဲဝါ-ပစ္ည်းတို့၏ တ-အကွဲရာကို ဉာဏ်-ပြု။

ပြယုဂ်ကား - ဒီန္ဒာ၊ ဒီန္ဒာဝါ တည်း။

၁၅၂။ ကိုရာ ဒီဟို ကော့-သုတ်ဖြင့်ကိုရ-အစရှိသော ဓာတ်တို့နှာင်
နှာင်းသော အဲ-ပစ္ည်း၊ အဲဝါ-ပစ္ည်းတို့၏ အခြားမရှိသော တ-အကွဲ
ရာကို က-ပြု။

ပြယုဂ်ကား-ကံကြော ကံကြောဝါ၊ ပုဇွော ပုဇွောဝါ၊ ခီကော ခီကောဝါ-
တည်း။

ပုံတ်ချက်။ *ယခင်သုတ်များကဲသို့ အခြားမဲ့ နှာင်းသော အဲ-ပစ္ည်း၊
အဲဝါ-ပစ္ည်းတို့၏ တ-အကွဲရာကို က-ပြုဟုလည်း ဆိုနိုင်
သည်။

၁၅၃။ တရာဒီဟို ရိုကြော-သုတ်ဖြင့်တရ-အစရှိသောဓာတ်တို့နှာင်
နှာင်းသော အဲ-ပစ္ည်း၊ အဲဝါ-ပစ္ည်းတို့၏ တ-အကွဲရာကို ရိုကြော-ပြု။

ပြယုဂ်ကား-တိုကြော တိုကြောဝါ၊ ဦးကြော ဦးကြောဝါ၊ ဦးကြော ဦးကြောဝါ-
တည်း။

၁၅၄။ ဂေါ်ဘန္ဒာဒီဟို-သုတ်ဖြင့် ဘန္ဒာ-အစရှိသော ဓာတ်တို့နှာင်
နှာင်းသော အဲ-ပစ္ည်း၊ အဲဝါ-ပစ္ည်းတို့၏ အခြားမရှိသော တ-အကွဲ
ရာကို ဂ-ပြု။

ပြယုဂ်ကား-ဘရွှေ့ ဘရွှေ့ဝါ၊ လရွှေ့ လရွှေ့ဝါ၊ နိမူရွှေ့ နိမူရွှေ့ဝါ၊
သံရိရွှေ့ သံရိရွှေ့ဝါ တည်း။

၁၅၅။ သုသာ ခေါ်-သုတ်ဖြင့် သုသာ-ဓာတ်နှာင် နှာင်းသော
အဲ-ပစ္ည်း၊ အဲဝါ-ပစ္ည်းတို့၏ တ-အကွဲရာကို ခ-ပြု။

ပြယုဂ်ကား - သုကွော၊ သုကွောဝါ တည်း။

၁၅၆။ ပစာ ကော-သုတ်ဖြင့် ပစံ-ဓာတ်နောင် နှောင်းသော ကူးပစ္စည်း၊ ကူးဝန္တိ-အွဲည်းတို့၏ တ-အကွဲဖုန်းက-ပြု။
ပြယုဂ်ကား - ပကြော၊ ပက္ခိုက် တည်း။

၁၅၇။ မူစာ ဝါ-သုတ်ဖြင့် မူစ-ဓာတ်နောင် ရှောင်းသော ကူးပစ္စည်း၊ ကူးဝန္တိ-အွဲည်းတို့၏ တ-အကွဲဖုန်းအချို့ က-ပြု။

ပြယုဂ်ကား - မူကြော၊ မူတောာ၊ မူက္ခိုက်၊ မူက္ခိုက် တည်း။

* သင္တာ-၌ ၃၁၄ အွဲဖီသုတ်ဖြင့် က-ပစ္စည်းသက်၍ ပြီး၏။

၁၅၈။ လောပေါ့ ဝမ္မာကိုယ်-သုတ်ဖြင့် ဝမ္မာ-ဓာတ်နောင်နှောင်းသော ကူးပစ္စည်း၏ တ-အကွဲဖုန်းချေး။

ပြယုဂ်ကား - ဝမ္မာ တည်း။

၁၅၉။ ကိုယ်-သုတ်ဖြင့်ဓာတ်နောင်နှောင်းသော ကို-ပစ္စည်းကိုချေး။

ပြယုဂ်ကား - အဘို့ဘူး တည်း။

၁၆၀။ ကိုယ်-သုတ်ဖြင့် နောက် ကို-ပစ္စည်း၊ ကာပိ-ပစ္စည်းတို့ စနှောင်းသောကြောင့် ကို-ပစ္စည်း၊ ကာပိ-ပစ္စည်းတို့ကို ချေး။

ပြယုဂ်ကား - ကာရောန်း ပယော ထောက် ကာရောက် ကာရောထောက် တည်း။

၁၆၁။ ကွဲစီ ဝိကရကာနံ-သုတ်ဖြင့် အချို့ သော ပြယုဂ်၌ ဝိကရက-ပစ္စည်းတို့ကို ချေး။

ပြယုဂ်ကား - ဥအပါဒီ၊ ဟန္တ် တည်း။

၁၆၂။ မာနသာ မသာ-သုတ်ဖြင့် ဓာတ်နောင် နှောင်းသော မာန-ပစ္စည်း၏ မ-အကွဲဖုန်းအချို့ အချို့ သော ပြယုဂ်၌ ချေး။

ပြယုဂ်ကား - ကရာကော တည်း။

* ကရုပာဝနာ-၌ ကွဲစီသွေး မြှုပ်သောကြောင့် ပချေး။

၁၆၃။ ဦးလေစသာ-သုတ်ဖြင့် အချို့ သော ပြယုဂ်၌ ဦးအနုပန် ရှိစသာ ဗုဒ္ဓဘာဂုဏ်၊ လ-အနုပန်ရှိစသာ အ-ပစ္စည်းတို့ကို ငဲ့ပြု။

ပြယုဂ်ကား - ဂဟေတ္တာ၊ အော်နှိုး တည်း။

* ဝပိတ္တာ-၌ ကွဲစီသွေး မြှုပ်သောကြောင့် ငဲ့ပြု။

၁၆၄။ ပျောကို တွေ့သော သမာဆေး၊ သုတေသန၏ သမာသိ၌ တွေ့ပွဲ။ အခါး၊ ပျော်၊ ပြော်၊ အက္ခဏာ၏ ဝါ-ပအနုစ်ဘဏ်၊ ပျောသိသာ ရှေ့ဂေါ် သုတေသန၏ အထူးပြုခြင်းအကျိုး ရှိ၏ (ပျော်ဘဏ် တွော်-ပစ္စည်းကို ပြုသော သည့် ယ-တည်းဟု အထူးပြုသည်)။

ပြုယူရှိသား - အဘိဘူယာ၊ အဘိဘပိတ္တာ တည်း။

* တွော်-၌ သမာသ် မဟုတ်သော်ကြောင့် မပြု၊ (အဘိစာသည်နှင့် စပ်မှ သပောသ်ဟူလို့)။

* လာတံ့ဒေါ်ကို ဆိန္ဒိယ-၌ ဘာမာသ်ပဟုတ်သော်လည်း ဗဟိုလံသွေ့ လိုက် ပြုခြင်းကြောင့် အခါး၊ သသာပြုယူရှိ၌ ပျော်ပြုသေးသည်။

၁၆၅။ တံ့ယာနာ-သုတေသန၏ သပောသိ၌ အခါး၊ သသာပြုယူရှိ၌ ကွဲ-ပစ္စည်းကို အခါး၊ တံ့ပြု၊ ယာနာ-ပြု။

ပြုယူရှိတား - အဘိဟန္တုံး အဘိဟရိတ္တာ၊ အနုစောခိုယာနာ၊ အနုစော ခိုတ္တာ တည်း။

* အန္တိသွေ့-၌ သမာသ် ပဟုတ်သော်လည်း ဗဟိုလံသွေ့ လိုက်လာ ခြင်းကြောင့် တံ့ပြု။

- ပျောကို စသော ဆိုခဲ့ပြီးသုတေသန၏ ဤ “တံ့ယာနာ” သုတ်ကို တစ်ဦးပါင်းတည်း၊ မပြုဘဲ ခဲ့ခြားရှိပြုခြင်းသည် ကြံ-အပြု၊ ယာနာ-အပြု တို့သည် ပျော်အပြုကဲ့သို့ အဖာခပ်သိမ်း၌ဖော်တော်၊ အန်ည်းငယ်သော အရာ၌ သာဟု သို့စွဲခြင်းအကျိုး ရှိ၏။

၁၆၆။ ဟနာ ရထွေး-သုတေသန၏ သမာသိ၌ ဟနာ ဓာတ်ငနာ် နှောင်းသော ကွဲ-ပစ္စည်းကို အခါး၊ ပျော်ပြု။

ပြုယူရှိကား - အာဟစ္စ၊ အာဟနိတ္တာ တည်း။

၁၆၇။ လာသာဓိကရာစ ဖရိစ္စာ - သုတေသန၏ သ-သွေ့၊ အသ-သွေ့၊ အဓိ-သွေ့ ဂြို့နာ်ငနာ် နှောင်းသော ဟရစ်တ်နာ်ငနာ်ကွဲ-ပစ္စည်းကို အစဉ်အတိုင်း အခါး၊ စ-ပြု၊ ရိုစ်-ပြု။

ပြုယူရှိကား - သက္ကစ သက္ကရိတ္တာ၊ အသက္ကစ အသက္ကရိတ္တာ၊ အဓိကရိုစ အဓိကရိတ္တာ တည်း။

၁၆၈။ ကြော်တော်ရွော - သုတေသန၏ ကြံ-ဓာတ်ငနာ် နှောင်းသော ကွဲ-ပစ္စည်းကို အခါး၊ ပျော်ပြု။

ပြုယူရှိကား - အဓိကရိုစ၊ အဓိကရိတ္တာ၊ သပောစ၊ သမေတ္တာ တည်း။

၁၆၉။ ဒီသာဝါနဝါ သစ်-သုတေသနပြင် ဒိသဓာတ်နှင်း နှောင်း သော ကွဲ့-ပစ္စည်းကို အချို့ ဝါနံ-ပြု၊ ဝါပြု၊ ဒိသဓာတ်၏ သ-ကိုယည်း သ-ပြု။

* သ-ကို သ-ထပ်ရှုပြုခြင်းသည် ပရ-ရပ်ကို တားမြစ်ခြင်း အကျိုး ရှိ၏။

ပြယုဂ်ကား - ဒီသွာန ဒီသွာ၊ ပသိတ္ထာ တည်း။

* နာဒ္ဒာ ပရတော ခေါ်သံ-၌ တိဘာလီသ-ဟူသာဝဏ္ဏလောပ ညပက်-ပြင်း တွဲ့-ပစ္စည်း၏ ဝ-ကိုချေသကဲ့သို့ လဒ္ဒါစန်း စသော ပြယုဂ်တို့ ၌ သည်း တွဲ့-ပစ္စည်း၏ ဝ-ကိုချေချုံ၍ စီချင်ထားသည်။

၁၇၁။ ဦး ဗျူးနသာ သုတေသနပြင် ဓာတ်နှင်း သော ဗျည်း အစွဲရှိသော ပစ္စည်း၏အစဉ်း အချို့ ဦး-အကွဲဖူလား။

ပြယုဂ်ကား - ဘုံးတုံး ဘောတ္ထုံး တည်း။

* ပါစကော-၌ ဗျည်း အစွဲရှိသောပစ္စည်း၊ မဟုတ်သာကြောင်း မလား။

- ပစ္စည်း၏အစဉ်း ဗျည်းရှိခြင်းကို ဗျူးနသာဒိပစ္စယ ဆိုသည်။

၁၇၁။ ရှာ နသာ ကော့-သုတေသနပြင် ရကာရွှေ့ ဓာတ်ဓနှင်း နှောင်း သောပစ္စည်း၏ န-အကွဲဖူကို အ-ကြီးပြုး

ပြယုဂ်ကား - အရက်း၊ သရက်း တည်း။

၁၇၂။ နအဲမာနတျာဒီနံ-သုတေသနပြင် ရကာရွှေ့ဓာတ်ဓနှင်း နှောင်း သော နှဲ့-ပစ္စည်း၊ မာနံ-ပစ္စည်း၊ တို့-အစရှိသော ဝိဘတ်တို့၏ န-ကို အ-ပြုရှုံး။

ပြယုဂ်ကား - ကဇ္ဇာနှေ့သာ၊ ကုရှာမာနာ၊ ကဇ္ဇာနှေ့ တည်း။

= ရှင်းစေရန် န-ထယ်ကို အ-ကြီးး မပြုရဟု ဆိုနိုင်သည်။

၁၇၃။ ဂမသမိသာသီသာနံ စွဲ့-သုတေသနပြင်နှင်းပစ္စည်း၊ မာန ပစ္စည်း၊ တို့-အစရှိသော ဝိဘတ်တို့နှောင်းသောကြောင်း၏ ဂမ-ဓာတ်၊ ယမ-ဓာတ်၊ ဗုသံ-ဓာတ်၊ အာသံ-ဓာတ်၊ ဒီသံ-ဓာတ်တို့၏ အဆုံးပြုခြင်းသော ဗျည်း (ဝါ-ဓာတ္ထန)ကို အချို့ စွဲ့-ပြု။

ပြယိုဂ်ကား-ဂဲစ္တန္တီ၊ ၁၈၁၂ခုနှစ်၊ ရွှေတိုင်း၊ ယန့်မြောက်၊ ယန့်မြောက်
ယန့်ဘိုး၊ ကျစ်ခဲ့သူနှစ်ဦး၊ ကျစ်မှုနှစ်ဦး၊ ကျစ်တို့၊ အဖွဲ့အစည်း၊ အဖွဲ့အစည်း
၃၄၊ အဖွဲ့အစည်း ၁၇၉၃ခုနှစ်၊ ဒိုက်မြောက်၊ ဒိုက်တို့ တည်း။

- * ဂမိသတိ-၌ ဝါဘ္ဒ္ဒီမြစ်သာဇွဲ့ကြော် ဖွင့်ပြု၊
- မြှို့သုတေသန ဝါဘ္ဒ္ဒီသည် ဝေထိရခိုးသာ အနုက်ရှိသာ
ကြောင်းနှင့် တျော်ခိုးမှ တစ်ပါးသာ ပစ္စည်းတို့ နှောင်းသာ
•ကြောင့်လည်း အခါး ပုဂ္ဂိုလ် ဖွင့်ပြု။

ပြယိုဂ်ဘား-ဇူနိတဗုံး ဇူနိဘာ ဇူနိတုံး၊ အင်္ဂါး တဗုံး အင်္ဂါးတုံး တည်း။

- සුර්-හුඩා : යොංටිහාග්‍රීද වැනිව්‍යස්සීජ්පෙර්‍යාමාත්‍යත්වුම් තාක්ෂණීය මාත්‍රිකා පිළිබඳ නිවැරදිව පෙන්වයි

ပြယ်ဘား - ပဇ္ဇန်တိ တည်း။

၁၂၄။ ရေမရှန်မီယင် - သုတေသနပြင်း ၁၃၁၁၍ ၁၉၁၅ ခု-၁၁၁၇၊ တျာဒိတ္ထူ
ဓနာင်းသောကြောင့် ရေစာတ်၊ မရစာတ်တို့၏ အဆုံးသရက် အချို့
ကြုယင်-ပြု။

ပြယ်ကာ၊ ပီယံနှင့် ပို့ချေနှင့် ပီယမာနော၊ ပို့ရမာနော၊ ပီယတိ
ပို့တိ၊ ပီယံနှင့် ပရေနှင့် ပီယမာနော၊ ပို့ရမာနော၊ ပီယတိ
ပရေတိ တည်။

- ଅଛଁଃ ଯରୁ-ହୁକ୍କୁ ଲେଖି ଏ-ବତ୍ତିଳି ଜାମିତିବାଦ କାହିଁଃ॥

၁၃။ ရွှေပါန် တိုင် ပိုဝါ-သူတိဖြင့် နောက် န္တ-မာန·တျော်ဘိုး
နှောင်းခသားကြား ရွှေမာဓာတ်ကို တိုင်-ပြု၊ ပါဝေတ်ကို ပိုဝါ-ပြု။

ပြယ်ကား - တိုင့်ဆွဲ၊ တိုင့်မာနော၊ တိုင့်တိုး၊ ပိုဝင်္ဂာ-
ငါး၊ ပိုဝင်္ဂာ ပိုဝင်္ဂာ တည်း၊

- * ၅၁။ ပါတီ ၏ လိုက်လာသော ဝါယန္ဒိတားမြစ်သာကြောင်း
မျှ။

ပြယိုဂ်ကာ-ယမ္မင္းနှင့် ဂုဏ်ဆောင်ရွက်သူ၊ ဝါဒနှင့် ဝါဒနှင့် အလျင်သူ၊
အခေါ်နှင့် တည်း။

၁၃၃။ ကရသဲ ဆောသဲ ကုမ္ပဏီရှုကယိုန်-သူတ်ဖြင့် နောက်နှင့်၊
မာန၊ တျော်တို့ နှောင်းဆောကြောင့် ဉာဏ်နှင့်တက္က ကရမာတ်ကို
အခါး၊ ကုမ္ပဏီ၊ ကုရွှေ-ပြု၊ ကယိုရဲ ပြု။

ပြယုဂ်ကား - ကုမ္ပဏီရှုကယိုန်း၊ ကရမာတ်း၊ ကုမ္ပဏီရှုကား

ကုရွှေမာန်း၊ ကယိုရဲမာန်း၊ ကရမာတ်း၊ ကုမ္ပဏီ ကယ်တိ ကယ်တ်
ကရမာဘီ၊ ကုမ္ပဏီ ကုရွှေတေ ကယိုရဲတေ ကည်း။

= လိုက်လာသော ဝါသ္က္ခာ ဝေထိတိဘာသာ အနက်ရှိသော
ကြောင့် မာနဖွေ့ည်းနှင့် တျော်ပရာဆူ နှောင်းရှုနှင့် များသောအားဖြင့်
ကုရွှေ-ပြု၊ တျော်ပုံမှုဘူး နှောင်းရှုနှင့် အခါး၊ အရာ့သာ ကုရွှေ-ပြု။

ပြယုဂ်ကား - အစွဲကုရွှေတဲ့ နောက်တဲ့ တစ်တည်း။

* သုဟ်၌ သောသာဟု ဉာဏ်နှင့်တက္က ဆိုအပ်သော ကြောင့်
အီကုမ္ပဏီ-သော အစိစာရင်တို့သည် ကတ္တားအနက်ရှိသာ ပြစ်ကြကုန်း။

၁၃၄။ ဂဟသဲ သေပြေ့-သူတ်ဖြင့် နောက် နှီးမာနာ၊ တျော်တို့
နှောင်းစသာကြောင့် ဂဟမာတ်ကို အခါး၊ သေပြေ့-ပြု။

ပြယုဂ်ကား-သေပြေ့ရှုကယိုန်း၊ သေပြေ့မာန်း၊ သေပြေ့တိ တည်း။

* ဂကျတိ-၌ လိုက်လာသော ပါသ္က္ခာ တားမြှင်သောကြောင့် မပြု။

၁၃၅။ ကော နိဂုံဟီတသာ-သူတ်ဖြင့် ဂဟ-ဓာတ်၏ နိဂုံဟီတ်ကို က-
ကြီးပြု။

ပြယုဂ်ကား-ဂကျတို့၊ ဂကျတို့၊ ဂကျေရှုကယိုန်း တည်း။

= ယင်း နိဂုံဟီတ်ကား မံဝါရွှေဓာတ်နံ-သူတ်ဖြင့် ပြစ်သော နိဂုံဟီတ
တည်း။

ခါမိကလ္ား ပညာမော်

ပ-ဒ-အ-

၁၃၆၅-ခုနှစ်၊ ပြာသိုလ်လဆုတ် ၆-ရက်၊ အင်္ဂါန္ဇာ နံနက် ၁၀-နာရီ။

၆။ တျော်မြန်မာနှင့်

၁။ ဝတ္ထမာနေး တိဘဒ္ဒီ သိထ မို့ အက အစွဲ လေတွေ မော်-
သူ့ပြုပုံ ဝတ္ထမာနတ္ထီ (ဝါ-ဖြစ်ဆဲ ဖွံ့ဖြိုးဖြစ်သော အားထုတ်ဆဲ ဖြစ်၍
အပြီးအဆုံးသွေး မရောက်သေးသော အနုက္ခည်)၊ မြတ်သော ဓာတ်နှင့် တိ-
အကိုသော ဝိဘတ်(ပစ္စည်း)တို့သော် (ဝိဘတ်ကိုလုံး ပစ္စည်းဟုလုံး ခေါ်
ဆိုနိုင်သည်)။

ပုံတော်းကွင်းပါ စကားရပ်သည် ဝတ္ထမာန်၏ အဓိပ္ပာယ်
ကိုပြခြင်း တည်း။

ပြယုဂ်ဘား-ဂုဏ်တိ ဂုဏ်တိဂုဏ်သိ ဇွဲထာဂုဏ်းမှိ ဂုဏ်ဗုံ၊ ဂုဏ်တော်
ဂုဏ်နှင့်၊ ဂုဏ်ဓရသ ဂုဏ်ဝေး၊ ဂုဏ် ဂုဏ်မှု တည်း။

** ပုံတော်းကွင်းပါ ပုံပုံတိ၊ ပုံမှန် မလှမိ-၌ တော်ပသည် အခိုက်၊
သေသည် အခိုက်အတန်း၌ ဝတ္ထမာန်(ဖြစ်ဆဲ)ပင် ဖြစ်သောကြောင့်၊ ယင်း
အခိုက်အသန့်ကိုရည်၍ ဝတ္ထမာန် ဝိဘတ်ဖြင့်ဆိုခြင်း၊ ငှာ အလိုဂို၍ ဝတ္ထမာန်
ဖြင့်ဆိုသည်၊ ယင်းတို့၏ တွဲဖော်ဖြစ်သော ဓမ္မဘာနိယဉ် သားပို့ယေသန၊ မန္တာရာမန္တာ
ဒေသ၊ ကုမ္ပဏီ၊ ဆိန် ဝိကျေတို့၌ ဝတ္ထမာန်ဖြစ်သော သားပို့ယေသန၊ တင်ခြင်း၊
ဘစ္စယ်ကိုပြတ်ခြင်း၊ ကြိယာတို့ကိုယူသပြုပုံ၊ ထိုတို့၏အနီးဖြစ်သော စတာက်
ပခြင်း၊ သေခြင်း၊ ကြိယာကို ယူခြင်းကြောင့် ဝတ္ထမာန်(ဖွံ့ဖြိုး)၏ အဖြစ်
ကိုသိနိုင်သည်။

** - တစ်နည်းဆိုမူ ပုံရေးပုံစံသွေ့တို့ဖြင့် ဤဝိကျေတို့၌ အနား
ဂတ်၏အဖြစ်ကို သိရလျက် တော်ပခြင်း၊ သေခြင်း၊ ကြိယာတို့ဖြင့်ရာကာလှုံ
ထိုကြိယာတို့ ဖြစ်ဆဲကိုပင်စွဲ၍ ဝတ္ထမာန်ဝိဘတ်များ သက်ထားသည်။

/ ** - နောက်တစ်နည်းဆိုရမူ ယင်းဝိကျေတို့၌ ဖို့ပုံတိ ပေါ်မီ ကျွဲ့သော
ကြိယာတို့သည် အနားဂတ်ကာသွေ့ စီရင်အပ်သား ၁၅-လက်ထားအပ်သော
ဝတ္ထမာန် ဝိဘတ် (ကာလဝိပလ္ာသ၊ တို့တည်း။

မှန်၏၊ မဟုလုံသွေး၊ လိုက်လာခြင်းကြောင့် တျော်မြန်မာနှင့် တျော်မြန်မာနှင့်
ကာလတစ်ပါး၌ များသောအားဖြင့် ဖြစ်ကြောင့်သည်သား။

ဂုဏ်တို့ကို အမြှော်အားဖြင့် ဖော်ပြရမူ—

** သနောသု ပရီဂူဟာမီ၊ မာစကို့ လူတောာ အား-၌ (အတိတ်၌
ဝတ္ထမာန်)။

* ဟာယေသ နာအီ အဘိသမ္မရာယံ၊ သဟဗျာတံ ဂုဏ်ထိ ဝါယ-
ဝယ ၌ (အနာဂတ်၌ ဝတ္ထမာန်)။

* အခန်းကော်တိ သံသာရုံ သန္တာဝိယံ-၌ (အတိတ်၌ ဘဝိယ္နိ)။

* အတိပောလံ နမာယံယံ-၌ (အတိတ်၌ ဘဝိယ္နိ) တို့တည်း။

ဤသုတေသန၏ စကားတွေးရှုတ်၍ အချင်ဆုံးရှု-

* တံသိပေသ ဘရှုဟနာန် ၈ဟကာ-သုတ်ဖြင့် ပုံရေ၊ ပုံစံ တို့၏
အယူဉ် အနီးဖြစ်သော အနာဂတ်၌လက်သော “ဘမိပ ဝတ္ထမာန်”ဟု ပြု။

* ပုံရေ ပုံစံသွေ့ဟို၏ ဖြင့် “တံကာလာပေက္ဗာဝါမာန်”ဟု ပြု။

* ကာလဗျာတ္ထယောဝါ ငေသာ-ဖြင့် ပါ့ဌီတော်၌ “ကာလဝိ-
ပဲ့ဌီသ”ဟု ပြု။

J။ ဘဝိယံတိ သံတိ သုန္တိ သာသီ သာယ သာမံ သာမ သာတ
သန္တိ သာမာ သာရွှေ သံ သာမှု-သုတ်ဖြင့် “ဘဝိယံတ္ထာ”၌ (ဝါ-
ဖြစ်လတ္ထံ၊ သော အားမထုတ်အပ်သေးသော အနက်၌) ဖြစ်သော ဓာတ်
ဝနာင် သံတိ ဘရှုံးပါ့ဌီသတ် (ပစ္စည်းတို့သက်)။

ပြုယုံကား ဂမိယံတိ၊ ဂမိယုန္တိ၊ ဂမိယာသီ၊ ဂမိယာမံ၊
ဂမိယာမ၊ ဂမိယာတော်၊ ဂမိယာန္တိ၊ ဂမိယာသော၊ ဂမိယာရွှေ၊
ဂမိယံ၊ ဂမိယာမှု တည်း။

၃။ နာမေ ဂရဟာဝိမှုယေသု-သုတ်ဖြင့် နိပါတ်(အသချို့)ဖြစ်သော
နာပသွှေ့ရှိယျက် ဝါ-နာမသွှေ့နှင့်ယူဉ်ယျက် ကဲ့ရဲ့ခြင်းအနက်၊ အုံသုခြင်း
အနက်ကို သိအပ်စေသုံး သုတ္ထာဒီ (ဘဝိယံတိ) ဝိဘတ်တို့သက်။

ပုံတ္ထာ။ ။ဆိုခဲ့ပြီးသုတ်ဖြင့် သုတ္ထာဒီဘတ်တို့ သက်နောက်နာ ဓာတ်
ကိုကို ပြုသည်၊ ဤသုတ်ဖြင့် သက်နောက်ရာဌာနကို ပြုသည်။

ကဲ့ရဲ့ခြင်း၌ ပြုယုံကား - ဣာမဟိနာမ ကလျာကာဓမ္မာ ပဋိဓာနိ-
သုန္တိ၊ နဟိနာမ ဘိက္ခာဝေ တာယ မောယပုံရုံသာ ပါ့ကေသု အန္တွယာ
ဘဝိယံတိ၊ ကထံဟို နာမ သော ဘိက္ခာဝေ မောယပုံရုံသာ သွားမတ္ထိကာမယံ
ကုနိုကံ ကရိယံတိ၊ တွေ့နာမ တွဲ မောယပုံရုံသ ပယာ ဝိနာဂါယ ဓမ္မာ
အော်တော် သနာဂါယ စော်သံသီ၊ အတ္ထိနာမ တာတသုဒ္ဓိ အာဘိ
အော်သံကံကုမ္မာသံ ပရိဘုံးသံသိတည်း။ “ယင်းတို့ကား ဘူတ္ထာ-၌ သုတ္ထာဒီ
ဝိဘတ်တို့တည်း။

မှတ်ချက်။ “အဲ အထိနာမ တာတ သုဒ္ဓန စသော” မယုံကြည့်နိုင်အေ၏
ပြုခြင်း ဘငါာဂုဏ်၊ ယဉ်းမခံနိုင်လောက်အေ၏ ပြင်၊
ခြင်း အမရိသန အစုတိန္ဒြလည်း နိန္ဒာပြစ်၏ ဟု ပြုခြင်း၏ “အထိ ထော
ဝိယာပီ နိန္ဒာဝဂေါ်-ဟု ဆုံးသည်။

၁။ အုပ္ပန်းအနှက်၌ ပြယုဂ်ကား၊ အွန့်ရုံး ဝတ ငော အဲဗ္ဗာတံ
ဝတ ငော သန္တန္တ ဝတ ငော ပွဲလိုတဲ့၊ ဝိဟာရော ဝိဟရုံး၊ ယတူ ဟိ
နာမ သည် သမာနော ဇာဂေါ် ပြုဖွောန် သက္ကာန် နိသာယ နိသာယ
အဘိုက်နာန် နေဝါဒက္ခတ် နပန သွံး သော သော အွန့်ရုံး မာန္တာ နာမ
ပွဲတ မာရောဟိသာတိ၊ ဗိုလ်နာမ သွံး သောသာတိ တည်း။

ပြယ်ကား-အဂ်ပီ အဝမှု၊ အဂမော ဖုရနိစ္စ၊ အဂမံ့၊ အဂမံ့မှာ
အဂမာ အဂမှ၊ အဂမိခာ အဂမိုံ၊ အဂမ အဂမိမွတည်း။

* * * သုတေသနပြည်တွင် မြန်မာနိုင်ငံ၏ အကျဉ်းချုပ်မှုပေါ်မှု ဖြစ်ပြီး သာမဏေကို ဆိုလိုရာ
 (ဘူတာသာမဏေဝန်စိုက်) ဘူတာနှင့်တန်းလည်း၊ ဤ စေသာ ပိုဘတ်တို့
 ဖြစ်ကြောင်းသေး၏။

၅။ အနုဇ္ဈာတန် အာရိ ထြေး အမှာ ထွက် သော့ ဤမှုသ-
သုတ်ပြု အဝိဇ္ဇာနုဇ္ဈာတန် ဘုတ္ထာ သို့ (၀၁-ထင်ရှားမရှိသော၊ အဋ္ဌတန်
ရှိသော ပြစ်ပြီးအတိသုပြစ်သော ပြီးပြီးသောအနက်၍)ပြင်သော ဓာတ်
နောင် အာ-အစရှိသော ပိဿ်(ပစ္စည်း)လုံသက်း

ပြယိုဂ်ဘား-အဂောင် အဂေါ့၊ အဂေမော ထာဂ္ဂတ္ထာ၊ အဂေမ အဂေမော၊
အဂေမ္ထာ အဂေမထ္ထား၊ သာဂောကော အဂေမံုံး၊ အဂေမံုံး အဂေမံုံး၊ အဂေမံုံး၊
တည်း။

* အန္တဟိနယျာဝါ အဂမာသိဒ် အညပုဒ်များဖြင့်ဆာ အန္တ^၁
တန္ထူတ မဟုတ်၊ နှင့် အန္တတနာ အန္တဗော-ကျူးဆာ နှင့်-သမာသိကို
ပို့ဆာ အန္တကုန် ဓနန္ထတန် ရွှေဆာ ဗျာမိသု-၌ အားပို့စေဆာ ပို့ဘဝ်
များမသာ၏။

အဲဒေသန, အနွေတန ကဲပြားရှိ အမြတ်မျပ်ဆိုပဲ။

* နည်းလမ်းတကျ အိပ်ရှာထဲချိန်မှုစဉ် နည်းလမ်းပျေက် အိပ်ရှာထက်ချိန်တိုင်တောင် (စက်နာရီအားဖြင့် နံနက် ၄-နာရီ မိနစ် ၃၀-မှ ညွှန် ၂-နာရီ မိနစ် ၃၁၀-အထိ ၁၅-နာရီ) ကာလသည် “အဇ္ဇာန်” ကြင်းသော(ညွှန် ၂-နာရီ မိနစ် ၃၀-မှ နံနက် ၄-နာရီ မိနစ် ၃၀-အထိ ၉-နာရီ) ကာလသည် အနုဇ္ဇာန်၊ ဤကား အေးညယျာစွဲညွှန်း အာညယျာစွဲ သံဝေသနာ၊ ဆေးလွှာနော်၊ ကာခလာ၏အရှုတည်း၊ (သမားရီးကျ အိပ်ရှာဝင်၊ အိပ်ရှာထဲ အချိန်ကိုဆိုလိုသည်)။

* တစ်နည်း ငရှုဘက်နောက်ဘက်မှ ရဲ-နာရီ၊ တစ်ယာမီ ပါသာ
တစ်ရက်သည်၊ ဝါ-၁၈-နာရီသည် အဲ့ထန ကာလဟည်း၊ ဂုဏ်သည်နှင်း
ရဲ-နာရီမှ ညျှေး ၉-နာရီ အချိန်တိုင်အောင်တည်း၊ “အဟရုဘတစ္ဆိတ်ဝါ”
အရာသည်။

မြန်မာနာရီဖို့ တွက်ယူနည်း စသည်များစွဲရှိလေ၏ နိသာယ ၌
ယူဝေ။

၆။ ပင်မျွေး အ ၃၄ ထဲ အ မှတ် ရေ ကြောင့် လူမှု-
သုတ္တုပြု၏ အပွဲကူးဘာနှင့်တန်ထဲ-၌ (ဝါ-ပျက်ကူယ် ပြစ်သာ အင့်တန်
အပြစ်မရှိစသာ၊ ပြစ်ပြီးအတိတ်ပြစ်သာ၊ ပြီးပြီးသာအနက်၌) ပြစ်သာ
ဓာတ်နောင် အ-စာသာရိဘတ်(ဟွဲည်း)တို့သက်။

ပြယ်ကား-ကိုမ ရော့၊ ရော့ ဂေမိထား၊ ရော့ ဂေမိမှာ၊ ဂေမိထား
ဂေမိခရာ၊ ဂေမိခထား၊ ဂေမိတွော၊ ဂေမ့် ဂေမိမူး တည်း။

= କ୍ରୀଯତ୍ତିନ୍ଦ୍ରିୟରେ ଏବଂ ମୃଗ୍ନଗୁଣ୍ୟତାତିର୍ଥ୍ୟ ଆମ୍ଭୁଯାରା ଉଚ୍ଛବିଧିରେ
ବାର୍ଣ୍ଣିକିଣପରିବାସ—

* တွေ့ဝေသာစိတ်၊ပျဲလှင့်သာစိတ်အာရုံတစ်ပါးခြုံးလပ်းသာ
စိတ်ဖြင့် မိမိသည်လည်း ပြုအပ်သာကြိုးသည် ပြတ်စေအပ်သာ ကာ
လုံး ၀၁-ကြိုယာဖြစ်ချိန်၌ မသိအပ်သည်၊ မသိနိုင်သည်ဖြစ်၍ အကျိုးဖြင့်
ဆုံး သိအပ်သည်ဖြစ်၍ သာဘာအားဖြင့် မျက်ကွုယ်သာ ပြစ်သာကြောင့်
“အထူမပုံရှိသံသက်သင့်”သတည်။

- ဤ ဆိုလိုရင်းကား ကိုယ်တိုင်မသိမသာ ပြုလိုက်မိသောအာမျက်မျက်က္ခာယ်ဟု ဆိုသင့်ပါသလော့၊ ၤ ပနေ့က္ခာ အမှ ယောဂ သက်နိုင်ပါသလော့-ဟု မေးလိုသူအား ဖြေကြားခြင်းတည်း။

၃။ ယျောဒိုဝိုင်းပတ္တိယံ သာ သံသူ သော သာထ သံ သာမှာ
သာထ သံးသူ သာသေ သာဇ္ဈာ သံးသာမှာ။- သူတ်ဖြင့် အနန္တရသူတ်ဖြင့်
စိခိုင်အပ်သော ဟောတဲ့-ဒလ စေသာ ယျောဒိုဝိုင်းယံ။ ကြိုယာမြို့စီးမြင်း
(ကြိုယာတိပတ္တိ) ကို သံးအပ်သော များသေားအားဖြင့် သာ စေသာရိဘတ်
(ပစ္စည်း) တို့သက်။

၅ အကြောင်းချိတဲ့မှုစသည်ရှိလျှင် “ပစ္စပန်ကာလျှော့”ကိုယာမဖြစ်
သင့်ခြင်းကြောင့်၊ ယင်းသွားခိုင်းကို ပယောဂ၊ သာမထွေးယအားဖြင့်
အတိတ် အနုက်၊ အနာဂတ် အနုက်တို့သာ သက်ရမည်။

ပြယ့်ကား-သစ်ပွဲမဝေးယ ပွဲလုံအလုံးယာ အရဟာ အဘဝိယာ၊
ဒက္ခိကေန စေ အဂမိယာ နသက္ခား ပရီယာဘဝိယာ၊ ဒက္ခိကေန
ပစ် အဂမိယံသူ၊ အဂမိယေး အဂမိယထ၊ အဂမိယံ အဂမိ
ယာမှုံ၊ အဂမိယထ အဂမိယီးသူ၊ အဂမိယမာ အဂမိယ
တွေ၊ အဂမိယီး၊ အဂမိယာမှုံသေး နသက္ခား ပရီယာ ဘဝိယာ-
တော်း

* ଅନ୍ତିମକାରୀ ରେ ଗମିଷୁଟି ନୀତି କାହିଁ ପରିଯାବତୀର୍ଥିଷୁଟି-କୁ ନିଷ୍ଠା
ପରିବାରଙ୍କାରୀ ଯୁଦ୍ଧ-ତଥା ଭୂତାନ୍.

၈။ ဟေတ္တုဖလေ ထွေထွေ ပျော် ထွေ့သိ ထွေ့သာ ထွေ့သာမံ
ထွေ့သမ ထောင် ခြံ ထောင် ထွေ့သမ-ထွေ့သုတ်ဖြင့် ဟေတ္တု
လည်းဖြစ်, ဖလလည်းဖြစ်သော (ဝါ-အကြောင်းလည်းဖြစ် အကျိုးလည်း
ဖြစ်သော) ကြိယာ၌ဖြစ်သော ဓာတ်နောင် အချို့.ထွေ့သိဘတ်(ပစ္စည်း)
တို့သက်။

* ଓ୍ବି-ଫ୍ରି ଗାନ୍ଧିଯାଙ୍କ ପଦାର୍ଥକୁ ଛାଇବାରେ ଏହାରେ ମହାତ୍ମାଙ୍କ ପାଇଁ ପରିଚାଳନା କରିବାକୁ ପାଇଁ ଆଶିଷ ଦିଆଯାଇଛି ।

ပြယိုဂ်ကား-သငေး သခံရဲ အနိစ္တာဘဝေယျုံ၊ နနိရူမွှေ့ယျုံ၊ အကိုကေ
နဲ့ စေ ဂုဏ္ဍယျုံ နသကင်္ခုံ ပရီယာာ ဘဝေယျုံ၊ အကိုကေန စေ
ဂုဏ္ဍယျုံ၊ ဂုဏ္ဍယျုံဘသီ၊ ဂုဏ္ဍယျုံဘထာ၊ ဂုဏ္ဍယျုံဘမီ၊ ဂုဏ္ဍ
ယာမာ၊ ဂုဏ္ဍယာ ဂုဏ္ဍရုံး၊ ဂုဏ္ဍထောာ ဂုဏ္ဍယျုံတွော၊ ဂုဏ္ဍယျုံ
ဂုဏ္ဍယျုံဘမူး၊ နသကင်္ခုံ ပရီယာာ ဘဝေယျုံ။

* ဉာဏ်ပြုရှိထိန္ဒေ ဖြစ်ခြင်းကိုယာ၊ ထူးခြင်း ကိုယာတို့သည်
အကြောင်းကိုယာတို့တည်။

* මැංසුරුවේ: ශ්‍රීයා, ගලුව්‍යාලයිජ්‍රේ: ශ්‍රීයාත්මකව්‍ය පාග්‍රී:
ශ්‍රීයාත්මකව්‍ය: ||

* ဟန္တိ ပလာယတိ ဝသုတိတိ စာဘတိ၊ ဟန္တိယတိတိ ပလာယတိ-၍၌ “ဟေတ္တ၊ ဟေတ္တမ္မ” ကို ဝါ-အာကြာင်းအကျိုးကို လူတိသ္ထာဂပင်လျှင် ထွန်းပြောပ်သောကြောင့် ယဉ်းခိုင်းမဆက်။

၁။ အကြံငြာန ရေဂမီယတီ နှားလုံး ပရီယားဘဝီယတီ-၌ ဝါယွှိ
မြင်သောကြောင့် ပျော်စီ မသက။

၉။ ပညာထဲနာရိခိုသူ - သုတေသန်းမေးခြင်း၊ ပညာ၊ စတင်းရုပ်း၊
စတင်းတွင်းပညာ၊ စိန်ခြင်း စိစိ အနုက်တိုကိုသိအပ်သော် ဓာတ်နှင့်
ယူ့ဘိဝို့သုတိသက်။

* පෙ.ගු.තුවල් පො:මිං:; දැඩ්:මිං:; ඊඩ්මිං:; ගාධ්යග්‍රැ
ජ්‍යා:ප්‍රත්මිං:තැල්:(සෙනු)॥

• ပစ္စနာ-ဟူသည် တောင်းပန်ခြင်း၊ အလိုဂိုဏ်သည်ကိုတောင့်တိုင်းတည်း (ကျထဲ)။

* ယင်း ပျော်ရှစ်ကာသည် ဖြစ်နိုင်သယအားဖြင့် ဒီဇူလိုင်တွေ၊
သမ္မတရှိကတ္တ၊ နိမ္တက၊ အာမ္တက၊ သမ္မတသနာဒိုအားဖြင့် ပြားစသု၍
လည်း သာဒရ အနာဒရနှစ်ပါးတို့ လွန်၍မဖြစ်ခြင်းကြောင့် သာဒရ အနာ
ဒရအားဖြင့် နှစ်ပါးသာပြား၏။

* മേഖിന്റെ പരമ്പരാപ്രയോഗങ്ങൾ-നീംഡായവും, ദിക്ഷയും പര്യാപ്തക്കേയുള്ളില്ല എന്ന് ഒരുപാടിയത്തിൽ സ്വീകരിച്ചു തന്നെ॥

* တောင်းပန့်ခြင်း ပထုနား၌ ပြယုဂ်ကား-လစာသယျာဟံ ဘဏ္ဍာ
ဘဂဝတောာ သန္တိကဲ ပွဲလုပ်သယျာ ဥပဒေမှုဒ်၊ ပဒေယျာ တံ ဝယ်သတ်
အဖော် တည်း။

* ඊගිංමීන්, උම්-කු ප්‍රියාගින්තා: තම් එහි පැණයා තම් දැන්
ගැඹුයා ලුග තම් සැමැදුයා ලුග තම් අශ්ච්චෝයා මාගම තම් නො
අශ්ච්චායා තෙව් ||

* ခွင့်ပြုခြင်း အနုညာ၊ အချိန်အခါကျင့်မှုက်ခြင်း ပတ္တကာလတ္ထားလည်းကြံယာ နိုင်ယာဂကုံး ၁၇-ကြံယာတို့၏ယျဉ်စေခြင်းကို သိရခြင်း၊ ကြောင့် ယျော်ခီ ဝိဘတ်တို့သက်။

* အနုညာ-၌ ပြုယူရှုကား-ဝေး ကဗျာယျာသီ တည်း။

* ပတ္တကာလ-၌ ပြုယူရှုကား-ကုန်ကဗျာယျာသီ၊ ပတ္တာ တော်ကာလော ကန့် ကဗျာကျော်၊ ယခိုသံသယာ ပတ္တာလျှော့ သံသော ဥပေါ်သထု ကဗျာယျာ၊ တော်သာဂဝါကာလော၊ တော်သုဂ္ဂတ် ကာလော၊ ယံ ဘဂဝါသာဝကာနံ သိက္ခာပံ့ ပည့်ပေယျ တည်း။

* စေခိုင်းခြင်း ပေသန-အနုက်၌လည်း ယျော်ခီတို့ သက်နိုင်သည်။

ပြုယူရှုကား-ဂါမံ တွဲ ဘဏေ ဂါဆ္းယျာသီ တည်း။

၁၀။ တု အန္တာ ဟို ထ မိမ တံ အန္တာ သူ တွော ၆ အာမသေ-
သုတ်ပြုင့် ပွဲ၊ ပတ္တနာ၊ ဝိမိအနုက်တို့ကို သိအပ်သော် ဓာတ်နောက် တု-
အာရို့သာ ဝိဘတ်(ပစ္စည်း)တို့သက်။

ပြုယူရှုကား - ဂါဆ္းတု ဂါဆ္းနှီး၊ ဂါဆ္းသီ ဂါဆ္းထူး ဂါဆ္းမံ ဂါဆ္းမာ၊
ဂါဆ္းတံ ဂါဆ္းနှီး၊ ဂါဆ္းသူ ငွေ့တွော၊ ဂါဆ္း ဂါဆ္းမာသေ တည်း။

= ပွဲ့သီ သာမည္တားပြုင့် တု-စသည်တို့ သက်ခြင်းကို ညွှန်းစပ်
ပြီးသော်လည်း စာသင်သားတို့အကျိုးငွေ့၊ ဝေဖန်၍ ပြတော်ပူပြန်သည်။

* ပွဲ့၌ ပြုယူရှုကား-ကိုနှိုး လေ့ ဓာတ်ပျောက်ရာမဓိယသူ တည်း။

* ပတ္တနာ၌ ပြုယူရှုကား-၁၉၁၆ ဘီလီပေါ် လီဝတု ဘဝံ တည်း။

* ဝိမိ၌ ပြုယူရှုကား-ကုန် ကရောတု ဘဝံ၊ ပုည့် ကရောတု ဘဝံ ဇူဟ
ဘဝံ ဘူးတု၊ ဇူဟ ဘဝံ နိုသီဒု၊ ဥဒ္ဓိသတု ဘန္တာ၊ ဘဂဝါ ဘိက္ခာနံ
ပါတီမောကုံး တည်း။

* ပေသန-၌ ပြုယူရှုကား-ဂါဆ္း ဘဏေဂါမံ တည်း။

* အနုမတီ-၌ ပြုယူရှုကား-ဝေး ကဗျာယျာသီ တည်း။

* ပတ္တကာလ၌ ပြုယူရှုကား ကာလောယံ တော် မဟာဝိရ ဥပ္ပါလ်
မာတုကုံးယံ တည်း။

၁၁။ သတ္တရကောင်သွယ့်ယျာဆီ-သုတ်ပြုင့်စွမ်းနိုင်ခြင်းဟူသာ “ခ ထို့”
ထိုက်ခြင်းဟူသာ “အရုဟ” အနုက်တို့ကို သိအပ်သော် ဓာတ်နောင်ယျော်
ဝိဘတ်တို့သက်။

ပြယုဂ်ကား-ဘဝံ ခလု ရွှေ ကရေယျ၊ ဘဝံ သတ္တာ အခါးဟာ တည်း။
စွမ်းနိုင်ခြင်း၊ ထိုက်ခြင်း၊ အနက်နှစ်မျိုးလုံးပင် ရုံး၊ ထို့ကြောင့်
ဘဝံ သတ္တာ အခါးဟာ ဟူ ထပ်မံဖွှဲ့ဆို၏၊ ကရေယျပြုခြင်းငြာ စွမ်းနိုင်၏၊
ထိုက်၏-ဟူလို့။

၁၂။ သမ္မာဝန် ဝါ·သူတိပြုင့် “သမ္မာဝနာ” အနက်ကိုဆုံးသိအပ်
သော်သည်၊ ကောင်း၊ ဓာတ်သည် ဟောဘပ်စသော်လည်းကောင်း၊ အခါး
သပြုင့် ယျောဒီပိုဘတ်တို့သက်။

ပုံတိချက်။ “ကြိယာတို့၌ သင့်လျှော်ထိုက်တန်သည်၏ အဖြစ်ကို ဝန်ခံခြင်း၊
သတ္တိကိုယုံကြည်ခြင်းသည် သမ္မာဝနာ မည်၏။

* ဆုံးသိအပ်သော “သမ္မာဝနာ” ၏ပြယုဂ်ကား အပိပ္ပါတ် သို့ရ-
သာ ဘို့နှုန်း တည်း။

* ကြိယာမပြီးစီးရှုံးကား ယျောဒီမဖြစ်ဘဲ သာဒီတို့ဖြစ်ကုန်၏။

ပြယုဂ်ကား-ဘသနိယာပို ဟတော နာပတိသာ တည်း။

* ဓာတ်သည်ဟောဘပ်စသာ “သမ္မာဝနာ” ၏အခါး၊ ယျောဒီဖြစ်၍
အခါး ပဖြစ်စွာ။

ပြယုဂ်ကား-သမ္မာဝန် သွေးဟာမိ အဝက္ခပွဲမိ ဘုရားယျော် ဘဝံ၊
ဘုရားယုံတိဘဝံ၊ အဘုရားဘဝံ တည်း။

* ကြိယာ မပြီးစီးရှုံးကား၊ ယျောဒီမဖြစ်ဘဲ သာဒီတို့ဖြစ်ကုန်၏။

ပြယုဂ်ကား-သမ္မာဝန် နာဘုရားယာမိ တည်း။

၁၃။ မာယာဇာ ဤအာအာခီ·သူတိပြုင့် မာသွှေ့နှင့် ယုဉ်သည်
ရှိစသာ ဤအာဒီ ပိုဘတ်၊ အာ အာဒီ ပိုဘတ်တို့ကို အခါးသက်။

ပုံတိချက်။ ဤ အာဒီသည် ကစွဲးအလို အဇ္ဇာနိ၊ မောဂ္ဂလ္လာနှင့် အလို
ဘူတ် တည်း၊ အာ အာဒီသည် ကစွဲးအလို ဟိယျော်နှင့်
မောဂ္ဂလ္လာနှင့် အနွဲတန် တည်း။

ပြယုဂ်ကား-မခသုပုန်ပို ဝေရှုပမဂ္ဂသီ (ဤ အာဒီ တည်း)။

မာ ဘဝံ အဂမာ ဝန် တည်း (အာ အာဒီ တည်း)။

* ပါ တေ ကာမဂ္ဂကေ ဘမသူ စိတ္တံ့၊ မာ တဲ့ ကရေယျာသို့ တွေ့နီ (ပဋိမီ) သတ္တာစီ (ဘဝိယန္တီ)၊ ယျောစီ (သတ္တီ) တို့သာသက်၍ ဝါ-သွှေ့၊ မြှင်သာကြောင့် ဤ အား အာခိတ္တံ့ မသက်။

ဤသုဟ်ကို အားလုံးခြင်းသည် ဤ အား အာခိတ္တံ့၏ ဖို့
တို့၏ ကာလမှ တစ်ပါးသာကာလျှော့ ဖြစ်ခြင်းအကျိုးရှိ၏၊ ဆိုလိုရင်းကား
ရှင်း ဤ အား အာ အာခိတ္တံ့၏ ဖြစ်ရာကာလဖြစ်သော ဘူတ္တ (အတိယ်)ကို
တားမြှင့်ဆွဲမရှုံး၊ ပစ္စုပွုနှင့် အနာဂတ်ကိုသာ တားမြှင့်ဆွဲရှိ၍ ဤသတ်ကို
ဆိုသဖြင့် ရှင်းဝိဘတ်များ ပစ္စုပွုအား ဘဏ်အားဖြူသို့ လက်ဝင်ရေးတွဲသည်။

* မြှုဒ္ဓိ ဘဝိယ်တို့ အတိတ်ရဟာ ဗ္ဗ-ပစ္စုည်း၏ အနာဂတ်
ရဟာအဖြစ်ကို ဘဝိယ်တို့သော ပုံ်ဘစ်ပါးနှင့် စပ်ရှုံး သိအပ်သကဲ့သို့
ထို့အတူ ကတော ရောင်း သွေ့ ဘဝိယ်တို့-နှင့် ပေတိတ်ရဟာ ဗ္ဗ-ပစ္စုည်း၏
အနာဂတ်ရဟာအဖြစ်ကို နသွေ့ဘဝိယ်တို့-ဟူသော ပုံ်ဘစ်ပါးနှင့် စပ်ရှုံး
လည်းကောင်း၊ ဘဝိကိုစွဲများသို့ ဘူဂမာလှုံး ဤ အနာဂတ်
ကာလျှော့ သက်အပ်သော ကြည်-ပစ္စုည်း၏ အဟိုးပေါ့ဘာအဖြင့်ကို အားသို့-ဟူ
သော ပုံ်ဘစ်ပါးနှင့် စပ်ရှုံး ပေည့်ကောင်း သိအပ်၏၊ ဝါ-သိနိုင်၏၊
ဤကား ပဒ္ဒရသမွန် ကြောင့် ပစ္စုည်းတို့ အန်က်ပြာင်းလုပ်တည်း။

* လုနာဟို လုနာဟို တွေ့ဝါယံ လုနာဘတ်၊ လုနာသူ လုနာသူ
တွေ့ဝါယံ လုနာတို့ သွားနီ(ပဋိမီ)ဝါဘတ်တို့၏ဘယ်လျှင် ဘုံးပုံးပုံးသိရေးစုစုံ
တို့၏ အာဘိက္ခည်အနက်၍ အွေးတော်စွဲပုံးဖြစ်၏၊ အခိုပ္ပာယ်ကား ဤသို့ ဤသူ
သည် လျင်မြန်သည်ဖြစ်၍၊ ဝါ-အဆောတလျှင် တစ်ပါးသူတို့ကိုလည်း
တိုက်တွေ့န်းသကဲ့သို့ ရိုတ်ခြင်းအမှုကိုပြု၏ဟု ဆိုလိုသည်။

* လုနာထ လုနာထ တွေ့ဝါယံ လုနာဘတ်၊ လုနာဝော လုနာဝော
တွေ့ဝါယံ လုနာတို့လည်း ဤအတူသာတည်းကောဝှစ်၊ ဗဟိုဂုဏ်သာခြား၏၊
အတိတ်၊ အနာဂတ်တို့လည်း ဤအတူပင်တည်း တွေ့မိတ္တံ့ပင်-ဟူလို့၏၊

ပြယ်ကား-လုနာဟို လုနာဟို အလုန်(အတိတ်)အမှုတန်း။

လုနာဟို လုနာဟို အလုနာ (အတိတ်) ဟိုယျော်နှီး။

လုနာဟို လုနာဟို လုလှာ (အတိတ်)ပနေကွေား။

လုနာဟို လုနာဟို လုန်းသာတို့ အနာဂတ်-ဘဝိယ်နှဲ့။

ပရဆဲ့-သူဝိဘတ်၌လည်း ဤနှုံးတဲ့ ယျဉ်းလာ။

လုန်သူ လုန်သူ တွေ့ဝါယံ၊ အလုန်၊ အလုန်၊ လုလာ၊ လုလာ၊ လုန်
ထား·ဟုယျဉ်း။

* များစွာသာ ကြိုယာတ္ထာကို ပေါင်းစဉ်ခြင်း·ဟူသော သမုဒ္ဓယ်၏
လည်း တူာဘီ မဏီးမ၊ ပုဂ္ဂိုလ် တို့င် တည်း။

ပြယ်ကား·မှုံးမှုံး·ပို့ဟာရုပ်နှင့်တွေ့ဝါယျော်တို့၊ မှုံးမှုံးသူ့ပို့ဟာရု
ရုပ်နှင့် တွေ့ဝါယျော်တို့ တည်း။

ဤ၏ မှုံးမှုံးသာ ကာရကာဘဒအားပြင် ပြားသော အနဲ့ဟူသော
ကြိုယာကို ဆည်း၏။

* ကြိုယာ ကဲ့ပြားလတ်သား၊ သာမညအနက်ရှိသော စာတ်၏
သာလျှင် ကြိုယာတ္ထာ၏ ယျဉ်ဖော်ခြင်း၊ တိုက်ဘွန်းခြင်းရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊
၁၅-အလုံးစုံ ပေါင်းစည်းပုံပေးသာ ကြိုယာတ္ထာ၏ နှုန်းသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်
ယင်း သာမည် အနက်ရှိသာရာတ်ကို ငန်းကို ယျဉ်ခြင်းပြစ်၏။ ၁၅-
နှောက်၏ ထား၏။

ပြယ်ကား·မြှုံးနံ့ဗျာ့၊ ယာဂုံးပို့ဝောနာ ခါဒေါ်တွေ့ဝါယျော်-
ဟရတိ တည်း။

ဤ၏ စုံခြင်း၊ သာက်ခြင်း၊ ခဲခြင်း·ဟူသော ကြိုယာသုံးမျိုးလုံးကို
နှုန်းသာ ဖွဲ့စွာ့ဟရရာ(မျိုးခြင်း)ကြိုယာပြင်း ထိုကြိုယာပြုံးနှင့်ခြင်းရှိသော
ကတ္တားကို ကမ္မားသုံးသွေး ညွန်းပြကုန်၏ ထို့ကြောင့် သာမည်ဝန်၏
အနုပ္းပါယာဂုံးပြစ်၏။

၁၄။ ပုံံပရစ်ကာ န မေကာ ငါ ကေသု ကုမ္မာမှုသသေသူ
ဝွေးစွဲ မဏီးမူးမ ပုံံမာ-သုတ်ပြင်း ကော်၊ မဟိုဝိုစ်ဖြစ်ကုန်သော တုမ္မ
ကာရက၊ အမှုကာရက၊ ဓသသ ကာရကတ္ထာကို ယျဉ်အပ်ကုန်သော် ဓာတ်
နှောင် နှစ်လုံးနှစ်လုံးကုန်သော မဏီးမပုဂ္ဂိုလ်၊ ဥထ္ထာပုဂ္ဂိုလ်၊ ပုံံမပုဂ္ဂိုလ်တ္ထာကို
အစဉ်အတိုင်းသက်၊ ပုံံဆက္း-ဝတ္ထာမာရှုံးနည်းပြပုံးစံ-

- * တုမ္မကာရကနှင့် ယျဉ်သောဓာတ်နှောင် မဏီးမပုဂ္ဂိုလ်သက်·သိထဲ။
- * အမှုကာရကနှင့် ယျဉ်ဓသာဓာတ်နှောင် ဥထ္ထာပုဂ္ဂိုလ်သက်·မိမ္မား။
- * ဓသသ ကာရကနှင့် ယျဉ်သော ဓာတ်ဓနာင် ပုံံမပုဂ္ဂိုလ်သက်·
တိအန္တိုး။

* ဥထ္ထာမသွေးသည် ငင်ကိုယ်သကာအားပြင်း မိမ္မားဟူသောတတိယ
ခုက်၏ တက်နောက်ထင်ရှားသော ရွှေ့သွေး၏ ပြစ်၏။

ပြယုဂ်ကား-တဲ့ ဂစ္ဆသိ တူမေ့ ဂစ္ဆထား တဲ့ ဂစ္ဆသေ တူမေ့ ဂစ္ဆဝှုံး
အဟံ ဂစ္ဆာမိုး၊ မယံ ဂစ္ဆာမှာ၊ အဟံ ဂစ္ဆ မယံ ဂစ္ဆာမှာ၊ သော
ဂစ္ဆတဲ့ တေ ဂစ္ဆနိုး၊ သော ဂစ္ဆတေး တေ ဂစ္ဆင္း ကည်း။

* တူမှု - အဲမှု - သောသ ဟိုကို တိုက်ရိုက် မယုဉ်အပ်သော်လည်း
အနက်၏စွဲများအား, ပြစ်သော လတ္တဗလေားဖြင့် ရအပ်သော်ကြောင့် တျာဒီ
ဘို့ဖြစ်နိုင်, သက်နိုင်ကြုံကုန်၏။

ပြယုဂ်ကား-ဂစ္ဆသိ ဂစ္ဆထား ဂစ္ဆဝှုံး ဂစ္ဆာမိုး ဂစ္ဆာမှာ
ဂစ္ဆ ဂစ္ဆာမှာ၊ ဂစ္ဆတဲ့ ဂစ္ဆနိုး၊ ဂစ္ဆမဟ ဂစ္ဆင္း တည်း။

၁၅။ အာကြီ သာ ဒီ သွေ့ ဝါ-သူတ်ဖြင့်နောက် အာအစရှိသော
ဝိဘတ်တို့ ဇန်နဝါရီ၊ သော်ကြောင့် လည်းကောင်း၊ ကြီ အစရှိသော ဝိဘတ်တို့
ဇန်နဝါရီ၊ သော်ကြောင့် လည်းကောင်း၊ သာ-အစရှိသော ဝိဘတ်တို့ ဇန်နဝါရီ၊
သော်ကြောင့် လည်းကောင်း၊ ဓာတ်၏အစွမ်း အချို့ အား အကွဲဖုန်း “ဦး”
သည် အနုံဗုဏ်တည်း။

ပြယုဂ်ကား-အဂမာ ဂမာ၊ အဂမီ ဂမီ၊ အဂမိသာ ဂမိသာတည်း။
မှုတ်ချက်။ အာ အာဒီ-သူတ်ဖြင့် ဟိုယျတ္တနီကိုပြု၏၊ ကြီ အာဒီ-သူတ်ဖြင့်
အဋ္ဌာနီကို ပြု၏၊ သာ အာဒီ-သူတ်ဖြင့် ကာလာတိပတ္တိကို
ပြု၏။

၁၆။ အ အာဒီသွားဟာ ဗြိသာ-သူတ်ဖြင့် နောက် အ-အစရှိသော
(ပရောက္ာ) ဝိဘတ်တို့ဇန်နဝါရီ၊ သော်ကြောင့် ဗြိဓာတ်ကို အာဟာ-ပြု။

ပြယုဂ်ကား- အာဟာ၊ အာဟု တည်း။

၁၇။ ဘူသာဝိုက် - သူတ်ဖြင့် နောက် အ-အစရှိသော ဝိဘတ်တို့
ဇန်နဝါရီ၊ သော်ကြောင့် ဘူဓာတ်၏အဆုံးဆုံး ဝိုက်အကွဲဖုန်း

* က-အကွဲဖုန်းသည် အနုံဗုဏ်တည်း၊ ဥ-အကွဲဖုန်းသည် (ညစ္စာရက္ခာ
တည်း ၁-လာသည်ဟု ဆိုလို၏။

ပြယုဂ်ကား - ဗုံး တည်း။

၁၈။ ပုံဗွဲသာ အ-သူတ်ဖြင့် နောက် အ-အစရှိသော ဝိဘတ်တို့
ဇန်နဝါရီ၊ သော်ကြောင့် ဒွေးသော်၏ ရွှေးဖြစ်သော ဘူဓာတ်၏ ဦးကို အ-ပြု။

ပြယုဂ်ကား - ဗုံး တည်း။

କାଳେ ଦୟାତ୍ମକାରୀ - ସୂର୍ଯ୍ୟପ୍ରତିଷ୍ଠାନ କ୍ଷେତ୍ରରେ
ଏହା ଦୃଶ୍ୟତାରେ ଆବ୍ଲ୍ୟ ଅବ୍ୟାପ୍ତି ହେଉଥିଲା ।

၂၀။ ကျွန်ုံး နှေ့၊ သုတေသန၊ အာဟ-အပြောင် နွောင်းသော
တိ-ဝိဘတ်ကို ဗုံးပြော၊ အန္တာ-ဝိဘတ်ကို ဗုံးပြော (ဗုံးအနုပ်နှံတိသည် အလုံးစုံ
ပြောင်းဟုသော သူဗုံးအသေ အကျိုးရှိ၏)။

ပြယ်ကား - အာဟာ၊ အာဟု၊ လည်။

* ဤသိန္ဒိတ္ထိပုဒ်များကို အမြန် ဖြစ်နည်းလွှာများ ညောင်(အာထာက်အယာ)ကြောင်
နောက် ထို အနီး-နောင်းလုပ် ပည်း ပြု-ဓာတ်ကို အာဟာ-ပြနိုင်သည့်-ဟူ
သိရသည်။

၂။ ဤ အား ၀၈၁၁။၆၇-၁၃၄၉ နောက် ဤ-အစိုးသာ
ရိဘတ်တွဲ နှောင်းထောက်လာပါ၏ ၀၈-၀၁၉၅၇ ကဆုံးသရ-နောင် ဤ-
အကျော်လာ၊ (ပ-ကျော်သည် ဘန္ဒဗုံးတည်း)။

ပြယ်ကား-အင်္ဂါး တည်း။

* അംഗികാ-വ് ന്റീ ദയവും ഗുരുത്വാനുസരിച്ച് മലബാറിൽ

၂။ ဒါမာ အိမ် မိုးမသူ ဒို့က္ခာ သုတေသနပြင် နောက် ပိ-ပိဘတ်၊ မ-
ပိဘတ်ထို့ ဆနှင်းဆောင်ကြောင့် ဆွဲဖော်မြှုပြည့် ဒါ-ဓာတ်ကို အချို့
ပံ့ပို့။

ပြယ်ကား - ၃၃ ဒေါ်၊ ၁၆ ဧပြီ ၂၀၁၅ တည်း။

* အခါမိ သနပါမ်-၏ အောင်ပြသာကြောင် ဒံ-ပြု။

၂၃။ ကရာယ် သောသု ကံ-သူတ်ပြို့ နောက် မိဝိဘတ်၊ မ.ဝိဘတ်တို့ နှောင်းသေားကြောင့် “ဝိကရာယ် သု-ပစ္စည်းနှင့်တွေ့ ကရာဓာတ်ကို အချို့ ကံ-ပြု။

ပြယ်ကား - ကုမ္ပါ၊ ကုမ္ပါ၊ ကရော်၊ ကရော်၊ တည်း

၂၄။ ကာ ဉ်အာဖီသု-သုတ်ဖြင့် ဝနာက် ဉ်-အဆရှိသောပိုဘတ်တို့
နှုံးသောကြောင့် “ပိုကရဲ့ ဉာဏ်များနှင့်၊ ကွဲ ကုန်-ဓာတ်ကို အပါ။
ကာ-ပြု။

ပြယ်ကား-အကာသိ အကရို အကံသူ အကရိုသူ အကာ အကရာ
ထည်။

၂၅။ ဟာယာ စာဟင် သေန-သုတေသနပြင် နောက် သတ္တာဒီ၊ သာဒီ ဝိဘတ်တို့ နှောင်းသောကြောင့် ဝိကရဂတ အဗ္ဗာဇ္ဈာဏ်နှင့်တက္ကာရ-ဓာတ်ကို လည်းကောင်း၊ ဟာဓာတ်ကို လည်းကောင်း၊ သာ-ဝိဘတ်နှင့်တက္ကာရ-ဓာတ် အခါး အာဟင်-ပြု။

ပြယုဂ်ကား - ကာဟတိ၊ ကရိသတ်၊ ဓာတာယာ အကရိသား၊
ဟာဟတိ၊ ဟာယိသတ်၊ အဟာဟာ၊ ဓာဟာယိသား တည်း။

မှတ်ချက်။ ၁၅။ အာ စား-ပြုရာ၌ ၃·အနုပန်သည် အန္တာဒေသကို ညွှန်း
သောကြောင့် ကရ-ဓာတ်ကို အောက်ပြုရာ၌ ရာရွေ့ရ-
အက္ခနာရ-ဘုရား-ပြုရမည်၊ ဟာဓာတ်၌ အာ-ကိုသာပြုရမည်၊ သတ္တာဒီ၌
သ-နှင့်တက္ကာရပြုလျှင် သာ-နေရာ၌ အ-ကျော်သည်၊ သာဒီ-၌ သ-နှင့်တက္ကာ
ပြုလျှင် သာ-နေရာ၌ အ-ကျော်သည်၊ “သတ္တာဒီ၊ သာဒီ-နှောင်းသာ
ကြောင့်-ဟု ဆိုသည်ကား သေန-ကိုကြည့်ရှု ဆိုသည်။”

၂၆။ လဘဝသစ္စားဘိုးဒရာဒါနံ စွင်-သုတေသနပြင် နောက် သာဟျိုး
သာဒီဝိဘတ်တို့ နှောင်းသောကြောင့် လဘဘဓာတ်၊ ဝသဓာတ်၊ ဆိုဓာတ်၊
ဘိုးဓာတ်၊ ရွှေဓာတ်တို့၏ အစိတ်ဖြစ်သော ပျည်းကို ဝါ-ဓာတ္ထန်ကို သနှင့်
တက္ကာရ-အခါး စွင်-ပြု။

- **ပြယုဂ်ကား**-လစ္စတိ လဘိသာတိ၊ အစွဲ့သာ အဝသိသာ၊ ဝစ္စတိ
ဝသိသာဘိုး၊ အာစွဲ့သာ ကွဲ့နှုန်းသာ၊ ဆေ့စွဲ့တိ ဆိုနှုန်းသာတိ၊
အဘွဲ့ာ အားနှုန်းသာ၊ ဘွဲ့ာတိ ဘိုးနှုန်းသာတိ၊ အရွဲ့သာ အရွဲ့
ဝိသာ၊ ရွဲ့ာတိ ရွှေ့ဝိသာတိ တည်း။

* စွင် ဟူသော ယောဂဝိဘာဂ - ပြင် သတ္တာဒီ၊ သာဒီတို့မှ
တစ်ပါးသော ဝိဘတ်နှောင်းရှုံးလည်း ဆိုဓာတ်၏ ဓာတ္ထန်ကို အခါး
စွင် - ပြု။

ပြယုဂ်ကား - အစွဲ့ဆေ့ား၊ အစွဲ့နှုန်းသူ တည်း။

- တစ်ပါးသော ဓာတ်တို့၏ ဓာတ္ထန်ကိုလည်း စွင်-ပြု။

ပြယုဂ်ကား - ဂစ္စား၊ ဂစ္စားသုံး တည်း။

၂၇။ ဘုံးမှစ ဝစ်ဝိသာနံ ကွင်း-သုတေသနပြင် နောက် သတ္တာဒီ-သာဒီ
ဝိဘတ်တို့နှောင်းသောကြောင့်ဘုံး-ဓာတ်၊ မှစ်-ဓာတ်၊ ဝစ်-ဓာတ်၊ ဝိသာ-ဓာတ်
တို့၏ အစိတ်ဖြစ်သော ပျည်းကို ဝါ-ဓာတ္ထန်ကို သာ-နှင့်တက္ကာရ-အခါး ကွင်-ပြု။

ပြယုဂ်ကား - အဘောက္ခာ အဘုဇ္ဇိယာ၊ ဘောက္ခာတိ ဘုဇ္ဇိယာ၊ အဓမာက္ခာ အမျှိုးယာ၊ မောက္ခာတိ မျှိုးယာတိ၊ အဝက္ခာ အဝ-ခိုးယာ၊ ဝက္ခာတိ ဝခိုးယာတိ၊ ပါဝေက္ခာ ပါဝိယီယာ၊ ပဝေက္ခာတိ ပဝိယီယာတိ တည်း။

* ကွင်-ဟူသာ ယောဂဝိဘာဂ-ဖြင့် တစ်ပါးသာ ဂိုဏ် ဝနှုင်းသာကြောင့် ဝိသ-ဓာတ်၏ ဓာတ္ထနှင့် အချို့ ကွင်-ပြု၊
ပြယုဂ်ကား - ပါဝေက္ခာ ပါဝိယီ တည်း။

၂၈။ အာ ၅၅ အာခီယု ဟာယာ သုတ်ဖြင့် နောက် အာ-အစရှိ သာ ဝိဘ် (ဟိယျွှန်း) ၅၅အစရှိသာ ဝိဘ် (အင့်တန်း) တို့ နောင်းသာကြောင့် ဟရ-ဓာတ်၏ ဓာတ္ထနှင့် ရ-ကို အချို့ အာ-ပြု။

· **ပြယုဂ်ကား**-အဟာ အဟရာ၊ အဟာသီ အဟရိ တည်း။

၂၉။ ဂမိယာ-သုတ်ဖြင့် နောက် အာ-အစရှိသာ ဝိဘ်, ၅၅ အစရှိသာဝိဘ်တို့ နောင်းသာကြောင့် ဂမ ဓာတ်၏ ဓာတ္ထနှင့် မ-ကို အချို့ အာ-ပြု။

ပြယုဂ်ကား-အဂါ အဂေါး၊ အဂါ အဂမိ တည်း။

၃၀။ ခုံသယေစ္စာင်-သုတ်ဖြင့် နောက် အာ-အစရှိသာ ဝိဘ်, ၅၅အာရှိသာ ဝိဘ်တို့ နောင်းသာကြောင့် ခုံသဓာတ်၏ ဓာတ္ထနှင့် သ-ကို အချို့ ဆင်-ပြု၊ ဂမဓာတ်၏ ဓာတ္ထနှင့် မ-ကို အချို့ ဆင်-ပြု။

ပြယုဂ်ကား-အခုံး အခုံးသာ၊ အခုံး အခုံးသီ၊ အဂုံး အဂုံး အဂုံး၊ အဂုံး အဂုံး တည်း။ (ခုံသ၊ ဂမ-တို့၏ ဓာတ္ထနှင့် ဆင်-ပြု ဟု ပေါင်း၍ သိသုတေသနလည်း ဆိုပါ။)

၃၁။ ဟူယ ဟောဟို ဟောဟို ယတ္ထုံးဒေါ-သုတ်ဖြင့် ဝနှုက ယာဉ်ခီ ဝိဘ်တို့ နောင်းသာကြောင့် ဟူ-ဓာတ်ကို ဟောပြု၊ ဟောဟို-ပြု။

ပြယုဂ်ကား-ဟယယတိ၊ ဟောဟိုယာတိ၊ ဟောဟိုယာတိ တည်း။

၃၂။ ကာနာသု ရဓယာ-သုတ်ဖြင့် နောက်လူ့-ပစ္စည်းက္ခာ-ပစ္စည်းက္ခာ တို့ နောင်းသာကြောင့် ဓာတ်၏အစိတ် ဒီယ-ကို ရသု-ပြု။

ပြယုဂ်ကား - ကိုကာတိ ရုနာတိ တည်း။

၃၃။ အာ ဤ ဦးမှာ သာ သူ မှာနံဝါ-သုတ်ဖြင့် အာ-ဝိဘတ်, ဤ-ဝိဘတ်, ဦး-ဝိဘတ်, မှာ-ဝိဘတ်, သာ-ဝိဘတ်, သမှာ-ဝိဘတ်တို့ကို အခါး ရသဲ-ပြု။

ပြယုဂ်ကား-ဂမ ဂမာ၊ ဂမီ ဂမီ၊ ဂမု ဂမု၊ ဂမီမု ဂမီမုာ၊ ဂမီယာ ဂမီယာ၊ ဂမီသမု ဂမီသမု တည်း။

၃၄။ ကုသ ရုံဟောဟီ-သုတ်ဖြင့် ကသ-ဓာတ်, ရုဟ-ဓာတ်တို့ နောင် နှောင်းသော ဤ-ဝိဘတ်ကို အခါး ဆီ-ပြု။

ပြယုဂ်ကား-အကျောစွဲ အကျောသီ၊ အဘိရ့္စွဲ အဘိရ့္စွဲ တည်း။

၃၅။ အ ဤ သာ အာဒိန် ပျော်သီ်-သုတ်ဖြင့်ဓာတ်နောင်နှောင်းသော သာ အာဒိဒီဘတ် (ပခာဏက္ခ) ဤအာဒိဒီဘတ်(အဗ္ဗာတန်)သာ အာဒိဒီဘတ်(သာဒီသတ္တာဒီ နှစ်မျိုးယူ)တို့၏ ပျော်း၏အစဉ် အခါး လှုံးကက္ခ ဖော်။

ပြယုဂ်ကား-ဗဘုံးစွဲ၊ အဘိုံးစွဲ၊ အနုံဘိုံးစွဲ၊ အနုံဘိုံးစွဲ၊ အနုံဘောသီ၊ ဟရိုသီ၊ ဟယီတီ တည်း။

* ဘဝတို့ အအာဒိတို့ ပနောင်းသောမကြောင့် လှုံး-မလား

* ဗဘုံး ပျော်းဝိဘတ် မဟုတ်ခသာကြောင့် မလား။

ပုံတွက်။ ॥အ အာ ဒီ၊ ဤ အာဒိတို့၏ သရိုပိဘတ်၊ ပျော်းဝိဘတ် နှစ်မျိုး တွင် ပျော်းဝိဘတ်ပြစ်မှု လာသည်။

၃၆။ ဗြောတာတီသီ် - သုတ်ဖြင့် ဗြောတ်နောင် နှောင်းသော တိုံးဘတ်းအစဉ် အခါး ဤြော် အက္ခဏလား။

ပြယုဂ်ကား - ဗြိုင်း ဗြိုင်း တည်း။

၃၇။ ကျသာ-သုတ်ဖြင့် ဓာတ်နောင် နှောင်းသော ကျ-ပစ္စည်း၏ အစဉ် အခါး လှုံး-အက္ခဏလား။

ပြယုဂ်ကား - ပစိယတီ ပစ္စတီ တည်း။

၃၈။ ထျော ထသော အ အာ ဤ သာ နံ၊ ဉာ၊ ဗာ၊ အံ၊ ဉ္း၊ ဗ္ဗာ၊ ထွောက်-သုတ်ဖြင့် -

* ထျောထပိဘတ်၏ အ-ကို အခါး ဉာ-ပြု။

ပြယုဂ်ကား - တုမေ့ ဘဝယျာထော ဘဝယျာထ တည်း။

* သော-ဝိဘတ်၏ င-ကို အခါး အ-ပြု။

ပြယုဂ်ကား - တွဲ အဘဝံသာ၊ အဘဝံသော တည်း။

* အဇ္ဇာတနိနှင့် ဟိယျတ္တနီ အ-ဝိဘတ်ကို အခါး အ-ပြု။

ပြယုဂ်ကား - အဟံ အဘဝံ အဘဝ တည်း။

* ဟိယျတ္တနီ အာဝိဘတ်ကို အခါး အ-ပြု။

ပြယုဂ်ကား - ဓသာ အဘဝံတ္တ၊ အဘဝံတည်း။

* အဇ္ဇာတနီ ဤ-ဝိဘတ်ကို အခါး အ-ပြု။

ပြယုဂ်ကား - ဓသာ အဘဝံတ္တ၊ အဘဝံတည်း။

* ပ္မံမိ ထ-ဝိဘတ်၏အဆုံးဗြို့ အခါး ထွောက်-လာာ။

ပြယုဂ်ကား - ကုစမှ ဘဝထွောာ၊ ဘဝထ တည်း။

• အာ သဟစံခိုးတာဝ အကာနေ့ ဂယ္ယတော့ဖြင့် သူတို့အာ အာလုံက် သဟစရိတ နည်းဖြင့် သိုံထားသောကြောင့် အ-အရက် အခြား အ-ဖယူရ အဇ္ဇာတနီ ဤ-နှင့်အာဝံခေါ် ဟိယျတ္တနီဘတ်၏လာသော အ-ကို သာယူ၊ ပနေကွေ၊ အ-ကိုပယူနှင့်ဟု ဆိုလိုသည်။

• ထောပန်အော် နိဒ္ဓေသာ-စသည်ဖြင့် ထ အရ ဤသူတို့လာ အ-ပြုခံ အာဝံသီ(ခြောက်မျိုးဗြို့ ငုံ၊ က်ဆုံးထားပြဆိုဖြင့်၊ ကြောင့် လည်းကောင်း၊ အာချာတ်ဝိဘတ်များတွင် တွဲပို(ပ္မံမိ)ဝိဘတ်ကို အဆုံးအားရှု ပြဆိုဖြင့် ခကြောင့် လည်းကောင်း၊ တွဲပိုနှင့်ဝပ်သော ထ-ကိုသာယူသင့်သည် ဟူလို့။)

- တွဲပို-ကို အပိုပြုရှု “ထ-ဝိဘတ်ကို ဆိုထားခြင်းကြောင့်၊ တွဲပို ထ-ကိုသာယူစလေ၊ မို့စာကို ပြုခြင်းသည်လည်း ကျမ်းပြုဆရာတို့၏ အလေ့ အကျက်သာ ပြစ်သတည်း၊ ဝါ.ရင်းတို့၏ သဘောသာဝှသည်း။

ပုံတိပျက်။ ॥ဤသူတို့ ရှင်းလင်းရန် ခွဲခြား ပြဆိုဖြင့်သာ ပြစ်သည်၊ သဘာဝ ကွဲပြားသည့်အခါး၊ ယျောထ-၏ အ-ကို အ-ပြု၊ ဓသာ-၏ င-ကို အ-ပြု၊ အ-ကိုအံ-ပြု၊ အ-ကိုအံ-ပြု၊ ဤ-ကို အ-ပြု၊ ထ-၏အဆုံးဗြို့ ထွောက်လာ ဟု ပေါင်းရှု ဆိုနိုင်ပါသည်။ “ဘယ်အဖွဲ့ဆို ရှင်းလင်းကောင် ကြီးစားတော်မူကြပါကုန်”။

၃၉။ ဥုံသီးသွေ့သူ-သူတိပြင့် ဦးဝိဘတ်ကို အခါး လုံသူ-ပြု။

ပြယုဂ်ကား - အဂမံ့သူ၊ အဂပံ့သူ၊ အဂမံ့ တည်း။

၄၀။ ပြောတ္ထာ-သုတ်ဖြင့် ၁-အပြူ၊ ၂-အပြုနှင့် နှေးငါးသာ
ဦးဝိဘတ်ကို အချို့ သုံးပြု။

ပြုယုဂ်ကား - နေသုံး နယ်းသုံး အသောသုံး အသုံး တည်း။

အာဒေသဖြစ်သာ ၃၊ ၂-ဟု သိမေခြိုင်းငှာ လွှာ-သူ့ပြုဖြင့်ဆုံးသည်။

၄၁။ ဘူးဘာ ရေသုံး-သုတ်ဖြင့် ဟူးဓာတ်နှင့် နှေးငါး
ဦးဝိဘတ်ကို အချို့ ရေသုံးပြု။

ပြုယုဂ်ကား - အားဟယုံး အဟရုံး တည်း။

၄၂။ ၂-၂ အ လူ အ တွော်-သုတ်ဖြင့် ၂-ဝိဘတ်ကို အချို့ ၂-
အ-ပြု၊ ၂-အ-ပြု၊ ၂-အ-ပြု။

ပြုယုဂ်ကား - တုံးအဘဝါ၊ အဘဝါ၊ အဘဝါတို့၊ အဘ
ဝါ တည်း။

၄၃။ သီ-သုတ်ဖြင့် ၂-ဝိဘတ်ကို အချို့ သီ-ပြု။

ပြုယုဂ်ကား - အဟောသီး တုံး၊ အဟုံးဝါ တည်း။

၄၄။ ဒီစာ ၂-၂ သုတ်ဖြင့် ဒီစာ-နှင့် နှေးငါးသာ ၂-
ဦးဝိဘတ်ကို အချို့ သီ-ပြု။

ပြုယုဂ်ကား - အကောသီး အကာာ အဒါသီး အဒါတည်း။

၄၅။ မှာတ္ထာနမူး-သုတ်ဖြင့် မှားဝိဘတ်၊ တွဲ-ဝိဘတ်တို့၏ သာစွဲ
အချို့ ဥ၏-အကွဲရုံလား။

ပြုယုဂ်ကား - အဂမူမှာ အဂမိမှာ၊ အဂမူတ္ထာ အဂမိတ္ထာ တည်း။

* ၂-ကား အနုစုန် ဥ-လာဟူလို့။

၄၆။ လူသစ သီး-သုတ်ဖြင့် လူဝိဘတ်၏ အစွဲ လည်းကောင်း၊
၂-ဝိဘတ် တွဲ-ဝိဘတ်တို့၏ အစွဲလည်းကောင်း၊ များသာအားဖြင့် (အလှ
ရှုံးအပ်သာ အခြင်းသာအားဖြင့်) သီး-အကွဲရုံလာ (သီး လာ ဟူလို့)။

ပြုယုဂ်ကား - အကောသီး အကာရီး၊ အကာသီးမှာ၊ အဂ ရုံမှာ အကော
သီတ္ထာ အဂရုံတ္ထာ တည်း။

= အာကာသီး-၌ သရေဆာပေါသရေ ၁၁၆ ဖြင့်၍

୬୨॥ ଯୁଗ୍ୟ-ଯୁତ୍ୟପ୍ରଦିଃ ଯୁଗ୍ୟ-ଧିତ୍ୟକ୍ଷି ଅମ୍ବି. ଉ-ପ୍ରା
ପ୍ରଯୁକ୍ତିକାଃ - ରକ୍ଷି ରକ୍ଷିଯୁଗ୍ୟ ତତ୍ତ୍ଵଃ॥

၄၀။ ဟိသာ-ကျော လောပေါ့-သုတ္တြင် အကာရွှေနွား၏ နွှောင်း
သော ဟိ-ဝိဘတ်ကို အချို့ ချော ပြယ်ကား - ဂစ္စ ဂစ္စာဟိ တည်း။
* ဟန္တာဟိ-၅၇ အကာရွှေနွား၏ မခန္ဓာင်းသောမကြံ့ဘုံး မချော
မှတ်ချက်။ ၁၅၂၃ သ-ဝိကရဏ၏ အ-ကိုယူ။

၅၁။ အထို တယ္ယာဒိန္ဒီနဲ့ သ သူ သ သထ သံ သာမ-သုတေသန
ဖြစ်ခြင်း “ဘုရား” အနုက်ပော့ အသမာတ်နှာင် ဓနာင်းသော ယျွှေး-အစရိ
ဟျာဝိဘတ်၊ မြေ၊ မြို့ပုံးတို့ကို အစဉ်ဘဏ်းသ-ပြု၊ သု-ပြု၊ သ-ပြု၊ သထ-ပြု၊
သံ-ပြု၊ သ သ သ-ပြု၊ သူ သ သ အသမာတ်နှာင် ဓနာင်းသော ယျွှေးဝိဘတ်ကို
သ-ပြု၊ လော့ပြုဝိ-ဘတ်ဘုံ သု-ပြု၊ ယျွှေးသံ-ကို သ-ပြု၊ ယျွှေးထ-ကိုသထ-ပြု၊
ယျွှေးဖို့ဘုံ သံ-ပြု၊ လျှော့မကို သာမ-ပြု ဟု ခဲ့ခြားရှုသံလည်းဆို။

၁၁။ အာဒီ ဒ္ဓနပိယ၊ ကုသံ၊ သုတေသန၊ အသမာတ်နှင့်မှ နှစ်လုံး
၁၁၁ (ယျေ, ယျေး) ဝိဘတ်တိကို အစဉ်အတိုင်း ကုသံ၊ ကုသံပြီ။

ပြယ်ကာ-သီယာ သိယံတည်း။

၅၂။ ထသာ စော-သုတ္တုဖြင့် အသ-ဝာတ်နှင် နှုန်းသော
ထ-အက္ခရာကို ထ-ပြု။ ပြယ်ကား • အထိုး ကထ္ဌ တည်း။

၅၃။ သိယိသ္ဌာန့်-သူတ်ဖြင့် နောက် သီ-ပိဘတ်၊ ဟိ-ဝိဘတ်တို့နောင်း
ဆောင်ရွက်သူတ် အသံ-ဓာတ်ကို အနဲ့-ပြု (အ-ပြုဟူလို့)၊ ၂၂-အနုပ္ပန်သည်
အားလုံးပြုခြင်းဟူသော သဗ္ဗာဒေသ အကျိုးရှိ၏)။

ପ୍ରଯାଗରୀତା: - ଆହୀ ଆହି ତତ୍ତ୍ଵଃ ॥

၅၄။ မိမာနံပါ မိမာ စ-သုတေသန အသ-ဓာတ်နှင့် နှောင်၊
သော မိ-ဗိသတ်ကို အချို့ မိ-ပြု၊ မ-ဗိသတ်ကို အချို့ ပူ-ပြု၊ မိမာဒေသနှင့်
ယဉ်တဲ့ဆိုရင်းကြောင် အသ-ဓာတ်ကိုလည်း အင်-ပြု။

ପ୍ରିୟାଙ୍କା - ଅମ୍ଭ ଆହଁ ଆମ ଆହଁ ତନ୍ମଃ ॥

၅၅။ သု-သုတ်ဖြင့် နောက် မိဝိဘတ်၊ မဝိဘတ်တို့ ဓနာင်းသော ကြောင့် အသ-ဓာတ်၏ သ-ကို သ-ပြု။

ပြယုဂ်ကား - အသို့၊ အသွေး တည်း။

* သ-ကို သ-ပြုခြင်းသည် ပရရှုပ်အပြကိုဟာ၊ မြစ်ခြင်းအကျိုး နိုင်း။

၅၆။ ဤ အာ ဒေါ ဒီသော-သုတ်ဖြင့် နောက် ဤ အ-စရိတာ၊
(အဇ္ဇာန်)ဝိဘတ်ဓနာင်းသောကြောင့် အသ-ဓာတ်ကို ဒီသ-ပြု။

ပြယုဂ်ကား-အသို့၊ အသွေး၊ အသို့၊ အသို့တွေ၊ အသို့၊ အသို့မှာ တည်း။

၅၇။ ဟိမိအသွေးသု-သုတ်ဖြင့် ဓနာင်း ဟိဝိဘတ်၊ မိဝိဘတ်၊
မဝိဘတ်တို့ ဓနာင်းသောကြောင့် အ-အ-ရှုရှုရှုကို ဒီသ-ပြု။

ပြယုဂ်ကား-ပစ်ပို့၊ ပစ်ပို့၊ လစာလ၊ မူယျာမို့ ပေါ်း။

၅၈။ သကာ ကာသာ ခ ဤအာဒေါ-သုတ်ဖြင့် နောက် ဤ အစိုး
သော (အဇ္ဇာန်) ဝိဘတ်တို့ ဓနာင်းသောကြောင့် သက-ဓာတ်ကို အ-
ဓနာင်းသော ကြာ-ပစ္စည်းကို ခ-ပြု။

ပြယုဂ်ကား - အသကျို့၊ အသကျို့သု တည်း။

၅၉။ ဒောဝါ-သုတ်ဖြင့် နောက် သ-ဝိဘတ် ဓနာင်းသောကြောင့်
(သာမို့၊ သကျော်မို့ ဟို့၏ သ-ကိုယူ) သက-ဓာတ်နောင် ဓနာင်းသော
ကြာ-ပစ္စည်းကို အချို့ ခ-ပြု။

ပြယုဂ် သား - သက္ကာသာ သက္ကာသာ၊ သက္ကာသာ သက္ကာသာ

တည်း။

၆၀။ တေသု သုတေသာ ကြော ကြာနံ ရော်-သုတ်ဖြင့် နောက် ဤ-
အစိုးသာ (အဇ္ဇာန်) ဝိဘတ်၊ သ-အစရိတာ (သာမိနှင့် သကျော်)
ဝိဘတ်တို့ ဓနာင်းသောကြောင့် သုဓာတ်နောင် ဓနာင်းသော ကြာ-
ပစ္စည်း၊ ကြာ-ပစ္စည်းတို့ကို အချို့ ရော်ပြု (ရွှေ-ပြု ဟူလို့သည်)။

ပြယုဂ်ကား-အဒောသို့ အသကျို့၊ အဒောသာသာ အသုပို့သာ
သော သာတိ သုတိသာတိ တည်း။

၆၁။ ဉာဏ် သန၊ သန နားယာ တိမို့-ဘုတ်ဖြင့် နောက် တိဝိဘတ်
ဓနာင်းသောကြောင့် ကွဲ-ပစ္စည်းနှင့်တကွ ဉာဏ်ကို အ-ချို့ နာယ-ပြု။

ပြယုဂ်ကား - နာယတိ ဇာနာတိ ဟည်။

၆၂။ ညမိုင် - သုတ်ဖြင့် နောက် ည-အပြု နှုံးသောကြောင့်
က္ခာ-ပစ္စည်းနှင့်တက္ခ ညဓာတ်ကို အခါး ငံ-ပြု။
ပြယုဂ်ကား - ဇညာ (ဇာနေယျ) တည်း။

၆၃။ ထျောသီယာ ညဝါ-သုတ်ဖြင့် ည-ခာတ်နောင် နှုံးသော
ထျောဝိဘတ်ကို အခါး ဂူယာ-ပြု၊ ည-ပြု။

ပြယုဂ်ကား - ဇာနိယာ၊ ဇညာ၊ ဇာနေယျ တည်း။

၆၄။ ကြိယတျာ ဒိသုက္ခာလောပေါ့-သုတ်ဖြင့် နောက် ကြိ အစရိ
သော (အင့်တနီ) ဝိဘတ်တို့ နှုံးသောကြောင့် လည်းကောင်း၊ ထို-
အစရိုးသာ (ဘဝိယန္တီ) ဝိဘတ်တို့ နှုံးသောကြောင့် လည်းကောင်း၊
ည-ခာတ်နောင် နှုံးသော က္ခာ-ပစ္စည်းကို အခါး ချေ။

ပြယုဂ်ကား - အညာသီ အဇာန်၊ ဥယာတီ ဇာနိယာတီ တည်း။

၆၅။ ထဲယူပို့ ကပ္ပါယုဟ်ဖြင့် ကံ-အနက်၌ ညဓာတ်နောင် နှုံး
ဝသာ ထဲတျာခီ (ဘဝိယန္တီ) ဝိဘတ်၏ သာ-ကို အခါး ဟံ-ပြု။

ပြယုဂ်ကား - ပညာယိုဟိုတီ ပညာယီယာတီ တည်း။

၆၆။ ကိုယ္ဗာ-သုတ်ဖြင့် ဂူဓာတ်နောင် ဝနှုံးဝသာ ထဲတျာခီ
ဝိဘတ်၏ သာ-ကို အခါး ဟံ-ပြု။

ပြယုဂ်ကား - ဟံ-ပြု။

၆၇။ ဟနာ ဆား - သုတ်ဖြင့် ဟနာ - ဓာတ်နောင် ဝနှုံးဝသာ
ထဲတျာခီဝိဘတ်၏ သာ-ကို အခါး ဆ-ပြု၊ ဓ-ပြု။

ပြယုဂ်ကား - ဟနာမိုးဟနာနိုးသာမိုး၊ ပဋိဟံ့ဖိုးမိုး ပဋိဟနာနိုးသာမိုး တည်း။

၆၈။ ဟာဝတာ ဟ - သုတ်ဖြင့် ဟာ - ဓာတ်နောင် နှုံးဝသာ
ထဲတျာခီ၏ သာ-ကို အခါး ဟ-ပြု။

ပြယုဂ်ကား - ဟာဟတီ ဟံ-ယာတီ တည်း။

၆၉။ ဒက္ခာသက္ခ ဟေဟိုဟေဟိုတီလောပေါ့-သုတ်ဖြင့် ဒက္ခာ-အပြု
သက္ခ-အပြု၊ ဟေဟို-အပြု၊ ဟေဟို-အပြုတို့ နှုံးသော သဲတျာခီ၏
သာ-ကို အခါး ချေ။

ပြယုဂ်ကား - ဒက္ခာတီ ဒက္ခာသီ၊ သက္ခတီ သက္ခသီ၊ ဟေဟိုတီ၊
ဓာတ်ယာတီ၊ ဟေဟိုတီ၊ ဟေဟိုသီ တည်း။

၃၀။ ကယိုရေယျ အသယူ့မှာမီနံ·သူတ်ဖြင့် ကယိုရ-အပြု နောင် နှောင်းသော ထျော်-အစရိုးသော ဝိဘတ်တို့၏ ထျော်-ကို ချေ။

ပြယုဂ်ကား - ကယိုရုံ၊ ကယိုရာသီ၊ ကယိုရာထ၊ ကယိုရာမီ၊ ကယိုရာမ တည်း။

၃၁။ ဋ္ဌာ-သူတ်ဖြင့် ဘယိုရ-အပြုနောင်နှောင်းသော ထျော်-ဝိဘတ်ကို ဋ္ဌာ-ပြု။

ပြယုဂ်ကား - သော ကယိုရ တည်း။

၃၂။ ဓထသာ-သူတ်ဖြင့် ကယိုရုံ-အပြုနောင် နှောင်းသော ထျော်-ဝိဘတ်၏ ငဲ့ကို အာ-ပြု။

ပြယုဂ်ကား - ကယိုရထ တည်း။

၃၃။ လဘာ ဗျာဗျာနံ တံထာ ဝါ - သူတ်ဖြင့် လဘာ-ဓာတ်နောင် နှောင်းသော ဗျာဗျာဝိဘတ်ကို အချို့၊ ထံ-ပြု၊ ဤဝိဘတ်ကို အချို့၊ ထ-ပြု။

ပြယုဂ်ကား - အလတ္တံ အလတ္တံ၊ အလတ္တံ အလတ္တံ တည်း။

၃၄။ ဂရု ပုံဗွာ ရသာ ရေ ဒေါ် ဆီနံ-သူတ်ဖြင့်ဂုရာအက္ခန ၃၅း၌ သော ရသာ-အက္ခန နှောင်းသော အနော်ဝိဘတ်၊ သာနော်ဝိဘတ်တို့၏ ဝန္တနှင့် ဇန်နံ ဝိဘတ် သာန်း-ဝိဘတ်တို့၏ နှိုး-တို့ကို အချို့ ရေ-ပြု။

ပြယုဂ်ကား - ဂစ္ဆာရ ဂစ္ဆာနှိုး၊ ဂစ္ဆာရ ဂစ္ဆာနှိုး၊ ဂမိသာရ ဂမိ-သာနှိုး၊ ဂမိသာရ ဂမိသာနှိုး တည်း။

* ပစ်နံ-၌ ဂရုအက္ခန အေးပရီးသာကြောင့် မပြု။

* ဟောန်း-၌ ရသာ-နောင် မဟုတ်သာကြောင့် မပြု။ ဝါ-ရသာ နောင် မနှောင်းသောကြောင့် မပြု။

၃၅။ ထျော်ထျော် သသယျွှဲ့ ဋ္ဌာ-သူတ်ဖြင့် ထျော်ဝိဘတ်၊ ထျော်သီ ဝိဘတ်၊ ထျော်ဝိဘတ်တို့ကို အချို့ ဋ္ဌာ-ပြု၊ (ငဲ့ပြု၊ ဟူလို့)။

ပြယုဂ်ကား - သော ကရော၊ ကရောထျော်၊ တွဲ ကရော၊ ကရောထျော်သီ၊ အဟံ-ကရော၊ ကရောထျော် တည်း။

၃၆။ ဉားဝိကရကသာယုံး ပရ္စာကြော်-သူတ်ဖြင့် ပမာဏကြား(အတ္တနာပုံး) အစာ်း ဉားဝိကရက-ပစ္စည်းကို ဦးပြု။

ပြယုဂ်ကား - တန္ထတေ တည်း။

၃၃။ ပုံမှန်ပေါ်ဝါ ကွဲစိ-သုတ်ဖြင့် ပုံမှန်ဆောင် (ပရသုပ္ပ) အရာ၌
အိမိကရာဏာ-ပစ္စည်းကို အချို့.သောပြုယူရှုံး အချို့.ဥ-ပြု။
ပြုယူရှုံးကား - ဝန္တတိ၊ ဝန္တာတိ တည်း။

၃၄။ ထျောမထောမ စ-သုတ်ဖြင့် ထျောမ-ဝိဘတ်ကို အချို့. မေ့-ပြု
ဥ-ပြု။

ပြုယူရှုံးကား - ဘဝမှု၊ ဘဝထျောမ၊ ဘဝထျောမ တည်း။
* ဘဝထျောမုံး၌ ထျောမ-၏ အ-ကို ဤသုတ်ဖြင့် ဥ-ပြုသည်။

၆။ တျောမိဘတ် ပြီး၏။

ဉာဏ်ပျိုးသော သရာထံမှ သင်ယူဗြို့ဝေကုန် သတည်း။

၁၃၄၅-ခုနှစ်၊ မြာသိုလပြည့်ဂေါ်၏ ၁၀-ရက်၊ သောကြာနေ့
နေ့ ၁-နာရီ။ ၂၇-ဒီဇန်၊ ပု-ဒိ-အာနှင့် ပြည့်ရလို၏။

၄။ ကွဲခိုက္ခလွှာ

ဤသို့ ဆွဲဟူသော (တျာဒီ) အခန်းကဏ္ဍ တိုင်အောင် ပသွားဘူး
သောလမ်းဖြင့် မဓရှုက်ဖူးသေးသောစခန်းတို့ကို ဖြတ်သန်းကျော်လျှောက်
ခဲ့ရ သတ္တမ-ဟူသော (တျာဒီ) ကဏ္ဍသို့ ဆုံးကြေရာက်ခဲ့ပေပြီ၊ ရွှေသို့ သုမ္မား
မျှော်ကြည့်လိုက်ရာလမ်းဆုံးနှင့် မငဝေးတော့သည်၏ကို မှန်နမူးမှုး ထွေနေ့
ရပေပြီ။

ကွဲခိုက္ခလွှာ၏ အခြေအနေ အဖြစ်အမှန်ကို စုစုပေါင်းထောက်လျှော်း တွက်
ဆ၍ ကြည့်သည့်အခါးလည်း ပြီးခဲ့သော ဂဏ္ဍတို့ကဲ့သို့ များစွာခက်ခဲ့မှု
မရှိလျော့တဲ့ပဲ သူ၏စီရင်ပုံး ဆန္ဒအထားကို ထင်ရှားစွာ ဖော်ပြုလျက်
သုတေသန်း ပါသော ဝာတုန်းစာတွေတွေကို ဖော်လျှော့နှင့် စာကိုယ်ဉ်ပင် ကြော်
လျက်စွာ လေ့လာပြီးနောက် ဆိုင်ရာဝိဂုဟနှင့် (အဘိဓာရျော်) အရ
ကောက်တို့ကို သသချာစွာမှတ်သားလျှင် ပြီးစီးဖို့ရန် မခက်ခဲ့လျော့တဲ့ဟု
ထွေမြင်ရသည်၊ ကြိုးစားအားထုတ်ထားမှုကြပါကုန်။

နမော တသေ ဘရဝတောာ အရဟတော သမ္မာ သမ္မာစွာသား။

“ပဟုလုံ”ဟူသော ၁၅၈ သုတေသနှင့် “ကြိုယတ္တာ”ဟူသော ၅၁၁၄
သုတေသနှင့်သည် အလုံးစုံသော သုတေသနှင့် လိုက်လုပ်ပါဝင်သည်။

* ဗဟိုလုံသုတေသနှင့် ခပ်သိမ်းသာ သုတေသနှင့် အစီအရင်သည် များသောအားဖြင့်သာ၊ ၀၂- အလိုရှိအပ်သော
အခြင်းအစားဖြင့်သာ ဖြစ်ကြသည်၊ အနည်းငယ်အားဖြင့်ကား ၀၂-
အလိုမရှိအပ်သော အခြင်းအစားဖြင့်ကား မဖြစ်ကြ၊ တစ်နည်း-ပါမိုပြယ်
အားလျှော်စွာ ဖြစ်ကြသည်-ဟူလို့။

* ကြိုယတ္တာ-သုတေသနှင့်ကား ဤ ကွဲခိုက္ခလွှာ၏ ဖွေည့်တို့သက်ရာ
နှာနှင့် ပိုသယကား ကြိုယတ္တာ၏ကြိုယာအနုက်ရှိသောဓာတ်တို့၏ နောက်မှ
သာ၊ ၀၂-ဇန်နဝါရီသာ သက်သည်၊ စီရင်သည်-ဟူလို့။

၁။ စရိ ဒု ကရ ရဟ ငန သန တလ သာဒ သာဒ ကသာသ
ဝါးသာယ ၀၂ ဂါဟိ ၃၂-သုတေသနှင့် လားခြင်း၊ စားခြင်း အနက်ရှိသော စောစာတ်,
ခွဲခြင်းအနက်ရှိသာ ဒရစာတ်, ပြုခြင်းအနက်ရှိသာ ကရစာတ်, စွဲနှင့်ခြင်း
အနက်ရှိသော ရဟစာတ်, ဖြစ်ခြင်းအနက်ရှိသာ ဇနစာတ်, ဆည်းကပ်

ခြင်းအနက်ရှိသော သနဓာတ်, ထည့်ခြင်းအနက်ရှိသော တလဓာတ်, သာယာခြိုးအနက်ရှိုးသာ သာဒဓာတ်, ပြီးစီးခြင်းအနက်ရှိသော သာဓာတ်, ရေးခြင်းခြင်းအနက်ရှိသာ, ကသဓာတ်, ပစ်ခြင်းအနက်ရှိသာ အသဓာတ်, ဖျက်ခြင်းအနက်ရှိသာ စဋ္ဌဓာတ်, သူးခြင်းအနက်ရှိသော အယဓာတ် (အဏွေးသာတ်တည်း)သားခြင်း, ဘန်ထုံးခြင်း အနက်ရှိသော ဝါဓာတ်တို့ နောင် များကသာဏားဖြင့် ဝါ-အလိုရှိအပ်သောအခြင်းအရာအားဖြင့် ကု-ပစ္စည်းသက်။

- * စရဓာတ်၌ ပြယ်ကား-စရတိ ဟဒယမန္တညာ၁၀၀နာတိ စာရွှေ (သောဘန်) တည်း။

အသာကာာန့်မွေ့၌ သူးမှု သူးလိုပြု့ ဥပဒ္ဒမည်သော အ-ကို အ-ပြု့

- * အရ ၌ အရှုံးတိတိ ဒါရို (ကုံး) တည်း။

* ကရ ၌ ကရောတိဘိ ကာရို (သိပ္ပါ၊ မယဝါ၊ ဝိသုကမ္မာ)တည်း။

- * ရဟ ၌ ရဟတိစန္တာငိန်း ဓားသာတာပိုသံ နာသေတိတိ-နုဟု (အသုရံးနွော)။

* ဇန ၌ ဇနတိ ဂဟနာ ဂမန် အနေနာတိဇာနှု (ဇယ်ဗျာန်းသန္တာ)။

- * သန ၌ သနတိ ဘတ္တိဘိုးဘတ္တိုး ဥပ္ပါဒေတိတိ သာနှု (ဂိုပ္ပါဒေ သော)။

* တလ ၌ တလတိပတို့တို့ တွေ့ပန္တာတိ-တာလု (ဝအနေကဒေ သော)။

- * သာဒ္ဓာ သာဒီယတိ အသာဒီးမတိတိ-သာဒု (မဓုရံ)။

* သာဓ သာဓတိ အတ္ထ ပရတိ တန္တိသာဓု (သဇ္ဇနာ)။

- * ကသ ၌ ကသီယတိတိ-ကသု (ကာဝါဇ္ဇာ)။

* အသ ၌ အသတိ သီယ ဘာဝန ပဝတ္ထိတိ-ဘာသု (သိယံ)။

- * စဋ္ဌ ၌ စဋ္ဌတိဘိ ဘိန္ဒိတိ အဖန္တညာ ဘာဝန္တိ စာနာ (မန္တညာ)။

* အယ ၌ အယတိ ပဝါ့န္တိ သူးဘာ တောနာတိဘာယု (ဗိုဝိတံ)။

- * ဝါ၌ ဝါတိဂစ္စတိတိဝါယု(ဝါးဗုံး)တည်း၊ အသာကာာ ပို့

ယုက်-ယူ့သာ ဗုံးဗုံး သူးတိပြု့ ဝါ-ဓာတ်ဘာဗုံး၌ ယုက်-လာ (ကြုံ
လက်းသာအား ဓာတ်ဦးဦးပြု့ည့်၍ ပြယ်များ ထုတ်ဆိုနိုင်လိမ့်မည်)
အကျဉ်းချုပ် ဆိုနည်းကို ပြည့်အုံ-

၅၅။ ပြုသတ္တုနှင့်လာဆော စာတု·မာတ္ထာတ္ထာတိုးခြားစလုလေးပြီးဝနာက်
အကျဉ်းချုပ်အားဖြင့်-

၁။ စရာ ဒရ ကရ ။လူ ၁၆။ သုတေသန်း စရာဓာတ်၊ ဒရဓာတ်၊
ကရဓာတ် ။လူ ၁၇။ သုဓာတ်တိုးနောင် များသောသူးဖြင့် ၁၈။ အလုပ်ရှိယပ်
စသာ အခြင်းအရာအားဖြင့် ၁၉·ပစ္စည်းသက်။

* စရာဓာတ်၌ ပြုယုဂ်ကား - စာရွှေ စသည်ဖြင့် ဝို့ယူမေးပါဘဲ နို့ပန္နမျှ
ပြုည့်စုံစုံသို့လော အရွှေည်နည်းကို ကြော်လုကပြီးမှ အဝို့နည်းအသုံးပြုပါ။

** အဏ္ဍာကဓာတ်စာကြောင်း ပင်ယာဂသံ့နို့သုယာ·နှုတ်ယတဲ့·၄၅၅
၌။

၂။ ဘရ မရ စရ တရ အရ ဂရ ဟန် တန် မန ဘမ ကိုတ ဓန
ဘံဟ ကမ္မမ္မ စက္း ဘံက္း သံကိုနှုန်း ယဲ ပဋ္ဌာဏာသ စသ ပသ ပံသ ဗန္တာဥ-
သုတေသန်း ဆောင်ခြင်း မွေးမြှုပ်ခြင်းအနက်ရှိသော ဘရဓာတ်၊ အသက်ကို
စွဲနှုန်း အနက်ရှိသော မရဓာတ်၊ လားခြင်း စားခြင်း အနက်ရှိသော
စရာဓာတ်၊ ကူးခြင်းအနက်ရှိသော တရဇ္တ်၊ သွားခြင်း အနက်ရှိသော
အရဓာတ်၊ သွန်းလောင်းခြင်းအနက်ရှိသော ၄၄ ယရဓာတ်၊ (ယရဓာတ်ကို
အနက်ထွေးရှု ဖက်သည်) တစ်နည်း ဂိုရဓာတ်ဖြုံးမှ တဒမိန္ဒားရီနို့ - ဟူသော
နိပါတန်ဖြင့် ဗုံးကို ဘုံးပြု၊ ညျဉ်းဆဲခြင်းအနက်ရှိသောဟန်-ဓာတ်၊ ချွဲခြင်း
အနက်ရှိသော တန်ဓာတ်၊ သိခြင်းမန်ဓာတ်၊ အမြဲမတည် ခြော်လည်ခြင်း
ဘယဓာတ်၊ နှေခြင်း ကိုတဓာတ်၊ အသံဟူသော ဓနဓာတ်၊ ပွားခြင်းအနက်
ရှိသော ဘံဟ “မြှုံးမြှုံး”ဓာတ်၊ ဓစာင့်ဓရာာက်ခြင်း ကမ္မဓာတ်၊ အသံဟူ
သော အမ္မဓာတ်၊ ကြည့်ခြင်းအနက် စက္း“ဗုက္း”ဓာတ်၊ တောင်းခြင်းဟနက်
ဘိုက္းဓာတ်၊ ယုံမှားခြင်းအနက် သံကာဓာတ်၊ လွန်စွာ အစိုးရခြင်းအနက်
ဗုဒ္ဓဓာတ်၊ နှောင်ဖွဲ့ခြင်းအန္တဓာတ်၊ နှုတ်အားပူဇော်ခြင်း ပဲဓာတ်၊ ၈၎ိ
အနက်ရှိသော “ထဲ့-ပန္း”ဓာတ်၊ အသံဟူသော ဓနက်ရှိသော အဏေဓာတ်၊
ပစ်ခြင်းအနက် အသဓာတ်၊ နှောင်းအနက်ရှိသော ဝသဓာတ်၊ နှုပ်က်ခြင်း
ပသဓာတ်၊ ဖျော်ဆီးခြင်း ပံသဓာတ်၊ နှောင်ဖွဲ့ခြင်း ဗုဒ္ဓဓာတ်တို့နှင့်
ဥ-ပစ္စည်းသက်။

* ဘရဓာတ်၌ ပြုယုဂ်ကား - ဘရတိဘံ ဘရ (ဘတ္တာ) တည်း။

* မရ-၏၏ မရတိ ရွှေပကာယန သကေဝါတီပရ(၄၇၀၇ နို့လ ၁၇
သော ၁)။

- * အသ-၌အသနှိပ်ဝတ္ထနှိ သတ္တာဒေတေဟီတီ အသ။။။(ပါကာ)။
- * ဝသ-၌ သူခံ ဝသနှဲနာတီ ဝသူ (ဝန်)။
- * ပသ-၌ ပသီယတီ ဗာမီ ယတီ သာမိဂေဟီတီ ပသူ(စတုပွဲဇော်)။
- * ပံသ-၌ ပံသတီ သောသာဝိုင်းသံ နာသေတီတီ ပံသူ(ရေကု)။
- * ဗန္ဓု-၌ ဗန္ဓုယတီ သိန်ဟာဘဝနာတီ-ဗန္ဓု (ဦးတိ) တည်း။

ဤနှစ်လည်း အကျဉ်းဆိုနည်း။

၂။ ဘရ မရ စရ ။လာ။ ဗန္ဓာဌာ-သူတ်ဖြင့် ဘရဓာတ်, မရဓာတ်, စရဓာတ် ။လား ဗန္ဓဓာတ်တို့နောင် ဦးပစ္စည်းသက် ပြယုဂ်ကား·စသည်ဆိုလေ။

၃။ ဗန္ဓာ ဦး ဝရော မ-သူတ်ဖြင့် နှောင်ဖွဲ့ခြင်း အနက်ရှိသော ဗန္ဓဓာတ်နောင် ဦးပစ္စည်းသက် ဗန္ဓဓာတ်ကိုလည်း ဝစ်ပြု။

ပြယုဂ်ကား - ပွဲဟီ ကာမဂ္ဂဏေဟီ အတ္ထနှိ သစ္တာ ဗန္ဓတီတီ-ဝါး
(သူတေသား ဣတ္ထီ) တည်း။

၄။ မွောစသော - သူတ်ဖြင့် မွော။ အခ ရှိကုန်သာ သွွှုံးတို့ကို
ဦးပစ္စည်း အဆုံးရှိကုန်သည်ဖြစ်၍ ပြီးအအပ်ကုန်၏ ဟူ နိပါတန် ပြုသည်။

နိပါတန် မရောက်သောကသာ အစိုးရင်ကို ရောက်စေခြင်း၊ ရောက်
ပြီးသောအစီအရင်ကိုတားမြစ်ခြင်းသည်နိပါတန်၏သဘောလက္ဌာတည်း၊
ဝါ-နိပါတန် တည်း။

* ဇနဓာတ်နောင် ဦးပစ္စည်းသက်၊ အဆုံး၌ (မှုက်-လာ၊ ဗ-လာ
ဟူလို) မနာန်နိဂုံဟီတီ-ဟူသော ၅၁၉၆ သူတ်ဖြင့် န-ကို နိဂုံဟီတ်ပြီ။ “ဝရို
ဝရိုက္ခာ”ဟူသော ၁၁၄၁ သူတ်ဖြင့် နိဂုံဟီတ်ကို မ-ပြု၊ ၁၁၁၁တီ ဇနီယတီတီ
၀၇-မွော။ (ရွှေကွာ)

* ဘမဓာတ်နောင် ဦးပစ္စည်းသက် အမ်-ကိုဝေါး (ဘ၏အစိတ် အ-
နှင့်တတ္ထ မချေဟူလို) ဘမတီ ကမ္မတီတီဘူ (ဘမူ)

* ကရဓာတ်နောင် ဦးသက်၊ ဦး၌အစွဲလည်း ကန္ဓာဌား-လာ(ကန္ဓာဌား-
လာဟူလို) ပရရှုပ်မယကာင် ဗျွှေ့နေ ဟူသော ၅၁၉၅ သူတ်ဖြင့် ပေတ္န
ရ-ကို ပရရှုပ် က-ပြု၊ ရှုခိုရှုပ်အံ ကရောတီတီ ကကန္ဓာ။ (ဗဒရိ)

* အ၊ ဝရှုရှိသ၊ တဲ့လျားဆွဲခြင်း၊ အနက်ရှိသည့် လမ္မစာတ်နောင် ဦးပစ္စည်းသက်၊ သံယူရိ၏အစ မ-ကိုချေ လ-၏အစိတ် အ-ကို ဒီသ၊ ရှေးဖြစ်သော အ၊ အ-ကိုရသဲ့ပြု၊ အ၊ လမ္မတိ အဝသံသတိတိ၊ အလာ့မူ (တူမြို့)။

* လားခြင်း၊ ညျဉ်းဆဲခြင်း၊ ကြံ့မြင်းအနက်တို့၏ဖြစ်သော သရဓာတ်နောင် ဦးပစ္စည်းသက်၊ ဦးနှောင်းဖျော် စာတ်၏အဆုံး၍ အဘုံးလာ၊ အဘုံးလာ (ဘဘာ-လာ၊ အဗာ-လာ ဟွဲလို) သရတိ ဝစ္စတိတ် သရဘူး (ကော မဟာနီ) သရတိ ပါကေ ဟို့သတိတိ သရမူ (ခုခြားကိုပို့သော)။

* စားခြင်းအနက်သော စမဓာတ်နောင် ဦးပစ္စည်းသက်၊ စမတိ ဘက္ဗာတိနိဝိယာပန္တိ စမူ (သေနာ)။

* ချဲခြင်းအနက်သော တနဓာတ်နောင် ဦးပစ္စည်းသက်၊ တနောတိ သံသာရုံးကွဲနှိုးတန္တာ (သရိုရုံး၊ ကြုံအတူ တစ်ပါးသော အလားတူ ဦးကာရွန်ပြယ်တို့ကိုလည်း ပါ့်းအတ်ပုံးအားပြုင့် မှတ်သားရမည်၊ မှတ်သားကြလေ။

၅။ တပုသ ဝိုင် ကုပ္ပသ မှုဒါကု-သုတ်ပြုင့် ပူပန်ခြင်း၊ အနက်ရှိသော တပဓာတ်၊ ပူဇောင်ခြင်း၊ အနက်ရှိသာ ဥသဓာတ်၊ ပောက်ထွင်းခြင်း၊ ဝိုင်ဓာတ်၊ အသံဟူးသာကုသဓာတ်၊ ချဲခြင်းအနက်ရှိသာ ပုထဓာတ်၊ ပထခုံး၊ နှစ်သက်ခြင်း၊ အနက်ရှိသာ မှုဒါကုတ်တို့အနာင်ကု-ပစ္စည်းသက်၊ (က-အနုံနှစ်သည် နံ-တော်နှစ်နှင့် နာဂမေသူ ဟူးသာ ၅၀၅ သုတ်ပြုင့် ဗြို့မြှုပ်နှံခြင်း အကျိုးရှိ၏)။

* တပံ-ဟူးရှိ စာတ်ကိုညွှန်ပြခြင်းကြောင့်သာလျှင် တိပု-၌ တ-၏အစိတ် အ-ကို တာမိနာဒို့နို့ ဒါဘန်-ပြုင့် လူ့ပြု၊ တာပိယတိတ် တိပု၊ (လောဟိုသော) ဥသတိ ဒါဟံ ကနောတိတ် ဥသူ (သဇ္ဇာ)။

* ပေဓတိ ရုံသံဟံ တိမိ ရန္တိ ဝိခာ (ဝန္တာ)။

* ကုရာတိ ကိစ္စာ ကိစ္စာဝာတိတ် ကုရာ (ရာဇာ) (ကုရဝေါ) (ပန ပဒေ)။

* ပုထတိ မဟန် ဘာဝန် ပတ္တရဘိတ် ပုထု (ဝိတိဇ္ဇာ) မော အနဲ့ မှုသံယတိတ်ဝါ မူးချွဲ (အထော့) တည်း။

၁၃၅

၅။ ဟပုသာလေမူဒိက္ခ-သုတေသန တပမာတ်, ညသမာတ်, ဦးမြောင်း၊
ကုခုမာတ်, ပုထမာတ်, ပုဒေမာတ်တို့နှင့် ကု-ပစ္စည်းသက်၊ ပြယ် အထက်
နည်းမာဘီစဉ်အကိုင်း ဝိရိယာ၊ အတိဇိဓယျထွန်းတက တဲ့ဖက်၍ ဆိုလေ။

၆။ သိန္ဓာဒယော-သုတေပြင့် သိန္ဓာအစုရှိကုန်သော သွေးတိုက် ကု-
ပစ္စည်းအဆုံးရှိကုန်သည်မြတ်၍ ပြီးစေအပ်ကုန်လျှော့-ဟဲ နံပါတ်၊ ပြုသည်။

* ထိန္ဒို:ခြင်းအနုက်ရှိသော သန္တဓမ္မတော်နောင်**ဤနိပါတနာ**-သူတဲ့ ပုံ
ကျ-ပစ္စည်းအကောင်၊ ဘ-ကို လူ-ပြု၊ အဆုံး ၁-ကို ၈-ပြု၊ သန္တတံ့ပသဝတီတံ့
သိန္ဒို (နှိုး)။

* ටොමෝර්ලි උපක් මදුවෙට හ-ග්‍රී ඇ-පු; තාං-ඩුල්-ග්‍රී
“ප”පු; ගර්-යේ-ගාං; පාං තාර්ලි-ඇස්; ඔ-ග්‍රී ග-පු

* (ကု-ဟစ္စ်းသက်သည့်ကို သိသော်မပြုတဲ့) ထေနှင့်နှစ်းစား
ဗာဟာ၊ ဗာဓာတ်၊ ဥပဒ္ဒ၊ ဝါရောတီတိ၊ ဝါ ဗာဟာ (ဘုရား)

* ထွားခြင်းအနှက်၌ ရုံး-ဓာတ်နိဂုံးဖိတ်ကိုသော ရုပ်တံပင့်တဲ့
ဖော်မေတ် ပုသ္ (ဖုလာ)။

* ရခိုင်းအနုက်၌ ဝိဇ-ဓာတ်နောင် နှ-အက္ခနာလာ၊ စ-ကို ဗ-ပြာ
ဝိနတ္ထဒေသ၊ နှောနိုင်းပို့နှေ့ (ကဏ္ဍာ)။

• သိပြိုင်းယနက်၌ ၁၉·၀၁၂၅ နှာ၊ ၈။ မညတဲ့ ညယတဲ့ ၁၉၃၇ ခုနှစ်၊
၁၉၃၈ ခုနှစ် (မဓာတုရုံဟို ကတမစေ)။

* ဆိုခြင်းအနက်၌ ရပောတ်, လပောတ်, ပောတ်, ပျောတ်တို့
တွင် ရပါ-ခေါ်၏ အ-ကို လူ-ပြု၊ ရပါတီ ပျောတီ မထိန်း၊ ရိပါ (ပစ္စာမိုးတော်)
အနက်တူရှု ဝေါ်များကို ပေါ်ပါ၏ ဆိုထားသည်။

နှင့် အသက်ရှုခြင်း အနက်တို့၏ ပြစ်သာ သမာတ်၏ ဟ-ရို့၏ သဘတ် လိပ်တို့-သာ (ယုဝ၅)။

* සුදාසුරියෙහි ගැඹුවේ පා-ග්‍රී-ඩ්‍රී-ලය්බ්‍රූ, ආදත් පා-ග්‍රී-හාස් ගැඹුවේ පා-ග්‍රී-ඩ්‍රී-ව්‍යා (මහා)!!

* පෙරම්පාලියේ සෑවා (යෝගී) ||

* ထူးခြား အနက်ချုပ်ဖြစ်သော ခန်းထဲ၊ ခဏဓာတ်ထို့တွင် အာ-
ရှုံးရှိစသေး ခနောတ်၏ အနုံ-ကို သော အာခနတိုး-အာရာ (ရန်) ဂုံး

မြောက်ခြင်းအနက်၌ တရမာတ်၏ တ-ကို ထ-ပြ၊ တရတိတိ-ထရှ (ခရာ ၈၁)၊ ဗားခြင်း၊ မြောက်ဘသူ့ခြင်း အနက်တူ့၌ ဖြစ်သော လံယမာတ်၏ ထ-ဘိ ဘချိ ဟ-ပြ၊ လယ်တံ ပဝတ္ထတံ လယ့်ဘာဝနာတံ လယှ၊ လယ့် (ဤသွေ့နှစ်ခုတူ့အနက်တူ၏) ချိုးပဲ့ခြင်း အနက်၌ ဖြစ်သော ပ-ရွှေးရှုံသော ဟံခာရ်၏ င-ကို ဂ-ပြ၊ ပဘဇ္ဇတံ ဝိသေသနာတံ-ပဘဂု (ပဘဂုံနေ့) ဟံ့ခြင်း၏ နစ်ခြင်း အနက်၌ ဖြစ်သော သု-ဓရေးရှုံသော ဌာဓာတ်၌ ဌာတံ ပဝတ္ထတံ သူနှစ်ရာာဝနာတံ သူနှဲ (သောဘန်း) ဒု-ရွှေးရှုံသော ဌာဓာတ်၌ ဌာဂါ ပဝတ္ထတံ အသူနှစ်ရာာဝနာတံ ဒူနှဲ (အသောဘန်း) ။ ၁၀ မလေပီ-အခြားတို့လည်း ဤသူ့ချေည်း။

၃။ ဤ-သုတေပြီး ကြိယာထနကိုရှိသော ဓာတ်နှင့် “လွှဲပြောရသူ၊” ဝါ·ဘလိုဂ်ဟပ်စသာ အခြင်းအမှားပြီး ဤ-ပစ္စည်းသက်။

- စောင့်စည်းခြင်း၊ ဝလမာတ်၏ ပလန်သံငါး ၁၈၆-၀လီ (ဥဇ္ဈ^၁ ၀လီ)။
- စောင့်စည်းခြင်း၊ ပထ္ခိုမှာက်၏ ဝလ္လာယန္တိ သံဝရီယန္တိ သတ္တာ တော် ယာတိ ၀လ္လာ (လဘာ။)။
- ရှင်းခားတို့၏ ငို-ပစ္စည်းသက်လျှင် ဝလီ၊ ဝလ္လာ-ပုံဖြစ်၏၊ အနုက် ကားတူ၏။

အမြားတို့၏လည်း ဤသို့သည်း။

ဂ။ အပျော်အယော်-သုတ်ဖြင့် အမိ-အရှေ့ကုန်သော သွွှဲတို့ကို ဣ ပစ္စည်းအဆုံး ရှိကုန် သည်ဖြစ်၍ ပြီ၊ စောင်ကုန်၏ဟု နိပါတန်-ပြုသည်။

* အောင်ခြင်းအနက် ဓာ-ဓာတ်၏ ဤနိပါတန်-သုတ်ဖြင့် ၁၉၀၁ ဟု အွေးအွေးပြု၊ ယတ မှာအမာတိတိ အမိ (၈၀၇၄၁၁ ပို့သော်)။

* လားခြင်း၊ အံ-ဟခာတ်၏ နိဂုံဟိုတ်ကိုချော်၊ အံ-ဟတိဂ္ဂုံတိတိ လား (သမဗ္ဗာ)။

* လူပ်ရှားခြင်း၊ ကမ္မဝါတ်၏ သံယုဂ်၏အစ မကိုစချော်၊ ကမ္မတိ စလ တိတိ ၈.၃၆ (၀၇၅၄၉)။

* သီခြင်း၊ မန်ဓာတ်၏ ၂.၅၈ အ-ကို ဣ-ပြု၊ မန်တိဇာနာတိတိ-မှုန်း (သမဝဏာ)။

* နယ်-ကို ကြော်-ပြု၊ မန်တိမဟန္တဘာစံ ဂုဏ်တိတိ-မဏီ(ရကန်း)။

* ကြည့်ရှုခြင်း၊ ဣက္ခာ၊ စက္မဓာတ်တို့ဘူး ဣက္ခာ-၏ ဣ-ကို အ-ပြု၊ ဣက္ခာတိ အနေနာတ် အကိုး (နယန်း)။

* ခြေလျမ်းခြင်း၊ ကမဓာတ်၏ က-၏ အ-ကို ဣ-ပြု၊ ကမဟံ ယာတိတိ ကိုမီ (ခုခွဲအော် ပို့သော်)။

* ကူးခြင်း၊ တရဓာတ်၏ တို့ရို-ပြု၊ တုရိုတောာတရတိ ယာတိတိ တို့၏ (ပက္ခို ပို့သော်)။

* ပျော်မွေ့ခြင်း၊ ကိုဋ္ဌဓာတ်၏ ကို-၏ ဤ-ကို ဣ-ပြု၊ ကိုဋ္ဌနံကော် (ကိုဋ္ဌ)။

* ဥသဓာတ်ဇနာက် ဤနိပါတန်-သုတ်ဖြင့် ဣ-သက်ပြီး၊ ဓနာက် ရှင်း၊ ဣ-၏အစွဲ ခလုံးလာ (ခလ လာဟူလို) ဥသတ် ဒဟာတိတိ-ဣက္ခာလို (ဘာဇန်း)။

“၁၀ မင်္ဂလာ” အမြားတို့၏လည်း ဤသို့သည်း။

၉။ ယုဝဏ္ဏာပန္တာ ကိုသုတေပြင် လူတ်ဥပဒ္ဒ · ဥပဒ္ဒမာတ်တို့
နောင်၊ ၁၇ လုဝဏ္ဏာရန်း၏ ဖောက်အသာ အဆုံးဝဏ္ဏာဥပဒ္ဒမာတ်
အသုံးဝဏ္ဏာရှိအသာ မာတ်ဟို့နောင် အလိုချိအပ်သောအခြင်းအဖြင့်
ကိုပစ္စည်းသက်၊ (က·အဘုံးသည် အနုပန်တည်း)။

* အလိုချိခြင်း လူသာ၊ သိသမာတ်တို့တွင် လူသမာတ်၏ သိဝါ လူစွဲ-
တိတိ လူသီ (တပသီ)။

* ထွေးအန်ခြင်း ဂိုရခာတ်၏ ဂိုရတိ ပသဝဟို ဆောင်မံသ သာရဘူတံ
ဘသဇ္ဇာဒိန္ဒိ ဂိုရ (ယောဇ္ဇာ)။

* ဝင်ကြွယ်ခြင်း သုခာခာတ်၏ သောစန်း သုစိ (သောဇ္ဇာယံး)။

* ကလိုချိခြင်း ရွှေခာတ်၏ ရွှေနှိုးဘောယာတိ ရွှေဗိုး (အဘိုလာဒသာ)၊
(၁၀·ပမည်ပီ အခြားတို့လည်း ဤသို့ချည်း)။

၁၁။ ဝပ ဝရ ဝသ ရသ နာ ဟရဟန ပကာ လူတ်·သုတေပြင် စိုက်
ပျိုးခြင်း အနှက်ရှိအသာ ဝပဓာတ်၊ စစာင့်ရွှေဗိုးခြင်း၊ ဆည်းကပ်ခြင်း
အနှစ်ရှိအသာ ဝရဓာတ်၊ ဝန်ခြင်း ဝသဓာတ်၊ သာယာခြင်း ရသဓာတ်၊
ညျဉ်းဆဲခြင်း နာဓာတ်၊ အဆာင်ခြင်း ဟရဓာတ်၊ ညျဉ်းဆဲခြင်း ဟနဓာတ်၊
ဖောင်းဝယ်ခြင်း၊ ချို့မွှေ့ဗြို့ခြင်း၊ ပကာဓာတ်တို့နောင် လူတ်·ပစ္စည်းသသု။

* ဝပ ဦးကား ဝပနှိုးတောယာတိ ဝါပီ (ဇောသယော)။

* ဝရ ဦးကား ဝါရောနှိုးတောနာတိ ဝါရိ (ဇလ်)။

* ဝသ ဦးကား ဝသနှိုးတောယာတိ ဝါသီ (တစ္ဆောကာဘဏ်း)။

* ရသ ဦးကား ရသီယတိ အသာအနဝဝသေန သမော သရီယတိတီ-
ရာသီ (သမူဟော)။

* နာ ဦးကား နာတိုး ဟီးသတိတီ နာဘီ (သရီရာဝယေဝါ)။

* ဟရ ဦးကား ဟရရောတိတီ ဟရရီ (ပနုည်း)။

* ဟနှဦးကား ဟနနှိုးတောနာတိယာတိ (ပဟရကံး) ယနာသာတော
ကာနုပ္န္တ္ထာ-ဟူသာ ၅၁၄၉ သုတေပြင့် ဟန်·ကို ယာထု-ပြု။

* ပက ဦးကား ပကတိ ဝေါဟ ရတိတီ·ပဲတီ၊ ပကတိ ဝေါဟရတိ
တောနာတိ ပါကို (ကန္တာ) တည်း။

၁၁။ ဘုဂ္ဂမာ ဤ-သုတိဖြင့် ထင်ရှားခြင်း ပြိုယာ အနက်ရှိသော ဘူး၊ လားခြင်း အနက်ရှိသော အမောက်၊ ဂပခာတ်ဟိုင်း “အနာဂတ် ကာလွှာ” ဤ-ပစ္စ်းသက်။

* ဘူး၊ ဘူး နှံကား ကမိယတီတိ-ဘာဝါ (ဘမိယမာနာ)။

* ဂမ နှံကား ဂမိယတီတိ-ဂါမီ (ဂမိယမာနာ) တည်း။

၁၃။ တန္ထာက္ခ၊ ဤ-သုတိဖြင့်ပျင်းရိခြင်း အနက်ရှိသော တန္ထာက္ခ၊ အြိမ်ခြင်း၊ မှတ်ခြင်း အနက်ရှိသော လက္ခာတ်ဟိုင်း ဤ-ပစ္စ်းသက်။

* တန္ထာက္ခ၊ ဟန္တနံ-တန္ထာ (အာလသံး)။

* လူဗုံ ဦးသား လက္ခာယန္တိသတ္တာ တောယာတီ-လက္ခာ (သိရိ) တည်း။

၁၄။ ဂမာ ဇရာ-သုတိဖြင့် ဂမောတ်နောင် ဇရာ-ပစ္စ်းသက်။

ပြယုဂ်ကုံး-ဂုဏ်တီတိဂါ (ပယု) တည်း။

“ရနုပဲဆွဲနှုန်းသရဲဒိသ-ဟူသော ၄၁၁၂၂ သုတိဖြင့် အပ်ကို ချော်

ဤတွင် သရာ-ပစ္စ်းကို စီရင်ရာကြွေ ပြီး၏။

၁၅။ ဣဘီးဘာ ကရာရ ဝကသကဝါဟို တော့သုတိဖြင့် သရာဗျာယ် ခြင်း၊ လားခြင်း အနက်ရှိသော ဣကြေးက်ခြင်း ဘီဝါတ်၊ အသံဟူသော ကာဓား၊ ဂါဓားတ်၊ ပြုခြင်း ကရာဓားတ်၊ လားခြင်း အရမေးတ်၊ ယူခြင်း ကုကဓားတ်၊ ဝကဓားတ်၊ စွဲမ်းနှုံးခြင်း သကဓားတ်၊ လူးခြင်း ဖွဲ့ခြင်း အနက်ရှိသော ဝါဓားတ်နောင် ဇရာ-ပစ္စ်းသက်။

(၁၄)ယင်း၌ အကျဉ်းဆိုမှု ဣဓားတ်၊ ဘီဓားတ်၊ ကာဓားတ် ။လူ။ ၂၇၀။ ဓားတ်ဟူသောင် က ပစ္စ်းသက် ဟု ဆိုပါ။

* ဣဓားတ်နှံကား တို့ ပရတ္တတီတိကော (အသဟားယာ) တည်း။

* ဘီဦးဘား ဘာယန္တိတေသွားတို့ ကောကာ (မရှေ့ဗော) တည်း။

* ကားဦးကာယတီ သွံး ကရောတီတို့ ကာကာ (ဝါယသော) တည်း။

* ကရားဦးကား ကရောတီ ဝဏ္ဏကန္တိ-ကဓား (ဝဏ္ဏဝိသသော၊ ပိဿာပွဲ့ဗွဲ့)။

- * အခုံကား အခုံဘို့အကြာ(သူမရာ၊ ဝိဇ္ဇာပို့ဆောင်၊ ၁)။
- * ဝေါ်ကား ဝကတိဉာဏ်အနဲ့ အာအားဖို့-ဝက်(ဒေသရောင္းသို့သောင်း)။
- * ယက ၂၅ကား သက္ကတိတိသက္ကာ (မခိုးနော်၊ သမဇ္ဇာစ)။
- * ဝါ၂၅ကား ဝါတိမန္ဒတိတေနာတိ ဝါမကာ(ဝက်လုံ)တည်း။

၁၅။ ဦးကားသော်-သုက်ဖြင့် ဦးကာ အစရို့ဆောင် သွှေ့တိုကို ကျွန်ုပ်း အသုံးရှိ ဘုန်သည်ဖြစ်၍ ပြီးစေအပ်ကုန်၏ဟု နိပါတန်ပြုသည်။

* ကြော်ခြင်း အနက်၌ ဦးဟောတ်နာင် ဤ နိပါတန်ဖြင့် က-ပစ္စည်း သက်၍ ဟ အကွဲ့ရာကိုချော် ဦးဟိုယတိ ဝိစိန္ဒယတိတိ-ဦးကာ (ဉာဏာအနဲ့)

* စိစိုးခြင်း၌ ဥန္ဓာတ်နာင် ဤနိပါတန် - ဖြင့် က-ပစ္စည်း သက်၊ သံ့ယုဂ်၏ အစ န-ကိုချော် ဓာတ်၏အဆုံး၌ အက်-လာ (အ-လာ ဟူလို့) ဥန္ဓာတ်ဖြင့် ကော်မူတိတိ ဥာက် (၃လုံ) * ဤမှစ၍ က-ပစ္စည်း သက် သည်ဘုံးဆိုးတဲ့၊ ည်မဟုယ်၊ သို့နိုင်ပေပြီ၊ ထူးရှာအိုအရင်ကိုသာ ရေးပည်။

* ကြော်ခြင်း၊ ဘီဓာတ်၌ ဘာယန္တိတေသာ့တိ ဘီကော(ဘီရူ) ။ ပြု၍

* စွမ်းနိုင်ခြင်း-သက်၌ သက္ကာတိဓာရောတိနှင့် သိက္ကာ (ဥပကရာ ဝိသောင်း)၊ ဥပန္တ် အ-ကို လူ-ပြု။

* စွန့်ခြင်း-ဟာ့ဓာတ်၌ ဟိုယတိသာဓူဟို ဗဟိုယတိတိ ဟာကော (ဟောခေါ်)။

* တန်းဆာဆင်ခြင်း၊ သမ္မဓာတ်၌ က-ပစ္စည်း၏ အစွဲ ဥုံ-လာ (ဥ-လာ, ဟူလို့)သမ္မတို့ ဥာက် မာဏ္ဍာတိတိ သမ္မဇာကာ(ဇလေးခို့သောင်း)။

* ချွဲခြင်းအနက်-ပုထ၊ ပထဓာတ်တို့တွင် ပုထ၌ က-၏အစွဲ ဥုံ-လာ ပုထတိပုဇ္ဇာတိ အောင်နော် ဗုံးလဘာဝနှင့် ပုထကော (ဗုံးလာ)၌ ၁-၁၆၄၈။

* စိုးရိုပ်ခြင်း-သုစဓာတ်၌ သောစိုး တော်နှင့် သုက် (သမ္မဝေါ သောင်း)။

* စိခြင်းအနက်ရှိသာ ဥပပူ့ ဝိဓာတ်၌ ဥပစိန္တိတိ ဥပစိကာ (ဝို့ကောန) ၂၅။ ၁-၁၆၄၉။

* တုန်လူပ်ခြင်း-ကမ္မဓာတ်၏ကမ္မတီစလတီတီ၊ ပက်ာ(ကဒ္ဒမော)ကမ္မကို ပံ့ပြု။

* ပူလောင်ခြင်း ဥသ-ဓာတ်၏ ဥသတီတီ-ဥဏ္ဍာ (ဇာလာ)။

* ပူလောင်ခြင်း ဥသဓာတ်၏ ဥသတီ အဟတီတီဥမ္မာကံ (ဇလာတံ)က-ပစ္စည်း၏ အစွဲ့ မူးဆွဲလာ (မ-လာဟူလို့) သ-ကို ပရရှုပ်-မပြု။

* အန်ခြင်း ဝမဓာတ်၏ ဝမိယတီတီ ဝမိုကော (ဥပစိကာကတော စယော)က-ပစ္စည်း၏ အစွဲ့ မူးဆွဲလာ (မိ-လာဟူလို့)။

* သုံးသပ်ခြင်း မသ-ဓာတ်၏ မသီယတီပေမေနာတီ-မတ္ထကံ(သီသံ) မသ-၏ ဓာတ္ထန သ-ကို ဖွေ့ပြု (အဲ့ပြုဟူလို့)။

ဝေမျှပြီ-ဗြို့လည်း ဤသို့ချည်း။

၁၆။ ဘီတ္ထာနကော-သူတ်ဖြင့် ကြောက်ခြင်းအနက်ရှိသော ဘိမ္မာတ်နာင် အာနာက-ပစ္စည်းသက်။

ပြယုဂ်ကား-ဘာယန္တီ တေသွာတီ၊ ဘယာနကော (ဘယာနကော)။

၁၇။ သိုံး အာကိုကာဋ္ဌကာ-သူတ်ဖြင့် နမ်းရှုခြင်း၏ သိုံးဓာတ်နာင် အာကိုက-ပစ္စည်း၊ အာဋ္ဌက ပစ္စည်းတို့သက်။

ပြယုဂ်ကား-သိုံးယတီ ပသဝတီတီ သိုံးကိုကာ(နာသသဝေါး)၊

ဗုတ္တိယမတ္ထာ-ဟူသော ၃၁၂၆ သူတ်ဖြင့် အာ-ပစ္စည်းသက်။

* သိုံးတီ ကိုဘာဝံ ယာတီတီ သိုံးဓာတ် (စိတ်စတုကြံး)။

၁၈။ ကရာဇိတ္ထကော-သူတ်ဖြင့် ပြုခြင်း၏ ကရဓဓာတ်၊ လားခြင်း၊ ညျဉ်းဆဲခြင်း ကြံ့စည်ခြင်း သရဓဓာတ်၊ ဆောင်ခြင်း နရဓဓာတ်၊ ကူးခြင်း ဟရဓဓာတ်၊ တားမြှစ်ခြင်း ဆည်းကပ်ခြင်း ဝရဓဓာတ်၊ ပြုခြင်း ဇနဓဓာတ်၊ တောက်ပခြင်း၊ လားခြင်း နှစ်သက်ခြင်း ဂုနာဓဓာတ်၊ နှီမ်နင်းခြင်း ကဋ္ဌဓဓာတ်၊ အသံဟူသာအနက် ကုရဓဓာတ်၊ ချီးမွှုမြှင်းခြင်း ထုဓဓာတ် အစရှိသည် တို့နာင် အက-ပစ္စည်းသက်။

* ကရာဇ် ပြယုဂ်ကား-ကရာဇိယတီတီ ကရကော (ကမဏ္ဍလူ) ကင်း
တီတီ ကရကာ (ဝယောပလာ)။

- * သရ ခြံကား သရတို့အကမေတ္တာတိ သရငော (ပါနဘေးနဲ့)။
- * နရ ခြံကား နရအဲ ပါပုကန္တာတိ သရငော (နိရ ယော)။
- * ဟရ ခြံကား တရန္တားနှာတို့ကရော (တရက်)။
- * ဝရ ခြံကား ဝါမောတိတိ ဝရငော (ဝရကော - ဓညိုင်သာ သောစဲ)။
- * ဇန ခြံကား ဇနနိတိတိ ဇနငော (ပိတာ)။
- * ကန ခြံကား ကနတိ ဒီဗ္ဗတိတိ ကနက် (သုဝဏ္ဏဲ့)။
- * ကဋ္ဌ ခြံကား ကဋ္ဌတိမခွဲတိ ရံပဝေါတိ ကဋ္ဌက် (နဝါး)။
- * ကုသ ခြံကား ကုသတိတိ ဓကာ ရငော (ကလိကာ)။
- * တူ ခြံကား တူဝိယတိတိ ထောငော (ဂုဇ္ဇာ) တည်း။

အသျော်းထိုး-ကဖိုး-ကဖိုး-ကဖိုး-ကဖိုး-သုတေသနမြင် ကရ-သုတေသနမြင် ဓမ္မ-သုတေသနမြင် အက-ပစ္စုး-သက် ဟုဆိုပါ။

၁၉။ ပလုပေတယျားကာ-သုတေသနမြင်မြင်း အနက်ရှိုးသာ ဓလဓာတ်၊ လားမြင်း အနက်ရှိုးသာ ပတ်၊ ပထမ်းတို့ဟဲ့ ပတောတ်တို့ နောင် အာက်-ပစ္စုး-သက်။

ပုံတိချက်။ ။ဓမ္မနက်တူဗျာကို ပေါင်းပြထားခြင်းသာ ဤနှုန်းလို့သည်ကား ပတောတ်သာတည်း။ ဓနာင်လည်း ဤနည်းမှတ်ပါ။

- * ဓလ-ခြံ ပြယုဂ်ကား - ဓလတို့ဝို့တို့ - ဓလာကာ (ပက္ခိုဝိုင်သာ သော)။
- * ပတ်-ခြံ ပြယုဂ်ကား-ပတ်တို့ ယာတိတိ-ပတာကာ(ဓလော) ဟည်း။

၂၀။ သာမာကာဒယော-သုတေသနမြင် သာမာကာ အစိုးးသာ လဒ္ဒာ တိုကို အာက်-ပစ္စုး အဆုံးရှို့ကုန်သည်ဖြစ်၍ ပြီးစောပ်ကုန်၏ဟု နှိပ်ပါတန် ပြုသည်း

* ပါးစောပ်ပြုခြင်း အဆုံးဟုသာ ဓနကိုး သာမာတ်ဓနာင် ဤနှိပ်ပါတန်မြင် အာက်-ပစ္စုး-သက်၊ သာ-ဓမ္မ်းကုန်းမြှုံး မူက်လာ (မ-လာဟူလို့) သာတို့ဒေါ် တန့် ကနေ့တို့တို့ သာမာကာ (ဟံသာဝြံ)။

* သောက်ခြင်း ပါမာတ်၌ ပိုစတ်ရှုတွန်းပိနာကော (ပဟိသရမန်) ပါမာတ်ချို့သိတ် အာ-ကို လူနှင့်ပြု (လူနှု-ဟူလို)။

* အသံ ဟူမယာ ဂုဏ်၌ ဝတ် နှစ်ပါ ပေါ်ဝါ ပဝါဒကာ (ပူဂျေဖလံ)၊ ယုဝဏ္ဏခန်းမီယင့်သင့် ဟူမယာ ၅၁၃၆ သုတေသန်း ဥ-ကို ဥပုံပြု။

* ထဲးခြင်းလေနက် အင္း၊ ပဋိ လိုက္ခာင် ပဋိနှံ ပဋိတ်ယာတိတ် ပဋိဘကာ (ပေါ်ယိုနို)။

* လားခြင်းအနက် သလာ ပိုလာ ဟူလ တို့တွင် သလာဓာတ်၌ သလာ-ယာတိတ်သလာကာ (ပေါ်ဇွဲ့ ပေါ်ဇွဲ့မွဲ့)။

* သိခြင်း ဝိအပေါ်၌ ဝိအကိုဝာနာတိတ် ဝိအကော် (ဝိခွဲ့)။

* နောင်းဝယ်ခြင်း၊ ချိုးမွှမ်းခြင်း၊ ကေစာတ်၌ ပဏီယတိ ဝေါ်ရိယတိတ် ပိညာခြော (တိုလူဘဏ္ဍာ) ဗော်အစိတ် အ-ကို လူ-ပြု၊ ဓာတ်မိုးခွဲ့ဥပုံပြုလာ (ဥ-လာဟူလို) ကြော်းကို ပရရှုပ် ဥ-ပြု။

ဝေမျည်ပါ-အခြားတို့လည်း ဤသို့ချည်း။

ပြာ။ ဝိစွဲ့သလေမှုယာ ကိုကော်-သုတေသန်းခြင်းအနက်ရှိသော ဝိစွဲ့သာတ် နှောင့်ဖွဲ့ခြင်း အသာဓာတ်၊ လားခြင်း၊ အမောတ်၊ ဂမဓာတ်၊ ခို့ဂုက်ခြင်း၊ မုသဓာတ်တို့နာင် ကိုး-ပစ္စည်းယက် (ရွှေကာ-ကား အနုစုံ၊ လူက ဟူလို)။

* ဝိစွဲ့၌ သလား ဝိစွဲ့တိယားတိတ် ဝိစွဲ့ကော် (ကိုဇွဲ့)။

* အလျှော်ကား အလေဟိုးမန္တတိ ဇေတနာတိ အလိုက် (အသစ္စံ)။

* ဂမ ၌ ဂမ္မတိတ် ဂမ္မကော် (ဂန္တာ)။

* မုသ ၌ မုသား မုသဟို ထွေနေတိုး မုသိကော် (ဥန္တ။၂၉) မုသဟု သုတေသန်းညွှန်ပြုထားသလော်လည်း ပြယ်ရှိ၌ မူသံလောဟု ဒီယာ-ဖြင့် ရှိနေသော ဓာတ်၌ ဥ-ကို ဦးစီယာ-ပြု၊ နောင်လည်း နှုန္တာ ဟု ဆုံးဖြတ် ဤနည်းချည်း မှတ်လော်။

၂၂။ ကိုးကဏ္ဍကာာသပော် သုတေသန်းကိုးကဏ္ဍက အစရိုးသ သွေး။ တိုကို ကိုးက ပစ္စည်း အဆုံးရှိကုန်းအုပ်ချုပ်၌ ပြုးစေအပ်ကုန်း၏ဟု နိုပါတန် ပြုသည်။

- * အသံ ဟူသာ အနက်ရှိသော ကဏဟူသော “အကြကဓာတ်၌” ဤနိပါဘန်၌ ကိုကပစွည်းသက်၊ က ကိုဒွေ့ဘော်ပြု၊ ရွှေကျွေ ဆက္းလဲပြု၊ နိဂုတ်လာ၊ ကဏတိ သွေ့ ကရောတိတိ ကို ကဏ်ကာ (ယဏ္ဍာကာ) တည်း။
  - * နှစ်သက်ခြင်း မူးချော်၌ မူးချိန်းတေးယာတိ မူးချိကာ (အရှုံလိယာ ဝေါ်နံး ဖ.၁၆၁၁သော စ) ၈.ကို ဒွေ့ဘော်ပြု။
  - * ပူးကော်ခြင်း ပဟမာတ်၌ မဟိုယတိပူးလိုကီတိ ပဟိုကာ (ဟိမံ)။
  - * ဧရတ္ထက်ခြင်း ကလမာတ်၌ ကလိယတိပရီမိယတိတိ ကလိကာ (ကောဂေကာ)။
  - * လားခြင်း သပ္ပါယာတ်၌ သပ္ပါတ်ကွဲတိ သိပ္ပါကာ (၃လအန္တာ ဝိယေသာ)သက် အ-ကိုလဲ-ပြု။
- ၁၀၈၉ညံ့-အခြားတို့လည်း ဤသို့သူ့

၂၃။ ဤသာ ကိုကာ-သုတ်ဖြင့် ၄-လိုရှိခြင်း အနက်၌ ဤသမာတ် နောင် ကိုက ပစွည်းသက်၊ (က-ကားအနုပန် ဤက ဟူလို)။
ပြယ်ကား-ဤစွဲယတိတိ ဤသို့ကာ (တူလနိယေသာ)။

- ၂၄။ ကမပဒါ ကုကာ-သုတ်ဖြင့် အလိုရှိခြင်း အနက်ရှိသော ကမ ဓာတ်၊ လားခြင်းအနက်ရှိသော ပဒေတ်တို့နောင် ကုကာ-ပစွည်းသက်။
- * ကမ၌ ဘာ့ဓမတိတိ ကာမူကာ (ကာမယိတာ) “ကိုကာပိန်း” ဟူသာ ၅၁၆၀ သုတ်၏ ၈၁၁၀ဝိဘာဝ-ဖြင့် စုရာစီကို ပစွည်းကိုချော်၍ ပုံတ်ချက်။ ၁၅၇၇ စုရာစီကို၊ သက်သင့်-မသင့် ဆင်ခြင်း။
  - * ပဒ္ဒား-ပဋိတ် ယာတိ တောယာတိ ပါဉာကာ (ပါဇ္ဇာပက-ရုံး)တည်း။

၂၅။ မရှုံးသလာ ကုကာ-သုတ်ဖြင့် တန်းသာဆင်ခြင်း အနက်ရှိ သော မရှုံးသလာ၊ လားခြင်းအနက်ရှိသော သလာ-ဟူသော မရှုံးသလာတို့ နောင်၊ ကုကာ-ပစွည်းသက်။

- * မရှုံးသလား မရှုံးဟို လေး ဘူသာတို့ဟို မရှုံးကောာ (ကောကာ)။
- * သလ္ၢား သလ္ၢာတိ ဂေါ်ခုတ္ထမူပယာတိတိသာလူကံး (ဥပ္ပ-လက္ခား)။

၂၆။ ဥလူကာဘယာ-သုတ်ဖြင့် ဥလူက အစရိုးသော သွှေ့တိုကို
ကူးပစ္စည်း အဆုံးရှိကုန်သည်ဖြစ်ရှိပြီး စေအပ်ကုန်၏ဟု နိပါတန်ပြုသည်။

* ရွှေမှုးခြင်း ဥလောတ်၌ ဥလတိ ဂင်းသိတိ ဥလူကော (ကောသိ
ယော) - ဤနံပါတန် ဖြင့် ဥ-ကို အြေးပြု။

* သိခြင်း မန်စာတ်၌ ဗည်တိတိ ပဓ္မကော(ရှေကွေး) ဤနံပါတန် ဖြင့်
နံပေါ်ကို စေအာက်ချိုင့်ပြု။

* တောက်ပခြင်း ဇလဝ်တ်၌ ဇလတိတိ ဇလူကာ (ဇလာသိတ်-
ဝပါ) တည်း။

ဝေမျှညံပါ-ထခြားတို့လည်း ဤသို့ချည်း။

၂၇။ ကသာ သဇကာ-သုတ်ဖြင့် ရေးခြစ်ခြင်း အန်က်ရှိသော ကသ-
ဓာတ်နောင် သက်-ပစ္စည်းသံက်။

ပြယုဂ်ကား-ကသတိတိ-ကသဓာတ် (ကသိကမ္မကာဇာ)။

၂၈။ ကရာ တိကော-သုတ်ဖြင့် ကရာဓာတ်နောင်တိကာ-ပစ္စည်းသံက်း

* ပြယုဂ်ကား-ကရောန္တိ ကိုင့် တွောတိ ကတိုကော (ဗာဟုလော)
တည်း။

၂၉။ ကူးသာ ဒွေး-သုတ်ဖြင့် အလိုရှိခြင်း အန်က်ရှိသော ကူးသာသို့ သ
ဓာတ်တို့တွင် ကူးသာဓာတ်နောင် ဒွေး-ပစ္စည်းသံက်။

ပြယုဂ်ကား-ကူးသာတိတိ ကူးသာ (ပတ်ကာ ဝိကာဇာ) တည်း။

၃၀။ သမာ ခေါ်-သုတ်ဖြင့် ဌိုင်သံက်ခြင်း အန်က်၊ ပင်ပန်းခြင်း
အန်က်တို့၌ ဖြစ်သော သမဓာတ်နောင် ခ-ပစ္စည်းသံက်။

ပြယုဂ်ကား-သမဓာတ် ဥပသမဓာတ်တိ သခေါ် (ကမ္မ) တည်း။

၃၁။ မူခါဒယော-သုတ်ဖြင့် မူခ အစရိုးသော သွှေ့တိုကို ခ-ပစ္စည်း
အဆုံးရှိကုန်သည်ဖြစ်ရှိပြီး စေအပ်ကုန်၏ဟု နိပါတန် ပြုသည်။

* ဖွံ့နွောင်ခြင်း မူဓာတ်၌ မူးနှိုး ဗန္ဓုနှိုး ငွေးနာတိ မူခ (လပန်)
ဤနံပါတန်-ဖြင့် ခ-သက်ရှိ ဥ-ကို အြေးပြု။

- * မြို့ခြင်း သို့မှပ်၍ သယနှိမ့်တွေ ဦးကာ ကုသုမ္မာဒေသရော စာတိသိခို(ရွှေ့)ညီ နို့ပါတန်ဖြင့် ခ-သက်၊ ဂုံ-ကုံ ခ-မပြု။
  - * ဝိုင်းရို့သော သို့မှတ်၍ ဝါ-ဝိသဓာတ်၍ ဝိသဆောန သယနှိမ့်တွေ ပဝိသနှိုး ဝိသိခို (ရွှေ့)။
  - * ဘတာဂျိပြောင်း၊ ဘားခြင်း၊ နှစ်သားခြင်း အနက်ရှိသော နိုင်းရို့သော ကန်ခာတ်၍ ကန်တိပီးမွဲတိတိ နို့ကွော(သူ့ကျော်ကျော်)က ၏အင်္တာ အ-နှင့်တက္ကာပြုစေသော အန်ကိုချေး။
  - * လားခြင်းအနက်ရှိသော မယ ဟူသော “အဏေက” မာတ်၍ မတိယာတိဘိ ဖယူခေါ်(ကို့ဗော) ခ-ပစ္စည်းသက်၍ ငှုံး၏အစွဲ ဦးလုံးလားဟူလို့။
  - * ပြတ်ခြင်း လူခာတ်၍ လူနှာတိဆိန်တိသောတန္တာ လူဒေါ် (ဇာတိနိုင်္ခာ့) ညီ နို့ပါသနဖြင့် ခ-သက်၊ ဦးကုံ ဤ မပြု။
  - * လားခြင်း အရမ်း၏၍ အရနှိမ်းယနှိမ်းဆောနာတိ အကွော (သက္ကာဝယား၊ ပါမာဝယာစ) ညီ နို့ပါတန်ဖြင့် ခ-သက်၊ ရ-ကုံ ပရရုပ် ခ-ပြု၍ ယင်း ခုတိယက္ခာဖော် ခ-ကုံ ပဋိမျှော် က-ပြု။
  - * အားထုတ်ခြင်း ယသဓာတ်၍ ယားတိ ပယတတိ ဗလီဗာဟရ-ကွော ယာတိယကွော (အမန္တသော်)။
  - * ပြစ်ခြင်း ရုံးမား၏၍ ရုံးမာတိ ဇာယတိဟို ရုံးကွော (ပါဒေဝါ)။
  - * ပူးလာ်ခြင်း ဥသဓာတ်၍ ဥသဟို ပယတိ ကာမဂ္ဂိုန်းတိ ဥကွော (ဗလီဗာ့နွှေ့)။
  - * သည်းခံခြင်း သဟာတ်၍ သဟတိ အတ္ထန် ကတာ ပရာခံခမတိတိသော (သဟားယာ) မာတ္ထန် ယ-ကုံချေး။

၃၂။ ၁၉၀၅ မှာ ဂေါ် ဂျော ၈၈-သုတေသနပြင်းလားခြင်း၊ အနက်ရှိ
စသာ အမောက်၊ ဝလောက်၊ နှစ်သက်ခြင်းမှုအမောက်၊ ပြောဆိုခြင်းဂေါ်ဓာတ်၊
လားခြင်း အမောက်၊ ဂမဓာတ်ဟိုနောင့် ဂက်-ပစ္စည်းသက်(က-ကား စန့်-
ဗုံး ဂ-ပစ္စည်းဟူလို့)။

- * အကျဉ်းသား မှတ် ဂုဏ် ထောက်စွဲ အင့် (သေခွေ)

- * ဝင် ဦးကား ဝဇ္ဇာ သမူဟတ္ထံ့ဂန္ဓတီတိဝင္ဂါး(သမူဟော)တည်။
- * မူဒ် ဦးကား မူဒ်နှီးတော်ရာတိ မူဝါဒါ(ဝည်ရိသေသာ) တည်။
- * ဂဒ ဦးကား ဂဒတိတိ ဂင္ဂါ(လူသံ) တည်။
- * ဂမျှော်ကား ငစ္စတိတိ ဂုံး(သုရာပါး) “မနာနဲ့ နိဂုံးတိတ်” ဟူသော ၅၁၉၆၆ ဖြင့် မ.ကို နိဂုံးတိတ် ပြု။

၃၃။ သို့ အခြား သုတေသန-သုတေသန ပို့ဆောင်ရွက်ရန် အသေးစိတ် ပုံစံ ပုံစံ အဆုံးရှိကုန်သည်ဖြင့် ပြီးစေအပ်ကုန်များ နိပါတာနှင့်သည်။

- * အိပ်ခြင်း၊ သီခာတ်၏အဆုံး၌ ဂက်-ပစ္စည်းသက်(ဂ-ငစ္စည်းဟူလို့) နိဂုံးတိတ်လာ၊ ရသာပြု။ သယတိ ပဝတ္ထံတိ မထွေကော် သို့ (ဝိသာက်။)
- * တုန်လူပ်ခြင်း ဖုန် ဖုန်တိစလတိတိ ဖုလိဂ်း(လောင်း၊ သော်။ ၁၇၀၈။)

၌ နိပါတာနဲ့-ဖြင့် ဂက်-ပစ္စည်း၊ ယင်း ပစ္စည်း၏အစွမ်းရှိသော စာတွန် ရ.ကို လိမ်းပြု၊ (လိမ်းပြု ဟူလို့)။

- * တုန်လူပ်ခြင်း ဥပုံ့ဗုံး စလ၌ ဥစ္စလတိယူမှုတိတိ ဥစ္စာလိုဂ်း(သုက္က ကိုင္း) ၌ နိပါတာနဲ့-ဖြင့် ဂက်-ပစ္စည်းသက်၊ စလောင်း၊ စလောင်း၊ စလောင်း-ပြု။

- * အသံ ဟူသော ကလျှော် ကလတိ အဘို့နာအံ့ ကရော်တံ့ ဗဟိုမှုနှင့် ယာတိ ကလိုဂ်း(အကြိုးသာ ပစေသာ) ကလဓာတ်၏ အဆုံး၌ ဣမှုက် လာ၊ (ဣမ်လာဟူလို့)၊ က-အနုဗုန်အန္တာဝယာ၊ ဤ-သည် ဥစ္စာရဏ္ဍား။

- * မရပ်ပဘည်လည်းခြင်း၊ ဘမ၌်ဘမတိတိ ဘိဝ်း(ဘမဖော်)ဘ.ကို ဣ-ပြု။

- * လားခြင်း ပဋိ-အဋိတိတွင် ပဋိ၌ ပဋိတိ ပယော်၌ ဂစ္စတိတိ ပဋိဂ်း(သလဓဘာ) ပဋိဓာတ်၏အဆုံး၌ အမ်လာ၊ ဘက် ဒော်လည်းလာ (အက် ဟူရ၌ အ-လာဟူလို့) နှစ်ရုပ်။

၁၀၂၆၉ပို့ အခြားတို့လည်း ၌ အိုးသို့ချည်း။

၃၄။ အဂါဂို-သုတေသန-ပို့ဆောင်ရွက်တကျော်သွားခြင်း၊ အနုက်ရှိသော အဂဓာတ်ဓနာင်ဂို-ပစ္စည်းသက်။

ပြယ်ရှုံးကား-အဂတိ ကုန်းလာ ဟုတွေ့ ဂစ္စတိတိ အဂို(ပါဝဝော) တည်း။

၃၅။ ယ၊ ဝလ၊ ဂ-သုတ်ဖြင့် ရောက်ခြင်း အနက်ရှိသော ယ၊ စာတ်, အောင့်စည်း ပိတ်ချင်ခြင်း အနက်ရှိသော ဝလ-ဝလ္လ ဓာတ်တို့နောင် ဂ-ပစ္စည်းသက်။

* ယာဓာတ်၌ ယ၊ တီဟိယာဂါ (ပေယျ) ဂ-ပစ္စည်းသက်။

* ဂလဓာတ်၌ ဝလီယတံ သံဝရိယကီးဒီ ဝရှာ (ဗန္ဓုလျော) ဂ-ပစ္စည်း သက်။

၃၆။ ဖော်ခြေယော- သုတ်ဖြင့် ဖော့ အဆိုသော သွှေ့တို့ကို ဂ-ပစ္စည်းအဆုံးရှိကုန်သည်ဖြစ်၍ ပြီးစေအပ်ကုန်၏ဟူ နိပါတန် ပြုသည်။

* ပြီးစီးခြင်းဖော်ဓာတ်၌ ဖလတိနိုင်းနံ့ဂါးတို့ ဖော့ အ-ကိုပြု။

* အောင်ခြင်း ဇွဲးမြှုပြုခြင်း ဘရဓာတ်၌ ဘရတိတိ ဘဂါ (လူသီ) ၁၁ တွေ့န် ဂ-ကိုချော့။

* လှာခြင်း ဟိဝာတ်၌ ဟိခနာတီ ပဝတ္ထတိတီ ဟိဂါ(နုပ္ပါဒ်) နိဂုဟိတ်လာ။

* အလို့ဒြော်ခြင်း အမဓာတ်၌ ကာမီယတီတိကဂုံး (ဓညရိသေသာ)။

၃၇။ အနာ- ဂယာ- သုတ်ဖြင့် ပြစ်ခြင်းအနက်ရှိသော ၃နာတ် နောင် ယ-ပစ္စည်းသက်။

ပြယုဂ်ကား- ဇာယတီဂမနမေတာယာတို့ယာ (ပါကျော် ဝိုင်သေသာ) “မနာနံ နိဂုဟိတ်” ဟူသာ ၅၁ ၉၆ သုတ်ဖြင့် န-ကို နိဂုဟိတ် ပြု။

၃၈။ အမသာဒေသ၊ သုတ်ဖြင့် ပေါ်အော်ရှိသော သွှေ့တို့ကို ယ-ပစ္စည်းအဆုံးရှိကုန်သည်ဖြစ်၍ ပြီးစေအပ်ကုန်၏ဟူ နိပါတန် ပြုသည်။

* သူန်းလောင်းခြင်း မိဟဓာတ်၌ ပောတီသို့တိတီ အမော် (အမ္မဇာဒ်) ဤ နို့ဂို့ဂာန်ဖြင့် ယ-ပစ္စည်းသက် ဂ-ကိုချော့။

* တွေ့ဝော်ခြင်း မူဟ၌ မူသွှေ့သတ္တာ အတ္တာတီ မော်ယော(တုဇ္ဇာ) ဂ-ကိုချော့။

* အိပ်ခြင်း၊ သီဓာတ်၏ သေတိ လဟုဟုတ္ထာ ပဝတ္ထိတိ သီယံ (အာသု) ၄-မျှော်။

* ပြာပြုခြင်း နိပုံးဖက်၏ နိုဝင်ကို နိဒါးယာ (ဂိမ္မာ) ဟာ ကို ချော် ခိုးယူ-ပြု။

* ပူဇော်ခြင်း မဟု၏ မဟိုယတိ ပူဇော်တိတိ မယာ (နှစ်တဲ့) မဟာတ်၏ ဟာ ကို ချော် ခိုးယူ-ပြု။

ဝေမျှော် အခြားတို့လည်း ဤသို့ချည်း။

ကဝ် ပစ္စည်းတို့၏ အစိစရုင် ပြီး၏။

၃၉။ စု သရဝါ စော-သုတ်ပြင့် ခွဲလျော့ခြင်း၊ အနက် ရှိသော စုစာတ် လားခြင်း၊ ညျဉ်းဆဲခြင်း၊ ကြံခြင်း သရဓာတ်၊ တားမြစ်ခြင်း၊ ဆည်းကပ်ခြင်း၊ ဝရစာတ်တို့ဝနာင် စ ပစ္စည်းသက်။

အကျဉ်းထိနည်း စုစာတ်၊ သရဓာတ်၊ ဝရစာတ် တို့နောင် စ-ပစ္စည်းသက်။

* စုစာတ်၏ စဝတိရှုက္ခာတိ စောစံ၊ (ဥပဘုတ္တဖလိုသေား)။

* သရ၏ သရတိုးယာယတိုး ခုက္ခာ ဟို့သတိတိ သစ္စံး၊ (အပိုတယ်)။

* ဝရ၏ ဝါရေတို့သူခန္ဓိ ဝစ္စံး၊ (ဂူတေား)။

၄၀။ မရာစု ဤစိုး-သုတ်ပြင့် အသက်ကိုစွဲနဲ့ခြင်း၊ အနက်ရှိသော ပရစာတ်နောင် စု-ပစ္စည်း၊ ဤစိုး-ပစ္စည်း၊ စ-ပစ္စည်းသက်။

ပြယုဂ်ကား-ပရက်မစ္စဲ (ပရက်)၊ မာဇရတ်ဘန္ဒကာရိဝိနာမသတိတိ မရိုစိုး၊ (ရုံသီး၊ မိုက်တက္ကာ စ)၊ မရတိတိ မင္္ဂလာ၊ (သတ္တာ) တည်း။

၄၁။ ကုသ ပသာဆိုက်-သုတ်ပြင့် ဆဲစရားခြင်း၊ အနက်ရှိသော ကုသ စာတ်၊ တားမြစ်ခြင်း၊ နှုပ်စက်ခြင်း၊ အနက်ရှိသော ပသဓာတ်တို့နောင် ဆိုက်-ပစ္စည်းသက်။

* ကုသ၏ ကုသီယတိ အဓက္ခာသီယတိတိ ကုစ္စံး၊ (ဥအရုံ)။

* ပသ၏ ပသီယတိ ဗာဓိယတိ ငွောတိ ပစ္စံး၊ (ဘာဇန်ဝိသ သော) တည်း။

၄၂။ ကသ ဥသာ ဆုက်-သုတ်ဖြင့် ရော်ခြင်းမြင်း အနက်ရှိသော က သမာတ်, ပူးလာင်ခြင်းအနက်ရှိသော ဥသမာတ်တို့နောင် ဆုက်-ပစ္စည်းသက်၊ (ဆုပစ္စည်းဟူလို့)။

* ကသ ၌ ကသနှင့် ပိုလေခနှင့် အော် ကစ္စ။ (၁၇၆)

* ဤ ၌ ဥသတိ အဟတ် သန္တားနှင့် အော် (ရသာဒေသ) တည်း။

၄၃။ အသ မသ ဝဒ ကုစ ကစာ ဝဆာ-သုတ်ဖြင့် ပစ်ခြင်းအနက်ရှိသော ဘသမာတ်, သုံးသပ်ခြင်း မယ, ၃၉၅၈ ဝဒ, တွန်ဆုတ်ခြင်း ကုစ, ဓန္တာင်ဖွဲ့ခြင်း ကစ မာတ်တို့နောင် ဆ-ပစ္စည်းသက်။

အ ၂၂။ အသ မသ ဝဒ ကုစ ကစာ ဝဆာ-သုတ်ဖြင့် ပစ်ခြင်းအနက်ရှိသော ဘသမာတ်, သုံးသပ်ခြင်း မယ, ၃၉၅၈ ဝဒ, တွန်ဆုတ်ခြင်း ကုစ, ဓန္တာင်ဖွဲ့ခြင်း ကစ မာတ်တို့နောင် ဆ-ပစ္စည်းသက်။

- * အသ ၌ အသတိ ပိုပတီတိ အော် အော် (၂၃၂။၁၇၁) တည်း။
- * မသ ၌ မသတိ အော် မော် အော် (မိနာ) တည်း။
- * ဝဒ ၌ ဝဒတိတိ ဝန္တာ အော် (အန ၁၇၁၃) တည်း။
- * ကုစ ၌ ကုစိယတိယံအကာစိယတိတိ အော် အော် (ဘဒ္ဒပိုင့်) တည်း။
- * ကစ ၌ ကစိယဟိ ဗန္ဓိယဟိ အော် အော် (ဟန္တာဝန္တာ အန္တ ၁၇၁၀) တည်း။

၄၄။ ဂုဏ်သာဝယာ-သုတ်ဖြင့် ဂုဏ်အလျှို့သာ သွေးတို့ကို ဆ-ပစ္စည်းအသုံးရှိကုန်သည်ဖြစ်၍ ပြီးစောပ်ကုန်၏ ဦးနိုးတို့၏ ပြုသည်း

* စောင့်ရွှောက်ခြင်း ဂုဏ် ဂေါ်ပိယတိတ် ဦးနှေ့ (ထဝကော) အု-မပြုရ၊ နှုတ်သက်ခြင်း တုသ ၌ တုသနှုတ် တုသနှုတ် တုသနှုတ် (ပုံသာ) အု-မပြုရ။

* မွေးမြှုပ်ခြင်း ပုံသာ ပေါ်သနှင့် ဟန္တာဝန္တာတ် ပုံသာ (၁၇၁၇) အု-မပြုရ၊ ထေမလျေပို-အခြားတို့လည်း ဤသို့ချည်း။

၄၅။ အမှုံ ဥန္တာ ၁-သုတ်ဖြင့် ၁၁၁၅။ အနက်ရှိသာ အရဓာတ် နောင် ဣ-ပစ္စည်းသက် အရဓာတ်ရုံးလည်း ဣုံးပြု၊ (ဥ-ပြုဟူလို့)။

* ဣ-မက္ခားသည် အလုံးစုံသော အ-ချေခာက်၊ ဘုံးပြုခြင်း၊ အကျိုးရှိ၏၊ ပြယုဂ်ကား-အရတ်အကုန်းလဘာဇဝနှင့် ပဝ္ဇာတ်းဥဇား (အဝကေား)၊

၄၆။ ရွှေ၊ အဆယာ-သူတ်ဖြင့် ရွှေ၊ အရေးရှိသော သွှေ့တိုကို ဤ-ပစ္စည်း
အဆုံးရှိကုန်သည်ဖြစ်၍ ပြီးစောပ်ကုန်၏ဟု နိပါတန် ပြုသည်။

ပိတ်ဆို့ခြင်း ရွှေမာတ်၌ ရွှေနှိမ်ခေတန်းတိရွှေ၊ (ယာတ္ထာ) ဥ-ကိုအ-ပြု။

* သိခြင်း မနှုန် အ-ညီတ္ထာတိ ဗျာ၊ (မျှေးလုံး) ကည်း။

ဝေါးညော်ပို့အခြားတို့လည်း ဤသို့ချည်း။

၄၇။ ဂို့မာ ပျက် သူတ်ဖြင့် အလိုက္ခားသော အနက်ရှိသော ဂို့မာတ်
နောင် ပျက်ပစ္စည်းသက်၊ (ပျော်ပစ္စည်းဟူလို့)။

ပြုယုံကား - ဂေါ်တိတိ ဂို့ဇ္ဈား၊ (ပက္ခိဝိသသော) ကည်း။

၄၈။ ဝွှေ့ဗော်-သူတ်ဖြင့် ဝွှေ့ဗော်ရှိသော သွှေ့တိုကို ပျက်-
ပစ္စည်းအဆုံးရှိကုန်သည်ဖြစ်၍ ပြီးစောပ်ကုန်၏ဟု နိပါတန် ပြုသည်။

* တောင်းခြင်း ဝန်ဓာတ်၌ ဝန်ာတိအတ္ထာန်း အနုဘဝိဟု ယာ န-
တိတိ ဝွှေ့ဗော် (အဖလရဲကွော) ကြတိလိုင်ဖြစ်မှု ဝွှေ့ဗော် (အပသဝါကြတိ)
ဝိုဗျား၊ (ပွဲဗော်) အ-ကို ဣ-ပြု။

* ကပ်ပြိုခြင်း သံ၌ သွှေ့သတိတိ သွေ့ဗော် (ရုတ်) နိဂုံဟိတ်ကိုချေး

ဝေါးညော်ပို့-အခြားတို့လည်း ဤသို့ချည်း။

၄၉။ ကမယော ကြော်-သူတ်ဖြင့် အလိုရှိခြင်း အနက်ရှိသော ကမ-
ော်၊ နှုတ်ဘား ပူးလော်ခြင်း ပေါင်းဆုံးသည်ကိုပြုခြင်း၊ ပေးလှုခြင်း အနက်
ရှိသော ယာ-ဓာတ်တို့နောင် ဥ-ပစ္စည်းသက်။

* ကပ်၌ကား ကာမိယတိတိ ကညာ (ကုမာရီ)၊ မ-ကို နိဂုံဟိတ်ပြုပြီး
ယင်း နိဂုံဟိတ်ကို ဝို့နှိမ်ပြု။

* ယင်းဘား ယောက်နေနာတိ ယညား (ယာဂေါ်) ဗ-ကို ပရရုပ်
ဥ-ပြု။

၅၀။ ပူးညံ့-သူတ်ဖြင့် ပူးညံ့ ဟူသောသွှေ့ကို ပုန်ာတိ ဟု ပြီးသော
ကိယာဒီပူးဓာတ်နောင်မှ ယည်းကောင်း၊ ပုံကာတိဟုပြီးသော တုအိုးဂိုဏ်း၊
ပုံကာတ်အနာင်မူလည်းကောင်း၊ ဥ-ပစ္စည်းအဆုံးရှိသည်ဖြစ်၍ အဗြိုင်းမပြုသည်
ဖြစ်၍ ပြီးစောပ်ကုန်၏ဟု နိပါတန် ပြုသည်။

အ.ဘျားဆိုမှု - ပုည် ပုံစံသည် ပူစာတ်, ပုံကဗာတ် နှင်မျိုး၏နာင် ဥပစ္စည်းသက်၍ အ-မပြုများ ပြီးစီးသည်ဟု ဆိုပါ။

ပြယ်ကား-ပုနာတိ၊ ပုံကဗာတိသုန္တရာဇ်၊ ကဏ္ဍတိတိဝါ ပုည်(ကုသလ်)။

၅၁။ အရဟာ ပညာဟာသဟိုရှု စ-သုတ်ပြု့ လားခြင်း အနုက် ရှိ သော အရဓာတ်, စွန့်ခြင်း ဟာဓာတ်တို့နောင်, အည်-ပစ္စည်းသက်၊ ဟာ-ဓာတ်ကို ဖို့ရှု-လည်းပြု။

- * ကရ ၌ အရိယင် ဂများတော် အရည်း (၀နံ) တည်း။
- * ဟာ ၌ အရိယင် တော် အရည်း (၀နံသုဝဏ္ဏာ) တည်း။
- ၁၁၈-ပစ္စည်းတို့၏ သစ်အရိယင် ပြီး၏။

၅၂။ ကိုရာရာ လို့အောင် - အုတ်ပြု့ ကိုရဓာတ်, တရဓာတ်တို့နောင် ကိုနဲ့ပစ္စည်းသက်၊ ယခင်ကျော်းအလိုင်း အကျယ်ဆိုလိုမှု -

ကြော်ခြင်း၊ ကိုရာရာတ်, ကူးခြင်း တရဓာတ်တို့နောင် ကိုနဲ့ပစ္စည်းသက်။

- * ကို ၌ အ.ဘျားဆိုမှုများ မြတ်နောက်နာနှင့် ပိုကိုရိယနှိုင်း (ကိုရို့မကုန်း)။
- * ကရ ၌ တရ ၌ သမာန်းယနှိုင်းသူရှုပတ္တမနေနာတိ တိရို့အုံး (၁၀၅နံ) (မကုန်း)။
- တရဟူ၍ သုတ်၌ ညုန်းပြထားခြင်းကြောင့် တရ၏ အ-ကို လူ-ပြု။
(ကိုနဲ့ပစ္စည်း၌ အ-ဘား အဆုံးဖန်သားကြို့နဲ့ပစ္စည်းဟု ယူလေ)။

၅၃။ သက်အိုဘျား-သုတ်ပြု့ သက အဝရှိသော ဓာတ်တို့နောင် အနဲ့ပစ္စည်းသက်။

- ဝုတ္ထိကိုကြည့်၍ အကျယ် ဆိုလိုမှု - စွမ်းနိုင်ခြင်း၊ သကဓာတ်၊ လားခြင်း၊ ကသဓာတ်, ပြုခြင်း ကရဓာတ် “မက္ကဓာတ်ဘား” ဓာတု့ပြု့ မလား သုတ်၌လားသော “သုတိယ”ဓာတ်တည်း၊ ပူးပောင်းခြင်း အဝဓာတ်၊ အလို့ဂို့ခြင်း ကမဓာတ်ကိုနဲ့နှင့် အနဲ့ပစ္စည်းသက်။

- * သက ၌ သက္ကာတိဘာရုံးဝဟိတ္ထိ သကဓာတ် (ယာနံ) တည်း။
- * ကသ ၌ အကသိ နိုးဖော်တွဲးအကမိတ် ကသနှံး (နိုးဖော်) တည်း။
- * ကရ ၌ ကာဏာတိ အမနာပန္တိ ကရဓာတ် (ကာဏာ) တည်း။

၅၇။ မက္ခာဝါဒ ကော် ကုန္တံ့ခာ - သူတိပြင် မက္ခာ သွေး၊
အေဝါဒသွေး၊ ရာဝါဒသွေး၊ ကုန္တံ့ခာတို့ကို ဆိုင်ရာ ပစ္စည်းတို့ပြင်
ပြီးစောပ်ကုန်၏ဟု နိုပ်ကန် ပြသည်။

- * မံသစာတ်နောင် ညွှန်ပစ္စည်းသက်၊ နိဂုံဟုတ်ကိုလည်း ချေ။
မံဆကတိ ဧသာအောက်ထိတိ မကူးနဲ့၊ (ကိုရှုံး)။
  - * အဝ ဓာတ်နောင် အာဇာပါယ်ပစ္စည်းသက်။
အပျကော ချွေးတော် အာဝါးဇွာ၊ (ကာယူ)။
  - * အသံ ဟူးသာ ကုမာတ်ဘနာင်၊ အာဇာ-ပစ္စည်းသက်။
ပြုယူရိအားလျှော့စွာ ဖြူ-ပြူ၊ အဝ-ပြူး
ကစာတိ ရှာတိတိ ကဝါဒဲ့၊ (ခွဲ့ချုပ်ခာန်)။
  - * ယူမြင်း ကုက္ခဏာတ်၊ ဝကောတ်နောင် ကုဋက်-ပစ္စည်းသက်။
ကုက္ခတ်းကော်မူ ဖာ အာ တိတိ ကုဏ္ဏာဒ္ဓား၊ (တမ္မစူဇွာ)တည်း။

၅၅။ ကမ္မာ ကုသာ ရသာဒ္ဓာ-သုတေသနပြင်း ကမာရာတ်၊ ဇာတ်၊
ကသစာတ်၊ ရသခေတ်တိုင် ၄-ပစ္စည်းဘက်။

ଅନ୍ୟଶୀଳ -

အလိုရှိခြင်း ကမောတ်၊ ပူဇော်ခြင်း ဉာဏ်တော်၊ ဆဲရေးခြင်း
ကသစာန်၊ ထော်ခြင်း ကသစာတော်နောင် ၄-ဖွံ့ဖြိုးဘဏ်၊

- * ကမ်းခြားနာဒိန် ကာဇာတိတိ ကုန်းများ(၈၈လာ)နိဂုံဟိတ်ပြု၊
ဝဂါန်ပြု။
  - * ဥသ ခြားအနာဒိသူ ဥက္ကာန ဥသံယတိတိ အောင်းများ (အနီစွဲဒါ
ကရာဇာစာ) အောင်းပြု၊ ပုဂ္ဂန်ပြု၊ ဒုတိယကုံ ပွဲပြု။
  - * ဣသ ခြားအနာဒိသူ ဥက္ကာန ဥသံယတိတိ ကာဇာတ်းများ (၉၉
နီယာ) အောင်းပြု၊ ပုဂ္ဂန်ဖော်ပြု။
  - * ကသ ခြားအနာဒိသူ ဥက္ကာန ဥသံယတိတိ ပို့ဆောင်ရေးနှင့် ပရို့
ဆောင်ရေး (၁၂၅) ပရို့ဆောင်ရေးနှင့် ပရို့ဆောင်ရေး

* ၅၆။ ကုန်အသေး၊ သူတိဖြင့် ကုန်အစရှိသာသွေ့တိုကို ဤပစ္ည်းအသုံးရှိကုန်သည်ဖြစ်၍ ပြီ၊ စေအပ်ကုန်၏-ဟု နိပါတန် ပြုသည်။

ဆောရဲခြင်း၊ ကုသွှေ့ ကုသီယတိ အဆော်သီယတိတိ ကုံး၊ (ဆိတ်စော်) ပြုနိပါတန်ဖြင့် ဤသက်၊ အြေးပြုရာ၊ ပရရှုပြု။

* ၁၁၁။ အသုံး ရှိသေး၊ ကုအမာတ်၌ ကုတ်တိနာတိတိ ကုံ့ဖြော်၊ (အ-တိဝိကော်) ပြုနိုင်သာနဖြင့် ပရရှုပုံပြုရာ၊ အြေးပြုရာ-ဟု မြှင့်သည်။

* ကုတိမဟို အဆော်သီယတိတိကုံ့ဖြော်၊ (ဆိန့်ယတ္ထပါဒါဒိကော်)။

* ကိုက်ဖြို့ခြင်း၊ ဒံသွှေ့ ဒံသတိ တောယာတိ အိုံး (အန္တဝေသသော) ပြုနားရန်ဖြင့် ဤသက်၊ ဒံသ-ကို အိုံးပြု။

* သလိုရှိခြင်း၊ ကမ္မား ကာမိယတိ ဒီ နေဟိတိ ကျော်း၊ (ဘိက္ဗာ ဘာဇာန် ၁၁၁၊ ၁၁၃၊ ၁၁၅၊ ၁၁၇) ပြုသုတိဖြင့် ဤသက်၊ ကမာတ်၏ အဆုံး၌ အက်-လာ။

* ဝတ္ထုသီပြု၏ ဖသာစာတ်၌ ဖသီယတိတိ ဖုံးခြော၊ (ဖသာ) ပြုသုတိဖြင့် ဤသက်၊ ဖသာ-ကို ဖုံးခြော။

ဝေးအညီပို့အခြားတို့လည်း ပြုသုံးချည်း။

၅၇။ ဝ၏ ဘရာ အကျော်-သုတိဖြင့် ဝရမာတ်၊ ကရဓားတ်တို့နောင် အကျော်-ပစ္ည်းသက်။

အ ဘုယ်ဆိုမူ—

ဘားမြှင့်ခြင်း၊ စရာဓာတ်၊ ပြုခြင်း၊ ကရဓားတ်တို့နောင်အကျော်ပစ္ည်းသက်။

* ဝရ ၌ အန္တနိုင်ချမ်း ဝိုင်ယတိတိ ဝရကျော်၊ (ပုံးချမ်းခေါ်)။

* ကရ ၌ ကရိုယတိဘို့ ကရကျော်၊ (ဘက္ဗာဝိုင်သော)။

၅၈။ ဗန္တာ ဇ္ဈာ-သုတိဖြင့် မ-အက္ခာ၊ န-အက္ခာ အသုံးရှိသော ဓာတ်တိုးနှင့် သလိုရှိအပ်သော အခြင်း၊ အဖြင့်အားဖြင့် ဤပစ္ည်းသက်။

* ပြိုမ်သက်ခြင်း၊ သမ ၌ သုန်း သဏ္ဌား၊ (သမူးခေါ်)။

* ခြောက်ခြင်း၊ ကမ ၌ ကုမတိ ယာတိတိ ကကျော်၊ (သမော်ပရီးစွေးခေါ်)။

* ဆုံးပခြင်း၊ ဒမ ၌ ဒမန္တာနာတိ အကျော်၊ (နိုဂုတော်)။

* လားခြင်း အမ ၌ အမန္တိပ္ပဇိုတ္ထာတိ သဏ္ဌာ (ပက္ခိ ပသ-
ဝေါ၊ ကောဇာစာ ၁)။

* လားခြင်း ဂမ ၌ ဂစ္ဆတိသူနာဝန္တိဂဏ္ဍာ (မျာခိုဝင်န-
ကမောဇာ ၁)။

* ကာားမြှုံးတူးခြင်း ရမ္မား ပုမန္တိတ္ထာတိ သဏ္ဌာ (ဝိမပါ မုစိုးမ)။

* သိခြင်း ပန္တိပညန္တိတ္ထာတိ မဏ္ဌာ (ဉာဏ် ဒိနိသာဝေါ)။

* တူးဖို့ခြင်း ခန့်-ခဗျာ၌ ခညတိတိ ခဏ္ဌာ (ဥန္တိရိုကာရဝိုင်သ
သော)။

* ညျှေးဆဲခြင်း လမန္တိ လမကိုဟို သတိသုစိဘာဝန္တိလဏ္ဌာ (ဝါး)။

ဝေမည်ပါ-အခြားတို့လည်း ဤသို့ချည်း။

၅၉။ ကုဏ္ဍာစသယာ-သုတေသန္တိ ကုဏ္ဍ အစရိုင်သာသွေ့တို့ကို ၃-
ပစ္စည်း အဆုံးရှိကုန်သည်ဖြစ်၍ ပြီးစောပ်ကုန်းဟု နိပါတန် ပြုသည်။

“ကမ၊ မန်၊ တန်တို့၏ အ-ကို ဥ-ပြု။

ကာမီယတီတိကုဏ္ဍာ (ဘာဇာန်) မညတိ ဟိုတာဟိုတန္တိ မူဏ္ဌား။

(ဆိန္ဒေကောဇာသာ) တနောတိ ငွေတနာတိတူ့ကုဏ္ဍာ (လပန်း)။

* ကုဏ္ဍာ၌ ဂုဏ်သာဝန် ဤနိပါတန်ဖြင့် ၃-သက်၊ အ-ကို ဥ-ပြု၊
မ-ကို နိဂုံဟိုတ်ပြု၊ ရင်းကို ပဂ္ဂန္တ်-ပြု ပြီး၏ ဤကား နည်းပြတည်း။

* ပစ်လွှာ့ပြုခြင်း ဤ ၄-၂၌ ဤခုတိကမ္မာတိတိ ရောဏ္ဌား (ဗျာဗုံးစွော)။

ဤနိပါတန်ဖြင့် ၃-သက်၊ ဤ၄-ကို ရော့-ပြု၊ ဝဂ္ဂန္တ်-ပြု။

* ပိုဝါဒြုပြုခြင်း သိဓာတ်၌ သူဂန္းသေပတ်တိ သံာဏ္ဌား (ရူးစွော)။

ဤနိပါတန်ဖြင့် ၃-သက်၊ သိဓာတ်၏အဆုံး၌ ခမ်းလား၊ နိဂုံဟိုတ်
ဝဂ္ဂန္တ်ပြု။

ဝေမည်ပါ-အခြားတို့လည်း ဤသို့ချည်း။

၆၀။ တိုင် ကသ ဟသ အက္ခာ ကံကာ ၃သာ ခေါစ-သုတေသန္တိ
တိဇာတ်၊ ကသဓာတ်၊ တသဓာတ်၊ အက္ခာဓာတ်တို့နောင် ကိုကာ-ပစ္စည်းသက်၊
၅-ကိုလည်း ခ-ပြု။

အကျယ်လို့မူ—

* ထက်အောင်နသွေးခြင်း တိုင်၊ လားခြင်း ကသ၊ မွှတ်သိပ်ခြင်း ကသ၊ ကြီးပွားခြင်း၊ အက္ခာ-ဓာတ်တို့နှင့် ကိုက်-ပစ္စည်းသက်၊ ဓာတ်နှင့် ကိုလည်း ခဲ့ပြီ၊ (ကိုက်-နှင့် က-ကား အနုပန်သာ) လူကဗျာလို့ ဝိဇ္ဇာမပြုခြင်း ရှာ တည်း။

- * တိုင် ၌ ကော်ယို့ဘွားတို့ တို့မိန်း၊ (နိသိတ်)။
- * ကသ ၌ ကသဟံပ်ပုံတို့တို့ ကသိန်း၊ (အသေသား)။
- * ကသ ၌ ကသနံပါး တို့တို့ ကသိန်း၊ (တယား)။
- * အက္ခာ ၌ အက္ခာတို့ဝို့ရှုံးတို့ တော်ယာတို့ အကိုးကား၊ (ကုသလ်)။

၆၁။ ဒီအာဒိတော်း - သုတ်ပြင့် ဝိ အစရိုးသာ ဓာတ်တို့နှင့် ကို-ပစ္စည်းသက်။

အကျယ်လို့ပူ—

ချည်ချောင်း အစဉ်ဟူသော ဝီဓာတ်၊ မို့ဝဲခြင်း သိဓာတ်၊ ယိုစီးခြင်း သူဓာတ်၊ လားခြင်း၊ ခုခုခုခု၊ ဖောင်းဝယ်ခြင်း၊ ကိုဓာတ်၊ ပါးအောင်ပြုခြင်း၊ ပြီးဆုံးခြင်း၊ သာဓာတ်တို့နှင့် ကို-ပစ္စည်းသက်။

- * ဝိ၌ ဝိယတို့ ဝေကို၊ (ကေသကလာပေါ့)။
- * သို့ သေဝန်း သေကို၊ (သလာတိနံ-ကာမျန်သူ့ဟော)။
- * နိပု့ သိဓာတ်၌ နိသေဝယ်တို့တို့ နိသကို၊ (ဓာသပါန်)။
- * သူ၌ သဝတို့ ပသဝတို့တို့ သေကို၊ (ကုနို့)။
- * ဒု၌ ဒုဝတို့ ဝဟတို့တို့ ဒေါကို၊ (ကန္တမ္မာဝါဟန်၊ နာဝါစ်)။

ပုံတ်ချက်။ ဒေသာကို၊ ဒေါကိုနှစ်ပုံ့စုံတို့ကို နအိမိဂိုဏ်း၌ ရွှေတ်ခြင်း၊ ကြောင့် ပြုပစ္စည်းသက်လျှင် သောကို၊ ဒေါကို ဟူ၍ ပြုခြင်း၊

- * ကို၌ ကယန်း ကိုယတော် တော်ယာတို့ဝါ ကေကို၊ (ကယော)။
- * သာ၌ သာတို့ကို တန်းကရောတို့တို့ သာကို၊ (ဟိုရောကရာကို)။

ဝေမျည်ပီး-အခြားတို့လည်း ပြုသို့ချည်း။

၆၂။ ဂဟာဒိဘျက်-သုတ်ပြင့် ဂဟ အစရိုးတော် ဓာတ်တို့နှင့် အကို-ပစ္စည်းသက်။

အကျယ်ဆိုမ-

ယူခြင်း ဂဟဓာတ်, လားခြင်း အရှစာတ်, ဆောင်ခြင်း ဓရဓာတ်,
လားခြင်း ညျဉ်းဆဲခြင်း ဖြေခြင်း သရဓာတ်, ကူးခြင်း တရာ့ဓာတ် ထိန္ဒာင်
အကို-ပစ္စည်းသက်။

- * ଗନ୍ଧ କୁ ଜାଣାତିଲି ଗନ୍ଧଙ୍କି (ଅଚ୍ଛିଯାଇ ପିଠରୀଙ୍କା ହାନି)॥
  - * ଶର୍ମିତ ଆର୍ଦ୍ଦିଲାତି ଗମିଯାତିଲି ଶର୍ମଙ୍କି (ଅନ୍ତିମକଟାଙ୍କ)॥
  - * ଉଦ୍‌ଧରଣ କୁ ଉଦ୍‌ଧରଣାତି ଉଦ୍‌ଧରଣଙ୍କି (ଉଦ୍‌ଧରଣ)॥
  - * ବାନ୍ଦା କୁ ବାନ୍ଦାତିଲି ବାନ୍ଦାଙ୍କି (ବାନ୍ଦା)॥
  - * ବାନ୍ଦା କୁ ବାନ୍ଦାତିଲି ବାନ୍ଦାଙ୍କି (ବାନ୍ଦା)॥
  - * ବାନ୍ଦା କୁ ବାନ୍ଦାତିଲି ବାନ୍ଦାଙ୍କି (ବାନ୍ଦା)॥

၆၃။ ရီ ဝိဘာဟိ ကု-သုတ်ပြု ရီစာတ်၊ ဝိဓာတ်၊ ဘာဓာတ်တိန္ဒာင်
ကု-ပစ္စသုံးသက်။

ଓଟ୍ଟାଯ୍ୟକ୍ଷିପ-

ယိုစီးခြင်းရှိစာတော်၊ လားခြင်း ပီးသံတော်၊ ဝါစာတော်၊ တောက်ပခြင်း
ဘာဓာတ်ထိုးနာ် ကျော်ပစ္စည်းသက်။

- * ၅။ ရီ ၁၇ ရိယဘိ ပသာတိတိ ရော်၊ (ရုပော) တည်း။
  - * ၆။ ပိ ၁၇ ဝေတိပဝါဒ္တိတိ ကော်၊ (ခေါ်) တည်း။
  - * ၇။ ဘာ ၂၃ ဘာတိဒီဇာတိတိ ဘာယ်၊ (ရုသံ) ယည်း။

၆၄၊ ခါန္တာဒယာ - သုတေသန ၁၅၁၂ အဖွဲ့သာ သွေးစိုက်
ယူ-ပစ္စည်းသဆုံးရှိကုန်ဘဏ်၌ ပြီးစေအောင်ကုန်၏- ဟု နိုဝင်း ပြသည်။

- * තුළුම්බිජින්: ගෙ, ඔන්තුලුදී ගෙ-ට් මූල්‍ය සැංස්ක්‍රියා තීත්සිගිණු (හිඹුවාචේ රුගෝ) ගෙ-ට් ග-ග් හා-ඩ්

- * မြစ်ခြင်း ၁၉၂၅ ခုနှစ် ဇော်တိ ၈၁၃ မာရှုနာတိ ကာကွယ် (ဆွဲ) (ကျော်ရန်) (သို့) မာတ္တန်ကု အဘို့၊ အာ-ပြုလျှို့ ပုဂ္ဂိုလ်ပြုနစ်ပြုပါး။

- * ගොන්ටිං, ගඟ ස් යඩ් යත්ත් ගැඹුණු (නුවුප්) පාදක තරු භාස්‍යෙහි ගෝ-ලා (e-ලාහාලි) ||

ବୋଲି-କାର୍ତ୍ତିକାଃ ତୀଳମ୍ବନଃ ଗୁହ୍ୟମ୍ବନଃ ॥

၆၅။ ထွားခိုတော့ ကော-သုတ်ဖြင့် ကဲ အဝရှိသော ဓာတ်တို့နှင့် က-ပစ္စည်းသက်။

အကျယ်ဆိုမူ—

အသံ ဟူသော ကုစာတ်, နာကြားခြင်း သုစာတ်, လားခြင်းဒုစာတ်, ပိတ်ပင်ခြင်း ဝရာစာတ်, ပြုခြင်း ကရာစာတ်, ရွှေးဝယ်ခြင်း ချီးမွှုမူးခြင်း ပဏာတ်, ဘာဗုံရှောက်ခြင်း တာစာတ်, ပုန်းအောင်းခြင်း လိစာတ်တို့ နောင် က-ပစ္စည်းသက်။

* ကုမြို့ ကဝတိ နာတိ တွောတိ ဓကာကောာ (အသီးခိုကာခိုဝါဒ၊ အကျောစ) က-သက်၊ ၃-ကို ဉားပြု။

- သူ ၌ သူကောတိတိ သောကောာ (သူနော့နနေစ)
- ဒု ၌ ဒဝတိ ပဝတ္ထတိတိ ဒေါပကောာ (ပရိမာဏိသေား)
- ဝရ ၌ ဝိရာပုံး ဝါရေတိတိ ဝင်္ကား (နိလာဒီ)
- ဟရ ၌ သဝန်း ကာဏ်တိတိ ကကျွား (သဝန်း)
- ပဏ္ဍား ပဏိယိုး ဝေါဟရိယတိတိ ပကျွား (ပလာသော)
- ကာ ၌ တာယတိတိ တာကုံး (ရက္ခာ)
- လီ ၌ နိလိယနှိုး တွောတိ လေကုံး (နိလိယနှဦာန်း) တည်း။

၆၆။ သူဝိဟို ကက်-သုတ်ဖြင့် သုစာတ်, ဝိဓာတ်တို့နှင့် ကက်-ပစ္စည်းသက်။

အကျယ်ဆိုမူ—

နာကြားခြင်း သုစာတ်, ချည်ချောင်း အဖော်ဟူသော ဝိဓာတ်တို့ နှင့် ကက်-ပစ္စည်းသက်၊ (က-ပစ္စည်းဟူလို့ က-အကွဲဖာ အရာဇ်ပွဲ)

- သူ ၌ သူကောတိတိ သူကောာ (သူနော့) တည်း။
- ဝိ ၌ ဝိယတိတိ ဝိကား (ဝလ္လာကို, တည်း)

၆၇။ တိုကာဒယာ-သုတ်ဖြင့် တိုက အဝရှိသောသွေ့ဗြို့ကို ကက်-ပစ္စည်း အဆုံးရှိ ရန်သည်ဖြစ်၍ ပြီးစေအပ်ကုန်၏-ဟူ နိပါတန် ပြုသည်။

* ဘွားခြင်း တိုင် ၌ တောင်တိ တောနာတိ တိုကုံး (ပိရကာဒီ) အောင် နိုးစားဖြင့် ကက်-ပစ္စည်းသက်၍ ၃-ကိုချော့။

— එම්ත, එහෙතු, යාචනාත්, මුද්‍රණයේ සඳහා පිළිගැනීම් නො යුතුවේ॥

- * କର୍ଣ୍ଣପ୍ରିୟନ୍: ଲୀଚାତ୍ମକ ଲୀଖାତ୍ମି ରୂପରେ ବାହୁଦ୍ୱାରା ବାହୁଦ୍ୱାରା ଲୋକ୍, ଲଠିକ୍
  - * ଯୁଗପ୍ରିୟନ୍: ଲୀଖାତ୍ମକ ଲଗଭିତ୍ତିତ୍ତି ଲୋକ୍, ଲଠିକ୍
  - * ବାଯାପ୍ରିୟନ୍: ବାବାତ୍ମକ ବାହିତ୍ତିତ୍ତି ଲୋକ୍, ଲଠିକ୍
  - * ଦ୍ଵିତୀୟପ୍ରିୟନ୍: ଦ୍ଵେଷ ଦ୍ଵେଷପରିତ୍ତି ଲୋକ୍, ଲଠିକ୍
  - * ଲାକ୍ଷଣ୍ଯପ୍ରିୟନ୍: ବିଭିନ୍ନ କଷ୍ଟତ୍ତିତ୍ତି ଗୋକୁଳଙ୍କା (ବୋଇ) ବିଭିନ୍ନ ଆକ୍ଷଣ୍ଯ-ପ୍ରିୟନ୍: ବୋଗ୍ବେ
  - * ଶୋଣପ୍ରିୟନ୍: ଗବାତ୍ମକ ଶରୀଯତିତ୍ତି ଶରୀକାଙ୍କା (ମିରୋଇ) ଶା-ଶରୀକାତ୍ମକ ଦ୍ୱି-ଲାକ୍ଷଣ୍ଯ (ଭୁଲା-ଭୁଲି)
  - * ତର୍ଫଲ୍ଲିପ୍ରିୟନ୍: ଗ୍ରୀଷ୍ମ ଅକ୍ଷାତ୍ମକାଲୀନରେ ଏମୁଣ୍ଡେ ଗ୍ରୀଷ୍ମତିତ୍ତି ଗମ୍ଭୀରତିତ୍ତି ଭୁଲାକାନ୍ତିକା (ଦ୍ୱିତୀୟପରିତ୍ତି) ଗ୍ରୀଷ୍ମକାନ୍ତିକା (ଭୁଲା-ଭୁଲି)
  - * ଶ୍ରୀମୁଣ୍ଡିପ୍ରିୟନ୍: ଧୂତ୍ର ଜାତିତ୍ତିପରିତ୍ତି ଯୁଦ୍ଧାତ୍ମକ (ଫିର୍ଦ୍ଦା) ଧୂକୋକା (ଯଧନମ୍ଭୁକା) ଦ୍ୱାରା ଦ୍ୱି-ତିତ୍ତିତ୍ତିତ୍ତି ପ୍ରିୟନ୍: ଗ୍ରୀଷ୍ମକାନ୍ତିକା

၆၈။ ရေက ဝရာ ပူရလာဒေယာ-သုတိဖြင့် ရေကသွှေ့၊ ဝရက
သွှေ့၊ ပူရကသွှေ့တိသည် အကောင်းဖြင့် ပြီးကုန်၏၊ ဝါ-ရုစာတ်၊ ဝါ
ဓာတ်၊ ပူရဓာတ်တိနာင် အကောင်းသက်၊ နောက်ဆိုနည်းကျေးမှု လို ဦး
စကားကျော်ဖြင့်သည်။

- * ၈၁ ၌ ရုတေသိပုဂ္ဂနော်၊ (ဓကာကိုလော) တည်း။
  - * ၀၄ ၌ ဝါရေတိတိပုဂ္ဂနော်၊ (ပါကာဇား) တည်း။
  - * ၂၃ ၌ ပူရီယင်းအနေနှင့်ဘုရား၊ (ပရီပူရီ) တည်း။
နပ်-ပစ္ည်းဘုံး၊ အစီအစဉ် ပြုး။

ဒြေးပါဝသာ အတိ-ဆုတ်ဖိုင့် ဝါရာတ်၊ ဝဘာဓာတ်ထိုင်၏
အတိ-ဟစ္စားဘဏ်။

အကျယ်ဆိုမူ—

အစာင့်ရွှောက်ခြင်း၊ ပါဓာတ်၊ နေခြင်း၊ ဝသဓာတ်တို့နောင် အာတိ-
ပစ္စည်းသက်။

- * ပါ ၌ ပတီဝါဝါဗုဏ်တို့ပတ် (သာမီ) ရှု သရက်ချေး
- * ဝယ်၌ ဝယ ဗွာတိ ဝယဟိ (ဂေဟံ) တည်း။

၃၀။ စားသိုး။ ငန ၃၈ ၀၆ သစာ တု·သုတ်ဖြင့် ဓာဓာတ်၊
ဟိဓာတ်၊ သိဓာတ် တန်ဓာတ်၊ ငနဓာတ်၊ ဇရဓာတ်၊ ဂမဓာတ်၊ သဇဓာတ်
တို့နောင် တု·ဘုံသု သက်။

အကျိုးဆိုမူ—

ဒေါ်ခြင်း၊ ဓာဓာတ်၊ ပူးခြင်း၊ ဟိဓာတ်၊ ချွဲခြင်း၊ တန်ဓာတ်၊ ဖြစ်ခြင်း
နေဓာတ် အာရုံးနှင့် သူ့တို့၏ ဇရဓာတ်၊ လားခြင်း အမ၊ ဂမဓာတ်၊
ပေါ်ခြင်း၊ ဘာဓာတ်တို့ နောင် တု·ပစ္စည်းသက်။

- * ဓာ ခြံးဓာရောတိတိ ဓာ·တူး (ဂါရိရာာဘီ)။
- * ဟံ၌ ဟံးတိနှင့် ဟံးပဝါးတိဖလံ ဓားတန်းတိ ကေတု (ကာရဏံ)။
- * သိ၌ သိုးတိုးတော်တိုးတော် (မန္တာတိ) (ပဒ္ဒတိ)။
- * တန်းတူး တတ် တန်း (သူ့တိုး)။
- * ငန ခြံးနှုယ်ဓာ ကမ္မာက်လေးသံဟံးတိုးတန်း၊ အာယာယတိကမ္မာက်လေး
သော်တိုးဝါ·အော်း (သမတ္တာ)။
- * ဇရ ခြံးလီရတိတိ အော်း (အံ့ဌသန္တာ)။
- * ဂမ ခြံးဂုဏ်တိုးတော်း (ဂမိရောာ)။
- * သစ်၌ သစ်တိုးတော်တိုးတော် (ယဝိဒိစ္ဆား)။

၃၁။ အရိသူ့နှင့်-သုတ်ဖြင့် လားခြင်း၊ အန်က်ရှိသာ အရဓာတ်
နောင် တု·ပစ္စည်းသက်။ အရာဓာတ်ကိုလည် ဥဇ္ဈို့ပြု (ဥ·ပြု ဟူလို့)။

ပြယုဂ်ကား-အရာတိုး ပဝါးတိုးတော်တိုးတော် (ဟေးန္တာဘီ)။

၃၂။ ပိတ္တာဒေယာ-သုတ်ဖြင့် ပိတ္တာဒေရှိသာ သွေ့ဗြို့ကို တု·
ပစ္စည်း အဆုံးရှိကုန်းသည်ဖြစ်၍ ပြီး၊ စားပုံပုံကုန်းဟု နိပါတန်-ပြုသည်။

- * ရောင့်ရှောက်ခြင်းပါဝာတ်၌ပါတီရက္ခတိတိပိတာ၊ (နေကော) အာ·ကို ဇူ-ပြု။
- * ယင်း၊ ပါဝာတ်၌ပင် အစပြစ်သော၊ ပ-ကို မ-ပြု၊ ပါယေတီတိ ဟာတာ၊ (နှုနိ)။
- * ဘောက်ပခြင်းဘာဓာတ်၌ဘာတိတိ ဘာတာ၊ (သောဒရိယာ)။
- * ဆောင်ခြင်း ဓာမ်းတ်၌ ဓာရီယ တိတိ ဓိတာ၊ (ပုဂ္ဂိုး)။
- * ပြည့်ခြင်း ဒုဟ္မာ၌ ဒုဟတိပသင် ပူးရောတိတိ ဒုဟီတာ၊ (ပုဂ္ဂိုး)။
- * ဖြစ်ခြင်း ဇု ၌ ပပုံက္ခာမန်တိတိ ဓာမာတာ၊ (ဒုဟီတုတိ) နေစာတ် အ-ကို အာ-ပြု၊ အဆုံး ဝဏ္ဏ·ဓာတ္ထ် နှုန်း မာ-ပြု။
- * ဖွဲ့ခြင်းနဟ္မာနဟီယတိ ဗန္ဓိယတိ ပေမေနာတိ နတာ၊ (ပပုံက္ခာ)။
- * ပူးလော်ခြင်း ဟု၌ ဟဝတိ ပူးလေတိတိ ဟောတာ၊ (ယည်ကော)။
- * ဖြူစင်ခြင်း ပူး၌ ပူးနာတိ အာယတိတိ ဟဝံဒတိ ပေါ တာ (ယည်ကော) တည်း။

၂၃။ ငန်ကာစုရတု-သုတ်ဖြင့် ငန်ဓာတ်၊ ကရဓာတ်တို့နောင် ရတု-ပစ္စည်းသက်း

အကျယ်ဆိုမူး—

ဖြစ်ခြင်း ငန်ဓာတ်၊ ပြုခြင်း ကရဓာတ်တို့နောင် ရတု-ပစ္စည်းသက်း၊ (ရတု-၌၊ ရ-အက္ခဏသည် အဆုံး သရ အစ္စာရှိသော ဝဏ္ဏကော်ခြင်း အကျိုး နှင့်)။

- * ဇု ၌ ဓာယတိတိ တု၊ (လာခါ) တည်း။
- * ကရ ၌ ကရိယတိတိ ကတု၊ (သယူ ပေါ ယည်ာ) တည်း။

၂၄။ သကာ ဥဇ္ဈား-သုတ်ဖြင့် စွဲမ်းနိုင်ခြင်း သက ဓာတ်နောင် ဥဇ္ဈား-ပစ္စည်းသက်း။

ပြယုဂ်ရား-သက္ကာတိတိ သက္ကာဇ္ဈား (ပက္ခိ) တည်း။

၇၅။ ကပါ အော် - သုတေသနပြင် ဖုံးလွပ်ခြင်း၊ ကပ်-ဓာတ်နှင့်
အာ-ပစ္စည်းသုက်။

ပြယ်ရှုံးသုက်၊ ကပ်တိတ် အာပါတော် (ပါရောင်တော်) အာက်-ပစ္စည်း
သုက်၊ ကပ်တိတ် ကပ်တော် (ပါရောင်တော်) တ-ကို နှုံးပြု။

၇၆။ ဝသ ဒီဘျာပန္နာ-သုတေသနပြင် ပသ အစရှိသာ ဓာတ်တို့နောင်၊
အန္တာ-ပစ္စည်းသုက်။

* နေခြင်း ဝသ ဒ် ပသနှင့် အော် ကာာသ ကိုင်း ပသုဘာတိ
ဝသနော်၊ (ဥတု)။

* ဖြစ်ခြင်း ရုတ ဒ် ရုတတိုး ယာတိတိ ရုတနော်၊ (ရုတော် ဆံနာ
မကော မိဂရာလာ စ)။

* ကောင်းခြင်း ဘွဲ့ ဒ် ဘဇ် ကလျာဏမွှားနှင့် ဘအနော်၊ (ပွဲ
ဝတာ)။

= ဘွဲ့-၏ သံယူးအစ ဒ-ကို ချော်

* ပြည့်စုံခြင်း နန္ဒ ဒ် နန္ဒတိ အော်ယာတိ နန္ဒနှင့် (သခို) နဒါဝိဖြစ်၍
ဝ-သုက်၊ အသက်ပြယ်ရှုံးသည်၊ ဂုံးနည်း။

* အသက်ဘို့ဆောင်ခြုံ၊ လိုင်းမိုးတိုးတော်ယာတိ လိုင်း၊ (အေသခို)။

* ဟိုစီးခြင်း သူများ ဒ် သဝတိတိ သဝနှင့်၊ (နဒို)။

* ငိုကြေးခြင်း ချုံ ချော် အပတိတိ ချော်နှင့်၊ (အေသခို)။

* လောင့်ရှောက်ခြင်း အဝ ဒ် အဝတိပုက္ဗ္ဗာတိပါ အဝနှင့် (နေပဒေ)
တည်း၊ သဝနှင့် စသောပြယ်ရှုံးခုံ့ခုံ့ကား ဝေမာဒီ အပူ ပြဿုချက်တည်း။

၇၇။ ဟိုသိန်း ပုဂ္ဂိုလ်-သုတေသနပြင် လုံးခြင်း ဟိုဓာတ်၊ အိပ်ခြင်း၊
သီဓာတ်တို့နောင် အန္တာ-ပစ္စည်းပေါ်၊ ဟိုသိတို့အဲဆုံးဒ် မုက်လည်းလား၊
(မ-လာဟူလို့ ဥ-ကား ဥစ္စာရာတွေ က-အန္တာန်း၊ အန္တာဝယ်-ဟူ သိစေခြင်း
အကျိုးရှုံး၏)။

* ဟို ဒ် ဟိုမံ ဟိုနာတိ ပဂ္ဂိုလ်တိ တေသိနှင့် ပဟာမနော်၊ (ဥတု)။

* သိ ဒ် သယနှင့် အော် ဦးကား ကုသုမာပေယာစာတိ သိမနော်၊ (က
သမဂ္ဂေါ်) တည်း။

၃၀။ ယာရ ရုဟ ကုလာ ကုတေသာ-သိတ်ဖြင့် ဟရမာတ်၊ ရုဟမာတ်၊
ရှုပေါ်လှုပိုးနာင် ကုတ်-ပစ္စည်းသတ်။

အကျယ်ဆိုမ—

၁၈။ မြန်မာ့၊ ဟရ့၊ ဖြစ်မြန်း၊ ရုပ္ယာ၊ ဖြန့်မြန်း၊ ကူလဓာတ်တို့နောင်
ကြော့-ပစ္စာ့သက်။

* ၁၄၅၌ မြန်မာ သိန္တဟံသာဝါဘဏ် ပုဂ္ဂန္တရှင် ဟန္တတေသာ (ဝဏ္ဏဝိသေ
ခေါ်)။

* මුද ව් බුදාත්මි කෙහිගොනා, (ඉත්තියෙනා)॥

ရုပ္ပတ် သရီဇ္ဈာ ဗျာပန်ဝဆောင် အဖိုး ရှေ့ကိုတံ့ ၅။၏ လ-ပြု၊
၆၈ ပိုတံ့၊ (ရှိခံ)။

କାହା ଏବେ ଆପଣଙ୍କ ବିଦ୍ୟାରେ ଉପରେ ଥିଲୁ ନାହିଁ ।

(അഖ്യാതിയാംഗനാ) (സെക്രട്ടറി ഭരം) തയ്യാറ്

၂၉။ ဘရာဒီ ဟျေဝါဒ-သုတိပြင် ဘရအရှိသော စာတိတိနောက်
၀၁ ဘရ ရုံး၊ ယဇ ပ၁ အ ပရီသော စာတိတိနောက် အထ-ပစ္စည်းသက်။

* රුං ව්‍යාකිලේටාත් බලත් (වල්) කිරීග්‍රිත්තාවෙ.

* යල ව්‍යව්‍යාපාත් යෙතෙකා (ආදි)॥

* ഒരു പഠനിൽക്കിയാണ് പഠന്തോ (വ്യാപനാശം) തയ്യാറാണ്.

၈၀။ ကိုယ်ဘျာတက်-သုတေပြင် ကို အစရှိသော ဓာတ်ထွေနှင်း
အာဘဂ်-ပစ္စ်းသက်။

အကျယ်ဆိုမှ-ကျခြင်း ကိရိ, ပွဲခြင်း အလေ, နေခြင်း ပို့လအတိုင်းသာ
စာတိတိနှင့် ယာတက်-ပစ္စည်းထက်၊ (က-အနုပ်အနွောင်ယောက်)

* ଗୀର ଓ ଗୀରତିତି ଗୀଥରେବା । (ଯାଙ୍କେ)

* ග්‍රියත්තී ග්‍රිලාභෝ (වාංශ) ඩී.ඩී. ය-ඹු॥

* පෙර ව්‍යාපෘතියේ තුළාත් (ඡමුග්) ॥

* මිල ව් තීසත්තී මිලකාගතා (මහත්මායි) තත්ත්ව

၈၁။ အမာဒီယံအတွက်-သုတေသန၊ အပေါ်အရှိသော ဓာတ်တိုင်နှင်း
အထွေ-ပစ္စည်းသက်။

କାନ୍ତି
ଆମ୍ବାଯିଛିଲୁ—ଶବ୍ଦରୀରେ, କାହିଁ ଗଲା ଉପରେ ଆମ୍ବାଯିଲୁଛିଫାରି
ଆମ୍ବା-ପଢ଼ିଲୁଛିଯାଏଇ

မှတ်ချက်၊ ၁၇၅၈ ခုနှစ်များတို့၏ အကြိမ်ကြပ် ဖော်ပြပြီးဖြစ်၍ ကျင်းဆောင်ရွက်ခဲ့သူ့။

- * အမ ၌ မာဇဘာ လန္တခံဝဏ္ဏတိတိ အဖတ်၊ (ဘာဇန်)တည်း။
  - * မာ ၌ မာနံမတ်၊ (မာနံကံ ပရီဏ္ဍာဒေါစ) ရွှေအာသရဂကိုချေး။
  - * ဝရ ၌ ဝရနံနှင့် ထိ အရတ်၊ (အယာတ်)။
  - * ကလ ၌ ကလတိ ပရီစိန္တပုံတိ ကလတ်၊ (ဘရိယာ) တည်း။

၈၂။ ဝါဒပို ရသာ - သူပဲဖြင့် ဝါ-သစ္စရှိသော ဓာတ်ဟန်၏
ထ-ပစ္စည်းသော်။

အကျယ်အိမ်-

လားခြင်း၊ ဝိမာတ်၊ စောင့်ရှောက်ခြင်း-တာ၊ ချွဲခြင်း တန်၊ ပြို
ယက်ခြင်း အမ၊ လားခြင်း အမ၊ မှုပံ့ခြင်း သို့၊ နာကြားခြင်း သူ့ဖြစ်ခြင်း
ပါ၊ စောင့်ရှောက်ခြင်း ဂုပ္ပ၊ စောင့်ဆည်းခြင်း ယုဇ္ဇ၊ ယူခြင်း ဂဟ၊ အမြဲဖြစ်
ခြင်း ဓာတ်၊ ပစ်လွှာင့်ခြင်း ပို့၊ အေးရှိုးသာ စာတ်ဘုံနာင် တု-ဗုဏ္ဏးသက်။

- * ටී ස්වි මිත්තී මිලොවා (මිය) තත්ත්වයා
  - * ගා ස්වි ගායත්තී ගාලොවා (පිටා) තත්ත්වයා
  - * ගාන් ස්වි ගානුලෝහ් ගක්කා (ඡැංගුලෝ) තත්ත්වයා
  - * පෙ ස්වි පෙත්තී පෙක්කා (පායජාව) ගත්ත්වයා
  - * පාම ස්වි පාමත්යාත්තී පැක්කාවා (ප්‍රායාන්ත්‍රි මගාදුවායාව්‍යි-පිංයාගී) තත්ත්වයා
  - * හි ස්වි හාරිෂත්තී න්‍යා ගාලොවා (ඛෙළුවා) තත්ත්වයා
  - * ඩූ ස්වි ඩානුස්වෑන්ත්‍රි ගාලොවා (ඩංන්) තත්ත්වයා
  - * ඩූ ස්වි ඩානුස්වෑන්ත්‍රි ගාලොවා (ඩංන්) තත්ත්වයා
  - * ඩූ ස්වි ඩානුස්වෑන්ත්‍රි ගාලොවා (ඩංන්) තත්ත්වයා

- * ဂုဏ် ကြပါပိယတီတိ ဂေါ်တ္ထား၊ (ကုလာခို) တည်း။
  - * ယင်္ခာ သောက္ခာနှင့်နာတံယာတ္ထား၊ (ရွှေး) တည်း။
  - * ဂယ် မောယဇ္ဈာတီ ၂ယူတီတိ ဂေါ်တ္ထား၊ (သရိုရံ) တည်း။
  - * အတ္ထား အပော်မံ နိုရှုနှင့် အသာတိ ပစ္စတ္ထတီတိ အတ္ထား၊ (မနာခို) တည်း။
  - * ခိုပ် ခိုပိယတိ ထွောတိ ခေါ်တ္ထား၊ (ကျော့ရံ) တည်း။

ဂုံ။ ယရာဒီဟိ တက်-ယူတိပြင့် ယရ-အဖျို့သော ဓာတ်ထိနောင်၊
တက်-ဝစ်ညံသက်။

ଆକ୍ଷୟଶୀଳ

သွန်းလောင်းမြင်း ဝါး၊ ယရှု၊ မိုင်မြင်း သီး၊ ပျော်မြင်း ဒူး၊ ချုစ်မြင်း
ပို့၊ ငွေ့ဆော်မြင်း စံ့တဲ့၊ မွေးမြှုပ်မြင်း ပုံသာ၊ ရမြှုပ်း ဝို့၊ အစရိုင်သာဓာတ်တဲ့
နောင် တက်-ပစ္စည်းသက်၊ (က ရန္တပုံးဖာန္တာဝယ်)။

၈၄။ နာထွားသယာ - သုတေသနမြိုင် နေ့၊ အကျိုးသယာ သွေးတို့
တက်-ပစ္စ်းနောင်းကန်-လည်ဖြစ်ရှိ ပြီးစောပ်ကုန်၏-ဟန်ပါတန် ပြသည်။

- * ရောက်ခေါင်းနိစာတုံး နယ်ဘိုးပေးတိတေး ငန္တုံး (နယ်-
နေတာစ) ဤ·ကိုး-ပြု·နိစာတုံး ဘထုံး ဥပုက်သည်လား (တ လာဟူလို့) ။
  - * ပြောင်း ကပ္ပါဒုံး ဘလုံး ငန္တုံး (ကိုရိယာ) အ-ကို ဥ-ပြု။

* လားခြင်း၊ ကမ်း၌ကပတိယာတိတိကုဒ္ဓာ (အာရုစဝီသသော) အ-ကို ဥ-ပြု။

* ကားမြှုံးထူးခြင်း သုပ္ပါဖူးရဲ့ သုန္တုရုံမဏ်၊ သုန္တုရုံမတီတိဝါ သူရတော (သုခသံးဘိသော) သု၏ ဥ-ကို အမြဲ ဖီယပြု။

* သွေ့နှီးဆောင်းခြင်း မိဟ-၌ မိဟတိသီဉာတီဟိ မူထွေး၊ (ပသာဇ္ဈာ) မိဟ-၏ ဣ-ကို ဥ-ပြု။

* စွာင့်ရှေ့က်ခြင်း ပါလ-၌ ပါလီယတီတိ ပလိတ်း (ကေသလော- ဘန်းခုနယ်သတ် အသလတ္ထု) အာ-ကို ရသာ-ပြု၊ တ-၏အစွှဲဗြို့-လည်းလာ၊ ကူသာ-ဟူလို့) သွေ့မြို့ရိုက်း ဤစာသားကြောင်း အသတ္ထိအနက်၌ အ-ပစ္စည်း သက်းသား ပုလိုင်း၌ ပလိတ်း ကူးလိုင်း၌ ပလိတာ-ဟု ပြီး၏။

* ပြုးချုပ်ခြင်း မိုး၌ မှုသန်း သီဘုံး၊ (မန္တယသီတ်) မိုး-ကို သီး-ပြု။

* ပြုးချုပ်ခြင်း မိုး၌ မှုသန်း မိဟိတ်း၊ (မန္တယသီတ်) မိုး-ကို မိဟိ ပြု။

* ဆဲ့ချုပ်ခြင်း ကုသာ-၌ ကုသီယတီ အကြောသီယတီတိ ကုသီတောာ (အလသော) တ-၏အစွှဲဗြို့-လည်းလာ၊ (ဤလာ-ဟူလို့)။

* ဖွဲ့ခြင်း သီ-၌ သေနှီးပန္တိနှီး ယရာ ဝါသံ ဘောယာတိ သီတာ၊ (နှစ် လလော့) သီ၏ ဣ-ကို ဖီယ-ပြု။

ဝေမာညပါးအခြားတို့လည်း ဤသို့ချည်း။

ဝေမာညပါးအခြားတို့လည်းလည်း သမ-အစရိုးသော ဓာတ်တို့နောင် ထ-ပစ္စည်းသက်။

အကျော်သုံးမူး-

ြိမ်သက်ခြင်း သမ၊ ပျောန်ခြင်း ဒရ၊ ြိမ်သက်ခြင်း ဒမ၊ ပင်ပန်း နွဲမ်းနယ်ခြင်း ကို ဒမ၊ ကူး၊ ဆဲ့ချုပ်ခြင်း သမ၊ နေခြင်း အာပုံ့ဝါသ အစရိုးသော ဓာတ်တို့နောင် ထ-ပစ္စည်းသက်း။

* သမ ၌ သမတိတိ သမတောာ (သမဘိုံ) တည်း။

* ဒရ ၌ ဒရက် ဒရဝယာ (ပီဇွာ) တည်း။

* ဒမ ၌ ဒမန်းဒမတောာ (ဒမော) တည်း။

* ကိုလာ ၌ ကိုလမန်း ကိုလမတောာ (ပရိသာမော) တည်း။

- * තුව ව්‍ය තැන් තැපයෙකා (වූගුරුත්) ගලුණුවේ
  - * නාවපුදු රඛ ව්‍ය පාංචකී උගුරාත් නාවයෙකා (ඇඟිල්)

ပြယ်ကား-လုပ်သန္တိနည်းဟို ဘွဲ့ပါယေးဆာ၊ (ထံထိ ဝိဇ္ဇာ သော
၁၀၈ ဟတ္ထိ ကုလာ္မ)။

၈၃။ ရွှေ၊ ထက်-သူတ္ထဖြင့် ပျမောက်နောင် ထက်-ပစ္စည်းခက်၊
က-အနုပန်ကို ပြခြင်း၏ အစွမ်းသတိ၊ ကြောင့် ထ အက္ခရာ စသည် ငွောင်း
စုနှစ်လည်း မာတွန် မ-ကိုင်ချု။

ပြယ်ကား - ရမန္တကိုဇ်အေနာတိရတော့ (သန္တနား) တည်း။
မှတ်သိသူ၏။ ။နိသာယအလို ကာနုပန္တသာမထိုယာ ထကာရာ ဒေါ်ပို မေတ္တာ
ပေါ့ ရှိလိုသည်။ ယခုဘက်ရှိစာအုပ္ပန္တကား အတကူးရှာဝါပို
ဟု ရှိသည်။ ရင်းနှင့်အပြောင့် ယူဆမှု က-အနုပ်နှင့် ပြုခြင်း၏အစွမ်းသတ္တိ
ကြောင့် ဟ-ပစ္စည်းမဟုတ်သော သ-အကွဲဖျမ်သည်။ အောင်းဖြော်လည်း စာ
တန် မ-ကို ချေဟုသိပါ။

၈၈။ တိထာဒယာ-သုတ္တုပြင် ဟိဋ္ဌ အစုံဘယာ သွေ့ဂျီနှင့်
ထက်-ပစ္စ်းနွောင်းကုန်သည်ပြစ်၍ ပြုစောင်ကုန်၏ ပုံနိပါယနပြာ သု။

* සුඩා: තරුණ් ගැඹුණු පැන්තියෙන් තියේ (සුදාව් යෙකාවන ජ්‍යෙෂ්ඨ ත්)

= ကရာဇ် အ-ကို လဲပြော ရ-ကို ပရ့ရှုံး ထ-ပြော၊ ထ-ကိုယဲ ပြော အား
ပြီးဆုံးသည်တိုင်အောင် ပြခြင်းကား ပရ့ရှုံးပါဒ်-၌ အဘဒ်အများသည်း။

* යිං;බිං; යිං. තෙමත්ති වියා (ජංගුලු)॥

* ရယ်ရှင်ခြင်း ဟသာ၏ ဟသနဂျိန္တာတိ ဟဒ္ဓဘာ (သပေါ်
ဆုံးသွေ့သွေ့)။

* යිහිටුවේ නි-ව්‍ය ගියර්ස් හි ගියා (පූර්වෝචා) ॥

* ගාහ්මේන් තුළ-ටුළ පාඨම් මෙහෙයුම් සංග්‍රහක්කාව නෑත්‍යාධිකා (ඩ්) ॥

- * နိုဝင်က်ခြင်း တုအျှော် ဖန္တရာ့တုတိ ပီဇွဲတီတိ တူတဲ့၊ (ဉာဏ်)။
  - * နောနာခြင်း ယုံး၍ ယဝတီတိ ယူထော် (သငှာတိကာန် တိရှစွဲနာန် သမူးဟာ) ယုံး၏ ဥ·ကို ဒီယံ-ပြု။
  - * စောင့်ရွှေ့က်ခြင်း ဂုံး၍ ပဋိကုလတ္တာ ဂေါ်ပီယတီတိ ရှုထော်၊ (ဝါ) ဂုံး၏ ဥ·ကို ဒီယံ-ပြု။ ပုံ·ကိုချော်။
- ဝေမျှပို့-အခြားတွဲလည်း ဤသို့ချည်း။

၁၉။ ပထ မသ ကုသာ ယုံးသုတ်ဖြင့် ဝသဓာတ်, မသဓာတ်, ကုသ ဓာတ်တို့နောင် ဂါ၍-ပစ္စည်းသက်။

အကျယ်ဆိုမူး-

နေခြင်း ဝါ၊ သုံးခုပ်ခြင်း မသ၊ ဆဲရေးခြင်း ကုသဓာတ်ဝနာင် ယုံးပစ္စည်းသက်။

- * ဝသ ၌ ဝသနိုင်တွေ့တိ ဝတ္ထား (ပခတ္တာ) တည်း။
- * မသ ၌ ဒံး၍ သာမသတိတိ မတ္ထား (ဒံးပခတ္တာ) တည်း။
- * ကုသ ၌ ကုသီယတိအကြောင်းသီယတိ အေရာဝနာဒတ္တာတိကောတ္ထား (သိဂါလာ) တည်း။

၉၀။ သက ဝသာ ယုံးသုတ်ဖြင့် စွဲပ်းနိုင်ခြင်း သက၊ နေခြင်း ဝသ ဓာတ်တို့နောင် သီးပစ္စည်းသက်၊ (အကျဉ်းဆိုမူးသာကုသာတ်၊ ဝသဓာတ်တို့ ဓနာင်·ဟူ ဆုံး)။

- * သက ၌ သကြောတိဝတ္ထား မနေနာတိ သတ္တိုး (ဦးရု) တည်း။
- * ဝသ ၌ ဝသီယတိ အစွဲးအိုယတီတိ ဝတ္ထိုး (နာဘိယာအမော) တည်း။

၉၁။ ဝိတော ထိက်·သုတ်ဖြင့် လားခြင်းအနက်ရှိသော ဝိဓာတ်(၀၁ ဓာတ်) နောင် ထိက်·ပစ္စည်းသက်၊ (ထို့·ဟူလို့)။

ပြယုဂ်ကား - ဂုဏ်ဆို ဂုဏ်ဆို တောယာတိ ဝိထိုး (အာဝလို)တည်း။

၉၂။ သာရိသွေ့၊ ရထိုး-သုတ်ဖြင့် “ဂာရိတ်ကို-ပစ္စည်းအဆုံးရှိသော” သာရိဓာတ်နောင် ရထိုး-ပစ္စည်းသက်၊ (ဓာတ်ရင်းကား သရဓာတ် ထိုးပစ္စည်းဖြင့် သာရို-ဖြစ်သူသွေ့)။

ပြယုဂ်ကား-သာဝရတိတိ သာရထိုး (ရထုဝါယာ) တည်း။

၉၃။ ကာ-ကာ လူထိ-သူတ်ပြင်း တာဓာတ်၊ အတောက်တွဲနှင့်
လူထိ-ပစ္စည်းသက်။

ଆକ୍ଷୟଶିଖ-

စောင့်ဆွဲပြင်းထားခဲ့တောတ်၊ မပြတ်သွားပြင်း အတောတ်တို့နောင်
လူထိ-ပစ္စည်းသက်။

- * තා ව්‍යායතී පිළෙත්තින් තියි (ජ්‍යෙෂ්ඨවාරි)

၉၅။ ကုသာ ထိ-သူတ်ဖြင့် ကုသမာတ်နှင့် ထိ-ခွဲညံးသ တ်။

ପ୍ରୟାଗରୀତା: - ଲକ୍ଷ୍ମୀତି ଲକ୍ଷ୍ମୀଯତି ଓ ଲକ୍ଷ୍ମୀ (ନାରୀ) ତତ୍ତ୍ଵ: ॥

၆၅။ ရှုခ ရှုဒ မှုဒ မှုဒ ဆိုဒ သူ၏ သပ ကျမာ အက်-သူတွင်
ရှုအဓာတ်, ဥဒ, မှုဒ, မှုဒ, ဆိုဒ, သူ၏, သပ, ကမ စာတ်ထိုနောင် အက်-
ပစ္စည်းသက်။

- * ဝိဇ္ဇာန်း ရှေ့၏ ရုဒတိပိရွှေ့၏ (ဥမာတံ) တည်း။

- * ဝိဇ္ဇားခြင်း ရုဒ် ရုဒတိတိလှေ့ခြော (နေသာခေါ်) ရှုက် လပါ

- * ဝိုင်းမြောက်ခြင့် မူအို မောဒန္တာ တောယာတိ မှုဒါ၊ (သက္ကရ^{မဂ္ဂလိုယံ})။

- * ଯର୍ତ୍ତମାଃକ୍ରିୟା ଉପରେ ଉଲ୍ଲଙ୍ଘନ ଆବଶ୍ୟକ ଉପରେ (କ୍ଷେତ୍ରକୁ) ତଥାଃ

- * ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷିଣି: ହିନ୍ଦୁ ହିନ୍ଦୁତୀତି ହିନ୍ଦୁ (ଏହି) ଗର୍ବ: ॥

- * යිදි:ප්‍රීං: තුවු තුවු හාම්ගෙස් පත් පැහැදිලි
තුවු (ංචලා) උ-ග්‍රී උඩා-පු॥

ଯାଇଲ୍ଦିଃ କାପ-କୁ ଯବନ୍ତି ଫ୍ରଣ୍ଟାତି କାହୁଁ(ଯୋଗିତାର୍ଥିତା) ରାଜ୍ୟଃ ॥

- * အထိန္ဒိခြင်း ဂုဏ်-၌ ကာမိယတိတိကန္တာ၊ (မူလဝိသေဆာ) ပုဂ္ဂန်း။

၉၆။ ကုန်၊ သာယာ-သုတ်ဖြင့် ကုန်-အဝရီသော သွေ့ဂါတိကို ဒက်-ပစ္စည်းအဆုံးရှိကုန်ဘည်ဖြစ်၍ ပြီးစေအပ်ကုန်၏-ဟု နံပါတန် ပြုသည်။

* ၁၁ ၌ ကာမ်းယတိတီ ကုန်၊ (ပုံပိုးသော) ကမ-၏
အ-ကိုဥ-ပြု။

* မဏေ ၌ မညေတတီ မန္တာ၊ (ဇွဲ့ဗျာ) မဏေ-ကို မန်-ပြု။

* ၃၀ ၌ ၌ ရုဏ်ယတီ သံရုဏ်ယတီဟို ဗုံးန္တာ၊ (မူးသပ္ပါဝေသော)
ရု-ကို ဗုံးန္တ်-ပြု။

* ကဲ့ရဲ့ခြင်း နိန္ဒိ-၌ နိန္ဒိယတီတိ နိုဒ္ဓိ၊ (သောပံ့) နှ-ကိုချေ။

* စိုစွတ်ခြင်း ဥန္တာ-၌ ဥန္တာ၊ ဥန္တာတိ ကိုလေ့ပတီတိ ဥန္တာ့၊ (ဇလိုင်း
လော) နှ-ကိုချေ။

* သံပုံ့ဗုံးန္တ် လမ္မာဥ္ထုတီ ကိုလေ့ပတီပဲ့ (သမုတ္ထာ့၊ သာဂရော)
နှ-ကိုချေ။

* ကြီးသည်၏ဘဖြစ် ညျဉ်းဆဲခြင်း၊ သိခြင်း ပုံလုံး ပုံလတီ
ဟို-သတီတိ ပုံလို့န္တာ၊ (သဝေါး) အက်-ပစ္စည်း၏အန္တာ လူမှုံးလာ၊ (လူမှုံး
လာဟူလို့)။

ပေမည်ပို-အခြားတို့လည်း ဤသူ့ချည်း။

၉၇။ အဒါဒု-သုတ်ဖြင့် အအဓိကနာင် ဒု-ပစ္စည်းသက်း

ပြယုဂ်ကား - ဒုက္ခာ အဒါတီတိ အခွဲ့၊ (ကုဋ္ဌံသော) တည်း။

၉၈။ ဓနာန ဒမ ရမာ ဒေါ်-သုတ်ဖြင့် ဓနဓရာတ်၊ အန ဒမ ရမ
ဓရာတ်တို့နာင် ဓ-ပစ္စည်းသက်း။

အကျယ်ဆိုမှု-

ကူးဖို့ခြင်း ဓန၊ ဓရာတ်၊ အသက်ရှုခြင်း အန၊ ဌိုင်သက်ခြင်း
ဒမ၊ ကော်ခြင်း ရမဓရာတ်တို့နာင် ဓ-ပစ္စည်းသက်း။

* ဓန ၌ ညာကနာလျေတတီ ဓမန္တာ၊ (ရာသီ)။

* အန ၌ အနတီ ဇိုဝင်တီ တောနာတီ အနန္တာ၊ (အလက္ခာကော)။

* ဒမ ၌ ဒမမေတီပွားတီ အနန္တာ၊ (ဇွဲ့ဗျာ)။

* ရမ ၌ ရမနှီးတွေ သွေ့ဂါဒယာတီ ရန်း (ဆိုဒ်) တည်း။

၉၉၊ မှုဒ္ဓဘယ်-သုတေသနပြင် မှုဒ္ဓ-အစရိတ်သာ သုဒ္ဓတိကို စံပစ္စ်၊
အဆုံးရှုံးကုန်သည်ပြစ်၏ ပြီးစစ်အပ်ကုန်၏ဟု နိုဝင်တန် ပြုသည်။

* နှစ်သက်ခြင်း၊ ပုဂ္ဂိုလ် တော်ဒါနီတွေ ပိုကာတိ မူခွဲ။ (မထော်)
သ-မပြု။

* ගාලුවේ මැයි 19 අභ්‍යන්තරීය ප්‍රාග්ධන නිවෙසෙහි ප්‍රාග්ධන නිවෙසෙහි ප්‍රාග්ධන නිවෙසෙහි ප්‍රාග්ධන නිවෙසෙහි ප්‍රාග්ධන නිවෙසෙහි

* လားခိုင်း ဘန်၏ အခန့်ယန်ထောက် အော် (ပုံး) နပါတ်။

* အလိုရှင်း ဂိမ်းချောင်း ကောင်တိတိ ဂဒ္ဒ္ဒို (ဂိဏ္ဍာ) ၃။၅။ အ-ပြု။

* ගොන්කුද්ධියාමින්: උඩුවායා: එගිංජුතීත් එස්ස් | (උඳල්) - සෙවුණු||

କୋଳବ୍ୟା-ଅର୍ଦ୍ଧାଃ ତ୍ରୀଲଙ୍ଘଃ ଶ୍ରୀଷ୍ଟିଶ୍ଵରଃ ॥

၁၀၀။ သီဇတာ ပုဂ္ဂ-ဘုတ်ဖြင့် သီမာတ်နောင် ဓက်-ပစ္ည်းသက်။

ପ୍ରିୟଗକାଳ-ବ୍ୟକ୍ତି ଦେବାଦୁତି ସେଇ (ବୃକ୍ଷଧିଵ୍ୟାଚ୍ୟା) ତଥଃ ॥

၁၀၁။ ဝန္တရ ကရ တရ ဒရ ယမ ဘွဲ့ မိယ သကာ ကုနော-
သုတ္တပြင် ဝရမာတ်, အရ, ကရ, တရ, ဒရ, ယမ, ဘွဲ့, မိယ, သကဓာတ်တို့
နောင် ကုန်-ပစ္စည်းသက်။

အကျယ်ဆိုမ-

တားမြစ်ခြင်း၊ ဆည်းကပ်ခြင်း၊ ဝရမာတ်၊ လားခြင်းအရ၊ ပြုခြင်း
ကရ၊ ကူးခြင်း တရ၊ ခဲ့ခြင်း ဘရ၊ ရွှေ့ကြံ့ခြင်းယမ်၊ ဆည်းပူးစုံဆောင်း
ခြင်း အဇ္ဇား၊ သဇ္ဇား၊ ပေါင်းဆုံးခြင်း ပိဿာ၊ စုမ်းနှင့်ခြင်း သက်၊ ဓာတ်တို့နောင်
ကုန်-ဟစ္စည်းသက်။

* මුදල් තිබේ නැත්ත් මුණාව (ස්කෑමගෙනාඳුව් සොයුනා පිටපෑ ත)॥

* “ଫୁଲା କେ ?” ହୃଦୟରୁଚିତା-ଯୂତ୍ପାଦନ ଫୁଲା କିମ୍ବା

* මෙයුම් හඳුනුවා නිර්මාණය කළ තොරතුරු (වැඩිහිටි තොරතුරු) ආදාළ යුතු වේ.

* କବି ପଦ୍ମନାଭ ହତୀ ହାତୀ ଗାୟତ୍ରୀ କବିତା
କବିତା (ଅଧିକ) ୫-ଗ୍ରେ ଅ-ପ୍ରକାଶନ

- * ဘရ ၌ ဓာတ်ဘာဝံ အတရိတ်တရာ့ကား(ယုဝ၁) နှ-ကို က-ပြု။
- * ဒရ ၌ ဝိဒါနေတိတိ ဒါရွှေကေား (ကက္ခင္း) “ကိုယာပိန့်” ဟူသော ဤ၏ သုတေသန ယောဂိုဘာဂ-ပြင့် တိ-ကို ပေါ်။
- * ယမ ၌ ယာမတိ ပါပံ နာသေတိတိ ယမူနား(ကောမဟာနှီး)။
- * အဇ္ဇ ၌ အဇ္ဇတ် ဓနသွေးယံ ကရောတိတိ အဋ္ဌနော ရာဇာ(ရုက္ခိုင်သော စ)။

မိသ ၌ မိယောသရဲမော မိထုန်း၊ (ပုံးထိုးထွင့်)။

- * သက ၌ သက္ကာတိတိ သက္ကနား၊ (ပက္ခို)။
- သက ၌ သက္ကာတိတိ သကုန်း၊ (ပက္ခို) နာဒါဒိုက်၊ ပြစ်၍ ဒိ-ပစ္စည်းသက်။

သက္ကနော၊ သကုတိ ပြစ်မူ “တထနာနံ ဗြို့သာအင်(၀၈) ဓာတ်နောင် ဗြန်-ပစ္စည်းသက်။

၁၀၂။ အလာ ဗြာနာ-သုတ်ပြင့်လာ၊ ခြင်းအနက်ရှိုးသာအင်(၀၈)

ဓာတ်နောင် ဗြန်-ပစ္စည်းသက်။

ပြယုဂ်ကား-အလတ် ဝိက္ခာယံ ယာတိတိ အိမ်း၊ (စမ့်) တည်။

၁၀၃။ ဝိပိနားယော-သုတ်ပြင့် ဝိပိနားအစွဲသာ သဒ္ဒိတိုးကို ဗြန်-ပစ္စည်း၊ အဆုံးရှိုးရှိုး ဗြန်-ပစ္စည်းပြုး၊ ဓာတ်ကုန်၏-ဟု နိပါတန် ပြုသည်။

- * မျိုးကြဲခြင်း ဝပ်-၌ ဝပန္တိတွောဟို ဝိပိန်း၊ (ဝန်) အ-ကို ဗြာ-ပြု။
- * အိပ်ခြင်း သုပ္ပါ-၌ သုပန္တိတေနာတိ သုပိန်း၊ (နိုဒ္ဓိ-သုပန္တိန် ဒို့ဗြို့)။
- * ထိုးဆွဲခြင်း တုဒ-၌ တုဒတိသွေး ပီဇွဲတိတိ တုဟိန်း၊ (ဟံပ်) အ-ကို ဗြာ-ပြု။
- * စွမ်းနှိုင်ခြင်း ကျွေး၌ ကျွေးတိရိပင်း ဝိဇ္ဇာတိတိ သမဇ္ဇာတိတိ ကုပိုနေား၊ (ရာဇာ)။
- * ခြေကိုဖြန့်ခြင်း ကမ-၌ ကမန္တိတွေးမိနားယောပရိသန္တိတိ ကုမိန်း (မစွဲဗန္ဓာ ပကရက်ဝိသော) အ-ကို ဥ-ပြု။
- * ပေးလှူခြင်း ဒါ-၌ ဒေါ်တေသိုက်းမိန်း၊ (ဒိဝေသာ) တည်။
- ၁၀၄။ ညပိုး-အခြားတိုးလည်း ဤသို့ချည်း။

၁၀၄။ ကံရဲ ကဓနာ-သုတ်ဖြင့်ကံရဓာတ်ဓနာင် ကန်-ပွဲည်းသက်၊
(က-သည် အနုစုန်)။

ပြယုဂ်ကား-ကံရနှိမ်ဝိရနှိတ် ကံရကား (ရံသိယော) န-ကု အ-ပြု။

၁၀၅။ ဒီလို့မိဟိ နက်-သုတ်ဖြင့် ဒီဓာတ်, ဇိဓာတ်, လူဓာတ်, မိဓာတ်
တို့နောင် နက်-ပွဲည်းသက်။

အကျယ်ဆိုမူ-

ကုန်ခြင်း ဒီဓာတ်, အောင်ခြင်း ဇိဓာတ်, သရရွာယ်ခြင်း လားခြင်း
လူဓာတ်, ညျဉ်းဆဲခြင်း မိဓာတ်တို့နောင် နက်-ပွဲည်းသက်။

- * ဒီ ၏ ဘာခာ သံခယမဂ်မာသံတိ ဒီနေား (နိန္ဒါနာ) တည်း။
- * ဒီ ၏ ပွဲမာရေအလိုနိတ် ဇိနေား (ဗုဒ္ဓိ) တည်း။
- * ဒါ ၏ သံလွှာသံရတ္ထမဂ်မာသံတိ လူနေား (သာမီ) တည်း။
- * ဒီ ၏ မီယတေ ဟိုသံယကေတိ မီနေား (မဏ္ဍာ) တည်း။

၁၀၆။ သံဓာတ်ပို့နာ-သုတ်ဖြင့် သံဓာတ်, ဓာဓာတ်, ပို့ဓာတ်,
ဝါးဓာတ်တို့နောင် န-ပွဲည်းသက်။

အ ဗျယ်ဆိုမူ-

ဖွဲ့ခြင်းသိဝ်, သု, ဆောင်ခြင်းဓာဓာတ်, လားခြင်းဒီဓာတ်, ဝါးဓာတ်
တို့နောင် န-ပွဲည်းသက်။

- * သိ ၏ သေတိဗန္းတိတိ သေနေား (သသာဒော)။
- * သိ ၏ သေတိဗန္းတိ ဟိ သေနား (ဗူဗူ) လူထိုလိုင်တည်း။
- * ဓာ ၏ ဓာရေတိတိဓာနား (ဘဏ္ဍာတယဝေါး)။
- * ဒီ ၏ ဝေတိပေတ္တိတိ ဝေါနေား (ဟိနာတိ)။
- * ဝါ၏ သတ္တာသူ ဝါတိ ပံ့ဝတ္ထတိတိ ဝါနံး (တဏ္ဍာ)။

၁၀၇။ ဦးနာဒယာ-သုတ်ဖြင့် ဦးနအစရှိသာသွေ့ဗြို့ကို န-ပွဲည်း
အဆုံးရှိကုန်သည်ဖြစ်၍ ပြီးစေအပ်ကုန်၏-ဟု နိပါတ် ပြုသည်။

- * ကြံ့ခြင်း ဦးဂျာ-၏ ဦးဟန်ဦးနေား (အပုံဏ္ဍာ) ဟ-ကိုချော်။

- * လားခြင်း ဟို-၌ ဖော် ဟိနတ္ထမဂမီတိ ဟိနော်၊ (နိဟိနော်) ဒီယံ-ပြု။
  - * ဆည်းပူးခြင်း စို့ စယနှိုတ္ထော် ရတနာနိတိ စီနော်၊ (နေပဒေါ) ဒီယံ-ပြု။
  - * ညျဉ်းဆဲခြင်း ဟန်-၌ ဟည်ဝါတီ အယန်း၊ (ကုန်) ဟန်-ဓာတ်ကို အယ်-ပြု။
  - * လားခြင်း၏ နစ်ခြင်း ဌား-၌ ဌာတိပဝတ္ထိတိတီ ထော်နော်၊ (စောင်) ဌား-ကို ထော်-ပြု။
  - * စို့စွဲတ်ခြင်း ဥန္ဒာ-၌ ဥန္ဒာယတီတိ ဉာဏ်နော်၊ (အနှံး) ဥန္ဒာ-ကို ဉာဏ်-ပြု။
  - * တပ်စွဲခြင်း ရံဃာ-၌ ရံဃာတော် အနေနာတီ ရင်န်း၊ (ရှေ့ခေါ်) ရံဃာ၏ နိဂုံးဟိုတ်ချော်၊ အက် လည်းလာ။
  - * ဘပ်စွဲခြင်း ရံဃာ-၌ ရံဃာနှိုတ္ထော်တိ ရင်န်း၊ (ရတိ) ဗုဏ်းလိုင်တည်း။
  - * လားခြင်း ပဒ်-၌ ပဒ်တို့က္ခာတီဟိပဒ်ဥန္ဒာ၊ (ဗုဏ်းမော်သာစ်) ပဒ်-ဓာတ်နာင် လုန်းကုန် ပား၊ (အန္တာဝယ်ဝါ၊ လုန်းလားဟူလို့)။
  - * လားခြင်း ဝမ်း-၌ ဝမ်းနှိုတ္ထော်တိ ဝင်န်း၊ (အန္တာ လိုက်း) ဝမ်းဓာတ်၏ ဓာတ်နှုန်း မ-ကို ဝင်-ပြု၊ (ဂ-ပြုဟူလို့)။
- ဝေမျှပေါ်-အခြားတို့လည်း ဤသို့သည်။

၁၀၈။ ဝီပတာ တနော် - သုတ္တာပြင့် ဝီဓာတ်၊ ပတေဓာတ်တို့နာင် တန်-ပစ္စည်းသက်။

အကျယ်ဆိုမှု—

လားခြင်း ဝီဓာတ်၊ ဝီဓာတ်၊ လားခြင်း ပတေဓာတ်၊ ပထမာတ်တို့ နာင် တန်-ပစ္စည်းသက်။

- * ဝီ၌ ဝေတီ ပဝတ္ထိတီ တော်နာတီ ဝေတန်း၊ (ဘတ်) တည်း။
- * ပဘ၌ ပတ္ထိတ္ထော်တိ ပတ္ထန်း၊ (နိဂုံး) တည်း။

၁၀၉။ ရမာ တန်က်-သုတ္တာပြင့် ကစားမြှုံးထူးခြင်း ရပ်-ဓာတ်နာင် တန်က်ပစ္စည်းသက်။

ပြယိုဂ်ကား-ရမန္တီတ္ထာဟို ရတနံး (မကိုအာဘီ၊ ဟတ္ထပတ္ထာ) “ဂမာ
ဒီရှန်လောပါ၌သူ-ဟူသော ၅၁၀၉ သုတ်ဖြင့် ဓာတ္ထု
မ ကိုချေ”

၁၁၀။ သူဘာဟို နှက်-သုတ်ဖြင့် ပွားခြင်း သူဓာတ်၊ တောက်ပခြင်း၊
ဘာဓာတ်တို့နောင် နှက်-ပစ္စည်းသက်၊ (အကျဉ်းဆိုမှု-သူဓာတ်၊ ဘာဓာတ်
တို့နောင် နှက်-ပစ္စည်းသက်)။

* သူ ၌ ပသဝတီတိ သူနဲ့ (ပုတ္ထာ) တည်း။

* ဘာ ၌ကား ဘာတိပို့ဗုတီတိ ဘာနဲ့ (သူရို့ယာ) တည်း။

၁၁၁။ ဓာတ္ထာ-သုတ်ဖြင့် ဓောင်ခြင်း ဓာဓာတ်နောင် နှက်
ပစ္စည်းသက်၊ ဓာဓာတ်၏ အာ-ကိုလည်း ၄-ပြု။

ပြယိုဂ်ကား-ဓာရောတီတိ ဓော့ (ဂါရိ) တည်း။

၁၁၂။ ဝတ္ထာဗ္ဗာဝမာဇားဟျိန်-သုတ်ဖြင့် ဝတ္ထဓာတ်၊ အား, အဝေ,
အေ၊ အသ ဓာတ်တို့နောင် အနို-ပစ္စည်းသက်။

အကျယ်ဆိုမှု—

ရစ်ပတ်ခြင်း ဖြစ်ခြင်း ဝတ္ထဓာတ်၊ လားခြင်း အား, စောင့်ရှောက်
ခြင်း အဝေ, အသုံးသာ ဓား, ပစ်ခြင်း အသဓာတ်တို့နောင်အနို-ပစ္စည်းသက်။

* ဝတ္ထ ၌ ဝတ္ထနို့တောနာတိ ဝတ္ထနို့၊ (သသရုပဏ္ဍာ)။

* ဝတ္ထ ၌ ဝတ္ထနို့တောနာတိ ဝတ္ထနို့၊ (ပင်္နာ) ဗုဏ်းလိုင် ငိ-
ပစ္စည်းသက်။

* အား ၌ အားတော် ဂမ္မာတော်တိ အားနို့၊ (မြှေဂံ့)။

* အဝေ ၌ သတ္တာအဝတီရက္ခာတီတိ အဝေနို့၊ (မတီး)။

* ပမ ၌ မမနို့တောန ဝိကာဒယောတိ မမနို့၊ (သိနာ)။

* အသ၌ အဏ္ဍာဏာယ အသီယတော် ခိုပီယတော်တိ အသနို့
(ကုလိုသံ)။

၁၁၃။ ယူဟော နို-သုတ်ဖြင့် ရောနောခြင်း အနက်ရှိသော ယူ-
ဓာတ်ဝနာင် နို-ပစ္စည်းသက်။

ပြယိုဂ်ကား-ယဝန္တီသတ္တာအနေန ကိုဘာဝံ ဂုဏ်နှိတ်ယောနို့ (ဘဂံ
အဏ္ဍာဏာဘီ ယောနို့)။

တစ်-ပစ္စည်းတို့၏ အစိအရင် ပြီး၏။

(၃၃-၁-၈၄)

၁၁၄။ စမာဖ ပါ ဝပါးပါ-သုတ်ဖြင့်ဝမာတ်, အပမာတ်, ပါဓာတ်, ဝာဓာတ်တို့နှင် ပ-ပစ္စည်းသက်။

အကျယ်ဆိုမူ-

စားခြင်း စမ, ရောက်ခြင်း အပ, စောင့်ခြင်း ပါ, မျိုးကြခြင်း ဝာဓာတ်ဘို့နှင် ပ-ပစ္စည်းသက်။

* စမ ၌ စမနှင့် အပနှင့် တွောတိ စမ္မာ၊ (နိုင်) တည်း။

* အပ ၌ အပေသီ ဤသက မတ္တမဂမာသီတိ အပုံ၊ (အမဟု)။

* ပါ ၌ အပါသီ ပါတိ ရက္ခတိတိ ပါပံ၊ (ကိုပိုသံ)။

* ဝပ ၌ ဝပနှင့် တွောတိ ဝပပါ၊ (ကောဒါရံ) တည်း။

ပုံတ်သွက်။ ။မာတ္တာ၊ မာတ္တတ္ထတိုက် ရှေးဦးစွာ ကျေည့်စေပြီးနောက် ဆိုခဲ့ပြီးအတိုင်း ဓာတ်သူ၏ည်မျှ ဖော်ထုတ်ဆိုပါ၊ ရှည်လျှား သူ့ သုတ်တို့၏ ဤသားရိုင်းဆိုမှ နိုင်နှင်းမည်။

၁၁၅။ ယုတ္တကူနံ ဒီဇယာ စ-သုတ်ဖြင့် ယုဓာတ်, ထူဓာတ်, ကုဓာတ် တို့နှင် ပ-ပစ္စည်းသက်၊ ယု ထု ကု တို့၏ အစိတ် ဥ-ကိုလည်း ဒီဇာ-ပြု။

* ဒီဇယာ ဒီရင်ခြင်း၏ အစွမ်းသတ္တိကြောင့် ဥ-ပြု။

အကျယ်ဆိုမူ-

ငန်းနှာခြင်း ယုဓာတ်, ချိုးမွှမ်းခြင်း ထူး၊ အသံးသော ကုဓာတ်တို့ ဝနှင် ပ-ပစ္စည်းသက်၊ ယု ထု ကု တို့၏အစိတ် ဥ-ကိုလည်း ဒီဇာ-ပြု၏။

ယူ ၌ ယဝန်း သဟ ဗတ္တန်း တွောတိ ယူပေါ့၊ (ယညယွှေ့ပါသာ အော်)။

* ယူ ၌ ထဝိယဘိုး ထူးပေါ့၊ (စေတိယံ)။

* ကု ၌ ကာန်း နအန္တိတွောတိ ကူးပေါ့၊ (ဥအပါနော)။

၁၁၆။ ခီပ သုပ နှီ သူ ပူးဟို ပက်-သုတ်ဖြင့် ခီပမာတ်, သုပါနီ, သူ, ပူး ဓာတ်တို့နှင် ပက်-ပစ္စည်းသက်၊ (ပ-ပစ္စည်း ဟူလို့)။

အကျယ်ဆိုမူ-

ပစ်လွှင့်ခြင်း ခီပ, အိပ်ခြင်း သုပါ, ဆောင်ခြင်း နှီ, ပွားခြင်း သူ, ဖြောင်ခြင်း ပူးဓာတ်ဘို့နှင် ပက်-ပစ္စည်းသက်။

- * ခိုပ် ၁၅ ခိုပ်တိ သယံ ဂစ္စတိတိ ခိုပ်၊ (သီယံ) တည်း။
- * သူပွဲ သူပွဲ ထွေ သုနခါဒယောတိ သူပ်၊ (ပင့်ဖို့မြန်)။
- * နှို နှို နယ်နှို ကေသွာ ဖလနှို နိပေါ့၊ (ရှုကွော)။
- * သူ ၉၇ သဝတိ ရှိုးအနတိတိ သူဗော့၊ (ပျော်နိုင်သေသာ)။
- * ပူ ၉၇ ပဝိယတိ မရိုစိုးရကာဖို့ ပဝိတွဲ ကရိုယတေတိ ပူပ်၊ (ခွဲကံ) တည်း။
- (ပက်-၉၇ က-အနုပန်ဖြင့် ပုံးမပြုရေးဟု သိစေသည်)။

၁၁၃။ သိုပ္ပာဒယော-သုတ်ဖြင့် သိုပ္ပာ အစရိုင်သာသန္တိတိ ပက်-၁၉၈၍၊ အဆုံးရှိုကုန်သည်ဖြစ်၍ ပြီးစေအပ်ကုန်၏-ဟု နှိုပါတန် ပြုသည်။

* ဖြစ်ခြင်း၊ သပ၌ သပတိ အနေနာတိ သိုပ်၊ (ကလာ) သပ-၏ အ-ကို လုပ်။

* မျိုးကြဲခြင်း၊ ဝပ္ပါဒ် ဝိုင်းဝပတိကို ဝိုင်း၊ (မြာဟ္မာကော) ဝပ-၏ အ-ကို လုပ်။

* အပသို့ထွေကြခြင်း၊ ဝပ္ပါဒ် ဝပတိ ဗဟိုနှုန်းတိ ဖို့ အပသို့ထွေကော်နာတိ မပ်၊ (အသူ) ဝ-ကို ဗ-ပြုး၊

* တွေ့ထိခြင်း၊ ဆုပွဲ ဆုပတိအနေနာတိ ဆွဲပံ့(နိုင်း) ဥ-ကို ဗ-ပြုး၊

* ဖောက်ပြန်ခြင်း၊ ရွှေပါးရွှေပါး ရွှေပါး ရွှေပါး ရွှေပါး ရွှေပါး (ဘူတ္တ ဘူတ္တတိကံ)၊ ပ-ကိုချော့ ဥ ကို ဖီယံ-ပြုး။

ဝေမလျေပို-အခြားတို့လည်း ဤသို့ချည်း။

၁၁၄။ သာသာ အပေါ့-သုတ်ဖြင့် ဆုံးမခြင်း၊ သာသာတ်နှုန်း အပ-ပစ္စည်းသက်။

ပြယုဂ်ကား-သာသို့ယနှို တော်နာတိ သာသပေါ့၊ (ဝိုင်းဝိုင်းသေသာ တည်း။

၁၁၅။ ဝိုင်းဝိုင်းဒယော-သုတ်ဖြင့် ဝိုင်းဝိုင်း အစရိုင်သာသန္တိတိ အပ-ပစ္စည်းအဆုံးရှိုကုန်သည်ဖြစ်၍ ပြီးစေအပ်ကုန်၏-ဟု နှိုပါတန် ပြုသည်။

* ရစ်ပတ်ခြင်း၊ ဝိုင်းဝိုင်း ဝိုင်းဝိုင်း တော်နာတိ ဝိုင်းဝိုင်းပေါ့၊ (ဂုမ္မ ဝိုင်းသေသာ) အ-ကို လုပ်။

* ပုဂ္ဂသည်၏ဘြင် ကုသွှေ အကုထိ ပူတီဘာဝမဂ္ဂီတီ ကုဘဝေါ၊
(မတကော) ထ-ကိ ထ-ပြု။

* တန်းဆာဆင်ခြင်း မဏ္ဍား မဏ္ဍားတိုင်း မဏ္ဍားယတီ ငါနဟိတိဝါ
မဏ္ဍားအါ၊ (နှုံးလဲသယာ)။

၁၂၁။ ညပါ ဖော-သုတ်ဖြင့် စောင့်ရွှေဗ်ခြင်း ဂျေဓာတ်နှာင်
ဗ-ပစ္စည်းသက်။

မှတ်ချက်။ ။ဂျေဓာတ်နှာင် ဗ-ပစ္စည်းသက်ဆိုက ပြီးပါသည်၊ ဓာတ်နက်
သို့ခိုင်ရန် ပြည့်စုစုံ ဆိုခြင်းပြစ်သည်၊ အဖာရာ ဤအတိုင်း
မှတ်ပါ။

ပြယုဂ်ကား-၈၀ ပါပိယတိတ် ဂေါ်ပွှေါး(ငရာဒေဝါး) ဥ-ကိ ဉာ-ပြု။

၁၂၂။ ဂရသာရှိုံး အမာ-သုတ်ဖြင့် ဂရဓာတ်၊ သရဓာတ် အငြိုး
သည်ထိုနှာင် ဗ-ပစ္စည်းသက်။

* နှိပ်စက်ခြင်း ဂရွှေ့ ဂရ ဘိုးအပေါ် အနေန ပီဇွဲတိတ် ဂပွား
(အတိမာနား)။

* လားခြင်း သရုံး (ပဝတ္ထနဝတီယူ) သရတီ ပဝတ္ထတိတ် သပွား
(သာယော)။

* လားခြင်း အမျှော် ဖလကာမေဟို ငါနဟို အပီယတီ ဂမီယတိတ်
အမွှား (စူတော)။

* လားခြင်း အမျှော်ပုံတ္ထနအမီယတီ ဂမီယတိတ် အမွှား (ပာတာ)။

၁၂၃။ နို့ပွားအယော-သုတ်ဖြင့် နို့မွှေ့-အစရှိသာသွှေ့ ဤတို့ကိုဗ-ပစ္စည်း
အဆုံးရှိကုန်သည်ပြုစုစုံ၍ ပြီးစေအပ်ကုန်၏-ဟု နို့ပွားတန် ပြုသည်။

* ညွှတ်ခြင်း နှမျှော် နှမတီ အသာဘာရနာတီ နို့မွှား (အရို့ဇွဲး)
နမ-၏ အ-ကို ဉာ-ပြု။

* အန်ခြင်း ဝမျှော် ပို့ဆာအယော ဝမတီ ဉာဂိုရတိတ် ဖို့မွှော် (သရို့ရုံ)
ဝမ-၏ ဝ-ကို ဖို့ပြု။

* ဆဲ့ခု့ခြင်း ကုသွှေ့ တိတ္ထနကုသီယတီ အကြောသီယတီ ကော
သွှေ့၊ (ရူးသွှေ့) ကုသာဓာတ်၏အဆုံးရှိ အမှုက်လာ၊ (အမ်လာဟူလို့)။

* ပြုခြင်း ကဒ် ကဒနှစ် ပေါ်နှစ် ပေါ်နှစ် ကဒပွဲ၊ (ရွှေတွာ) ကဒ-၏ အဆုံး-၏ အပ်-လာ။

* ပြုခြင်း ကူးမြှေး ဖော်ဟု ပေါ်နှစ်ပေါ်နှစ် ကူးမြှေး (စတုတွေအာရုံခြေး လုံး ကလတ္တံ့ ဒါသာစ်)၊ ကူးမြှေး၊ ဆုံးခြေး ဥပုံကိုလာ (ဥပုံ လာဟူလို့)။

* ဖြတ်ခြင်း ကဏ္ဍား ကဏ္ဍား၊ ကဏ္ဍား၊ အနုနှစ် ပေါ်နှစ် ကူးမြှေး၊ (မာန်)၊ ကဏ္ဍားကုံး ကူးမြှေး။

ဝေမျဉ်ပို့ဆောင်ရွက် အခြား ပို့ဆောင်ရွက်မှုများ

၁၂၃၁ အာမိ-သုတေသန-ပြင်း စွဲခြင်း အနုတ်ရှိသော အပျောတ်နှင့် မီ-ပစ္စည်းသက်။

ပြယ်၏ - အိနာဘို့နှင့် ဒါပေါ်နှင့် အော်သုတေသန-ပြင်း (ကန္တဗျာ)။

အိနာဘို့နှင့် ဒါပေါ်နှင့် အော်သုတေသန-ပြင်း လူတို့လိုင် ပို့ဆောင်ရွက်။

၁၂၄၁ အာမိ သလ ကလ ဝါလ္လ ဝလာ အမော်-သုတေသန-ပြင်း ကရဓာတ် သရ ၁၂၁၈ ကလ ဝါလ္လ-ဝသမာတ်တို့နှင့် အာမိ-ပစ္စည်းသက်။

ကဏ္ဍား-
ပြယ်ထို့မှ-

ပြုခြင်း ကရ, လားခြင်း ညျဉ်းဆဲခြင်း၊ ကြံးညျဉ်းခြင်း သရ, သူးခြင်း သလ, ငရှေ့က်ပြင်း ကလ, အစားပြုခြင်း၊ ဝလ, ဝါလ္လ, ၁၃၉၀၇။ ဝသ မာတ်တို့နှင့် အာ-ပစ္စည်းသက်။

- * ကရခြား ကရရှုတီတီကရတော် (အိန္တာပါကိုပွဲသောစ်)။
- * သရခြား သရတီ ဂုဇ္ဇာတီတီ သရတော်၊ (ပို့ဝါယေသာ)။
- * သလခြား သလတီ ဂုဇ္ဇာတီတီ သလတော် (ပွဲကို)။
- * ကလခြား ကလပါတီ ပရီမိယတ် ဝယသာတီ ကလတော်၊ (ဟတ္တိပေါ်တော်) တစ်မိနာရီ-ပြင်း လ-ကို ၆။၆၄၈ ဘူး (ဟတ္တိပေါ်တော်)။

- * ဝါလ္လခြား ဝါလ္လတီ သံဝမှုက် ကရရှုတီတီ ဝါလ္လတော် (ပို့သာ)။
- * ၁၃၉၀၇ခုံခြား ဝသခြားနှင့် သရခြား ပုဂ္ဂိုလ်။

၁၂၅။ ဂဒ ပါ့ကော်-သုတေသန-ပြင်း (မြည်ခြင်း) အနုတ်ရှိသော ဂဒဓာတ်နှင့် ပုံးပုံးသက်။

ပြယ်ကော်-ဂဒကိုရီ ဂြို့တော် (၁၁၄) ကျော်။

၁၂၆။ ဥသရာသာ ကတောာ-သုတ်ဖြင့် ပူဇောင်ခြင်း ဥသ၊ အသံ
ကူးသာ ရာသ-ဓာတ်တို့နှင် ကဘ-ပစ္ည်းသက်၊ (ဂျာ-အနုပန် ဖော်ပို့
အကျိုး)။

- * ဥသ၌ ဥသား ဥသသီ ပုဂ္ဂိုလ်ပက္ခာဒါဟတို့ ဥသတောာ (သောင့်း)။
- * ရာ သုတ်ကုံး ရာသတို့ ရာတိတို့ ရာသတောာ (ဂြိုင်း)။

၁၂၇။ လူးတာ ဘက်-သုတ်ဖြင့် လူစာတ်နောင် ဘက်-ပစ္ည်းသက်၊
(ဘ-ဟူလို့)။

ပြယုံးစွား-တို့ဂုဏ်တိတို့ လူတောား၊ (ဟူလို့) တည်း။

၁၂၈။ ဂျာပါတောာ-သုတ်ဖြင့် ပွဲန်းလောင်းခြင်း ဂရာ၊ ယရဓာတ်
မောင့်ဒရှာက်ခြင်း၊ သဝစာတ်ဟို့နှင် ဘ-ပစ္ည်းသက်။

အကျိုးဆုံးမှု-

ဂရဓာတ်၊ အာဓာတ်တို့းနှင် ဘ-ပစ္ည်းသက် ဟု ဆိုပါ။

* ဂရို့ကာ၊ ဂရတို့ ပဟိနိက္ခမန် ဝသေန သို့တိတို့ ဂုဏ်း
(ပသဝါ ဉာဏ်ကောစ) တည်း။

* အဝှုံကား အဝတိ သာတ္ထ ရှုံးတိတို့ အဖွံ့ဗြို့(မော်း)တည်း။

၁၂၉။ ဒသာဗ္ဗာဒေသာ-သုတ်ဖြင့် ဒသာဗ္ဗာ-အစရိတ္တာသွေးတို့ကို
ဘ-ပစ္ည်း အဆုံးရှို့ကို သည်ဖြစ်၍ ပြီးစေအပ်ကုံး၏-ဟု နိုပါတန ပြုသည်။

* နစ်မြှုပ်ခြင်း၊ သာ၌ သို့အနိုင်တွေ့တို့သာတ္ထ်း၊ (ဝိုင်း) သာ-၏
အ-ကို ဉာဏ်-ပြု။

* နစ်မြှုပ်ခြင်း၊ သာ၌ သို့အနိုင်တွေ့တို့ ဒသာဗ္ဗာ (လောသယ
ဝိုင်းသောာ) ပူလိုင်း။

* အသိုရှိခြင်း၊ ကပ္ပါး ကျမို့ယတိတို့ ကုမ္ပဏီ၊ (သမ္မတမဏော်
သောင့်း)၊ ကပါ-၏ အ-တို့ကို ဥ-ပြု။

(ကေန ဒလေန ဥမ္မားယတိ ပူရုံးယတိတို့ ကုမ္ပဏီ(သမ္မတာ)၊ ကုမ္ပဏီ(သမ္မတာ)
ကုမ္ပဏီ(သမ္မတာ)၊ ကုမ္ပဏီ(သမ္မတာ)၊ ကုမ္ပဏီ(သမ္မတာ)၊ ကုမ္ပဏီ(သမ္မတာ)၊ ကုမ္ပဏီ(သမ္မတာ))။

* ခေါ်ဝေါ်ခြင်း၊ ကု ဗျား ကုသတိအုံးယတိတို့ ကုသူဗြို့၊ (မဟာ
ရင်း)၊ ကုသရာတ်၏အဆုံးရှို့ ဥမုက်းသား၊ (ဥမု-လာဟူလု့)။

= ကုသူမ္မား၊ (ကန်း) ပူလိုင်းတည်း။

၁၃၀။ ဥသက္ကသ ၁၇ သုခေါ် ကုမ္ပဏီ-သုတိဖြင့် ဥသဓာတ်၊ ကုသ၊
ပဒ၊ သူခ စာဌုံတိနှင့် ကုပ္ပန္နီးသက်“က·ဒ·နုလန် အဝါးဖွဲ့”။

ଆକ୍ଷୟଶିଳ

ပုဂ္ဂလာင်ခြင်းဥယျာဉ်၊ ခေါ်ဝေါ်ခြင်းကုသွယ်၊ လျှော်ခြင်းပဒေ၊ ချမ်းသာကို
ပြခြင်း သူ့အ ဓာတ်တိနောင် ကျမ်းပစ္စည်းသ ကို

- * ଦୟା ଶ୍ରୀଗାଃ କୁଳତୀ ପହାତୀତି ଦୟାମ୍ବା (ଦୟା) ॥
  - * ଗୁରୁ ଶ୍ରୀଗାଃ ଗୁରୁତୀନ୍ଯାସତୀ ଗୁରୁମ୍ବା (ଗୁରୁ) ॥
  - * ପାଶ୍ରୀଗାଃ ପାଶୀତୀଓପୂର୍ଣ୍ଣାତୀ ଯାତୀତି ପାଶମ୍ବା (ପାଶ) ॥
  - * ଯୁଦ୍ଧଶ୍ରୀଗାଃ ଯୁଦ୍ଧତୀତି ଯୁଦ୍ଧମ୍ବା (ଅନ୍ତିମ) ଶର୍ମି ॥

၁၃၁။ ဝန္တမာဒယော-သုတေသန်း ဝန္တ-မာစိန္တာ သုန္တတိက္ခာ
ကပါ-ဟစ်ည်းအထူးရိုက်သည်ဖြစ်၍ ပြီးစေအင်ဂျာနှင့်ကျော်ကုန်လုပ်၍ နိုပ်တန် ပြုသည်။

* එකු:ම් මාරු මෙහිලාත් මදුම් (පෙනා) මෙවත්
ස-ගී දැනුවා

* အလိုရှိခြင်း ကျဉ်းမာရ် ဘာမီယတ္ထိ ရှုကုန်မှာ (ကသိရင် ကမကို
က-ကိုပါ။

ପେଟକୁରୀ-ଆଶ୍ରାମିତ୍ତିଲାଭ୍ୟାସ ଗ୍ରୀବିକୁର୍ଯ୍ୟାସ

କାହିଁ ରୂପ କାହିଁବେଳେବେଳେ ଯୁଦ୍ଧପତ୍ରଙ୍କିଣୀ, ରୂପ କାହିଁବେଳେବେଳେ
ମହା-ପତ୍ରକାରୀଙ୍କିଣୀ ॥

ပြယ်ကား - ဂုဏ်ပရီစောင့်တိတိ ဂေါ်ဇူမော် (အညီသေသာ)
ထည်းမှု

၁၃၃။ ပုဂ္ဂန်မာ သုတိပြုင် ရွတ်ဆိုခြင်း ပဋိတေသန၊
အမ-ပစ္စည်းသက်။

- * ပုံ ၆၅။ ပုံးယတီ ညစ္စရီယတီ ဉာဏ်မဘာဝနာတီ ပုံမံ၊
(သင့်)။
- * စု ၆၆။ စော်တီ ဟန်ကြံယာတီတိ စပိမံ၊ (ပစ္စမံ) တည်း။

၁၃၇။ ဟိုဂူဟို ဗုဒ္ဓ-သုတေသနပြင် လားခြင်း၊ ဟိုဓာတ်၊ တုန်လူပ်ခြင်း၊
မူချော် အား မူချော် ဗုဒ္ဓ-ပစ္စည်းသက်၊ (ကဲ-ကဲး အဝါဒ္ဓာတ်)။

- * ဟို ၆၇။ ဟိုအနာတီ ပဝါဒ္ဓတီတိ ဟိုမံ၊ (တုဟိန်) တည်း။
- * မူချော် ၆၈။ ဝိနာဘိုး ကျွော်တီဘိုး မူချော်၊ (အဂိုးသဝေါ) တည်း။

၁၃၈။ ဘီးဘာ ၄၂၁၁။ သုတေသနပြင် ဇြောက်ခြင်း၊ ဟိုဓာတ်
အောင် ပုံသန-ပစ္စည်းသက်၊ ပက်-ပစ္စည်းကျေးသက်၊ (မ-ပစ္စည်းဟူလို့)။

မြို့ယုဂ်ဘုံ-ပုံသနပြို့ တေသုံးနှင့် ဘီသနော်၊ (ဘယာန်-ကာ)
အဆုံးအဖွဲ့မျာ့၏ အဖွံ့ဖြိုးသာ ဝဏ္ဏ ကုံးချုံ၊ (အဆုံးသရဟူသည်
ဘေး၊ ဘုရား၊ ၂၅-ဝါည်း အဖွံ့ဖြိုးသာ ဝဏ္ဏ-ဟူသည်၊ ရီးယာန်-၌
၃-ဘည်း)။

ဘယ်နှိုး ဘယ်နှိုး ဘီးမား (ဘယာန်ဝကာ) တည်း။

၁၃၉။ ခီသုတေသန ၈၁၇။ လူခုံများ ပုံကျော် ယရ အမော့အာ-
ပာ့မာ-သုတေသနပြင် ခီးခာ်၊ သူ့ပီး၊ ယဲ့၊ ဂါ့၊ ဟို့၊ ယာ့၊ လူ့ချုံ၊ ဟူ့၊ မူ့၊
မရုံ၊ ကရုံ၊ ယရုံ၊ အမုံ၊ အမုံ၊ သမဓာတ်တို့နောင် မ-ပစ္စည်းသက်။
အကျယ်ဆိုမှု-

ဟူ့ခြင်း ခီးခာ်၊ သူ့ပီးချောင်းပြို့သူ့ချည်ချောင်းတို့၏ အောင်း၊
စွားခြင်း ယဲ့၊ အသံးသွေးသာ ဂါ့၊ လားခြင်း ဟို့၊ ပါးအောင်ပြုခြင်း
ပြီးဆုံးခြင်း သူ့၊ ခြောက်ခြင်း လူ့၊ အသံးသွေးသာ ဗူးချောင်း ဟူ့၊ အသက်ကို
စွဲနှုန်းခြင်း များ၊ ဆောင်ခြင်း မရုံ၊ ပြုခြင်း ဂါ့၊ သွေ့န်းချောင်းခြင်း ယရုံ၊
စားခြင်း အား၊ လားခြင်း အမော့မာ့၊ ခြောက်ခြင်း သမဓာတ်တို့နောင်
မ-ပစ္စည်းသက်။

- * ခီ ၆၉။ ဘေးနံနံ နံချော် ဘုရားဘာ ယော်မော်၊ (နံရုပွှဲဝေါ)။
- * သု၏။ သုနောတီတိ သော်မော်၊ (စဝန္တာ)။
- * ခီ ၆၁။ ဘီးမား ဘီးမား တော်တီ အော်မော်၊ (တန္ထဝိုယာ-ပက
ခုက်)။

- * ယာ ဦးကား ယာတိတိ ယာမော် (ဒီနဲ့သာ ဆင့်တောင်း၊ အင့်မောဝါ)။
- * ဂါ ဦးကား ဂါယနှိုတ္ထာတိ ဂါမော် (သံဝသထား)။
- * ဟိ ဦးကား ဟိနဲ့တိ ပဝါတိတိ ဟေမံး (သူငြား)။
- * သာ ဦးကား သာတိသူနှုန်း တန်းကော်တိတိ သာမော် (ကာ ငြား)။
- * လူ ဦးကား လူယတေတိ လောမံး (တန္ထရုဟံ့)။
- * ခု ဦးကား ခုယတေ ဥတ္ထမ ဘာဝနာတိ ခေါ်မံး (အတသို့)။
- * ဟု ဦးကား ဟဝန် ဟူယတေဝါး (ဟုတ်)။
- * မခ ဦးကား မရနဲ့နနာတိ မျှုံး (ယသို့သာ ဖို့တန်းဝါတိ တံ့)။
- * ဓရ ဦးကား ဓရကံ့ ဓရရိယတိဝါကျိုံး (သူခဒုက္ခဖလား)။
- * ယခ ဦးကား သာဒေါပည့်တိ အနေနာတိ ယမျှုံး (နိုဒါလာ)။
- * ဇမ ဦးကား ဇမတိ အဘက္ဗိတ္ထံ့ အဘတိတိ ဇမျှုံး (နိုဟိနာ အနိုသမ္မကာရီ စံ)။
- * အမ ဦးကား အမပေါ် ပေါ်န ပုံတ္ထကသူ ပဝါတိတိ အမျှုံး (မာတာ)။
- * သမ ဦးကား သမနှိုးအနေနာတိ သမျှုံး (ပိုယသမှုဒါစာင်း)။

၁၃၃။ အသွာဒေယာ-သုတ်ဖြင့် အသွာ-အစရှိသာ သွှေ့တိုကို မ-ပစ္စည်း အဆုံးရှိကုန်သည်ဖြစ်၍ ပြီးစောပ်ကုန်၏-ဟု နိုပါတန် ပြုသည်။ “ဤ နိုပါတန်-သုတ်ဖြင့် ပရရုပ်-စသည်တိုကို တားမြစ်၏”။

- * ပစ်ခြင်း အသွာ အသွာတေဝါအသွား (ပါသာင်္ကာ) တည်း။
- * ပြာပြုခြင်း ဘသွား ဘသတိ ပရ္စရတိတိ ဘသွား (ဆာရိကာ)။
- * ပူးလာင်ခြင်း ဥသွား ဥသတိ ဥဟတိတိ ဥသွား (တော်ခာတု)။
- * ဝင်ခြင်း ဝိသွား ပဝါသနှိုး တွောတိ ဝေသွား (ယရံ)။

- ශේෂාත්මක ප්‍රිංස්පල් හෝ තායැක්ස් පෙනුවට නොවා (තයාන ගො)। ම-ඩීජාප්‍රිංස්පල් නොවා (ව-දාජාප්‍රිංස්පල්)॥

- * ပစ်ခြင်း သသ္ကာ အသတိ လန့်ဟို လီယတိတိ အမော် (နှစ်
နောက်) အသစာတ်၏ သ-ကို စင်-ပြု (စ-ပြုဟုလို)။

- * සුඩ්‍රින්: ගරුව් ගලුවත්තී ගැඹුවා (ගුණපො) ගුණභාර්ණ
ග-ඩ් ඩ-ඩ් ඩ-ඩ්

ఎంచెపీ-కర్మాంగీలను: గ్రీవ్యవ్యవాల్యి:

၁၇၈ နိုင်ဘာမီ - သုတေသနပြုချောင်းခြင်း၊ နိုင်ဘာမီနှင့် ပိ-
ပစ္စည်းသက်။

ပြယ်ကား-နယတိတိ ဒေမီ (ကုန်) တည်း

၁၃၉. ဦးဘုရားနှင့် ရသိ-သုတေသနမြို့သွား၊ ဘူမိသွား၊ နှီမိသွား၊
ရသိသွာ့ဂျီဟန်သည် ပိ-ပစ္စည်း အဆုံးရှိကုန်သည်ဖြစ်၍ ပြီးစောပ်ကုန်၏·ဟု
နိပါတန် ပြသည်။

- * ගිණුම්: ව්‍යාහාර් ව්‍යාහාර් එකතුවේ නියමීම් සංඛ්‍යාත්‍යාම් (තයගේ)॥

- * ထင်ရှားခြင်း ဘုံး ဘဝန် ထွေးတိ ဘပါ (ဟော) အ-ဘပါ။

- * ଫ୍ରେନ୍କମେଲ୍ଡିଙ୍କ କ୍ଷେତ୍ର ସାହିତ୍ୟକୁ ପିପେତ୍ତି କଣ୍ଠି (ଫୋ)

C-9

- * သာယာလျက်သုံးခြင်း ရသ္ကာ ရသန္တိသတ္တာ တောယာတိ ရသို့
(ရန္တ) ပရရပ် ပြု။

ပုဂ္ဂန်-ပစ္စည်းတိုက် အလိုအရင် ပြီး၏

၁၄ၦ။ မာဆာ ဟိ ယော-သုတိပြင်း မာခာတ်၊ ဆာဓာတ်တိန္ဒာ၏
ယ-ဟစ်သိုးသက်။

ଅନ୍ୟଶୀଳ-

နိုင်ယဉ်ခြင်း ပာစာတ်၊ ဖုံးလွှမ်းခြင်း ဆာစာတ်တို့နောက် ယ-
ပစ္စည်းသက်။

- * မာခို မေတိ ပရီမေတိ အလေန ညထမန ဂုဏ်န အထွန်
အဂ္ဂန္တ မာယာ၊ (သွဲ ဒေသပိုစာဌနလက္ခဏာ)။

- * සා ප්‍රේ කෙටිසිඳුත් ය්‍යයක් නායා (පද්ධිප්) ය

၁၄၁၊ နိုင် ၉၁-သူတ္ထုပြင်း ပြစ်ချေး နှစ်ရာနာရီ ယ-
၁၂၀။။

ပြယ်ကား-လန်တိတိ လာယာ၊ (ဘရိယာ) တည်း။

နဲ့ဆောင်ခြင်း ဟရ ၏ ဟရတီတိ ဟအယံ၊ စိတ္တံ့၊ မနောဓာတု၊
မနောဓိသာဏဓာတု နံသယောစ) ဟရ-၏ ဂ-ကံ ၁၂-ပြု(၁၆၂-လို)

* ချွဲ၏ တန် အထိန်ပေမံတနောတီတိ တနေယာ (ပုဂ္ဂိုလ်) တနေမာဘ်အဆုံး၏ အက်လာ၊ (အ-လာဟူလို)။

* လားမြင်း သရော် သရတိဂန္ဓုတိတိ သူရုံယော (အာဒိန္ဒာ)
သရေစာတ်ကို သုပ္ပါပါ။

* ဆောင်ခြင်း ဟန္တု သူခမာဟရတိတိ ဟနိုံး၊ (မူက္ခဒဒနပါသာ
ဒေ။) ဟရ-၏ ၅-ကို မြင်-ပြု၊ (ပို-ပြု ဟလို)။

* ගාස්ට්‍රිං: ගවුන් ගවත් දැක්-යාත්‍රීයාත් ග්‍රියාලය් (පුද්) ගව-මාත්‍රිකාභ්‍යාත්‍රී නාලන්දලා (නාල-ලාභාල්) ග-ණ භ-ග්‍රිලත්: දැ-ඩු ||

ବେଳୁପି-ଅର୍ଦ୍ଧାଃତ୍ରୀଲନ୍ୟଃ ଶ୍ରୀହୀରାଜ୍ୟଃ॥

၁၄၃။ ဒီသို့ သိန်းသို့ သူရိုက္ခ သူ ဟို ပုဂ္ဂိုလ်-သူတ်ဖြင့် မိမာတ်၊ သို့၊ သိန်း၊ သို့၊ သူ၊ ရီ၊ ၁၁။ သမာတ်တို့နောက် ပုဂ္ဂိုလ်-ပစ္စည်းသက်။

အကျဉ်းဆိမ်

ကုန်ခြင်း ခိုးတော်, မိုးခြင်း သို့, နွှောင်ဖွဲ့ခြင်း သို့, ရွှေက်စေခြင်း နှင့်, အိပ်ခြင်း သို့, ယိုစိုးဖြစ်ပွားခြင်း သူ့, လားခြင်း ပို့, ဝါ-အသံ ဟူသော ကျော်ခြင်း သူ့ဓာတ်တို့နောက် ရက်-ပစ္စည်းသက်။

* යිල් ගවාචාඡී වෙරියත්තී යිනො (වැ) තව්යා

* සිව ගෙත්ත්වර්ජ්ජනත්ත් සිං (වෙගජනක) තත්ත්වයः॥

* තුළ විජ්‍යතා පෙළගී ගිණියත්තී කිස්। (ලේ) තවු:

- * သိ ၌ သယတီဘိ သီရော၊ (ဟလံ) (အာလံရိကပါင်ပျက်) တည်း။
- * သူ ၌ အနိုင်ဖောဒါယကတဲ့ သဝတီဘိ သူရော၊ (မစိရာ) တည်း။
- * သူ ၌ သူ့ကာတို့တဲ့ မဂိုတာဖို့ သူရော၊ (အော်) တည်း။
- * ဝိ ၌ အဝတီ့တဲ့ မဘေးဝံယာတီဘိ ဝိရော၊ (ဝိက္ကန္တာ) တည်း။
- * ကု ၌ ကဝတီ န အတီဘိ ကုရံး၊ (ဘတဲ့) တည်း။
- * သူ ၌ ဘယ့်တာနဲ့ ပွဲမှုဘိုယာနဲ့ သူရတဲ့ ပသဝတီဘိ သူရိ
ယော၊ (သူရိယော၊ ဝိက္ကန္တာ စ)။

၁၄၄။ ဟိမိအမိန် ဒီယော စ-သုတ်ဖြင့် ဟိမာတ်၊ စီ၊ ဒု၊ မိ မာတ်တို့
နောက် ရက်-ပစ္စည်းသက်၊ အစိတ်သရကိုလည်း ဒီယာ-ပြု။

အကျယ်ဆိုဗုံး-

လားခြင်း၊ ဟိမာတ်၊ ပေါင်းစုံခြင်း စီ၊ လားခြင်း ဒု၊ ပစ်ထည့်ခြင်း၊
မိမာတ် တို့အနာဂတ် ရက်ပစ္စည်းသက်၊ အစိတ်သရကိုလည်း ဒီယာ-ပြု။

- ဟိ ၌ ဟိမာတိ ပဝတ္တတီဘိ ဟံရံး၊ (တာလဟိရာစီ)။
- * စီ ၌ စယတီဘိ စီရံး၊ (ဝက္ကလံ)။
- * ဒု ၌ ဒူယဟိ ဒုကွွန်ဂမီယတီဘိ ဒူရံး၊ (အနာသန်း)။
- * မိ ၌ မိမာတ်ကိုပီယတေတီ ပိရော၊ (သမုတ္တာ)။

၁၄၅။ ဓာဘာနမိစ-သုတ်ဖြင့် ဆောင်ခြင်း၊ ဓာဓာတ်၊ စောင့်ခြင်း၊
တာမာတ်တို့အနာဂတ် ရက်-ပစ္စည်းသက်၊ ဓာတ်၏အစိတ် အာ-ကိုလည်းကျိုးပြု။

* ဓာ ၌ ဓာရေတီဘိ ဓိရော၊ (ဓိတိမာ)။

* တာ ၌ တာလံ တာယတီဘိ တီရံး၊ (တူး)။

၁၄၆။ ဘြောဒယော-သုတ်ဖြင့် ဘြော-အစုံးသာသွေ့ တို့ကို ရက်-
ပစ္စည်းအဆုံးရှိကုန်သည်ဖြစ်၍ ပြီးစေအပ်ကုန်၏-ဟူ နိုပါတန ပြုသည်။

* ကောင်းခြင်း၊ ဘွား၌ ဘေးအိုယတီဘိ ဘြော၊ (ကလျာဏ်) သံယုဂ်
ဒ-ကိုချော၊ ပရရှုပ်-ဖြူရ။

* ကြောက်ခြင်း ဘိ ၌ ဘာယန္တတောယာတီ ဘောရံး၊ (ဒုန္ခုတီ)
နဒါဒိဖြစ်၍ ငံ-ပစ္စည်းသက်။

* ဇူးဆော်ခြင်း ဝိပုံ့မွ စိတ်၌ ဝိ ဝို့တွေ့နဲ့ ဝိစိုး၊ (နာနာကာရုံ)။

* ရောက်ခြင်း ယာဉ် ဂမန် ယာဉ်၊ (ယာဉ်)ရ-၏အန္တာ တုံးလာ၊ (တ-လာဟူလို့)။

* စောင့်ရွှောက်ခြင်း ဂုပ် ၆၀ ပုံ ဂေါ်ပိုက်တိတိ ၈၀၁၅၊ (ကုလား) ၂-ကို အု-ပြု။ ဓာတ္ထန် ပ-ကိုလည်း တ-ပြု။

* ပြောဖြူခြင်း ဘသ၍ ဘသတိဘသုံးဘရောတိ တောယာတိ ဘ၍၊ (ကမ္မာဂုဏ်ရီ) ရ-၏အစွဲ့ တုံးလာ၊ (တ-လာဟူလို့)။

* ပူးလောင်ခြင်း ဥသ၍ သောကေန တာဗြိုင်တ ဥသတိ ဒဟတိတိ ဥရော၊ (သရီရေကအေသာ) ဓာတ္ထန် သ-ကိုအချုပ်။

ဝေမျည်ပို့အခြားတို့လည်း ဤလို့ချည်း။

၁၄၃။ မန္တက် သသာသ မထ စတာ ဥရော-သုတ်ဖြင့် မန္တဓာတ်၊ အက်၊ သသ၊ အသ၊ မထ၊ မဆ္မာ၊ စတ ဝာတ်တို့နောင် ဥရု-ပစ္စည်းသက်။

အကျယ်ထို့မှု—

မိုက်သည်၏ အဖြစ် မန္တဓာတ်၊ မှုတ်သားခြင်း အက်၊ လားခြင်း ညျဉ်းဆဲခြင်း အသက်ရှုခြင်း သသ၊ ပစ်ခြင်း အသ၊ မွှေနှောက်ခြင်း မထ၊ မဆ္မာ၊ တောင်းခြင်း စတဓာတ်တို့နောင် ဥရု-ပစ္စည်းသက်။

* မန္တ၍ အပိုဒ်အသုန္တရွှေ့လွှေ့တွေ့မဂ်မီတိ မန္တရား၊ (ဝါးသာလာ)။

* အက်၍ အကိုယ်တို့လက္ခာယတိတိ အက်ရော၊ (ပီပေသဝေ၏)။

* သသ၍ သသတိ ဟို့သတိုး သသုရော၊ (ဇယ္မဗုံတိန် ပိတာ)။

* အသ၍ အသီယိုတွာ့တိ အသုရော၊ (ဒါနဝေ၏)။

* မထ၍ အရိုဟို မထိယတိ ဘာလောင့်ယတ်ဟို ပထုရာ၊ (နဂုံ)။

* စတ၍ စတိယတိတိ စတုရော၊ (ဒက္ခာ) တည်း။

၁၄၄။ ဝိဓာဇာဒယာ-သုတ်ဖြင့် ဝိဓာဇာဒရှိချို့သာ သုဒ္ဓိတိုက် ဥရု-ပစ္စည်း အဆုံးရှိကုန်သည်ဖြစ်၍ ပြီးစောပ်ကုန်၏ ဟုန်ပါတန် ပြုသည်။

* ဖောက်ခြင်း ဝိဓာဇာဒ ၈၀၀တိ ဟို့သတိတိ ဝိဓာဇာဒရော၊ (ဝိရုဒ္ဓာ)။

* စုစုပ်ခြင်း ဥန္တ ၆၇ ဥန္တတိ ကိုလေအတွက် ဥန္တရော၊ (အာခု)။

- * တန်ဆာဆင်ခြင်း မံက ၌ ကော်မြို့အနေနဲ့ ဇာတ္တာနဲ့ အလက်ဖော်
တိဘိ မကုံးစုံ၊ (အာဒါသာ၊ ရထာ၊ ကဏ္ဍာ၊ မဏ္ဍာ စ) နိုဂုဟိုတ်ကိုချေ။
- * ယူခြင်း ကုက (ဝက) ၌ ကုကတိ သာာဒေယာအာဒါတိတိ
ကူည်ဖော် (သာ) က-ကို ဓမ္မာဘာပြုး
- * မဂ်လာ၏အဖြစ် မဂ် ၌ အမဂ်၊ ပသတ္တမဂ်မိတိ မဂ်ဖော် (မစွဲ
ပိုသေသာ)။

ဝေမျှပို့-အခြားတို့လည်း ဤသို့ချည်း။

၁၄၉။ တိမ ရုဟ ရုစ ဗစ မဒ မန္ဒ ဝလာဝ ရုစ ကသာ ကိုဖော်-
သုတ္တုပြင့် တိမဝာတ် ရုဟ, ရုစ, ဗစ, မဒ, မန္ဒ, ဝလာ, ရုစ, ကသ ဓာတ်
တို့ဝနာတ် ကိုရ-ပစ္စည်းသက်။

အကျယ်ဆုံးမှု-

စိစွဲပြုခြင်း တိမဝာတ်, ဖြစ်ခြင်း ရုဟ, ပို့ပို့ခြင်း ရုစ, တားမြစ်
ခြင်း ဗစ, ရူးသွေ်ခြင်းမဒ, ဝလာ, မြို့မြို့ခြင်း ချိုးမွှုပ်ခြင်း ထိုင်းမိုင်းခြင်း မန္ဒ,
နောက်ခြင်း ဝလ အေ, တောက်ပခြင်း ရှုံး, လားခြင်း ကသဓာတ်တို့နာတ်
ကိုရ-ပစ္စည်းသက်။

- * တိမ ၌ တော်တိတိ တိမိရုံး၊ (အနွဲကာရုံး၊ အာပေါ်ဝ) တည်း။
- * ရုဟ ၌ ရုဟတိ ပဝတ္တတိတိ ရုဟိရုံး (လော်ဟိတ်) တည်း။
- * ရုစ ၌ ဦးမို့တိတိ ရုစိရုံး၊ (လော်ဟိတ်) တည်း။
- * ဗစ ၌ ဗာဓိယတိတိ ဗာဓိရုံး၊ (သာာတို့ကလော) တည်း။
- * မဒ ၌ ဇနာ မွှေ့နှိုးတောယာတိ မွှေ့ရုံး၊ (သုရု) တည်း။
- * မန္ဒ ၌ မောဒ္နှိုးတွောတိ မန္ဒိရုံး၊ (ယရု) တည်း။
- * ဝလ ၌ ဝလတိတိ ဝလိရုံး၊ (ကုလိသံ) တည်း။
- * အလ ၌ အလှိုး ဝလှိုးတွောတိ အလိရုံး၊ (အာရုံး-လာရိုံးသယော်၊
ကာသာ စ)။
- * ရုစ ၌ ရုစ ရောစတိတိ ရုစိရုံး၊ (မနုလုံး) တည်း။
- * ကသ ၌ ကသံးယတိ ဒုက္ခာနှုန်း ဂမိယတိတိ ကသိရုံး၊ (ဂိုဏ်း) တည်း။

၁၅၀။ ထိရာအဟော-သုတ်ဖြင့် ထိရ-အေးရှိသာ သွေ့စီးကို ကိုရ-ပစ္စည်းအဆုံး၊ ရှိကုန်သည်ဖြစ်၍ ပြီးစောပ်ကုန်၏ ဟု နိပါတန် ပြုသည်။

* လားခြင်း၏နှစ်ခြင်း ဌာဓာတ်၏ ဌားတိပဝတ္ထိတိ ထိရုံ၊ (စိမ့်ဌာယိ) ဌာ-ကို ထဲပြု။

* အလိုရှိခြင်း (ကူသ) သို့သော ဦးလွှားယိုတိတိ သို့သို့ရော၊ (ဥတုပိုသေသာ) သို့သော ဦးနိဂုံဟိုတ်ဂိုချေး။

* စားခြင်း အာဒ ခါဒ ဦး ခါဒိယတိ ပါကကော်တိတိ ခေါ်ရော၊ (အန္တာဝေဇနာ) အာ-ကို ရသာ-ပြု။

ဝေမျှည်း-အခြားတို့လည်း ဤသို့ချေး။

၁၅၁။ အဒ ဂဇာုံး အုရ ဘရာ-သုတ်ဖြင့် အဒဓာတ်နှာင် အုရ-ပစ္စည်းသက်၊ ဂရဓာတ်နှာင် ဘရ-ပစ္စည်းသက်၊ (ယထာက္ခမ်-သက်သည်)။

အကျယ်ဆိုမှု—

ပေးခြင်း အဒ ဓာတ်နှာင် အုရ-ပစ္စည်းသက်၊ သွန်းလောင်းခြင်း၊ ဂရ-ယရ-ဓာတ်နှာင် ဘရ-ပစ္စည်းသက်။

* အဒ ဦး အဘားနံ အဒါတိတိ အန္တုရေား (ဘေကော) တည်း။

* ဂရ ဦး ဂရတိ သို့မျှတိတိ ဂုဏ်ရုံး (ဂုဏ်) တည်း။

၁၅၂။ စရ ဒရ ဇရ ဂရ မဇာုံး တော်-သုတ်ဖြင့် စရဓာတ်နှာင် စရ-ပစ္စည်း၊ အရု-ဓာတ်နှာင် ဗရု-ပစ္စည်း၊ ဇရဓာတ်နှာင်၊ ဇရပစ္စည်း၊ ဂရဓာတ်နှာင် ဂရပစ္စည်း၊ ဗရဓာတ်နှာင် ဗရ-ပစ္စည်းသက်။

မှတ်ချက်။ ဤသို့ခွဲခြားရှိ မဆိုလိုကေလည်း မိမိဓာတ်နှာင် မိမိအမည်ရှိ သောပစ္စည်းသက်သည့်ဟု မှတ်သားလျှင် လွှာယ်ကူပါသည်။

* လားခြင်း၊ စားခြင်း စရ-ဦး စရနှိုးတွောတိ စစ္စရုံး၊ (ဝိတိစတုက္ခ၊ အဂံက္ခ)။

* ခွဲခြင်း စရ ဦး အရိယတိတိ အန္တုရုံး၊ (ဝိဒိတ္ထံ၊ ဘေရိစ)။

* အရွယ်၏ယုတ်ခြင်း ဇရ ဦး အလောက် ဇွဲရေား (ဇွဲဇွဲ့)။

* သွန်းလောင်းခြင်း ဂရ-ယရ ဦး ဂရတိ သို့မျှတိတိ ဂဂ္ဂရေား (ဘိန္ဒသရေား၊ ဟံသာသရောစ)။

* အသက်ဘိစ္စနှုန်းများ၏ ပရတိတိ မဖွေနော၊ (သုက္ခပဏ္ဍာ၊ ဝထ္ထပဏ္ဍာနဲ့ ယအွေ့စိုး)။

၅၅၅ ပြယုဂ်ဘိစ္စ ဓာတ္ထနှင့်ဘို့ ပရရုပ်ပြုလေ။

၁၅၃။ ပီးတာ ကွဲနော - သုတ်ဖြင့် နှစ်သိမ့်ခြင်း ပီးဓာတ်နောင် ကွဲ့-ပစ္စည်းသက်။

ပြယုဂ်ကား - အပိုဘို့ ပိုဝင်း (ထူးယံး) တည်း။

ကွဲ့-ဟူ့များ ကားကား အနုပန်သာ ဝရ-ဟူ့လို့။

၁၅၄၊ စိုးရာအားယာ - သုတ်ဖြင့် စိုဝင်း အဆိုးသာ သွေ့တို့ကို ကွဲ့-ပစ္စည်းအဆုံးရှိုက္ခန်းသည်ဖြစ်၍ ပြီးစောပကုန်၏-ဟူ့နိပါတန် ပြုသည်။

* ဆည်းပူးခြင်း စံ့ခြား စီယိုယ်တို့ စိုဝင်း (ကာသာဝံ) စံ့ခြား လူ့ကို စီယာ-ပြု။

* ဖြိမ်သားခြင်း သမ ခြားပရိုင်းယံး သမေတိတို့ (သံဝရီ) (ရထိ) နားခြီးဖြစ်၍ ပီးဆုံး

* ဆောင်ခြင်း ဓာ ခြား လာလကုမိနာဒိန် ဓာရေတိတို့ စိုဝင်း (ကောင်း) ဓားဓား၏ အား-ကို ကြုံ့ပြု။

* ဇော်ခြင်း တာ ခြား ယနေ့ကေနစိုး အတ္ထာနဲ့ တာယတိတို့ တိုဝင်း (ဟိန္ဒာဘိုး) ဘား-ဓာတ်၏ အား-ကို ကြုံ့ပြု။

* ခဆားခြင်း နှီးခြား နယ်ဆိုတွေ့သတ္တာတို့ နိုဝင်း (ယရံ့) နှီး၏ လူ့ကို စီယာ-ပြု။

ဝေမျှည်ပို့-အခြားတို့လည်း ကြုံ့သူ့ချည်း။

၁၅၆။ ဘုံးတာ ကြော်-သုတ်ဖြင့် အသံ့ဟူ့သာအနက်၌ကုံး-ဓာတ် နောင် ဘုံ့ပစ္စည်းသက်း (ကကားအနုပန် ရုပ်-ပစ္စည်း-ဟူ့လို့)။

ပြယုဂ်ကား-ကော်မားတို့နားတို့ ကုံးနော (ပက္ခို့)။

ကား-ကိုမားတို့ ကုံးရုပ် (ပက္ခို့) လူ့လိုင်း၌ ပီးသက်း။

၁၅၇။ ဝသာသာ ဆော် - သုတ်ဖြင့် ဝသဓာတ်၊ အသဓာတ်တို့ နောင် သုံး-ပစ္စည်းသက်း။

အကျယ်ဆိုမှု-

နေခြင်း ဝသစာတ်, ပစ်လွှင့်ခြင်း အသ ဓာတ်တို့နှင်း ဆရ-ပစ္စည်းသက်။

* ဝသ ၌ ဝသနှီး တွောတိ ဝစ္စရော၊ (ဝသော) ဓာတ်နှင့် ပရုပ်၊ ဒုတိယက္ခာနာကို ပြုဖက္ခာနှင့်ပြု။

* ဝသ ၌ သံရွှေရှိမှု သံဝသနှီး တွောတိ သာစ္စရော၊ (ဝသော)။

* အသ ၌ အသတိ ဝိသွေ့ငွေ့တိတိ အစ္စရာ (ဝဘဝက္ခာ၊ အရှုံလို ဖော်နှင့်)။

၁၅၃။ မသာ ဆောင်-သူတ်ဖြင့် သုံးသပ်ခြင်း မသဝေတ်နှင်း ဆရ-ပစ္စည်း၊ ဆရ-ပစ္စည်းသက်။

ပြယုဂ်ကား-တက္ကာယ ပရာမသနံ မစွဲရုံး၊ (သကသမ္မတိနိဂုဟနံ) ဆရားတက္ကာယ ပရာမသနံ မစွဲရုံး၊ (သကသမ္မတိနိဂုဟနံ) ဆရာ။

၁၅၄။ ရူဝါတော သရော-သူတ်ဖြင့် ရူ-ဓာတ်, ဝါ-ဓာတ်တို့နှင်း ဆရ-ပစ္စည်းသက်။

* ဦး ၌ ဓာတ်တိတိ ရူသရော၊ (လူခေါ် ရှုံးသံပဏ္ဍာ ၁)။

* ဝါ၌ ဝါတိဝါစွဲတိတိ ဝါသရော၊ (ဒီးသော)။

၁၅၅။ ဘမာဒီဟျေရော-သူတ်ဖြင့် ဘမာ-အစရိုသာ ဓာတ်တို့နှင်း အရ-ပစ္စည်းသက်။

အကျယ်ဆိုမှု-

ရစ်ဝါခြင်း ဘမာ, ယူခြင်း တသ, ဝပ်းမြောက်ခြင်း မန္တာ, ဇော်ခြင်း ကန္တ အစရိုသာဓာတ်တို့နှင်း အရ-ပစ္စည်းသက်။

* ဘမာ ၌ ဘမတိတိ ဘမရော၊ (မခုံကရော) တည်း။

* တသ ၌ တသတိ တန္တာ ဂဏ္ဍာတိတိ တသရော၊ (သုတ္တဝေါဒာ)။

* မန္တာ ၌ မန္တာနှီးမွောအန္တာတို့တွောတိ မန္တရော၊ (ပွဲကတော)။

* ကန္တ ၌ ကန္တတို့အပုံးယတိတိ လာန္တရော၊ (ဒရီ)။

* ကစားပြူးထူးခြင်း ဒိုဝင် ၌ ဝေါ်နှီး ကိုင်နှီး ငတေနာတိ ဇော်ရော၊ (ပတိနာ ဘာတာ) ဒိုဝင်-၏ လူ-ကုံး ပြု။

၁၆၀။ ဝနီယာ ဗုဒ္ဓဘာသုဘဏ်မြိုင်၊ ၀၃-ခာတ်နောက် အရာ-ပစ္စည်းသက်၊
၀၃-ခာတ်ကိုယည်း ဗုဒ္ဓ-ပြု။

ပြယ်လာ၊ ဝန်ဆောင်ရေးဝန်ကြီးခွဲတောနတိ ဗုဒ္ဓရွှေ၊ (ဂုဏ်ဆွဲဖလ်)။

ဝန်ဆောင်ရေးဝန်ကြီးဌာန (ကုန်မြို့) လူထိလိပ်ငါး ပီ-ပစ္စည်း။

၁၆။ ဝဒနာ-နိဂုံး ဇ-သူတ်ဖြင့် ဝဒဓာတ်၊ ဇနာတ်တို့နှင်း
အရပွဲည်းသက်၊ ဓမ္မဘုန်ကိုလည်း ငြင်-ပြော (၂-ပြော ဟူလို)။

* ଓ କୁଳ ପାତିହ ପ୍ରକାଶ (ମେଦ୍ଦା)॥

၁၃၅ ဝဒတိဘိ ဝ္မရံ၊ (ထူလံ) နပုလ္လာင်တည်း။

• ၁၄။ ၂၁၁၁ ခုနှစ်တိတိ ငွေရှာ (၃၇၁) နပုလိုင်တည်း။

၁၆။ ပစိသိ ရှင်၊ သူ၏ဖြင့် စ-ဓာတ်နောင်အရာ·ပစ္စည်းသက်၊
ဓာတ်စ-ကုလည်းကူးပြား (ကြပြား-ဟလို)။

ପ୍ରିୟଦିନମାଃ-ପଠକ୍ଷିତେତ୍କୁବ୍ୟାପ୍ତ ହିନ୍ଦୁରୋ (ତାଳୀ) ତଥ୍ୟ

၁၆၃။ ဝကာ အရှင်-သုက္ပါနီ ယူခြင်း၊ ဝကာ(ကုက) ဓာတ်နောင်
အရှင် ပစ္စည်သက်။

ပြယိုဂ်ဘား-ဝဏ္ဏတိ အာဒဒါနီ ထောယာတိ ဝါကနာ (မိဂုဒ္ဓန)။

၁၆၄။ သို့ကြိုဂိုဏ်ပွဲမှုကျင်သာလာ အာရာ-သူတိဖြင့် သို့-ယူဆသာ
နာမှ-စာသုဖြင့်ပြီးသော သို့ကြိုသွေ့၊ လားခြင်း အပ်၊ ကောက်ဘက္က်
သွေ့ခြင်း အဂ်၊ စင်အုယ်ခြင်း မွှေ့၊ ပျော်ခြင်း ကလာ၊ ဖွံ့ခြင်း အလ
ဓာတ်ဘိုးနှင့် အာရာ-သူတိသင်။

တစ်နည်း၊ ၁၇၂၁။ မြန်မားခြင်း (ပဘုတ္တ) သည် သို့ မည်။

* ආචාර්යෝගින්: (උයත) සහු විශ්ව මධ්‍යී

ဟောနည်း။ ။ထပ်မက်များဂရီသိတို့၏ ဖြစ်ခြင်းသည် သို့က် မည်၏၊

ယင်း သိဂုံးမျိုးကို တစ်ပေါင်းတည်းပြု၍ သိဂုံးကနေဖိတိ-သိဂုံး၊ ဓာတ္ထတ္ထနာမသို့ ၅၀၁၂ ပြင် နာမာတ်နာင်၊ ဗုံးပစ္စည်းသက်၊ ရှေ့သုက္ခာချေး၊ ယင်းသို့ပြီးသော သိဂုံးနောင်၊ ဤသုတ်ပြင် အာရ-သက်၏ သိန်းပေါ်နောင်၊ “သင်နေ့သာပေါ်သရ ၁၂၂၆ ပြင် ရှေ့လူသရ ကိုချေး၊ ဤသိဂုံးသိဂုံးနောင် အာရ ဘက်ပြီးနောက် သိဂုံး+အာရ-ဟု အည်ရှိခိုက် လှန်း၏ အာ တို့ သူကျေး၊ ကိုယ်ကျေး နှစ်ဆထဲရှိနေရ ရှေ့သည်၏လက္ခဏာ ပို့ပို့သာမေး ဟူးသာ ၃၂၂၂ သုတ်ပြင် ပရီဘာသာလာသာကြောင် အလို့ဒု့အပ် သည် နောက်သူချကျော်ခြင်း အစီအရှင်ကိုတားမြင်၍ အလို့ရှိအပ်သည် ၉၄ သရကျော်ခြင်း အစီအရှင်ကို ခွင့်ပြုသည်။

* အာယာရာမဆရာတော်၏အလို့ရှင်းလင်းချက်—

(သိဂုံး+အာရ) တည်ရှိနေလျှင် သမောရာလာပေါ်သရရန်း၏ ပငါ ကွဲစိန်စုံတို့ အစီအရှင်ပြို့နေသော် ရှေ့ကျော်ခြင်းကို အလို့ရှိအပ်သော ဝကြောင်း ပငါကွဲစုံ အစီအရှင်ကိုမြစ် သမောရာလာပေါ် အစီအရှင်ဖြစ်၊ (သိဂုံး+ဟု) တည်ရှိနေလျှင်လည်း ရှေ့ကျော်ခြင်းကို အလို့ရှိအပ်သာကြောင်း ပငါကွဲစုံ အစီအရှင်ကိုမြစ်၊ သမောရာလာပေါ် အစီအရှင် ပြုစ်၏-ဟု ယူလော့လို့။

= * ဤ၌ ခက်၏၊ အားသာစ်၏ကြံး၊ ဤသာကြောင်းသော နည်းသစ် ကိုလည်း ကြံးကြံးလော့-ဟု အာယာရာမဆရာတော်ဘုရား၏ကြံး၊ အမှာတော် ရှိ၏ ည်းမှုသမျှကြံးစည်ရသော်....

အားဖို့တို့ နိုးယဉ်း သိဂုံးကြော်မာတုံး၊ ဟု ရှိသာကြောင်းလည်း ကောင်း၊ “အေး ဟို အာရတော် အညတ္ထသာဝကာသာ ပုံ့ဗုသရ လောပေး၏ ဗုပ္ပါယာသာအညတ္ထစုံ-ဟု မိန့်ဆိုသာကြောင်းလည်းကောင်း၊ ဗုံးပစ္စည်းပြင် သိဂုံး၊ ဓာတ္ထပစ္စည်းပြင် သိဂုံး၊ နှစ်မျိုးရှိရာတွဲ့၊ (အာရေးတာအညတ္ထ အာရ အာရတော်သည် အည်းအပါး၏နှစ်၊ ဗုံးကား အည်းအရပြု၏၏(သိဂုံး+ဟု)၌ သာဝကာသပုံ့ဗုသရလောပ ရှေ့အသရကိုချေး၊ သိဂုံး၊ ဗုံ့ပစ္စယတော် အညတ္ထအာရ ဗုံ့ပစ္စယတော်သည် အည်းအပါး၏နှစ်၊ အာရ-ကား အည်းအရပြု၏၏(သိဂုံး+အာရ)၌ သာဝကာသပုံ့ဗုသရလောပ ရှေ့အသရကိုချေး၊ သိဂုံး၊ အို့ပုံ့ဗုသရသည်း

ပထမနည်းအလို့ သရိုံးကမောဖိတိ သိဂုံး။

ဒုတိယနည်းအလို့ သိဂုံးကမောဖိတိ သိဂုံးကြော်-ဟုပြု“အတိဝာနှုန်းပို့ ကာသူ့ စသည်တို့၏ ဤနည်းအာ ပြင့်နှိုးသည်၊ ကြံးကို အသုံးပြုတော်မြှုပ်

ပါကုန်၊ အဘိဓာရေးကား (ကိုလေသသိရှင်ကရက် ဝိလာသော) တည်။
(ကျမ်းဆောင် အလိုကား သိရှင်+အာရာ သိရှင်းရှု-ဟူလို)။

- * အင် ၌ အင်တိ ဝိနာသံဂ္ဇာတိတိ အင်းဖော့၊ (ဒစ္ဆာတွဲ)။
- * အဂ ၌ အဂနှိုင် ၈န္တနှိုင်တွေ့တိ အဂ ဦးရုံး၊ (ယရုံ)။
- * မဇ္ဇ ၌ လီဟန္တန အတ္ထနာ သရီရုံ မဇ္ဇတိ နိမ္မလတ္ထာ ကရောတိတိ မဇ္ဇာသရာ၊ (ဗိုဇာဖော့)။
- * ကလ ၌ ခေတ္နရုံက် ကလိုယတိ ပရီမိယတိတိ ကဇ္ဇာဖော့၊ (ပို့လော) သူတ္နြုံ ကလ-ဟု ညွန့်ခြင်းကြောင့် လ-ကုံ ဤ-ပြု့။
- * အလ ၌ ဒီယတ္ထာ အလတိ ဗန္ဓတိတိ အဋ္ဌာဖော့၊ (ဝက်းသာ ပိုသာ လောစ)။

၁၆၅။ ကမိယ သူ့-သူတ်ဖြင့် အလိုရှိခြင်း ကမ - ဓာတ်နောင် အာရာ-ပစ္စည်းသက်၊ ကမ-ဓာတ်၏ အ-ကိုလည်း ဤ-ပြု့။

ပြယုဂ်ကား-ကာမိယတိတိ ကူမ္မာဖော့၊ (ဗာလော) တည်။

၁၆၆။ ဘို့ရှိရာရေး-သူတ်ဖြင့် ဘို့ရှိ-အစရှိသော သွှေ့ဗြို့ကို အာရာ-ပစ္စည်းအဆုံးရှိကုန်သည်ဖြစ်ရှုပြီးစောင်ကုန်၏-ဟု နိုပါဝါဒ်ပြု့။

* ဆောင်ခြင်း၊ မွှေ့မြှုပြင်း အပျော် ဘရတ် ဒဓာတိ ဥပဒဏန္တိ ဘို့ ဖော့၊ (ဟေမဘာဇန်) ဆောင်ခြင်း အနုက်ရှိသော ဘရ-ကုံ ဘို့-ပြု့။

* မို့စွဲတ်ခြင်း ကြော်တို့ ၌ ကြော်ယတိတိ ကော်ဦးရုံး၊ (ခေါ်း) လ-ကုံချော့၊ (ကော် အော် သတိ ဒါ့အာဖော် ဝို့ရှိကော်ယတိတိ ဝါ ကော်ဦးရုံး၊ တစောင်း ဗဟုလံသွှေ့ လိုက်လာသောကြောင့် သတ္တမိ ဝိဘတ်မကျော် ဤပြယုဂ်ကား-ဤသူတ်၏ အရာမဟုတ် သမာသ်ဝိဂုံဟတည်း၊ သွှေ့ဗြို့နောက်မှုထည့်သည်)။

* ရခြင်း ကုပ္ပါး ဝို့ ၌ ကုံ ပထဝို့ဝိန္တတိ တဗြို့ပွဲနှုတာယာတိ-ကော်ပို့ဗော်၊ (ဒိုဂုဏ်ပတ္တာ) အာရာသက်၊ ဒါ-ကုံ ဤ-ပြု့၊ ဤ-ကုံ ဤ-မပြု့ရာ၊ သမာသ် ၌ ကုံ-၏ ဤ-ကုံ-ပြု့။

၁၆၇။ ဘရ ာာဘရာ-သူတ်ဖြင့်ကရ-ဓာတ်နောင်မာရ ပစ္စည်းသက်။
ပြယုဂ်ကား-လောဟကိုစွဲ ကော်ယတိတိ ကူမ္မာဖော့၊ (လောဟကာ ဖော့) တည်း။

၁၆၈။ ဂုဏာရေးဦးစွဲ-သုတေသနပို့ဆောင်ရွက်ခြင်း၊ သမာတ်တို့နှင့်
အရ-ပစ္စည်းသတ်။

- * ଦୂର କ୍ଷେ ପେନ୍‌ଡିଯାଟି ଲୋଲନ୍‌କାର୍ତ୍ତି ପେନ୍‌ଟ୍ରେଣ୍‌ (ପାଞ୍ଚ) ରାଜ୍ୟଃ॥
  - * ଯତ୍ନ କ୍ଷେ ଯତ୍ନି ରିକାର୍ଡ୍ ରୁଷ୍‌ଟିକ୍‌ରୀ ଯନ୍ତ୍ରା (ରୁଷ୍‌ରିକାର୍ଡ୍‌ଫ୍ରେ)॥

၁၆။ သရ ဝသ ကလာ ကံရေ ဝသူဌ္စ-သုတ်ဖြင့် သရမာတ်,
ဝသမာတ်, ကလမာတ်တိုင်နာင် ကံရ-ပစ္စည်းသက်၊ ဝ-ကံလည်း ဇုန်-ပြု၊
(ဇုန် ဟူလို)။

- * သရ ၌ သရီယတိတိ သရီရုံ၊ (အစော) တည်း။
  - * ဝသ ၌ ဝသနှင့် ကရောနှင့် အတေနာဘတိ ဥသီရုံ၊ (ပိရာဏူလု)
  - * ကလ ၌ အနေန ထူလာဒီ ဘလီယတ် ပရိမိယတိတိ ကလိုရွှေ၊
(အကုန်) တည်း။

၁၃၀။ ဂမ္မာရာဒယာ - သူတဲ့ဖြင့် ဂမ္မာရ-အစရိတယာ သွေ့စုံကို
ကိုးပစည်၊ အဆုံးဂိုဏ်သည်ဖြစ်၍ ပြီးစေအပ်ကုန်၏-ဟု နိပါတာပြုသည်။

- * ଗମ କ୍ଷେ ପାଦିନ୍ଦିତ୍ରୀ ଗନ୍ଧିପଂଜୀତି ଗନ୍ଧିଲୋ (ଆମୀ
ଚୋ) ଗମଣିତାହୃଦୟ ବୁଦ୍ଧିଲା (ବାଲାହୃଦୟ) ଏ-ଗ୍ରେନ୍‌ଡିଫିଲୋ॥
  - * ଗୁଲ କ୍ଷେ ପିଇ ଗୁଲତି ପତ୍ରବତି ଗୁଡ଼ିଲୋ (ଗନ୍ଧିଦ୍ଵୀଳ)
ଗଲବାତରଣ ଲାଗ୍ନ ଟ୍ରେନ୍॥

ମେଲୁପି-ଅର୍ଦ୍ବାଃତ୍ତିଲନ୍ୟଃ ଶ୍ରୀତ୍ତିଜ୍ଞନ୍ୟଃ॥

၁၃၁။ ခွဲ ဝါယာ ဦးရော-သုတိပြင် ခွဲဓာတ်၊ ဝါယာတော်၊
သမဓာတ်တိုင်္ခာင် ဦးရော-ပစ္စုးသက်။

အကျယ်ဆိမ်-

ပုဂ္ဂနိုင်မြိုင်၊ ခဲ့၊ စောင့်ရွှေကြမ်း ဝလေဝလ္ာ၊ သုံးသပ်မြိုင်၊
မသ စာတ်တိုင်း၏ ဦးပစ္စည်းသက်။

- * ଏହୁ କ୍ଷେତ୍ର ଏକାଧିକାରୀ ଏହୁଙ୍କୁ ଦେଖିବା ପାଇଲୁ ନାହିଁ ।
  - * ଏହୁଙ୍କୁ ଏକାଧିକାରୀ ଏହୁଙ୍କୁ ଦେଖିବା ପାଇଲୁ ନାହିଁ ।

- * ဝထ္ထာ ဝထ္ထာယီ သံဝရီယတီဘီ ဝထ္ထာရော၊ (သုက္ခမံသော)။
- * ပသ ၌ မသီယတီဘီ မသူဇား၊ (ဝိဟိဝိသေသာ)။

၁၃၂။ ကပ္ပါရာဒာယာ·သုတ်ဖြင့် ကပ္ပါရ·အစရီသော သွှေ့တို့ကို
ဦးပွဲည်း အဆုံးရှိကုန်သည်ဖြစ်၍ ပြီးစေအပ်ကုန်၏·ဟု နိပါဘုံပြုသည်။

* စွမ်းနိုင်ခြင်း ကပ္ပါရာ တုံ့များအတဲ့ ကပ္ပါရာ သက္ကာတိတီ
ကပ္ပါရာ၏၊ (သနသာရော)။

* ပြုခြင်း ကရ ၌ ကိုဗိုသံ ကရောတိတီ ကုလာရော၊ (ပါပကာရီ)
ကရာ·၏ အ-ကို ဥ-ပြု။

* နှိပ်စက်ခြင်း ပသ ၌ သတီပိုင့်တိတီ ပသူးရာ၊ (ဒုဝင္း၊ မျှော်
ငွေနာ၊ ပကာ စ)။

၁၀၉။ ညပါးနှုန်း၊ အခြားသို့လည်း ဤသို့ချည်း။

၁၃၃။ ကြွေစကား ဉာဏ်·သုတ်ဖြင့် ဂုဏ်စာတ်၊ စကဓာရီတို့
အ-ပွဲည်းသက်။

အကျယ်ဆိုမူး

ဆင်းရဲ့ပြိုခြင်း၊ အသက်မွေးခြင်း ကြွေ ၌ ကြွေတိ ကိုဖွေန ဒိုဝင်ဘိ
ကော်မူး၊ (ထွေ့၏)။

* ကြံ့ခြင်း စက ၌ စကတီ ပရိဝိဘက္ကာတိတီ စကောရော၊ (ပက္ခိ
ဝိသေသာ)။

၁၃၄။ မောရာ ဒေယာ သုတ်ဖြင့် မောရာ·အစရီသော သွှေ့တို့ကို
အ-ပွဲည်း အဆုံးရှိကုန်သည်ဖြစ်၍ ပြီးစေအပ်ကုန်၏·ဟု နိပါတန်ပြုသည်။

* ညည်းဆဲခြင်း မိ၌ မယတီ ဟီးသတီတိ မောရော၊ (မယူဇာ)
မိမာတ်၏ ဤသရာ-ကုချေး။

* လားခြင်း ကသ ၌ ကသတီ ဂုဏ်တီတီ ကိုသောရော၊ (ပုဂ္ဂ
ဝယာ အသော) ကသ·၏ အ-ကို ဣ-ပြု။

* ပူဗော်ခြင်း မဟ ၌ မဟီယတီ ပူဗော်တီတီ မဟောရော၊ (ဝမ္မာ
ကော)။

၁၀၇။ ညပါးနှုန်း၊ အခြားသို့လည်း ဤသို့ချည်း။

၁၂၅။ ကုသာ ရေက်-သုတ်ဖြင့် အသံးဖြတ်သောအနုက်၌ ကုစာတ်
နောင် ရေက်-ပစ္စည်းသက်။

ပြယုဂ်ကား-ကဝတီ နာတိတီ ကုဝေါး(ဝေဆာင်ကော်)ယှဉ်ကဲ
နမိယ ငုဝင်သရေ ဟူသော ၅၊ ၃၆ ဖြင့် ကု-၏ ဥ-ကို ဥဝင်-ပြု(ဥဝ-ပြု
ဟူလို့)။

၁၂၆။ ဘူသူဟို ရိုက်-သုတ်ဖြင့် ဘူစာတ်, သူစာတ်တို့နောင် ရိုက်-
ပစ္စည်းသက်။

အကျယ်ဆိုမူ—

ပြစ်ခြင်း ဘူစာတ်, ပွားစီးခြင်းသူစာတ်တို့နောင် ရိုက်-ပစ္စည်းသက်။

* ဘူ ၌ ဘဝတီတို့ ဘူရီ၊ (ပဟူတံ့) ဘူရီ၊ လူထိလိုင်-၌ ဦးသက်၊
မေဓာ။

* သူ ၌ သဝတီ ဟိုတံ့ ပသဝတီတို့ သူရီ· (ဝိစက္ခကော်)။

၁၂၇။ မီ ကသီ နီဟိရ့-သုတ်ဖြင့် မီစာတ်, ကပုဗ္ဗာ သီစာတ်, နီစာတ်
တို့နောင် ရုံ-ပစ္စည်းသက်။

အကျယ်ဆိုမူ—

ညျဉ်းဆဲခြင်း မီစာတ်, ပြစ်ခြင်း၊ အနက်ရှိသော ကပုဗ္ဗာ သီ-စာတ်,
ဆောင်ခြင်း နီ-စာတ်တို့နောင် ရုံ-ပစ္စည်းသက်။

* မီ ၌ ရုံသီဟို အန္တကာရံ မီယတီ ဟို-သတီတို့ မေရး၊ (သီနေရး)။

* ကပုဗ္ဗာ သီ ၌ ကေ ဇလေ သယတီ ပဝ္မာတီတို့ ကသေရး၊ (တိုက
ဝိသေသာ)။

* နီ ၌ အတ္ထနီယိုတေ သုန္တရုတ် နေတိပါပေတီတို့ နေရး၊ (ပွဲ
တော်)။

၁၂၈။ သိနာ ရွှေ-သုတ်ဖြင့် စင်ကြယ်ခြင်း၊ သိနာစာတ်နောင်
ရွှေ-ပစ္စည်းသက်။

ပြယုဂ်ကား-သိနာတို့ သုစိုး ကရောတီတို့ သီနေရး၊ (ပွဲတရား)။

၁၇၉။ ဘီရှုဟံ ရှက်-သုတ်ဖြင့် ဝကြာက်ခြင်း ဘီစာတ်၊ အသံဟူသော ရု-စာတ်တို့နောင်၊ ရှက်-ပစ္စည်းသက်။

* ဘီ ၌ ဘာယန္တိ ဘေသွာတိ ဘီရှု၊ (ဘယာနကော)။

* ၄ ၌ ၄ဝတိတိ ရှရှ၊ (မိဇာ၏)။

၁၈၀။ တမာ ဗူဗလာ-သုတ်ဖြင့် တန်းဆာဆင်ခြင်း တမဓာတ် နောင် ဗူဗလာ-ပစ္စည်းသက်။

ပြယုဂ်ကား-မူး တမေတိ ဘူဗေသတိတိ တမ္မားလုံး၊ (မူးဘူဗေသနံ)။

၁၈၁။ သိဘော လက် ဝါသာ-သုတ်ဖြင့် မိုးပြဲခြင်း သိဓာတ်နောင် လက်-ပစ္စည်း၊ ဝါလ-ပစ္စည်းသက်၊ လ၊ ဝါလ-ဟူလို့။

ပြယုဂ်ကား-သတ္တေသာ် သေပိုယ်တိတိ သိလာ၊ (ပါသာကော)။

သတ္တေသာ် သေပိုယ်တိတိ သေလော၊ (ပွွဲကော)။

လဲ သေဝတိတိ သေဝါလော၊ (လေတိက်)။

၁၈၂။ ဖုံးကမ သမ္မ သဲ သကဝသ ပိုသ ကေဝ ကလ ပလ္လ ကျွဲပဲ ကုဏ္ဏ ပဏ္ဏ အဝသာ-သုတ်ဖြင့် မဂ်ဓာတ်။လုံး၊ မဏ္ဏဓာတ်တို့နောင် အလဲ-ပစ္စည်းသက်။

အကျယ်ဆိုမူး-

မဂ်လာ၏ အဖြစ်ဟူသော မဂ်ဓာတ်၊ အလိုရှိခြင်း ကမ၊ တန်ဆာ ဆင်ခြင်း သမ္မ၊ မ-ချေထားသော သမ္မဓာတ် (သမ္မ-ဟူလို့) စွဲပုံးနိုင်ခြင်း သက၊ ငော်ခြင်း ဝါသ၊ သွားခြင်း ပိုသ၊ မိုးပြဲခြင်းကေဝ၊ ရေတ္တက်ခြင်း ကလ၊ သွားခြင်း ပလ္လ၊ ဦးပြဲသဖြင့် အသက်ရှုင်ခြင်း ကျွဲ၊ လားခြင်း ပန္တ၊ ပူလောင်ခြင်း ကုဏ္ဏ၊ တန်ဆာဆင်ခြင်း မဏ္ဏ ဓာတ်ဘူဗေသနံ အလဲ-ပစ္စည်းသက်။

* မဂ် ၌ မဂ်နှီးသတ္တေသန ဝါဒီးဂုဏ်နှီးတိ မှုံလုံး(ပသတ္တေ)တည်း။

* ကမ၌ ကာမိုယ်တိတိ ကမလုံး၊ (ပက်လုံး)။

* သမ္မ၌ သမ္မတိ မဏ္ဏတိတိ သမ္မလုံး၊ (ပါထေယျံ)။

သမ္မ၌ သမ္မတိ မဏ္ဏတိတိ သမ္မလုံး၊ (ပိုသဘာဂ ဝဏ္ဏဝန်း)။

- * သက္ကာ သက္ကာတိ ဝတ္ထာနှင့် သကလုံ၊ (သမံး)။
- * ဝသ ၌ ဝသတိတိ ဝသလော့၊ (သုဝဏ္ဏါ)။
- * ပီသ ၌ ပီယဘာဝံ ပိုသတိ ဂ္ဗ္ဗတိတိ ဝသလော့၊ (ပီယသီလော့)။
- * ကေဝ၌ ကေဝတိ ပဝတ္ထာတိတိ ကေဝလုံ၊ (သကလုံ)။
- * ကလ ၌ ကလီယတိ ပရိမိယတိ ဥဒကမေတာနာတိ ကလလုံ၊
(အပတိနှင့်)။

* ပလ္လ ၌ ပလ္လတိ အာဂစ္စတိ ဥဒကမေတာသွာတိ ပလ္လလုံ၊ (အချွှာ
အကော သဖော်)။

- * ကြွ ၌ ကြွနှိမ့်တွေ ဒုက္ခန ယနှိတိ ကြွလုံ၊ (ကပါလချုံး)။
- * ပဋ္ဌ ၌ ပဋ္ဌတိဝိုဒ် ဂ္ဗ္ဗတိတိ ပဋ္ဌလုံ၊ (သမူဟော)။
- * ကုလ္လ ၌ ယံသေန ကုလ္လတိ အဟတိတိ ကုလ္လလုံ၊ (ကထာဘရား)။
- * မဏ္ဍ ၌ မဏ္ဍယတိ ပရိစွဲဒကရာကဝသေန ဘူသိယတိတိ မဏ္ဍလုံ၊
(သမန္တတော့ ပရိစွဲနှင့်)။

၁၀၃။ မူသာကလော့-သုတ္တုပြုင့်မူသဓာတ်နောင်ကလ-ပစ္စည်းသက်။
ပြယုဂ်ကား-မူသတိ တောနာတိ မူသာလာ့၊ (အယောဂျို) (မူသ
ဓာတ်-လုယက်ခြင်း အနက်ဟော)။

၁၀၄။ ထလာ အယော-သုတ္တုပြုင့် ထလာ-အစရိုးသာ ထွေးတို့ကို
ကလ-ပစ္စည်းအဆုံးရှိကုန်သည်ပြစ်၍ ပြီးခေါ်အပ်ကုန်၏-ဟု နိပါတန်ပြုသည်။

* လားခြင်း၏နစ်ခြင်း ဌာ ၌ တိနှိမ်းဖွောတိ ထလာ့၊ (ဥန္တတွေ
သော) ဌာ-ကို ထ-ပြု၊ ရွှေသရကိုချော်။

* သောက်ခြင်း ဥပ္ပါး ပါ ၌ ဥဒကံ ပိုဝတိတိ ဥပ္ပါးလုံ၊ (ကုစလယ်)
ဝဒ္ဒကော်ပြု၊ ရွှေသရကိုချော်။

* လားခြင်း ပတ် ၌ ပတ်တိဂ္ဗ္ဗတိ ပရိပါကန္တိ ပါ့ဗ္ဗလုံ၊ (ဖလံး
တမ္မဝဏ္ဏံး၊ ကုသုမဇ္ဇာ) ပတ့်-ကို ပါ့ဗ္ဗ-ပြု။

* ကြီးပွားခြင်း ဗံ့ဟန် ဗံ့ဟတိဝိုဒ် ဂ္ဗ္ဗတိတိ ဗဟလုံ၊ (ယန်း) ဗံ့ဟန်
နိဂုဟိတ်ကိုချော်။

* မရည်တံ့ခြင်း စုပ် စုပတိ ကော် နတိုင်တိတိ စပေါ်လာ၊
(အနုဝင်းကဲ့) စုပ၏ ဥ-ကို အ-ပြု။

ဝေမျှပြု-အခြားတို့လည်း ဤသို့ပျည်း။

၁၀၅။ ကုလာ ဘာလာ စ-သုတ်ပြင့် ဖြန်ခြင်း၊ ကုလမ်းတိနာင်
ကာလ-ပစ္စည်း၊ ကလ-ပစ္စည်းသက်၊ (ဘာလ၊ အလ-ဟူလို့)။

ပြယုဂ်ကား-ကုလတိအတ္ထနာ သံပုံး ပတ္တရတိတိ ကုလာလော်၊ (ကုမ္ပဏီ
ကာရွှေ) ကုလတိ ပက္ခာ ပသာရေတိတိ ကုလဓလာ်၊ (ကို
ဇာတိ)။

၁၀၆။ မူးဗြာလ်-အထော်-သုတ်ပြင့် မူးဗြာလ်-အစရီသာ သွှေ့ကို
ကာ ဗုံ-ပစ္စည်း အဆုံးရှိကုန်သည်ဖြစ်၍ ပြီးစောပ်ကုန်၏-ဟု နိပါတန်
ပြုသည်။

* မိုတ်ခြင်း မိုလ ၌ ညွှန်ပတ္တံ့ နိမိလတိတိ မူးဗြာလ်၊ (ဘိသုံး) မ-၏
ဤ-ကို ဥ-ပြု၊ လ-ကို ဣ-ပြု။

* အသက်ရှုင်ခြင်း ဗလ ၌ မူးဗြာလ်-အပေါ်နှင့် ဗလတိလိုင်တိတိ
ပို့ဗြာလော်၊ (မဇ္ဈားရွှေ) မ-၏ အ-ကို ဣ-ပြု၊ လ-ကို ဣ-ပြု။

* ပြုခြင်း ကပ္ပ ၌ ကပ္ပနိုင်ပိုကံ ဗောက်နာတိ ကပါလ်၊ (ယဋ္ဌာဒိုးကျော်)
ကပ္ပ-၏ သံယုဂ်၏အပ ပ-ကိုချော်။

* နှစ်သိမ့်ခြင်း ပို၌ အတ္ထနာ ဖလန် သတ္တာ သွှေ့ပြောတိတိ ပိုယာ
ထော်၊ (ရှုကျော်) “ယုဝဏ္ဏာန်မိယင့်ဝင်သရေ့ဟူသာ ၅၁၃၆ ပြင့်
ဤ-ကို ဣယင်-ပြု၊ (ဣယ့်-ဟူလို့)။

* အသံဟူသာ ကုကာ ၌ ဝါတသမုဒ္ဒိတာ ပိုစိုးမာလာ ထွေကုကာနှင့်
နှစ်နှင့်တို့ ကုကာမာလော်၊ (ငောကာမဟားရွှေ)။

* ဝင်ခြင်း ဝိသ ၌ ပဝိသနှင့် ထွောတို့ ပိုသာလော်၊ (ပိုထွောတွော်)။

* လားခြင်း ပလ ၌ ဝါတန်ပလတို့ ဂုဇ္ဇာတိတိ ပလာလ်၊ (သသာ
နမုပန္တာ ဓညာန် နာမြေပတ္တာန်)။

* ညျဉ်းဆဲခြင်း သရ ၌ သသာအထော် သရတို့ ဟံ့သတိတိ သိုံး
၆.၁၁၊ (ကောဇ္ဇာ) သရ-ဓာတ်ကို သိုံးပြု။

ဝေမျှပြု-အခြားတို့လည်း ဤသို့ပျည်း

၁၈။ စုစု ပတာ ကားလာ·သုတ္တြင် ကြမ်းထပ်းခြင်း ရှိ၊
သူးခြင်း ပတာ၊ ပထမာတ်တို့နောင် ကာလ·ဟန္တ်းသက်။

- * ඔහු ව්‍ය ගෙශේති පිළුටීති ඔක්කාලයා, (මාතාගේ) තැන්॥
  - * පත ව්‍ය පතති ඇමෙරුත්තිග්‍රහ පිළාලයා, (ඖවාතාලය්)॥

၁၀၈။ မာဒိတာလော-သုတေသနပြင် မာ-ဟန္တံ့သော ဓာတ်ထွေနှင့်
လ-ပစ္စည်းသက်။

အကျယ်ဆိမ်-

နိုင်းယဉ်ခြင်း ၆၁၊ သရမ္မာယ်ခြင်း လားခြင်း ၉။ နှစ်သိမ့်ခြင်း ၅၊
ပူဇောင်ခြင်း ၂၃-အဖော်စံသာ ဓာတ်တို့နှင့် ၈-ပစ္စည်းသက်။

- * මා ප්‍ර එයට් පුද්ගලියට් මාලාව (ප්‍රී) තත්ත්වයා॥
  - * ඩු සේ ගුණාත්මක යෙවා (ජුතුමෙහෙවා)॥
  - * ඩු සේ පිශෙන් තදුව් තුළාත්මෙහෙවා (භාවිතුප්‍රාග්‍රාමාන්)॥
  - * ඩු සේ ඉංග්‍රීස් පැහැදිලියා (උරුද්‍රාන්)॥
  - * ඩු සේ දුන් ගුණාත්මක යෙවා (යුත්ත්)॥

၁၈၉။ အန် သလ ကလ ကုက သွေ မဟာ ဗြေလာ--သုတ္တိပြု
အနစာတ်။လာမဟမာတ်တို့နောင် ကူလ ပစ္စည်းသက်။

အကျယ်ဆိုမ-

အသက်ရှုခြင်း အနဲ့၊ လားခြင်း သလေ၊ ရေတွက်ခြင်း ကလေ၊ ယူခြင်း
ကုက္က၊ ဝက္က၊ စဉ်းလဲခြင်း သင့်၊ ပူဇော်ခြင်း အရာဟာ၊ ပဟမာတ်တို့နောင်
ဗုလ်-ပစ္စည်းသက်။

- * အန ၏ အနတိ ပာဏ္ဍတိတိ အနိလာ၊ (ပာလုတော) တည်း။
  - * သလ ၏ သလတိ ဂ္ဗ္ဗတိတိ သလိုလုံ၊ (သလု) တည်း။
  - * ကလ ၏ ကလတိ ပဝဏ္ဍတိတိ ကလိုလုံ၊ (ဂဟန်) တည်း။
  - * ကုက ၏ ကုကတိ အထွန်းနာဒေသ သထာန် မန် ခဏှာစုံတိ (ကောက်းလာ၊ ပရပုဇွှာ) တည်း။
  - * သင့် ၏ သင့်တိ ဝဇ္ဇာတိတိ သင့်ဗလာ၊ (သငွှာ)။
  - * မဟ ၏ မဟိယတိ ပူဇိယတိဟု မဟိလာ၊ (ဗုတ္တာ)။

၁၉၀။ ကုန္တာကံလော - သုတ်ဖြင့် ကောက်ကွေးခြင်း ကုန္တစာတ်
နောင် ကိုယ်-ပစ္စည်းသက်။

ပြဿနား-အကုန္တိကုန္တိလတ္ထမဂမိတ် ကုန္တိလော့ (ဝက်ာ) တည်း။

၁၉၁။ သို့ထိုးသာအေသာ - သုတ်ဖြင့် သို့ထိုးလ-အစရှိသောသွှေ့တို့ကို
ကိုယ်စွဲည်းအဆုံးရှိကုန္တ်သည်ဖြစ်၍ ပြီးစေအပ်ကုန္တ်၏-ဟူ နိုပါတန် ပြုသည်။

* သည်းခံခြင်း သဟ ၌ သဟိတု မလန္တိ သို့ထိုးလ်(အဒွှေ့)သဟ-ကို
သိထု-ပြု။

* တုန်လျှပ်ခြင်း ကမ္မ ၌ ပရာဒုကွောသတ် ကမ္မတိတ် ကုပ်လော့(လူသိ)
ကမ္မ-၏ သံယုံက်အစ မ-ကိုချေး။

* အဆင်းဟွှေ့သာ ကမ္မ ၌ အကမ်းနှုန်းသာ ကမ္မတိ နှုန်းသာ ဝဏ္ဏတ္ထမဂမိတ် ကပ်
လော့ (ဝဏ္ဏဝိသောသာ) မ-ကို ပ-ပြု။

* မွှေ့အနှေ့က်ခြင်း မထ ၌ မထိယတိတ် မိတ်လော့ (ပုရံ) မထ-ကို
ပိုထ-ပြု။

ဝေမျှည်ပို့-အခြားတို့လည်း ဤသို့ချေး။

၁၉၂။ စဋ္ဌ ကဏ္ဍ ဝန္တ ပုထာ ကုလော့-သုတ်ဖြင့် စဋ္ဌစာတ်။ပုံ၊ ပုထ
စာတ်တို့နောင် ကုလ်-ပစ္စည်းသက်၊ (ဥလ-ဟူလို့)။

အကျယ်ဆိုမှု-

ခဲ့ခြင်း စဋ္ဌ၊ ဖြေတ်ခြင်း ကဏ္ဍ၊ လိမ့်လည်ခြင်း ဝန္တ၊ ခဲ့ခြင်း ပုထ၊ ပထ
စာတ်တို့အနောင် ကုလ်-ပစ္စည်းသက်၊

* စဋ္ဌ ၌ စဋ္ဌတိမိတ္ထော် ဘိန္ဒတိတ် စဋ္ဌလော့(ဝာဇ္ဇာရီ)တည်း။

* ကဏ္ဍ ၌ ကန္ဒိယတ် ဆိန္ဒိယတိတ် ကဏ္ဍလော့(ရွှေကွော)တည်း။

* ဝန္တ ၌ ဝန္တတိတ် ဝန္တလော့(ပရီမဏ္ဍလော့) တည်း။

* ပုထ ၌ အပတ္ထရီတ် ပုထလော့(ဝိဇ္ဇာရော့) တည်း။

၁၉၃။ တုမုလာအသော - သုတ်ဖြင့် တုမုလ- အစရှိသား သွှေ့တို့ကို
ကုလ်-ပစ္စည်း အဆုံးရှိကုန္တ်သည်ဖြစ်၍ ပြီးစေအပ်ကုန္တ်၏-ဟုနိုပါတန် ပြုသည်။

* ပင်ပန်းခြင်း တမ၌ အတမိမိထိန္ဒဗ္ဗာမူမီတိ တုမူလော့၊ (၁၄၆၁) ကမ-၏ တ-၏ အ-ကို ဥ-ပြု။

* ပင်ပန်းခြင်း တမ၌ တမီယတိ ပိကာရမာပါဒီယတိတိ တ-ကျော်လော့၊ (ပို့သားရာ) တမဓာတ်၏ အဆုံး၌ ချုံချင်လာ့၊ (ခု-လာ ဖူးလို့)

* ဆည်းပူးခြင်း နှိပ်ဗုံးစိန်း အထွေးကျော် နိစိယာတတိ နိစုလော့၊ (ဟို့လော့) စိမာတ်၏ ဗုံးကို ပြော့ချော့။

၁၉၄၆။ ကလ္လာ ကပ တက္က ပဋိဌာ ဉာဏ်ပြင့် ကလ္လာဓာတ် ။။။
ပဋိဌာဓာတ်တို့နောင် ဉာဏ်-ပစ္စည်းသက်။

အကျော်ဆိုမှု-

အသံဟူသော ကလ္လာ၊ ဖုံးလွှမ်းခြင်း ကပ၊ ကြံခြင်း တက္က၊ လားခြင်း
ပဋိဌာဓာတ်တို့နောင် ဉာဏ်-ပစ္စည်းသက်။

* ကလ္လာ ၌ ဝါတဝေဂေန သမ္မတတော် ဥဇ္ဈားတွဲ ကလ္လာတိန္ဒေ
တိတိ ကလ္လာဓာတ်လော့၊ (မဟာရီစီ) တည်း။

* ကပ ၌ ကပတိ ဒဇ္ဇာအစွားအစွားတိတိ ကပပေါ်လော့၊ (ဝဇန်က
အော်)။

* တက္က ၌ တက္ကီယတိတိ တက္ကောလုံး (ကောလကံ)။

* ပဋိဌာ ၌ ပဋိဌာပို့ပျာမိမေတေန ဂစ္စတိတိ ပဋိဌာလော့၊ (တို့
ကော)။

၁၉၅၅။ အကိုဥ္ပလောလီ - သုတ်ပြင့် လားခြင်း၊ အကိုဓာတ်နောင်
ဉာဏ်-ပစ္စည်း၊ ဉာဏ်ပစ္စည်းသက်။

ပြယုဂ်ကား-အကိုနှိမ်တေန လာနှိမ်တိ အကိုလုံး (ပမာဏ်) တည်း။

-အကိုတို့ရှုံးဖို့တို့ အကိုလုံး (ကရသာခါ) တည်း။

၁၉၆၆။ အူးလီ-သုတ်ပြင့် ထင်ရှားခြင်း၊ လိမ်းကျို့ခြင်း၊ လားခြင်း
နှစ်သက်ခြင်း အနက်တို့၌ ဖြစ်သော အူးလီ-ပစ္စည်းသက်။

ပြယုဂ်ကား-အကြော်တို့ ဘတ္တိမေနန ပကာသေတိတိ အူးလုံး (ကရ^{ပုံ}
ပုံ)။

၁၉၃။ ဆဒါလီ·သုတ်ဖြင့် စောင့်စည်၊ ခြင်း အဘဓာတ်နှင့်
လီ·ပစ္စည်းသက်။

ပြယုဂ္ဂကား-ဆာဒေတီတို့ ဆဲ့၊ (သကလိကာ)။

၁၉၄။ အလျောာဒေယာ·သုတ်ဖြင့် အလို့·အရှိုးသော သွှေ့ပို့ကို
လီ·ပစ္စည်း အဆုံးရှိကုန်သည်ဖြစ်၍ ပြီးစေအပ်ကုန်၏·ဟူ နိပါတန် ပြုသည်။

* လားခြင်း အရ ၌ အံရတိ ပဝါဇ္ဇာတီတိ အလို့ (ရွှေကွာ) တည်း။

* ဆောင်ခြင်း နှံ၌ အတို့ကောဟို နိယတီတိ နိလို့ ငို-သက်လျှင်
နိလို့ (ဂွဲလာတိ) နိဓာတ်၏ ဤ·ကို ဗုံးမပြု။

“သရမှာ အွေ့-ဟူသော ၁၁၃၄ ဖြင့် လ·ကို ငွေ့သော်ပြုလျှင် နိလို့။

* စောင့်ရှာက်ခြင်း ပါလ ၌ ပါလေတိရက္ခတီတိ ပါလို့ (ပန္တီ)
ငို-ပစ္စည်းသက်လျှင် ပါလုံးပါလ·ကိုပုံပြု။

* စောင့်ရှေးက်ခြင်း ပါလ ၌ ပါလေတိရက္ခတီတိ ပါလို့ (ကုန်)
ပါလ·ကို ပလု·ပြု။

* တိုက်တွေ့န်းခြင်း စုံ၌ စောဒိယတီတိ စုံလို့ (ညွှန်း) ဦးကို
အုံ-မပြု။

ဝေမျည်ပီး-အခြားတို့လည်း ဤသို့ချည်း။

၁၉၅။ ပိုလာဒီဟျောဝါ·သုတ်ဖြင့် ပိုလားအရှိုးသော ဓာတ်တို့နှင့်
အော်-ပစ္စည်းသက်။

အကျယ်ဆိုမှု-

ဖြစ်ခြင်း ပိုလား၊ လားခြင်း ပလ္လား၊ နောင်းဝယ်ခြင်း ချီးမွှုပ်းခြင်း
ပက အစရှိကုန်သော ဓာတ်တို့နှင့် အော်-ပစ္စည်းသက်။

* ပိုလ ၌ ပိုလျောတီတိ ပေလဝါး (လဟု) တည်း။

* ပလ္လာ ၌ ပလ္လာတီတိ ပလ္လာဝါး (ကိုသလယ်) တည်း။

* ပက ၌ ပက္ခာယတီတိ ပကဝါး (မုဒိဂုံး) တည်း။

ဝေမျည်ပီး-အခြားတို့လည်း ဤသို့ချည်း။

၂၀၀။ သာမြို့ဒယာ·သူတ်ဖြင့် သာမြို့၊ အစွဲ့သာ သူ့ဂီတ္တံကို
အၢေ·ပစ္စည်းအဆုံးရှိကုန်သည်ဖြစ်၍ ပြီးစေအပ်ကုန်၏·ဟုနိပါတ်နှင့်လည်။

- လူးခြင်း သလ္န် သလတိပော်တိတိ သာမျှဝါ (ယဘီသုတေသနမှာ ဖော်ပြန်ထောက်ခဲ့သူများ) နိပါတန်ပြီး ဥပမာဏ မည်သာ အ-ဂုံး ဒီဇိုင်းပြီ၊ လ-ကိုလည်း ၄-ပြီ။

- နေခြင်း ကိုယ် ၍ ကောက်တို့ ကိုယ်ဝါ (လူတေသနရွှေ၊ စောဆွေ) ပေးမည်။

- ජ්‍යෙෂ්ඨ මූල්‍ය මූණාත්මකත්තී මුදාලේ (සුදාලෝ) උග්‍ර රාජ-පාඨ පැහැදිලි වූ ඇති තාන්-රාජ (තා-රාජාභාෂ්‍ය) හේ.

- * ଫୋର୍ଡ଼ିଲ୍ଲେଃମିନ୍: ଓଲାକ୍, ପାଇସ୍ ଓ ଲାଗିଂଲ୍ୟୁଟେଟ୍ରିଂ୍) ଓ ପାଇସ୍
(ତ୍ରୈର୍ଦ୍ଦମକା) ଲ୍ୟାନ୍‌ଡିମ୍ବି

* ရှင်ပတ်ခြင်း မှုရ ၌ မူရိယတီဟိ မူရေဝါ (မူဒင်္ဂ) တည်း။

ମୋହନ୍ତୀ-କାର୍ତ୍ତିକା: ଯେତୁ ଶ୍ରୀଚନ୍ଦ୍ରଜାତିଃ ॥

၂၀၁၄ ထန္တအာဂေါ-သုတိပြု သရေစာတိန္ဒာ၏ အ၁၀-ခုံး
သတ်။

ပြယ်ကား-သရတိ ပထ္အတိတိ သဖေဝါ (ဘာဇာနိဘသော)

J.P. അല ഉല ചിലാന്തിയുടെ ഫീൽഡ് അലക്ട്രോം, എലോൺ, ചിലക്ട്രോം ടീക്കോം നാം-പരമ്പരാഗണം||

အကျယ်ဆိုမ်း-

နှုတ်ပွဲခြင်း အလု, ဆောင်ခြင်း မလု၊ မလူ, ဖောက်ခွဲခြင်း ပါလ
ဓာတ်ဟိုနာင် ကဝံ-ပစ္စားသက်။

* මාල ක්‍රි ලතාහි පාලීයත්තී මාලුවේ (ගුණාත්මකයි)

* මහ ඩී මහත් ඔපරැත්ත් මාලුවෙනි (ප්‍රංශවාග) යෝදා

• ଚିଲ କ୍ଷ ଚିଲଟି ହିନ୍ଦିତି ପେଲୁଣୀ (ଶ୍ରୀମଦ୍ଭଗବତ) ଏହିଳେ

၂၀၃။ ဂါတ္တိဝါ-သုတေပြင် အသံ့ဖူးသာ, ဝါမာနနှင့်
ဦးဝါ-ဟစ်လျှေးသက်။

പ്രധാനമന്ത്രി-റീഡിക്ഷൻ ടോയാർഡ് റിം || (ഒന്നു) പാട്ട് ||

၂၀၄။ သူတောက္ခ ကွာ-သုတ်ဖြင့် နားထောင်ခြင်း၊ သူဓာတ်နောင် ကွာပစ္စည်း၊ ကွာပစ္စည်းသက် (ဝိ-ပစ္စည်း၊ ဝိ-ပစ္စည်းဟူလို့)။
ပြယုဂ်ကား-သူကာတိတိ သူဝေါး၊ ကီနေား၊

သူကာတိတိ သူဝေါး (သူကေား) တည်း။

၂၀၅။ ပိဋ္ဌဗုဏ်ဖြင့် ပိဋ္ဌဗုဏ်နောင် ကွာ-ပစ္စည်းသက်၊ ပရရှုပ်လည်းမပြုခဲ့၏။

ပြယုဂ်ကား-ဝိအတိ ဇာနာတိတိ ပိဋ္ဌဗုဏ် (ဝိခုံ) တည်း။

၂၀၆။ ထူးတေား ပရဝေါး-သုတ်ဖြင့် ချီးမွှုပ်းခြင်း ထူးဓာတ်နောင် ပရဝ်-ပစ္စည်းသက်။

ပြယုဂ်ကား-ထောက်တိတိ သို့မြတ်တိတိ ထောဝေါး (ဖုံသိုံ) တည်း။

၂၀၇။ သမာ ရိုဝေါး-သုတ်ဖြင့် ပြိုပ်သက်ခြင်း၊ သမဓာတ်နောင် ရိုဝ်-ပစ္စည်းသက်။

ပြယုဂ်ကား-သမပတ် ဥပသမေတိတိ သို့ဝေါး (ဥမာပတ်)။

သမပတ် ဥပသမေတိတိ သို့ဝေါး (သိုဂါလာ)။

သမပတ် ဥပသမေတိတိ သိုံး၊ (သန္တာ)။

၂၀၈။ ဆဒါ ပုစိုး-သုတ်ဖြင့် ပုံးလွှုပ်းခြင်း ဆဒဓာတ်နောင် ရို-ပစ္စည်းသက်။

ပြယုဂ်ကား-ဆာပဒတိတိ ဆံး၊ (ဇုတ်) တည်း။

၂၀၉။ ပူးခုတ်မာ ကိုသာ ရာသောစ-သုတ်ဖြင့် ပူးရဓာတ်၊ တိမ္ပာတ်နောင် ကိုသာ-ပစ္စည်းသက်၊ ဦး-ကိုလည်း ရသာ-ပြု။

အကျ သံ့မူးမူး-

ပြဿော်းပူး၊ စို့စု့တ်ခြင်း၊ တိမ္ပာတ်တို့နောင် ကိုသာ-ပစ္စည်းသက်၊ ဦး-ကိုလည်း ရသာ-ပြု။

* ပူး ဒ် ပူးစရာတိတိ ပုံးရံ့ကား (ပုံးမာ) တည်း။

(ပူးခု ဥဇ္ဈာန္ဇာနေ စသတိ ပဝတ္ထာတိတိဝါ ပုံးရံ့သာ (ပုံးမာ) ကြုံကား အနာက်ကည့်ပြယုဂ် ကြုံသုတ်နှင့် မဆိုင်)။

* တိမ ဒ် စတမေတိတိ တိမီသံး (တမော) တည်း။

၂၁၀။ ကရာ ဤသာ-သူတ်ဖြင့် ကရမာတ်နောင် ဤသ-ပစ္ည်းသက်။

ပြယ်ကား-ကရိယတိဟံ ကရီသံ၊ (ဂူထံ) တည်း။

၂၁၁။ သိခိုသာဒယာ-သူတ်ဖြင့် သိရီသ-အစရိုသာ သန္တိတိုက်
ဤသ-ပစ္ည်းအဆုံးရှိကုန်သည်ဖြစ်၍ ပြီးစေအပ်ကုန်၏·ဟုနိပါတ်နပြုသည်။

* အောက်မေ့ခြင်း သရ ၌ သပ္ပါယာလာဒီသုသရီယတိတ် သိရီ
သာ (ရွှေကွာ) သရ-ဓာတ်၏ အ-ကို လူ-ပြု။

* ပြည့်ခြင်း ဖူရ ၌ ပူဇော်တိတိပုရိသံ၊ (ဂူထံ)ပူရ-၏ ဦးကို ရသာ-ပြု။

* တည်ရှုဟူသာ တလ ၌ တလတိသတ္တာနံ ပတိဋ္ဌာနံ ဘဝတိတ်
တာလီသံ၊ (ဉ်သမိဝိသသာ) တလ-၏ တ-၏ အ-ကို ခီယ-ပြု။

ေမလျပ်-အခြားတို့လည်း ဤသို့ချည်း။

၂၁၂။ ကရာရိဗိုသာ-သူတ်ဖြင့် ကရမာတ်နောင် ရိဗိုသ-ပစ္ည်း
သက်။

ပြယ် ဘား-ကရီယတိတိ ကိဗိုသံ၊ (ပါပံ) တည်း။

၂၁၃။ သသာသ ဝသ ဝိသ ဟန် ဝန် မန်ဘန် ကမာသာ-သူတ်ဖြင့်
သသဓာတ် အသ, ဝသ, ဝိသ, ဟန်, ဝန်, မန်, အန်, တမဓာတ်တို့နောင်
သ-ပစ္ည်းသက်။

အကျယ်ဆိုမူ-

လားခြင်း, ညျဉ်းဆဲခြင်း, အကျိုးဝင်ခြင်း, အသက်ရှုခြင်း, သသ
ဓာတ်, ပစ်လွှုင့်ခြင်း အသ, ငန်ခြင်း ဝသ, ဝင်ခြင်း ဝိသ, ညျဉ်းဆဲခြင်း ဟန်,
ဆည်းကပ်ခြင်း ဝန်, မန်, သံခြင်း မန်, အသက်ရှုခြင်း အန်, အလိုဂျိုခြင်း
တမဓာတ်တို့နောင် သ-ပစ္ည်းသက်။

* သသ ၌ သသနှို ဦးဝန်သတ္တာတေနာ်တိ အသံ၊ (ကလပာဒီ)။

* အသ ၌ အသတိ ခိုပတိတိ အသော်၊ (ဟယော)။

* ဝသ ၌ ဝသနှို ဦးဝန်တိ ဝသံ၊ (သံဝန္တဖော်)။

* ဝိသ ၌ ဝိသတိတိ ဝေသော်၊ (တတိယဝန္တော်)။

- * ဟန်၏ ဂညတေတိ ဟံသာ (သီတန္ထဒေဝါ)။
  - * ဝန်၏ ဘန္ဒာတိ ပထုခုတိတိ ရံသာ (သန္တာန္ဒာဝေါး၍)။
  - * မန်၏ မညတေတိ မဲး (ပိုသိတ်)။
  - * အန်၏ ယန့်တိ ဇိုဝင်ဘာနှုတ်တိ အံသာ (ကောင်းသော ဘုဇာသံဖွေ့စွဲ)။
  - * ကမ်း၏ ကာမိယတိတိ ကံသာ (ပရီမာဏ်) တည်း။

၂၁၄။ အာမိထုကုသိတော် သက်-သူတ်ပြင့် အာပုံဗ္ဗာတ်, ထူ
ဓာတ်, ကဓာတ်, သီဓာတ်တိုးနှင့် သက်-ပစ္စည်းသက်။

အကျယ်ဆိပ်-

ထည့်မြင်၊ အပုံးမြှောက်၊ ချိုးမျှပ်းမြင်း ထူး၊ အသုတ္တသာ ကု၊
အိပ်မြင်းသီ ဓာတ်တိုဝင် သက်-ပစ္စည်းသက်။

- * ഗാർഡ് മീറ്റ് അമീഡയൽഅക്കാദമിയൽത്തിൽ അമീഡ് (ഹസ്തം) ||
  - * ദി ഓ യെറിയൽത്തിൽ ദിവ്യാ (റിഗ്രിതാരോ) ||
  - * റൈ നു നുംതിൽ റൈതേരു (ടീക്കാർഡിവേരു) ||
  - * വൈ ഓ വയക്കീ എറൈനു വൈവു (ബുദ്ധി നാലത്തിബുരു) ||

၂၁။ ဖသာဒရယာ-သုတ္တိပြင့် ဖသာ-အစွဲသာသန့်၊ တိုကို သက်-
ပစ္စည်၊ အဆုံးရှိကုန်သည်ပြစ်၍ ပြီးစေအပ်ကုန်၏-ဟု နိပါတန် ပြုသည်။

* ടോപ്പിമെൻ: ദിവ ക്വീ ദിവത്തിൽ ഉന്നോച്ചാ (നായർഡിലാന ദിവ
ഉന്നോച്ചാ), ദിവ-ഞ ര-ന്റ് അ-പ്രി. ഉന്നോച്ചാ (അന്ത്രം)॥

• മുഖ്യമായി പോരിക്കേണ്ട വസ്തുക്കൾ അഭ്യന്തരിച്ച് വരുത്തിയാണ് ആവശ്യമാണ്.

* ယို့ကားမြင်း ကူး၍ အ ဘဝီတိ ဘုသံ၊ (တန္ထာလုံ) ဘု-၏ ဦး-ကို
ရသေ-၏။

မှတ်ခြင်း အကဲ၍ အကော်တိဘင်္ဂန ထွေ့လေ အကျိုးသာ၊ (၈၉၀
ထောက်) အံဘဝာတ်၏အဆုံး၍ ဥက်·လာ၊ (ဥ·လာဟူလို့)။

* കീഴുാഞ്ചിന്റെ, പറ്റിയും ഉഡിതി തുടി കൂടിയ ഒരു വസ്തുവാണ്.

* ရေတွက်ခြင်း ကလ ၌ ကလိယတိ ပရီမိယတိတိ ကမ္မာသော၊ (သမာလာ) ကလဓာတ်နောင်၊ သ-၏အစဉ် မာဉ်လာ၊ (မာလာ-ဟူလို)၊ ကမ္မာသံ၊ (ပါပံ)။

* ပြန်ခြင်း ကုလ ၌ ကုလပါပထွေရတိတိ ကုမ္မာသော၊ (ဘက္ကိုသော) ကုလဓာတ်နောင် သ-၏အစဉ် မာဉ်လာ၊ (ဗာလာဟူလို)။

* သိခြင်း မန ၌ မည်တိ သဓနတ္ထံ တောယာတိ ဗြို့သာ၊ (ကွဲပေါ်လာ)၊ မနဓာတ်၏အဆုံး၌ ဗြက်-လာ၊ (ဗြဲ-လာဟူလို)။

* နှစ်သိမ့်ခြင်း ဒီ ၌ ပို့ကတိတိ ပီယူသံ၊ (အမတ်) ပိုဓာတ်၏အဆုံး၌ ယုက်-လာ၊ ယူ-လာဟူလို)။

* စောင့်ရှောက်ခြင်း ကုလ ၌ ကုလိယတိ သံဝရီယတိတိ ကုလိသံ၊ (ဝံ့ရံ) ကုလဓာတ်၏အဆုံး၌ ဗြက်-လာ၊ (ဗြဲ-လာဟူလို)။

* စောင့်ရှောက်ခြင်း ဗလ ၌ ဗလတိ ဇောန်မဇ္ဈိုကျောတိတိ ဗုံးသာ (မစ္စဝေဇံ) ဗလဓာတ်၏အဆုံး၌ ဗြက်-လာ၊ ဇာ-ကိုလည်း နှုံးပြု။

* ပူဗော်ခြင်း မဟ-၌ မဟီယတိတိ မဖော်သံ၊ (ကတာဘိသေကာပစာနိတ္ထံ) မဟဓာတ်၏အဆုံး၌ ကို-လာ၊ (ဇ-လာဟူလို)

ဝေမျှပို့အခြားတို့လည်း ဤသို့ချည်။

၂၁၆။ သူတော် ကိုသက်-သူတ်ပြင့်သူဓာတ်နောင်တိ·ပစ္စည်းသက်။

ပြယုဂ်ကား-သူကာတိတိ သူကိုသာ၊ (ပုံးတွေ ဘရိယာ) တည်း။

၂၁၇။ ဝေတာစာ ယူပနာလ ကလမာ အထော-သူတ်ပြင့် ဝေတာတော်၊ အတ်၊ ယူ၊ ပန်၊ အလ်၊ ကလ်၊ စမ် ဓာတ်တို့မာနောင်အသ-ပစ္စည်းသက်၊ အကျယ်ဆိုမူ—

ဝေတာဓာတ်သည် သူတ်၌လာသော ဓာတ်တည်း၊ ဓာတ္ပာဗြို့ (မလာဟူလို) ပပြုတွေ့ပြုခြင်း အတ်၊ ရေနော်ခြင်း ယူ၊ ချိုးမွှေ့ပိုးခြင်း ပန်၊ ဖွံ့ခြင်း အလ်၊ ရေတွက်ခြင်း ကလ်၊ စားခြင်း စမဝာတ်တို့နောင် အသ-ပစ္စည်းသက်။

* ဖြစ်ခြင်း ဝေတာ ၌ ဝေတာတိပဝါဘုတ်တိ ဝေတာသော၊ (ဝို့စာ)။

* အတ ၌ အထတိဝါဘရိတော နို့ ဝေဓတ္ထယာတီတိ အတ ဓသာ (ဝုပ္ပတိဝိသော) ဣတိလိုင်၌ ငိ-ပစ္စည်းသက်လျှင် အထသီ၊ (ဂစ္စဝိဇ ဗာသာ)။

* ယူ ၌ ယရိယတီ မိသီယတီတိ ယဝသော (ပသုသာသော)။

* ပန့် ၌ ပညတေထဝိယတေတီ ပနဲသော (ကဏ္ဍကိုဖလော)။

* အလ၌ အော်ယတီ ဗို့ယတီတိ အလသော (မန္တကာရီ)။

* ကလ၌ ကလိယတီတိ ကလေသော (ကုမ္ပါး)။

* မမ ၌ မမတီ အာတီ အနှုနာတီ စမသော (ဟောမဘာဇန်)။

၂၁၈။ ဝယ ဒိဝ ကရ ကရေတျသကသက ပါသ ကသာ သုတ္ထြင့် ဝယ-ဓာတ်နှာင် အသက်ပစ္စည်းသက်၊ ဒိဝဓာတ်နှာင် အသက်-ပစ္စည်းသက်၊ ကရဓာတ်နှာင် ပါသ-ပစ္စည်းသက်၊ ကရဓာတ်နှာင် ကသ-ပစ္စည်းသက်။

* လားခြင်း ဝယ ၌ ဝယတီဂစ္စတီတိ ဝိုယသော (ကာကာ) “အသက်”။

* တောက်ပခြင်း ဒိဝ ၌ မီဗွန်းကြောတီ ဒိဝသော (ဒိန်) “ထသက်”။

* ပြုခြင်း ကရ ၌ ကရိယတီတိ ကပ္ပာသော (သုတ္ထသမ္မဝေါ) “ပါသ”။

* ပြုခြင်း ကရ ၌ ကိုဗိုသံကရောတီတိ ကက္ခသော (ဖရာသာ) “ကသ”။

၂၁၉။ သသ မသ ဒံ သာ သာသု-သုတ္ထြင့်သသဓာတ်၊ မသ, ဒံသ, အသ-ဓာတ်တို့နှာင် သု-ပစ္စည်းသက်။

* သသ ၌ သသတီဝိဝိတီတိ သသူ (ဓယမ္မတီနံမာတာ) တည်း။

* မသ ၌ မသီယတီတိ မသူ (ပုရိသမ္မာခပဝွဲလောမာနီ)။

* ဒံသ ၌ ဒံသီယတီဗွဲမဝနှုနာတီ ဒသူ (စောင့်) “လောပေါ့ ဟူသော ၁၃၉ ပြင့် နိုဂုဟိုတ်ကိုချော အသ-၌ အသီယတီခိုပ်ယတီတိ အသူ (ဓပြော) တည်း။

၂၂၀။ ဝိဒါဒသုက်-သုတ္တုဖြင့်ဝိဒာတ်နှင့် ဒသုက်-ပစ္စည်းသက်။
ပြယုဂ်ကား-ဝိဒတိ အနာတိတိ ဝိဒ္ဒသူ၊ (ဝိဒ္ဒၢ) တည်း။

၂၂၁။ သဆာ ရီဟော-သုတ္တုဖြင့် သသဓာတ်နှင့် ရီဟာ-ပစ္စည်း
သက်။

ပြယုဂ်ကား-သဆတိ ဟိုးသတိတိ သီဟော၊ (ကေသရီ) တည်း။

၂၂၂။ ဒိဝိမာဟော ဝမာစ-သုတ္တုဖြင့် ဒိဝိဓာတ်နှင့် ဟ-
ပစ္စည်းသက်၊ ဓာတ္ထန် ဝ-ကိုလည်း ဝ-ပြု၊ အမဓာတ်နှင့် ဟ-ပစ္စည်းသက်၊
ဓာတ္ထန် မ-ကိုလည်းမပြု၊ ဝ-ကို ဝ-ပြုခြင်း၊ မ-ကို မ-ပြုခြင်းဟူသော အာ
အသဝိဓာနသည်၊ ပရရုပ်ပြုခြင်းကို တားဖြစ်ခြင်းအကျိုး ရှိ၏။

* အသက်ကိုဆောင်ခြင်း ဒိဝိ-၌ ဒိဝိနှိမ်တော်လာတိ ဇိုံာ၊ (ရသနာ)
“မျဉ်နေ ဒီယရသာ” ဟူသော ၁၃၉၉ သုတ္တုဖြင့် ဤ-၌ ရသာ-ပြု။

* ရွှေကိုခြင်း အမ-၌ အမတိ ပဝတ္တတိတိ အမှုံ၊ (အသွား)

ပ ပုံဗ္ဗ အမ ၌ အမတိ ပဝတ္တတိတိ ပုံဗ္ဗ၊ (ပခုမံ)။

၂၂၃။ တဏ္ဍာဒယော-သုတ္တုဖြင့် တဏ္ဍာ-အစရှိသော သဒ္ဓါတ္ထိကို
ဟ-ပစ္စည်း အဆုံးရှိကုန်သည်ဖြစ်၍ ပြီးစောပ်ကုန်၏-ဟု နိပါတန် ပြုသည်။

* မွှတ်သိပ်ခြင်း တသ-၌ တသတိပါတုမိစ္စတိ တော်ယာတိ ဟဏ္ဍာ၊
(လောဘော) တသ-၏ သ-ကို အ-ပြု၊ နောက်လည်း ဤ-နည်းတည်း။

* ရေးခြစ်ခြင်း ကသ ၌ ကသတိတိ ကဏ္ဍာ၊ (ကာငွာ)။

* တောက်ပခြင်း ဇုတ ၌ ဇောတော်တိ ဇုတ္တာ၊ (စန္ဒပဘာ)

* ဇုတ-၌ တ-ကို အ-ပြု၊ ဦ-ကို ဥ-မပြု၏။

* မိုတ်ခြင်း မိုလ ၌ နိမိလဆျေနှင့် အက္ခနိတိ မို့။ (ဂူထံ) မိုလ-၏
လ-ကို ဇု-ပြု။

* ယူခြင်း ဂါဌ ၌ ဂယူတိတိဂါဌ့ ဂါဌ-၏ ဟ-ကို ဇု-ပြု။

* ပူးလောင်ခြင်း ဓဟ-၌ ဓဟတိတို့ ဓဟ-၏ ဟ-ကို ဇု-ပြု။

* ကြိုးပွားခြင်း ဓဟ ၌ ဓဟတိဝှုံးဗုဒ္ဓတိတိ ဓာဇ် ဓဟ-၏ ဟ-ကို
ဇု-ပြု၊ အ-ကို ဒီယ-ပြု၊ (ဂါဌ့၊ အုံ၊ ဓာဇ်-သုံးပုံ်တို့သည် မြှုပ်ခြင်း
အနက်ရှိကုန်၏)။

- * ဂမ ၅၇ ၁၉၄၈တိတိ ဂိမ္မာ နိဒါနောက် ၀၉-၆။ အ-ကို လူ-ပြု။
  - * ဘားခြင်း ပဋိ ၅၇ ပဋိယာတိတိ ပဋိသော် (ဘရိဝိယသသော) ပဋိ-၏အဆုံး၌ အက်-လား (အ-လာဟူလို့)။
  - * ရေတွက်ခြင်း ကလ ၅၇ ကလီယတ် ပရိမိယတ် ဘန်န ထူရဘာ ၁၉၀၂ ဘေး ကလော်သော် (ဝိုင်းချေး) ကလ-၏အဆုံး၌ အက်-လား။
  - * နှိုင်နယ်ခြင်း ကဋ္ဌ ၅၇ ကဋ္ဌနှိုင်း မြှောမှုမှုပါးမှု ကဋ္ဌသော် (ဘာဇာနိယသသော) ကဋ္ဌ-၏အဆုံး၌ အက်-လား။
  - * စောင့်တခြင်း ၀၅ ၅၇ ဝရီယတ်တိ ဝန်သော် (သူကဇ္ဇာ) ၀၅-၏အဆုံး၌ အက်-လား။
  - * ပြိုက်ခြင်း လူ ၅၇ လုန်ဘိုးတေနာတိ လောက်း (အယာမီ) လူမာသု၏ ဦးကို ထူ-ပြု။

ဝေမျှည်း၊ မြေားဟိုလည်း၊ ဤသို့ချည်း။

၂၂၄။ ပဏ္ဍသာ ဟိ တိ ကောင်စ-သုတ်ပြု ပဏဓတ်နာ၏
ဟိ-ပွဲည်းသက်၊ ဓမ္မတ္ထန အ-ကိ အ-ပြု၊ ဉာဏ်သာဓာတ်နာ၏ ဟိ-ပွဲည်း
သက်၊ ဓမ္မတ္ထန ဟ-ဘိ ဉာဏ်ပြု(ဓမ္မတ္ထနကိ အာဝဒသစိပ်ခြင်းသည် ပုံ
ရုပ်ကို တားမြစ်၏)။

- පෙනුවේ පක්ෂාත් ටොගඳුයට්ස්පක්ස් (පිළිමාපුද්‍රවතාගැරී) ||
  - උපුදු යහ කු උතුගත්ත් උණෙකාදී (ධිර්ය්) ||

၂၂။ ခီမိပီစူမာဝါကာဟိ ဇွားညသေဝါဒီယာစ-သုတ်ဖြင့်
ခိုကာတ်၊ မိုးပုံ၊ စူ၊ မာ၊ ဝါ၊ ကာဓာတ်တို့နှင့် ဇွားပစ္စည်းသာက်၊ ဥ-ကုံလည်း
အချို့ ဒီယာ-ပြု။

- * ඡායාරූප: එම් මිනින්දො සිංහල ප්‍රජාව (ඉංග්‍රීසු) වෙති
- * නියෝජිත නියුත් ප්‍රජාව (ඉංග්‍රීසු) වෙති

၂၂၆။ ဂုဏ်၊ မြတ်-သူကြံဖြင့် အသံပွဲဆောင်ရွက်ခြင်း၊ ပစ္စည်းသက်၊ မြှုပ်နည်းလည်းသက်၊

ପ୍ରୟାଗିତାଃ-ଗଠି ପରତାତ୍ ଦେଖନାତ୍ ରୂପୋ (ଲକ୍ଷ୍ମୀତାର୍ଫୀ)।
ଛ-ଲୁହୁଃବାର୍ଣ୍ଣ ରୋତ୍ରୋ-ଗ୍ରୁପ୍ରିଃଲ୍ୟାର୍ (ଲକ୍ଷ୍ମୀତାର୍ଫୀ)॥

၂၂။ ပဂ္ဂနိုင်ဘာမယော·သုတေသနပြင့် ပဂ္ဂနိုင်-အစရိုးသာသဒ္ဓါတ်ကို ဖွံ့ဖြိုးလှုပြုခဲ့ပါသည်။ အဆုံးရိုက်နှင့်သည်ပြုခဲ့ပါသည်။

* အထွေးချိတဲ့မြင်း အားဖြင့် အခြား ဝတီဝက္လာ မာပန္တိ ပရှု
ငွော (ပို့သပို) အားသတ်ကို ပရှု-ပြု။

* မြိုင်၊ ယရဲ ၌ ကီးဗျာသံ ဝင်ရောတိတိ ကဏ္ဍဇူး (ကုရွေ)၊
ကရမာတ်အုံပုံ ၂။၅၁၁၃ ခု-လာ (ခု-လာဟန်)။

* ယူခြင်းကုက္ခ ၏ ကုက္ခတိ ပါပကာရံဟို အာဒီယဟိတ် ကုက္ခ၌၊
(သက္ကသံကိုယော ထော မွော) ကုက္ခလွှာ (ထုသရိ)၊ ကုက္ခ-၏အဆုံး၏
ကုက်လာ (ကုသာ ဟူလို့)။

၂၂၀ ပါယာ ဦးသုတေသနမြိုင် စောင့်ရွှောက်ခြင်း ပါမာတ်ဓနာင်
ဦးပစ္စည်းသက်။

ပြယုဂ်ကား-အထူး ပါတီ ရက္ခတီတိ ပါဉီ၊ (တန်း) တည်။

ଜ୍ଞାନ ପିତା ଶ୍ରୀ-କୃତ୍ୟାମ୍ବଦ୍ଧ ପ୍ରତିଷ୍ଠାନୀ, ପିତାମହ ଶ୍ରୀ-ବ୍ରଦ୍ଧି
ଚାରି ॥

ପ୍ରିୟଗୀବାନୀ:- ଏହାକୁ ପରିଚୟ ଦିଲେ ଏହାକୁ ପରିଚୟ ଦିଲେ

အဝိဇ္ဇာန်တိုင် အစီအရင်ပြီးပြီ။

၅၆၈ မောဂလာနျာတရ္ကို့။ ထူထောင် ခုနစ်ခုမြှာဟနာ
ကာသံ ကယ့် တည်း။

ပြောသများ

သူတို့အတုဂကာက္ခာဒီ၊ နာမလို့နှုနာသနံ။
ယည် တိုင်းတို့ ပို့ရေး၊ သများကရဏ ကေသရီ။

များကရဏ်းမည်သာ၊ တောနက်ဂနိုင်၊ မဟာမြိုင်တွင်၊ ပိတ်ပင်
ခြင်းကင်း၊ ခြေသံမင်းတမျှ၊ ဖြစ်လိုကြသည့်၊ စာချစာသင်း၊ စာပြင်ပုဂ္ဂိုလ်
များထိုထိသည့်၊ မိန့်ဆိုခဲ့ပြီး၊ နည်းကောင်းပြည့်လျှော့၊ မောဂ္ဂလာနှင့်၊ ဝေဖန်
ဖွေထုတ်၊ သုတ် ဓာတ် ဂဏာ၊ အွာဘိပြဟု၊ ပါဌာလေးတန်း၊ နာမ်လိုင်ဆုံးမှ၊
မှာကြောင်းပြသည့်၊ ခေါ်ထရာတို့၊ ငါးမျိုးရှုကိုး၊ ပိမိလျှောများ၊ တည်တဲ့
ဌားအောင်၊ စွဲပ်းအားပြည့်စွာ၊ ကြိုးစားပါဟု၊ ဆရာရှင်မောင်၊ ဉာဏ်မြင်
ရောက်သမျှ၊ နောက်လာသော်နှင့်၊ ပျို့သော်တုနာတွက်၊ ရတက်ပဇ္ဈာ၊ ကြံ့ည်
ပေါ်၍၊ လေးလေးနက်နက်၊ ခုနှဲးတော်မြှုက်၏။

*

၁၃၄၅-ခု၊ တပို့တွဲလန်း ၁-ရက်နွေး၊ ညွှန် ၁၀-နာရီ ၅၆-မိန့်တွင်
အောင်မြှင်ပြီးစီးခြင်းသို့ ရောက်ပေသည်။

ကြိုးကျို့သာ သာသနာ သက်တမ်း၏ ဤကျော်း၏ ဂုဏ်ဖောင်
အစွမ်းသည် ခြုံလွှမ်းထွန်းတောက်ပါစေ သတည်။

ဘဒ္ဒန္တအရိယံသ

အတွင်းပတ္တမြားကျောင်းတိုက်

၂၃၇၆၉ လက်သမားရပ်၊ ဟသာတမြို့။

ပောဂ္ဂာန္တဒီပကကျိုး
ကောင်းမှုရွှေ

ပဲခူးတိုင်း၊ မိုးညီမြို့၊ ဦးလှတင်+အော်ဝိန်္တာ၊
ဟသံဃာတမြို့၊ ပစ္စမြှားလမ်း၊ အမှတ်-၁၆၈၀-၈၄
ဦးတင်ရွှေ+အော်ညိုတင့်၊
(သား) ဦးဝင်းမေး၊ (သမီး) ဆော်ကြည်မြှင့်၊
(မြှေး) ပောင်ဇော်ဝင်း (စက်မှုလက်မျသို့-ခုံတိယနှစ်၊ ဟသံဃာတ)တို့
ကောင်းမှု။